

प्रकाशक-श्री हेमचन्द्राचार्य ज्ञान प्रपञ्चालया
 वैचारिक मन्त्री पंडित जगन्नाथदास हरदास

प्रथम आवृत्ति प्रत १

वि. सं १९८५

मुद्रक-प्रथम पुस्तकी कार्याधी
 १३९ पुस्तकी कार्याधी श्री
 जगन्नाथदास मुद्रकालय अथ
 वाणीया धामना मुद्र-
 प्रकाश मुद्रकालयवा अवि-
 पति मुद्रकादमार्ह प्रिन्टमहाक

કે.એન.નિવાસી સ્વર્ગસ્થ બીજા સમય સમયના પત્ર

નિવેદન

શાળા કાળથી જોન પ્રબળ હૃદય શાત્રુજય તીર્થની ભક્તિથી ભેરવેલું ચોતપ્રોત વ્યવસ્થા છે કે જેથી તેનો શિક્ષક અને અભ્યાસ પદ પવિત્ર હોવાની વિશિષ્ટ માન્યતા સ્વાભાવિક રીતે છે. શાત્રુજયમથા રમ્યા આ તીર્થના અદ્ભુત પ્રસાદનું વર્ણન મળે છે તે ભેદાં અભ્યાસે તે તેનો ખસાવણે હોય તેમ લાગ્યા સિવાય રહેતું નથી. આ તીર્થે મોરચેના અનેક આકર્ષણો સર્જા છે છતાં આ વિશિષ્ટ અનેક યુક્તિઓ શત્રુજયના શા સહન કરી કૃષ્ણ વ્યવસ્થા છતાં વિશ્વવત રેત્રાની ૭મ પાતાના મહિમાને દિવનંતમાં દેલાવતો ઉન્નત મસ્તકે હોય હોય તેમ મનદે બેનારને પ્રતીત થાય છે આ તીર્થ પર અનેક ઉદ્ધારો થઈ ગયા છે તેમાં અવગણ્ય વર્તેના જે ઉદ્ધારો ઐતિહાસિક કાળમાં વ્યવસ્થા છે તેમાંના કોઈના સૈદ્ધાંત વ્યવસ્થા સમરસિદ્ધના ઉદ્ધારનું આ પ્રવચન યુગ્મવચ્ચે વર્ણન કરેલું છે અને બીજા ઉદ્ધારનું સંક્ષિપ્ત રૂપ સૂચન કરેલું છે.

વિ. સ. ૧૩૬૬ માં બીલલપત્રીય અસ્થાનદીનના સૈન્યે શાત્રુજય તીર્થને ભગ કર્યો અને આદિબિનની પવિત્ર મૂર્તિને ખસાવેલી તે સાંભળી તમામ હિંદુઓમાં અને વિશેષતઃ જોન સ્વર્ગમાં ભાગે ફેલા અને શોક પ્રસરી. તે વખતે પાટણમાં બાસનાજી મૂર્તિના દેસલ અને તેનો પુત્ર સમરસિદ્ધ નામે ખનાદય માનક રહેતા હતા. તેમના અભ્યાસમાં આ વાત જાણી અને તેમના હૃદયને સખ્ત આગ્રહ થયો. તે સમયે કોઈકેશવજીય સિદ્ધસેનમૂર્તિ પાટણમાં વિરાજમાન હતા. તેમની પાસે દેસલસાઈ ગયા અને તેમણે હૃદયમયે મેદક તીર્થભગની હાલત કહી. સિદ્ધસેનાચાર્યે કળિકાળનો પ્રસાદ બચ્ચુની તેમના હૃદયને સખ્ત કર્યું અને શાત્રુજય તીર્થના ઉદ્ધાર

ઔદીક વાળતો પર પ્રદાસ પામે એમ ખારી તેને મુજિત કરવા ઈચ્છા
 થઈ પણ તે મળેલી પ્રતિ અશુભ હતી તેથી બીજી પ્રતિભાને
 તપાસ કરાવેા પણ મળી નહિ. તેથી છેવટે આ પ્રજા ખ ક્ષેત્ર પ્રત
 ઉપરથી સંતોષન કરી હાથેા છે અને તેમ કરવામાં થયેા મુશ્કેલી
 અને વિઘ્ન થયેા છે કાળજી રાખ્યા છતાં પણ કેાઈ કેાઈ સ્થળે
 સંજ્ઞાઓ થઈ છે તેને સુદ વાચક વર્ગ સંતોષ થયુ છે

આ સાથે વખાને ઉપરોચી કાર માટે તેના મુજબાતી અનુવાદ
 તથા પ્રારંભમાં ઐતિહાસિક સાર આપવામાં આવેા છે આ પ્રજા અને
 મુજબાતી અનુવાદ શીમાનુ આચાર્ય વિજ્ઞાનીતિમુદિત્યે
 પાતાન્ય સાચી ઝીરખર કર પાસે કરાવી આવેા છે માટે તેઓના
 અને આચાર્યની કીર્તિ. તે અનુવાદ તપાસી અને સંતોષિત કરી આ
 સાથે મુજિત કરેા છે

આ પ્રજા અને મુજિત કરી પ્રકાશિત કરવામાં શીમાનુ આચાર્ય મહા
 રાજ ઐતિહાસિકાતિમુદિત્યના ઉપરોચી કેાલીન નિવાસી સુભાવક
 સહ છવરાજ બનના સ્મરણથી તેમના ધર્મપુત્રી હીરબાઈએ
 રચેલી સદાય કરી છે તેથી તેમને બન્ધવાદ આપવા પૂર્વક તેમના
 અર્થનુ અનુમેાદન કરી વિરજુ છુ

શ્રી હેમચંદ્રાચાર્યકૃત બન્ધમાળા }
 જેન વિદ્યાર્થી મંદિર
 ડેવિરનરોડ-અમદાવાદ.

પ્રકાશક

કરવા પ્રિયસખન આપું તીર્થનો ઉદ્ધાર કરવાનો જન્મે પિતા પુત્રે
 નિશ્ચય કર્યો. તે વખતે પદ્મપુષ્પા અલ્લાહીનનો ૬૬ પ્રતિપાત અલ્પ-
 ખાન નામે મુઝે સહેલો હતો. તેની સાથે સમરસિંહને માદ મેની હતી.
 સમરસિંહે તેની ખાસેથી હુમાન મેળવી ચતુર્નિષ સંચરી આજ્ઞા મારી
 શત્રુબંધ તીર્થના ઉદ્ધારનું કામ સાર કર્યું. ત્રિસંતમપુરના રાજા
 મહીપાલદેવની અનુદાત્રી તેના વાળાની આસપાસની ચાકુમાંથી
 ખરડી પલાળી અને તેની આદિજિનની નખીન મૂર્તિનું
 નિમોહ્ય કરાવી સમસદિત શત્રુબંધ તીર્થ જઈ સિદ્ધસેનપુરિ
 સહે નિ. સ. ૧૭૭૧ માં તેની પ્રતિષ્ઠા કરાવી પુ. ૬૪ થયેલ
 અમ કર્યો. આ વખતે હકીકત તબદે એવા પછી આવીશ વરસના
 અંતરે ત્રિ. સ. ૧૭૬૩ માં પ્રજાદેવપુરમાં સ્થીને તે સિદ્ધસેનપુરિ
 સિદ્ધસેનપુરિના સિંધ કક્કતરિષિ પાતે આ પ્રજા-પત્રી રચના કરી
 છે તેથી આ પ્રજા-પત્રુ અતિદાસિકે હજિષિ પશુ મહત્વ છે આ
 સમયે પ્રજા-પ્રજાના સમકાલીન નિવૃત્તિમયના કોઆપ્તેવસૂરીને
 'સમયસમુ નામે રાસ ગુજરાતી આપમાં રચ્યો છે એને ઉલ્લેખ
 આ પ્રજા-પત્રમાં પ્રજા-પ્રજાને કરેલો છે પણ તે રાસ સંક્ષિપ્ત છે અને
 આ પ્રજા-પત્ર વર્ણવેલી હકીકત વિમૂલ છે આ પ્રજા પત્ર પાંચ
 પ્રસ્તાવ છે અને હરેક પ્રસ્તાવને અન્તે 'હિતિષીયજુમ્મયમહા-
 નીર્ણોદ્ધારમચન્દ્યે મચમા પ્રજ્ઞાત' એવું અભાષિત્સૂચક વાક્ય
 છે તેથી હકાલ આપુ નામ શત્રુમ્મયમહાનીર્ણોદ્ધારમચન્દ્ય
 એવું પણ હોય ખરનું પ્રજા પત્ર અન્તે હિતિ ધીરિમહાનિરિમહાન
 પાપવંદનવીમામિનદનદિવસ્યોદ્ધારા સદુર્જો હાત એવો
 ઉલ્લેખ હાવાથી આ પ્રજા-પત્રુ નામ નાનિન-દન નિનોદ્ધાર પ્રજા-
 પત્ર એવું યજ્યુ છે

આ પ્રજા પત્રી એક પ્રત અમલાવાદ દોષીનામની પાંચમાં યોદાના
 ઉપાધ્યક્ષ અલ્પખાને એક અને તેને પ્રગટ કરાવી કૈતિદાસિકે

પ્રાચીનતા એવિદ્યસિદ્ધિ દૃષ્ટિએ પણ સિદ્ધ છે. ત્યાર પછીના પ્રાચીન અને અર્વાચીન વણા રૂબોમાં તેના નામ અને વર્ણન સંબંધે વણા હોયેખો મળી આવે છે આ તીર્થ અનેક કાળવચ્ચે સમ વિપત્તિ પરિસ્થિતિમાં વસાર થતું હોય પણ યોગીની પંઠેઢીવત મસ્તકે પોતાના પ્રભાવને અચ્ચ કરતું હોય છે આ પાવન તીર્થને અનેક મહાપુરોષે આવી પોતાના વરણસ્પર્શથી પવિત્ર કર્યું છે અને તે તીર્થ અનેક પતિવેદાને પાવન કરી પોતાની પવિત્રતા સાબંધે કરી છે અહિં અનેક જ્ઞાની ધ્યાની અને તપસ્વીઓએ આવી પોતાના અક્રમકસ્યાણની સાધના કરી છે અનેક સજ્જતિઓ સંજ સાથે આવી આ તીર્થના રહન અને સક્રિયી કૃતાર્થ થયા છે

પૂર્વે આ તીર્થના અનેક ઉદ્ધારો થયા છે અમરથી ચૂરસાવમાં મુસલમાનોએ પ્રવેશ કર્યો અને તેની સવા નીચે ચૂરસાત આપ્યું ત્યારથી તેમના હાથે અનેક તીર્થોના ખસ થયો છે આ રાત્રુજન તીર્થ પણ તેમના આક્રમણથી અચ્ચું નથી વિ સ ૧૩૬૬માં અહ્મદશીન ગ્રીવલના સૈન્યે મુખ્ય મંદિરનો નાશ કર્યો અને આરિજિનની પવિત્ર પ્રતિમાનો ભગ કર્યો. તેવા સમયમાં તેના ઉદ્ધાર કર્યો કેટલો પુરોષ હોયો તેની વાસ્તવિક કલ્પના પણ અત્યારે આ પછુને આવી શકે નહિ તે જમલે પાટણમાં કેસલશાહ અને તેના પુત્ર સુમરસિદ્ધ રહેતા હતા તે ખનાઈ, સુદ્ધિમાન અને વણી જ હાતવનવાળા હતા. રાત્રુજન તીર્થના ભગની હઠીકત અણી તેમને વણુજ દુગ્ધ થતું અને કીકેસનચાંચ સિદ્ધસેનસુરિના ઉપદેશથી કેસલશાહ અને સુમરસિદ્ધને તીર્થના ઉદ્ધારની તીવ ઇચ્છા થઈ સુમરસિદ્ધ તે પાટણના પ્રથમ મુખ્ય અદ્યખખાને ખાસ પ્રીતિયાત્ર અને વિશાસુ ત્રિત્ર હોયો સુમરસિદ્ધે અદ્યખખાનું મન રચિત કરી રાત્રુજનના ઉદ્ધાર કરવાનું હરમાન મેળખું અને તેણે આરિજિનનું મુખ્ય મંદિર તથા રેવકુચિદ્યાઓ વચેરેનો ઉદ્ધાર કર્યો તેમજ આરિજિનની પ્રતિમા નવીન કરવી ઉપદેશમચ્ચના સિદ્ધસેનસુરિદ્વારા પ્રતિષ્ઠા કરાવી. જો વધી હઠીકતનું સવિસ્તર વણુન

નાભિનંદનજિનોઢ્ઠાર- પ્રબન્ધનેા ઐતિહાસિક સાર

આ શત્રુજય લીર્કની પ્રશ્નનવા અને તેના અત્યુત પ્રશ્નને અવિષ્ક મનુષ્યના હૃદયમાં સિદ્ધાન્તની તેની હૃદી જન પડેલી છે અને તેથી સર્વસ્ત્રે સ્વ લીર્કોમાં તેની પ્રશ્ન લીર્ક તરીકે મનુષ્ય થયેલી છે શત્રુજય લીર્ક સ્ત્રીને જ્યારે વિચારના સાધનમાં હોય છે અને હસ્તિય^૧ અંગના પદ મને છે તેથી જ લીર્કની

૧ ? તેજ સે જાણવાપુતે અગારસદસ્તેને સદિ સપરિકુટે અંગેય પુદરીય વચ્ચે તેજેય સચાનચ્છર ૨ પુદરીય વચ્ચે મનિયે ૩ પુદરિતિ ૪ મેચચમણિયાલ જેવસણિયાલ પુદરિતિસાપદ્ય જાણ-પાઝીચમમ જુલયે । વાઝાપુત આ. સ. ૧ ૧૦૮-૧.

તપસ સે તુવ અગારે અગવા કપાર તેજે અગાર સદસ્તેય સદિ સપરિકુટે + + + અંગેય પીદનિય વચ્ચે જાણ-નિયે । વાઝાપુત આ. સ. ૫ ૧ ૮-૨

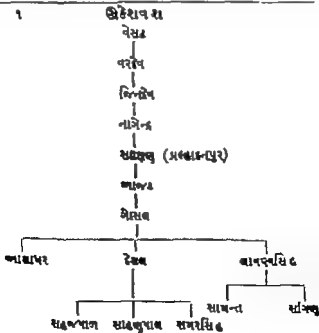
ગિદીય ખસતી

વેસ્ટને વરદેવ નામે પુન દતો તેને રૂઢઠાઈના ભાર સોંપી
સેઠ શુભધ્વાને મરીને સ્વર્ગે ગયા. વરદેવ પણ પોતાના પિતાની પદ
નગરસેઠની પદવીને ખાસ કરીને અનેક લોકોને.

1122 40

ઉપકાર કરી પૃથ્વીમાં પ્રસિદ્ધ થયેલા વરોવને
જિનોવ જિનોવને નામેન્દ અને નામે રને

સત્વરે નામે પુનઃ જોઈ. એક વખત જિન્દગીને ધીર જૂઠ્ઠાતણી
ઢાઢ સાઈપતિ આપ્યો. તેના મુખથી જૂઠ્ઠાતણી કીર્તિ સાંભળી તેનું
અન જૂઠ્ઠાતણી આવવા માટે લલચાવું અને તે સાઈપતિની સામે

સિદ્ધસેત્તુરિના સિખ્મ કલ્લસુરિએ આ મળ ખર્ચા કર્યું છે તેનો સ્કંધિત
 મૈત્રિદાસિક સાર આ મળાણે છે

મધ્યમપ્રસ્તાવ

અહિં મળ-પ્રકાર મધ્યમ મનઃકરણે આદિચિન્ત્ર, મધ્યવીરસ્નામી
 અને ળીલ્લ તીર્થકરોની સ્તુતિ કરે છે ત્યાર પછી સ્વતુર સરસ્વતી
 અને સલ્લગ્ન-દુલ્લનની સ્તુતિ કરી ગ-ગનેા પ્રસન્ન કરે છે

મરુત્તુરિયાં ઉપદેસુર નામે નવર હતું જ્યાં રાનપ્રજાપાર્યે

મધ્યવીર નિર્વાણુથી સુતિર વર્ણે વીરમંદિરની

મેટા

સ્થાપના કરી હતી, તે નવરમાં ઉપદેસ નામે

ઉચ્ચત વસર્માં વચેદો વેસટ નામે મનપ્રજા મેટી

રહેલો હતો. એક વખતે તેને કેાઇ પણ કારણથી નવરના ગુપ્ત
 માણસો સાથે નિરોધ વધે, તેથી તે મેટી ત્યાં રહેતુ અરોમ્મ પારી

નવરનેા ત્યાગ કરી કીરટકૂપ નામે નવરમાં આવ્યો, ત્યાં પ્રમાર
 દુલ્લને કૈત્તસિક નામે રાખ રાખ્યો હતો હતો, તેની પાસે તે મેટી

મેટાં બધને વધે, રાખને મધુભા કરી તેની પાસે મેટાં મુકું

રાખને પણ વચારિ વહે તે મેટીનુ સન્માન કરી આવવાનુ

કરણ પૂછતુ મેટીને ઉત્તર આપ્યો કે આપના ગુણોથી આકર્ષિત

જઇ છડી આવ્યો છુ રાખને તે સેઠને રહેવા પાટે આવાસ આપ્યો

અને સેઠ કુટુંબસંહિત કુળપૂર્વક રહેવા લાગ્યો, હમેશાં રાખ પાસે

જ્યા આવવાથી પરિવર વખર્ચા જન્મેને પાટ પ્રીતિ જઇ રાખને

વેસટને તેના ગુણથી પ્રસન્ન થઇને નવરસેકપણું આપી સર્વ વેપારી-

ઓમાં અચ્છી કર્યો વેસટે કૈત્તસિકને અર્થિસા નિમે ઉપદેસ મ્યો,

અને કૈત્તસિકે વેસટના ઉપદેસથી પ્રાણીઓની ઢિંસાને ત્યાગ કર્યો.

ત્રેવીસમા તીર્થકર શ્રીપાર્શ્વનાથના સિધ્ધ શુભદત્ત નામે વસ્તુ
 પર હતા તેના સિધ્ધ^૧ ઠેસી નામે થયા કે
 બોસ વચ્ચની રિવસિ એણે પ્રોશી રાખને બોધ ખમાડી નાસ્તિક-
 માંથી બેનપર્યાયા અસ્થાવાળો કયો તેની
 પાટે સ્વયં પ્રજાસુરિ થયા તેના સિધ્ધ સ્તંભસુરિ થયા તેમણે મદા

(૭મણે બીરનિર્વાણથી સિતેરમે વર્ષે બોસપુરમાં
 મદાવીર ભગવાનના મંદિરની સ્થાપના કરી હતી)

(૨) વજ્રદેવસુરિ

(૩) કલ્પસુરિ

(૪) સિદ્ધસેનસુરિ

(૫) દેવગુપ્તસુરિ

+ + + + +

કલ્પસુરિ

+ + + + +

વજ્રદેવસુરિ (૬મણે વર્ષ)

+ + + + +

દેવગુપ્તસુરિ

સિદ્ધસુરિ વિ સં. ૧૩૩ માં આવાર્ષપદ.

કલ્પસુરિ

એમણે વિ. સં. ૧૩૬૩ માં કાંબરોટપુરમાં રહી આ પ્રજાપર સ્થાયી હતો.

૧ બોસવચ્ચના પદ્મપરિમા શુભદત્તની પાંચે હરિજન, હરિજનની પાંચે

મસ્જીદપુર-(પાલનપુર)માં આજ્યે તે નગરમાં પ્રવેશ કરતાં તેને
 સારા સફુનો થયા અને તેણે હપિયા ત્યાં જરહેવાનો નિશ્ચય કર્યો.
 ત્યાં હપોદનચ્છન્દી નિવાસિ પાર્શ્વનાથનું મંદિર હતું તેની આ છેક
 સમસ્તભાજ રાખેલા હોયો. તેમને આજ્ઞા નામે પુત્ર થયો. આજ્ઞાને
 મોસલ નામે પુત્ર થયો. મોસલને કુષ્મતી બીજાની આસપાસ
 દેસલ અને લોનપુત્રસિદ્ધ નામે મળ્યું પુત્રો થયા. પિતાએ તેઓને
 જનુકામે કુલની મોટાની અને લોકથી જે મળ્યું આવી પાસાની.
 દેવપ્રેમથી મોસલ નિષ્ઠા થયો અને મોઘ દિવસમાં મૃત્યુ પામ્યો.
 આસપાસ પિતા મૃત્યુ પામવાથી નાસ્ત્યાવસ્થામાં કર્યો બધો કરે
 હોયની લીધેલો જેક વચત દેવકુસુમરિને આસપાસ પોતાની જન્મ
 પત્રિકા જાણવીને પૂછ્યું કે જાગવનાં હું કરારે પનવાન થઈશ ?
 કુસુમી કહ્યું કે તને મોઘ દિવસમાં પુષ્કળ ખન મળશે પરન્તુ તને
 હક્ષિણ દિશામાંથી ખનનો લાગુ થશે. ત્યાર પછી આસપાસ હક્ષિણમાં
 દેવવિરિ નગરમાં પોતાના ભાઈઓને પોતાની નિરતર વેપાર કરતા
 લાગ્યો અને ત્યાંથી તેણે પુષ્કળ લક્ષ્મી મેળવી

જેક દિવસે તેણે કુસુમે વિનવિ કરી કે આપ વૃદ્ધ થયા છો
 એ કોઈને આચાર્યસર અપિ. આચાર્યે કહ્યું કે સર્વિચારેથીના આરોગ્ય
 સિવાય કોઈને આચાર્યસર અપાતુ નથી આવી વરછન્દી મર્વાદા જે
 ત્યાર પછી તે મેલીના આમદથી દેવકુસુમરિની 'હોદેસનચ્છન્દી
 સિદ્ધિ કરી —

૧

હોદેસનચ્છન્દીક્રમ

પાપનાશના સિમ્બ

શુભશિવ વળપર

|

કેશીનચ્છપર

|

સ્વપ્રમત્સરિ

|

(૧) રામચન્દ્ર

ત્યારથી આ મધ્ય નામના પશુ શાસનપ્રભાવક થયું આજાર્થે આ
 મરુમ્માં થયા. થાવત્ સિદ્ધસેનસુરિની પાટે કું (દેવગુપ્તસુરિ) થયેલ એમ
 દેવગુપ્તસુરિએ આજાર્થરને કહ્યું ત્યાર પછી આજાર્થે પાતાનું મોઢું
 આગુપ વાળી રહેલું બહુ વી. ૧૩૩ માં વાણવ મ નામના મુનિને
 સુરિપદ આપ્યું અને તેમનું નામ સિદ્ધસેનસુરિ પાડ્યું ત્યાર પછી
 દેવગુપ્તસુરિ કાળધર્મી થાયા.

આજાર્થર પશુ નિવિધ ધર્મકૃત્યોને કરી સ્વર્ગે ગયેલ ત્યાર
 પછી દેશસ ઘરનો નામક થયો તેને ભોળી નામે ઓ દત્તી તેણે
 મળ્યું પુત્રાને જન્મ આપ્યેલ સદજ સાદજ અને સમરસિદ્ધ દેશજના
 નાના ભાઈ સાવવ્યસિદ્ધને હાથમી નામે પત્ની દત્તી તેને સામત
 અને સામલ્ય એ બે પુત્ર થયા દેશસે પાતાના ભૈષ્ય પુત્ર સ્થ અને
 હિલિલના દેવગિરિ નગરમાં મોકલ્યો અને ત્યાં તેણે પાતાના ચાતુર્ધર્મી
 રામદેવ નૃપને બાધીન કરી કપરપારાપ્રવણ એવું વિરુદ્ધ મેળવ્યું
 ત્યાં તેણે એક મોઢું પાશુ બિનનુ મરિર કરાવ્યું અને સિદ્ધસેનસુરિ પાસે
 તેની પ્રતિષ્ઠા કરાવી. સર્વકળામાં કુશળ થેવાસા છુને જાણત મોકલ્યો.

તૃતીય પ્રસ્તાવ

તે વખતે દિલ્હીની ગાડી ઉપર અસ્તાદિલીન વાદસાડ દતેલ
 એણે દેવગિરિ જઈ તેના રાખને બાધી ત્યાં
 આજાર્થીન પોતાનો અવસ્થા રોપ્યો દતેલ એણે સખા
 હાથના સ્વામી પરાક્રમી દુમ્મીર નૃપને

મારી તેનું બધું લેઈ લીધું

તેણે વિદોડના રાખને બાધી તેનું ધન લેઈ તેને વાદરત્તી પંઠ
 નગરે નગરે અમાડ્યો

એના પ્રતાપથી મુજરાતનો રાખ કરખ નાસી બધને વિદેશમાં
 જટકાને સંતી પંઠે મરખ પાડ્યો. માળવાનો રાખ થયું દિવસ
 મુખી ન હીવાત્તી પંઠે કિલ્લામાં રહીને કાવરપણે ત્યાં જ મરખ

નીર નિર્વાસુથી જાવનમાં વર્ષે આશરે ૫૬ માસ કર્યું અને તે પછી
અદાર વર્ષે ઊંઘેસપુરમાં મહાવીરના મંદિરની સ્થાપના કરી. તેમણે
સગજાજ ભાવડો તથા અદાર હાથર જમીને (૧) મંદિરોમાં પ્રમાણમાં
જાને ઊંઘેસ વચ્ચેની સ્થાપના કરી. તેની પાંચે અનુક્રમે ચક્રેચસુરિ,
કકસુરિ, રેનગુહસુરિ, સિદ્ધસેનસુરિ, અને રત્નામ્ભસુરિ થયા. એ પ્રમાણે
આજનાં એ પાંચ નામ વડે પાંચ આનંદ વડે એમ સિદ્ધ થામે
તેમ આ વચ્ચે ઠેકાઠો હતો. પૂર્વોક્ત પાંચ નામના આ વચ્ચેમાં જ્યાં
આજારો થયા ત્યાં પછી કકસુરિ થયા અને તેણે આ વચ્ચેમાં સુધ્ધિ
રેવી સર્વેશ્વરિવદ્ધ અને જ્યોત્સ્નીની વાણીથી તેવા પ્રકારનાં થામ
પાવનાં અમરે રત્નામ્ભસુરિ અને ચક્રેચસુરિનું નામ જ પાડ્યું.

જાણ સહુક જાને જાણે સહુકની પાડે મેલિનકુપા વણ છે મિલ જાણીઈ ૨
હવે સહુકવણોતલ જ ર ભ ૧

[illegible]

આ અવસર્પિણી કાગળમાં મુશ્મલ ઉદ્ધાર લશ્કરત મહવર્તીએ
કરાવેલો છે બીજો ઉદ્ધાર અખિલનાથના

શત્રુજીવીયના પુત્ર સુમર મહવર્તીએ કર્યો છે ત્રીજો ઉદ્ધાર
પ્રાચીન ઉદ્ધાર પાડવોએ કર્યો છે તે સિવાય મહાવીર
સ્વામીના નિર્વાણ મથા પછી ૧૬ મતિ

વિક્રમ પાદવિપ્ત સુરિમતિભોધિત આમ રાજા હતા અને સાતવાહન
વચરે મણી રાજાએ ઉદ્ધાર કરાવ્યા છે અને કલિકાલમાં જીવડસાના
પુત્ર જીવદિને ધીરો ઉદ્ધાર કર્યો છે અને પાંચમો ઉદ્ધાર ઉદ્ધવન મત્રીના
પુત્ર ૧૬ વાઝાએ કર્યો છે

આ પાંચ ઉદ્ધાર મસિક છે જ્યાં સુધી શત્રુજીવી તીવ્ર
શત્રુજીવી તીર્થના ઉદ્ધારની છે ત્યાં સુધી જરી રીતે કશું પણ મળું નથી
રેસલની મનિયા આમ તીર્થના ઉદ્ધાર કરાવનાર અધ્યક્ષ

આ મથાએ સિદ્ધસેનપ્રગીએ કુ બેટલો દાવ બેટીને રેસલ
લેપલે. આ મહાતીવ્ર છે તેા હું બેનો ઉદ્ધાર અવશ્ય કરાવીશ
કેમકે અધ્યક્ષે મારી પાસે તેની જમી આમથી તૈયાર છે જુઓ
જળ ખનજળ, પુત્રજળ મિત્રજળ અને તૃપ્તજળ મારી પાસે છે પણ
આપની સદાકની જરૂર છે

૧ મપદ વિક્રમ-વાહ-હાળ પાલિત-વૃત્તરાયા ।

અ ઉદ્ધરિદિતિ મય મિરિમતુજય મદાતિત્વ ॥

શત્રુજીવી ૩૬૫

૨ ધીમદામમવપો-પિ ત્રીર્ણોજ્ઞામદારયમ ।

મરેચકુલિવૃત્ત્યાન્ય પ્રામારુમ્યાતિમન્દિન ॥

દિગ્મીશુરવિષયે ૧૨૧૩ વ્યજ્ઞાનોપ વ્યધાપયત્ ।

વિ સ્ ૧૩૩૪ મા નિરચિત મમાવકચરિત

પાપો, એણે કહ્યોયક પાંડુ અને તિલ ગાદિ રેસના સખીને છતીને
 વડા કોઈ હતા સખિયાનક અને સ્વનાલીપુર(બાલેર)પ્રમુખ નગરને
 એણે છતી લીધા અને ગુજરાતમાં લગતા ખાખરાને સખને પણ
 તેણે નસાવી મુક્યુ હતુ

તે અબ્બાસીની ગાદિસાદનો પ્રીતિપાત્ર અલખખાન નામે મુલો
 પાટલુમાં રહેલો હતો. રેસનો પુત્ર સમસિંહ તેની કબ્ર
 અધિકારી તરિકે મેવા મેલો હતો અલખખાન પણ તેના મુલુથી
 પ્રસન્ન થઈને તેને વિશે જનુના એવો પ્રેમ રાખતો હતો.

તે વખતે દુગળકાખના પ્રસાવથી દેવરોને ખેડકોને સુતુજન
 તીર્થને કરા' કોઈ અને અધિકારીની પ્રતિપાને લોડી નાખી
 તે સંજ્ઞાને સંજ્ઞને વજ્રપાત્રી એમ કારે આઘાત થયો કેટલાક
 તે મોજાનો ત્યાગ કર્યો, કેટલાક રુવન મેવા લાગ્યા. એવો કોઈ
 વખતે મુવાન કે કુદ નહોતો કે એણે તે વખતે પાણી પણ પીધુ
 હોય કેસર આ વાત સંજ્ઞાને મૂળી જાણ નીચે પડ્યો. બ્યારે છીવે-
 ખચર થો તેને જોત-જાણ થઈ ત્યારે તે વિભાવ મેવા લાગ્યો.
 ખાલી પાતપટાલામાં સિદ્ધસેન સરિન્દ્ર પાસે જઈ તેણે તીર્થજન
 સંજ્ઞાની જાણ લીધી હતી સિદ્ધસેનપુત્રીએ તેને આજ્ઞાસન આપી
 સાંત કર્યો અને દુગળપૂર્વક ક્રિદાકરનો પ્રભાવ અલુપ્તી થઈ ન મેવા
 ક્યુ સંસારને વિશે કોઈ પણ જાતમાં સ્થિર નથી જ આતુ સંસારનું
 સ્વરૂપ છે તે જુઓ પુત્ર છે કે તીર્થનો ગદ્ય ન થાય માટે તેનો
 કાર્યર મેલે છે આ સુતુજન તીર્થને વિશે પૂર્વે થયો કાર્યરો
 થયેલા છે પરંતુ તેમાં પણ કાર્યરો પ્રસિદ્ધ છે

૧ પ્રાર્થુચિવાસ્વાયસકલે ૧૩૬૯ ચિત્રમયત્તરે
 લાવડિસ્થાપિતં ચિત્રં મેષ્ટીયેર્ગનં કલેર્વચાત્ ॥

ચિત્રમયસુરિનિરચિત સુતુજનતીર્થકાવ્ય

મારે તીર્થના ઉદ્ઘાટ કરવો છે અને તેમાં આપની આજ્ઞાની જરૂર છે તેા તમે તીર્થના ધ્વંસ અને સંજ્ઞા કરવાથી બચાવુ છો એવા શ્રીમદ્ધર્મ પદ્યુક્ત

સમરસિંહની આ વાત સર્વજ્ઞી અલ્લખજાન અદ્વૈત પ્રસન્ન થયો અને બોલ્યો કે તાર્કિક ઉચિત કામ કર, સમરસિંહે કહ્યું કે જ્યે તમે પ્રસન્ન થયા હો તેા મને હરમાન આપી કે જેથી માર્ક પારેલું કાર્ક નિર્વિધ્ય સિદ્ધ થાય અને હરમાન આપવા માટે જલેશમ મલિકને આજ્ઞા કરી અને કહ્યું કે સુમરસિંહ મને પ્રાણીથી ખલુ પ્રિય છે જલેશમ મલિકે હરમાન લખ્યું અને તેને લઈને તે સુમરસિંહની સાથે અલ્લખજાનની પાસે આવ્યો અને હરમાન લાવ્યું થઈ વાંચી મલિક જલેશમને કુકમ કયો કે સ્વર્ણની બનાવેલી અને મર્લુ મુકતાલજ બેઠેલી સિરજાબુ સદિત તસરીશ ખબનામ્માંથી લાવેલ મલિક જલેશમે તસરીશ લાવીને અલ્લખજાનને આપી અને તે સુમરસિંહને આપી અને પછી હરમાન આપીને કહ્યું કે હવે તાર્કિક કામ સિદ્ધ કર, સમરસિંહે જાનને પ્રણામ કર્યો અને તે સિરજાબુ (પાઘડી) સદિત તસરીશ પહેરી અલ્લખજાને મંજાવેલા ઉત્તમ અથ ઉપર બેઠો, સમરસિંહ હરમાન લઈ જલેશમ મલિકની સાથે પાતાને ઘેર આવ્યો અને વિવિધ પ્રકારનાં મેટલ્સ વડે જલેશમ મલિકને સગુદ કર્યો.

ત્યાર પછી સુમરસિંહ નવરજ્ઞ મંડિત ગુરુને વરન કરવા પોત ખજાલામાં ગયો અને ગુરુને વરન કરી હરમાન પ્રાપ્તિની હઠીલા કરી ગુરુએ કહ્યું- તાર્કિક કામ્ય થઈવાતું છે કે મૂર્તિના દેખી જાને તીર્થોદ્ઘાટની અનુગ્રા આપી સુમરસિંહે ગુરુને વિનંતિ કરી કે પૂર્વે વસ્તુપાત્ર મંત્રીએ મૂર્તિવિધાન માટે મમ્માબુસેશ્વરજી-સમરમર પદ્મની સિદ્ધા મંજાવેલી છે અને હજી તે મેંવરાખ અજ્ઞાન સ્થાપિત છે તેની નવીન પ્રતિમા કરાવું? ગુરુએ કહ્યું કે જો

કેસકદાહે ઘેર બધા પાતાળા પુત્ર સમરસિંહને તીથોદાસની
 માત ક્ષો અને તે પશુ પિતાનું વચન સાંભળી
 સમરસિંહની નીમણુંક અત્યંત પ્રસન્ન થયો તેણે પિતાને વિનંતિ
 કરી કે મને તીથોદાસનું કાર્ક કરવાનો આરેસ
 કરો. કેસકે પાતાળા પુત્ર સમરસિંહને કાર્કરણ અને ભાગ્યદાગી
 બચ્ચીને તે કામમાં તેની નિમણુંક કરી, અને સમરસિંહ પાતાળા
 પિતાળા અરિસથી તીથોદાસના કાર્કમાં અત્યંત સ્થાવમાન થયો અને
 પ્રથમ તેણે સિદ્ધસેનસુત્રિની પાસે બાળને અભિરૂઢ મારણ કર્યો—
 બધા કુખી સનુજન તીર્થના ઉદ્ધાર પૂર્ણ ન કરે ત્યાં કુખી
 મલવર્ચનુ પાન કરીશ, રિવસમાં લે વખત નહિ ખાઈ ખસિ
 તેજ અને પાણી ભીનથો વસ્તુથી સ્નાન નહિ કરે એક નિહિતિ
 (નિમઈ) આપ્રસ અને પૂજી ઉપર મુકસ.

આ પ્રમાણે પુર પાસે અભિરૂઢ મલવ કરી સમરસિંહ પિતાની
 પાસે આવ્યો. આવીને તેણે પિતાને વિનંતિ
 રાખીને કહી કે હે તાત, આપ આજ કરો તે અદ્ય
 ખાળને સંવેત પમાડીને તીર્થના ઉદ્ધારને માટે
 રરખાલ મેળવુ કેસકે તેને તેમ કરવા કહ્યું તેથી સમરસિંહ મધ્ય
 મુકત્ય મુવર્ચ વસ અને અભિરૂઢારિ વચેરે ઉત્તમ વસ્તુઓનું ભેટલું
 લઈ અદ્યખાલ પાસે ગયો. ખાલ તેને ભેટને અત્યંત પ્રસન્ન થયો અને
 હથો કરીને 'આઈ! આવ બીમ ઉચ્ચ સ્વરે કહ્યું સમરસિંહ તેની
 પાસે બાળને મજામ કરી ભેટલું મલવુ તે ભેટ ખાલ ખાનદ પામ્યો.
 અને આવવાનું મારણ તેને પૂછ્યું સમરસિંહે કહ્યું કે તમારા સૈન્યે
 અમારા શત્રુજન તીર્થના ભય કર્યો છે અને અમારી માતા વંધ પડી
 છે તીર્થ લેવા લો તમામ કિન્દુબી માયાબી બચ અને ખર્ચ નિમિત્તે
 ખનનો સંજ્ઞવ કરે હીન અને દુઝી મનુષ્યોને અમારે અને
 તીર્થ સિવાય બી બધાં ખર્ચિક કૃત્યો અટકી પડ્યા છે માટે

હવે સમરસિંહે પિતાની આજ્ઞાથી આરાસણની ખાણથી ખેડી
 મંગાવવા પાતાના વિશ્વાસુ માણસોને વિજ્ઞપ્તિ
 મિત્ર મારે ત્રિસત્ર સપ્તમે બેટલું લઈને મેઠસ્યા તેમજ મોઢા
 પુત્રી દુલ્હીનું લગન વખતમાં ત્રિસત્રપુર પહોંચ્યા તે વખતે
 ત્યાં આરાસણની ખાણનો માલિક મકિષાલ
 દેવ નામે રાણે રાજ્ય કરતો હતો તે રાજ્ય માહેશ્વર-શિવશક્ત
 છતાં પણ બેનખરેમાં ગડાવાળો હતો તેજસ્વી માંસ મદિરા વગેરે
 પદાર્થો ભણવું કરતો નહોતો અને બીજા માંસ ભણવું કરનારને
 પણ નિવારતો હતો એ કદિ ત્રસ લવની કિંસા કરતો નહોતો તેમ
 તેના રાજ્યમાં કોઈ પણ હિસક સ્ત્રી રહતો નહોતો તેના રાજ્યમાં
 મોઢા કે પાણનો વધ કેમ પણ હતો નહોતો બ્ નેવા કુદ
 જીવને પણ કેમ મારી શકતું નહિ તે દિવસેજ બેઠ વાર સ્નાન કરી
 મોજાન કરતો હતો તે રાજ્યને 'પાતાશઙ્ક' નામે મળી હતો

સમરસિંહના માણસો વિજ્ઞપ્તિપત્ર સપ્તમે બેટલું લઈને મકિષાલ
 દેવના દર્શન માટે આપ્યા અને રાણાને નમસ્કાર કરી બેટલું આગળ
 પરી વિજ્ઞપ્તિપત્ર આપ્યો મ ત્રીજી રાત્રીની આજ્ઞાથી વિજ્ઞપ્તિપત્ર
 લાગ્યાં લઈને તેને હસ્થ સ્વરે વાંચ્યો અને તેનો અર્થ બહી રાણે
 મોઢા કે સમરસિંહ ખન્ધ છે અને બીનો જન્મ પણ સાચક
 છે હું પણ ખન્ધ છું કે મારી પ્રાપ્તે આરસની ખાણ છે નહિ તો
 આ વખતમાં હું ક્યાંથી શાઃ આવતું વળી રાણાએ પાતાશઙ્ક
 મન્ત્રીને કહ્યું કે સમરસિંહનું બેટલું પાણું આપો કેમકે પુત્રવને માટે
 ખન કેમ લઈ શકાય તે ખન પરિવાર અને લવિતવડે મનુષ્ય
 ખર્ચે કરે છે તો માત્ર બેટલુવડે તેને કેમ દારી જવાય તે ખાણમાંથી
 વિનિર્મિતને માટે સિદ્ધાદ્ધને રાણુ કરનાર પાસેથી એ કર લેવાય
 છે તેને પણ હું આજ્ઞાથી છોડી દઈ છું આ કાર્યમાં એ કાંઈ પણ
 સ્થાય બેઠેલો તે કરના તેવાર છું

મન્યાનુરૂદ્ધી મ નીજે આવેલી છે અને તે તેણે સુચને સમર્પિત
કરી છે માટે જનુવિંધ સુચની અનુમતિ લઈને તેની બાદિ જિનની
પ્રતિષ્ઠા કરાવી શકાય.

સમરજિતે શ્રીજારિજનેમિના મદિરે સર્વ જાણથી આવડે
અને સચના અવધીમિને જિમ્મા કરી, અને
સચની અનુમતિ ખચકે સુચને હાથ ભેટીને વિનંતિ કરી કે ખર્ચ
ના વેરી મેધ્યેમિ કલિદ્વિજના પ્રજાવથી
સાગુજીવી તીર્થપિપતિની પ્રતિષ્ઠાનો ભય કરી છે તીર્થ અને તીર્થ
નાચકનો ઉચ્છેદ જણાવી માગેલા સજ્જા ખર્ચો અસ્ત થશે તીર્થ
નહિ હોય તે પ્રખ્યસ્તવના અધિધારી જાણે. શી રીતે પ્રખ્યસ્તવનુ
આજ્ઞાન કરે માટે સચની આજ્ઞા હોય તે હું તીર્થપિપતિની પ્રતિષ્ઠા
કરાવું મ ની વસ્તુપાત્રે મજાસુજાણથી લાનેલી રૂદ્ધી હલ
જીવસામા અજવ પડેલી છે અને તેણે તે સુચને શોધી છે એ
સચની આજ્ઞા હોય તે તેની પ્રતિષ્ઠા થયું અથવા બીજી રૂદ્ધી
મજાવી મેયું ?

અજ્ઞાથી સજ્જાતિમિ અને જાણકેમિ સુખસંહિતની પ્રજ્ઞા કરી
અને તેણે મેધ્યેમિ વાવેનો વિચાર કરી જોતા કે
સચની જ્ઞાન અથવા અવિદ્ય છે તેથી મ નીજે વસુ
પ્રખ્યના જ્ઞાનથી લાનેલી મજાસુરૂદ્ધી સચને
સમર્પિત કરેલી છે તેને જાણકે કાદવાનો અજ્ઞાને સમજ નથી તે જાણે
જોખને જોખ રહે તમે આજ્ઞાસજ્જાની જાણથી બીજી રૂદ્ધી મજાવી તેની
નવીન પ્રતિષ્ઠા કરાવે જોખ સંજ હજી છે

સમર્જિતક સચના આજ્ઞાને માથે જણાવી પાતાને ઘેર જાય અને
પ્રજાના પિતા કેશવજીને જાણી વૃષ્ટાંત કરો.

ફલદી નિકળવાના સમાચાર આપ્યા. સમરસિંહે તેને સુવલ્લુ ના દાંત સહિત છલ અને એ ખુવલો આપ્યાં તેણે આચાર્ય સાધુ સામ્બી માવક અને માવિકાને બોલ્યા કરીને કહ્યું કે નિર્વાવ ફલદી પ્રાપ્ત થવાના સમાચાર આપ્યા છે તો હવે આ ફલદી વડે કે મ ત્રી વસ્તુપાત્રની ફલદી વડે વિજ ક્યાવું સંધે પૂર્વ કયા પ્રમાણે નવીન ફલદી વડે વિનવિજ કરાવવાનો આરેશ આપ્યો.

સૂચના અરણી પુરોએ સમરસિંહને કહ્યું કે આખા મુખ્ય પ્રાસાદનો ધોરણોળિ નામ કયો છે અને ફલદી કરના વિચાર તેની આસપાસની દેવકુલિકામાં પણ પાડી નાંખી છે તેથી તે જ્યાં તૈયાર કરાવી તેની પ્રતિકા કરાવતી છે તો બધાના પુવરને માટે સમાચાર વહેંચીને તે કરવા સંધે સૂચના આપવી એમણે તેમાંથી કેાંઈ માવકે એમ કહ્યું કે સૂચની આજ્ઞા હોય તો મુખ્ય પ્રાસાદનો કું ઉદ્ધાર કરાવું. સંધે ઉત્તર આપ્યો કે જે વિનવિજ કરાવે છે તેજ પ્રાસાદનો ઉદ્ધાર કરાવે એ ઉક્તિએ કેમકે એનું બોલન હોય તેનુજ તાલજ હોય એવો નિર્ણય કર્યો પછી સંધે દર્વ સાથે જુદા જુદા માધુસીને વહેંચીને જુદા જુદા ધર્મકર્મો કરવા માટે સોંપ્યા. સંધે સોંપેલા કામ કરવાને ઉત્સુક થયેલા બધા માવકો પાતપાતાને ઘેર થયા દેસલસાક સંચનો આરેશ મેળવી જુલ થયા અને પાતાક મ ત્રીને પુખ્ત બન મોકલી આગળ કામ કરવાની સૂચના મોકલી.

પાતાક મન્નીએ પણ વિનવે મામ્બ સિદ્ધા નીકળી તેથી સ્વ લુના કહ્યું અને વચ્ચેના દાનથી સૂચધારોને સંતુષ્ટ કર્યો મડીપ્રજ દેવ પણ દોષરહિત અને અજડ ફલદી નીકળેલી બધી દર્વ વડે પાતાના પુરથી ખાજ પાસે આપ્યા અને સાધુત્વ વિન હોય તેમ તેણે તેની થકન પુખ્તિવડે પૂબ કરી.

હવે રાજાએ પર્વતથી તે ફલદીને સૂચધારો પાસે ઉતારતી આસપાસનાં તેના પ્રવેશમદેકામવ કર્યો. આસપાસની નહકના

એમ બી મહિષાસુરેન પાતાકે મતી સમિત સુમરસિદ્ધન
 પુરોની સામે આરસની ખાણ પાસે ગયો અને આરસની દિવા
 કાઢવાના બધા સુવધારોને બોલાવી તેની સામે સમજાવવાનું નિર્ણય
 માટે રાહતી-પેટી દિવા કાઢવાનું મૂલ્ય કરાવ્યું સુવધારોને
 એ માથું દેવી અધિક આપવાનું કહ્યું કહ્યું કુલ નજમ કુલ વાર
 અને કુલ રાખે ખાણની પૂલ કરી કાર્યનો મારગ કર્યો. તે વખતે
 સુમરસિદ્ધન ખાણસામે મુખપુના બહાર, વધો તાલુકા અને
 મોક્ષવડે સર્વ સુવધારોનું કાળ કર્યું, વાણોને ધરિછત્ત કાળ
 આપ્યું અને બધાને મોક્ષ માટે સચાકાર પુરુષ પૂર્યું

કાર્યનો મારગ કરાવી અને મતીને ત્યાં મુઠી મહિષાસુરેન
 વિષ્ણુમહાપુરે ગયા ત્યાંથી તે કુલ હમિયા ખાણસામે મોક્ષોને જમર
 કાઢવો કર્યો અને કામ કરવાની સૂચના આપવો કર્યો. સુવધારોને
 ખાણ ખોદવાનો મારગ કરી દીધો અને મોક્ષ દિવસના રાહતી
 બહાર કરી ત્યાં પહોંચી તેને પાણી વડે પીવાને કાર કરી ત્યાં
 મધ્ય કાળમાં એક મોટી વાલેઈ દેવીને સુમરસિદ્ધને તરવ ન
 ખાણસામે મોક્ષોને જમર આપ્યા. તેણે ખાણસામે પાસેથી વચ્ચે વડ
 પડેલી રાહતીને નીચેથી બહાર બીજી નીચી રાહતી કાઢવાની
 સૂચના મોક્ષો. તેની સૂચના મળ્યાણે બીજી રાહતી કરી, તેને વડ
 વધીક રીતે વડ પડેલી હતી. અને રાહતી મતી અને સુમ-
 રસિદ્ધન મુખ્યો. કાલવત જિન્ન ગયા અને તે બધા રેવનું આસ્થાન
 કરવા કાર્ય વડ કરી કાલના કાર્યના કાર્ય કર્યું. મોક્ષ દિવસે
 કાલના રેવતાને આવીને ખાણના અગ્ર કાળમાંથી રાહતી કાઢવાની
 સૂચના કરી અને તે મળ્યાણે કરવાથી સ્વચ્છ અને સરિદ્ધન એવી
 નિર્ધાર અને નિર્ધાર રાહતી નીચી.

મતીને સુમરસિદ્ધને રાહતી માત્ર કરવાના સમાચાર આપવા માટે
 મોક્ષો મોક્ષો અને દેવીને પાસે બધા રેવતાસમિત સુમરસિદ્ધને

અને તેની પણ પહેલાના જેવીજ હજી મધ આપી મન્નીની ચિતા
 જણી વધી અને તેણે સમરસિદ્ધને આ સમાચાર મોકલ્યા. સમર
 સિદ્ધ પણ આ સમાચાર સ્વલગ્ની વિચારમાં પડી ગયો. તેની નિશા
 પણ ઊઠી ગઈ એટલામાં સાસનદેવીએ પ્રત્યક્ષ થઈને સમરસિદ્ધને
 કહ્યું કે જગા નામે મામમાં દેવતા અધિષ્ઠિત બળજૂત સહ છે તે
 તને મળશે એટલે તારું કાર્ય સિદ્ધ થશે. સમરસિદ્ધ ત્યાંથી સહટ
 મંચાવવાનો વિચાર કરે છે એટલામાં તે દેવીનો પૂજારી આવ્યો.
 અને તેણે કહ્યું કે દેવીએ મને આદેશ કર્યો છે કે તું સમરસિદ્ધને
 બંધને કાઢે કે માથા ચાકાથી મુજપૂવક ફલદી થઈ બંધ સહાશે
 સમરસિદ્ધે તે સહટ મોકલ્યું અને તેમાં ફલદી થઈ પાતાના દેશના
 સીમાદ્ય સુધી વજાવી પાતામ ત્રી પાછા વળ્યા. ફલદી અનુક્રમે બેરાણ
 નામે માથ પાસે આવી ત્યાંના સુધે ઉત્સવ કર્યો. બીજા દિવસે
 ફલદી આવળ થાલી અને અનુક્રમે એટલાક દિવસે બાકી ગામે આવી.

દેસલસાડ આ સમાચાર જણી સિદ્ધમુરિ અને પાટણના લોકો
 સંક્રિત ફલદી એવા બાંકુ ગયા. જે પ્રમા સમાન સ્વસ્થ અને
 મુક્ત ફલદીને એક દેસલસાડ આનંદિત થયા અને ચરનાદિ વડે
 તેની પૂજા કરી બધા માણસોએ દેસલ અને સમરસિદ્ધની ખર્નો
 બારકે તરીકે મસલા કરી.

ફલદી આવળ થાલી એટલે પ્રગલ્ભિત દેસલ અને બીજા
 લોકો પાછા વળ્યા અને ઘેર આવ્યા. ફલદી દરેક મામ અને
 નગરે પૂજાતી રામુજાચરિ પાસે આવી પહોંચી. તે વખતે પાલી-
 તાણના સુધે સામા આવી તેનો આવમનોત્સવ કર્યો. દેસલસાડના
 પરિવારે તેને વધાવી અને પાછા પાટણ બંધ દેસલસાડને ફલદી
 સુખ બળ પહોંચાના સમાચાર કલા. દેસલે તે માણસોને પાછા મોકલી
 પગલ ઉપર ફલદી ચલાવવાની મુજના મોકલી અને તેની સાથે
 પાટણથી નિજ ચક્રાર સીળ સુક્રિયાન સિંધીને રવાના કર્યો.

શામના શાવિકે દોઢાંત્રે પણ અગ્નીને તે દેવદિક્ષની પુષ્પ અને
કપુરારિ મુગધી વસ્તુઓ નડે પૂજા કરી, ત્યાર પછી રાત્રે પાતાલાને
વધી મુગધાઓ કરી પાતાના નગરે ગયો.

પાતાલાએ દેવદિક્ષને મોટા રથમાં સ્થાપી અને તે રથની આગળ
અને પાછળ દેવદિક્ષો ભાંધી તેને વળગેલા કણ્ડા માણસો અને જંગ
વાળ જંગરો નડે મેંઝીને મહાવનપૂર્વક પર્વતથી નીચે ઉતારી અને
પછી આગળ શાશતા કુમારસેના શામની પાસેના ઉપવનમાં તે રથ
બંધાવે અને આગળ હને જતા પશુ ચાણી કાઢે, નહોતો, તે વનને
ત્રિધનવતુર અને જાસપાનના શામના સુલોએ આવી મહેલસવ ક્યો.

પાતાલાએ કુમારસેના શામના તે દેવદિક્ષ આમ્નાના બગર સમ
રસિકને આપવા પાંચ માણસને મોકલ્યો.

દેવદિક્ષ વસ્તુબધ સમરસિકે પણ કુમારસેના પાસે દેવદિક્ષ
પહોંચ્યાના સમાચાર બહુ જોમ મેલખનિથી

મગર ગુલ શાવ તેમ ગુલ ગયો, સમરસિકે

દેવદિક્ષ કાંઈ જવા માટે બગરો લેવાને સાથ માણસો મોકલ્યા, તેઓએ
દરેક ગમે કાંઈ તપાસ કરી એની પાસે સમ્પત્તિ સમ્પત્તિ બગરો હતા
તેઓ પાંચે પાતાના બગરો હાથને આમ્ના અને તેઓએ બહુ ગુણીથી
આપવા ઈચ્છા કર્યાની સમરસિકેના માણસોએ તેઓથી વીર જંગ
લીધા અને તેઓને પુષ્કળ ધન આપવા માંડ્યું પણ તેઓએ લીધું
નહિ. સમરસિકેના માણસોએ બગર લાવનાર માણસોને મોકલ્યા,
વગર અને તાંબુરથી સજાત ક્યો હને સમરસિકે દોડાથી બેઠે,
મજબૂત અને મોટું સહ્ય તેવાર આમ્ના તેને અને બગરોને હાથમાં
અનુભવી માણસોને કુમારસેના ત્રણે મોકલ્યા પાતાલા ત્રી મજબૂત
અને મોટા સહ્યને ભેડ ગુલ ગયા તેઓએ તે માણસ દેવદિક્ષને વડાની
તેડામાં તે માડુ તબક્કા ભાંગી ગયું મ ની જિત ગયા અને દરીથી
સમરસિકે પાસેથી ગયાઈ મજબૂત માડુ મગાવ્યું તે પણ દેવદિક્ષ
વડાવડાનાર ભાંગી ગયું એમ સમરસિકે તીરજવાર પણ માડુ મોકલ્યું

તે વન્ને પિતાપુત્ર પાત્રધસાળામાં શીશિદસેનશરિને વન્દન
 કરવા બસા અને વદન કરીને કહ્યું— અમારો
 ઉદાર કાર્યની મનોરથરૂપ વૃદ્ધ પહેલા આપના ઉપદેશરૂપી
 પર્ણાદિ, પાણીના સિંચનથી ઉગ્યો હતો તે અત્યારે બિંબને
 મૂળ સ્થાને સ્થાપવાથી ફોટો મુજ થયો છે હવે તેને
 પ્રતિષ્ઠાદિ કાર્યદ્વારા આપ સફળ કરો. ઉલ્લેખથી માંડી કલસ મુખી મુખ્ય
 પ્રાસાદનો ઉદાર પરિપૂર્ય થઈ ગયો છે તેની દશિષ્ટુ બાલુએ અટકા
 પદની આકૃતિવાણુ ચોનીસ તીર્થકરચુકત ચૈત્ય પણ નવીન શ્રાશ્ચું
 છે વલ્લનક મડખમાં રહેલા સિંહનો પણ ઉદાર શ્રાશ્ચો છે તથા
 આશિલિનના પાછળના ભાગમાં વિહરમાન તીર્થકરોનુ નવુ ચૈત્ય
 પણ કરાણુ છે સ્થિરરહેવના પુત્ર હંદુકે ચાર રેવકુલિકા (નાના
 રેવમહિર) અને કૌત અને કુશ્ચુ નામે સજ્જતિએ બિનબિલસકિત
 આઠ રેવકુલિકા કરાવી છે પૃથ્વીકટના કાર્તિકસ્તભરૂપ કેટ્ટાકોદિનુ
 ચૈત્ય જે તુકોએ પાડી નાંખ્યું હતું તેનો હરિશ્ચ રૂપા પુત્ર કેસવે
 ઉદાર કર્યો છે એ સિવાય બીજા નાના મહિરોનો જે જે ભાગ
 પડી ગયો કે નાદુરસ્ત હતો તે સવ જુદા જુદા સજ્જા માણસોએ
 ભરણ્યો છે આ તીર્થ પૂવના જેવું થઈ ગયું છે કે જેને
 પૂર્વ ભગ થયો હતો તેમ જણાતુ નથી હવે યાગ કલસ અને
 ધ્વજદંડ ચઢાવવા તથા અર્ચ્યપ્રતિમાઓની પ્રતિષ્ઠા કરાવવી ગામી
 છે ન ઉપમ પ્રતિષ્ઠાનુ મુદ્દર્ત આવે ત્યારે પ્રતિષ્ઠા કરવાનુ
 ગુરુએ કહ્યું

ત્યાર પછી કેસવે પ્રતિષ્ઠાકામનો નિર્ણય કરવા માટે ચણા
 આવાયો બૈભૌતિવિંદુ ગાણ્યો અને અગ્રણી
 પ્રતિષ્ઠાકામ ગાવકોને બોલાવ્યા અને તેઓને ચોખ્ખા ખાસને
 મેસાડી પ્રતિષ્ઠા કામનો નિર્ણય કરવા વિનવતિ
 કરી, તે બધા સામગ્રીએ મળી બધાની સમતિથી નિર્દેશ બિનુ
 મુદ્દર્ત નહીં કર્યું કેસવે મુખ્ય બૈભૌતિવિંદુ પાસે કુકુમપત્રિકા લખાવી

તે સિવાય બુનાવડથી મંદિરિકે તા એને કાઢા કહેતા હતા જેવા
આદ્યજ્ઞ નામના મુનિને માણસે મોકલીને સુરુજન મેઘાભ્યા અને
તેજો દુરંત આખ્યા આવીને તેણે માઘ પરથી રજાડી ઉતરાળી
કારીરર પાસે પર્વત ઉપર વસાવવાને યોગ્ય હજાડી કરાવી ત્યજપત્રી
સેત્રાથી રૂઢ મનઃ—જાપે ઉપાડનારા પુરુષોને બીઠા કરી લાઘ્યા
અને હોરઘ વડે રજાડી નાંખી તેજાની જાપે પૂઠી અને તેજાજે
છ દિવસમાં સુરુજન પર્વતની ઉપર જરાવી રીધી

ત્યજ પત્રી પર્વત ઉપર તે રજાડીને તે કારીરરેજાજે વડા
માઠી સર્વનિશ્ચયિશ્ચરજ બાવજન્દ મુનિ પણ
બિનદુ મઠનું તેમને સ્થના આપવા હતા પ્રતિમા થીને
તેવાર જવા વાદ તેને વસી તેજસ્વી કરી
અને બાવજન્દ મુનિજે તે પ્રતિમાને મનાવ્ય મુખ્ય સ્થાને
સ્થાપન કરી.

અત્રી મળનપ્રકાર જણાવે છે કે કેટલાકેજાજે અસ્તિકિયુ જલ
પુરુષે હેસવના આ કાર્યની અહેવાઈ કરવા લાઘ્યા અને તેના
સસર્વેથી સજ્જન મુખ્યે પણ હેસવથી વિસ્ત્ર વગ પણ સહજ
પાવનથી તુદિથી અને સમર્થસિદ્ધના સત્તવથી બે જણુ વિરોધી વાદ
જરણુ થોઘ વળવળાં કાળા વર્ષ વડુ એ સજ્જનેજા હતા તેજો
પાતાની જુદ સખ્યાના અને મસાન વર્ષને હેસવના વીરોધસ્ત્ર
કાર્યમાં સજ્જ કરવા લાઘ્યા બાવજન્દ મુનિજે બિનને મૂળ સ્થાને
સ્થાપી હેસવસાકને ખમર આપી હેસવજાહે સમર્થસિદ્ધને
કહુ કે હવે બિનની પ્રતિષ્ઠા કરી સ્વસ્થાનકે સ્થાપન કરીએ તે
જાપણુ ઇંદ્રાઈ સિદ્ધિવાવ માટે જાદુવિધ જાવસદિત જાનાબે જઈ
પ્રતિષ્ઠા કરાવું અને કૃતકૃત્ય થાઈ

વારોના સમૂહથી વીંટાયેલા સચ્ચૈ-જવા ઉપર બેઠેલા ॥ ૩ની જેમ
દેખાવેલો દેવાસનની પાછળ બાંધેલો.

શંખારિકામાં સજ્જતિ દેસલે પડાવ નાંખેલો. દને સમરસિદ્ધ
સંજના માણસો સાથે પુનઃ પાટણ આવી સજ્જતિ પામણનામાં
જઈ સર્વ આચાર્યોને વહન કરી ચામા માટે આવવા પ્રાર્થના
કરી તથા દરેકના ઘેર જઈ સર્વ માવડોને પણ સજ્જતિ આવવા આ-
મ તરફ ઠપ્પી તેઓ વધા સમરસિદ્ધના ગુણથી જેવાઈ સર્વ સામગ્રી
તૈયાર કરી સજ્જતિ આવવા તૈયાર થયા.

સર્વસિદ્ધાન્તના પારગામી વિનયજ્ઞ દાચાર્ય વૃદ્ધજયન્તના
સજ્જતિ આચાર્ય રત્નામરસુરિ, દેવસુરિજયન્તના પદ્મ-
જન્યવાચાર્ય ખડેરજયન્તીય શુભતિલ દાચાર્ય
અને મુનિશિલ સાવધારજયન્તીય વીરસુરિ, સ્વામીપદ્મજયન્તના

સર્વદેવસુરિ, મહાધુમન્તીય જગતસુરિ નિર્જીતિયજયન્તીય આમદેવ
સુરિ, કે જેણે સમરાગસુ નામે રાસ કર્યો છે નાણકજયન્તીય
સિદ્ધસેનાચાર્ય જહાજયન્તના ધર્મશોષસુરિ નામે પ્રજયન્તના પ્રભાનંદ-
સુરિ, હેમચદાચાર્યની પરપરામાં જયેલ વજસેનાચાર્ય અને
જે સિવાય બીજા કોઈ કોઈ જયન્તના આચાર્યો દેસલના સજ્જતિ
ચામા માટે આવવા નીકળ્યા. જિતકૂટ વળાક મારવાડ અને માળવાદિ
દેસના જે જે પદ્મજ મુનિશિલ હતા તે વધા સજ્જતિ આવવા
બોલાવ્યા. શુભવાર અને શુભ રાત્રે સર્વ દેસના પારગામી સિદ્ધ-
સેનાચાર્ય પણ સજ્જતિ આવ્યા અને દેસલે તેનો પ્રવેશોત્સવ કર્યો.

ધર્મપુર-પર સજ્જતિ જગતસિદ્ધ અને કૃષ્ણ દેસલના સ્નેહથી
જેવાઈને સજ્જતિ સાથે બાંધ્યા, ચતુર હરિયાલ

સજ્જતિ આવેલા સજ્જતિ દેવપાત્ર શ્રીવત્સકુળના સ્વિરદેવના પુત્ર
જયન્તી આવેલો. સિદ્ધકે સોનીમાં સિરોમણિ મહાદેવન, સત્વનિષ્ઠ માવ-

દેવરાજ સોદાકે ધનવીર વીરમાવડે તથા હીનેત્વારકે
દેવરાજ પદ્મજાદિ માવડો સજ્જતિ આવવા નીકળ્યા તે સિવાય બીજા

અને પ્રતિષ્ઠા મળે સર્વ દેહોના સર્વને જાણવા માટે વિશ્વસિદ્ધિમ
 લઈ જુદા જુદા દેહમાં પ્રાપ્તિ થોડી જામવણી કરી પાતા
 સમાધાનથી પોતે અને મ ત્રીજો વચેરેને પણ જામવણી કરી

દેહને માત્રાશોભ રચના એક નવીન દેવાવન તેવાર કરાવું
 અને પાત્રપદ્માદિ બધા જાવાઈ સિદ્ધિસેતુનિધી પાસે તેને
 લઈને તેના ઉપર વાસકોપ નખાવ્યો.

હવે સર્વોત્તમ દિવસે શુભવાર અને શુભ નક્ષત્રે દેવાવનું
 પ્રસ્થાન કરવાનો દેહને વિચાર કર્યો. શુભ
 સમયે દિવસે પાત્રપદ્માદિમાં સર્વ સર્વને બિઠાવ કર્યો

અને સુમરસિદ્ધિ પિતાની આજ્ઞાથી જાવાઈ
 ઉપાધ્યાય, સ્વાધુ, સાધ્વીશી માવક અને માવિકાશીને મધ્યમ્થાને બેસા-
 દવા, દેહન પૂજી ઉપર દીવણ સ્થાપીને વાસકોપ નખાવવા કુરુના
 સન્નિધિ બેઠો. કુરુને તેના કપાલમાં તિલક કરી અને તેના પસંદ
 વાસકોપ નાખ્યો. તથા સુમરસિદ્ધિના માથે વાસકોપ નાખી તે
 સુમરસિદ્ધિમાં અગ્રણી થા બેઠા આશીર્વાદ આપી.

પેલ મુદિ સ્થાપનો. દિવસ પૂર્વનો. મધ્યમ્થાને. સમય હતો ત્યારે
 વૃદ્ધિવાદનમાં રહેલી અધિનાયકની પ્રતિષ્ઠા લઈ દેહને દેવાવનના રથમાં
 સ્થાપી અને તે રથને બે પિત અને સરના દ્વય ભેદવા, સામન્ત
 રથ ઉપર બેસી હાથમાં શક લઈને હાંકવા લાગ્યો. તે વખતે બે
 કુવાસિની શી મીઠાળ અને અશ્વત્થો ભરેલો. સ્વાત્ત હાથમાં લઈ
 સામી અપી અને તેણે દેહનસાહ અને સુમરસિદ્ધિના માથે અશ્વત
 નાખ્યા, મીઠાળ હાથમાં આપ્યું અને વંદનનું તિલક કરી પુખ્તની
 થાળા કરી પહેરાવી આશીર્વાદ આપ્યો. હવે સ્થાપનને વાડિ
 જોના સમય સાથે દેવાવનનો રથ આગળ ચલાવ્યો. તે વખતે તેને
 અનેક પ્રાપ્તના શુભ શક્તિનો થવા, સર્વનો નાથક દેહક કુવાસનમાં
 બેસી દેવાવનની આગળ ચાલ્યો. તેજની સુમરસિદ્ધિ પણ અસ-

એ પ્રમાણે અદ્વિતીય પ્રવાણ કરતો સંઘ સેરીસા તીર્થ આવી
 પહોંચ્યો. ત્યાં પાર્શ્વનાથ સત્તવાનની પ્રતિમા
 સેરિસા તીર્થ કાચેત્સર્ગ અવસ્થામાં વિરાજમાન છે તે પ્રતિમાને
 પહેલા સુગંધારે દેવના આદેશથી અગ્નિ પાટા

ગાંધી એક રાત્રિમાં ચઢીને તૈયાર કરી હતી અને નાને યજ્ઞચમીય
 દેવેન્દ્રસુરિએ તેની પ્રતિષ્ઠા કરી હતી એમના પોતાની મનસાક્ષિથી
 સમિતિસભ્યરથી વીસ તીર્થકરની પ્રતિગઘ્ણા લાગ્યા હતા કે એમાંની
 નવ પ્રતિમાઓ અત્યારે કાન્તિપુરીમાં વિરાજમાન છે તે દેવેન્દ્રસુરિએ
 આ પ્રમાણે તીર્થની સ્થાપના કરી હતી. દેસલસાહે ત્યાં
 ત્રાજ અને મહાપૂજારી ઉત્સવ કરીને આરતી કરી અને હરેક મનુ
 નના મોક્ષ માટે સત્તાકરે પુણ્ય પુણ્ય ત્યાં જાણકિડોત્સવ
 કરીને સર્વે આગળ પ્રવાણ કર્યું અને સિંધપુર (સરગેજ) વધને
 સઘ મેલજા પહોંચ્યો. ત્યાંથી પ્રવાણ કરી હરેક ગામ અને નગરને
 વિશેષ સત્કારપરિપાટી કરતો સઘ અનુક્રમે પીપરાળી ગામ પહોંચ્યો.
 અને ત્યાંથી શત્રુજયગિરિને ભેટને અત્યંત હર્ષનિમગ્ન થઈ. તે
 દિવસે દેસલે લાપટી કરી શત્રુવિંધ સંબંધિત સમસ્તિ હને આગળ
 કરી શત્રુજયગિરિની મહોત્સવપૂર્વક પૂજા કરી. તે વખતે ત્રિરિંગ
 બના દર્શનના આનંદથી પરવસ થયેલા દેસલે અને સમસ્તિહે
 અવશિત થાયકોને પુજાવા હાન આપ્યું ત્યાંથી ગીબ દિવસે તીર્થ
 સંબંધ દર્શન કરવાની ઉત્કંઠાથી શીઘ્ર પ્રવાણ કરીને શત્રુજયની
 પાસે વસ્તુપાલની બી લલિતાદેવીએ કરાનેલા સરોવરને કંઠે સર્વે
 પદાવ નાંચ્યો. અને તેની ચારે બાજુ ઉત્કળવલ વણ્યો. અને
 રાવડીમાં નજાઈ મધ

દેસલે આવતી કાલે શત્રુજય ઉપર ચઢવાનો વિચાર
 સહજપણે અને સહજ- કયો. તે સમયે એક માણસ નખામણી
 પાત્ર સંબંધિત લઈને આવ્યો કે દેવગિરિ-નોંધતાનાઈથી
 અગમ્ય સહજપણે અને ખલાતથી સાહસપણે
 સંબંધિત આવેલા છે સર્વે ઉપરની

વૃક્ષાદિમાં એ એ મુસિક્ક આવશે. હતા તે બધા સમરસિદ્ધિ અને
રામથી સંસ્કાર સ્થાને આપ્યા હતા. એમ જીવ્ય રેસના સર્વો અને
મયા પછી રેસરે આપણ સંવેસદિત મવાણુ સર રૂં તે બધાઈ
કેવસિદ્ધિ, દુષ્ટુ અને હરિયાલ એ સંવેના અવશી હતા.

હને સંવેના મવાણુસમયે અલખખાનની રત્ન માયવા થો
મોટી મેટ બધને સમરસિદ્ધિ રાખાઈરે ગયો અને તેણે ખાનની પછે
મેટ પૂછી રત્ન ખાની, ખાને સદુષ્ટ બધ તેને યોગ્ય સદિત તસ
સિદ્ધિ આપી સમરસિદ્ધિ સંવેની રત્ના માટે જમાદાર માયા અને
ખાને જરેજર જમના પુત્રો એવા મહામીર અતિયા દસ પુખ્ત જ
મજારો આપ્યા. તેઓને બધ સમરસિદ્ધિ પાછળથી સંવેને ખાની.

સડજપાલનો પુત્ર લોમસિદ્ધિ સંવેની રેખરેખ રાખતો હતો
અને સમરસિદ્ધિ જણ મોખ્ખા અને પારસણની બંને સ્વસત્ત્વ
રાખતો.

સિત્તવાર અતિયા થોસવાર રત્નપુત્રો ને વીંટાવેલો. સમરસિદ્ધિ
માથે ધન ખસળુ કરી યોગ્ય કંપર જલ્લો હતો અને તેની અત્તલ
પુત્રને ખસળુ કરનારાધાની ટોળી વાવતી હતી.

સંવેના મવાણુસમયે પ્રથમ સંવે વાવતો હતો અને પછી
કેરી અને તાંસાધી વાવતા હતા.

સ્પર્ધાપૂર્વક વાવતા જાતો ને વાઘાધી વાવતા હતા જ
મિથાન પારી પધિક પુરુષો પને વાવતા હતા. કોટલો મોટો સંવે
હતો ને છુટો પછી ગયેલો. કોઈ માણસ પેલાત્તી સંવેનીને સંવેને
પરોખા સિવાય મળી શકતો નહિ.

રેક વાવના સર્વો સંવેપતિ રેકલ અને સમરસિદ્ધિ પેલાપે-
તાના માયની પાસે આવેલા બહીને રહી દુધ વજેરે લેધને સંવે
આવતા હતા અને સ્પર્ધાપૂર્વક લંબનો સ્પર્કર કરતા હતા.

પ્રકાશનિ પશુપદીઓ અને પાણીના ઝરણા વડે શુભવ પર્વત કુદરતી સૌન્દર્યથી ભરપૂર હશે.

દેશલે સમસંહિત સુતુલ્યતીર્થ ઉપર વહી મધ્યમ પ્રવેશમાં એના ઉદ્ભવ પાતેલ કાચેલો હતો તે ભગવાન આદિનાથની માતાને એણે અને તેની પૂજા કરીને તે સાતિનાથના કૈતવમાં ગયો. ત્યાં પૂજા કરી ત્યાંથી આદિનાથાદિ નિનના મહિરે જઈ ત્યાં પૂજા કરી પાતે એના ઉદ્ભવ કરેલો છે એવા કપરિ વજની મૂર્તિના ઇર્શન કરવા સંવસંહિત ગયો. ત્યાં ઉભા રહી દરદરતી ધ્યવવાળા મધ્યસંદેવના કૈતવને એક પાતાને કૃતાર્થ માનવા લાગ્યો. તે કૈતવને એક દષ્ટિવડે અવલોકન કરતા તેણે આદિનિનના કૈતવના સિદ્ધારે જઈ ભગવાન ગુમાદિ દેવને એકને હર્ષવડે પ્રાણ ધનની વૃદ્ધિ કરી. હવે તે કૈતવના મધ્ય ભાગમાં પ્રવેશ કરીને પાતે કાચેલ આદિનાથને વહન કરવાને ઉત્સુક નિવવાળો. દેશલ જુમિ ઉપર પડી પ્રણામ કરેલો. ગુમાદિ નાથની સમીપ આગ્યો અને શક્તિથી આદિનિનને એટી પડ્યો. ત્યારપછી આદિનિનની લેખમૂર્તિને પુજાથી પૂજા પ્રદક્ષિણ કરતાં તેણે અમલિત અર્હત નિભાની પૂજા કરી.

ત્યાર પછી કુન્તીસંહિત પાડવેલી પાંચ મૂર્તિને પૂજા શરૂ કરી નીચે રહેલો. ગુમાદિ ભગવાનના પગલાંને અને પાતે કાચેલી લોકાને આશ્વર્થકારક બિંબી મહારાની મૂર્તિને એકને પાતી મલિ અને સ્વલ્પની વૃદ્ધિ કરી.

દેશલસાહે ત્યાં મહેલસવ કરી ગાજીને વજ્રાદિક આખ્યા અને બાવીસ તીર્થકરોને પૂજા તેની સર્વજન પ્રદક્ષિણા કરી. ત્યાર બાદ મસ્તક જુમિ ઉપર સ્થાપી આદિનિનને પ્રણામ કરી પાતાના સ્થાને પુત્રસંહિત આગ્યો અને પતિજાનિપિ કરવા તરફ ગયો. તેણે પાતાના બીજા પુત્રો હોવા છતાં પણ સમસંહિતને પતિજાનિપિ કરવાનો આદેશ કર્યો અને તે પિતાને આદેશ મેળવી અન્વત આનંદિત ગયો.

હાથિ અને બંને બાઈ હાથના પ્રેમવડે સમરસિદ્ધ અનંત પુર
 થયો અને આત્મક ઉત્ક્રાંતિ હરથે સમસક્ષિત થઈ શાશ્વત મુખ
 તેની સાથેા થયો સમરસિદ્ધ પાતાના બંને સાધુને મળ્યો અને તેમને
 માત્ર આકર્ષિત કરી મણામ કરી લેઠો તેનું મહત્ત્વ અને હાથિ
 ભેદ વિસ્તૃત થયા. તે બંને સાધુઓ પશુ સમરસિદ્ધને સ્ત્રી
 આકર્ષિત થયા સ્વયં એ એ આશાથી હતા તેને સમરસિદ્ધે
 હાથિપૂવક વચન કર્યું જગતથી પાતાક મન્યાનો બાઈ સાંભળ
 સુંબી લાગ્યા માવઠોત્તમ સિદ્ધમ્મ અને વસ્તુપાલના વચને ઠીક
 વનાર બીજાદેહી પશુ સમય આપ્યા હતા તે સિવાય મન,
 મિત્રાક અને રત્નસિદ્ધિ અભિજ્ઞાસમ્ય માવઠો પશુ સાથે સમય હતા
 સમરસિદ્ધ તે બધા માવઠોનો વચાથીજ સ્વસ્થ કરી પાતાના બંધુઓ
 અને સુંદરસિદ્ધ મહેન્દ્રસનપૂર્વક સંભળ પાવને સ્થાને આપ્યો તો
 બંને બાઈએત્રિ દેહકને સ્થિતિપૂવક મણામ કર્યા બંને પુરોષ
 આનવાથી સ્વપતિ દેહકનું ચિત્ત આત્મકમાં મગ્ન થયું રાષ્ટ્રી તો
 વાળી પ્રાંત કાંચે દેહક સમસક્ષિત શત્રુજન હાથે વડવાને તેજ
 થઈ ગયો.

પ્રેમમ મસ્તાવ

પ્રાંતકાંચે પાશ્વિતાળા સહેરના પાત્ર લિપ અને લીલાંચિપતિ મ
 હાલીરસ્વામીને મણામ કરીને દેહક સમસક્ષિ
 થય સહિત દેહકનું શત્રુજન પવતલી પાસે ગયો અને ત્યાં સ્ત્રી
 શત્રુજન હાથે થયું નેમિનાથને પૂછ સીન્દિહસિનસારિને હાથને
 યો આપી દેહકે વિસ્તિરજ્જ હાથે વડવાને
 પ્રાર્થ થયો.

અત્રિ મગ પ્રકાર અસીક અર્જુન દેવદાસ આપ્ર સ્વામનેરે
 મળેલ હાથિત વડેલ વાસ ગમેરે પહોંચ્યા અને પાણીના અને
 જાનિતુ વળુન કાં છે. તે હાથથી આશુમ પડે છે તે સમયે કામ

તેરણે વાખત સિદ્ધસેનસુરિએ જોરોત્તમ કેસર કપૂર અને કસ્તૂરી
મુખ મહામૂલ્ય વસ્તુઓ વડે પ્રણય થઈને તેમ કરી નન્દાવ
ર્તનો પણ લખ્યા.

હવે પાણીથી સરેલી કુડીમાં જ્યેષ્ઠવિધિકની ઘટ્ટીઓ પાણીથી
જરાઈ જવાથી તળીએ યેસવા લાગી બેઠેલે પ્રતિજ્ઞાનો સમય જાણી
શ્રીસિદ્ધસેનસુરિ જિનમંદિરે ગયા. તે સમયે બીજા આચાર્યો પણ
પ્રતિજ્ઞા કરવા માટે તેની વિધિમાં સાવધાન થઈ મુખ્ય મેલને
વિશે જઈ પાતપોતાના આસન પર બેઠા. સઘપતિ દેસલ પુનઃસંહિત
સ્નાન કરી વિશુદ્ધ વસ્ત્રો પહેરી લલાટમાં ચંદનનું તિલક કરી
મેલમાં ગયા.

તે વખતે બીજા આવડે પણ પાતપોતાના જિજ્ઞે લઈ લાગર
થયા હતા. શ્રીસિદ્ધસેનસુરિ આગળીએ મુવર્ણની મુરિકા અને
હાથે કંકણ પહેરી દશાંગુલ એ વચને ધારણ કરી જિનેશ્વરની
સન્મુખ ઉભા હતા. જળકહેવની દક્ષિણ વાજુએ સાઠલુસંહિત દેસલ
અને ડાબી વાજુએ સમરસિંહ સંહિત સદલપાદ જિનને સ્નાન
કરાવવા સજ્જ થઈને ઉભા હતા. સામન્ત અને સાંગણુ વળે
ભાઈઓ વામર ધારણ કરી જિનની પાસે ઉભા હતા. ડોહની અમુલ
દક્ષિ ન પડે તે માટે જિનના કંઠે અરિષ્ટ રત્નની માલા નાંખી હતી.
ત્રિલોકનું રક્ષણ કરવા સમર્થ જિનના કરને વિશે રક્ષાનિમિત્ત રાખડી
બાંધી હતી. કપૂર, ચંદન રત્ન, અક્ષત, પુષ્પ પૂષ્પ ઇત્યાદિ પ્રતિ
ધાને શેષ એ એ વસ્તુઓ જોઈએ તે બધી ગ્રેહથી આત્મ મુક્તી
હતી. મિટળ સંહિત ચંદ્રિકા અને હરિકે વળે બોપધી જિનને
હાથે બાંધી અને મુરુએ દેસલાદિ માવડોને હાથને વિશે કુર્મની-
સૂત્ર બાંધ્યું હતું.

આ પ્રમાણે પ્રતિજ્ઞાની બધી સાગથી તૈયાર થઈ બેઠેલે
સિદ્ધસેનસુરિએ સ્નાત્રીઓ પાસે સ્નાનનો પ્રાર્થના કરાવે, તીર્થ

હવે સમસ્તસિદ્ધિ મીઠાઈ પાવાણ અને બીજા પ્રતિષ્ઠાવિધિમાં
 ઉપયોગી છેડો઼ ઓળખીએ એક઼ી કરવા માટે
 પ્રતિષ્ઠાવિધિમાં આ પ્રતિષ્ઠાનો ઉત્સવ એવા ધોરણ અને
 વાળાકાળી ઉત્સવો માણુસો આપ્યા હતા.

આજે માત્ર માસના શુક્લ પક્ષની સ્વાતમ અને તુરુવાર હતો.
 ફેબ્રુઆરી સુધી સર્વને વાતો કરવા માટે એક઼ો કર્યો અને સિદ્ધિ
 સુરિ પ્રમુખ આજ્ઞાઓની સાથે સમસ્તસિદ્ધિ અને ફેબ્રુઆરી પક્ષ
 તેવા માટે કુલ તરફ ગયા. સમસ્તસિદ્ધિ હે વિદ્યુત્પાત્ર અને કુલના અધિ
 પતિરેવ તથા જુદાંરિની વિધિપૂર્વક પૂજા કરીને શ્રીસિદ્ધિસુરિદાસ
 મન્નિત પાણીવરે વધારી જાયો અને તેને સુવાસિની શીખ માટે
 મૂકી તે સમસ્તસિદ્ધિ સુવચનવગ્ન કૈત્રે આજે તેલે ગાયત્રી સ્થાને તે
 પાણીના થાક મૂકાવી તે શીખી પાસે છેડો઼ ઓળખીના પૂજા વગ્ન
 વગ્નનો પ્રાર્થના કર્યો સિદ્ધિસુરિએ તે જાણી શીખીના મસ્તક ઉપર વાસ
 ફેપ નાંખ્યો. શીખી મન્નજીવને વાવાપૂર્વક તે ઓળખીએજુ વર્ણ
 વાગ્યો હતો. સમસ્તસિદ્ધિ તે જાણને નાના પ્રકારના પદ્મકો આપ્યા.
 પછી તેલે છેડો઼ ઓળખીએજુ વર્ણ કરાવમાં નાંખ્યું.

હવે બિનાકાળી વારે રિદાએ નવ નવ વેરિકાએ તેવાર
 બાવી અને તે વેરિકાની વારે બાલુએ વર્ણકોર-વગ્નના મૂકવા
 તેવના સન્મુખ રવન દાખા થયે સાવમાં નન્નાવર્તપદ્મ મૂકવા માટે
 એક હાથ ઉઠી વારે સુશ્યાળાની વિદ્યાએ વેરિકા બાવી તેવા
 ઉપર વાર થંજાવાયો. ઉપરના બાવમાં સુવર્ણના બહુવુદ્ધ
 વિધિય વધી તથા કેળના સ્તંભ ને સુશ્યાળિત મદ્ય બરાબર અને
 તેની પાસે જાળથોરવના સુખ્ય કૈત્રેનો પ્વજદા સુતાર પાસે તેવા
 કરી પ્રવિષ્ઠા કરવા માટે સ્થાપિત કર્યો. સુખ્ય કૈત્રેની આસપાસના
 વેરેની પ્રવિષ્ઠા કરવા માટે સુદર ઉઠી વાલુકાવુદ્ધ અને સમુજ
 કમસ્તકિત વિદ્યાએ વેરિકાએ કરતી બારણે આંબાના પાનના

તે વખતે ઠેઠકેવો આનંદના આવેશથી મૂત્ત કરવા લાગ્યા ઠેઠ સ્તુતિ કરવા લાગ્યા ઠેઠકેવો કસ્તૂરી વગેરે લઈ વિદેખન કરવા લાગ્યા અને ઠેઠલાકે વો પુ પો વડે જિનની પૂજા કરવા લાગ્યા. એ પ્રમાણે લખ્ખજનોએ મહેસવ કર્યો અને દેસલ પ્વજ દાનું સ્થાપન કરવા તૈયાર થયો. સિદ્ધસેનસુરિને લાગ્યો ટેકો આપી પુત્રસન્નિત દેસલ પ્વજ દાનની સાથે આગળ ચાલ્યો. અને પ્રસાદના દિશર ઉપર ચઢી ગયો. ત્યાં તેણે કાર્તિની સાથે સુત્રધારો દ્વારા દાનું સ્થાપન કર્યું અને દાનની સાથે પ્વજ બાંધી. તે સમયે વજ સૌનેલા શોભા અલગર વગેરેનું શાલકોને હાન હીધુ. સદાજાણ સ્થાપક સમરસિદ્ધ, સામત અને શામલ્ય એ પાંચે ભાઈઓએ ધનની વૃદ્ધિ કરી

દેસલે પણ છત્ર અને એ ચામર આદિજિનના કૈવલ્યા આપ્યા તે સિવાય મુવર્ણના કાંસુજ અને રૂપતન્ત્રના બનેલા બીજા એ ચામર પણ આપ્યા. મનેહર સ્નાત્રના કુલ રૂપાની જારતી અને મગજહીવો આપ્યા. ત્યાર પછી બધા જિનને સ્નાત્રવિધિ કર્યો અને ચામરોદિવડે બીજા બધા જિનોની પૂજા કરી. ત્યાર પછી બીસિદ્ધસેનસુરિના ચરણને વહન કરી તેમજ બીજા મુવિધિત સાધુને અન્ન-પાન વડે પ્રતિલાશી પ્રાત કાલે પોતાના પુત્રસન્નિત દેસલે પારણું કર્યું ચારણુ ભગ્નક અને શાટોને લખાડયા તથા એમી હીન અનાથ અને દરિદ્રીઓના શોભન માટે સુત્રાકાર ગુસ્તું મૂક્યું એ પ્રમાણે હમેશાં હાન આપતા દેસલે દસ દિવસ સુધી જાતસવ કર્યો. અગિયારમે દિવસે પ્રાતઃકાળે બીસિદ્ધસેનસુરિના સ્વહસ્તે પ્રમુર્ત કાણુ મિદાબ્ધ અને મુવર્ણના મુકુટ હારી બી કાં બાજુવંધ અને કુડાદિ પોતે કરાવેલા નવા અલકારો પ્રમુને ચઢાવ્યા.

તે સિવાય બીજા પણ લખ્ખ જનોએ સુદર પ્વજબી બાંધી અને જિનનું સ્નાત્ર કર્યું. સઘમાં આવેલા પુરુષોએ પોતપોતાના

પરિ આદિજિનનું સ્નાન લેખણે સ્વયં કરાખું અને અને આપના
 થોડી પાતપાતાને થોડા થોડા બીજા સ્નાનો કરાખ્યા.

હવે લગ્નની વધી આવી પહોંચી બેસે મહાસિદ્ધસેનસરિ
 સાવધાન થઈને ન્યેતિપિટાએ કહેલું પ્રતિધાનું લગ્ન સાવતા હતા.
 મુલ લગ્ને જિનપ્રતિમાને લાગ વચ્ચે લાંબાને લેની જડન અને મુરખી
 દાખ વડે પૂજા કરી. તે સમયે સમરસિદ્ધ પુરુની પાતપાતાએ
 જાણે નવાવર્તનો પડે મુખાસિની બીના પાથે પૂજી યજ્ઞચરેવના
 દેવે જાણે. વાહિવના સખેઃ થોતરક પ્રસરવા લાખ્યા. લેલો
 જિનના મુલે થાવા લાખ્યા સમરસિદ્ધે મહાપની વેરિકાને વિને નવા
 વર્તનો પડે પૂજે. સિદ્ધસેનસરિએ લેને પાથરી કપૂર વડે
 વધાવિધિ પૂજા કરી ત્યાર પછી સિદ્ધસેનસરિ યજ્ઞચ જિનની પ્રતિમા
 પાસે જાવી લગ્નની સિદ્ધિ પાટે વિશેષ સાવધાન થઈ અને
 લગ્નને સમય પાસે જાણે. અધી રાખી કથોળી અને સોનાની
 લગ્ની લાખ્યા લેલ તેમજ થઈ. ત્યારે યજ્ઞચરેવ મુખની પ્રતિમાને
 સમય તરન પાસે જાણે. ત્યારે લેલો હવથ સ્વરે સમય થયો.
 ઠે જીમ થોતરક હરથોતરકા કરવા લાખ્યા.

જરાજર પ્રતિધાન સમયે મહાસિદ્ધસેનસરિએ જિનમિત્ર થઈ
 વચ્ચે થયેલીને લેના જાણે નેત્રોમાં સૂરમે અને સાવજના થોતવાલુ
 જાળન જાળનું અને વિહમ સંવત રજાના પાથ માસના
 મુલપાથની મોલસ પુજા નક્કજ અને સોમવારે મીન લગ્નમાં નાજિ-
 નદન મીઝાચરેવ જાવવાની પ્રતિમા કરી મથમ જાવજિન હરજર
 સમયે મીઝાચરેવની પ્રતિમા કરી હતી અને ત્યાર પછી આ
 સિદ્ધસેનસરિએ પ્રતિમા કરી સિદ્ધસેનસરિની અનુગ્રાથી મુખ
 માસાદના ખબલની વાળનાથર્મનાથે વસરિએ પ્રતિમા કરી સર્વ
 પુને સમિત દેસલે જાવન અને જરાસવડે આદિજિનના સરીરને
 વિશેષ કરી લેની પાસે પાંચાથ મુખ નેત્રે થઈ.

પતી વડે મુનિવરોને પ્રતિલાક્ષી પરિવાર સહિત સંબંધે આદરપૂર્વક
મોજાન કરાવ્યું, તથા બારોટ બાટ ચારણો અને ચાવોડાને પણ જમાડ્યા

આ ફરમા આજાર્થ વાજનાઝાર્થ, ઉપાધ્યાય ઇત્યાદિ પદસ્થ
પાંચસો મુનિઓ હતા, મહારાષ્ટ્ર અને તિલગ દેસથી સહજપાલ
બારીક વસ્ત્રો લાવ્યો હતો, તેણે તે વડે ભક્તિપૂર્વક તેઓને સ્નાન કર્યો
તે સિવાય બીજા એ હજાર મુનિઓને પણ અનેક પ્રકારના વસ્ત્રો
અને હથિયાર વસ્તુઓ વડે પ્રતિલાક્ષી પ્રભ મહાર જણાવે છે કે
સમરસિંહે સ્નાત્તો ચારણો, ત્રણ હજાર બાટ અને હજાર ઉપરાંત
ચાવોડાને મનોવાંચિત સેનીયા દુસ્ત્ર અને વસ્ત્રો હાન કર્યું પુષ્પની
વાટિકાઓ કે નેના અરવકુ સાંગી વધા હતા અવેદ્યો નહોતા
અને બાક વિનય વૃક્ષો જીવદી મથા હતા તે વાટિકાઓને માળીઓને
મન આપી મથુની નિત્ય પુષ્પપૂજા માટે જરીદી લીધી અને નવી
કરાવી, બિનેન્દ્રની પૂજા કરનારા મન કરનારા સુખધારી અને
શાંતોને હથિયાર વૃત્તિ આપીને ત્યાં તીર્થ ઉપર મૂક્યા

ત્યાર બાદ દેસલે ઉચ્ચવન્ત તીર્થની યાત્રા કરવા માટે પ્રવાસ
કર્યું દેવાલય આગળ ચાલ્યું અને ત્યાર પછી
સખતુ મિત્તાજ દેસલ સર્વ સંબંધિત થાક્યો અને તે અમરા-
વત્ત મથા, વત્તાદિ પુર અને ચાવોડે વિષે પીતાના અજ્ઞાત
કાચો વડે મિત્તાસનની પ્રશ્નવન્ત કર્યો ઉચ્ચવ-
ન્તાવિરિ પહોંચ્યો.

તે વખતે ત્યાં જુનામદમાં મહીપાલદેવ નામે રાજા હતો તે
જુનામદની પાસે સંબંધિત દેસલ અને સમરસિંહને આવેલા બધી
તેના કુલોથી આકર્ષાઈને સંબંધિત દેસલ અને સમરસિંહની સામે
આવ્યો, સમરસિંહ અને મહીપાલદેવ પરસ્પર પ્રેમપૂર્વક મેટ્યા

વાસને દિવસે ખજાપૂજા અને દાનસત્રો કર્યાં. દેસલે સંબંધિત
 આદિજિનની આસતી હાતરવાનો આરંભ કર્યો. તેની વાને નાથુએ
 શાદણ અને શાંતણ વામર ખાણ કરી તથા સામન્ત અને સ્થ-
 નપાળ કલસ ખાણ કરી હજા કરતા. ત્યાર બાદ સમરસિંહે પિ-
 તાના નવ બંને મદનના તિલક કર્યાં. હજાટે તિલક કરીને અશ્વત્થ
 શોધ્યા અને રોકમાં પુલની માળા પહેરાવી. બીજા પક્ષ સંબના પુરુ-
 શોએ મદન વડે પંચે પૂજા કરી. હજાલે તિલક કરી અને આરતીની
 પૂજા કરી તેના કહે મહા પહેરાવી. જિનપુણના મનુષ્ય મનુષ્યોને
 મહા પૂજા સ્વર્ણના કલણ, ઘુરમ અને વશિના દાનથી સમૃદ્ધ કર્યાં.
 દેસલે આરતી કરીને મનુષ્યો પાસે ગયાં. આટો તે વખતે
 મોટા સ્વરે દેસલ અને સમરસિંહની નિરુવાચકી મોક્ષવા અને
 તેને તેઓએ પુજા દાન આપ્યું. ત્યાર પછી કપુર વડે મન
 હજી પ કરી વામતા વાજિના સંબની સાથે હજાસ્વરે મનુષ્યો પ
 મોક્ષી હજા બેઠી સહસ્તવ વડે આદિજિનની સ્તુતિ કરી સિદ્ધસુ-
 રિંએ પક્ષ સહસ્તવ થવા બાદ આદિજિનની અમૃતાષ્ટક વડે સ્તુતિ કરી.

બી મગજો આદિજિનનો પ્રતિષ્ઠામહેત્તસવ કરી અશ્વત્થ કર્બની
 સિદ્ધિથી હજા મહેલા પ્રમેદ વડે દેસલે રૂત્ત કર્યું અને જિનની
 સ્તુતિ કરી. ત્યાર પછી કુચાદિ દેવની રત્ન ગ્રામી દેસલ કપરિંચને
 મદિર મથો. અને ત્યાં નાળીયેર અને હાપસી વડે વજાની પૂજા કરી
 તેના મદિરે ખજા મહાવી તથા પંચાસર્વમાં સહાન કરવા તેની
 પ્રાર્થના કરી.

સંબના પક્ષ દેસલ સર્વજન તીર્થને વિશે નીલ દિવસ રહી પુનઃ
 સમિત સિદ્ધિસેનપ્રિની સાથે પર્વત હજારથી હાતરવા તેમજ મથો. અને
 સર્વ જાતોને નમી માત-જાતમાં પર્વતથી નીચે હાતરી સંબના નિવાસ
 સ્થાને જાળ્યો. સુદર મોટક અને અનેક મહત્તના શાક ક્રિયાદિ રસ-

હવે દેશભેં મુખરાજના આમજાણી દેવપતન તરફ સમગ્ર
સાથસંકિત મથાણુ કર્યું રસ્તામાં વામનપુરી
અને સમરસિંહ તથા
મુખરાજને સમાજમાં પરિપાટિ કરતો દેશક સાથસંકિત દેવપતન
પહોંચેલ.

મુખરાજ સમરસિંહને સાથસંકિત આવેલો. બહુને પાતે
પરિવારમંદિત સભના મ મુખ આવેલ. સમરસિંહ અને મુખરાજ
બંને મજલા અને મુખરાજ સમરસિંહને બેઠીને અત્યંત ખુશ થયેલ.
પરસ્પર બંનેએ કુટુંબમંથ પૂછવા પછી બરસપરસ બેઠણી આપ્યાં
અને ખુશ થયેલા બંનેએ પાતાની દિગ્રી વધારે કાઢ કરી.

હવે સંજપતિ દેશક અને સમરસિંહે કુલમંદિત વૈભવાદિપ્ત
મથા અને તોરણો વડે સુશોભિત દેવપતનમાં મથેલ કરેલ અને
સામંતશરદ્ય મુખરાજની પાસે આત્મદિપ્ત થીક મંદર માગ્યેલ.
સંજપતિએ મથનો નિવામ પ્રિયમંથકમાં રાખ્યેલ. અતિ સંજપતિ
તરફથી અદાકિશ મહેલસવ મિનકૈવેભાં પૂજા તથા સામંતની
પૂજા પૂજા થઈ.

મુખરાજ સમરસિંહને બોઝરી અને ગુરવ વેપકાર તરીકે આપ્યા
અન્યા તા. તે કાઢને અભરપુરે પાકન થને નમરકાર
કર્ણકવળ કરવા દેશકસંકિત સમરસિંહે સંધ સમયે
મથાણુ કર્યું.

તે પાંચત્રસ સમુદ્યા મથેલ ક મથવી નીકળવા અને વડા
અંગીને (દિન્ય બા.વવાનો) આદર કરી તેણે બા.વેલા દિન્ય ।
અનિન થયેલા છે તે પછે જ બર મનો પૂજા મુખ મદો.
તમજ કરીને દેશક સાથસંકિત બેઠીન ર મથે.

ત્યાં અનિનપુ દેશકવરે તેની ઉત્પતિ અર્થકાર આપે પુ

અને ધુમ્મસ પૂજ્યા સમાન આપને મેઠા વિવિધ પ્રકારના
મેટલાં નો સુપરસિદે મહીપાદેવને સંતુષ્ટ કર્યો. અને તેણે પણ
ત્રિપુલ મેટ નો સુપરસિદેને પુણી કર્યો. ત્યાર બાદ સુપરસિદેની
સાથે શાશ્વતા મહીપાદેવને સંપ્ર સન્નિત દેશવનો પ્રવેશીત્વન કર્યો.

મહીપાદેવ તેજપાદપુત્રની પાસે જઈને વાસ કરાવી પાતાળ
આવાસે આપ્યો. હવે વૈવસ્વતવિરિન્દા સિખર ઉપર વિરાજમાન
નેમિનાથને નમવડને સહજ સંવસન્નિત દેશજ ગુરુભીની સાથે પવત
ઉપર વસે. શત્રુજન તીર્થની પીઠે ત્યાં પણ મહાપ્રભા, અવસ્થિત
સત્ર-નેમ્મસાગ્ર પૂજા અને દાનપરિત મર્વે કૃત્યો કર્યા. પ્રવુન્ન
અને શાશ્વતા ઉચ્ચ સિખરોએ જ્યાં નેમિનાથ બસવાના પણ
કલ્યાણકર્તા કરેલાં છે એવા સ્વર્ગવિરિન્દા સમ પ્રાસારોમાં વાગ્યા ત્યાં
મહાપ્રભા અને મહાપ્રભાદિ કરી પુન અને પૌત્રસન્નિત દેશજે
અન્ન બાની અર્પો કરી તે જ વખતે સુપરસિદેની કીર્તિ પુત્રને જન્મ
આપ્યો. પુત્ર જન્મના સમાચાર બહુ દેશજે અન્ન બાનું વિદેવત
અર્ચન કર્યું ત્યાર બાદ ઝાઝે રપત કૃત્યાં દેશજે અને તેના પુત્રેત્તે
સ્નાન કરી પાપને વિદ્વાંજરિ આપી.

આ તીર્થમાં દસ દિવસ ક્રમી રહીને દેશજ ગિરિનારથી નીચે
ઉતર્યો. તે વખતે દેવવત્તનો (પ્રભાસપાદલનો) સખ ધુમ્મસજ
હવે તે સુપરસિદે હર્ષન બધા ઉત્કર્ષિત કરે. તેણે પાતાળ
પ્રધાનેને વિગ્રહિપત્ર બધ સુપરસિદે પાસે મોકલ્યા અને તેઓ
સુપરસિદેની પાસે આવી વિગ્રહિપત્ર તેના શાશ્વત્ત આપ્યો. સુપર-
સિદે ધુમ્મસજનુ આમ તણુ આવેલું બહુ ત્યાં જ્યાં ઉત્કર્ષ કર્યો.
હવે સુપરસિદે મહીપાદેવની સખ માગવા પાટે મેટલું બધ તેની
પાસે ગયો અને મેટ મૂકી તેની પાસે સખ માગી. મહીપાદેવે પણ
સંતુષ્ટ થઈને સુપરસિદેને કીર્તી અને બિઠ ઉત્તમ રોડે આપ્યો.

કોઈને આચાર્યપદ પર સ્થાપિત કરવા ઇચ્છતો નથી. તે સંપત્તી સમગ્ર સંઘે ફરી વિનંતિ કરી કે આપે કહ્યું તે બરોબર છે પરંતુ અમે વિરક્તિ કરીએ છીએ કે આપે શત્રુજ્ય તીર્થ ઉપર પ્રતિષ્ઠા કરીને સ્થાવર તીર્થની સ્થાપના કરી. હવે આચાર્ય પદ આપવા બંદે જયમ તીર્થની સ્થાપના આપના હાથે જાય એવી અમારી ઇચ્છા છે. સંઘની વિરક્તિથી પ્રસન્ન થયેલા સિદ્ધસેનસુરિએ સંવત ૧૩૭૧ ના ફાગણ માસના શુક્લ પક્ષની પાંચમના દિવસે મેસ્ત્રિરિ નામના શિષ્યને આચાર્યપદની આપી અને તેનું કલ્હસુરિ એવું નામ રાખ્યું ત્યાં રહેલા ધારસિદ્ધ નામના મન્નીએ સુરિપદનો મહોત્સવ કર્યો.

કેત્યાબપૂર્વક શ્રાવ દિવસ ત્યાં સ્થાને સિદ્ધસેનસુરિ ત્યાંથી નીકળી દેસલના સંઘને શત્રુજ્ય તીર્થે જઈને મળ્યા. હવે દેસ લેશરીવાર શત્રુજ્ય તીર્થની ગાથા કરીને શુસ્તી સાથે પાટલપુર (પાટડી) તરફ સંઘ સજ્જિત થયેલા નેમિનાથનું મંદિર હતુ તેને પૂજા ત્યાંથી દેસલ સંઘસર્જિત સંજેશ્વર તીર્થે ગયો. ત્યાં જમવાન પાર્શ્વનાથને પ્રણામ કરી તે તીર્થને વિશે મહાદાન અને મહાપૂજા કરી તથા મહાધ્યવ્ય ભઠાવી સંઘ હારિજ્ઞ ગયો. ત્યાં ઋષભસંઘે જમવાનને નથી ત્યાંથી પાટલુ જવા પ્રયાણ કર્યું અને પાટલુની ખાતે આવેલા સોમલા નામે મામમાં દેસલે સમસજ્જિત થયાવ નાંજયો.

તે જમતે સમસજ્જિત કુલકપૂર્વક દેસલને આવેલા બહુ પાટલુ નિવાસી બધા માણસો સંઘની સામે મના જઈને પાટલુના અને તેઓએ સમરસિદ્ધ અને દેસલના ચરણની પ્રવેશસ્થાન સુબલુના પુખ્તોથી પૂજા કરી નમસ્કાર કર્યો. મિત્ર મિત્રોને ઈંધુ બંધુને પિતા પુત્રને એમ બધા જન પરસ્પર આનંદપૂર્વક ભેટ્યા અને તેઓએ પેત્રપેતાના સ્વજનને જો પુખ્તની માળા નાંખી તીર્થથી આવેલા કે માટે પૂજા છે એમ પારી લેઢોએ પૂજા પૂજા સ્કહાર કર્યો.

જણાવે છે કે-તે પૂર્વ જન્મમાં માણસની સ્ત્રી હતી. તેણે
 બીજા જન્મને મુનિને જાણવાનું આપ્યું તેથી તેનો પતિ કુસ્થે થયેલ
 પતિના કુસ્થે થવાથી એ પુત્રને હાથે તે ગિરનાર ગઈ અને ત્યાં
 નેત્રિનાથને નમી તેનું સ્મરણ કરતી પાતાના એ પુત્રને આગ્રહ
 વડે ગુરુ કરવા માટે આજ્ઞાના આદેશ નીચે મેઢી હતી તેવામાં તેણે
 પાતાના પતિને આપલો બેથો અને તેના જન્મથી ત્રણ પાત્રી નેત્રિ-
 નાથનું સ્મરણ જાગીકાર કરી પર્વતના કિનારે ઉપરથી પડી અને
 મરીને તે અભિધ્યનિકા અભિકા નામે તેની થઈ તેના પહેલાના નામ
 કેડીનાથને વિષે જોવાથી તેનું ચૈત્ય પણ ત્યાં થયું તેને કપર
 કુકુમારિકા પૂજા કરી અને ત્યાં પણ મહાપૂજા થઈ.

ત્યાંથી સત્યપતિ દેસલ દીવર્વદરે ગયા ત્યાં સુવરાજ નામે
 રાજા હતો. તે સમયસિંહને પ્રેમથી નાચતી સાથે
 ઘરના કામ નાચ બેઠી તેના ઉપર હૃ-સાદમી પાવરી
 સહિત દેસલનું જઈ તેવજાવ અને તાલસહિત મહોત્સવપૂર્વક જન્મ
 મર્તે લાગ્યો.

ત્યાં મોડપતિ હરિપાદ નામે વસીક રહેતા હતા. તેણે સત્ય-
 સહિત દેસલનું વાતચત કરી ત્યાં જાણકિહેસતવ કરી થાવડોને
 વાંછિત લાન આપી સત્યપતિએ શાગુજવ લીધું તરફ પુત્ર મળતું
 કરી જન્મમાં સિદ્ધસેનસરિને કોઈ અર્થપ થયો અને તેની પાંચથી
 આજ્ઞા વિદ્યાર ન કરતાં તેણી બુદ્ધાવદમાં રહ્યા.

તે જન્મને સાથે મળીને ગુરુને વિદ્યાર કરી કે આપ રેત્રથી
 પીડિત થયેલા એ જન્મારે વિસિદ્ધ માન્ય
 સમસ્યાને આજ્ઞાપ વડે જન્મારે કોઈ આજુપ બહી સમ્યું નથી. તે
 આપ કોઈ કિષ્કને સ્મરિત ન આપેલ ગુરુને
 કપુ કે માઈ આજુપ દલ પાંચ વરસ અને નવ દિવસ બાકી છે
 સ્મરારેવીએ કહેલો. કિષ્ક પણ મારી પાસે છે પરન્તુ હવેનું કે

પેતાને કૃતકૃત્ય માનતો દેસલ ધર્મક્રિયામાં અનુરક્ત થતો

ચરના કામકાજમાં લાગી ગયો. સુમરસિંહ પણ

દેસબાપી હોી વાર શબ્દસન્માન વધવાથી બેનસાસનની કીર્તિ અને
સત્કુળપદાર્થની માત્રા પરોપકાર કરતો. કિન્તુ અતીત કરવા લાગ્યેલ

ત્યાર પછી રાજ્ય ના વર્ગે દેસલે સાત સંવપતિ

અને ગુરુસંહિત એ હબ્બર આવડેલી સાથે સત્કુળ તીર્થની બીજી

વાર માત્રા કરી અને ત્યાં અગ્રીવાર લાગે રૂપિયાનો ભય કર્યો. તે

વખતે તેણે શેરમ્માં મેળવેલા પકોડા માણસોને પણ બિચાર્યા.

હવે સિદ્ધસેનસુરિએ પેતાનું આશુષ માત્ર પણ માત્ર પામી

રહેલી બાણી દેસલને કહી કે તારૂં આશુષ પણ

દેસલનું સ્પર્જનમાત્ર માત્ર એક માસ બાકી છે. માટે જોઈશપુરે જઈને

કલ્લસુરિને મુખ્ય અણિકાને વિશે સ્થાપન કરવા

મારી ઇચ્છા છે. એ તારી ઇચ્છા હેતુ વેા દુરંત થાય. અગાધેવતાએ

જનમનેલી વીર ભગવાનની પ્રતિમા સ્થાપિત થયેલી છે. એવું તે જીતમ

તીર્થ છે. ત્યારે દેસલ સમગ્ર સામગ્રી તૈયાર કરી જાયની સાથે સિદ્ધસે-

નસુરિસંહિત થાયે. રસ્તામાં જતાં દેસલ સ્વર્ગે ગયે. માત્ર માસની

પૂનમે જી સિદ્ધસેનસુરિએ મુખ્ય સ્થાને જી કલ્લસુરિને નેસ્થાપા.

સુનિસ્થાને જોષાધ્યાય પદ અને શીઠિમાર તથા શેરમ્મ અને અનુક્રમે

જોષાધ્યાયપદ અને વામનાથાર્પણ આપ્યું. દેસલના પુત્રે ત્યાં

વર્ષદિવસ વીરસ્નાય કર્યું. જહાર મૌનસંહિત સહજે અભારિત સજ,

અને સાધર્મિકવાત્સલ્ય કર્યું. ત્યાં અખ્યાતિકા હાસન કરીને સિદ્ધ-

સેનાચાર્ય સહજપાલની સાથે ફોલેપિ તીર્થ ગયા અને ત્યાં પાશનાથ

ભગવાનને નાંચા. ત્યાં માત્રા કરીને પાછા ગળી નિરતર મવાણ

કેતા કરતા સિદ્ધસેનાચાર્ય સંવસંહિત પાટણ આવ્યા.

અગર એક માસ બાકી રહ્યો ત્યારે સિદ્ધસેનસુરિએ કલ્લસુરિને

મળ-મહાર અદિ જણાવે છે કે આવા નગરમાં ભગે ગોળ
માસલ, કમિય રેશ, સૂત કે વનન નહોતો કે સમર્થસિદ્ધાંત ઉવેતો
મેવાઈને અદિ સામે ન આવ્યો હોય

સમર્થતિએ હરેક નગરવાસીનું તાંબુજ અને વસતિકે વડે
આવરપૂર્વક સન્માન કર્યું

હવે દેશસે કુલ યુર્વે નગરમાં પ્રવેશ કરવાનો પ્રારંભ થયો.
ત્યારે સંવત્ર બધા જોયો કુલર વસી પહેરી સમર્થતિની સામે વસત
સમર્થસિદ્ધ વગેરે સંવત્ર જાગણી થોડા હાથર વડવા અને દેશક
ખાન્ની પાઠખીમાં મેલો પાલકુ બધી વાતો. દેવાદત્ત આવજ
વાતું અને તેની વારે વાતુ સિદ્ધસેન્સરિ પ્રધુષ યુનિવરો અને
હાથસો. પણ વાતવા.

સમર્થતિ દેશક અને સમર્થસિદ્ધને આવવા ભેધને પાલકુની
સમસ્ત જાતના કર્મસંકિત તેને ભેધને બેઠી વર્ષ વૈવરે કુલમની
કુલની વેરલો. પૂર્વે કલસ અને ખજાણા વડે તે પુર કુલેસિત
વગેરે હતું. એમ હાથપૂર્વક દેશકે સમર્થસિદ્ધસંકિત પાતાન્ય હરે
પ્રવેશ કર્યો.

પ્રથમ કપડાવજસંકિત જિન્ને હાથારીને વર દેવાદત્તને વિશે
સ્થાપ્ય ત્યાર પછી આસન હાથર મેઢલા સમર્થસિદ્ધ સંકિત દેશકનું
નગરવાસીઓએ નુજાનક કરી વડન કર્યું સમર્થસિદ્ધે પણ વજ
અને તાંબુજ આપવા વડે નગરવાસીઓને સ્વકાર કર્યો.

ત્યાર પછી સહજખાત્યાદિ યુગેલો વિનવપૂર્વક પાતાન્ય વિદ્ય
દેશકન્ય પમ દૂધ વડે પાવા. નીલે દિવસે દેવભોજન કરાવ્યું. તે
વખતે હાથપૂર્વક પાવાયાદિ વડે સપુષ્પીને પ્રતિલાખી, નગરવાસી
પાવ હજાર પાલકીને સમિતપૂર્વક જમાવવા અને બીજા હરેક હોમોને માટે
સમાચાર પુરું પૂકવું. દેશકે તીર્થોદારને વિશે સ્થાપીત લાખ ને
સિદ્ધર હજાર રાખીવાનો નયન કર્યો.

સુમરસિંહ ખરેખર હાનવીર હતો. એક વખતે ડોઠ મલેયાએ તેની પ્રતિજ્ઞાનું એક મુલવજ કહ્યું એટલે તેને એક દહાસર ટકા આપી દીધા. ત્યાર પછી કુટુંબહીનની માદીએ આશુહીન આપ્યો. તેણે પણ સુમરસિંહનું સન્માન કરી બાદશાહની પદે પ્રેમપૂર્વક પુત્ર તરીકે તેને સ્વીકાર કર્યો. સુમરસિંહની કાચવન ઘણીજ વધી મઠ પાંડુદેશના વીરવલ્લભ નામના રાજાને બાદશાહે કેદ કર્યો હતો. તેને સુમરસિંહે છોડાવી પોતાના દેશમાં પુનઃ માદીએ બેસાડ્યો. તેથી તેમને રજા સંસ્થાપનાવાળું એવું બિરુદ મળ્યું.

બાદશાહનું શરમાન થેળવી ધમવીર સુમરસિંહે જિત્તી બન્ધુમિત્ર મુરુઃ અને હસ્તિનાપુરમાં જિનપ્રજામિત્ર સાથે સંબંધિત થઇને સંઘ સાથે જઈ તીથયામા કરી.

હવે તિલ્લ રેશમાં આશુહીન બાદશાહને પુત્ર ઉલ્લાખાન મુખ તારિકે હતો, તેની પાસે સુમરસિંહ ગયો. અને તેણે પણ સુમરસિંહને પોતાનો આઠ મણો તિલ્લ ના અધિપતિ તરીકે નિમ્ત્રે. તેણે તુકોને કાઢે કેદ પકડાવેલા બગીચાર લાખ માણસોને છોડ્યા. અનેક રાજા રાણા અને નેપારીઓ ઉપર સુમરસિંહે ઘણું ઉપકાર કર્યો. સર્વ રેશમાં જાણેલા જાણકોને કુટુંબસંકિત તિલ્લ રેશમાં વસવાળી ઉરમલપુરમાં બિન્યાલયે. કાચી બેન સાસનદ્રી સામાજ્ય એકઠા કર્યું સુમરસિંહે તિલ્લ નો સ્વામી થઇને તેણે પોતાના પૂર્વજોને દીધા. અને જિનસાસનમાં તે એક વહનતા બેસે. તેણે ત્યાગપૂર્વક તિલ્લ નો રક્ષણ કર્યું અને કલિયુગમાં કૃતયુગનો અવતાર કરીને તે સ્વર્ગમાં ગયો.

હવે પ્રજા કાલ પ્રજાધની સમાપ્તિ કરતા છેવટે જન્માને છે કે ૧૮૬૩ માં વરે સિદ્ધમુરિના સિંધ આવાલ કલસરિએ કાલ રાટપુરમાં રહીને આ પ્રજા ધની રચના કરી છે."

કહ્યું કે હવે મારું આયુષ્ય માત્ર એક માસ બાકી છે. ત્યારે તે
 આઠ દિવસ બાકી રહે ત્યારે તમારે મને સંવત્રી
 સિંધસેનમહીનું શ્રાવણપૂર્વક જનકન કરાવવું. કવિસુમતી આતું
 સ્વર્ગવચન. વિશિષ્ટ કાલ હોય તું જિમ સહ્ય લાવી કલ્પશરિષે
 કહેલા દિવસે ગુરુને જનકન ન કરાવું. ગુરુએ
 સ્વયમંવેષ એ ઉપવાસ કર્યો અને સંવસમજ જનકન રહસ્ય કર્યું.
 સુકલપાત્ર મધુમળયા માલકેએ મહેકસવ કર્યો. તે વખતે પાટનું
 ચાર વર્ણખનિ. કોઈ પણ વાત. ગુલાન કે પૂઠ માલુસ નહોતો કે
 ને સુરિને વદન કરવા ન આવ્યો. હોય પંચ વેળાની આસપાસ
 ગમિમાં એવું કોઈ પણ વાત નહોતું કે ત્યાંથી માલુસે વદન કરવા ન
 આવેલા હોય. ત્યાર પછી ૭ દિવસે કહેલી વેળાએ અત્યાર સમ-
 પિતે કલપમ પામી સ્વર્ગે ગયા. તે વખતે નક્કવાસી જ્યોત્ષિ
 હર્ષપૂર્વક વેમને ઉત્સવ કર્યો. ૭ દિવસે બેઠીસ મહમવાતું
 વિમાન તેવર થયું બેઠે માલકે તેમાં આચાર્યના સરીરને સ્થાપન
 કરી ઉત્સવપૂર્વક એક કોણ મુખી તે વિમાન બહુ ગયા, અને
 તેથીએ વદન કરવાના કાકવડે તથા કપુરવડે વેમના સરીરને
 અગ્નિરહ કર્યો. સવત્ ૧૭૭૧ ના વેર સુરિ જોરે તેથી સ્વર્ગે ગયા.
 ત્યારના કલ્પશરિષે જન્મનું પાવન કરવા લાખ્યા. તે વખતે
 રિલ્હીમાં કૃતજ્ઞીન નામસહ કર્યો. તે સમય-
 સમરસિંહને રિલ્હી સિંહના ગુણ સાંભળી તેને મળવા ઉત્કુષ્ટ
 વસે ગયા. અને ત્યાં ગયો. તેણે કરમાન કરી સુમરસિંહને મોઢા
 નામસહનું જન્મન. બો. અને તે પણ સર્વ સામગ્રી તેવર કરી રિલ્હી
 તરફ ગામ્યો. રિલ્હી પહોંચતા વર નામસહ
 સુમરસિંહને આરપૂર્વક મોઢાઓ. સુમરસિંહે પણ વિવિધ પ્રકારની
 મેટ નામસહ પાસે મુજી મજામ કર્યો. નામસહે તેના ગુણથી સંતુષ્ટ
 થઈને તેને સવ આપારીમાં અગ્રેસરી સ્થાપ્યો. ત્યાં નામસહની
 જાનની મહેજાની વડે તેનો કેટલોક કાળ જીવીત ગયો.

નિવચ.

૪૦

છેડેલ મધ્યમની સ્થિતિ	---	૫૫-૬૮
પામણન વિશે સખરાજ કથા	---	૬૬૮-૧૩૧
આશાધરનું સ્વર્ગવંશન ૧૩૨
દેસલનો વસ	---	૧૩૨-૧૩૭

પ્રસ્તાવ ૩

સુલતાન અસ્લાહીન	---	૧૩૮
અલપખાન અને સમરસિહ	---	.. ૧૩૯
સુલુખ્ય તીર્થનો કાચ	..	૧૪
સુલુખ્ય તીર્થના ઉદ્ધાર	---	૧૪૨-૧૪૧
કાન સમરો પ્રથમ ઉદ્ધાર ૧૪૪
સુલુખ્ય તીર્થની બીજી ઉદ્ધાર	---	.. ૧૪૫
પાદરોનો ત્રીજો ઉદ્ધાર ૧૪૬
બવદીનો ચોથો ઉદ્ધાર	---	.. ૧૪૮
પાદરોનો પાંચમો ઉદ્ધાર	---	.. ૧૪૭
સુલુખ્યના ઉદ્ધારનો દસલનો નિશ્ચય ૧૪૯
અલપખાન પાસેથી તીર્થોદ્ધારનું ફરમાન મેળવવું		૧૫૨

પ્રસ્તાવ ૪

તીર્થોદ્ધાર માટે સમગ્રી અનુમતિ	---	.. ૧૫૭
નિવ માટે આશાધરની ફરહી મળાવવી		૧૬૮-૧૮૧
નિસમખપુરનો સબ મહિષાસુર	---	.. ૧૬૯
ફરહીનું સુલુખ્ય ઉપર ચલાવવું	---	૧૮૨
સિંધિદારા નિવનું મરણ	---	.. ૧૮૩
સુલુખ્યના દેવાલયોનો ઉદ્ધાર	..	૧૮૫
પાદરોથી સુલુખ્ય તરફ સમગ્ર મળાવું	---	૧૮૭
સમગ્ર જાણાર અને મુનિઓ.. ૧૮૯

વિધ્યાનુક્રમ

પ્રસ્તાવ ૧

વિષય	૧
આદિકાવ્ય, મહાવીર અને તીર્થંકરો સ્વકુરુ અને	
સરસ્વતીની સ્તુતિ	૩
સમજન અને કુ/નની સ્તુતિ	૪
વસ્તુનિર્દેશ	૫
ઉપદેશ નવસુ વર્ણન	૬
ઉપદેશ નવસુ વીર ભગવાનનું મહિર	૭
ઉદેશ વસનું વર્ણન	૮
વેસ્ટ વેપીનું વર્ણન	૯
વેસ્ટનો નાગરિકો સાથે વિરોધ	૧૦
વેસ્ટનું નવસુથી પ્રવાસ	૧૧
વેસ્ટ બિદ્યારૂપનવસુ	૧૨
કેન્સિસ નામે બિદ્યારૂપ નવસુનો સમ	૧૩
વેસ્ટ અને કેન્સિસનો મગામ	૧૪
મહાજનની કેન્સિસ પાસે આગરિ માટે વાજના	૧૫
વેસ્ટનો કેન્સિસને આદિસા વિશે ઉપદેશ	૧૬
આદિસા વિશે પનિવની કથા	૧૭
કેન્સિસે કહેતા હિસનો ત્યાગ	૧૮
બિદ્યારૂપ નવસુ વેસ્ટનો નામ	૧૯
પ્રસ્તાવ ૨	
વેસ્ટનું વસનું વર્ણન	૨૦-૨૧
મહાજનનું (પાલન)નું વર્ણન	૨૨

નાસિનંદનજિનોક્કારપ્રબન્ધ

ગુજરાતી અનુવાદ

વિષય	૧
સુવર્ણ અગ્રેસર માવડો ૧૬૨
સેવીયા, સુનિજ પોતલા અને પીપાતળી વચ્ચે રક્ષે વધને સહ્યુ સુતુલ્ય પહેલું	૧૬૧ ૧૬૭
મહેતાવ ૫	
સંવસદિત દેશવતુ સુતુલ્ય ઉપર જુ	૨ ૨૨૨ ૩
ઝૂંદા વિધાન	૨ ૩-૨૧૬
સંવતુ વિરનાર તરફ મથાણુ	૨૧૬
બુનામદના રાજ્ય પહીંચાવેલ અને સમરસિંહને સમ્માન	૨૧૬-૨૨
સંવતુ વિરનાર ઉપર જુ	... ૨૧
સંવતુ મથાસપાટણ જુ અને તેના રાજ્ય પુ પરાજને સમ્માન	૨૨૧ ૨૨૨
અબહર પાર્શ્વેનુલ તરફ સંવતુ મથાણુ	... ૨૨૩
ઢેહીનારમાં અનિહાનુ દેવલવ	૨૨૪
દીવર્ણદર સંવસદિત દેશવતુ જુ	... ૨૨૪
મેસ્ત્રિરિને આચાર્યપા	... ૨૨૫
સુતુલ્યની પુનઃ શાયા ઢવી, પાટી સુવિધર અને હસ્તિક વધ સંવસદિત દેશવતુ પાટણુ આવતુ	૨૨૬-૨૨૭
સંવતે પાટણમાં મનેસેદસવ	૨૨૮-૨૨૯
દેશવતી દરીનાર સંવસદિત લીર્ષવાયા	૨૩
દેશવતુ સ્વર્જવમન	... ૨૩
સિદ્ધસેનસુરિનુ સ્વર્જવમન	... ૨૩૧-૨૩૨
સમરસિંહનુ દીલ્હી તરફ મથાણુ અને બાદસાહનું સન્માન	૨૩૩
સમરસિંહની નિબંધસુરિ સાથે હસ્તિનાપુર આવિ લીર્ષની માયા સમરસિંહના ઢવી	... ૨૩૩
સમરસિંહને સિદ્ધવદેશને અધિકાર અને મર્જવતી સપાહિ	૨૩૪-૨૩૬
શુધારો વધારો	... ૨૩૬

પ્રસ્તાવ ૧

ત જિનં જીમિ મામેયં વદ્યું કૃપમં મિત્તં ધ
કેમે વચસ્ય દુન્યાઘ્યાં વિશ્વપૂર્ણદનસમં ૬૧॥

નાસિ રાખના પુત્ર શોઆહિન્નિનેશ્વર ભગવાનની કુ સ્તુતિ
કઈ છુ કે જેમનેા લાંછન રૂપે આભવ કરીને વૃષભે (વળે) જનત-
ની કુરાને વહન કરવામાં સમક્ષ “અવલ” બિલી સંજ્ઞા પ્રાપ્ત કરી.”

સર્વ જિનેશ્વરમાં જેમણે બિઠાદીબિલ રાગાદિ મદ્યાન શત્રુભા-
નો પરાજય કર્યો છે અને તેથીજ જેમણે વીર બિલુ નામ પ્રાપ્ત
કર્યું છે તે શીવીર ભગવાન તમારૂં કથાણુ કરેલ.”

તે સિવાયના બીજા પદ્યુ તીર્થકરેણી સુરો સંબંધનેા
દોષોણી યાચિનેા સદ્ગત કરનારા ગાથો કે જેમના લાવણી કિ-
રણેના સ્પર્શમાત્રથી સ્ખલિતેણી કમળપાત્ર મહુસ્થિત થાય છે.”

જેમની કૃપાથી કુ જલ દોવા ઇલાં માતીના સ્વરૂપને પામ્યો
છું અર્થાત્ વિદ્યાત વરીકે પ્રસિદ્ધ થયો છું તે મારા ગુરુમનિ કું
સ્તુ છું જરેખર તે મારા ગુરુમહારાજને ધોતીની છીપ । સપુટ
નીજ ઉપમા થટી સહે છે (કેમકે તેમના અપકર્ષીજ છું ધોતી
જેવો થયો છું)”

જેમની સેવાથી દસ પદ્મી પળુ કુદ્ધ પદ્મવાળો (વિશ્વજ-
યંત્રિવાળો) થયો છે અને હૃદય તથા પાણીનું રૂપકરણ કરવામાં
કુટળ થયો છે તે શીખરસ્વતી દેવી મારા પર કૃપા કરે.”

ઉપકેશ નગરનું વર્ણન.

પરમ આશ્ચર્યજનક છે. માટેજ તેનું અહીં વર્ણન કરવું તે થોડું છે કેમકે આ કાળમાં તેનું કમ જરેજર અપૂર્વ તથા જ. જેમ કોઈ એક જીવને કેવળજ્ઞાન ઉત્પન્ન થાય અને અપૂર્વકરમથી તેના ગુણોનું જો વર્ણન કરવામાં આવે તે કંઈ અથોડાં થયું જ નહિ (તેમજ આ બીજાં જીવ સમુદાયનું વર્ણન પણ થોડું જ છે) ૧૧ જે ગુરુએ બીજાને જરની સમુદાયથી પ્રતિભાની પ્રતિષ્ઠા કરી છે અને જે જાવકે જે પ્રતિભાનો ઉદ્ધાર કરાવ્યો છે તેઓ જ ને-પ્રતિ ધ અને ઉદ્ધાર કરનારા પુણ્યશાળી મહાપુરુષોનું જગિત્ર દુ વલ્લુ પુ કેમકે કવિકાળમાં તેઓ જન્મેથી મદાન (શુભ) કર્મ કરેલું છે ૧૨-૧૩ જે કે આ મહાપુરુષોના જગિત્રનું વર્ણન કરવા માટે સ્વચ્છાત જુદાંપ્રતિ પાતે પણ સમજ નથી તો જાણી માત્ર તેના પુરુષમાં તેઓના જ વિચારવાદ કરવાની શક્તિ દોષ જ કર્મથી ૧૪ જણી મારી જુદી મર છે ૧૫ ત્યાં પણ દુ મારી શક્તિ પ્રમાણે તેઓના જગિત્રનું વર્ણન કરવા તથા જો લુ દાખલા નરકે મધુર વૃત્તકળને જણવો નથી છ । પણ ૧૬ને બીજે શુ વૃત્ત કરતો નથી ૧૭ પાતળ મનુષ્યમાં ઉતાવળ ચાલવાની શક્તિ દોતી નથી ૧૮ તે બીજે બીજે શુ જાણતો નથી ૧૯ કીંચિત્ મનુષ્ય જુદું જણ લેવા પડેલી શકતો નથી તે પણ તે દાખને જણા તો બીજે ૨૦ જે પ્રમાણે જે જન્મ જનો આ કવિકાળમાં પણ પાપનો નાશ કરનાર જે મન્ પુરુષનું જગિત્ર મે જે પ્રમાણે જોયું છે તે પ્રમાણે દુ વલ્લુ પુ તેનું તમે જાણરખવક જવલું કહે ૧૩

ઉપકેશ નગરનું વર્ણન

મરેશ (મારવાડ)ના અજકારણ ઉપકેશ નામનું એક મધ્ય નગર છે તે નગર જુદી ઉપરના અધિઆ જેવું દેશને સ્વચ્છાત રીતે જ મુદર છે ૨૧ તે જાતજાતીવાળા અને જુદાંબી કરપૂર

સંબંધન સ્તુતિ

અનેક વસ્તુના સૂક્ષ્મ તત્ત્વને પ્રવશ એનારી એનેલી શક્તિ, જીભ ખુખી દોષોથી સરપૂર દોષા છતાં પણ તેણી વિશે કેવળ એક સંસ્મરણ સૂક્ષ્મ પણ ગુણગુણ અવલોકન કરે છે તે સંસ્મરણની કું સ્તુતિ કરે કું ?

દુર્લભોની પણ સ્તુતિ

જરેજર દુર્લભ પણ સ્તુતિપાત્ર છે કેમકે તે સ્વાદિષ્ટ-મધુર એવી ક્ષવિતલથી સાધરણથી રોરોળા ક્ષમ્યામિતે જ્યાર કરે છે અને તેથી તે કૃપાકારક છે તે વાળી તેની નિરાકેષ થઈ શકે ?

વસ્તુનિર્દેશ

એ પ્રમાણે નમસ્કાર કરીને મીઠાગુણ વીરસાબને એ પ્રમાણે ઉદ્ધાર થયો છે તે વિશેની આ કથાનું હું વર્ણન કરું છું. જ્યારે સુરમા કાળ હશે તે સમયે એ વીરસાબના અનેક ઉદ્ધારો થયા છે અને તેમાં કંઈ આશ્ચર્ય એવું પણ નહીં જણાય. કેમકે સુવર્ણના કૃત્યવિદેશમાં સુવર્ણજ કૃત્યજ થાય તે કંઈ આશ્ચર્યજ નહીં હોય—અર્થાત્ સુવર્માકાળ કેવળ ખમણીજ સરપૂર દોષ-અમ નોજ મમક હોય અને તે સમયે તેનાં પર્યેકારો થાય તેમાં કંઈ નવાક નથી ? પણ આ દુર્ગમાકાળ, કે એમાં ખમણી ક્યા પણ માસ કરવી જણાય છે તેમાં આ સમુદ્ધાર થયો તેજ આશ્ચર્ય જનક છે જારે તેજ મહાશ્વિ (નિજળપરિસ)માં કૃપાવૃક્ષના સ આગમ જનુ છે—એમ નિજળ જુમિયા બિહાર વૃક્ષ પશુ મળતુ અ સકલ છે છતાં તે સ્વયે કૃપાવૃક્ષની ગણિત એજ આશ્ચર્ય કૃપાન કરે તેમ આ દુર્ગમાકાળ, કે એમાં પર્યેકાર નામ નિશાન પણ થા-એજ મળી શકે છે તેમાં આર્તુ થતુજ સમુદ્ધાર એવું કર્મ જ-

વેસર બેઠીનું વર્ણન.

નીચે બનારી પગથીઆંબોની પંક્તિથી જૂલજૂલામણીથી ભરપૂર છે ૧- ઠેરઠાએક કોતુણી લેકો. એ વાવના પગથીઆપર કંકુના ચાપા કરી કરીને વાવમાં ઉતરે છે પણ ફરીથી તેજ પગથીઆંબો દ્વારા તે વાવમાંથી બહાર નીકળી શકતા નથી. (અર્થાત્ જૂલજૂલામણી ભરેલી તે વાવ છે) ૨*

છોકેશ વરસું વણું.

હવે તે ઉપકેશ નગરમાં છોકેશ નામનો એક ઉન્નત વસ વિખ્યાત છે કે જે મહિમાદિ મહાવ્રત સુધિ-એટલે સુધી સંપત્તિ લાભથી ભરેલો. સરળ અને ખ્યાદિની સંપત્તિથી સુન્ન નથી પણ આંતરિક રીતે ભરપૂર છે-સમૃદ્ધિમાન છે * જેમ એક વસમાં (વાસના વૃક્ષમાં) થોતરક પાંદડાંથી સોભી રજા હોય તેમ, એ છોકેશવસમાં થોતરક પ્રસિદ્ધ એવા બહાર જોવો. સોભી રજા હતાં અને તે બહારમાંથી એક વિશાળ સ્થિતિવાળું મેદિત્રોત અત્યંત પ્રસિદ્ધ હતું ૩*

વેસર બેઠીનું વર્ણન.

તે મેદિત્રોતમાં વેસર એવા નામથી પૃથ્વીમાં પ્રખ્યાત થયેલો અને મહાત્મ સામ્રાજ્યમાં તથા વેશવવાસી બેઠી ઉત્પન્ન થયેલ ૪* તેણે ઉપરાઉપરી ખનદાન કરીને ચાણકોનાં પુટોને એવાં તે ભર પૂર કરી મૂક્યાં કે જેથી દારિદ્ર્યને ત્યાં રહેવાનું સ્થાન નહિ મળે વાથી દુરતજ ત્યાંથી દૂર ચાલુ મનુ ૫* તેની વેશવવજ કૃતિ જનતામાં એટલી જળી ફેલાઈ ગઈ કે જનના ઉદય વિના પણ રાત્રિવિકામાં કમવો. સદાને માટે નિકરવર રહેવા લાગ્યા. ૬* અંદમા પાંચે પણ પાતાના સર્વોત્તમ કૌશલથી તથા નવીન સૌખ્યતાથી તે મેદોની સમાપ્તતાને પામી શકેતા ન હતા. ૭* જગી તેણે પાતાની અલગ સંપત્તિથી ખનદેવ-કુમેરનીજ બહે તુલના કરી હતી માત્ર

૬૫ તેમાં વસનારા મદ્યામુનિષી શ્રીમિત્રા સંતપ્ત માત્રથી પણ કુદ્ધ
 છે પણ નરવાસીઓમાં તેઓ કેટલું મનુષ્ય એવામાં આવેલા નથી
 કે જે (ખમદિષ્ટિ) અપરાધી હોય અને સ્ત્રી સંતપ્તથી રક્ષિત હોય. ૧૬
 વળી જે નરમાં દસો શ્રીમિત્રા ગતિ એકાદને તથા શ્રીમિત્રા દંશે-
 ની મતિ એકાદને અન્ન-અન્ન ઉપરેસ વિનાજ તે (પાતપાતાની) મતિને
 મુદ્ધિશિત અથવા મુદ્ધર કરે છે ૧ અને તે સ્વયે પ્રતીત મુદ્ધિમિત્રા
 કાંતિથી રાત્રિના સમસ્ત અંધકાર સમુદાય નાશ થાય છે તેથી
 ત્યાંની તળા ડીલોમાં કમળો સદાકાલ પ્રગુલ્લ રહે છે ૨૧ રાત્રિના
 સમયે તે નરના પ્રત્યેક રૂદ્ધા બળીયાઓમાંથી થઈને કિરણો,
 અંધના કાત્રમાં પ્રાપ્ત થાય છે કે જે કિરણો વિદ્યોતિની શ્રીમિત્રા
 પર કામરેલે કિરણો કપેરી જાણે હોય તેવાં બળાય છે ૨૨

ઉપકેસનનરમા વીર અમવાનનું મંદિર

વળી જે નરમાં શીવીર અમવાનના નિર્વાણ પછી સિંહેર
 વડે તથા પછી શીવીર સન્નિધિ નામના આશર્મ શીવીર અમવાનનું
 મંદિર આપેલું છે કે જે મંદિરમાં તે સમયથી અમવાનને નિશ્ચય
 મેઢેલા શીવીર અમવાન (હજી મુખી પણ) શી સન્નિધિ આશર્મની
 મતિમાં અમવાનમુદ્ધમા અત્યંત (સ્થિર થયેલી) કહી જવાને છે ૨૩-૨૪
 તે પ્રદક્ષ ઉપર કાળા અવસ્થા (મૂવનો) પુખ્તો મેઢેલેલ ઉછળી
 રહ્યો છે એથી તેની સ્થાવ મતિવડે આકાશનું અવસ્થ સદાકાલને
 માટે રામજ વર્ષ રજુ છે ૨૫ વળી ત્યાં બ્યારે નાટકનો સમય
 ઉપમિત થાય છે અને તેમાં મુદ્ધેલા કુદ્ધ સમજાય છે ત્યારે
 મુદ્ધે મુદ્ધેલાની પાતિથી વૃત્ત કરવા મહી પડે છે ૨૬ પ્રત્યેક
 વડે જે નરમાં નરવાસીઓના પાપનો બલે ઉપરેસ કરેલા હોય
 તેમ નરમાં મુખ્યનો રથ સર્વજન પૂમી વળે છે ૨૭ તેમજ જે નરમાં
 અર્ધના હડી નિરમ્યા નામની બેક થાય છે કે જે થાય નીચે

વેસ્ટ અને કૈત્રસિદ્ધનો સમાગમ

વેસ્ટ કિરાટકૂપ નગરમાં

સ્વયં જાત-કરજીવાળો અને પાપરહિત તે વેસ્ટ, માત્રમાં થયો ઝડપથી વાહવા માંડ્યો અને બેતબેતામાં કિરાટકૂપ નામના નગરમાં આવી પહોંચ્યો.^{૪૩}

કિરાટકૂપ નગરનું વર્ણન

જે નગરમાં ચારે દિશાએ દેવાજીવોપરની પતાકાઓ ફરકી રહી હતી અને તે પતાકાઓદ્વારા જે નગર ભવ્યદિગ્ગજોમાં મુસાફરી કરી રહેલા મુખ્યદેશને પાતાની સમીપ બધે જોવાની રહ્યો હોય તેવું કાનગુ હતું ^{૪૪} તે સ્થળે રાજદસ વગેરે પક્ષીઓ વાવોમાં કલ્લોલ કરી રહ્યાં હતાં અને પાતાના મળોદ્વારા મુસાફરોને (વાવોના) જળની મુશ્કેલી બધે કહી રહ્યાં હોય જેમ જણાતું હતું ^{૪૫}વળી ત્યાં અગરના પૂપ અવિચ્છિન્ન રીતે જળી રહ્યા હતા અને તેના પૂમ્મડો મોટેમોટ આકાશમાં જણાઈ રહેતા જેથી સદા કાલ વર્ષાકાળની રાત્રિએ બધે મેઘ વહી આવ્યો હોય તેવું દેખાવ મેલો હતો. ^{૪૬} બુઢા બુઢા દેગોમાંથી આવેલા સુખનાર્ણવ સાર્વવાહો (વેપારીઓ-વજુબરાઓ) જે નગરની પડોશમાં આવીને વિમાત્રિ લઈ રહ્યા હતા આવા પ્રકારના તે નગરને જરૂર સાર્વક સંસ્થાવાળું બેઠને જે હી રેન્ડે ત્યાં સ્થિતિ કરવાનો મનમાં વિચાર કર્યો.^{૪૭}

કૈત્રસિદ્ધ નામે કિરાટકૂપ નગરનો રાજા

જે નગરમાં કૈત્રસિદ્ધ નામનો મહાગુહિમાન રાજા રાજ્ય કરતો હતો તે પરમાત્મકમાં ઉત્પન્ન થયો હતો અને પાતાના પરાક્રમથી સમગ્ર રાજ્યને તેણે અજીત કરી મૂક્યા હતા.^{૪૮}

વેસ્ટ અને કૈત્રસિદ્ધનો સમાગમ

મેઘી વેસ્ટે પાતાના પરિવારને નગરના ઉપવનના (જમીનાના) મીઠાકામાં મૂક્યો અને પાતે કેટલાંક કેટલાં લઈને હતા-

કુમેરમાં રહેઈ કુમેરપણું (બિટલે નીચ વેસાવ) તથા વિશાવપણું
મામ કુંડુ ન હતું (આટલી કુમેરમાં અને તેમાં વિશેષતા હતી.)^{૨૧}
ખરેખર તેના કુલેનો સ્વભાવ ઠોઠકે અહોઠિકે હતો. કેમકે બેઠા
વળતે પણ તેમણે (કુલેણ) એ ઈર્ષન થયું હોય તો તેણી બીજના
કુલેમાં આસપાસ થયેલા ઇરોઠાના મનને ત્યાંથી મુક્ત કરે (કુલે
બિટલે રોરી રોરીનો સ્વભાવ બીજને લાંબવાનોજ હોય છે. ખર્તા
બે બેઠિના કુલેનો સ્વભાવ બીજને મુક્ત કરવાનો હતો, આના
આસપાસજ અહીં હોવામાં આવ્યું છે કે તેના કુલેનો સ્વભાવ
ઠોઠકે અપૂર્વ અહોઠિકે હતો.)^{૨૨}

વેસાટનો નાગરિએ સાથે વિરોધ

બે પ્રમાણે તે સવ પ્રકારે અત્યંત પ્રસાધાય હતો. હતા
ઠોઠ સદાજ મરણથી તેને નમસ્વાસીઓના અઘેસરો સાથે વિરોધ
થયો.^{૨૩} તે પછી જેઠી વેસાટે આવી નીતિનો મનમાં વિચાર કરો
કે એ પ્રેરણા પરસ્પર વેર હત્યાન થયું હોય તે પ્રેરણા જી
વસતુ નહિ કે આવો વિચાર કરી તે બેધ બુદ્ધિવાનો. જેથી તે
નમસ્વાસી નીકળી જવા માટે મનમાં વેચાર થયો. કેમકે સમજેલી
હુદિ ઠોઠકાએ શુ સ્થિતિ હોય છે ૧૪

વેસાટનું નમસ્વાસી પ્રમાણ.

પછી એમ બેઠ મેઝી અથવા કુટુંબી મુજબ પાતાના કુટુંબી
વિષ્ટો પડે તેમ બે જેઠી પાતાનું સવસ્વ સાથે લઈને નમસ્વાસી
વિષ્ટો પડેલાનનાંથી જાણી નીકળે. ૧૧ રથમાં બેસીને થયુંજ
હત્યાપૂર્વક ત્યાંથી તેણે જાણવા માંડ્યું અને તે સ્થળે પાતાના
કુટુંબી અને સુહરવાસીથી એમ પ્રેરણા કરે તેમ શુભ અવિધને સુખ-
વનારાં લોકોએ તેને પ્રેરણા થયું કરી હતી—અર્થાત્ તે જ્યારે
નીકળે ત્યારે તેને થયું સારાં લોકોના જવાં હતાં ૧૨

મહાજનની અમારિ માટે ચાખના

અને હે સર્વે રાજા ! તમારી પ્રસન્ન દષ્ટિથી પૃથ્વી સિંચાઈને
અમારા મનથી પૃથ્વી રોમાંબને જઠાને જરેજર અંકુરિત થય છે
૧ - ૬૧ એટલુંજ નહિ પણ હે રાજા ! આપના અનુગ્રહ અને પ્રિય
શાસનશુભ અમૃતપાનથી જ્ઞાતરિકરીતે વૃક્ષ વૃક્ષે મારું શાખ દબે
ફળ-ફલવાણુ થયુ છે-ફૂલાથ થયુ છે એમ મને લાગ્યા છે. ૬૨
જો પ્રભાણે ચતુરાઈ ભરેલી વાતચીત કરવામાં રાજા અને મેઘી
રોકાયા હતા તેવામાં છઠ્ઠીઠારે એકદમ આવીને નમન કરી રાજાને
આ પ્રભાણે લાગ્યાણુ ૬૩

મહાજનની અમારિ માટે ચાખના.

હે દેવ ! સર્વ મહાજન એકજુ મળીને સિદ્ધદારમાં (દરબાર-
શબ્દમાં પ્રવેશ કરવાના ડુંગ્રુખ દરવાજામાં) આગ્યુ છે અને મારી
મારફત આપને વિનંતિ કરે છે કે ૬૪ આ નગરમાં ઋષભસ્વા
મીનુ એક ઉત્તમ દેરાસર છે તેની બોળાણુ ફરતી જાવન દેહેરી
સીંચાણી તે મૌઘી રહ્યુ છે ૬૫ જો દેરાસરમાં મૂળપાવકણી બ્યારે
આરતી થાય છે ત્યારે ફરતી જાવન દેહેરીચીમાં પણ તેજ પ્રભાણે
થાય છે ૬૬ પ્રયોગ વર્ષના મલુસો ને સાહે દિવસે આવડો તે દેરા
સરમાં નિત્ય અમ્રાઈ બીજાકેનો કર્યો કરે છે ૬૭ તેના શુક્રપાસ
ઉપર મુજ પડોણુ કરીને ભેંડના સિંહો બધે ઠોઈ
પાપી મનુષ્યને આવતો બેઈ તેને મારવા માટે તૈયાર થયા હોય
તેવા દેખાય છે ૬૮ તેના આચળના આગમાં હથિ અને વિશાળ
એક રંજમન્ય તૈયાર કરવામાં આવ્યો છે કે જે પુરુષદશ્મીની પુત્રીના
સ્વર્ણવર માટે / બધે તૈયાર કર્યો હોય તેવો દેખાય છે ૬૯ જો દેરા-
સરના સિંજર ઉપર ઉપરાઉપરી મુનર્જીકેસો સ્થાપવામાં આવ્યા છે
કે એજો પુરુષદશ્મીની પપરામણીના ઉત્સવ નિમિત્તે સ્થાપી મૂકેલા

જગજી રાજ્યમહેલ તરફ ગયો. ૪૯ ત્યાં દાસપાત્રો તેને માર્ગે જતાં જો
 બેઠે તેણે રાજ્યની પાસે જઈને પ્રથમ પ્રણામ કર્યો. અને પછી
 સર્વ બેઠેલાં રાજ્યને નિવેદન કર્યો. ૫ રાજ્ય, તેણે અપરૂપ મહેલ
 બેઠેલાં જો પ્રસન્ન થયો અને સ્વાગત મળ પૂછી સામે દક્ષિણ તરી
 બેઠિને તેણે સંતોષ્યો. તથા નમસ્કારાદિકથી તેનું સન્માન કર્યું. ૧૧
 પછી રાજ્યને પૂછ્યું કે કે બેઠિ. તમે ક્યાંથી આવ્યા છો? અહીં
 શા માટે આવ્યા છો? આપના ઉત્તરમાં બેઠિને કહ્યું કે હું
 મહારાજા! આપની કીર્તિ સમગ્ર જગતમાં સર્વે વિચરી રહી છે
 અને પ્રભુ થયેલી બધે બાહ્યની પેઠે આપના ગુણોની મેહલ સમ
 રેખાણે ગાંધ રહી છે. ૧૨-૧૩ આજ કારણથી હું મહારાજા! આપના
 ગુણોને કીર્તિ ભણે આકાંક્ષા ઢોલ તેમ સર્વ રેણીમાંથી સમગ્ર
 ગુણો પાતાની મેળે આપની સમીપમાં આવ્યા કરે છે. ૧૪ હું
 પણ હું હું. બધા પ્રમાણે આપના ગુણોથી આકાંક્ષાને મેઠ બિંદુ
 નવરથી અહીં આવ્યો છું અને આપના ચરણમાં નિવાસ મેલ
 ઈ-કુ છું. ૧૫ બેઠિનું જો જન સાંભળી સમસ્ટિક રાજ્ય પણ, અન્યે-
 ન્ય મજાતી હાંતની પ્રતિ અને નેવના અવલોકનથી સજ્જાને વળા-
 દન મેલો મોલી કહ્યો કે ૧૬ આજે સુદર સરીસ્વાળા આપ-
 પુત્રસ્ત્રપ-સમુદ સામે સમાવન થયો તેથી આ નવર ચરેચર
 શોભી નીકળે. ૧૭ એમ બધે રાજ્યસના સામીપથી સરોવરની
 અપરૂપ શોભા જાન તેમ તમસા આવવાથી આ નવરની અપૂર્વ
 શોભા થઈ છે. ૧ માટે હું બેઠિ. તમે મારા આ નવરને શોભાને,
 તમારી પાસેથી હું કોઈપણ જાતનો કરે બધું નહિ જણી તમારે
 અહીં આવવાયા બીજું એ કંઈ પ્રયોજન ઢોલ તેને પણ તમે
 સુખથી કરો. ૧૮ એ પ્રમાણે રાજ્યની કૃપાથી મેહી અત્યંત પ્રસન્ન
 થયો. તેણે કરી આ પ્રમાણે કહ્યું કે રાજ્ય! આવા પ્રકારના
 ગુણોથી તમે જગતના ચિત્તને વશ કર્યું છે. તે ચરેચર મેળે છે.

વેસરનો અર્ધિસાવિધક ઉપદેશ.

પદ્મતા કાજનો મેરબંદુરત્ના વહુધરા ॥

પદ્મસ્થ સીધિતં રૂપાચ ચ દુર્લભં પુષ્પિષ્ઠિ ॥ ૬૮ ॥

માત્ર એકજ પ્રાણીને અશરદ્વિણા—અવિતહાન આપણે તે એક દબર શામલોને સસુનારેલી એક દબર ગાયોના હાન આપવા કરતાં પણ મેઠ છે જ કે પુષ્પિષ્ઠિ ! એક તરફ મુવર્ણના મેરુ પર્વતનું હાન આપવા વીછ તરફ પુષ્પાન રત્નોવાળી પૃથ્વીનું હાન આપવા અને વીછ તરફ માત્ર એક અવિતનું હાન આપવા વેપલુ તેની પુલના પ્રજામનાં એ હાનો કહી કરી સહે નહિ—અર્થાત્ મુવર્ણના મેરુના હાન કરતાં ત્રિશા વધુરત્ના પૃથ્વીના હાન કરતાં પણ માત્ર એક અવિતનું હાન વધારે મેઠ છે ८

શ્રેવ શામલાં પણ ક્યુ છે કે—

‘ દુર્લભા સીર્ષકંકણા પ્રચિટો મગવાનિતિ ॥

તસ્માત્ સર્વાણિ સૂતાનિ માનયેન્નાપમાનયેત્ ॥ ૬૯ ॥

જાનવાન ઉદર—સહેર પોતે પ્રાણીમાત્રમાં અવસ્થાપે પ્રવેશ કરીને રજા છે માટે સવ પ્રાણીઓને માત્ર આપણે પણ કેટલું અપમાન કરતું નહિ (તો પછી દિસા તો કેમ થઈ શકે ?) ૮૧

કીલશાસ્ત્ર (વાતમાર્ગીય શાસ્ત્ર) માં પણ આ પ્રમાણે કહેવામાં આવ્યું છે કે—

“ અર્ધિસા પ્રથમં પુણ્યં પુણ્યમિન્દ્રિયનિગ્રહ ॥

સર્વમનદયાપુણ્ય માણપુણ્યં જનુચક્રમ ॥ ૮૨ ॥

પદ્મમં તુ સમાપુણ્યં પદ્મ ક્ષોધચિચર્ચનમ્ ॥

સત્તમ જ્ઞાનપુણ્ય તુ ધ્યાનપુણ્યમયાજમમ્ ॥ ૮૩ ॥

હૃત્પંચમરમિઃ પુષ્પી પૂજયેત્ ત્રિપુરાં તદ્વા ॥

તસ્ય જ્ઞાનં ચ મોક્ષમ્ હૃત્પેર્ષ મિરચોડજીત્ ॥ ૮૪ ॥

પૂર્વ કવચો હોય તેવા હોય છે ૭ હે દેવ ! આને નવરમાં તે
 કવચોવ જનવાનની રચવાયા થવાની છે માટે આપ છવદિસાનું નિવા-
 રણ કરો ॥ એમ મહાત્મા પ્રાર્થના કરે છે ૭૧ તે સત્ત્વજી સાથે હતી
 પદ્મો તેણે મેલિ ખરે કહ્યું કે હે મેલિ ! આ વાણીઆઓના
 પદ્મમાં જલિસાની થોડા પ્રથમ કરાવવામાં આવે છે અને બીજા
 કર્મ પછી કરવામાં આવે છે ૭૨ મેલિએ કહ્યું - આ પદ્મ વાણી
 આઓને છે એમ ને આપ કહો છે તે થોડા નથી કેમકે મળતું
 તીર્થ શુ હોયના જાણુ છે ૭૩ ને પ્રાણી પદ્મ કરે છે તેનેજ તેનું
 કવચ મેલે છે એમ જાણતા તરીકે ને મનુષ્ય જોજન કરે છે તેજ
 નેથી વૃક્ષ થાય છે બીજે નહિ ૭૪ માટે આ પદ્મને તો સત્ત્વજી
 કવિચોજ આપરી કહે છે નહિ કે જીવોને સાચ જોતી
 માત્રીથી જ પાન થયેલા વાણીઆઓ આ પદ્મનું સારી રીતે અપરણ
 કરી કહે છે ૭૫ હે દેવ ! જાણુ આપમાં ને જિનેશ્વરે, વાણી-
 આઓના આરાધ્ય દેવ છે અને સર્વિધમાં તેઓ થઈ તેઓ સર્વ
 કવિચોના કુલમાંજ ઉત્પન્ન થાય છે ૭૬ આ પદ્મ કવિચોનાજ
 કુલકર્મથી કતરી આવેલો હોયને કવિચોનો પાવાનેજ છે ૭૭
 જાણુ સમયમાં વાણીઆઓ કેમકે તરીકે થઈ રચા છે ૭૮
 વેસારનો અદિસાવિપચક ઉચરેશ.

આવા હંદુથીજ વાણીઆઓ પ્રથમ અમારિની થોડા કરાવે
 છે કેમકે હે દેવ ! પ્રાણીઓની રચા તેજ પદ્મનેજ વાવ છે ૭૯
 મહાત્મારતમાં પણ કહ્યું છે કે—

વરમકસ્ય લાભન્ય વૃક્ષા કામવદ્ભિષ્ણા ॥

ન નુ ચિયમહાભોમ્યો ગોસહજમહંહૃતમ ૭૯

x આ વાણીઓ રચવાના અજ્ઞાતો નથી, તેથી માત્ર કવચાર્થ
 આપ્યા છે

ધનદેવનું દર્શાવ

સગી મેષીએ કહ્યું કે દેવ ! તે પુરુષ પુરુષાત્માજ દોષ સહે છે એ પાપ કરીને તેને માટે પશ્ચાત્તાપ કરે છે, પણ પાપી પુરુષ તે પાપાર્થ કરીને સિદ્ધિનો શિકાર કરનારાની પંઠે ઉભડે. આજ પામે છે ૬૧ માટે કે દેવ ! તમે તે પુરુષાત્મા છે અને ખર્માવસ્થુને માટે મોખ છે તેથી કે પ્રભો ! સુપર્ણની પંઠે હવા ધર્મનો નિશ્ચય કરી તેનો આશ્રય કરો ૮૨

રાજાએ કહ્યું — હિંસા મારામાં મારી વશ પરપરાથી શક્તી આવેલી છે અને માંસભક્ષણ પણ પરપરાથી જ આવેલું છે તેથી અતિસ્વાદિહ અને અતિદુઃખ તે માંસ ભક્ષણનો કહી રીતે ત્યાગ કરી શકું ? ૮૩ મેષીએ કહ્યું — ઠાઠ એક રોજ અથવા દારિદ્ર્ય પેટાણામાં પોતાની વશપરપરાથી ઉતરી આવ્યું હોય છતાં એને ઠાઠ મુજકારી સંભાવ માણ માવ ત્યારે કષો જુહિમાન પુરુષ તે રોજનો કે દારિદ્ર્યનો ત્યાગ ન કરે ? ૮૪ એ પુરુષ પોતાના કુળકમથી આવેલી હિંસાનો ત્યાગ કરે છે તે પુરુષશાળી છે ળી એના વંશમાં હિંસા કરાવી હોય તે પુરુષ પણ શુ હિંસાનો ત્યાગ ન કરી શકે ? ૮૫ એ પુરુષ પાવે શુદ્ધ જુહિવાનો હોઇને પોતાના કુળકમથી આવેલી હિંસાનો ત્યાગ કરે છે તે, ધનદેવની પંઠે પ્રત્યેક જન્મમાં સમૃદ્ધિ પ્રાપ્તિ છે ૮૬ તે સ્વામી રાજાએ પૂછ્યું — હે મેષી ! તે ધનદેવ કેવું હતો ? ત્યારે મહિમીમાં મેષ તે વસટે ધનદેવની કથા કહેવા માંડી ૮૭

ધનદેવનું દર્શાવ

આ ભરતકૌતમાં નેતાદેવ નામનો એક રૂપરી ખવડ છે તે પર્વત પૃથ્વીરૂપી શાંતિ કપુરના ચૂર્ણથી ભરેલો. સેત્રા બહે દોષ તેવો મોખી રહ્યો છે ૮૮ તેના વિસ્તાર પાંચસો મોજાનો છે તેની લંબાઈ પચીસ મોજા છે અને તેના જન્મે તરફના છેડા પૂર્વ તથા પશ્ચિમ

અદિસા એ પ્રથમ પુ પ છે ધનિયનિવલ્લ જીભુ પુપ છે
મણી માત્ર હપર દયા રાજવી તે જીભુ પુપ છે કાવ અવળ
મણી એ ચોથુ પુપ છે રમા પાંચમું પુપ છે કિપનો ત્યાગ કરે
તે છતું પુપ છે રાન એ સાતમું પુપ છે અને ધ્યાન તે અષ્ટમું
પુપ છે આ આઠ પુપો વડે ત્રિપુરા રેવીનું સદા પૂજન કરું અને એ
રીતે એ પૂજન કરે છે તેને જ્ઞાન તથા મોક્ષ પ્રાપ્ત થાય છે એમ
ક્ષેત્રે કહ્યું છે ૧૮૧-૮૪ આ પ્રમાણે દેવેવંશી ધર્મની માતા અને પા-
પાને દૂર કરવારી છવદશને સપ્તશ્લોકીમાં જ્ઞાન મહેલો છે ૧૭૩મઁ-

ન સા હીસા ન સા મિસા ન તદાન ન તત્તપા ॥

ન તત્તજ્ઞાન ન તત્તજ્ઞાન દયા વચ ન વિચિત્ર ૧૮૨મો

અને દયા નથી તે હીસા ન કહેવાય મિસા ન કહેવાય જ્ઞાન

ન કહેવાય તપ ન કહેવાય, જ્ઞાન ન કહેવાય કે ધ્યાન ન કહેવાય
૮૬ આ છવદશનું સારી રીતે પઢવન માત્ર એવેજ કરે છે કેપરે
તેથી માત્ર સફળ કરવારા હોતા નથી, પણ માત્ર સફળમાં જાણ્યું
અને દૂર મનવાળા પુરુષો તે છવ દશનો સ્વીકાર કરતા નથી ૧૭
માત્રનું સફળ કરવારા મનુષ્ય વિના બીજા કોઈ પણ છવદશક
હોતા નથી માટે માત્ર સફળ કરવારી મનુષ્ય સર્વલોકોના વધથી
હૃતપન્ન થનારા પાપવડે લેવાય છે—અર્થાત્ માત્રસફળ પુરુષ સ-
ર્વલોક વધને પાતકી છે ૮ એ સંબળીને રાખેને આત્મિક
વિશેષ સ્વપ્ન સ્વદર્પમાં હૃદય પાખી પછી તેણે કહ્યું કે ‘અરેરે !
હે મેષી ! અમે માત્ર સફળ કરવારા, વણાં વણાં પાપો કરીએ
હીએ અમારી થી મતિ થશે ૧ ૨ અમે માત્ર સફળ કરવામાં
આસક્ત હીએ અને તેથીજ હમેશાં સિદ્ધ કરવામાં તસ્લીન સ્વીકાર
હીએ અરેજન તબાજા એમ કાળ તબ અસમ્યક હોય છે તેમ,
અમારામાં પાપ પણ અર્ધજન છે ૧૦ રાખનાં એ હીન વચન સ્વ-

ધનદિવનું દશાત

આ શ્લોક સાંભળીને રાજ્ય વિચાર કરવા લાગ્યો કે શ્લોક-
 મદિના પ્રથમના મણુ અર્થો તો સ્ત્રી છે પણ ભોગી પ્રાણીઓ
 ને સ્વસ્થલે ભોગે મળી જાને છે આ અર્થ થી સંકેતો નથી
 ૧૬ કેમકે રાજ્ય હોય તે પણ પોતાનાજ હેશમાં આદરસ્કારને
 પામે છે પણ પરહેશમાં તો રાંકની પેઠે ભૂખથી ટળવડે છે ૧૧
 વળી રાજ્યની બે કૃપા થાય તો રંક પણ ભોક્ષ્ય રાજ્ય બની જાય
 છે માટે શ્લોકનું એ ઉદ્દેશ વાક્ય ઈધ બેસતું નથી ૧૧૧ અથવા
 મહાકવિની સ્થનામાં અન્યથા કેમ હોઈ શકે ? માટે જાણ હું પાટે
 જ મારા રાજ્યનો ત્યાગ કરી કોઈ અગ્રાત પ્રદેશમાં જાઓ જઈ
 ૧૧૨ ત્યાં જઈને બે હું ભોગવેશવેલું પાત્ર બનીશ તો પરીણ
 ક્યારના રત્નની પેઠે આ વાક્યને સ્ત્રી માનીશ. ૧૧૩ અથવા
 મનમાં વિચાર કરી રાજ્યને પોતાનો રાજ્યસ્વાર ધનિકોને સોંપી
 દીધો અને પોતે ભિક્ષો તે નગરનો ત્યાગ કરી ભિક્ષુ સંપ્રદાયમાં
 તામ્રપુર નગર તરફ જાલી નીકળ્યો. ૧૧૪ તેણે મનમાં વિચાર
 કર્યો કે - સર્વ મનુષ્ય ઉત્તમ વેશથી તથા સુદર સ્વરૂપથી સર્વ
 કેકાણે માનસ્કારને પામે છે માટે હું મારી આ પૂર્વ અવસ્થાને
 સવશ ત્યાગ કરું ૧૧૫ તે પછી હેમરમે ન કમરપિણી નામની
 વિધાતુ સ્ત્રીને કર્મ અને તેના પ્રભાવથી ભિક્ષુ સંપ્રદાયમાં પોતાના
 સરીરને તેણે કેદીકુ કરી મૂક્યું ૧૧૬ તેનું સ્વરૂપ છિન્નસ્થિત વેશથી
 નાસ્તિકવાદનું આર્કત સ્વરૂપ અપરોક્ષવાર્તુ નીકળી પડેલી બને જાણે
 ચાવું મોટા મોટા કાનવાર્તુ અત્યંત બીઠામણું સ્ત્રી નવેલી દાઢ-
 મનની આંખનીઆવાદુ શૂદી નીકળેલી ફોલ્લીઓમાંથી નીકળતા કુર્મથી
 ખરથી આસ અવશનોવાર્તુ અને જણુજણી રહેલી માળીઓથી ઉભરાઈ
 રહેલું બની ગયું. આ રીતે તે કેદીવાળા સ્વરૂપવાળો થઈ ગયો.
 ૧૧૭-૧૧૮

સપુત્રમાં સ્થિતિ કરી રહ્યા છે ** તેની ઉપરના જાતમાં પૃથ્વીથી
 દસ ચોક્કસ મુખી જઈને આસપાસ જાને જાણુ દસ દસ ચોક્કસ
 વિસ્તારવાથી લે લેણીમાં આવી રહેલી છે ૧ વચ્ચે તે પક્ષ
 ઉપર સ્તંભવ એવું ઉત્તમ સિદ્ધાંતન વિરાજે છે કે જે શાસ્ત્રી
 પ્રતિષ્ઠામાંથી ગુણ દોષને બે જગતના મુકુટ એવું જોઈ રહ્યું છે.
 ૧ ૧ અને ત્યાં મિત્રોએની શ્રીમિત્રાં મીતજવલુથી આકર્ષણથી
 જિતવાળા અને લેખીજ સ્થિર થયેલાં નેત્રવળાં જેવડાં, મુખ્યજ-
 સિનાં હોવા છતાં હવે એવા જણાય છે ૧ ૨ હવે બે પર્વતની ૬
 ક્ષિત્તુ તરખી લેણીમાં સ્વજીપુર નામનું લેખ નવર આવેલું છે
 કે જેને લેખને હવવાનો પાતાની જગ્યા નચરીમાં રહેવા માટે
 પણ નિરુત્કુલ જાન્યા છે ૧ ૩ બે નવરમાં પાતાની ક્ષતિ અને
 મત્તાવ ને જગ તથા સુર્જનો પસાવ્ય કરનારો હેમરથ નામનો
 જેવર રાજ્ય રાજ્ય કરતો હતો ૧ ૪ તે રાજ્યની ક્ષતિ સ્વાભાવિક
 રીતે પ્રદીપ્ત દોષને અનેક વિવાદોવારે વિશેષ લેખસ્વી જણાવી હતી
 અને તે પાતે પણ પાસેથી જેન સિદ્ધ જાણે છે તેમ જણાવી
 જાણે હતો ૧ બે રાજ્યને હેમખાલા નામની સતી કિરોમણી શ્રી
 હતી તેણી પાતાના નિમિત્ત કારિત્તવ્યના ગુણથી પાતાના પ્રતિનિ
 જિતને આનંદ પમાડતી હતી ૧ ૬ બેક દિવસે રાજ્ય હેમરથ રાજે
 નવર થઈ એવા માટે નવરમાં કરતો હતો તેવામાં હોઈ બેક સ્થરે
 લેણું આ લોક નાજીવો — ૧ ૭

નર્વજ ઘણા હતા મનુરાશિજિતિતાઃ પુત્રા ।

નર્વજ જગમગરમે મોળાઃ નર્વજ માવિનામ્ ॥ ૧૦૮ ॥

હાં તો મવ સ્થળે પાળા હોય છે મનુકી સર્વ સ્થળે સ્થળેરની
 હોય છે જન્મ તથા મરણ પણ સર્વ સ્થળે હોય છે અને ભાગી
 પ્રાણીઓને અવસ્થાએ મોડો આવી મળે છે ૧ ૮

ધનદિવસુ દેવતા.

ઉપર ચલુતા સેવકો પાતાના સ્વામિભાને જે ચોખ દારે અને પ્રિય વર્ધ પડે તેવું વચન કહે છે ૧૩ માટેજ હું કહું છું કે આ સમાસરો સર્વથા અસત્ય વચન કહે છે કેમકે સર્વ સોઠ પાતે પૂર્વ જન્મમાં સંપાદન કરેલા કમીનુજ્જ હજી મોતને છે અરે! કેવો પણ પૂર્વકર્મથી અધિક હજી આપી શકતા નથી તે પછી દાન-પ્રાપ્તિના પુતળાં હજી મનુષ્યો તેા કેવુ માત્ર ૧૩૧-૧૩૨ આવા અપ્રવચીજ શાસ્ત્રકારો કહે છે —

ધનિસુ મુખા કિમ્નુ ઘાયસિ વૃષ્ણીમાપ્ય ન સાપ્તિવદ્ ધરિતમ્
વિવિધિવિતાસરમાર્ગં પલ્લતિ કપાલં ન સુપાલઃ ૮૧૩૩।

અરે એ પ્રાણી ! તું ધનવાનો પાસે અર્થ દોઝદોઝી શાખાટે કરે છે ! શાંત રહે આર્તુ આચરણુ ચોખ નથી. શાંત રાજ કે વિખાતાએ લેજેલી અશ્વરમાળાવાળું તાર લલાટજ મુક્તમુક્ત હજીતા છે, રાજ કે ધનવાન નહિ. ૧૩૩ વળી હે તાત ! જે કદાચ તમારી કૃપાથીજ મનુષ્યો ધનવાન થતા હોય તે પછી આ નગરમાં કેટલાંક મનુષ્યો દરિદ્રી કેમ છે ! ૧૩૪ અરે ! તે બીજા લોકોની વાત તેા જાણુ પર રહી પણ જે તમારા સેવકો છે તે જ્યાં પણ સમાનસ સ્પર્ધિવાળા ભેવામાં આવતા નથી. ૧૩૫ જેમકે—આ તમારા સેવકોમાં કેટલાંક તમારા જેવાજ સ્પર્ધિવાળા ભેવામાં આવે છે ત્યારે બીજા કેટલાંક પાતાની ખાંધ ઉપર તમને ઉપાડે છે અને બિંદુ બેડું ખાય છે ૧૩૬ વળી કેટલાંક તમારુ દાસ્ય કરી રથા છે અને કેટલાંક બેધ અધિકારીયા છે આ રીતે હે પિતા ! સવ મનુષ્ય પિતૃપાતાના કમના હજને પામે છે ૧૩૭ પણ જેમના તેવું જામ નથી તેઓને તમે પાતે પણ કાંઈ પ્રકારની સપદા આપી શકતા નથી. આ વિને એક દર્શન કું તમને કું છું, તેને તમે

તે પછી શરીરને ટેકવતો અને પમલે પમલે શાસ્ત્રી પણ
 થયેલી કાલીવાળો તે ઠોડીશી નગરમાં પ્રવેશ કરી શોટા નધે
 પડી રહ્યો. ૧૧૪ બીજી તરફ તામચૂડ નામનો તે નગરનો વિદાન
 રાજા કે જે ઈશ્વરસમાન પરાક્રમી હતો તેણે પાતાનું સભાકુલ દેખા-
 નું—અર્થાત્ રાજ્ય તામચૂડે સભામાં પ્રવેશ કર્યો. ૧૧૫ તે રાજ્ય
 સભા સિદ્ધાસન ઉપર બેઠો હતો. તે વેળા બીજા પણ અનેક
 સામંતો અગ્રણી મંત્રીઓ તથા રાજાની ત્યાં આવીને રાજ્યને નમન
 કરવા લાગ્યા. ૧૧૬ અને કુવણુ મણિ તથા માણિકપના અગ્રણી
 શાસ્ત્રી શેખી રહેલા તે રાજાની પાતપાતાળી ચોખ્ખા પ્રમાણે
 રાજ્યને નમસ્કાર કરી ત્યાં બેઠા. ૧૧૭ તે સમયે જી સભા, દેવેન્દ્ર
 જેવા વિદાન સભાસભોથી અરપૂર ઠોંઠને ઈશ્વરી સભાની પદે શેખી
 સ્ત્રી હતી. ૧૧૮ રાજાની પુત્રી મહાનમજરી પણ તે વખતે ત્યાં આવી
 પહોંચી અને રાજ્યને નમન કરી તેની આગ્રાથી તેની સમીપમાંજ
 બેઠી. ૧૧૯ રાજ્ય તામચૂડ પારણુ કરેલા મણિ તથા કુવણુ ના અગ્ર
 કારેન્દ્રા ઠિરણે. વડે આગ્રણમાં ઈશ્વર પુનુષ્વનો દેખાવ કરતા તે
 સભાનું દેખને ભેદને અત્યંત આનંદ પામ્યા અને અત્યંત મ-
 મથી રહેલી હાલની કાલિવડે અગ્રણી થયેલા વચનોથી અપરેત્થને
 હલ્લવળ કરેલો આ પ્રમાણે વૈાસ્યે. ૧૧૯-૧૨૦ હિ સભાસભો ।
 તમને આવી સમૃદ્ધિ માત્ર થઈ છે તે કેળી કૃપાથી તે તમે કહ્યો. તે
 સભાથી સભાસભો બેઠી હોવા કે આ સમૃદ્ધિ અમને આપની
 કૃપાથી જ મળેલી છે. ૧૨૧ તે વેળા સમીપમાં બેઠેલી રાજાનાની
 નેનેને ત્યાંજ હોને પાતાનું મુખ મરણુ રાજાની પણ તેની
 જી શેશ ભેદને પુત્રીને કહ્યું કે ૧૨૨ હિ પુત્રી । સભાસભોનું આ
 વચન સાંભળી તે મુખ કેમ મરણુ । મુ આ બેઠેલી કહેલું વચન
 અસ્થર છે । અથવા કોઈ બીજું કસણુ છે । તે કહે ૧૨૩ ત્યારે
 રાજાપુત્રી બેઠી — હિ પિતા । શેવા મવામાં જલુર આ તમામ

ધનરૂપનું દેખાવ.

૩મી સોદરમાં જાપણે લોકોને છીએ કે જે વચ્ચે જેને પ્રિય હોય
 છે તેને તે વચ્ચે જીવનનું વીંટલું પણ પ્રિય જ હોય છે. ૧૪૬ જેમ
 એક જુદા જાતના નગી પડેલું હોય અને તેથી તેના મૂલ્ય સમીપ
 જોઈએ એક ડીંગણો મનુષ્ય પણ પોતાની મેજા ૮ તે જુદાના કબજે
 શું મંપાદન કરેલો નથી ? તેમાં એ જુદાને શું ફરક હોય છે ?
 જણાવે તે રાણીએ હુઆપૂર્વક કહ્યું કે " ખરેખર, જા જા
 તમા તમારા જેવો બીજો કોઈ પૂતારો નથી. ૩મી તમે મારા
 ચિત્તને વિશ્વાસ છેપ નવે તેમાં માત્ર વચ્ચે જ કહે છે. ૧૫ - ૧૫૧
 ધારો કે કોઈ એક મનુષ્ય કોઈને કંઈ જાણે છે ત્યારે બીજો કોઈ
 સામાન્ય મનુષ્ય તેનો શું હાથ પકડે છે ? મતલબ કે કલ્પજાણી પેટ વચ્ચે
 તે જાણવા તેજાર જાણે. તો તમને કોણ ચાહ્યાર છે ? " ૧૫૨ તે
 સાંભળી રાજાએ રાણીને જીવર જાણે કે કાંઈ મનારે તે વારા
 જાણના જાણાવું ફળ ફું વને પ્રત્યક્ષ જવાવીય, મદિ દે દેવે । તું
 ધીંગલ થઈ જાય કર મા. ૧૫૩ રાણીને જેમ કહી મ નામે પોતાના
 સાગરને એક બીજે જાણું કે જેમાં સુખ રીતે એક રત્ન મુકવામાં
 જાણું હતું પણ રાજાના સાગરને તેની અંદર ગ્રેહા રાતને વળું
 નહિ ૧૫૪ તે વે એ બીજો જાણે પોતાના થર વગર જાણી નીકળે અને
 જતાં જતાં પોતાના મનમાં તેણે વિચાર કર્યો કે " જાણે । જાણે રિપ્ત
 સુધી ફું રાજાની પાસે રહ્યો, ત્યારે માત્ર જા એક ફળ તેની પાસેથી ફું
 મેજા રાખે. ૧૫૫ કી છે જા બીજો જેમને તેના મૂલ્ય વડે
 જાણે ફું મેજા કરીય. ૩મી જા બીજો રાજાને ફું જાણે જાણે તે
 તેથી જોઈને જેની તુષ્ટિ નહિ જ જાય. " ૧૫૬ મનમાં જાણે વિચાર
 કરી તે નિર્ભાગી મનુષ્યે કોઈ એક કાળીજાની કુશાને જાણે તુરત જ
 તે બીજે જેમ નાખ્યું. ૧૫૭ પાછળથી કોઈ એક વેપારીએ જાણ
 જાણે તે જાણે જાણે અને રાજાને પ્રસન્ન કરવા મારે તેની

એકાદશ મિતે માનવો ૧૩૮ ના પૂર્વે ૩૧૪ એક રાજપુત હતો તે સદ
 શામળી રહિત હતો. પણ તેની બહેન ૩૧૪ એક રાજા સાથે જણી
 હતી તેથી ૧૪માં કામોજીની સ્ત્રી રહિને પણ ચિત્તારી હતી, જેથી
 પેતાના પતિને પ્રીતિવર્ધક થઈ પડી હતી. બીજા વગર તેથી
 કામ, કે જે શામળીન હતો તે પ્રીતિન જતી ફાળી જવારવા
 જાએ જતો હતો. ૧૩૮-૧૪ એક સિંધે તે ફાળી મનુષ્ય પેતાના
 જોવી-રાજા પામે જાણી જને જે સૂત્રની સમીપમાં નિરવેશ થયેલો
 મદ જણાય તેવો, તે જણવા શામળી ૧૪૧ જાતી તે પેતાની
 બહેનને જાણે, એકથી તેથી પેતાના પતિ માથે તેને મેળવી
 જાણે. જાણે પણ તેનું સન્માન કરી પેતાની સેવામાં તેની શામળી
 કરી ૧૪૨ જાતી તે પેથો માણસ પણ રાજાની હાથથી જને સ્વ
 સ્થાને જવા જાવવાની ફર હોવાથી નિત્ય જાવ ના કરીને સમાજ
 સ્વની માથે જોડાય જોડે. અને એવા પ્રકારની સેવા કરવા શામળી
 જેથી રાજા તેના પર પ્રસન્ન થયે. પણ જે સમયે પ્રજા જાને રાજા
 તેને કહી જાણવા માટે તેવાર જતો હતો તે સમયે જ તેના ૩૧૪ જાણી
 જાણી જાણવા રીતે ૩૧૪ જાણવા જાણી પડતો હતો, જેથી રાજા
 સિવ બીજે જાણે શામળી જાણે હતો તેમજ સજા પણ વિસર્જન થઈ જતી
 હતી ૧૪-૧૪૨ એ રીતે જુવની પાંડ ન જોઈ પડતો હતો, જેથી
 પદચાલુ પેતાના શામળી એ રિતિ જોડે (એ રિતિ) રાજાને
 મહેન શામળી કે જે નાથ. અને જાણે કે જે ફાળી
 પ્રિય પડી નથી. ત્યારે રાજાને કહ્યું કે ત્યાં જાણવા તું જોઈ
 કે જે જોડે તેથી કહ્યું કે મારો બાપ તમારી પાસે રહેશે કે
 જવા તને તમે કહી જાણવા નથી. ૧૪૩ જોઈ ૩૧૪ એક મનુષ્ય, જાણી
 જાણે સરેલા સરેવાને કિનારે જોઈ હોવા જતાં વધારી મેંવાપ પામે તેમ,
 મારો બાપ તમારી સમીપમાં રહેવા જતાં ફાળી માથે ૧૪૮ એ
 કે વખતે પ્રિય હોઈ તે મારો બાપ પણ તમને પ્રિય હોશે જોડે.

ધનકેવલુ કથાત

હું છે મારે પુત્રી હોવા છતાં મારા ચતુષ્પદ આ કન્યાને કોઈક કુળમાં હું નાખી રહી કેમકે રાજ્યને પોતાની આઘાતના અવધાન જેવું બીજું કોઈ મરણ નથી. અર્થાત્ પોતાની આઘાતનું અવધાન તે રાજ્યને મરણ કરતાં યજ્ઞ અગ્નિ કુળમાં છે. ૧૬૬-૧૭૦ આગે વિચાર કરી રાજ્યને તે કન્યાને કપુ કે “હે પાપજી ! તો કર્મનું જ ફળ સર્વને મળે છે તો તું પણ તારા કર્મનું ફળ ભોગવ.” ૧૭૧ એ માંજગી તે મહા જુદિમાન કન્યા હર્ષપૂર્વક પિતાના પગમાં પડી બને બોલી ઉઠી કે, “ખિત્તી બાણ મને માન્ય છે.” ૧૭૨ એમ કહી તે ત્યાંથી ગાલી અડા એટલે રાજ્યને કાલવાળને બાણ કરી કે “ ૭ કોઈ મનુષ્ય કુળીમાં યજ્ઞ અગ્નિ કુળી હોય તેને તું મારી પામે શાવ.” ૧૭૩ શ નથી તે બાણ થતાં જ કાલવાળ, મણામ કહીને તેના પુરવળી કોષ કરતો કરતો બેઠામાં બાણી બડ્યો. ત્યાં કોઈકાના સ્વપ્નમાં રહેલા પેલા વિચારને તેણે ભોલો, ૧૭૪ એટલે તેણે વિચાર્યો કે રાજ્યને તે પુરવળે તેથી લાવવા મારે મને કપુ છે તેથી / આ પુરવ કુળી મનુષ્યોમાં યજ્ઞ અગ્નિ કુળી ભોવામાં આવે છે. ૧૭૫ પછી તેણે પોતાના માણસોદાતા તેને ઉપાધીને શાવકામના મમલે રાજ્યની આજ્ઞા હાજર કર્યો. રાજ્ય પણ તે કોઈ-કાને તેણે અગ્નિકુળી નેહને અત્યંત આત્મ પામ્યો અને તેને અમરણે કપુ - તું મારી કન્યાનું પાણિમદણ કર. કેમકે તે મને પ્રિય છે.” તે સાંજગી કોઈકો બોલ્યો - દે રાજ્ય ! મારા જેવો એક કોઈકાની તમે મરહરી શા મારે કરો હો !” ત્યારે રાજ્યને કપુ - “આમાં કહી મરહરી કરવા જેવું છે જ નહિ. કેમકે તું મારો જમાઈ છે મારી પુત્રીનો પતિ તેણે મને માન્ય છે મારે તું મરહરીને પાત્ર કરી દોષ જ નહિ.” ૧૭૬-૧૭૮ પછી કોઈકો બોલ્યો - “તમે વિદ્વાન છે-સમજુ હો, છતાં તમને આગે વિચાર કેમ સમ્યો ? હું એક કોઈકો છું, મરણ પચારીને પામે છું, તેને તમે પોતાની

સે ૫૨૧, ૧૧૮ રાજ્યને બીજો હાથમાં લઈ લઈને જોઈ
 રાજ્યને લેવા રાજ્યને જિતવું વિનંતી ગઈ નિમ્ન થઈ ૩
 તેમ જોઈ ૩ ૩ જે મેં મારા સાથને જોઈ જુ ૬૮ ૧૧૮
 બીજો દિવસે મહારાજા રાજ્યને પોતાના સાથને પૂરું ૩, ૬૮
 મેં લખને જે બીજો જાણુ હતું તેને પૂં ૬૮ ૧ ૧૧ ૬૮
 જિવરમાં લેજે ૬૮ ૩ જોઈ લખને મેં જેમ લખના જોઈ પાસેથી
 મેં તેમ, જે જો તપાસી પાસેથી મેં જોઈ તેને મારે જોઈ
 ૬૮ ૩ જોઈ નહિ, જેમ પાસેથી મેં તે લેજો નાખું ૧૧૧ જોઈ
 મહારાજા વિમલન હરી રાજ્ય જોઈ પુરમાં જાણે અને પેમુ બીજો
 જાણી પાસેથી લેજે ૬૮ ૩ ૧૧૧ લેજે ૧ લખ જોઈ જોઈ
 ૬ ૬, જો બીજોમાં જોઈ જોઈ જિતવું રાજ્ય મારે મેં લખ
 જાણને ૬૮ ૬૮ જોઈ જાણુ હતું અને લેજે પાસે લખ લખ લખ હતું
 જોઈ તેમથી લેજે રાજ્ય મહારાજા ૬૮ નહિ જોઈ જોઈ મહારાજા લેને લેજો
 નાખું ૬૮ ૬૮ જોઈ ૬૮ જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ
 જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ
 ૧ ૧ જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ
 લેને જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ
 જોઈ ૧૧ જોઈ જોઈ ૬ ૬ ૧૧ જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ
 જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ
 જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ જોઈ

મારે કે પિતા ! કોઈ પણ જગ્યાએ, પોતાના કંઈકી જીવિત દુઃખ
મેળવી શક્યા નથી. આ તમારા મેલો કેવળ તમારી જિંદગી સંધિને
જનમરના । એ જીવિત તમારે જિંદગીને તેનું જોડે છે. ૧૧૮ પાતળી
પુત્રીનું ને વચન માલગી રાખવું મન કોઈકી જાતુજ કદા જવું. તેને
મન । વિચાર કોઈ કે મલગી સમજ આ કોઈકીને માટે જાવચન

અસિવનું દર્શન.

વચ્ચે કરી શકાય તેવા હોય છે તેમ, રાજાઓ પણ ભોગવેલાઓવાળા અને ખીલારોથી ઘેરાયેલા હોઈને કુટિલ, દૂર ચેષ્ટાવાળા મહા ભયંકર અને મુક્તિ પ્રમુક્તિઓથી વચ્ચે થઈ તેવા ટોચ છે ૧૮૬ જે પ્રાચીન કવિઓના વચ્ચેને જે રાજા તમે સત્ત્વ કરી બતાવ્યું છે તેથી તમે પોતાના સંતાનને આ કુટિલ વચ્ચેના કુટિલ વચ્ચે બર્ષ કરી દો છે. ૧૯ રાણીનું જે વચ્ચે સાંભળી રાજાને કહ્યું છે 'હે શિશુ ! તું બર્ષ અને મંદ હોઈ બાપે છે તારી આ પુત્રીના પૂર્વ સ્ત્રીપાર્શ્વ ત્વે કર્મને બર્ષા બાપને ૧૯૧ આ વારી ઉઠાડીને અને જે પ્રમાણે મહે છે કે સર્વ મનુષ્ય પોતે કરેલા કર્મના ફળને પામે છે' માટે આ વિશે કુંદ હોઈ પાત્ર નથી. ૧૯૨ પછી રાજાને બાહ્ય બાહ્ય લઈને રાણીને મહાન ભરતને કહ્યું છે 'હે પુત્રિ ! તું તારા પિતાને સંતોષ કર, જેથી તે પોતાના કોપનો ત્યાગ કરે. ૧૯૩ હે પુત્રિ ! હજી પણ કમ નથી મનુષ્ય નથી. કેમકે બાહ્યને મારફતે કર્યા પહેલાં બીજાને વચ્ચે છે. ૧૯૪ તે સાંભળી પુત્રીને પોતાની માતાને કહ્યું છે 'હે માતા ! તું શોધ કર આ પુત્રી તો પોતાના બાપુની વારસદોષ છે કહી પિતાના બાપુની નહિ. ૧૯૫ હે માતા ! આમાં મારા પિતાને કોઈ પણ નવનો કોપ નથી, પણ મારા પૂર્વજનું કર્મ આ સમયે હોય પામ્યું છે. ૧૯૬ હરકોઈ મનુષ્ય પોતાના કર્મફળને ભોગવીને બસિ મહાન હર્ષ પ્રાપ્ત કરે છે પણ બીજાને સંપ્રદાન કરેલા મહાન પુણ્યને કોઈ પ્રાપ્ત કરી શકતું નથી. ૧૯૭ જે પ્રમાણે એક બાહ્યવાળા પોતાની પુત્રીને રાજાને પેલા કોઈના સાથે પરણાવી દીધી અને તે રાજાના પણ તે કોઈના પતિને પોતાના ઉદ્ધેશની જે માનવા લાગી. ૧૯૮ પછી રાજાને તે કન્યાની માતાને જગદ્ગાર તરીકે દૂર કરી અને તે પુત્રીને તથા પેલા કોઈનાને પોતાના માર્ગસૂચકારા નગરની બહાર મોકલી બાપના ૧૯૯ ત્યાં નગરની બહાર તે

કન્યા બાપો, તે સું ચોખ છે ! હપમાં રસા લેવી બા કન્યા માં !
જને જાતા ડોલચામાં હું ક્યાં ! જેમ હાથસૂત્રી અને ચરિત્રનો સમા-
જમ મી રોલ સી નહિ તેમ, બા કન્યાનો અને માટે સમજાય મી
રોલ નહિ ૧૭૭-૧૮

રાજાએ કહ્યું—“જાજા તારે ડોલ ચલુ જાલો નિચર
કરવાનો તથો રોજ બા કન્યાને વર લીધો તને જાણ્યું મીં છે
માટે તું ચારી પુત્રીને પરલુ ૧૮૧ નો તું ચારી જાણાને નહિ જાણી-
તો (નિમ્ન મોતે) જાણ્યું પામીશ” તે પછી જાણ્યું માં જેમ
તે મોટાજાએ કહ્યું હતું એટલે રાજા પ્રસન્ન થયો ૧૮૨ અને તેણે
એક લલુ વારમાં પેલી કન્યાના માતાને ઘેર ચાંપડાં નિવાહની સજા
સાચી વેચાર કરાવી. ૧૮૩ કન્યાની મહત્તા, બા નિવાહના
જવાબ સ્વયંપણી જાણાત હતી તેણે તો કન્યાના રસ પહેલોને
તથા હાથમાં ક્યાં કરે પારલુ કરાવીને પાતાની પુત્રી
રાજા પાસે હાજર કરી. ૧૮૪ પછી રાજાએ લેને કહ્યું કરે
પહેરાવ્યા હતાં એવા ખેલા ડોલોના વરને લેખને રાજાને પુણ્ય કે
“કન્યાને પરલુ કરો વર ક્યા છે ? ૧૮૫ એટલે રાજાએ પેલા ડોલો-
નાને જાણ્યો કે દુરતજ રાજા મુર્ખ પામીને પારલુ પર લ્યા પછી
પાછળથી મેલાએક લીલજ કાપ્યારો કરવામાં જાણ્યા ત્યારે તે ભગવત
વર્ષ અને બા પ્રમાણે નિવાહ કરવા લાગી. ૧૮૬ કરે જો નિર્દેશ
નાથ ! તમે બા હુલ મેલ સી જાણી છે ? જાણે ! જાણી સજાકર્મપણ
પુત્રી જાણા ડોલોના વરને તમે કેમ જાણો છો ? હાથ ! તમારા નિવર્તમાં
હુ મેલ જાત કરાવુ છે ? જાણવા દેવશીને તમારી જુદી સું નહ
પામી છે કે ? તમે પાણા પ્રિય પતિ લેખને બા રીતે નિવરીત જા
મેલ છે ? ૧૮૭-૧૮ જેમ સર્વો નિજાત કરીચાણા અને કન્યાની
કાપજા લેખને કુટિલ, દુર મેલાવણા, જાતી સજાકર અને ચરિત્રની

ધનદિવનું દર્શન

મેઝાવાણુ જાણવા સમાન કહ્યાવાળુ હોય તોજ તારા કહેવા પ્રમાણે
હોય શકે પણ—૨૬

“ગતે મૃતે પ્રવક્ષિતે ક્ષીણે ચ પતિતે પતી ।

પશ્ચસ્વાપત્તુ નારીણાં પતિરમ્ભો વિધીયતે ” ૩૨૧૦ ॥

“પેતાનો પતિ પરબૂને તુલ્ય ગણ્યો ગયો હોય—દાસી ગયો
દોષ, મગલ પામ્યો હોય, સન્નિધી—દીક્ષિત થઈ ગયો હોય, નપુસક
દોષ જાણવા રાગાદિકથી પતિત ગયો હોય કે વિભતીય મનુષ્યો સાથે
જાણી ગયો હોય તો જાણીતું જ્યાં પતિ પ્રકારમાંની કોઈ પણ આપ્તિ
જાણી પડી હોય તો ઓઝોથી બીજો પતિ કરી શકાય ને.” જ્યાં
પ્રાચીન કવિના વચ્ચે પ્રમાણે વૃ ને બી ને પતિ કરીશ તો તેમાં તને
હેતુ માત્ર હોય લાગશે નહિ. ૨૧૧ કું જગત્તા કાઠથી ધેરપેથો છું,
કેથી માત્ર જલુ દિવસજ છળીશ. માટે વૃ કોઈ ન જાણે તેમ રાત્રિમાં
તારી હજી હોય ત્યાં ગાલી ન. ૨૧૨ પછી તે રાજપુત્રી કાઠી-
જાળા પગમાં પડીને જગત્થે સ્વરે કહેવા લાગી કે હે ધિવ ! ફરીથી
વગર મસરીયા જલુ મને જ્યાં પ્રમાણે કહેવું ચોખ્ખું નથી. ૨૧૩ તમે
મારા દેવ હો, સુર હો નાથ હો જાને છવનરૂપ હો. તમાગ બિના બીજો
કોઈ જલુ મન વચન કે કમથી જાણે પતિ નજ દો. ૨૧૪

રાજપુત્રીને એ નિયમ જાણી તે વિદ્યાધર (કાઠીજાના રૂપમાં
હોય તે) મનમાં જાતવ પ્રમત્ર ગયો. તેણે પેતાનું મુગ સ્વરૂપ પારણ
કરવાની હજીયાથી તે રૂપને કરનારી વિદ્યાનું રમતલુ ક્યું. ૨૧૫ બેટલે
પુરતજ મેધમ જામાંથી ગેમ સૂઈ નહાર જાને જાનેનાથના શેજ ઉપરથી
જેમ નહ નીકળી જાને તેમ, એ વિદ્યાધર પેતાના કાઠીજા સ્વરૂપમાંથી
નીકળીને મુગ સ્વરૂપને પ્રાપ્ત ગયો. ૨૧૬ તે સમયે તેના જનમાં
કુટિયા ચાલી રહ્યા હતા અને જાળા સરીરપર તેણે ધુવડું ખસિ
તથા મેનીએના જાજાયા પારણ ક્યાં હતા, ગેથી તે રાત્રિના સમયે

પ્રાદીઓ જામવેમ લેખનો હતો, નિઃશ્વાસ નાજતો હતો અને મ્મ
ભરેલી જનસંખ્યામાં રહેતો હતો. પતિવ્રતા પેલી રાજપુત્રી જન્મ સેવના
પતિની મેધામાં નિત્ય પરાજય રહેતી હતી. ૧ એક દિવસ જેણે
પ્રાદીઓ રાજપુત્રોના જાતર અભિગ્રામને નકુવાની હાજમથી નખાવે
નિઃશ્વાસ નાખીને તરક જ્યારે તથા મહત્તરે કહેવા લાગ્યો. ૧ ૧ જો
જામજાણી મુદરિ ! હું પ્રાદીઓ પૂં, જામજીન પૂં, તું મારા મરણ છ
મારે હમે કે-સેરે કે 'સું તે માંભાનું નથી ! ૧ ૧

“રાજજાણી જ્યારે કુટુંબીનમ વચવામવમ્ ।

વદ્યવેતે જ્યારણો રાજજા ! સંજ્ઞામન્તિ નરાન્નરમ્ ” ૧૧ ૧૧

રાજાને ૬૬ વાર, ૩૬ નાઓ રોજ અને નેરનો રોજ જ
પાંચ ભાષીઓ એક મનુષ્યમાંથી બીજા સમીપ રહેનારા મનુષ્યમાં જન્મ
જામજાણી થાય છે. ૧ જેથી વાર જા સ્વર્ણ કે જે જા સીન્દ્રા રૂપે
જન્મ જાણી શકે તેવું છે તે જાસેમ્ । મારા સગના દોષથી પ્રજા
સગથી દુષ્ટની જે તલ્લજ નિપાજ પામશે. ૧ ૪ જો મુદરિ ! ૬૭
જન્મ ૬૬ મરણ નથી તું વારા મામાને ઘેર માલી ન, જન્મ
કોઈ બીજા પતિ કરી શકે. ૧ ૫ તે સંજ્ઞા રાજપુત્રી પતિને કહેવા
લાગી “હે જિવ ! તમે જામ ન લેશો, કેમકે મુજવાન બીજાને પેટના
માતા પિતાને જાપેલો એક જ પતિ દોષ છે. ૧ ૬ જરે ! જો મુજવાન
બીજો જન્મ બી ને પતિ કરશે તો પછી, નેજામાં અને નેજામાં શે
ભેદ રહેશે. ૧ ૭ મારે હે નાથ ! તમેજ મારા જન્મ જર્મ ત મારા
પિતાને જાપેલા પતિ છે, કેમકે જામજોનું તથા સરપુત્રોનું વચન અને
જન્મનું ધન એક વચન દોષ છે. ૧ ૮ રાજપુત્રીનું જો વાન
મામજા પ્રાદીઓ મનમાં પ્રસન્ન થશે, તેણે ફરી જન્મ કહેવા મંડવ
કે, “તું ૬૬ છે તે સત્ય છે જન્મ વાર જો વચન બી પુણી સ
માનનામાજ પરી શકે કે-જામજો બી અને પુણનું ભેદ ને સગના

ધનદિવનું ઉપાત.

કરવામાં આવી હતી. આવા પ્રકારનું સ્વર્ગના વિમાન જેનું કવન
 તેવા કરીને તે વિદ્યાર્થે તેમાં અંતઃપુરના (જ્ઞાનજ્ઞાનાના)
 મહેમં, અન્વેષણ, હાથીખાના સહાયકપે તથા કુકાને વગેરે
 કર્મની પણ રચના કરી. ૧૨૭-૧૨૮ બીજે દિવસે પ્રાતઃકાળમાં
 નગરની બહાર એવા (દિબ્બ) કવનને તેમને નગરવામીઓ વિચારમાં
 પડી તથા કે, આપુ નગર આક્રમણ આદિ ક્ષત્રીઓ આપ્તુ ? તેઓએ
 ચાલને પણ એ વાત જાણે કરી. તેથી ચાલ પણ કવનમાં થયે.
 તેણે એ નગરના આક્રમણ આક્રમણ વિષે વિશેષ ગાદિતી મેળવવા
 સાઈ બદિએને (બાદ-ચારણે) વિદાય કર્યાં. તે બદિએ, ઉતા
 વત્તા ઉતાવળ ત્યાં તથા જને તે વિષે સવ વાત જાણીને ત્યાંથી
 પાછા આવી ચાલને કહેવા લાગ્યા કે “દેખરશ નામનો વિદ્યાર્થ
 તમને મળવા માટે આપ્તો છે.” તે પછી સમય-મામમીથી સમજ
 થઈ ચાલ, નગરની બહાર જ્યાં એ વિદ્યાર્થ હતો ત્યાં જોને મળવા
 માટે ગયો, ૧૨૯ ૧૩૨ તે રથને દિબ્બ વસ્ત્રો કાઢી ચાલી રહેલા
 વિદ્યાર્થના પરીવારને તેમને ચાલ વિરમણ પામ્યો કે “શુ આ તે
 સ્વર્ગ ? પૃથ્વીપર આપ્તુ છે. ૧૩૩ વળી તે સમયે ત્યાંની અન્વ
 શાસને જને હાથીખાનાને યોદ્ધાઓ તથા હાથીઓથી ભરપૂર તેમને
 ચાલને દુરતજ પાતાના અર્ધના મહનો ત્યાં થયો. ૧૩૪ તે પછી
 ચાલ હાથી ઉપરથી ઊતરીને મહેલની અંતઃ કાબલ થયો. જને
 જ્ઞાનજ્ઞાનજ્ઞાની બધીથી જુમિમાં જળની આંતિ કર્મ જવાથી ચાલને
 વચ્ચે ઉભા નીપા. ૧૩૫ તે જે છડીયારે હસીને ક્યુ કે “દે ગાલ !
 આ જ્ઞાન નથી પણ પૃથ્વી છે આવી જાતિ તમને કેમ થઈ ? શુ
 પાની જુમિમાં કરી જ્ઞાન દોષ ખડુ ? ૧૩૬ તે સાંભળી ચાલ ઘર
 માં ગયો, તેણે આમજ આક્રમણ માંક્યું, તેવામાં જાણ એ રથ
 ને જ્ઞાને દોષ તેણે નગરના ચાલને નિહાળે તેના જેવામાં

પણ તેની પોં સર્વત્ર પ્રકાશ પાડી રહ્યો હતો. ૧૧૭ વિદ્યાર્થી એ સ્વરૂપ જોઈને વિસ્મય તથા અત્તે હીંપે ચાલુપ્રવીમાં મિશરસ કૃપ્ત થયો—અર્થાત્ પોતે અભ્યાસ કરી અને આશ્ચર્ય પામી, ત્યારે વિદ્યાર્થી એ કહ્યું— હો પ્રિય ! તું તારા જ્ઞાનમાં આપણા આ મા, હું તો એ જ પતિ છું. કે જે હમણાં વિદ્યાર્થીએ તેનાઈ છું. તારા આ વચનને તું સત્કર માન. ૧૧૮ ૧૧૭૬ દેવરસ નામનો વિદ્યાર્થી જુ “ મેંથી છોડેને સર્વ દેશોએ મેંથી પ્રાપ્ત થાય છે. આ વિદ્યાર્થી સદાય ક્ષીને ગાદીઆના સ્વરૂપે જાહેર આપ્યો છું. ૧૧ તે જી ક્રેમ (ચતુર્વિધાસી) કમલિની માંડીવડે શુદ્ધ ક્રિસ્તોવાળા થઈને જોઈને પ્રસન્ન-મદુર થાય તેમ, તે સમયના પિતાના પતિને સુખ સ્વપ્નવાળા જોઈને પ્રસન્ન થઈ-આનંદ પામી, ૧૨૧ એક વિદ્યાર્થી જુ પ્રવૃત્તિ નામની વિદ્યાર્થી પોતાના સુખ પરિવારને ત્યાં મોકલ્યો, જેની તેજ કહ્યું તે ત્યાં હજાર થયો. ૧૨૨ વળ તે વિદ્યાર્થી પોતાની વિદ્યાના જાળથી તે સ્થળે એક અવન (રાજમદેક) તૈયાર કર્યું. તે અવન નરકમાં ચાલના હજારો વાંસવાળા હજાર સિંચ વચ્ચે જાયું હતું. તેના ઉપરની સુખ પુતળાઓનાં રૂપ જોવા માટે જુ જોના જન આશ્ચર્ય કરતા, તે જાણે કેઈ દૂર પ્રદેશથી આવ્યું હોય અને વિશ્વાસ થાયે ત્યાં સિંચ વચ્ચે હોય તેવું જાયું હતું. એકા એકા થવાયો (થાયો) રૂપ પોતાના અનેક મુજેને પ્રદેશ કરી તે જાણે થાયું પી જુ હોય તેવું બાજુ હતું. નીચળી રાત કમિની પ્રસન્ન તર મોવડે આપ થયેલી જુનીર સહુકમાં તે સિંચ કરી રહ્યું હતું. તેના ઉપર જન-જાણ ૧૨૩ રહી હતી, તેની શાળા એક વિદ્યાના જેવી જ જાયું હતી, તેની જાણના બાજમાં નવ-વસ્ત્રોના નિવાસોની રચના જુ કરી હતી, તેના ઉપરના કાચમાં રંગોની પ્રત્યક્ષિત થાયી રહી હતી અને તેમાં સાત જાળની વસ્ત્ર

ધનદિવસનું ઉપમાન

આ તમારી પુત્રી શાસ્ત્ર મંથત્રિવાણી થઈ છે ૨૪૮ હે રાજા !
 ' ભોમી પુરુષોને સર્વ દેશોએ ભોમો પ્રાપ્ત થાય છે ' આ પ્રાચીન
 ખનિજના મુદ્રાપિત્તની ખરીદ્યા કરવા મદ્રિ મેં એ માથા કરી હતી.
 ૨૪૯ પણ મને આ કીડો લાભ થયો તેથી એ વચન સત્ય થયું
 છે હે રાજા ! આ માફ વચન અત્યંત પ્રાવધિત સત્ય છે એમ તમે
 માનો. " ૨૫

વિદ્યાધર ગાળાએ બ્યારે એ પ્રમાણે કહ્યું ત્યારે રા. નાં શિર્માજ
 હર્ષથી પ્રકુલ થઈ ત્યો મહામજરીને કહ્યું કે ૨૫૧ હે વિન-
 વવાળા મુઠ પુત્રિ ! મેં તારાપર આકૃષ્ટા કરી છે-નિર્દવત્તા વાપરી
 છે તો પણ તું તારા પોતાના મનને મારાપર સ્થાનુ કર, કૃપાનુ
 કર, અને પ્રમદન કર ૨૫૨ તે સાંભળી પવિત્ર આત્મારવાળા તે
 મહામજરી બોલી કે હે પિતા ! આ તમે શું ક્યો છો ? તમે
 તો એવા પ્રકારનું મને વરદાન આપાને હોયો. મારાપર ઉપદાર
 ક્યો છે ૨૫૩ મારે જેના સેકેટ ઉપદારો કરાને પણ ઉપદારો
 મહામુક્ત થઈ ચકતાં નથી એવા પોતાના પિતાપર એવા ક્યો છુદિ
 માન મનુષ્ય હોય કે કીધ કરે ૨૫૪ તે વખતે રાજા એક-
 દાન હર્ષમાં આવી નેને બોલી હોયો કે, " હે પુત્રિ ! તું આ પ્રમાણે
 મને પ્રિય વચન જ કહે છે તેથી ખરેખર કુળવાન છે તેથી
 સારને પંખાને વૃણીય કરી નાજવામાં આવે તો પણ તે શું કાળી
 થાય કે ? ૨૫૫ હે પુત્રિ ! મેં કૃતજ્ઞમાં અને તે કુળવાન
 મનુષ્યોમાં માવજ્ઞ્ય રિવાજ રેખા મેળવી છે ૨૫૬ તે ખરી
 દેખાય વિદ્યાધરે, ગાળાને હાથ પકડીને તેને સમ નમ્યો અને તે નન્ને
 પિતાપુત્રી વચ્ચે પૂર્વની પીઠ / જગરપર મોતિ વધારી આપી. ૨૫૭
 પછી રાજા, તે વિદ્યાધરને મહામજરીની માતાને મળવા મદ્રિ તથા
 તેને આનંદ ઉપજાવવા માટે સત્વર પોતાના મહેલમાં તેડી ગયો

જાઓ, જેથી જા તે જપચાલ કરા, એમ માનીને રાજ ત્યાં
હોતો રહ્યો. ૧૭ પછી થોડો વખત ત્યાં હોતો રહીને તે જાણ
વધ્યો એટલે ત્યજી છવતી દોષ તેમ ચોતરફ સર્વ પ્રકારનાં કામો
કરી રહેલી ઠેઠીઓએ પુતળીઓ તેના જોવામાં જાવી રહ્યાં જે
રીતે વિચિત્ર પ્રકારનાં જાનેક આકર્ષેનિ જોતો જોતો રાજ મહેલ
જાણીત સાતમા માળ ઉપર ચડ્યો. ૧૮૨૨ ત્યાં વિદ્યાપરોને રાજ
સિદ્ધાન્ત ઉપર બીડા દોડે તેજો રાજને જાવતો જોઈ સ માન્યુરો
તેને જાણીતાન જાણ્યું, અને પ્રશ્નમાં કી તુરંતજ પેતાના જાણ
ઉપર તેને મેલ્યો. પછી તે વિદ્યાપર પેતાની જાણી માન્યુરો
ત્યાં મોઢાઈ એટલે તે જાણ ત્યાં જાણીને પેતાના પિતાના માર્ગમાં
પ્રશ્નમાં કી જે હાથ રેડીને હોય રહી ૧૪ - ૧૪૧ રાજને પે-
તાની પુત્રીને જોજાઈ લીધી અને મનમાં જેદ રાખી જાણે વિદ્યાર
કર્ષો કે એ વિધવા । ૩૦૪ પુત્રવત્ત વચમાં તું પુત્રી જાણી
નહી કેમકે તે પુત્ર તામના કામજોતી પેટે પેતાના જાણીતા
નેજ એકાદમ કિંમત કરે છે ખરેખર કીયામ લક્ષ્મીના જેવી મેલ
દેવ છે નહીં પેટે તીજ મનુષ્યો સર્વે જાણ કરનારી દેવ છે
જાને મ વાની પેટે એક લક્ષ્ય સમ (૨૫ તથા રતેદ) રાજ
તેવામાં જાણે છે મલિજ તે કુળને દુણ્ણ જાણનારી કાવ છે. ૧૪૧-
૧૪૪ દેને કીયામને પ્રશ્ન પૂછી પેટે તાજ કરનારી ઉત્પન્ન કરી
છે કેમકે તે ન કામ કામેલી દેવ-વચમેલી દોષ તે લક્ષ્યમાં
મનુષ્યને પ્રશ્ન રજિત કરે છે ૧૪૫ ખરેખર મારી જાણ પુત્રી કુળને
કામ કરવાનારી નથી છે કેમકે જાણે પેતાના પરિણીત વરને
ત્યાં કરી જીવ વરને જાણવ કર્યો છે. ૧૪૬ જે પ્રશ્નને રાજ
જિતામાં પદી જાણે મનમાં ખેદ કરતો હતો, તે જોતે વિદ્યાપર
કયુ — તમે જાણ સદા કરો મા. ૨૪૭ તમે કોણ કરીને જાણ મન-
મ કરી ન જોડાઓ. ૨૪૮ જાણીઓ દોષ તેજ કુ પેટે પુ ખરેખર

ધનદિવનું રૂપાત.

ચામડી, ચરબી, મલમલ, આંતરડાં અને વિષ્ટા વગેરેના પાત્રરૂપ આ સરીર કૃત્તિના, અસાર તથા અનિત્ય ગણાય છે. ૨૭૨ તે પશુ માતાના દૂધથી પોષણ પામેલા આ દેહમાંથી કેળના કુસુમાંથી જેમ કેળા મદલુ થાય છે તેમ, એકજ દેહ અને એકજ સાર મદલુ કરવાનો છે, તે એજ કે ધર્મનું સેવન. ૨૭૩ કેમકે ધર્મથીજ મનુષ્યોને આ ભોજના તથા પરલોકના સર્વ હિંમિત ભર્તૃ-ભોગ વેળવે પ્રાપ્ત થાય છે. ૨૭૪ એટલુજ નહિ પણ ધર્મથીજ દેવાંચનાઓએ કરેલા સંઘીતથી પ્રસન્નચિત્તવાળા અને હવ્વજ પ્રમાણે કામ પૂરુ કરનારા દેવે થઈ સકાય છે. ૨૭૫ છે અહીં ભગ્નલક્ષ્મીના અધિષ્ઠિતિએ નવ નિધિના ઉત્થિયે આ સર્વ ચક્રવર્તિઓ ધર્મથીજ થયા કરે છે. ૨૭૬ વળી આત્મિક પ્રદારના અતિશયોથી પ્રકાશી રહેલા આ જિનેશ્વરે પશુ ધર્મનાજ પ્રભાવથીજ તણુ જન્મત્યા મનુષ્યોમા પૂજ્ય થાય છે. ૨૭૭ અને સૌભાગ્ય, રૂપ તથા પરકમ આદિ પ્રત્યેકના ચિત્તને હવ હવજનવાર ૭ જે વસ્તુ જન્મતમા તેવામાં આવે છે તે પશુ ધર્મને લીધેજ છે. ૨૭૮ અને એટલુજ નહિ ધર્મના પ્રભાવથી છવ જન્મત, સંઘતન નિર્માય અને અતુલ એવા મોક્ષ સંબધી મુખને પ્રાપ્ત કરે છે. ૨૭૯ એ પ્રમાણે હે ભગ્નજીવે! ધર્મના પ્રભાવને નસીને ભાવ તથા આદરપૂર્વક નિરતર ધર્મમાંજ લક્ષ્ય આપે. ૨૮૦ નિશાધર હેમરમે મુક ખાસેથી એ ધર્મનો પ્રભાવ સાંભળ્યોને તેમને નમન કરું અને પછી તે બોલ્યો કે હે ભગવન! મેં પૂર્વજન્મમાં તેવું કરું પુણ્યકર્મ કરું હશે? ૨૮૧

મુક બોલ્યા.— હે મહાજાકુ! તું નારા પૂર્વજ મને માંભળ, જે સાંભળીને તું પોતે પશુ પવિત્રાત્મા થઈશ. ૨૮૨

પૂર્વે દુર્મનામના ચામડાં શદિકે સ્વભાવનો એક મુશ્કર્તિ દેવે. તેનું નામ ધનુષ્ય હતું તેને યસોમતી નામની એક સ્ત્રી હતી એ મુશ-

જાને ત્યાં જીવન રસોડાખાઓએ કરેલી સ્વાદિષ્ટ રસોડાથી તે સિવાયને
 પરિવારની સાથે લેજે ત્યાંઓ. ૧૧૮-૧૧૯ ઉપરાંત અત્યંત
 ખાણું તથા વસ્ત્રાદિકર ખાપી રાખીને પોતાના બગાડો પરિ
 વારની સાથે સ્થળર ક્યો. ૧૧ તેમજ પોતાની માન્ય પુત્રીને એ
 વાતમાં મેસાદી, કિમ્બાસાદિકર અર્પણ કરી મુંદર પ્રિય વસ્ત્રોથી સ-
 યાન આપ્યું. ૧૧૧ પછી દેવરજ રાખતી રત્ન થઈ પોતાની પત્ની
 સાથે વિધાનમાં મેસાદી પરિવારની સાથે જાણકારી થાઓ. ૧૧૨
 ૧૧૨ એક કુલુવારમાં લે તે પોતાના નગરમાં જઈ પહેલો જાને
 કલ્પવૃક્ષ નગરમાં લાવતો થઈ પછી લાંબા મગધુથી સિવાયેનું
 રાખ તરિકે રહ્યો. ૧૧૩ એક કિસે ઉદ્યાનપાથે (મણીએ) જાપી
 રા જાને જિતિ કરી કે તે મહારાજા જાને મહારાજા ભવમાં
 મુજલ્લાઈ નામે ઘાંતી લાઈ પધાર્યા કે તે પોતાના સર્વોચ્ચ ઘ-
 નથી મરં પ્રાણીઓના સુત જાનિય મહાપોને દૂર કરી રહ્યો કે
 ૧૧૪ ૧૧૫ એમ મેધવર્માના સાંભળીને મધૂર જાનક પામે તેમ,
 એ ઘાંતી મહારાજાના જાનવળા મમાચાર બાંસણી રાખ જાનક
 જાનક પામે જાને જીવન વાહન તૈયાર કરાવી, જાને રાજાને
 પિવાર સાથે જઈ સિંહવાર પ્રમણે પોતાની કીસરિત વાહ
 કરવાને તીક્યો. ૧૧૧-૧૧૭ ત્યાં જાને રાખ જાનક, જા, કુલે
 મિલકી વડે રાજા મિન્દોને ત્યાં કરી જાનક મહારાજાની સ-
 મીપ થયો જાને સસાર સમુદાયથી મુક્ત થયા પછી લામણા
 વાહ કરી જી ન માણીએ પછી કલિતપૂરક નામ કર્યું. ૧૧૮-
 ૨૧ તે પછી રા ન વધે પતા જાને મેસાદી જા ત્યારે જાનક
 જાનકનો નામ કરનારી પામ લેના કરવાનો જાનક ક્યો. ૨૨ કે
 લામણા જાનક એવા સસારનો મંત્ર કરી રહેલા પ્રાણીએ
 નુકસાન કરે જાનકનો વડે જા મુખ્ય જાનક જાનક
 ૧૧૩ કે ૨૩૧ જા જા મુખ્ય જાનકમાં પછી સિંહ, લામણ,

જેવો મનુષ્ય ડોણ માત્ર ૧૯૪ માટે સાધ પિતા, પુત્ર કે સ્વામી ડોષ જલુ નથી. અને મારવામાં જરૂરી નિલાકાના કાન કાપવા જેવુ છે ૧૯૪ મારે તમે મારા પર કોષનો ત્યાગ કરો. કેમકે તમે તો પ્રાણી માત્રને આશ્રયન આપો છો તો મારા પર હુકમ કરી સ્વચ્છ મનવાળા થઈને તમે મારી પીઠ પર હાથ રાખો. ” ૧૯૫ તે પછી મુનિ ધ્યાન પારીને—ધ્યાન મુક્ત થઈને ધનદોષ પ્રત્યે શ્લેષ્ઠ— “જરે । સાધુઓ તો સ્વભાવિક રીતેજ કોષરૂપ થોડાંને સુદા ભિત નાશ દોષ છે ૧૯૬ જેથી તેઓ પોતાના અપરાધ કન્યારા ઉપર જલુ કરી કોષ કરવા નથી દે શકે । તારા ઉપર તો મારે કોષ કરવાનો અવકાશ જ્યાં છે । કેમકે તુ તો કેવળ નિરપરાધી છે ૧૯૭ જે પ્રાણી ડોષની અપરાધ કરી પચાવાય કરે છે તે જલુ કોષને પાત્ર નથી—અર્થાત્ તેના ઉપર જલુ કોષ કરવો યોગ્ય નથી તો પછી તારા નિરપરાધી ઉપર તો કોષ કેમ થઈ શકે ? ૧૯૮ મારે દે શકે । ભયનો ત્યાગ કરી ચાલે થઈને તુ મારે વચન આશ્રય જેથી જ માં તર્કમાં તુ કરી કુખી ન થાય. ૧૯૯ દે શકે । તને પોતાને જેવો મનુષ્યી ભવ છે તેવોજ બીજા પ્રાણીઓને જલુ ભવ દોષ છે એમ તારે ભલુવું. ” જરે । “તુ મરી જા ” એમ કહેવા ધાત્રથી જલુ પ્રાણી કુખી થાય છે તો પછી તેના પર તીક્ષ્ણ સંયોનો પ્રદાર કરવામાં આવે તો કુખી થાય, એમાં મું આશ્ચર્ય દોષ । ” એક ડોડીએ માણસ ડોડીથી પીઠતો હાથ છે છતાં જલુ મરવાને હવ્વતો નથી, તો પછી જે પ્રાણી સુખી દોષ છે તેને તો મરવાની હવ્વ કોમળ થાય માટે મિલક થાય છે કે મનુષ્યો ભવ સુખીને કે કુખીને જનને સમાનજ છે. ” આ સસાગમાં ભોગ વેલવોનો મયોગ બીજાનીના જેવો મયજ છે અને જલુ જલુ હાથીના કાનની પેઠે અસ્થિર છે અમમ મમજને મનુષ્યોએ પાપમાં પ્રીતિ કરવી તે યોગ્ય નથી. ”

જને ત્યાં ઉત્તમ રસોઈખાઓએ કરેલી સ્વાસ્થ્ય રસોઈમાં તે જિવારને
 પરિવારની સાથે તેને જમાવ્યો. ૧૧૮-૧૧૯ ઉપરાંત નવનવન
 ખાણ તથા રસોઈઘર બાપી રાજ્યને પોતાના જમાવ્યા પરી
 વારની માથે મદદ કર્યો. ૧૧ તેમજ પોતાની માન્ય પુત્રીને એ
 ગામ બેમાડી, કિમ્બલઘર બર્પેલુ કરી મુંદર ગિર વચોળી સ
 માલ બાપુ. ૧૧૧ રહી હેમરથ રાજની રાજ્ય બાંધ પોતાની પત્ની
 સાથે વિધાનમાં બેઠાને પરિવારની સાથે જમાવ્યામાં જાણે. ૧૨૦
 ૧૧૨ એક કલુવારમાં તે તે પોતાના નગરમાં નહ પહેલેને જો
 ઉત્તમપૂર્વક નગરમાં ઘણાં જ પક્ષાં લાંબા મનસુખી વિદ્યાર્થેન
 રાજ તરીકે. ૧૧૩ એક વિવેકે ઉદાનપાથે (વાળાં) જાણી
 રાજને જિનિ કરી ૩ ૫ હે મદદગામ. જાણે મદદગામ જાણમાં
 મુવલખાઈ નામે જાણી સાધુ પાયાં ૭ તે પોતાના સર્વોત્તમ જા
 નથી સર્વ પ્રાણીઓના જીવ જિવિષ્ણ મલ્યોને દૂર કરી રજા છે.
 ૧૧૪-૧૧૫ એમ બેમરજાના સાંજાળે મધૂર જાણ ૬ પહેલે તેજ
 એ જાણી મદદગામના જાણના જાણના સાંજાળે રાજ. જાણ
 જાણ ૬ પાળે જો ઉત્તમ વાહન તેવાર કરાવી, જો રાજની
 પરિવાર માથે જાણ વિદ્યાર પ્રજાણે પોતાની જોસુદિત વજા
 કરવાને તીજાં. ૧૧૬-૧૧૭ ત્યાં જાણે રાજ જાણ, જાણ જાણ
 મિજાળી વચે રાજ જિનિઓ ત્યાં કરી જાણાર મદદગામની સ
 માળ મથો જો સમાર મમુજાથી મુજા જવા જાણે દામજાળ
 વજા કરી જીલ સાધુઓને જાણ જિનિપૂર્વક નવન કરી. ૧૧૮
 ૨૧૦ તે જાણ રાજ વચે પર્વજ જાણે જેલી જાણ ત્યાં જાણાર
 જાણને નાજ કરનારી જાણ હેજા કરવાને જાણ કર્યો. ૨૧૧ હે
 જાણ. જાણ જો સમારનો મંત્ર કરી રહેલા પ્રાણીઓને
 નુકસાન નહ જાણાં. ૨૧૨ જાણ મુજા જાણ જાણ જાણ
 દુર્ગમ છે ૧૭૧ જાણ જાણ મુજા જાણમાં જાણ રૂપિર, જાણ.

ધનદેવત્વ દર્શાવ.

જેવો મનુષ્ય ઠાણ માત્ર ૧૬૦ માટે જાણ પિતા, પુત્ર કે સ્વામી ઠાણ પણ નથી અને માત્રવામાં ૮૪થી જિજ્ઞાસના કન કપજા જેવું છે. ૨૬૪ માટે તમે મારા પર કોષનો ત્યાગ કરો. કેમકે તમે તો પ્રણી માત્રને જાણજન જાણો છો તો મારા પર કૃપા કરી સ્વચ્છ મનવાળા થઈને તમે મારી પીઠ પર હાથ મૂકો. ૨૬૫ તે પછી મુનિ ધ્યાન પારીને—ધ્યાન મુક્ત થઈને ધનદેવ પ્રત્યે જોઈએ—જારે। સાધુઓ તો સ્વભાવિક રીતેજ કોષરૂપ થોડાંને સદા જિત નાગ હોય છે ૨૬૬ જેથી તેઓ પોતાના અપરાધ કરનારા ઉપર પણ કદી કોષ કરતા નથી. હે ભદ્ર! તારા ઉપર તો મારે કોષ કરવાનો જરૂરજન છે ૨૬૭ કે તુ તો કેવળ નિરપરાધી છે ૨૬૮ ને પ્રણી ઠાણના અપરાધ કરી પશ્ચાત્તાપ કરે છે તે પણ કોષને પાત્ર નથી—જેમાં તેના ઉપર પણ કોષ કરવો યોગ્ય નથી તો પછી તારા નિરપરાધી ઉપર તો કોષ કેમ થઈ શકે ૨૬૯ માટે હે ભદ્ર! જાનો ત્યાગ કરી શાંત થઈને તું માફ વચન સાંભળ જેથી જ મારા વરમાં તું કદી દુઃખી ન થાય. ૨૭૦ હે ભદ્ર! તને પાતાને જેવો મૃત્યુથી ભય છે તેવોજ બીજા પ્રાણીઓને પણ ભય હોય છે એમ તારે જાણવું. ૨૭૧ જારે। “તુ મરી જા” એમ કહેવા માત્રથી પણ પ્રણી દુઃખી થાય છે તો પછી તેના પર વીક્ષુ જ્યોતો પ્રદાર કરવામાં આવે તો દુઃખી થાય, એમાં શું જાણવું હોય ૨૭૨ એક ઠાણીઓ માણસ ઠાણથી પીડાતો હોય છે છતાં પણ મરવાને ઇચ્છતો નથી, તો પછી ને પ્રણી મુખી હોય છે તેને તો મરવાની ઇચ્છા કેમજ થાય. માટે સિદ્ધ થાય છે કે મૃત્યુનો ભય મુખીને કે દુઃખીને જનને મમાનજ છે ૨૭૩ જાણસારમાં જોગ પેશવોનો મયોગ વીજળીના જેવો જમજ છે અને જન પણ દાણીના કાનથી પડે અરિધર છે જામ સમજને મનુષ્યોએ પાપમાં પ્રીતિ કરવી તે યોગ્ય નથી ૨૭૪

પ્રતિને નીચ મનુષ્યોનો મન કર્યો, એવાં તે નિરતર શિક્ષક પ્રત્યે
 અસન્માન્યતા થઈ ગયો, યોગ્યતાનું કુલ્ય કર્યો અને પારસિયો
 સાથે મળીને કમોની દિશા કરવા થયો. ૧૮૭-૧૮૮૩માં પ્રિન્સ
 તે કુલપતિ શિક્ષક કરવા થઈ બીજા વનમાં નીકળી ગયો અને
 ત્યાં રહીને તેણે નામનાય કરતાં એ એ પ્રાણીઓને જેણે તે કરતા
 સ્થૂંકાર કરવા થયો. ૧૮૯૫ વર્ષ તે દોડી ભાઈ પ્રાણીઓની જાળ
 દાખવા થયો. થાઈ ભાઈની જાળમાં થાઈ થાઈ અને જેને
 મારેલા પ્રાણીઓને જ્યો પામતાં જેણે અત્યંત અત્યંત થયો. ૧૮૯
 પછી તે નિર્લેપ અવધરકુલમાં કુલપતિ, ૧૯૦૩ એક સ્વમીત કરેલા
 પુત્રી જાળ દોડ્યો અને તેને મારવા થઈ પુત્રમાં નાથ લાંબી
 લેના જ એકે દેકુ. ૧૯૦૭ વર્ષ તેમાં પેલો જાળ દોડ્યોની કાંઈક
 દાખવા કરી અત્યંત નીકળી ગયો એકે તે પુત્ર મારવા થયો કે
 કે નહિ, તે જેણે મારે એ કુલપતિ લેવી જાળ દાખવા થયો. ૧૯૦
 તે દોડ્યોની કાંઈક જેણે દાખવા કર્યો, કે દુસ્તર ત્યાં મોડા
 એક કુલિ ત્યાં તેમની અત્યંત પડેલું જેણે નાથ લેના જેણે
 જાણુ ૧૯૦૬ કુલપતિ પત્તેવ, મુનિને તેમાં સ્વમીત કરી કર્યો
 અને તેમના મારવા નથી પડ્યો તેમની થયો કે, જે પ્રમુખ જાળ
 માગવાના સ્વમીત હોવાયો છુ તે જાળ મારા પ્રમુખ થયો.
 જે સારવના જાળ જાળ નેના દતા એ જાળ અત્યંત ન દર્દ
 એ તે જાળ પુત્ર મા થા મોજ તેની જાળ દોડીને નાથ દેકુ
 ૧૯૦૭ વર્ષના અત્યંત કુલ ત્યારે પેલા મુનિ તે જાળમાં
 મન વિવધતા દતા જાળ કુલ મોડા નહિ એકે જાળ અત્યંત
 સ્વમીત કરવા ન મુનિના મારવા વગમી પડ્યો, અને જેણે કે
 ૧૯૦૮ સરવના જાળ તે જાળના મન કરતાં જાળ તેમની
 જાળના પામ તે જાળ પામ જેણે કે-દુસ્તર કે તે પછી મારા

જ્યાં જન્મતામાં છોડેલા વધ જેનું બીજું કોઈ પણ પાપનું ફળ નથી
 કેમકે તેથી જન્માન્તરમાં જાણે કુળે કૃત્યન થાય છે. ૧ મુજબ,
 જે જી પુત્ર તથા પત્નીને મારે પાપ કરે છે તેને પરાધીન કરી
 નરકમાં જતા તે પુરુષની મરી રહ્યા મરી રહ્યા નથી. ૨ મારે। પોતાનાં
 સ્વજનોની પાત થો દર રહી જવું જ્યાં છે કે જે જેવજ પોતાનેજ
 જલ્પન તે પણ ગુરમાં—ઓહાહા સમયે જેવ કુટ સેવક પોતાથી
 જુરો પડે છે તેમ, જુરો પડે છે—પોતાને ત્વજ ત્વજ છે. ૩ મારે
 હું મર્મ કરવામાં હુદિ કરે કેમકે મમ મુખપાશ છે અને નિત્ય છે.
 તેનું જામરજી કરવાથી જા પોતાનાં કે પસોજાનાં કુખ થઈ નથી.
 ૪ મુનિયા મુખપાશી નીએસો તે જાપત દુભ જાહેલ સાંભળી,
 તે મન્દેને પણ મિશ્વત્વરૂપ એરો તલમજ ત્વજ ક્યાં. ૫ જા
 તેજે મુનિયા મરુકમાં નમસ્કાર કરી નિવિતિ મરી કે જે મજા।
 સસા રૂપ જાપિયા કુવામાં પાતા મને તમે જાપાર જાપો કેન્દો
 જાપો છે. ૬ પ્રવિયા મરુ કુ કે જાપાથી જારની કું મરી
 પણ છોડો વધ મરીલ નહિ, તેમજ મસમજી પણ મરીલ નહિ,
 જાપો મને નિત્યો નિત્ય છે. ૭ તે સાંભળી મુનિએ પણ મજી
 કે મરેમ ત્વજ એવો જીને કેમ પણ પુવવચની નથી કેમ
 તે પણ જાપા મારથી જાપાસ કરેલા પાપો જો કુવ વારમાં
 ત્વજ ક્યાં છે. ૮ મરે તે મરુ કરેલા નિવચને હું છવિત મરી
 પાવકો કેમકે તે નિત્ય તને જાપત રજાતા થશે. ૯ મરે
 જાપા કે જે મજા। પ્રાત મરેલા મરુ જાપાસ
 ક્યાં મરુ ત્વજ કરે। મરેલા નેવ જાપાર મરીથી
 પ્રાત જાપ ત્વારે ક્યાં મરુ સજીવરે વેતે નાસ કરે છે. ૧૦ મારે કું
 જાપ મુખી છવિત ત્વ મુખી મરુત્વપૂર્વક જા નિવમનું પાવન મરીલ,
 કેમકે ક્યાં હુદિયાન મરુ, જાપમાં જાપેલા મરુત્વને સાદર સ્વીકાર

[illegible]

42019 1

જા જન્મમાં જન્મોના વધ એવું બીજું એક પણ પાપું રહ નથી
 ૩મો તેથી અમાન્તરમાં જાણે કુળે કુળમાં જન્મ છે. ૩ ૪ મનુષ્ય
 એ સ્ત્રી પુર તથા જન્મને માટે પાપ કરે છે તેઓ, પરાધીન જન્મે
 નરકમાં જતા તે પુરુષની સ્ત્રી સ્વપ્ના સ્ત્રી સમતા નથી. ૩ ૫ જાણે । પોતાનું
 સ્વજનોની વાત લે છે રહી પણ જાત દે, કે એ કેવળ પોતાનો
 જવાબ તે પણ પુરુષમાં—દોષાતિના મનને ૭મ ફુટ સેવક પોતાની
 જૂને પડે છે તેમ, જૂને પડે છે—પોતાને ત્યાં જન્મ છે. ૩ ૬ માટે
 ૮ પર્વ કસ્યામાં સુધિ કરે ૩મો પર્વ સુખાસક છે અને નિત્ય છે
 તેનું આચરણ કસ્યામાં જા રોજનું કે પગેલાનાં પુત્ર થતાં નથી
 ૩ ૭ મુનિના ધુખમાંથી નીકળેલો તે જન્મતુલ્ય ઉપદેશ સાંભળી
 તે પદ્ધતિ પણ વિધ્યાત્મક છે તે વલગ ત્યાં જન્મ. ૩ ૮ જાણે
 તેને મુનિના ચરણમાં નમસ્કાર કરી વિનવિ કરી કે છે પ્રભુ ।
 મસાગરના આપના કુચમાં પડતા મને તને આપાર આપે છે—
 આપે છે ૩ ૯ ૧ મુનિના કરે જુ કે, જાણથી આરભી કું કરી
 પણ કસોને વધ કરીસ નહિ, તેમજ ચાંસજાણું પણ કરીસ નહિ
 આપે અને નિત્યને નિવસ દે. ૧ તે સાંભળી મુનિએ પણ મનુ
 કે ખરેખ તાપ ૭મે બીજે ૩૦૬ પણ પુસ્તકથી નથી ૩મો
 તે કસા થાપ કાળથી જાણાસ કરેલા જાણે એક કસુ વારમાં
 ત્યાં જન્મ છે ૩૧૧ હવે તે મહત્ત્વ કરેલા નિવસને ૮ દક્ષિત પદ્મ
 પાત્રને ૩મો તે નિત્ય તને જન્મતુલ્ય હજાતા જન્મે ૩૧૨ પદ્ધતિ
 માત્રા ૩ છે પ્રભુ । પ્રાપ્ત થયેલા પદ્મના અધારને
 મને મનુષ્ય ત્યાં કરે । ચેલા નેમ જ્યારે દરીથી
 પ્રાપ્ત થાય ત્યારે મને મનુષ્ય સમીપે લેના નાસ કરે છે । ૩૧૩ માટે હું
 જ્યાં મુખી છીસ ત્યાં મુખી પ્રવળાદર્શક જા નિવસનું પાત્રન કરીસ,
 ૩મો મને સુદિગ્ધ મનુષ્ય, હાથમાં જાણેલા અપાત્રને સાધર સ્ત્રીમાર

ન હો ? " ૩૧૪ એમ કહીને તે યુનિના ચરણમાં પાઓ અને પુનઃ
 નવું વચ્ચે સર્વ સિદ્ધાન્તનાં સાધનો ભાગી નાખી પોતાના પર તરફ
 માલી નીકળે. ૩૧૫એ રીતે બધારે તે ધૈર બાળ્યો ત્યારે તેની બી
 પોતાના પતિને ખાંસ તથા પુનઃપ્રાણ રહિત જાણેલાં ભોળાં પૂજ્યા
 લાગી કે, " આ ? તમારી પાસે કશું ભોવાઈ કશું નથી આવતું ? "
 ૩૧૬ પછી તે કનડેરે તે કિવસે જે રહ્યાં જ નહીં હતાં તે સમય
 પોતાની જાતી બાજબ કશી સમજાવતી ત્યારે તેણીએ જણાવ્યું કે
 " હે ધિય ! બાળ્યો પાન છે કે કંઈ બાળ્યો યુનિનો સમાયમ
 થયો. ૩૧૭ બધારે > નિવશ લીધા છે તે અને પશુ પાન છે બાળ્યો
 જાને તમને મળીને તે નિવશનું પાન કરીશું. " ૩૧૮ તે પછી તેણે
 જાને લી-પુરુ મસન્ધિયે નિવશનું પાન કરવા લાગ્યાં અને મુદ્ધ
 દ્રવ્ય સપાન કરી પોતાનો મગ ચાણવા લાગ્યાં. ૩૧૯ તેણે તે
 રીતે દેવોએ મગ ચેલો તેવામાં ચણસી પેડે લેણે કશું કરનાર
 ભવકર દુઃખાગ ગ્રામ થયો એ સમયે કાષ્ઠજા મનુષ્ય સુખી બન્યાં
 નહોતે. ૩૨૦ માતાઓ પોતે જણાવેલાં બાળ્યો ચણીને મેક-
 વેશ પોતાના પુત્રને હેતરીને એકલમાં રહી ગુસ્સા બન્યાં બાળ્યો
 હતાં. ૩૨૧ પિતાઓ જણાવેલાં પ્રીતિરહિતો ત્યાગ કરી પાસની પેડે પુત્રને
 તેથી ત્યાગતા હતા અને તેના પુત્રમાં દેહકુલ પન લેતા હતા. ૩૨૨
 જણાવે તે સમયે નિવન રક મનુષ્યો દુઃખ વાક્ય બાળ્યો જુઓર
 પછી ચરેલાં પાણી ચણ્યાં નહોતે રમ દોષ તેમ જુઓ ૩૨૩
 ત્યાં પોતા-ચાણ્યાં તેવામાં બાળ્યાં હતાં. ૩૨૪ અને નાચરિમન
 ક્યેયે પેર દારમાં હોય રહેલી રક મનુષ્યોની ઈત પતિ, દુઃખના
 પેદાર કરી રહી હતા અને પોતાના પાળે બાળ્યો વચી રહી દોષ
 તેથી ભણ્યાં હતા. ૩૨૫ એ રીતે લેણે કાલર કરનાર તે દુઃખ
 વધાર્યા થયે, ત્યારે બનના બાળ્યને લીધે બનના પાળ મનુષ્યો

પ્રસ્તાવ ૧.

મરણ પામ્યા ૩૧૫ અને તેઓ છત્રતા રહ્યા તેઓ પણ ધર્મશાસ્ત્ર
કરવામાં અસક્ત નહીં પણ તેમજ કેટલાએક તો અનુક્રમિ તે જામને
ત્યાજ કરી બીજા સ્થાને આત્મા મળ્યા ૩૨૧ તે તેઓ જેઓ પાછા
જન્મ જાત પૂરી જવાને લીધે પુણી જાતી કામનેક સાચીની સાથે
પોતાની અસક્તિ સમીપમાં દેશમાં જવા નીકળ્યા ૩૨૨ તે તેઓ
સાચી (મનુષ્યોનો સ્વરૂપ) ના સમગ્ર લોકો ધર્મશાસ્ત્ર કરીને
પોતાની અસક્તિ કરી જવા દેવા પણ પેલા જન્મે કી પુરુષો તે
ધાર્મિક રીત પ્રકારનું જાત નહિ થયવાથી નિષાદાર રહીને જાત
વધે જતા દતા. ૩૨૮ પછી તે જાત નહિ થયવાને લીધે ધાર્મિક
આચાર મારે તેઓ અસક્ત થઈ પાયા, તેથી પાતુના અસક્તિ જાત
જોઈ તેઓએ પાછા જાત વિચાર કર્યો :- ૨૬ " એ સ્થાને જાત
પુણી છે તે દેશ જાતથી મનુ હર છે જાતથી જાત જાત ત્યા મારે
દેને અસક્તિ કરીને જાતે છત્રતર્પન પણ જાતથી જાત જાત મરણ
કરવા નિમત્તે તે પાતુના છે ૩ જાતે જાતથી મરણ પણ જાતથી
મરણ દેને જાતથી પાતુના છે તે સમગ્રનિષ્ઠા કરીને પોતાની મેલ
ને સપાતુ દેવ તે જાતથી જાત જાત નિર્મલ-ગુણ જાત
૩૩૧ જાતે વિચાર કરી તે કપાતીને ગુણ મળથી જાત જાત કરી અને
દેવો ત્યાજ કરી પહેલાં સ્વર્ગલોકમાં તેઓ જાત. ૩૩૨ જાતે પ્રમાણે
પૂજા-મરણ વધે જાતે જાતે જાતે તથા ધર્મશાસ્ત્રનો ત્યાજ કર્યો
દેવો તથા નિમત્તું જાત જાત પાતુ કરી દેવો તેથી તમને જાત સપાતુ
પ્રાપ્ત થઈ છે ૩ પહેલાં સ્વર્ગલોકમાંથી જાતને તુ મેમરણ (વિચરણ)
નામનો વિચાર કર્યો છે અને પરીણતી (પાતુની કી) જાત
જાતથી રી રી જાત થઈ છે ૩૪

કુનિ પાછેથી પોતાનો એ પૂર્વ જાત સાંભળીને તે કપાતી (વિચરણ
જાતે મળામળી) તુ જાત તે જાતે જાતને તર્ક-વિતર્ક મરણ

ન ૩૨૧ ન ૩૧૪ એમ કહીને તે મુનિના ચરણમાં પડ્યો અને મનુષ્ય-
 માણુ જોરે સર્વ સિદ્ધાન્ત સાંખ્યે ભાગી નાખી પોતાના પર તરફ
 માલી નીકળ્યો. ૩૧૫એ રીતે જ્યારે તે ઘેર જાઓ ત્યારે તેની સ્ત્રી
 પોતાના પતિને માંસ વધા મનુષ્યમાણુ રહિત જાણેલા તેમની પૂજા
 લાગી કે, "જાણે તમારી પાસે કશું તેવામાં કેમ નથી આવતું?"
 ૩૧૬ પછી તે કહેવે તે રિવસે ૭ જણાંત જન્મું હતું તે સમય
 પોતાની પત્ની જાગ્યે કહી સભામાં ત્યારે લેણીએ પણ કહ્યું કે
 "હે પ્રિય! જાણને પત્ન્ય છે કે કંઈ જાણને મુનિને સમાચાર
 થયો. ૩૧૭ જાણે ૭ નિવસ લીધા છે તે જને પણ માત્ર છે જાણે
 જન્મે જન્મું થયો તે નિવસનું પાલન કરીશું." ૩૧૮ તે પછી તેઓ
 જન્મે સ્ત્રી-પુરુષ પ્રમુખ્યિતે નિવસનું પાલન કરવા લાગ્યાં અને મુદ્દ
 ૬૫૫ સંપાદન કરી પોતાને કાચ ચાવવા લાગ્યાં. ૩૧૯ તેઓને એ
 રીતે દેહલોક કાચ થયો તેવામાં રામસુત્રી પેટે લેણીએ કંઈ કરનારો
 ભયકર દુષ્કાળ પ્રાપ્ત થયો. એ સમયે કાચજનું મનુષ્ય મુખી જણાને
 ન હતો. ૩૨૦ માતાઓ પોને પણ દેહલોકે જાણાલો. યજ્ઞીને મેળ
 વેશ પોતાના પુત્રને ક્ષેત્રીને એકાંતમાં રહી પુત્રજન્મ જાણ જતી
 હતી. ૩૨૧ પિતાઓ પણ પ્રીતિરહિતને ત્યાં કરી લાસુત્રી પેટે પુત્રને
 વેધી નાખવા લાગ્યા અને તેના પ્રાપ્તમાં દેહલોક પન લેતા લાગ્યા. ૩૨૨
 વળી તે સમયે નિર્જન-રક મનુષ્યો કુદ જાણના જાણાતથી પાંચીવર
 પછી ચરેલાં પાંચીવર જણનાં જાણે રાગ દોષ તેમ પાંચીવર જ્યાં
 ત્યાં પોતાના-રકવડતાં જોવામાં આવતાં હતાં. ૩૨૩ અને નાચરિકાના
 પ્રયેષ ઘેર દારમાં જીભી રહેલી રક મનુષ્યોની રીત પશ્ચિમ, કુખના
 પોષાર કરી રહી હતી. અને પોતાના જાણને જાણે નુચી રહી દોષ
 તેથી જાણની હતી. ૩૨૪ એ રીતે લેણીએ સદાર કરનારો તે દુષ્કાળ
 ઉપરિશ્વ થયો, ત્યારે જન્મના જન્માને લીધે જગતમાં પણ મનુષ્યો

પ્રસ્તાવ ૧.

મરણ પામ્યા ૩૧૫ અને ઝેરો છપતા રહ્યા તેઓ પણ મરણાવસ્થા
કરવામાં આસક્ત નથી પણ તેમજ દેહલાલોકે લે જનુકામે તે મામો
ત્યાગ કરી બીજે સ્થાને ચાલ્યા ગયા ૩૧૬ તે નેતા જેઓ પછે
પણ જાન પૂરી નવાને લીધે દુખી થઈને રાખ્યોક સાર્વની છારે
પેતાની સંતોષિત સમાપ્ત થઈયા નવા નીકળેલા ૧૭ તે કેવ
સાર્વ(મનુષ્યોને કાચો)ના સમાપ્ત થોઈ ચાલકાવડા મનિષ
પેતાની સંતોષિત કરે જતા હતા પણ પેલાં નાને સી પ્રત્યે લે
માર્ગમાં રાઈ પ્રકારનું જાન નહિ થઈવાથી નિરાશાર રહિને જાગર
વધે જતા હતા ૩૧૮ પછી તે જાન નહિ થઈવાને લીધે માર્ગમાં
ચાલવા માટે તેઓ જાગતા થઈ પાયા, જેથી પલ્લવ બધી જાગર
જોઈતા તેઓએ પરપર જાગે વિચાર કરે:-૩૧૯ એ સ્થાને જાન
પુરુષ છે તે દેહ જાગીથી નહુ ફર છે જાપણે જાગવા નવા માટે
હવે જાગતા બીજે, અને છપનખર્ચ પણ જાપણે જાપણા મરણ
કરવા નિવરતે તે પાળવોજ છે ૩૨૦ પછી જાગ્યાકારે પણ જાપણ
મરણ હવે જાપી પહોંચુ છે તે સમાપ્તિનિર્ણય કરીને પેતાની મેલ
ને સંધાનુ થોઈ તે જાપણા જાન ખરેખર નિર્ધન-ગુદ થાઈ
૩૨૧ જાપા વિચાર કરી તે જાપીએ ગુદ થાઈ જાનકાન હુ અને
દેને ત્યાગ કરી પહેલાં સ્વર્ગલોકમાં તેઓ મર્યા ૩૨૨જે પ્રયત્ને
પુનર્જન્મમાં વધ જાનેલિ કિસાને તથા ચાલકાવડાને ત્યાગ કરે
હવે તથા નિવરતું જાગર પાળા હું હવે તેથી તમને જા સંતોષિ
પ્રાપ્ત થઈ છે * * પહેલા ત્યાગ થોઈવાથી થઈને તું મેધારથ (દિધારથી)
નામને વિચાર થયે છે અને મૌખિકી (પન્દેરની સી) જા
મજાનજરી રૂપે જાન થઈ છે ૩૨

મુનિ પછેથી પેતાને એ પૂર્વજ મ સાંભળીને તે દંપતી (દિધારથ
અને પન્દરજરી) નુ જાન તે વિશે જોઈએક તર્ક-વિર્ક મરણ

જૈનસિદ્ધાન્તી દિશાનો ત્યાગ

હામું, જેથી તુરંતજ તેઓને અતિશયરણ થયું અને મુનિ પ્રત્યે તેઓ
 મોક્ષા ૧૨૩૫ “આપ ભગવાને અમને ૭ પૂર્વજન્મનું જ્ઞાત કરી
 સમજાવ્યું તે, હમણા અમને અતિશયરણ થવાથી અમે પ્રત્યક્ષ દેશ તેમ
 જાણી સમુચિત જણાવ છે ૧૨૩૬ માટે દે પ્રભુ તમે અમને ચક્રસ્થને
 મોક્ષ પ્રાપ્તિ કરો, તેમજ મહાપુષ્કર એવા ચારિત્રને અમે
 પ્રદક્ષ કરી છડીએ તેમ નથી. ૧૨૩૭ તે તાંબળી મુનિએ, વિનયન
 એવા તે જન્મે સ્ત્રી પુરુષને, સમ્યક્ જ્ઞાન નજ કારણકે જાર વલો
 પ્રદક્ષ કરાખાં ૧૨૩૮ એ રીતે તેઓ જન્મે જણુ જૈનધર્મના સ્વીકાર
 કરી મહામુનિને વહન કરી પોતાના નગરમાં લાવવા થયાં અને
 મુનિએ જણુ બીજા તરફ વિદાર કર્યો ૧૨૩૯ પછી તે હવેલીએ નિર
 લીચારપણે યુદ્ધ ચક્રસ્થધર્મનું પાલન કરી અંતે અનશ્વનન પ્રદક્ષ
 ૧૨૪૦ અને તેનું જણુ નિરલીચારપણે આરાધન કરી તેઓ જન્મે
 સ્વયંમાં થયાં. અવિધ્વમાં ત્યાથી અચીને મહાવિદેહ ક્ષેત્રમાં ચતુષ્પા
 વતાર પ્રદક્ષ કરી તેઓ મોક્ષ જાગે ૧૨૪૧

જૈનસિદ્ધાન્તી દિશાનો ત્યાગ

(વેસદ મેલો-) દે યજ્ઞ ! એ પ્રણયે ને રાજ મનુષ્ય
 ધર્મવતી જે પ્રાણીઓની દિશા કસ્તો નથી તથા માંસ જક્ષણ
 કરતો નથી તે જણુ પુણ્યકાળી કર્મ થો છે ૧૨૪૨ વેસદનુ એ વચન
 સાંભળી ‘અસિદ્ધ ગાંધ્યએ તેને કહ્યું ૧ “દે મિત્ર ! તું સદાકર્મને
 માટે માંસજક્ષણનો ત્યાગ કરી શકુ તેમ નથી, તારું જણુ કું પોતે,
 નિરપરાધી પ્રાણીઓનો કદી વધ કરીશ નહિ અને અહિંસામાં પર
 રિવસ નથી માંસનો જણુ ત્યાગ કરીશ ૧૨૪૩ ૧૨૪૪ ત્યારે મેડી મોલો
 ૧ “દે પ્રભુ ! જાહ ! ધન્ય છે તમને ! તમે માત્ર આદ્યજ્ઞ સમજાવ્યું
 વેદમાં તે દિગ્દેશ વધનો તમે ત્યાગ કર્યો, ૧૨૪૫ ક્રીક છે તમે તમારા

જેત્રસિદ્ધની દ્વિસાનેા ત્વાગ.

વિશ્વાસથી જાણા વિધને પૂર્ણ કરી દેતા તે કેસર મેઢી એ નગરમાં
પણા લાંબા કાળ સુધી રહ્યો. ૩૫૬

છતિ શીરાનુ જયમદાતીશૌદાર પ્રજાપમા પહેસો પ્રસ્તાવ સમાપ્ત.

પ્રસ્તાવ ૧

વચનને સ્ત્રીને જાણ્યાં પછી તમારી વચન પાલનને ૩મો સ્ત્રી
 પાલન કરતું તેમ સ્ત્રીઓનો સહાધર્મ છે. ૩૪૧ પછી મેં જોયું
 એવું—“ ૩ મેં જોયું ! જાણ્યાં તમે જાણ્યો નથી જાણ્યાં જાણ્યો
 કોણ છે ? જુઓ જાણ્યોને જોઈને મારે જુ મારેનાં સ્ત્રી પો ૩ ૧
 ૩૪૭ જો પછી રાજ્યને મારું ૩ ૫ તમે મારા જાણ્યો તરીકે જાણ્યો
 જાણ્યા છે, તેથી પ્રજાપતીને મને માન્ય છે હતા પછી હવે તે તમે
 અને મારો પોતે જાણ્યો તેથી મારા જાણ્યો પૂજ્ય જાણ્યા છે. ૧૮
 મારે મેં જાણ્યો માર્યાં તમે જાણ્યો રહે. કુ તમને સર્વનવરજ
 સીમાના શિરોમણિ કર જુ તમારે નિત્ય મારી પાસે જાણ્યા મારું.
 મેં જોયું જો પ્રજાને જાણ્યા રાજ્યને જાણ્યો મારા સ્ત્રીને રજાના
 કરવાની જાણ્યા જાણ્યા, તેમજ જાણ્યા નવરજાં જાણ્યા શિરોમણિ મારી
 હોય ૩૪૬ ૩૫ જો મેં જાણ્યા મારે મેં નિવસ્યમાની મારીને જાણ્યા
 જાણ્યા તે મારીને મેં જાણ્યા સાથે મારું રાજ્યની જાણ્યા પ્રજાને
 સર્વ જાણ્યા જાણ્યા જાણ્યા ૩૫૧ પછી મેં જાણ્યા પછી જાણ્યા
 જાણ્યા રાજ્યના પાતાના કુળને ત્યાં જાણ્યા અને રાજ્યને જાણ્યા
 જાણ્યાને જાણ્યા માર્યાં મેં જાણ્યા રહેવા જાણ્યા. ૩૫૨ પછી જાણ્યાને
 ત્યાં જાણ્યા જાણ્યાથી જાણ્યા જાણ્યા ન્યાં જાણ્યા જાણ્યાથી રાજ્ય ત્યાં
 મારી જાણ્યા જાણ્યા ત્યાં જાણ્યાને જાણ્યા જાણ્યા પ્રજાને જાણ્યા
 જાણ્યા રાજ્યની જાણ્યા જાણ્યા જાણ્યા પછી મેં જાણ્યા પ્રજાને જાણ્યા
 જાણ્યા વચન મારું ન હતા ૩મો માર્યાં મારી જાણ્યા વિના મારી
 જાણ્યા માર્યાં નથી ૩ મેં જાણ્યા રાજ્યને જાણ્યા જાણ્યા જાણ્યા
 જાણ્યા તેમ તેમ તેણે જાણ્યાને જાણ્યા કરવા જાણ્યા. જાણ્યા જાણ્યા
 તરીકે—જાણ્યાને જાણ્યા માર્યાં માર્યાં કર્યાં, ત્યારે તેણે જાણ્યા સહ
 જાણ્યા કરવા જાણ્યા. ૫૫ જાણ્યા સમગ્રનાં જાણ્યા શિરોમણિ જાણ્યાને
 માર્યાં કર્યાં, જાણ્યા જાણ્યાને જાણ્યા કર્યાં અને પાતાના જાણ્યા

જૈનસિદ્ધાંતી હિંસાનો ત્યાગ

વિશ્વાસથી આખા વિશ્વને પૂર્ણ કરી દેવા તે જેસ્ટ મેડી એ નગરમાં
પણા લાંબા કાળ સુધી રહ્યો. ૩૫૬

હવે શીશુ જયમહાવીરોદ્ધાર પ્રબંધમાં પહેલો પ્રસ્તાવ સમાપ્ત.

પ્રસ્તાવ ૨

વેદાન્ત વચ્ચે વફૂત.

શાસ્ત્રમાર્ગકુલસ્તસ્ય ધર્મકર્મકુલસ્તથા ॥

પ્રતિશ્ચિરાલીપ્ત્વં ત વચા કુપમાનમણ્ત્વં લઘાય ॥૧॥

કેળી વેદાંત એ નગરમાં રહીને ધર્મકર્મ કરવા લાગ્યો. કેળી
તેની જોડેથી નથી પ્રતિબિંબિત થઈ કે ચતુરવેળમાં તે જાણ્યા બાજુ
વેદાંત કઈ પાસે? તેની વચ્ચેના નગરોમાં એક પુત્ર જન્મી ગયો, જે
નગરના કોઈ એક વેળાએ હોય તે જાણ્યો બાજુમાં જોડાઈને જેમ
કેળીના સમાનતા થાતો હોય. માત્ર તેની રૂપમાં કિંમત ન હતી.
(જાણ્યોના વેળામાં તથા તેમાં જોડાઈને હોય) ૨ જાણ્યોને વેળા
વચ્ચેના સર્વ કારણના પિતાના પુત્રને સોંપી દીધા અને વેળાએ જોડાઈ
કરી મદ્ય કરી સુખ પામવાનું જાણ્યોને લઈ ગયો. ૩ જાણ્યોના પુત્ર
વચ્ચેના જોડાઈને વેળાના નગરવાસીઓનું કુખવચ્ચું કરવા લાગ્યો.

અને બોલો છપ્પાર કરો. પૃથ્વીપર પ્રસિદ્ધ થયો.^૪ સમય અર્થ
 તેને જ્યુ જિન્દેવ નામનો એક પુત્ર થયો, જેની શુદ્ધિ જિનભન-
 વાનના તરખપુત્રવતુ સેવન કરવામાં આવ્યાત રહેલી હતી.^૫ અપાર
 શુદ્ધિવાળા તેના પિતાએ અનુક્રમે ચૂંટીને સર્વ કારણાર તેના પર નાખી
 દીધા અને પોતે માવમાં રહેયો મુમાર એક મામથી જેમ નીજે
 મામ ભણ તેમ, સ્વયમાં થયો.^૬ જિન્દેવ, દેવપૂજા વગેરે કરવામાં સદા
 તરફ રહેવા થાઓ અને સપુત્રમાં માન્ય થઈ શુભેથી કાળનિયમન
 કરવા થાઓ.^૭ પછી તેને પત્નિ ચોન્ન સમયે અમૃત કુલોના ભયાર
 રૂપ એકપુત્ર થયો. તેનું નામ નામન્દ હતું અને શબ્દો પાસે
 તેનું પાતું માન હતું.^૮ તેનાને પોતાના મેત્ર (કુલ-અમત્ર પુષ્પી
 કે પાંત) નો ઉદ્ધારક હતો, જેથી તેના નામની પેઠે પોતાના નામેન્દ
 નામને તને સત્ત્વ હતું હતું. (અર્ધવર્ણ નામ જેમ પૃથ્વી તથા
 પાતોનો ઉદ્ધારક છે-માગજ કરનાર છે તેમ તેનાનેન્દ પત્નિ પોતાના
 પછીનો ઉદ્ધારક હતો) માત્ર તેના નામમાં જેમ ને દુઃખ તથા વ્યવહાર
 છે તેમ એ નામે દયા ન દુઃખ (એટલું જાણી બેઠા ને અખી રૂઠ-
 એથી) ન હતી. અને તેની રૂઠિ (માલમલલ) પત્નિ સરજ હતી.^૯
 નામે દ નામના ત પાતાના પુત્ર પરનો જાણી બાર ઉપાદી હોય
 ત્યારે એક દિવસ જિન્દેવ (તેને પિતા) પયોદીવામાં વહેયો થી
 આવવાન કંઈ પણ પ્રમાણુ વિચાર કરવા થાઓ.^{૧૦} “જા સુમત્ર
 જન્મમાં સમત્તા વસ્તુઓને પ્રાપ્તિ પોતે તત્કાલે કુલિનનાવલ
 મેઠ રહ્યા હતાં જા કરીર આદિ વાવવામાં ચાલ પ્રીતિપ
 સાકરથી જાણી જાને પાતાને દિતાર પમ કરતા નથી કે જે
 પમે પાતે કર વાવમાં આપા હતાં તેમજ નીવારા ચદાપદ્મો
 મેઠાથી મદના આરેકથી એટલા જાણી પરત જાણી રવ છે કે
 જાણી તમે (મેઠાપદ્મ) પોતાની રહેલી કાંઈ કાંઈ જાણી તમે જાણી

પ્રસ્તાવ ૨

વેશ્યાના વસ્તુ વર્ણન

શાષ્ઠમાર્ગપુષ્પસ્તસ્ય હર્મ્યકૃતૃપસ્તવા ॥

મનિહિરાસીત્ સ વચા સુપમાગમપૂર્ણ સ્થામ્ ૩૧॥

કો વેશ્ય એ નગરમાં રહેને પદાર્થે રસ્ય લાગ્યો એથી તેની એટલી જાણ પ્રસિદ્ધિ થયે છે સત્યરોમાં તે વૃદ્ધા બાળા થઈને જઈ પડેલાં તેને વચોવ નાખતો એક પુત્ર જન્મ્યો થયો, જે ખરેખર કૃષ્ણ તેમ એવોજ હતો. તે જીવર મનુષ્ય થઈને તેજ એવોજ સમાનતા ધરાવતો હતો. માત્ર તેની સ્ત્રીમાં સ્થિતિ ન હતી (બાલ્યોજ તેનામાં તથા તેમાં બંધન હતો) ૧ જન્મમે વેશ્યે થતો સર્વે પ્રસાર પોતાના પુત્રને સોંપી દીધો અને થોડે દોળન થઈ મહત્વ ધરી મુલ્ય ખાતરુદ્ધ થઈને સર્વે ગમેલાં પછી તેના પુત્ર વચોવ પશુ પિતાની પોતે નમસ્કારીઓનું કુળપદ્ય રસ્ય લાગ્યો

વેસાહના વચન વળી ન.

જાને લેવાનો ઉપકાર કરતો પૃથ્વીપર પ્રસિદ્ધ થયેલ^૪ સમય જ્યાં તેને ખજુ જિનદેવ નામનો એક પુત્ર થયો, કે જેની છુદ્ધિ જિનભગવાનના મરણપુત્રજનુ સેવન કરવામાં આસક્ત રહેતી હતી.^૫ જ્યારે જુદિવાગ્ય તેના પિતાએ જાનુકામી મહત્તો સર્વ કારભાર તેના પર નાખી દીધો અને પોતે માર્ગમાં રહેથો મુશાકર એક મામથી જેમ બીજે મામ જ્ય તેમ, સ્વર્ગમાં થયો.^૬ જિનદેવ, દેવપૂત્ર વગેરે કરવામાં સદા વહાર રહેવા લાગ્યો અને સામુદ્રપોમાં માન્ય થઈ મુખેથી કાળનિવનન કરવા લાગ્યો.^૭ પછી તેને પશુ ચોગ્ય સમયે જાજુદ મુદ્દોના ભયારે ૧૫ એકપુત્ર થયેલ તેનું નામ નામેન્દ્ર હતું અને રાગજો પાસે તેનું પશુ માન હતું.^૮ તેનામેન્દ્ર પોતાના મિત્ર (કુલ-જામવા પૃથ્વી કે પર્વત) નો ઉદ્ધારક હતો, જેથી તેના નામની પેઠે પોતાના નામેન્દ્ર નામને તેણે સત્ત્વ ર્હ્યું હતું. (જર્ણાવસેષ નામ જેમ પૃથ્વી તથા પર્વતોનો ઉદ્ધારક છે-માગ્ય કરનાર છે તેમ તે નામેન્દ્ર પશુ પોતાના વહતો ઉદ્ધારક હતો.) માત્ર તેના નામમાં જેમ બે કલ તથા વક્રવતિ છે તેમ એ નામેન્દ્રમાં બે કલ (એટલે જાળી ચોથા ને જાળી રોક્-એવી) ન હતી અને તેની ગતિ (માલમલસ્ય) ખજુ સરળ હતી.^૯ નામેન્દ્ર નામના તે પોતાના પુત્રે પરનો જાણી કાર ઉપાડી લીધો ત્યારે એક દિવસે જિનદેવ (તેનો પિતા) પરીણવામાં વહેથો હોઈ શાવધાન ર્હ્યો જ્યાં પ્રમાણે વિચાર કરવા લાગ્યો,-^{૧૦} “જ્યાં સમગ્ર જન્મમાં સમસ્ત વસ્તુઓને પ્રાપ્તીએ પોતે પ્રત્યક્ષપણે યજ્ઞિત-નાસવત્ત્વે રહ્યા છે.^{૧૧} તો ખજુ શરીર આદિ પદાર્થોમાં ગદ પ્રતિવૃત્તિ સમાવથી જકાર્થ જાળને પોતાને દિવકર ધમ કરતા નથી, કે જે ધર્મે જન્યદિ સત્ત્વ પદાર્થો આપ્યા છે.^{૧૨} તેમજ બીજાના મુદ્દરથામીએ મોહાપી મહત્ત્વ આપેલથી એટલા જાણી પરતવ જતી જાળ છે કે જેથી તેણે (મોહાપમદે) પોતાની હજેલી કર્ણાં જ્યાં ખજુ તેઓ જાળી

સહ્યા નથી.^{૧૦} તથા જ્ય સસારમાં સ્ત્રી છે તરેખર હાથને નાખવાની સમિત્ય એવી છે કે ? પુરુષાણ હાથને એવો તો નહીં કરે છે ? તેણ સત્તરે પુરુષ પશુ તેથી પોતાનું પૃષ્ઠ સાપન કરી રહ્યો નથી. ૧૪ તેને મારા પત્રમાં પુત્ર ૧૫૧ મેટ્રી નેટ્રી નાખીને મને એવો નાખી ચૂક્યો, એથી મને મુક્તિ (મોક્ષ) દુર્લભ લેવામાં આવે છે. ૧૫ ભરેરે ! હું ભિન્નભવવાનાં વચનાપણુ હમેશાં જનક મેં છું. ખ્યાં સમજાવ પ્રત્યક્ષ આવેશથી ચાહેતુ જાતી જાતી મેં ચાલ ચોપાને ભરે મુખાભુ. ૧૧ મારી જુવાની ચાલી ગય છે અને મારો છે જ્વલિત જન જુલાલવાથી વેચાઈ ચ્યો છે ચાટે સંક્રિષ્ટીન વચેલા મારામાં હવે દીક્રા લેવાની ચોખવા તો રહી નથી.^{૧૭} પશુ મારો પુત્ર મારી જામાં રહે છે અને તેણે પરનો માર પશુ હાથની હાથિ છે છે મનનો પર્મમાં જન કરીને હું પરચોક સાપન કરું. ૧૮ અને મુશ્કેલ રાજને મોઢાથી લેએની સમક્ષ મેટ્રા. સ્વચરપૂર્વક જનકજો. મારું લેમજ સાધનિત્યુ જાલમ તથા સાર્વજનિક જનસત્ર મારી મેં મેળવેલા દબને સાપન કરું. ૧૯—૨

મારો જનમાં વિચાર કરી સવારમાં તે મહાપુત્રને ચેતવાના પુત્રને મોઢાઓ અને પોતે વિચારેલા ચાકિઓ સર્વ વિચાર તેને જનક જો. ૨૧ પિતાને જો વિચાર જનકી જનમાં પ્રસન્ન જાને પુત્રે મહી કે જનક સાદુ જાપ જાપે સંપ્રદાન કરેલા દબને પર્મ કરીયા વાપરે, એથી નીચુ મારે જાખી પાસે શું માનવાનું હેવ ? (જનકીવ હું પશુ એજ ચાલુ છું કે પશુ મુશીથી જાપના દબનો પર્મ કરીયા જાપ હપચોત કરો) ૨૨ હરોહા પુત્ર પરજુ પામેલા ચેતવાના પિતાનું પન જાતી તેના દેવાધાર વાન છે, પશુ પિતા પોતેજ ચેતવાની હપાલીયા પોતાનું પન વાપરી નામે તો પુત્ર તેના જનકાથી મુખ વાપ છે. ૨૩ પુત્રના જો વચનથી જિતીવ પ્રસન્ન થયે, તેને

વેસ્ટના વશનું વર્ણન

જાને લોકોને ઉપકાર કરતો પૃથ્વીપર પ્રસિદ્ધ થયો.^૪ સમય જતાં
 તેને પણ વિનિર્દેશ નામનો એક પુત્ર થયો, કે જેની કુદિ જિનભગ
 વાનના ચરણગુચ્છનું સેવન કરવામાં આસક્ત રહેતી હતી.^૫ અપાર
 કુદિવાળા તેના પિતાએ અનુક્રમે મહનો સર્વ કારભાર તેના પર નાખી
 દીધા અને પોતે માર્ગમાં રહેલો મુમાહર એક શામથી જેમ મીઠો
 ગામ જાય તેમ, સ્વયમમાં થયો.^૬ જિનિર્દેશ, દેવપૂજ્ય વગેરે કરવામાં સદા
 તત્પર રહેવા લાગ્યો અને કષ્ટપ્રયોગમાં માન્ય થઈ મુખેથી કળનિર્ગમન
 કરવા લાગ્યો.^૭ પછી તેને પણ યોગ સમયે અપૂર્વ કુદેના કાર
 રૂપ એકપુત્ર થયો. તેનું નામ નાગેન્દ્ર હતું અને રાજ્યનો પાસે
 તેનું પાકું ધાન હતું.^૮ તેનાને પોતાના મિત્ર (કુલ-જનમવા પૃથ્વી
 કે પર્વત) નો ઉદ્ધારક હતો, જેથી તેનું નામની રહે પોતાના નાગેન્દ્ર
 નામને લેલે સત્ત્વ કર્યું હતું. (અર્થાત્ તેનું નામ જેમ પૃથ્વી તથા
 પર્વતોનો ઉદ્ધારક છે-મારણ કરનાર છે તેમ તેનાનેન્દ્ર પણ પોતાના
 મહનો ઉદ્ધારક હતો.) માત્ર તેનું નામમાં જેમ ને દુઃખ તથા વ્યથા
 છે તેમ, એ નાગેન્દ્રમાં ને દુઃખ (એટલે જાણી જોવા ને જાણી શક-
 એથી) ન હતી અને તેની ગતિ (માલમલકત) પણ સરળ હતી.^૯
 નાગેન્દ્ર નામના તે પોતાના પુત્રે પરનો જાણી કાર ઉપાદી લીધા
 ત્યારે એક દિવસે જિનિર્દેશ (તેનો પિતા) પરાક્રમમાં વહેલો થી
 શાવધાન કર્યું આ પ્રમાણે વિચાર કરવા લાગ્યો, -^{૧૦} “આ સમય
 રક્ષામાં સમસ્ત વસ્તુઓને પ્રાણીઓ પોતે પ્રત્યક્ષપણે કુશિનના સ્વપ્ન
 જેવું થઈ છે.”^{૧૧} તો પણ સરીર આદિ પદાર્થોમાં ચાલ પ્રતિરૂપ
 સાધનથી અઘાત જાણે પોતાને દિગ્ધર થમ કરતા નથી, કે જે
 થમે પત્થાર સહ પદાર્થો આપ્યા છે.^{૧૨} તેમજ બીજાના ચંદ્રશામથી
 મોહાપી પ્રદત્ત આનેસથી એકલા જાણ પરતગ જાણી જાય છે કે
 જેથી તેણે (મોહાપ્રમદે) પોતાની કોતી કર્યા કર્યા પણ તેઓ જાણી

જાણતા નથી.^{૧૨} જ્યાં જ્યાં સંસારમાં સ્ત્રી તેા જરેખર હાથીને નાંખવાની
સાધ્ય છે. જે જે પુરુષાર્થ હાથીને જોયે તેા વશ કરે છે. જે
તેણે સમર્થ પુરુષ જણુ તેથી પોતાનું ઇંદ સાધન સ્ત્રી દાકરો નથી.
૧૪ દેને મારા પગમાં પુત્ર ફાંપી મોટી મોટી નાખાને અને જોયે નાથી
મરે, જેથી અને મુક્તિ (મોક્ષ) ફક્ત જોવામાં આવે છે. ૧૫
જરેરે ! તું જિનજનવાનનાં વચનાપલ્લવ દમેલાં ભવજ મેં પુ. જ્યાં
મનરૂપ પ્રાણી જાણેકથી થાકેલુ જાતી જાતી જે મારા ચૈત્તને
જાને કુમારુ. ૧૬ મારી સુવાની ચાલી ગઈ છે અને મારે દેહ જિવિ-
જન વૃદ્ધાવસ્થાથી પેરાઈ ગયો છે થાડે સક્રિયતા કરેલા મારામાં કરે
દેશા લેવાની યોગ્યતા તેા રહી નથી. ૧૭ પણ મારે પુત્ર મારી જા-
દામાં રહે છે અને તેણે ધરતો માર જણુ જાણી લીધો છે તે
ધરતો ધર્મમાં જાને તું પરલોક માપન કરે. ૧૮ અને કુમરક-
રાજને જોવાથી તેઓની સમજ મોટા જીવનપૂર્વક જાણાએ. મારું
તેમજ સ્વાધર્મિયનું વાત્સલ્ય વશ સાર્વજનિક જાનસન કરાવી જે
મેજનેલા જાને સજન કરે. ૧૯-૨૦

જાણે મનમાં વિચાર સ્ત્રી સંવારમાં તે મહાપુરુષે પોતાના પુત્રને
જોવાએ અને પોતે વિચારેલો રાજિયો સર્વ વિચાર તેને જાણ-
વો. ૨૧ જિજ્ઞાસો એ વિચાર જાણી મનમાં પ્રસન્ન થાને પુત્રે મહી
કે જાણુ સાથે જાણુ જાણે સંજાણ કરેલા જાણે ધર્મ ધર્મમાં
વાપરે. જેથી જીભુ મારે જાણી પાસે સું માનવાનું દોષ. ૨ (જર્ણાવ
તું પણ જોજ માણુ પુત્રે પણી ખુસીથી જાણના જાણે ધર્મધર્મમાં
જાણ ઉપયોગ કરે.) ૨૨ દરોહ પુત્ર મરણ પામેલા પોતાના
જિજ્ઞાસું પત જાણે તેણે દેવાદાર થાવ છે, પણ પિતા પોતેજ પોતાની
દયાળીમાં પોતાનું પત વાપરી નાખે તેા પુત્ર તેણે જાણુમાંથી મુક્ત
થાવ છે. ૨૩ પુત્રના એ વચનથી જિજ્ઞાસું પ્રસન્ન થાને તેને

વેસાળા વંશનું વર્ણન.

જિનેશ્વરના માર્ગમાં રહીને જમણે ઉત્સાહ પ્રાપ્ત થયો. ૨૪ પછી
 મેપી જિનદેવે “કકલરિ” નામના પોતાના મુકમદારાજને સત્વર
 બોલાવ્યા અને પોતાના મનોરથને સંપૂર્ણ કર્યો. ૨૫ પછી તે મેપીએ
 કૃતાર્થ જાણે એ દાસ લેવી મુકમદારાજને કહ્યું કે “હે પ્રભુ ! હજી
 મારું અપુખ્ત દેહ છે તેથી જાણ વિચાર કરો.” ૨૬ તે સંભળી
 જાગૃત મદારાજે વિચાર કરીને કહ્યું કે “હે જિનદેવ ! તારા અપુ-
 ખ દેવે તમને મદિના બાકી છે માટે તું ધર્મપરાયણ બા.” ૨૭
 તે પછી તેમ સમયે એકદમ ઉભો થઈ જઈને તથા ગુરુને પ્રાર્થના
 કરીને તે મેપી પોતાનું મત્સ્ય સમીપમાં જાવું તેથી ધર્મ કરવામાં
 ઉત્સાહી થયો. ૨૮ તેણે પોતા સમયે જાગૃત મદારાજને બોલાવીને
 જાનકન ક્ષત મદ્ય કહ્યું અને પ્રાણી માત્રને જાણવાનું જાણું. ૨૯
 એ રીતે નિરતીશ્વરજીને જાનકન ક્ષત પાળીને તે મેપી સ્વર્ગમાં ગયો
 અને પાછળથી તેના પુત્ર તેની સર્વ ચરખાઈયા કરી. ૩૦ તે પછી
 તેનો પુત્ર નાચેન્દ્ર, ધરના જૈનવંતે પામ્યો અને સમય ત્યાં સેંકડો
 બાબાઓથી એક પુત્ર પ્રાપ્ત કરીને તે જાનક પામ્યા. ૩૧ તેણે પોતાના
 પુત્રના જન્મવામાં અત્યુત્સાહ લઈને બહુજી ઉત્સવપૂર્વક તેનું
 ‘સદ્ગુણ’ એવું નામ પાડ્યું. ૩૨ પછી તે સદ્ગુણે મમમ જ્ઞાનેનો
 જાણસામયમાં જાણવાસ કરી લીધો અને અવદાર, જાગૃત તથા
 કુદ્યોમાં જવું તે કુસંગ થયો. ૩૩ એટલે તેણે પિતા નાચેન્દ્ર ધરને
 સર્વજ્ઞ પુત્ર ઉપર સ્થાપીને તેમ / પોતાના બંને સાત હેત્રોમાં કૃતાર્થ
 કરીને સ્વર્ગે ગયો. ૩૪ એ પ્રમાણે પિતા સ્વર્ગે ગયો ત્યારે મુચ્છુ
 સમાન કલિષાળો સાધુ સદ્ગુણ, પોતાના ધરના વજરોને સ્થાપી
 થયો. ૩૫ તેની જીવિ દેવેની પૂજામાં તથા જાણસામય વગરે ધર્મ
 ક્રમમાં નિત્ય જાણકત રહેવા બાંધી અને મુકમદારાજ તરફ રહી
 મુખપૂર્વક તે સુખેથી પોતાને સમય માળવા બાંધે. ૩૬

હોને એક જિલ્લો મૂલ્યાવલિ દેશમાંથી ગણ સાર્વજનિક પોતાના
 સાર્વજનિક સ્થળો બની ગયા હતા તે નગરમાં બાબતો ૨૭ એક
 સમયે તે પોતાની કુલનામાં સ્થળો બની ગયા હતા. ત્યારે સમયે
 ૬૫ થી બને કોન્ટ્રોલ બાબતો બેઠાવામાં તે પૂછી ૨૮ તમે
 ક્યા દેશમાંથી બાબતો છે ? તમારો એ દેશ કોનો કુલના તમા સમ
 સિધ્ધાન છે ? એ દેશમાં એ કોઈ મધ્ય નગર હોય તે નિતે મારી
 બાબતો તમે સમજી રહ્યા હોય ? પછી તે સાર્વજનિકે કહ્યું કે
 “ હે મદા સુધિધાન ! હું મૂલ્યાવલિ દેશમાંથી બાબતો છું, નગર
 ને મને એક હાલત ક્યા હોય તેમ જ એ દેશના કુલના કુલના કુલના

૬- તે પશુ એ દેવતા દેવતાએ કહેવું કે શ્રીકૃષ્ણ જન
એ પુ. કેમ કે પદ્મની સપ્તિ એ કે બાલકુલ એટલે તેનું સંજ્ઞા
કરવામાં આવ્યું નથી. ૧૧ મૂળપાત્ર દેવતા સ્વમિ સ્વમિ ભવતી
ધાન્યપતિને કૃપા કરવામાં સર્વકે છે ત્યાં પર્વતો પશુ બારેય
એ, તેમ દેવતાઓ તરફ સમીપમાં રહેલા જગતી કરપૂર છે અને
દેવતા તે સ્વમિ કેવલ જગત છે ૧૨ જગત તે દેવતા નારતી,
મેઘાતી, ભદ્રા, શીતલ, કાલ, કેવલ, સરસ્વતી, કાલ કરમણ, ચારંગી,
પીતુ, જાગ્ય, સીતાજી, મહેલ નીલગા, ખજૂર કાલ, કૃષ્ણ અને રુદ્ર
વગેરેના કાલ દેવતા બોરમજા કેવલ, ભદ્રા સ્વમિ દેવતા, માલતી,
વાલ, ભદ્રા સ્વમિ, ભદ્રા-વગેરે કલાઓ પુષ્કળ છે ૧૩-૧૪ દેવતા
પદ્મે કે દેવતા કહેના નામ કાલ પશુ સર્વેપર્ષા એટલે કાલ
સમગ્ર કે જા પૂર્ણા કૃષ્ણ દેવતા કહે રણનાગા વગાલ અને એટલે
કહે પુષ્પનાગા જાન કે-તેઓ સર્વ તે દેવતા છે ૧૫ એટલે નહિ પશુ
એ દેવતા સ્વમિમાં એવો કાલ છે કે એથી મન, તુરેર, કાલેર, જાલ,
પદ્મ સુવાર અને બાલરી—વગેરે સર ભવતા જન નીપજે છે
૧૬ એ દેવતા રહેનાર સર્વ મનુષ્ય, સમુદ્રના પુષ્કળ જિવાઓ પર

વેસાના વંશનું વર્ણન

જિનેશરના માર્ગમાં રહીને નવજોડા ઉત્સાહ પ્રાપ્ત થયો. ૨૪ પછી
 મેંથી જિનદેવે “કક્કસરિ” નામના પોતાના ગુરુમહારાજને સંતર
 જોડાના અને પોતાના મનોરથને સંપૂર્ણ કર્યો. ૨૫ પછી તે મેંથીએ
 કૃતાર્થ જોને એ દાશ જોડી ગુરુમહારાજને કયુ કે “હે પ્રભુ! હજી
 મારે આગ્રહ છે કે તેના આપ વિચાર કરો.” ૨૬ તે સાંભળી
 આગ્રહ મહારાજે વિચાર કરીને કયુ કે, “હે જિનદેવ! તારા આગ્રહ
 ન હોય તયુ મહિના નાની છે મારે તુ મર્મજરાગ્રસ્ત થા.” ૨૭
 તે પછી તે સમયે જોડકમ ઉભો થઈ જઈને તથા ગુરુને પ્રાર્થના
 કરીને તે મેંથી પોતાનું ચતુ સમીપમાં આપ્યું તેથી મર્મ કરવામાં
 ઉદ્ધમી થયો. ૨૮ તેણે યોગ્ય સમયે આગ્રહ મહારાજને જોડાનીને
 જાનસન મત મદલુ કયુ અને પ્રાણી માત્રને જાલવાન આપ્યું. ૨૯
 એ રીતે નિરતીઆરખે જાનસન મત પાળીને તે અપી સ્વર્ગમાં ગયો
 અને પાળજીની લેના પુત્રે તેની સર્વ ગરહક્રિયા કરી. ૩૦ તે પછી
 તેના પુત્ર નામેન્દ્ર, ધરના ભૈરવને પામ્યો અને સમય જતાં એકો
 આધ્યાત્મી એક પુત્ર પ્રાપ્ત કરીને તે જાનસ પામ્યો. ૩૧ તેણે પોતાના
 પુત્રના અવવેશમાં આશુત્વ બદલ્યો જાળીને પશુઓ ઉત્સવપૂર્વક તેનું
 સંસ્કાર્ય એવું નામ પાડ્યું. ૩૨ પછી તે સંસ્કાર્ય મમમ જાળીને
 અપસમવથા / અભ્યાસ કરી લીધા અને અવદાર, અગ્રધાર તથા
 શુદ્ધિમાં ચતુ તે પુરજી થયો. ૩૩ એકલે તેના પિતા નામેન્દ્ર ધરના
 સર્વજ્ઞ પુત્ર હોય રચાવીને તેમ / પોતાના જાળીને સાત હેતુમાં કૃતાર્થ
 કરીને સ્વર્ગે ગયો. ૩૪ એ પ્રમાણે પિતા સ્વર્ગે ગયો ત્યારે મુખ્ય
 સમાન ક્રિતિયો સાધુ સંસકાર્ય પોતાના ધરના વેશવેનો સ્વામી
 થયો. ૩૫ તેની શુદ્ધિ દેવાની પૂજામાં તથા અવરજવ વગેરે મર્મ
 કમમાં નિત્ય આસક્ત રહેવા લાગી અને ગુરુમહિતમાં તત્પર રહી
 ગુરુપૂર્વક તે મુખેથી પોતાનો સમય ગાજવા લાગ્યો. ૩૬

હવે જો કોઈ સ્વિચે મૂલ્યવાત દેશમાંથી રાષ્ટ્ર સાર્વભૌમ પોતાના સાર્વની સાથે બાંધાયેલી જાણી શકે તે નગરમાં જાઓ. " જો સમયે તે પોતાની ગુણનામાં સ્વચ્છતા જોઈ હોય ત્યારે સમજાવે હોય જો મોટામાં જાણી લોકવાયકા તે પૂછી. " હવે જ્યાં દેશમાંથી જાણી છે. તમારો જો દેશ જોઈ કુલવાન તથા સમ દિશાન છે. " જો દેશમાં જે રાષ્ટ્ર જ્યાં નગર દેશ તે નિમે મારી જાણતો હવે સંપૂર્ણ કરું ન કરે. પછી તે સાર્વભૌમને મળે. " હવે જ્યાં જુદામાં. " હવે મૂલ્યવાત દેશમાંથી જાણી પૂ. નગર, જો મને જોઈ હવે જ્યાં દેશ તે જ્યાં જો દેશના જુદામાં કરું ન કરે.

તો પણ એ દેહના દેહાએક કહેવું કે શ્રેષ્ઠ નર્તન
કે પુ. તેમો ઇન્દ્રી સંપત્તિ નો કે જાણતા કેલેખવું તેનું સંસ્કાર
કરવામાં આવતું નથી. ૪૧ મૂળસ્થાત દેહની જ્વાળિ સમસ્ત જ્વાળા
ધાન્યસંપત્તિને કૃપાળ કરવામાં સમર્થ છે ત્યાં પર્વતો પણા જાણેલા
છે તેના દૃષ્ટાએ તથાન સમીપમાંજ રહેલા જળથી ભરપૂર છે અને
તેથીજ તે જ્વાળિ કેવળ જળમય છે. ૪૨ જો તે દેહમાં નારથી,
મેઘાથી તથા શીંગડા કાઠ, કેળ, સરખો, કાઠ, કરખાં, ગાંધી,
પંખુ, જાળા, સીતાલાલ, ગહેલા જીભરાં ખજૂર, ઘણાં, ઘેરડી અને રજક
વગેરેના કાઠ તેમજ ગેરકળી કેવડા, જાંઘ, મરો, દેવલી, માળલી,
વાળા, તથા સમુદ્ર, જાણ-વગેરે લાગેલા પુ. કળ છે. ૪૩ ઘેરી
પાસે છે દેહમાં જ્યાંના નામ જોઈ પણ સંકોપમાં એકલુજ કહી
સમ્પત્તિ કે જા પુત્રી કેપર એકલા કહેવા કળવાળા વળાવ અને એકલા
કહેવા પુ. પચાવા થાવ છે-તેઓ સવ તે દેહમાં છે ૪૪ એકલુજ નદિ પણ
એ દેહની જ્વાળિમા એવા કળ છે કે એથી મગ દુધેર, ઘેર, જામ,
વડે જુવાર અને જાળરી-વગેરે સર્વ જાતનાં જાન નીચળ છે
૪૫ એ દેહમાં રહેનાર સર્વ મનુષ્ય, સપુત્રા પુ. કળ જિવારાએ પર

વેદાન્તના નવમી વર્ણન.

અપ બ્રહ્મણ્ય કરે છે તે પશુ જન્મ પન સંપાદન કરે છે ૪૮
 વળી ત્યાં નાચર (સોપારી) ના કુદરત તથા નાચરનેલના પાન મિત્રોની
 પો પ્રાણીઓના મલીન મુખને પશુ રંગી આપે છે ૪૯ તેમજ એ
 દેવમાં પરમ, ક્રુપા વળાવ, ગામ અને જાન્યોત્ર વગેરેમાં રિશતિ
 કરનારા ઠાઈપશુ ખુસાઈથી પોતાની સાથે બાધુ કે પામ્લી કદી લેતા
 નથી. ૫૦ તે દેવમાં ખુસાઈથી ગાદીઓની પશ્ચિમી તીરે થાણે છે તેથી
 સૂર્યના તાપથી કદી સલામ પામતા નથી. ૫૧ સુત્રજ્ઞ, રૈવતક (ચિરનાર)
 વગેરે તીર્થો પશુ એ દેવમાં પશુ આપેલાં છે કે જેઓ પોતાનું સેવન કરનાર
 જાન્યોત્રને ત્રાણપદે પહોંચાડી આપે છે. ૫૨ વળી સોમનાથ, વ્રક્ષ
 સ્થાન, મુળસ્થાન તથા સૂર્યતીર્થ વિગેરે લોકિક તીર્થો પશુ આ છે ૫૩
 એ દેવમાં કુદરતી તથા મહાદેવના રક્ષી રતેલાં અને રક્ષમથી વણેલાં
 રક્ષેરંગી વણેને સર્વ મનુષ્યો શ્રદ્ધા પામી કરે છે. ૫૪ અને ત્યાં
 પ્રાણીઓના ઉપકારથી સમ્પારથી તથા ધિવ બાજુથી વિદ્યાને
 પ્રસન્ન થાય છે તેથી એ દેવને વિવાળુદસ્પતિ એવું ઉપનામ આપે
 છે. ૫૫ જરેખર પૃથ્વી પર ગેઠલા દેવ છે તેનો સર્વે એ દેવની સમાનતા
 કદી કહે તેમ નથી અને સ્વર્ગને તે મે ત્યેકું નથી તેથી સ્વર્ગની
 સાથે પશુ એ દેવની સમાનતા કું કેમ કદી શકું. ૫૬ એ દેવના
 ગામમાં પશુ જન્મ વૈજયંતીનાં હોષને નવરો જોવાં છે અને નવરોની
 મજાની તે વારી પાલે કું ઠાઈ રીતે કદી શકું તેમ નથી. ૫૭ કેમકે
 હે મમ સત્ત્વશ્ચ. ૫૮ એ દેવમાં જાણુદિવપુર, સાલતીર્થ-વગેરે સ્થાન
 લેવાં જાણુવ નવરો છે. ૫૯

મહાદેવપુરનું વર્ણન.

હાલમાં એ દેવમાં મહાદેવપુર નામનું એક નગર છે. કું માનું
 કું કે સ્વર્ગમાં પશુ એના જેવું કોઈ નગર હોય કે કેમ. ૬૦ એ યજ્ઞ-
 રથ છે. ૬૧ એ નગરમાં પુષ્કળ પન સંપાદન કરવાના સચોટ

આવી ખોલ તથી માણસો અને રાજકોટના રાજ્યનાર એક
 નીચું નામ પણ આપે છે. ૧ જો તે રાજ્યે શીશ્યન્યાય લવણી
 પ્રમાણવિદ્યાર નામનું રોમર છે ૭ રોમના પર એક વાર
 છે ૧૧ એ નગરમાં ૭૮૫૫ રોમરિયો છે તે સર્વના ઉપર કુલ
 કામગીરી આવી રહ્યા છે તેથી એ નગરે અને મુકો પડેલાં રોમરો
 આપે છે ૧૧ તથા મુલ્યના ધંધા તથા કામગીરી સ્વચ્છ રોમરો
 મલિત પ્રાપ્ત થાય છે. પેલું નેચરો પ્રમાણ રાજ્યના ૫૫
 વ્યાપે થી છે કેમ કે તે વ્યાપ નથી ૧૭ જો તે નગરમાં આ-
 વિના સમયે સ્વચ્છતા અસ્પષ્ટ થી તિરસ્કાર પામશે પ્રતિષ્ઠા-
 રૂપે વધુ, એ નગરમાંથી ફર નહીં આવે છે. ૧૮ ત્યાં
 નામરો અસ્પષ્ટ કરી આપણોથી એકથી નથી કરતું છે ૭ નથી
 મનુષ્યો આપે કહી જરીયા થઈ નીચે છે ત્યારે બુદ્ધિ બુદ્ધિ
 વસ્તુઓને તેમને પાતાને જરીયાની વસ્તુ ખરીદતી બુદ્ધિ આવે. ૧૯
 એમ રોમરોના જાતમાં મલિતો ઉપન્યાસ છે તેમ, એ
 નગરમાં પણ કુલપતિ, કમળી ઉપન્યાસ અને મુલ્યો-
 માં અસ્પષ્ટ એક સમજાવક ૧૫ મલિતો ઉપન્યાસ છે ૧૧
 કરે। નીચે જોયે શીશ્ય તે વધુ જાન કરવામાં આવે પણ તે
 નગરમાં સાધુઓ સમય (એકલે વિશેષ પદમાં સ્વચ્છતા અને
 વિશેષવિદ્યાર પદમાં સર્વનું સ્વચ્છ કરવા) છે અને તેવાથી
 અસ્પષ્ટવિશેષપદમાં પ્રતિષ્ઠાસ્થિત અને વિશેષવિદ્યારપદમાં અનુપ-
 સર્ગવધ) છે ૧ જો એ નગરમાં એ નગરવાસીઓ સિવાય
 છે તેઓ મુક્ત (એકલે વિશેષપદમાં નોંધવડે અનુસરવાય
 અને વિશેષવિદ્યારપદમાં મેલ મલિતતા) છે નામરોના અનુ-
 વાસો વિજ્ઞાની અભિધાવાવામાં છે (સમયે સુખો પર વિજ્ઞાન

* અહીંથી ને શ્લોકમાં વિશેષાભાસ અસ્પષ્ટ મુલ્યમાં આવે છે.

વેસાળના વંશીનું વર્ણન

મેળવના ક્યો છે) અને જેઓ કોનો છે તેઓ પણ સિવ (વિદ્ય
પણમાં સહર અને વિરોધપરિહારપણમાં મોક્ષ)માં આસક્ત રહે છે. આ
સિવાય બીજું કયું આશર્વ હોઈ શકે ! ૧૮ હે પ્રક્રિ ! એ નગરમાંથી
કું બહી આમ્ને પૂ, ખરેખર એ નગરને તે તારી દૃષ્ટિએ ભે
પ્રત્યક્ષ તેનું દેવ તોજી તુ જ્ઞાત્ય થઈ શકે. " ૧૯ સાર્વપતિએ કહેલાં
તે વચન સાંભળીને સાધુ સમસ્યવર્તુ મન પ્રસન્નપુર જવા માટે
એકદમ જીતાવજી બની ચુક્યા પછી જનુક્રમે પ્રાપ્ત કરવા ચોક્ક
એવા કર્વં સમજને પોતાને વજ્ર કરી તે સમસ્યવર્તુ પેલા સાથ જતિની
સાથેજ પ્રસન્નપુર નગરને રસ્તે પહોંચ્યા ૭૧ જનુક્રમે અવિચ્છિન્ન
રીતે પ્રસન્નપુર કરવાથી તે પ્રસન્નપુર નગરમાં જઈ પહોંચ્યા અને
ત્યાં નગરમાં પ્રવેશ કરતાં જ તેને ઉત્તમ સજ્જો થતાં ૭૨ જેવાં
કે—પોતાની નામનું એક પછી પોતાની તપસ્વી પાંખ પર લીલા
ધાસનામાં પ્રોથ ઉપર બેસીને તેણે એવામાં જામ્યું અને પછી તે
પછી સુદર મેદ્ય કરીને, સિરગનાની મેદ્ય કળ કરીને તથા યમ્ની
વરદ જાની આગ્નના વજ્ર ઉપર જઈ બેઠું એ પછી ત્યાં જામને
જેવું બેઠું કે દુરત જ આપોઆપજ તેણે મુખમાં બેસાડી પ્રાપ્તિ
થઈ ૭૩-૭૪ મહિકા-એકલ આપણી પણ ઉત્કર્ષિત થઈને જમણી
વરદથી યમ્ની વરદ ચુકું અને એક જુવરો સારે દેહલે પૂરીને યમ્ની વરદથી
જમણી વરદ આમ્ને ૭૫ વળી એ સમસ્યવર્તુ તે નગરની બંદર
જગરે પ્રવેશ કર્યો, ત્યારે શોધાવનાથ જમણાને ૧૭ તેને સાથે
મળ્યા. પછી તે પાતે પણ સંપત્તિ સાથે નગરમાં રહ્યો ૭૬ તે સમયે
એક કનુનેવા, કે જે તેની સાથે જ ત્યાં આમ્ને હતો તે બોલ્યો કે

તમે આ નગરમાં બે રહો છો તો તમને પુત્ર તથા પત્ની થા
શકો, તમારા વજ્રમાં ઉત્તમ થયેલા પુત્રો સંપત્તિ નાથક થશે, વચ્ચે
બીજા કેટલાએક પુત્રો તો રંગિના મદિયો જમાવશે અને તમારી

ચોથી પેઢીમાં જે એક પુત્ર થતે તે તે તીર્થનો ઉદ્ધાર કરનાર
 થતે. તેમજ તમે નગરમાં જ્યારે પ્રવેશ કર્યો ત્યારે ચોથા ઠાકુરમાં
 ભગવાનનો આ રથ તમને સામે મળે. જે ૧૭-૭૪ તે પછી જે
 ઠાકુરનેવાને દબ તથા પાન વગેરે આપીને સઘળા સે માન કરી
 અને રથમાં બેઠેલા મીરાંતનાથ ભગવાનને નમન કરી પોતાના
 કુળને પણ વહન કર. ૬ સઘળા પેલા સાથ પડેલા જુન મર્જ
 પણ અધિક સુસ્તવાયના તે નગરને પ્રત્યક્ષ ભેટ પોતાનાં અને
 નેરોને, જામને વથા કવિનો ક્વાચ માન્યાં ૮૧ પછી તેણે ત્યાં
 રહેવા માટે જાણાયે એક મહાન મેલવી લીધું અને તેમાં તે સ્વયં
 બાંધી રહેવા લાગ્યો વથા સુમેથી પન સંપાદન કરવા લાગ્યો ૮૨
 એ રીતે સુદ એક જણી પેઠે પોતાના મુળને મળવા રીતે જામને
 તે ત્યાં રહ્યો ત્યારે તેની બાથ (મણિ) મર્જના બાથમથાનની રેડે મહા
 અપૂર્વ-અભોક્ષિક થઈ ૮૩ હવે એ નગરમાં ઉપોદ નામનો એક સ્તંભ
 હતો અને તેની બાજુના નીચે પાર્શ્વનાથ ભગવાનનું એક મંદિર હતું
 તેથી એ મેડી (સઘળા) જાન અપૂર્વક યોગિક થયે-અર્થાત્ દેવદાસ
 બાજુના પા દરિયું ગમ કરવા લાગ્યો ૪ પછી તે મેડીને આજા
 નામનો એક પુત્ર થયો કે જે સમુદ્રમાંથી ઉત્પન્ન થયેલા મદયાની પેઠે
 પોતાની મર્જ કાઢીને પિત્તાસ્થી પૃથ્વીમાં સરિને જાનક પચાડવા
 લાગ્યો ૮૫ વચી તે આજાક શોષર્ષનાથ દેવનામાં, શોષર્ષનાથ
 વથા પોતાના મુળને પાસે આગરપૂર્વક અભિભાવ કરવા લાગ્યો
 ૮૬ પોતાનો પિતા જ્યારે મરણ પામ્યા ત્યારે આજાક તેમને સ્થાની
 બાજુ અને લીંગના અનિભાષિક પાન થયો ૮૭ જેમ પૂર્વમાં
 ઉપ ૮૫ ઉપ પામે તેથી, એ આજાક પણ સાર જસાર વસ્તુને
 જસવા પ્રાપ્ત પાડ્યો વથા લોહનો નિરવર ઉપાદાર હતો પ્રચલિત
 અમુક પામવા લાગ્યો ૮ તેણે ઉપોદ મુળના પાર્શ્વનાથ

વેસાચના વંશાનુ વર્ણન.

મેળવના કમળે છે) અને નેઓ. કોનો છે તેઓ. જલુ સિવ (નિરે-
ખપ્પમાં રહી અને વિરોધપરિહારપદ્ધતિમાં મેલ)માં આસક્ત રહે છે આ
સિવાય બીજું કશું આશ્ચર્ય હોઈ શકે. " ૧૮ હે પ્રજા ! એ નગરમાંથી
કુ બહાં આપ્યો. ખુ, ખરેખર એ નગરને તે વારી દિશિએ એ
પ્રત્યક્ષ ભેતું હોય તોજ તું કૃતાર્થ થઈ શકે. " ૧૯ સાર્વપતિએ કહેલાં
તે વચન સાંભળીને સાક્ષ સહસ્ત્રાચાર્યનું મન પ્રસ્થાનપુર જવા માટે
એકદમ ઉત્થાવણુ બની ગયું. ૧૭ પછી જલુકમે પ્રાપ્ત કરવા ચોગ્ય
એવા સર્વ સજાને ચોવાને વશ કરી તે સહસ્ત્રાચાર્ય પેલા સાર્વપતિની
સાથેજ પ્રસ્થાનપુર નગરને રસ્તે પામ્યો. ૧૮ જલુકમે જનવિચિત્ર
રીતિ યુક્તાદરી કરવાથી તે પ્રસ્થાનપુર નગરમાં જઈ પહોંચ્યો અને
ત્યાં નગરમાં પ્રવેશ કર્યા જ તેને ઉત્તમ સકુલે થયાં. ૧૯ એમાં
કે—પેલાની નામનું એક પછી ચોવાની જગણી પાંખ પર લીધા
ધાસવાળા પ્રેસ ઉપર બેઠેલું તેના એવામાં જાણું અને પછી તે
પછી સુદર એટા કરીને, ચિરંચાલી મેલે કબજ કરીને વશ ધબી
વશ થઈને આંખાના રક્ષ ઉપર જઈ બેઠું એ પછી ત્યાં જાણીને
બેતું બેઠું કે તુરત જ આચોજ્યાપજ તેના મુખમાં જોવાની પ્રાપ્તિ
થઈ. ૨૦-૨૧ મહિષક-એટલે ચાપચી પજુ ઉત્કર્ષિત થઈને જમણી
વશથી ધબી વશ ગયું અને એક કૃતરે સારે દેહલે થઈને ધબી વશથી
જમણી વશ જાણ્યો. ૨૨ વળી એ સહસ્ત્રાચાર્યે તે નગરની બહાર
જ્યારે પ્રવેશ કર્યો, ત્યારે ઓચાઈનાથ ભાગવાની રથ તેને સાથે
થઈ. પછી તે પોતે પજુ સંધની સાથે નગરમાં ફર્યો. ૨૩ તે સમયે
એક કનુનેલા, કે જે તેની સાથે જ ત્યાં જાણ્યો હતો તે બેસ્યો કે,

તમે આ નગરમાં એ રહેશો તો તમને પુત્ર વશ પડશે. બાલ
થઈ, તમારા વશમાં ઉત્તમ થશે. પુત્ર સંધના નાથ થઈ, વળી
બીજા દેહલે પુત્ર તો દેવિના મહિરો ગણાશે અને તમારી

ચોથા પેઢીમાં ૭ એક પુત્ર થશે તે તે વીર્જના કાર્ય કરનાર નગર થશે. ૩મો તમે નગરમાં જ્યારે પ્રવેશ કરો ત્યારે ચોથા પેઢીમાં સત્તરવાળો આ રથ તરફ સામે મળે. ૭ ૧૭૭-૭૮ તે પછી એ સત્તરવાળો કમલ તથા પાન વગેરે આપીને સરખાણે સન્માન કરી અને રથમાં બેઠેલા શીષાર્પનાથ સત્તરવાળો નમન કરી પોતાના કુળને પણ વંદન કરી ૮ સરખાણે પેલા સાથ પડેલા વસ્તુ ન મળ્યાં પણ જ્યારે સુસ્તાવળતા તે નગરને પ્રવેશ તેમ, પેઢીમાં અને તેમણે, જ અને તથા કવિત્વને કારણે જાણ્યા ૯ પછી તેણે ત્યાં રહેવા માટે જાણવાશે એક માન મેળવી લીધું અને તેમાં તે સ્વયં મનથી રહેવા લાગ્યો તથા પુત્રેથી પત્નિ સંપાદન કરવા લાગ્યો ૧૨ એ રીતે પુત્ર એક જન્મી પેઠે પોતાના મૂળને મળવાની રીતે જાણીને તે ત્યાં રહી ત્યારે તેની બધા (કારી) સર્વના આગવસાનથી પેઠે પ્રાપ્ત અર્ધ-અધૌનિક રૂપ ૧૩ હવે એ નગરમાં ઉપીસ નામનો એક મંત્ર હશે અને તેની બાજુમાં નીચે પાર્શ્વનાથ સત્તરવાળો એક મંદિર હશે તેમાં એ યોગી (સરખાણ) જ્ઞાનસ્પર્શ પ્રાપ્તિ કર્યો-જ્યાંતે દેવસરના બાજુમાં તરીકેનું કામ કરવા લાગ્યો ૪ પછી તે મંદિરને આજ્ઞા નામનો એક પુત્ર થયો કે જે સમુદાયથી કિશન થયેલા મહામાની પેઠે પોતાની સર્વ જ્ઞાનોના વિસ્તારથી પુણીમાં સર્વને જ્ઞાન ૫ પ્રાપ્ત થયો ૧૫ થઈ તે આજ્ઞા શીષાર્પનાથના દેવસરમાં પોષકદાનાથ તથા પોતાના કુળને પામે આજ્ઞાપૂર્વક જાણિતરૂપ કરવા લાગ્યો ૧૬ પોતાનો પિતા જ્યારે મ લુ પામ્યા, ત્યારે આજ્ઞા તેમને રથની બાજુ અને ચોથામાં અધિધનિક માન્ય થયો ૧૭ જેમ પૂર્વજાદુ ૧૫૭ સુદ ૧૬૫ પામે તેમ, એ આજ્ઞા પશુ સાર જમાર વસ્તુને જગતમાં પ્રસિદ્ધ પાડ્યા તથા ચોથાનો નિરવર ઉપાસ કરતો પ્રસિદ્ધિ અનુરૂપ પામવા લાગ્યો ૧૮ તેણે ઉપીસ પુણ્ય પામનાથના

દેરાસરમાં એકવીસ આંગળની શીખાદિનાજ લગવાનની પ્રતિમાને મૂળ
 નામદ્વારા તરીકે તથા તેમના પરિવારમાં એકસો સિવેર નીચ પ્રતિ-
 માઓને તેવાર કરાવી અને તેઓ સર્વની શ્રાદ્ધપુત્રસ્ત્રી પાસે વિધિ
 પ્રમાણે પ્રતિષ્ઠા કરાવી. વળી એક નવું દેરાસર કરાવીને તેમાં કેટલી
 એક પ્રતિમાઓ બેસાડી અને તેના આગળના સાગમાં અતિવિરાળ
 એક મહા જાળાઓ. ૮૯-૯૧ એ પ્રમાણે નિરતર ધમધમોમાં
 પ્રવૃત્તિ કરી કરતો હતો તેવામાં જનુક્રમે એને "મોસદ" નામનો
 એક પુત્ર ઉત્પન્ન થયો. ૯૨ તેને એના પિતાએ સારા ઉપાધ્યાય પાસે
 સમય કરાવ્યો જણાવ્યો, જેથી તે અષ્ટપદ્ધતિમાં જ વિદ્યાભ્યાસ
 સનકમાં જામેસર થયો. ૯૩ પછી તેને "શુભમતી" નામની એક
 કન્યા સાથે પરણાવ્યો, કે જે કન્યા ૧૫ વર્ષ થાય ત્યાં સુધી હતી
 અને મૂળ તથા શીશના સુશુભી સપ્ત હતી. ૯૪ તે બન્ને એ
 પુત્રવંશ સ્થિત પ્રતિષ્ઠાવથી એટલા ભવિષ્ય-વાસિત બની ગયા કે
 જેથી તેઓને કેટલોક મળ મુજબેનમાં જ ગામ્થો થયો. ૯૫ તે
 પછી એક દિવસે આજીડે પોતાના આયુષ્યને અંત આવેલો તબી
 કેવલસુત્રને પોતાની પાસે બોલાવ્યા અને તેમની આગળ આવી
 વિનંતિ કરી ૯૬ "હે પ્રભુ! આપ આરા પૂર્ણ હો અને તેથી હું
 આપને પુત્ર પુત્ર કે અથવા (મરણ) સમયે આવીએ જે હું પોતાનું
 આત્મસાધન કરવું નેહાએ તેનો આપ મને તારવા મારે ઉપદેશ કરો."
 ૯૭ તે સાંભળી આત્મા મહારાજે મિત્થાપુત્રવર્ણક સિદ્ધાન્તમાં
 કરેલી શુદ્ધ આરાધના વિધિ પ્રમાણે તેની પાસે કરાવી. ૯૮ પછી
 તે સંતુષ્ટ થઈ મારે પ્રાર્થના સુધ પાસે જુગા માગી તેમજ સુત્ર છોડેને
 (મન, વચન અને ક્રયા-ક્રેમ) ચલુ પ્રકારે જમાવ્યા. ૯૯ પછી
 સાથે છેવટમાં ધનનો અંગ કરવા મારે પોતાના પુત્રને તેણે સિદ્ધાન્ત
 આપી અને પોતાના બધાઓને પોતાનું ધન વહેંચી આપી શુદ્ધ

ખાન કરવામાં તે વાજર થયો, તદ્દ વાજરનો આજ્ઞા કરી તે હુદિયન
 મેષીએ જાણતા મહત્ત્વ કરી, પણ પાસેથી નમસ્કારનો ઉપકાર
 કરવા માંડ્યો વધા બધા ઇચ્છેના મુખથી તેનું જનલુ જલુ મન
 માંડ્યુ એ રીતે તુલ્ય ખાન કરીને પેલાના પવિત્ર ધરતે વધા દેતો
 ત્યાં કરી તે સર્વ કર્યો ૧ ૭-૧ ૨ તેણે પુત્ર ચેત્તરે જલુ
 ખિન્નતા પસુનો ઉત્સવ કરી નવરવાસીઓનાં સર્વ કર્યો ધાવવા
 માંડ્યુ અને નિયામુજાએ કાગળ બહીત કરવા માંડ્યો ૧ ૩ તેની
 કો ધુલુચતી, ૩ એ પશુની જાગવાની હતી તેણે લેખે લેખે
 જાનક જાગવાના જલુકમે જલુ પુત્રોને જન્મ જાણેલ એજ જલુ
 ખેતના કાંતી સ્થિત જલુ સપાને ઉપજાવ કરે છે તેણે ૧ ૪ એ
 જલુ પુત્રોમાં પહેલો આજ્ઞાપર નામનો હતો, બીજો 'જિજ્ઞ' નામનો હતો અને ત્રીજો ઠાવજાપરિહ નામનો હતો. જા ત્રીજો પુત્ર
 જાવજાપરતે મૈષી નામનો હતો જલુ કુલોમાં લેખા કરતાં મેષ
 હતો ૧ એજ વધુક નવ પેલાની જલુ હજામે. ૨ એ લેખમાં
 જલુક અમુક છે તેજ, મેષલ જલુ પેલાના એ જલુ પુત્રે ૨ એ
 લેખમાં જલુક જલુ પાસે અને બીજા મીષલોમાં જલુ કુખ જલુ
 પાસે ૧ ૬ પછી પિતાએ એ જલુ પુત્રોને કુલની લેખવિદ અને
 ઉત્તરી નામની જલુ કુલનો જલુકમે જાણવાની. ૧ ૭ એ જલુ પુત્રે
 હમેશ પેલાની જાણવા રહેવા હતા, એવી લેખેની સ્થાને લેખે
 નાસલ મધી કુલેથી પેલાનો કાગળ બહીત કરવા લાગ્યો. ૧ ૮ એ
 રીતે જલેલ કાગળ મધા તે પછી કમના પેલાને લેખે નાસલ મેષી
 જલુકમ નિજા જાતી મધો અને જાનવા જોજ જલુ છે. ૧ ૯ એ
 ૨ પેલાના પાસે કમનામાં જલુ સિંચ રહેલી નથી, તે ૧૦ જલુ
 અને ત્યાં જલુ સિંચ રહી કો ૧ ૧ તે પછી જાજ્ઞપદિવાજા
 મેષેના નામલ જલુ પેલાના જાણવાનો જલુ મધો, ત્યારે જાજ્ઞપદિ

રહિત થઈને સુશાપિ વડે પલ્લુ પામ્યો. ૧૧ એ સમયે તેના પહેલો પુત્ર આસાપર નાની વયનો હોય છતાં પણ એવે અપારશુદિવાલો હોવાથી ધરના કારને તેણે જીવાડી લીધી. ખર્ચે કે ખૂસરી મારણ કરવાને પોત્ત બહેલો નજીક સું વચી દરકાર રાખે છે. ૧૧૧ એક દિવસે આસાપરે પોતાની અન્નપર્વિત્ત દેવપ્રસાદરિને જતાથી અને પ્રશ્ન કર્યો કે “હે પ્રભુ ! તું મનવાન કાઈ કે નહિ ?” ત્યારે આશ્ચર્યે વિચાર કરીને કહ્યું કે “હે ભદ્ર ! તું અત્યંત મનમાં / અપાર મનો રવામી કાઈ, પણ તે મેળવેલા મનને જો તું મન કાઈમાં નહિ વાપરે તો એ મન પોતાની મેળે તારી પાસેથી ચાલુ જાય. મારે તું અનિવાસી પુણ્ય કર્મ કરવું ” ૧૧૨-૧૧૪ તે સાંભળી આસાપરે પ્રશ્ન કરીને સુએ કહ્યું કે “હે પ્રભુ ! મને જો મન પ્રસિદ્ધિ તો મર્મ વિના જીવે કાઈપણ સ્થળે તેના કું બધા કરીશ નહિ.” ૧૧૫ આવી પ્રતિજ્ઞા કરીને તે સત્યપુણ્ય, તે દિવસથી આરભી ને કાંઈ અપ મન પણ સંપાદન કરેલા હતા તે સર્વને મર્મમાં અર્પણ કરી દેવા હતા. ૧૧૬ એક દિવસે તે, શીવપ્રસાદરિને વાંકવા માટે પુણ્યપર હાથીની રાજા સમાન પાવનરાજામાં ગયો. ૧૧૭ તે વખતે શ્રુતમહારાજ દેવલન કરવા હતા તેમને વાંકીને પ્રસન્નતાની કમ્પની તે ત્યાં ગયો. ૧૧૮ તે વેળા જીવન માણુએ ભિક્ષા લેવા માટે અપાર અધાર ગયા, ત્યારે કોઈ એક સાત વર્ષની કન્યા રમતી રમતી એક દમ વેગથી જીવનમાં આવી, ૧૧૯ એટલે તેજ સમયે સુત્રા નામની ફેવી તે કન્યાના કરીરમાં હાથલ થઈ ત્યારે આશ્ચર્ય મહારાજે પોતાના મનમાં ને ને અર્થો વિચાર્યા હતા તે સર્વ તે દેહને પૂજ્યા અને તેણે તેના સર્વ જીવે પણ કહ્યું. ૧૨૦ પછી આસાપરે પણ સુએ નમન કરી પૂજ્યું કે “મને મન પ્રાપ્ત થશે અથવા નહિ થાય, તે વિશે પણ અપ દેહને પૂજા. ૧૨૧ ત્યારે સુએની શ્રેયશ્ચથી તે જગત્

પ્રસ્તાવ ૨.

શ્રીએ કહ્યું કે શાકાલ દિવસમાં જાને પુખ્ત થતા પ્રાણ વૈદ્ય
 પરત્વ જાને સદા ઇશિયુ દિશામાંથીજ લાકા થઈ, ઉપર, પૂર્વ કે પશ્ચિમ
 દિશામાંથી કદી લાકા થઈ નહિ. એમ કહીને તે સમકાળેથી ત્યાંથી
 અંતર્ધાન થઈ ગઈ એટલે જાગ્યા પછાણને જાણપરના મર્યાપર
 જામ થવનો નાશ કરનાર વાસણેપ જાણ્યો. ૧૨૧-૧૨૪ તે જાણી સદા
 જાણપરે તેની વાણી ઉપરથી કુર્મીઓની સાથે જનુ-જાવનું કાંઈ
 કાંઈએ સંવત્ત ભવહાર (વેપાર-શાખાર) ચાલુ કર્યો. ૧૨૫ અને
 જાણ્યોને વેપાર કરતાં કરતાં ચર્યાચરથી ચલન કરેલા ઇશિયુ દિશા
 સમુદ્રમાં તેણે લક્ષ્મી સંપાદન કરી. ૧૨૬ જાણી પૂર્વે કહેલાં કુર્મી
 વચનનું સ્મરણ કરી તે સ્વચ્છ અંત કારણવાળા જાણપરે, શાકાલ
 ખાંડે સાતે ક્ષેત્રમાં જન કરવા માંડ્યો. ૧૨૭ અને જાણી તે તે
 લક્ષ્મીપતિ નથી ગયો એક દિવસે તેણે જાણવચનસુરિને વિનિમિત્તી
 કે જાણી છીરે હવે જાણતા થયા છે. અને જાણપરથી ઘેરાયા
 છે-જાણ થયા છે, મારે તમે બીજા કાંઈ જાણ્યા પાપર સ્થાપિત કરો.
 હું મારા રાજવચનથી તેમાં ફાલ્ગુન કરીશ. ૧૨૮-૧૨૯ તે સાંભળી
 જાણ્યોનું મહા. ૧૭ કહ્યું કે હું મર્યાપર. જાણ વચનની તેની મર્યાપર
 નથી. સુવચનથીની જાણ વિના જાણ વચનમાં બીજાને મુક (જાણ્યો)
 કરી લક્ષ્મી નહિ. ૧૩ જાણ્યો તે તેની પોતેજ જાણને જાણેજ જાણ્યો
 તારે જાણે કાંઈને જાણ્યો કરીશ, તે વિના નહિ. ૧૩૧ તે સાંભળી
 જાણપરે ૧૪૫ કે બીજા એક એક વચનમાં થયું જાણ્યો
 કરવામાં જાણે છે તે જાણી જાણ્યા વચનમાં એકજ જાણ્યો ૩૫
 દેવ. ૧૩૩ મારે હું જાણ પછાણ. જાણ્યા વચનની રિશ્તી કાંઈ
 નહિ હમણાં મને સંભળાવે છે. એ જાણે જાણે ભવહાર વિના મર્યાપર થક
 કહેવો નથી જન છે. ૧

શ્રીવ કાળી સમાધિ વડે મલ્લ પામ્યો. ૧૧ એ સમયે તેના પહેલો
 પુત્ર આસાધર નાની વયનો હતો જ્યાં પણ પોતે જાપાસ્ત્રદિવાલો
 દેવાથી ધરના જારને તેણે જાણી લીધા. ખર્ ૭૩ પૂસરી ધારણ
 કરવાને મેળ મળેલો જગત મું વળી દરકાર રાખે ૭. ૧૧૧ એક
 દિવસે આસાધરે પોતાની જ ગર્જનિશ દેવકુલસુરિને જતાથી જાને
 પ્રમ ખર્ ૭૪ "હે પ્રભુ ! હું ધનવાન થઈશ ૭ નહિ ૧" ત્યારે
 આશાને વિચાર કરીને કહ્યું ૭ "હે શક ! તું અપ્રમથમમાં જ
 જાપાર કર્યો. સ્વામી થઈશ પણ તે મેળવેલા ધનને જો તું ધર્મ-
 કર્મમાં નહિ વાપરે તો એ ધન પોતાની મેલે તારી પાસેથી ગામું
 જશે. મારે તું અવિનાશી પુણ્ય કર્યું કરશે " ૧૧૨-૧૧૪ તે સાંજની
 આસાધરે પ્રસ્તાવ કરીને કહ્યું ૭ "હે પ્રભુ ! મને જો ધન પ્રાપ્ત થશે
 તો ધર્મ વિના જીવે શાકાળુ સ્થાને તેના હું જન્મ કરીશ નહિ. "
 ૧૧૫ આવી પ્રતિજ્ઞા કરીને તે સ્વપ્નમાં, તે દિવસથી જારની જે
 કંઈ જાપાર ધન પણ સંપાદન કરતો હતો તે સર્વને ધર્મમાં ખર્ચણ
 કરી દેતો હતો. ૧૧૬ એક દિવસે તે, શાંતિપ્રસાદસુરિને વાંદવા માટે
 પુણ્યપૂર્ણ હાથીની સાથે સમાન પૈતૃપદાનામાં મળ્યો. ૧૧૭ તે વખતે
 ગુરુમહારાજ દેવવંશ કરવા હતા તેમને વાંદીને સુસ્તેવાની ઇચ્છાથી
 તે ત્યાં ગયો. ૧૧૮ તે મેળા બીજા સાંજેના ભિષ્મ દેવા માટે જ્યારે
 જ્યારે સ્થા, ત્યારે કોઈ એક સાત વર્ષની કન્યા રમતી રમતી એક-
 દર વેચથી જાપામમાં આવી ૧૧૯ એટલે તેજ સમયે સત્ત્રા નામની
 દેવી તે કન્યાના શરીરમાં ઇચ્છા થઈ ત્યારે આશાને મહારાજે પોતાના
 સનમાં જે જે જાણી ચિત્તવ્યા હતા તે સર્વ તે દેવીને પૂજ્યા જાને
 તેણે તેના સર્વ જીવે પશુ કહ્યા. ૧૨૦ પછી આશાધરે પણ કહ્યું
 નમન કરી પૂજ્યુ ૭ " મને ધન પ્રાપ્ત થશે જન્મવા નહિ જાય, તે
 વિરે પણ જાપ હોતી પૂજા. ૧૨૧ ત્યારે કુળી પ્રેરણાથી તે જગતી-

મસ્તાવ ૨.

અરબિએ ક્રી. ૩ ની પોલાન દિવસમાં જાને પુખ્ત પન ગ્રામ કરે
 પરંતુ જાને સદા ઇસ્લિમ દિશામાંથીજ લાલ કરે, ઉપર, પૂર્વ ૩ ખંધિય
 દિશામાંથી કરી લાલ કરે નહિ. એમ કહિને તે સત્તાઓની ત્યાંથી
 અંતર્ધાન થય ગઈ એટલે જાણ્યા મહારાજને આશાપરના મસ્તાવ
 જામ કરાવે નાહ કરનાર વાસણેપ ખંડો ૧૨૨-૧૨૪ તે પછી સદુ
 આશાપરે ડેવની વાણી ઉપરથી કુર્બાનીઓની સાથે બહુ-બાવડુ કરીને
 ડેવેલા સતત બવહાર (વેપાર-ચેળવાર) થાણુ ક્રો. ૧૨૫ અને
 બહુક્રમે વેપાર કરતા કરતાં ચંદાચલથી પકન કરેલા ઇસ્લિમ દિશા
 સમુદ્રમાં વેણે લક્ષ્મી સંપાદન કરી ૧૨૬ પછી પૂર્વ કહેલાં કુર્બા
 વચનનુ રમસુ કરી તે સમય અંત કરણપણા આશાપરે, પોલાના
 પાને સાતે હોંચામાં બસ કરતા માંકો ૧૨૭ અને પછી તે તે
 લક્ષ્મીવિધિ નવી મયો, એક દિવસે વેણે મોદિવસુદસુરિને વિનિમિ કરી
 ૩ જામ કરીરે ફરે બહુકા થયા છે અને હજામસાથી ઘેરાય
 છે-૧૬ થયા છે, માટે તમે જીભ ડાળીને જાણાર પછાર સ્થપિત કરે
 ૬ ગ્રામ વૈભવપ્રમાણે વેમાં પામવ કરીશ ૧૨૮-૧૨૯ તે સમયે
 જાણાર મહા ક્રો ૩, હે મહુમ ૩. જા ગચ્છની લેવી મર્મ
 નથી સત્તાઓની આલ વિના જા ગચ્છમાં જીભને મુકે (બહુપાન)
 કરી સદા નહિ. ૧૦ જ્યારે તે લેવી પોતેજ જાને જાહેર જાણે
 તારે અને ક્રોને જાણાર કરીશ, તે વિના નહિ. ૧૧ તે સાંભળ
 આશાપરે પૂછુ ૩. જીભ એક એક ગચ્છમાં પછા જાણારો
 કરવામાં આવે છે તે પછી જાપણા ગચ્છમાં એકજ જાણાર ૩૫
 ટાન ૧૨૨ માટે હે પૂળ મહારાજ. જાપણા ગચ્છની સિધિ ૩૫
 બધે હમણા અને સત્તાઓ ૩૫ એ હજીવ બવણા વિના મહુમ ૩૬
 કરે નહી બસ છે. ૧

ઘોડેશ ગમ્હની સ્થિતિ.

મુકમદારગજ બોલ્યા — એ સમય વર્ષાત કહેવા થયે નું સમય નથી, તેપણ સહેવામાં તને એ વર્ષાત કહું પું સાંભળ. ૧૩૪

ઘોડેશ ગમ્હની સ્થિતિ.

આ ૮ અવસર્પિણીમાં ત્રેવીસમા તીથકર શીખર્ષનાથના શિષ્ય મુકમદાર નામના મહાપુર થઈ ગયા છે ૧૩૫ તેમને ક્રેગી નામના એક શિષ્ય દત્તા ગેમલે પ્રણિ સભ્ને બેઠા આપી નાસ્તિકપર્ષનાથી દોષપ્રમર્ષા આપ્યો હતો. ૧૩૬ તેમના શિષ્ય સ્વયંપ્રભમુરિ થયા એક દિવસે તે મુનીશ્વર વિદ્યાર કરતા કરતા ધીધીમાથ નગરમાં આવ્યા અને તે નગરના ઉદ્યાનમાં માસક્રમ રવા ત્યાં અનેક ભખ્ય છપે મસારાપ ગજોના નાથ કરવા ચારે સતત વેળનું ઉપસન કરવા લાગ્યા ૧૩૭-૧૩૮ હવે તેજ સમયે જવાહરપરતમાં અભિરુદ્ધનાથને એક પ્રખ્યાત વિદ્યારગજાને વિદ્યારેણ્ય નર્વર્નું પાઠન કરી રહ્યો હતો—અર્થાત્ ત્યાં ગભ્ય કરી રહ્યો હતો. ૧૩૯ એક દિવસે તે ઇંધિનું વિદ્યામાં આવેલા આઠમા દીપમા નિવરણાદિતિ અંબન પર્વત પર રહેલા કાશ્મીર તીથકરેને વાંદાની હાથાથી એક લાખ વિદ્યાને સુધે આઠાસ થાને ભળ્યો હતો. તેણે નીચે પાવના સાધુઓ સહિત સ્વયંપ્રભમુરિને તેજે થયા. ૧૪ ૧૪૧ તુરતજ તેજે વિચાર કર્યો કે જયમર્ગનું કરી ઉદ્ધાપન કરું નહિ. આવે વિચાર કરી આઠ સપ્તથી તે નીચે ઉતર્યા અને અભિપર્ષક પ્રજાપ કરી રહેના સુભ વધાની હાથાથી ત્યાં ખોદ ૧૪૨ આઠાવ મહારાજે પણ સસારની અમારપને અજ્ઞાનપણી એવા પ્રારત્રી રહેના આપી કે એવી તેની જીવિ અમારપણી વિરાજ રહ્યો કે તેજુ પાવના પુત્રને સભ્યસને નેષાદી રજાનેથી ગભ્ય રહ પાવના વિદ્યારેણી સાથે ઠીકા લાખી. ૧૪ અનુક્રમે તે નીચા થયો એટલે આચાર્યદ્વારાજે તેને પાવના

સ્થાન ઉપર સ્થાપિત કોઈ-જાગ્યાર્થનાં ગર્ભજી કહું પણ પાંચલે
મુનિઓની સાથે તે પુખ્તીપર વિદ્યાર કરવા લાગ્યા ૧૪૫ એક રિક્તે
છીક નગરમાં જાગ્યાર્થમહાશય સમવસર્પા, પશુ ત્યાંના કાઠ પુખ્તે
જાગ્યાર્થમહાશય ત્યાં રહ્યા ખ્યાં તેમને નહન જાદિ કહું ત્રી ૧૪૬
એકથે જાગ્યાર્થમહાશયનું તે જપમાન કરેનું એક કાચતેરીએ લાસ-
તનું ચાન ભજવવા ખાતર તેની કીમતી કરવાનો સનામાં વિચાર ક્યો
૧૪૭ ખીક તરફ એક નગરમાં છીક નામનો એક મેડી રહેતે હવે
તે કલેજ પુસ્તકાળ દેખને પુસ્તક સંપાદન કરવા ચાડે મુખનું જીવન
મનિ ક્યારી રહ્યો હતો ૧૪૮ જુ વાચતેરીએ તે મનિમાં પુસ્ત-
નામક વરીકે નેસાકાને મોડીસમવાનની નવી પ્રવિધા તેમ મેડીની
ચામ્યા ક્યારે તેવારી કરવા ચાડે ૧૪૯ મેડીની તે ચામ, કે એ
પદા નેચા મેડા જાકવાળી હતી તે સાવકથે ચાચેના યેનાચાળી
નીચી જાને લાવવકાક નામના પર્વતમાં નિત પેલાનું કપ
સપી જાવવા લાગી ૧૫ મેડીએ કપના જાવવનું કારણ એક દિક્તે
ચાવવને પૂછતુ એકથે ચાવથે નાનર નિજ કરીને તે ચાવ મેડીને
કી અને મનજી સિદ્ધ કી તેનાથી ૧૫૧ તે ખી મેડીએ સવજ
કંઈના ચાકલેને ચેલાળીને પેલાળી ચામ્યા કપના કપને સપી જાવજ
સમવસા પૂછતુ તારે તેનેએ પશુ જુલિયુની જાનેક રીતે લું
કારણ કહું ૧૫૨ જુ ૧૪૨૫૨ જિન વરેલા તેએના કપનાને લીરિ
મેડીનું ચાન કાચપાનુ ચાનુ અને તેની તેમ સિદ્ધિમાં લાસમા પંચ
મનિના ઉપર કેદલાએક દિક્તો પીલી ચામ ૧૫૩ પેલી વચ્ચે ત્યાં
જાવેલા સુરિ પશુ એક પાસાકા ત્યાં કરીને ખીક વચ્ચે ચામ્યા ચા
હતા, જુ ૧૫૪ જાવજાળી એક ચામુમાંજનીએ સ્વથે રહેને તેમ સુરિ ચામ
ત્યા જામ્યા ૧૫ મેડીએ જાવનું કે એક સુરિ નગરના કાચનામાં જાગીને
સ્થા કે નેચી તે જાગ્યાર્થ પાસે જામ્યો અને પેલાંને કીક વેમને

સ્થાન ઉપર સ્થાપિત કર્યો—આચાર્યજીના પગલું હતું. પછી પંચમે
 મુનિઓની સાથે તે પૃથ્વીપર વિહાર કરવા લાગ્યા ૧૪૫ એક દિવસે
 સીંચ નગરમાં જગદીશ્વરના સમવસર્ગ, પશુ ત્યાગ પ્રાપ્ત થયું
 આચાર્યજીના ત્યાં રહ્યા બાદ તેમને વહન બાદિ હતું ત્યારે ૧૪૬
 એકમે આચાર્યજીના પગલું તે જગમગ થયેલું એક કાલકોટીએ કાલ
 નું થાન બળવવા આવર કેવી કમતિ કરવાનો કનમાં વિચાર કર્યો
 ૧૪૭ બીજા વર્ષે એક નગરમાં સીંચ નામનો એક મેઠી રહેતો હતો
 તે પશ્ચિમ પુરુષાણી દેશની પુત્ર સપાન મવા થયે પશુનું જીવન
 મરિ મળી રહ્યો હતો ૧૪૮ પશુ કાલકોટીએ તે મરિમાં મુક
 નાથ તરીકે બેસાડવાને ધીરશક્તિવાળી ત્યાં પ્રતિષ્ઠા તેમ મેઠીની
 ચાલ્યા હપમે તેવારી કરવા માંડી ૧૪૯ મેઠીની તે ચાલ ૩ એ
 થામ એવા મેઠા બાજીવાળો હતો તે સાવકામે જાયેલા યોગાચારી
 નીચા જમને લાવવામાં નામના પર્વતમાં નિત્ય પોતાનું જ
 કરી બાલવા લાગી ૧૫૦ મેઠીએ હપમા જમાવતું મરણ એક દિવસે
 મેઠાએને પુત્રુ એકમે એવામે જગતર નિમગ્ન કરીને તે વહ મેઠીની
 કરી અને પ્રત્યક્ષ સિદ્ધ કરી દેખાડી ૧૫૧ તે પછી મેઠીએ સમગ્ર
 રહેનના બાલકોને એવાએને પોતાની ચાલ્યા હપમે કરી જમાવ
 મનમાં પુત્રુ તારે કેએએ પશુ જીવિતીને જોઈ રીતે વડું
 મરણ હતું ૧૫૨ પશુ પરસ્પર મિત્ર થયેલા કેએએ આચાર્યને કીમે
 મેઠીનું થાન સંકષ્ટુ થયું અને કેવી તેમ સ્થિતિમાં લક્ષ્ય પૂર્વ
 મહિત ઉપર પ્રભાએક દિવસો પીટી ચલા ૧૫૩ પેટી તરફ, ત્યાં
 બાનેલા સુરિ પશુ એક કાલકોટી ત્યાં કરીને બીજા તરફ ચાલ્યા થઈ
 હવા, પશુ પાછળથી એક ચાતુર્માસ બીજે રજા રહ્યો તેમ સુરિ થાન
 ત્યાં જાળ્યા ૧૫૪ મેઠીએ ૧૫૫ ૩ એક સુરિ નગરના કીયાનમાં બાંધીને
 રહ્યો ૩ જ્યાં તે આચાર્ય થયે બાળ્યો અને પોતાનો સીંચ તેમને

કોશ મંજરી નિષ્ઠિતિ.

જુઓ. ૧૫૫ સુરિએ તેનું મુખ પરિણામ બણી લીધું અને સ્પષ્ટ-
 રીતિ તે મેંખાને તેમણે કહ્યું કે " જા, તારા સંજ્ઞાને હું અવગત દર
 કરીશ. " ૧૫૬ સુરિના એ વાક્ય ઉપર મહા રાખીને પેલો મેંખા
 ઉતાવળા ઉતાવળા પેતાને પેર મથો અને પાછળથી સુરિએ પશુ
 ખાન હતું જેથી શાસનદેવી ત્યાં આવી પહોંચી. ૧૫૭ તેથીએ આ
 પ્રમાણે વિનિતિ કરી કે " હે પ્રભુ! વીરજિનેશ્વરની નવી પ્રતિમા હું
 તૈયાર કરી રહી છું. તે જ અભિલાષા તૈયાર થશે. " ૧૫૮ પછી
 આચાર્ય મહારાજે કહ્યું કે " હે દેવિ! તું પોતે એ મેંખાની આમજ
 પ્રત્યક્ષ જાને આ સર્વ વર્ણાત તારા સ્વમુખે, જેવું હેતુ તેનું તેની
 પાસે કરી સંજ્ઞાવા. " ૧૫૯ પછી તે દેવી પશુ સુરની આગા
 પ્રમાણે ત્યાં જઈને નિદ્રામાંથી જાગૃત થયેલા આમજનુકૂળ મનનાળા
 મેંખાને પ્રત્યક્ષસ્વરૂપે કહેવા લાગી કે " હે મેંખિ! હું શાસનદેવી
 પોતે, સુરની આગાથી વારી ચાલના દુષ્કર્મવર્તુ કારણ મહેવા માટે
 જાહી આવી છું. માટે તું સાવધાન જાને સંજ્ઞા ૧૬૧ વારી ચાલના
 દુષ્કર્મ હું શીવીરભગવાનની નવી પ્રતિમા તયાર કરી રહી છું. માટે
 ચાલના સ્થાનરૂપ સહેજે તું કરીશ મા. " ૧૬૨ એમ કહીને તે દેવી
 ત્યાંથી જંતર્ધાન થઈ અર્ધ એટલે મોહનજ થયેલા તે મેંખી પશુ
 માત્રાક્ષમે સુરની પાસે જઈને સુરના ચરણમાં વળન કરી ત્યાં બેઠી.
 ૧૬૩ પછી તેણે એ હાથ ભેડી યાત્રે શાસનદેવીએ એ કંઈ કહ્યું
 તે વિશે જાણે પ્રશ્ન પૂછ્યા. ૧૬૪ એ કે શાસનદેવીએ એ પ્રમાણે
 કહ્યું કે તે તે પ્રમાણેજ દસ, વોજસુ તે સર્વ વર્ણાત આપ થને કહે. "
 પછી સુરએ એ વર્ણાત જનમું હતું તે સર્વ તેને કરી સંજ્ઞાવા. ૧૬૫
 તે સમયે મેંખાએ સુરને વિનિતિ કરી કે " હે પ્રભુ! આપ મારી
 સાથે જાશે. આપણે વીરજિનેશ્વરની પ્રતિમાને હરે મહાર કાઢીએ. "
 ૧૬૬ ત્યારે સુરિએ પશુ કહ્યું કે એ પ્રતિમા એ કે પૂર્વ થઈ છે

તેમજ સુધાસનના આ સાત દિવસ તું ચોખી બા, તે પછી તુજ
 મુદતે જાપ્તો તેની લાગીશું. " ૧૬૭ તે સાંજના મેષીએ કુ
 કે જાપ માયા પૂજા એ અને જામાઈ એ મોટો જાપ
 વચ્ચે તથા જાપેસ તેજ તુજ મુદતે એ તે હને મારી પ્ર
 ર્જનાને જાપ સંવર પુજુ કરો ૧૬૮ જાપા પ્રસરના મેષીના જાપ
 જાપાદશી ચમત્કા રહિત એવા પુજુ પૂજા જામાઈ મહાસુને મેષીને
 સાથે જાપ જાપ મીચીરભગવાનની પતિ હતી ત્યાં જ્યાં ૧૬૯ તે સ્કે
 સુવર્ણના સામીએ તથા પુષ્પો એકી મેષીએ પોને જપ્તને જેડી
 અને જિનભગવાનને જાપાર મહા ૧૭ પછી એમના હાથસંજાઈ
 લીધું ના ફળ સમાન ને ચીઠા ઠોળી સ્ત્રી હતી તે મીચીરજાન જિનેજરને
 મેષી, જાપાદશી પોવાના રેવમરિયા કર્ક કરો. ૧૭૧ અને પછી
 પવિત્રદિવાળા તે મેષીએ પ્રતિધાન તુજ વચ્ચે જાપાદશી તેમજ
 એ જાપ મર્ પ્રસરના મેષીની રહિત હતુ તે એક જાપ (મુદત)
 ને નિભવ કરો. ૧૭૨ માપમાસના તુજાદશી પૂર્વા-૫ મેષી જિને
 રિક્તે જાપાદશી તુજાર અને પા જાપ હતુ ત્યારે, જાપી જાપ
 ર્જમાપના મેષી પ્રમાણે વિધિપૂર્વક પ્રતિધાની સર્ સામીએ
 એકી કરજમાં રેકરો કે તેજ સમને પ્રેર દે નવરથી રૂપની જિનિ
 જાને પ્રેરજાએક જાપો. જાપના જાપના જાપના અને તેજાએ
 જાપના મહાપના મરજુમાં વડા કર્ક ૧ ૩-૧૭૫ પછી તેજાએ
 જિનિતિ કરી કે તે પૂજા મહાપના મેષી પ્રેર દે નવરમાં સર્
 મીચીરભગવાન તુ મરિર તથા નવી પ્રતિધા તેજાર મરનેક કે
 ૧૭૧ મોટો તેડી પ્રતિધા કરજ સાથે મેષી જાપને જિનિતિ કરી કે
 તે કે ભગવાન' તે ઉપર જાપ જાપી જાપ પ્રસન્ન થાએ અને
 ત્યાં પધારી જાપા મનોરથ પુજુ કરો. " ૧૭૭ તે જિનિતિ સાંજના
 જામાઈ મહાસુને વિચાર કરો કે એ મુદતે જાપ નામી કર્ક કે

શિક્ષણ અંગની સ્થિતિ.

પૂર્વે, ૧૫૫ સુરિએ તેનું શુભ પરિણામ બતાવી લીધું અને સ્પષ્ટ-
રૂપે તે મેધીને તેમણે કહ્યું કે “ ન, વારા સરખો કું બવસ્ય દર
કરીશ. ” ૧૫૬ સુરિના એ વાક્ય ઉપર બહા રાખીને પેલો મેધી
ઉતાવળે ઉતાવળે પોતાને ઘેર ચલે અને પાછળથી સુરિએ પણ
આન હતું એથી શાસનલેખી ત્યાં આવી પહોંચી. ૧૫૭ જેનીએ આ
પ્રમાણે વિનવિ કરી કે “ હે પ્રભુ ! તોગજિનેશ્વરની નવી પ્રતિમા કું
તૈયાર કરી રહી છું. તે ૭ મહિનામાં તૈયાર થશે. ” ૧૫૮ પછી
આચાર્ય બહારાએ કહ્યું કે “ હે દેવિ ! તું પોતે એ મેધીની આમજ
પ્રત્યક્ષ થઈને આ સર્વ વર્ણવ વારા સ્વમુખે, એવું હેમ તેનું, તેની
પાસે કહી સંભળાવ. ” ૧૫૯ પછી તે જેની પણ સુરની આગ્રહ
પ્રમાણે ત્યાં જઈને નિહાચાથી નમ્રત ચરેલા આમજનુકા મનવાળા
મેધીને પ્રત્યક્ષસ્વારે કહેવા લાગી કે “ હે મેધિ ! કું શાસનલેખી
પોતે, શુરની આગ્રહથી વારી નામના દુપતાવનું કારણ કહેવા માટે
બહી આવી છું. માટે તું સાવધાન થઈને સાંભળ. ” ૧૬૦ ત્યારી મામના
દુપથી કું શીવીરભગવાનની નવી પ્રતિમા તૈયાર કરી રહી છું. માટે
પાપના સ્થાનક સહેલને તું કરીશ મા. ” ૧૬૧ એમ કહીને તે જેની
ત્યાંથી અંતર્ધાન થઈ ગઈ એટલે મોહનજ ચરેલા તે મેધી પણ
માત્ર-કાલે સુરની પાસે જઈને સુરના ભરણમાં વહન કરી ત્યાં બેઠો.
૧૬૨ પછી તેણે એ હાથ બોલી યાત્રે શાસનલેખીએ એ કહ્યું
તે વિશે આગે પ્રશ્ન પૂછ્યા ૧૬૩ “ એ કે શાસનલેખીએ એ પ્રમાણે
કહ્યું કે તે તે પ્રમાણેજ હતો, તોપણ તે સર્વ વર્ણવ આપ અને કહે. ”
પછી સુરએ એ વર્ણવ જન્યું હતું તે સર્વ તેને કહી સંભળાવ્યું. ૧૬૪
તે સમયે મેધીએ સુરને વિનવિ કરી કે “ હે પ્રભુ ! આપ મારી
સાથે થાશે. આજે તોગજિનેશ્વરની પ્રતિમાને હવે બહાર મહીએ. ”
૧૬૫ ત્યારે સુરિએ જા કહ્યું કે એ પ્રતિમા એ કે પૂર્વ થઈ છે

તોપણ સરકારના આ સાત દિવસ તુ ધોળી બ્, તે પછી સુધ મુદતે બાપજે તેને લાવીશું. " ૧૯૭ તે સંકલ્પ મેંથીજે મુ ૩ બાપ મારા પૂજ્ય ડા અને બાપાર્થ એ ચારે બાપુ બસન તથા બાદેલ તેજ સુધ મુદતે છે તે હરે મારી પ્ર- ર્થનાને બાપ સત્વર પૂજ્ય કરે ૧૯૮ બાપા પ્રાર્થના મેંથીના બિ- બાપુથી મંગળતા રહિત એવા પજુ પૂજ્ય બાપાર્થચક્રાચક્રે મેંથીને સાથે હાથ બા ધીવીરભગવાનની પૂર્તિ હતી ત્યાં જા ૧૯૯ તે સ્વે સુવર્ણના ચાંચીએ તથા પુ પો લેખની મેંથીને પોતે પૂજીને જેથી બને જિનભગવાનને બહાર કઢાયા ૧૭ પછી એમના હસ્તચાલકાં લીધું નહ રજા સમાન એ ચારે યોગી રહી હતી તે ધીવર્ધમાન જિનભગે મેંથી, બાપુકર્ણક પોતાના દેવગદિમાં લઈ ગયો ૧૭૧ બને પછી પવિત્રકુદિનાથ તે મેંથીને પ્રતિષ્ઠાના સુધ લખે સ્થાપાવીને તેવાથી એ લખ મર્વ પ્રાર્થના મેંથીથી રહિત હતું તે એક લખ (મુદત) તે નિમ્ન કર્યો ૧૭૨ માપચાસના સુભાષણની પૂર્વા-પચથી સિમિતે દિવસે વાસમુદતમાં સુભાર બને પન લખ હતુ ત્યારે, મ્મી બાપા ર્થચક્રાચક્રના એવા પ્રમાણે વિરિપૂર્ક પ્રતિષ્ઠાની સર્વ સાધમીએ એકી કરવામા પોતેએ ૩ તેજ સમરે ડાર હા નચરથી હા પની નિમિત્તિ લખને કેલ્યાએક મારીક કીલાવવા કીલાવવા બાપા બને તેએએ બાપાર મહારાજના ચરણમાં નહાઈ ૧૯૯-૧૭૫ પછી તેએએ નિમિત્તિ કરી ૩ હે પૂજ્ય મહારાજા મેંધ ડાર હા નચરમાં સંદે ધીવીરભગવાન તુ ચરિતર તથા નવી પ્રતિમા તેવાર મારેલ છે ૧૭૧ માટે તેની પ્રતિષ્ઠા કરવા સાફ મેંધ બાપને નિમિત્તિ કરી છે તે હે ભગવાન! તે હાપર લખ બાપી બાપ પ્રસન્ન થાએ બને ત્યાં પધારી બાપા મનોરથો પૂર્ણ કરે. " ૧૭૭ તે નિમિત્તિ સંકલ્પ બાપાર્થ ચક્રાચક્રે નિમાર કર્યો ૩ ને મુદતે બિન નામી કર્યું છે

છિકેશ અગ્નિની સ્થિતિ.

તેજ મુદ્ધવ' ત્વનિ મારે પશુ યોગ્ય છે " પછી મહાભુદિમાન
 આચાર્યમહારાજને આવેલા પ્રત્ને કહ્યું કે હે ભગ્વે! અમારું આવર્ત
 કેમ જાતી રહે! કેમકે જે જન્મ અતિ નાશી કર્યું છે તેજ
 જન્મ ત્વનિ મારે પશુ શુદ્ધ છે બીજી કોઈ શુદ્ધ નથી. મારે અર્હીનું
 ક્ષમ પાતું મળીને બીજો સ્થલે કેમ જઈ શકાય. ૧૭૯ તે સાંભળી
 પેલા આવેલા જેદ પામ્યા અને સરમોદા જાતી મથા, એટલે વળી
 પશુ તેજો સામે જોઈને આચાર્ય મહારાજ બોલ્યા કે હે મુદ્ધ પુત્રો
 તમે ભર્ષા જેદ પામે મા. ૧૮ જો કે મારે દેહ એકજ છે અને
 અર્હી જન્મ પશુ છે તેથી એટલા સાથે જને જન્મો સાચવી સક્ષમ
 નહિ પશુ અર્હીનું ક્ષમ સિદ્ધ કરીને હું આમલ માર્ગે ત્યાં જવસ્ય
 આવીશ. ૧૮૧ તમારે એક નિશ્ચય કરીને પ્રતિષ્ઠાની સામગ્રી તૈયારજ
 રાખવી જેથી તેજ જન્મમાં મધની હમ્મજ હું પૂણું કરીશ. ૧૮૨
 તે પછી અત્યવ જુદા પામેલા જ્ઞાનદવાળા તે આવેલા, આચાર્ય
 મહારાજને વહન કરી પોતાને નગર મથા અને સત્વર મંધને તેજોએ
 ખગર આપી. ૧૮૩ જેથી સધે પશુ ગ્રામમાત્રમાજ સર્વ માનકોદ્ધાર
 વિધિપ્રમાણે પ્રતિષ્ઠાની સામગ્રી એકી કરી. ૧૮૪ તે પછી મીમાન્સ
 ઉપદેશ નગરમાં શ્રીભક્તવાનની વિધિપ્રમાણે પ્રતિષ્ઠા કરીને મીરલ
 પ્રભસુરિ, આકાશ માને કોરદક નગરમાં મથા અને ત્યાં તેજ ધન
 જન્મમાં ઉચ્ચ પ્રકારે પ્રતિષ્ઠા કરી. ૧૮૫-૧૮૬ એ રીતે મીમ્તાવીર
 ભગવાનના નિર્વાણ પછી સિવર વર્ષ મથા પછી ઉદિસનગરમાં શ્રી
 શ્રીભક્તવાનની ઉચ્ચ સ્થિતિ સ્થાપના મથા હતી. ૧૮૭ પછી ફરી
 જનુ આમલ માર્ગે ઉપદેશ નગરમાં પામ્યા જાતી આચાર્યમહારાજે
 શ્રીભક્તવાનની સ્નાત્રિક્યા તથા પૂજાક્રિયા વગેરે કેમ કરવી, તે
 મંદીને સમજાવ્યું. ૧૮૮ એ પ્રમાણે જનુએ છિદ્રા મેષી શ્રીન
 પર્મને તથા શુદ્ધસમ્પ્રદાયને ધારણ કરનારા મથા હતો અને તેનો

પરિવાર ખૂબ તેજ નેચેલ પારિતો ન-ચે હતો. ૧૮૬ શીરનાગમરિ
 ખૂબ ત્યાં જાવી જાવીને પસી વાર માસકમ રહેવા હતા. એથી
 તેમજ જોડે માસકમ ત્યાં રવા હતા. ૧૬ પૂન શીરનાગમરિ
 ત્યાં રહી રહીને પાસીઆનેના જવાર હવાર સમીને નેપ જાણે
 હતો. ૧૬૧ જોડે કિસે જાણારમદારાને જાણોને મ્હુ ૩ "તમે
 જા રહિમ તેનું જૂનન કયે મા ૩મા પ્રાસીઆને પાત મીને તે
 હમેશાં પાસી કયેલી છે. ૧૬૨ તે સાંભળી જાણોને મ્હુ ૩, "હે મ્હુ
 જા મી રમદારી છે. જો જામે તેનું જૂનન ન મીએ તે તે જાણ
 કુજને વધ જાણે નાહ મી નામે" ૧૬૩ ત્યારે જાણારમદાર-
 રાને મ્હુ ૩ "હું વધારી રહ્યો મીર." પછી સર્વ જાણો તેનું જૂનન
 મરવા નેપ રવા જોડે તે તે પ્રમદારાજી હાપર રાપી હી. ૧૬૪
 તેજે નિરવર પ્રમદારાજી માટે જાન નેપ પાંચે. જોડે કિસે
 સામકમના સમયે પ્રમદારાજી ખાન રહિત જાણારમદારા નેપ હતા
 ત્યારે તે તેને તેમના નેચેમા પીમા મી ૧૬૫ પ્રમદારાજી પેલાં
 રાનને તે જાણી રવા ૩ જા મમ તેનું ૩ પછી તેમજે તેને
 જોડે તે જાણી નાપી ૩ એથી જાણારમદારા જાણી દિવસ દરિયા
 પો તેને પીમા રવા જાણી. ૧૬૬ તે પેલાં મી ૩ "હે સ્વામિન!
 જાણારમદારાને હાંપે મે જાણો જાણારમદારાને ૩ માટે રવા કયે
 હું હરી જા પ્રમદારા મી નહિ જો પ્રમદારા જાણો. ૧૬૭ તે તેજા
 જાણારમદારા ને તેને જાણુ ૩ "તે કોષ કમ મોં હતો." ત્યારે
 તે મેલી ૩ જાણા સેવાની વમે રહ્યો મી હતા, તેથી મેં કોષ મોં
 હતો. ૧૬૮ પછી જાણારમદારાને જાણુ ૩ "તમે સુ જાહે." ત્યારે તેજે
 મ્હુ ૩ "મને તે કમ મામા જોડે માંસ કિ ૩" તે સાંભળી પ્રમદારાને
 મ્હુ ૩ હે કિ. તુને માંસ જાણ મીર તે તુ વાં કિ મીર. પછી તેને મ્હુ ૩, "હે મ્હુ! મને માંસ

શિક્ષણ અચ્છની સ્થિતિ.

તેજ મુદ્દત ત્વનિ મારે પણ ચોખ છે " પછી મહાશુદ્ધિમાન જાત્યર્થમહારાજે આવેલા પ્રત્યે કહ્યું કે " હે ભાવ્યો! જાત્યર્થ આવવું કેમ જાતી સો! કેમકે જે જાત જાતિ નક્કી કરી છે તેજ જાત ત્વનિ મારે પણ શુદ્ધ છે બીજી કાર્ષ શુદ્ધ નથી. મારે જાતીનું કમ પાતુ મારીને બીજો સ્થળે કેમ જઈ શકાય! ૧૭૬ તે સાંભળી પેલા આવેલા એક પાત્યા અને સરમીદા જાતી ગયા, એકમે વળી પણ તેઓ સામે જોઇને જાત્યર્થમહારાજ બોલ્યા કે હે સુર પુરોએ તમે જાઈ એક પાત્યા મા. ૧૮ જો કે મારા દેહ એકજ છે અને જાઈ જાત પણ છે તેથી એકા સાથે જાને જાનો સાચવી શકાય નહિ પણ જાઈનું કમ સિદ્ધ કરીને કું જામસ માર્જે ત્યાં જાવસ જાતી. ૧૮૧ તમારે એક નિશ્ચય કરીને પ્રતિષ્ઠાની સામગ્રી તૈયારજ રાખવી, જેથી તેજ જાત્યર્થ મમની કમ્પન કું પૂજી કરી. ૧૮૨ તે પછી જાત્યવ વિક્ષિ પામેલા જ્ઞાનદવાળા તે આવેલા, જાત્યર્થ મહારાજને વળી કરી પોતાને નગર ગયા અને સત્વર મંથને તેઓએ ખગર આપી. ૧૮૩ જેથી સર્વે પણ જાત્યમસમાજ સર્વ આવેલાદારા વિધિપ્રમાણે પ્રતિષ્ઠાની સામગ્રી એકી કરી. ૧૮૪ તે પછી શીમાન ઉપોદ્ય નગરમાં વીરભગવાનની વિધિપ્રમાણે પ્રતિષ્ઠા કરીને શીરત્ન પ્રભાસરિ, જાકાસ માટે ગારદા નગરમાં ગયા અને ત્યાં તેજ ખન જાત્યર્થ ઉત્તમ પ્રકારે પ્રતિષ્ઠા કરી. ૧૮૫-૧૮૬ એ રીતે શીમદાવીર ભગવાનના નિર્વાણ પછી સિવર વર્ષ ગયા પછી ઉપોદ્યનગરમાં શી-વીરભગવાનની ઉત્તમ સિંચર સ્થાપના થઈ હતી. ૧૮૭ પછી ફરી પણ જાકાસ માર્જે ઉપોદ્ય નગરમાં પાખ જાતી જાત્યર્થમહારાજે જિનભગવાનની સ્થાપના તથા પૂજનક્રિયા વગેરે કેમ કરવી, તે દેખીને સમજાવ્યું. ૧૮૮ એ પ્રમાણે જનુકમે શિદ્ધ થઈ જિન પર્મને તથા શુદ્ધસમ્પત્તને પારણ કરનારો ગયો હતો અને તેનો

પરિવાર ખજ તેના બેબેબ પાર્થિવ જન્મે હો. ૧૮૬ શીરલપ્રકરિ
ખજ ત્યાં જાતી જાતીને ખજી વાર માસખય રહેતા હતા, તેથી
તેમના બેબેબ માસખય ત્યાં થયા હતા. ૧૯ પૂજન શીરલપ્રકરિ
ત્યાં રહી રહીને પાણીખાખોના બધાર હબર સથિને નેપ જાણે
હો. ૧૯૧ એક કિસ્સે જાખારખહારાને માખીને ખજુ ? તમે
જા ખખિત રેતીનું પૂજન કરે જા. ૧૯૨ પ્રકરિખોનો માખ ખીને તે
હમેશાં પાણી કમેલી છે. ૧૯૩ તે સાંજના જાખોને ખજુ ? “હે પ્રજ
જા તેની જાખારી છે. એ જામે તેનું પૂજન ન કરીએ તો તે જાખા
કુખને તથા જાખારો નાશ કરી નાખે” ૧૯૪ ત્યારે જાખારખહાર
ચાને ખજુ ? “હું તમારી ચાખ ખીજ.” જાની સર્વ જાખો રેતીનું પૂજન
કરતા જાય થયા એટલે તે રેતી કુખહારાજા હપર મપી હતી. ૧૯૫
તેણે નિરતર કુખહારાજા ચાને જાજ બેબા માખે. એક કિસ્સે
માખખખના સમયે કુખહારાજા ખાન રહિત જાખારખાં નેપ હતા
ત્યારે તે રેતીએ તેમના નેપમા પીપા ખી. ૧૯૬ કુખહારાજા પેલાજા
સાનવે તે જાણી થયા ? જા ખમ રેતીનું જ છે. જાની તેણે રેતી
એવી છે જાખી જાખી ? એવી જાખાખોથી જાની કિસ્સા કરીજી
પો તેને પીપા થયા જાની. ૧૯૭ તે પેલાની હતી ? “હે સ્થમિન !
જાખાનખખને હીપે એ જાખો જાખાય ખો છે. મો હયા મો
હું કરી જા ખખણે હતી નહીં જા ખસન જાખે. ૧૯૮ તે જા
જાખારખહારાને તેને પૂજન ? “તે કોમ જમ ખો હો.” ત્યારે
તે જાણી ? જાજા સેનાની તમે ચાખ ખી હતી, તેથી એ કોમ ખો
હો. ૧૯૯ જાની જાખારખહારાને પૂજન ? “તેને સુ ખજ છે !
ત્યારે તેણે ખજુ ? “જાને તો જાખા જાખા એટલે માંસ પ્રિ છે.”
તે સાંજના કુખહારાને ખજુ ?, હે રેતિ ! તું એ માંસ જન ખીજ
તો હું વાંધ પ્રિ જાનીજ.” જાની રેતીને ખજુ ?, “હે પ્રજ ! ખને જાં

શ્રીકૃષ્ણ અર્ચનાની રીતિ.

પ્રિય મળશે એટલે આવશ્યક છે તમને પણ મર્ષિય અને તમારી ઇચ્છા સ્વરૂપ પૂર્ણ કરીશ." આમ બોલતી દેવીને આચાર્યમહારાજને કહ્યું કે "હે દેવિ ! તારે તારા પ્રતિષ્ઠાપત્રનમાં સદા સિંચર રહેવું છે તને કમ્પા મમ્પા (તેમ જાનુકરણ સંબોધ) આપીશ. તેમાં તારે આનંદ મળવો." ૧૯૧-૨ ૧ તે પછી સુક્રમહારાજના એ વચનનો સ્વીકાર કરી દેવી તત્કાળ અંતર્ધાન થઈ ગઈ અને પછી સુક્રમહારાજને પણ સર્વ આવીને એકાદ બને. ૨ ૨ આવીને બધા એકાદ થયા એટલે તેઓની આગળ આચાર્ય મહારાજને કહ્યું કે "હે આવીને ! ઉપર સુવાળી પૂરી વગેરે પાવાન તૈયાર કરાવો અને દરેક ઘેર કપૂર અથવા તથા કસ્તૂરી વગેરે સુગંધી પદાર્થો એકત્ર કરો તેમજ પ્રાંથો પણ સાથે લો. એ પ્રમાણે બધું કર્યા પછી સ્વરૂપ તમે પૌષ્પસાગ્રામાં આવો એટલે આપણે સુધની સાથે ગઈ અને મંદિરે જઈએ. ૩ ૩-૨ ૧ પછી પૂજની સામગ્રી લઈ આવ્યા પૌષ્પસાગ્રામાં આવ્યા એટલે આચાર્ય મહારાજ તેઓની સાથે દેવીને મંદિરે ગયા. ૪ ૪ ત્યાં જઈને દારમાં જઈ રહી આચાર્યમહારાજને આવીને સાથે દેવીની પૂજા કરી અને બોલ્યા કે "હે દેવી ! હું તારી પ્રતિષ્ઠા વડે આપુ છું, તેને તું મદલુ કર." ૫ ૫ એમ કહી પાતાની ગળે જાણુ રહેલા પાવાનથી ભરેલા એ કુડાઓને ગળે હાથ વડે કમ્પા મમ્પા કરતાં બાંધી નાખ્યા અને પછી કહ્યું કે "હે દેવિ ! તું તારી જાત મદલુ કર." ૬ ૬ તે બેળા પ્રત્યક્ સ્વરૂપે આચાર્ય આગળ ઉભી રહેલી દેવી બોલી કે "મને પ્રિય કમ્પા મમ્પા તે આ નંદિ જણુ બીજા છે." ૭ ૭ સુક્ર મહારાજ બોલ્યા, એ તારે કે મારે લેવા-લેવા થોડા નથી હે દેવિ ! માંસમયુક્ત તે રાક્ષસોજ દોષ યોગે જણુ દેવો તે અમૃતનું જ બોજન કરનારા છે ૮ ૮ મંદિરે સર્વ મેષ કપડા પામીને જવળ તું આગળ કર." પછી તે દેવી

ગુરુએ જેવા જે પર્મના મોપ પામી, તેના સ્વીકાર કરી ગેલી કે,
 હું જાણી સેવા કરવા વાપર છું. એમ સમયે જાણે મારું સ્મરણ
 કરતું અને તેજવાનસર મમયે અને પર્મવાળા જાણે ૨૧૧-૨૧૨
 જગી કહ્યું. નવેસ તથા ગુપ્ત વચેરેથી ઉઘાડી એવા જાણે ૬૧.
 તથા મારી સાધર્મિકી પડે પૂજા કરાવજો." ૨૧૩ તે મમયે હર્ષ
 દિશિયાથી સ્વીકાર્યજાણે વિચાર કરીને તેની તે વાજાને સ્વી-
 કાર કરી, તેથી મધુરપો હમેશાં સ્વભાવથી દાખ છે. ૨૧૪ એ રીતે
 એ તેથી, પેલાની પ્રવિચારને સહ કરી પાળે નહીં કરાવતી જાણે
 તેથી તેનું "સત્યા" એનું નામ જવતમાં પ્રસિદ્ધ થયું. ૨૧૫
 સ્વ સ્વીકાર્યજાણે જાણે એ રીતે સર્વ વિદ્યાર કરીને સહ
 જાણે તથા મારાંને મોપ જાણે દેને. ૨૧૬ જાણે તે જાણે
 મધુરપો સ્વીકાર્યજાણે નિર્ગુણથી પચાસીને વડે પેલાનું કુ-
 પાસેથી જાણે પડ પ્રાપ્ત કરીને તે પડી જાણે વડે સ્વીકાર્ય તથા
 મધુરપો નગરમાં સ્વીકાર્યજાણે સ્વામીની જે પ્રવિચારથી પ્રવિચાર
 કરીને, જાણે તેની પ્રવિચારીને, સહ જાણે કરી તથા મારાં
 કેને મોપ જાણે, જાણે રીતે પ્રમાણે જાણે રીતે જાણે
 પાળે તથા જાણે નામના જાણે પેલાના સ્વામી ઉપર સ્વામીને
 પેલાના જાણે જાણે જાણે જાણે જાણે ૨૧૭-૨૧૮
 તે જાણે પૂર્વાચાર ઉપર જેમ સહ પ્રમાણે તેમ જાણે નામના સ્વી-
 કાર્ય સ્વામી ઉપર જાણે પ્રાણીઓના જાણે ૨૧૯ જાણે
 નામ કરતા પ્રમાણે જાણે ૨૨૦ એક રીતે તે જાણે વિદ્યાર
 કરતા કરતા જે હક નગરમાં જાણે અને તથા પ્રવિચાર જાણે સ્વામીનાં
 જેને રજા ૨૨૧ તે સમયે તેમના જાણે એક નામના જાણે પેલાની
 જાણે તથા જાણે જાણે જાણે જાણે જાણે ઉપર
 જાણે જાણે જાણે જાણે ૨૨૨ તેથી જાણે જાણે જાણે

શ્રીમદ્ ગાંધી સ્મૃતિ.

જ્યેષ્ઠ તેજે રેલા શિખને મહિ કરી મહોલ આ વાત મુરિએ પોતાના
 યાત્રી તબીબી લાંબી તેમજે આમલપુત્રે મુને વસ કર્યો, એકસે
 તે આચાર્ય મહારાજનો સેવક થઈ રહ્યો એ રીતે મણે પોતે તેમના
 મુખને સંખા તપી તેમનું યજ્ઞોવ નામ સાર્થક મળુ ૨૨૪-૨૨૫
 પછી તેમજે પશુ કંકુરિ નામના ગુરુને પોતાના રથને રથાખા,
 કે તેમના મુલેા ચાલને નદરપત્રિ પોતે પશુ સમર્થ તથી
 ૨૨૧ એ કંકુરિના રથાન પર છાંદન બહાર સિદ્ધવરિ થયા, કે
 તેમનું વદનમહિપલુ ભેજને શુદ્ધાચાર્ય દોષથી પાતાતી એક આખ
 ખંચી થઈ (અષોણ મુકાવાન કરતાં પશુ તેમનું સુત્રમહિપલુ
 બાધ હતું.) ૨૨૨ પછી તેમના રથાન પર અલવ કુલ્લસાત્રી મી-
 રવગુપ્તવરિ થયા, જેમના વચ્ચી ઉચ્ચગતતાથી નિરરકાર પામેથો મદ
 આકાશમા આત્મેા મહેલ ૧૭૮ આ પામ નામિ વડે પાંચ મુખા વડે જેમ
 સિદ્ધ મેન તેમ મન્ન ગામલો હતો અને ચાલિએ રૂપી દારીએત્રા
 મદરથમેન બહી નામલો હતો ૨૨૩ એ પ્રમાણ આ મન્નમા અનુક્રમે
 અનેક વરિઆ રાજ મથા તે પછી વિદાનેએ વનુન કમ્પા પોતે
 મુખના આમલ રૂપ કંકુરિ નામના એક આચાર્ય થયા ૨૨૪
 તેમના વસમા છાંદન બહાર યજ્ઞોવવરિ થયા તે બાજે બીજા
 વજસ્વામી થયા હાવ તેમ પુત્રી પર કલ પૂરને પારણ કરનાય હતા
 ૨૨૫ તેમનું સમવર્મા બાર વલેા મનુષ્ય સદારક એક દુષ્કાળ પામે
 દેવી અનેક આકુએ તે વાળ અલકનહરિને સ્વરમા ચાલ્ય થયા ૨૨૬
 તે પછી બ્યારે દુઃશાસ મથા અને બ્યારી રદેશા આકુએ અદ્ય
 મત્ત ત્યારે યજ્ઞોવચારી મન્નરૂપ આપે ૨૨૭ ત્યાંથી મદરમ્નના
 શિખને બ્યારે ઊંચા અપાવ ઓ અને આચોા પર બ્યારે પામ
 કાવ નંપાવ ઓ ત્યારે મદરમ્નનું નામ લેવાવ ઓ ૨૨૮ વન્ન
 ત્યારથી ગાંધી નામના મળુ તેથી વધ નામની યાખા અને મદરમ્ન

[illegible]

છોકેરા મનુષ્યની સ્થિતિ.

જ્યે. તેણે પેલા તિબ્બને ચારી કરી મૂક્યો. આ વાત સુરિએ પોતાના
 માનથી નહીં લીધી. તેમણે આગમ્યૂર્વક વધારે વચ કહ્યાં, એટલે
 તે આશ્વાસ મદારાજનો સેવક થઈ રહ્યો. એ રીતે થયે પોતે તેમના
 ચરણને સંભાળે તેથી તેમનું 'વધારે' નામ સાર્થક થયું. ૨૧૪-૨૧૫
 પછી તેમણે પદ્મ કલ્પસૂત્ર નામના નુસ્ખે પોતાના સ્થાને સ્થાપ્યા,
 કે તેમના સુલો. આવાને જુદાસ્થિ પોતે પદ્મ સુમર્ષ નથી.
 ૨૧૬ એ કલ્પસૂત્રના સ્થાન પર જુલિના બહાર સિદ્ધસૂત્રિ થયા, કે
 જેમનું સુદર્ભસિદ્ધિ જોડને શુદ્ધાશ્વાસ દોષથી પોતાની એક આખ
 બેચી થઈ. (અથોર શુદ્ધાશ્વાસ કરતાં પદ્મ તેમનું સુદર્ભસિદ્ધિપદ્મ
 અથાક હતું.) ૨૧૭ પછી તેમના સ્થાન પર અલ્પત સુલુસાગી મી-
 રેવસુતસૂત્રિ થયા, જેમના મનની ઉન્નતજાતાથી વિરરકાર પામેલો ગદ
 આકાકમા આલ્યો. ૨૧૮ આ પાસ નામો વડે, પાંચ મુખો વડે 'મ
 સિદ્ધ યોગ તેમ ગમ્ય યોગલો હતો અને વધારેથી રૂપી દામીઓનાં
 ગદ્યજોડને બેઠી નાખતો હતો. ૨૧૯ એ ગ્રમાણે આ ગમ્યમા અનુક્રમે
 અનેક સુરિઓ થઈ ગયા તે પછી વિદ્યારોએ વધુન કંઈ પોતે
 સુલુસાગી આશ્વાસ રૂપ કલ્પસૂત્ર નામના આ આશ્વાર્થ થયા. ૨૨
 તેમના વચમાં જુલિના બહાર વધારેવનુતિ થયા. તે જાણે બી ન
 વલ્લસ્વામી થયા હોય તેમ જુલો પર દસ પૂરને પાસે કંઈપણ હતા.
 ૨૨૧ તેમના સુમર્ષમાં બાર વર્ષો અનુપ્પ સદારક એક કુખાળ પામે,
 જેથી અનેક સાધુઓ તે વેળા અનુસન કરીને સ્વનર્માં ચાલ્યા ગયા. ૨૨૨
 તે પછી અધારે કુ કાજ થયો અને બારી રહેલા સાધુઓ અહીં
 મળ્યા ત્યારે, વધારેવાચારે અનુસન કરવા પ્યો. ૨૨૩ ત્યારથી અદ્યતન
 સિધ્ધોને અધારે દિશા અપાય છે અને આગે પર અધારે વામ-
 ધ્રુવ નામના છે ત્યારે અદ્યતનનું નામ બેચાલ છે. ૨૨૪ વળી
 ત્યારથી ગાદિક નામનો મળ્યું, તેથી ગદ્ય નામની સાખા અને ચાંદુગ

જન્યારે જ્યાં મન્ડળમાં મહેરાવ છે. ૧૩૧ જ્યાં મહિનગ્ગા પંચતો સાપુગો, માત કૃષ્ણાચો, નાર વાચનાચોર્ણો અને નાર જન્યારો એકત્ર મન્ડળ તથા ને પ્રવર્તે અને ને મહત્તર હતા. ૧૩૧-૧૩૭ અને નાર પ્રવર્તિની તથા ને મહત્તર સાપ્તગો હતી. આ રીતે મહિનગ્ગાની બંદર સાપુસાખી પશુ એકાં કર્યા અને તેની સખ્યા મહેવામાં જાણી છે. ૧૩૮ એ મન્ડળમાં પૂર્વોક્ત પંચ નાચના ક્રમથી જાચારો કરા હતા, પછી પુનઃ શિક્કસુરિ નાચના એક જાચાર કરા. ૧૩૯ તેમજે શીકસુરો, સર્વપુષ્પિ તથા મહેવરીના મહેવાથી શીકસુરસુરિ તથા શીકસુરિના નાચ પેતાના મન્ડળમાં જાપતાં નાચ કર્યાં. ૧૪૦ તેમજે જાણી લીધું હતું કે જ્યાં ને મહાપુષ્પોનાં નામ નેકને જાણી સમજા એવું પાત્રે, હવે જ્યાં મન્ડળમાં થઈ નહિ. ૧૪૦-૧૪૧ થઈ તે રિચસુરો નારની પ્રથમતાં ને કુખ્ય નામેને સમજાં સિદ્ધ કરી રહેવા દિધાં અને પાછળનાં જ્યાં નામે (રેવકસુરિ, સિદ્ધસુરિ અને શિક્કસુરિ-જ્યાં જ્યાં નામે) પેતાના મન્ડળમાં જાપતાં નાચના મન્ડળ જ્યાં રીતે જાણી સમજામાં પશુ તે જ્યાં નામેનાં જાણ્યાં જાણે છે. ૧૪૧ અને જ્યાં જ્યાં નામેનાં ક્રમથી ફેરવી શિક્કસુરિના સ્થાન પર જાણો ત્યાં સુધીમાં પશુ જાચારો કરા કરા છે. ૧૪૨ એ પ્રથમજે જ્યાં મન્ડળમાં જાણીને જ્યાં નામેનાં જ્યાં થી છે જોણું જ્યાં થઈ નહીં થઈને જ્યાં મન્ડળમાં જાચારી જ્યાં એક જોણું છે. ૧૪૩ પરંતુ જ્યાં મન્ડળમાં પૂર્વે ને ને કુખ્યનાં જાણ્યાં જ્યાં જ્યાં છે તેમજની જાણી તથા જાણીને જાણીને પોતે જ્યાં ને જ્યાં ને જ્યાં તે. ૧૪૪ થઈ નહિ (તો પછી નહીંને જોણું જાણી). ૧૪૫ થઈ જ્યાં મન્ડળમાં ને જોણું શીકસુરો રોડની નામે પશુ (જાણી તથા પિતાના નામે કુખ્ય) જ્યાં રોડ અને કુખ્યનાં રોડ તે જોણું જાણ્યાં જ્યાં થી છે. ૧૪૬ થઈ તે સમજા જાણીને. ૧૪૭ થઈ

છોકેરા ગાંધીની સ્થિતિ.

આરે મને લખેલ આપણે, ત્યારે હું કાઠને સુરિપદ આપીશ જાણવા તારા હાથમાં *ગોલાક-ચોગ (?) છે ૨૪૭

દેવગુપ્તસુરિએ એ પ્રમાણે કહ્યું, ત્યારે સંજ્ઞન આચાર્યરે બોલ્યો — “હે મનન! આપણો સંકલ્પ કયે પૂર્ણ કરો. શુ કાંઈ જીવિમાન પુરુષ પોતાની મર્યાદાનો કદી ત્યાગ કરે ?” ૨૪૮ તે પછી પોતાને ચોરમી વર્ષ વીટી ગયાં એટલે એક દિવસે પોતાનું આયુષ્ય જાણવા માટે ગુરુમહારાજ પાનમાં બેસી ગયા અને સત્વકા દેવીનું રમરણ કરવા લાગ્યા. ૨૪૯ તે સમયે એ દેવી પણ પ્રત્યક્ષ જાણે બોલી કે “તમારું આયુષ્ય હવે તેનીસ દિવસનું છે. માટે વને પોતે હવે પોતાને સ્થાને ધોઈનું આચાર્યપદ કરો. ૨૫ તે સાંજની આગામી કહ્યું કે “હે દેવિ ! આ સિંધોમાં સુરિપદને ચોગ દોવ એવો કાંઈપણ સિંધ મારા જોવામાં આવતો નથી. માટે હું કાને સુરિપદ આપુ અને શુ કહું ?” ૨૫૧ ત્યારે દેવી બોલી — “આ બાલક, તમારા સુરિપદને ચોગ છે તે જીવનપર્યંત બાળવાન તથા (મગાદિને) સિદ્ધ કરનારો થશે. ૨૫૨ તે પછી ગુરુએ આચાર્યરને બોલાવી કહ્યું કે “આજે અપ્પરામિત સમયે મને દેવતાનો આદેશ મળ્યો છે.” તારું આયુષ્ય હવે તેનીસ દિવસનું બાકી છે. માટે સત્વર આ બાલકને તું તારા સુરિપદ ઉપર સ્થાપી દે. ૨૫૩-૨૫૪ માટે આ ક્ષણમાં તારો પ્રજા-મયીજ બાવ હતો તેથી (હું વને કહું છું કે) હે આચાર્ય ! સુરિપદ માટેની સર્વ સામગ્રી સત્વર તું તૈયાર કર. ૨૫૫ ગુરુની એ આજ્ઞા જાણી પોતાને બાલકશાળી માનતા આચાર્યરે પણ તાક્ષણ સર્વ સામગ્રી તૈયાર કરી. ૨૫૬ એટલે વિક્રમરાજ પછી ૧૩૩ મે વર્ષે શાયલ મહિપાની નવમી ને શુક્રવારને દિવસે જીવિમાનપૂર્વક બે-લાવવામાં આવેલા સમમનુષ્યશાળી સાધુઓ, સાખીઓ, માખી તથા

* જાદું ગોલાકજન્દ સા આસને જણાવે છે તે સંકલ્પ છે.

શાવિઠ્ઠીજીની સમગ્ર પાર્શ્વનાથ સ્તવપાઠના યત્નિયાં પેઠા ઉપર
પૂર્વે ધીરજીમુરિએ પોતાના સ્થાન પર સિદ્ધિની * જગત
જ્યાં ૧૧૭-૨૧૮

તે જેના સંસ્કાર આશાપરે એવા પ્રકારનું મધ્યસ્થ
હું કે જેથી નીચા સર્વે દર્શની થોડાને વધુપણે સ્વરૂપ થઈ
જાણું. ૨૧ પછી જુઓ ધીરજીમુરિ સ્વર્ગમાં ગયા એવો
તેજનો જ્યાં સંસ્કાર થયો હતો તે પૃથ્વીપર આશાપરે પડ્યાં જાણું.
૨૧ જે રીતે ધીરજીમુરિની સ્થાપના કરવાથી મંજુના આશા
પરની જગત, શાવિઠ્ઠી વધવા લાગી. ૧૧૯ તે પોતે જુઓ તેઓ
તથા જુઓમાં પૂજા નથી મહાન મહાસ્થળ પર્વતની સ્થિતિ થાય
કરવા લાગે. અને જુઓને સર્વે પ્રકારનાં ધર્મે જુઓમાં
મધ્યસ્થ તેઓ જુઓ પછી ૨૧૦ તેને જે આશામાં મહાસ્થળના જુઓ
જાણું. નિર્દોષ ભાવપણીયારે પથરો સિદ્ધિને જાણ હો
૨૧૧ જુઓને જે જાણું. પથરોમાં નહાર નીચા અને જુઓ
વિદ્યાર કરવા હો જુઓની યો (તેને જે) જુઓ સંસ્કાર કરવાને
જુઓ સમર્થ ન હો. ૧૧૨ જુઓ નીચા પોતે, લાજો, વાજો,
૨૩ જુઓ, માર્ગી. (જુઓ સ્થાપના વધવા કરવા પહેલી જુઓની
કરવાર જાણું.) જુઓ, જાણું તથા જુઓને સર્વે જુઓ
જુઓની જુઓનાર તે જાણું હો. ૧૧૬ જે રીતે આશાપર
જાણુંની જાણને થાય કરવાર જુઓ જુઓ અને પોતે સ્વરૂપ-નિર્
જાણું-જાણું હોના જાણું જુઓ નીચા સ્વરૂપ (જાણું)નો જુઓ
મધ્યસ્થ જુઓ. ૧૧૭ તેને જુઓ નાજી જુઓ હો. તે જુઓ
જુઓ ભાગમાં હો. જે જાણું તથા જાણુંને પ્રકાર

* ધીરજીમુરિએ આશામાં જુઓ જુઓ જે રીતે ધીરજીમુરિ
જે જુઓ જાણું

છોટા ગાંધીની જિંદગી.

કરનારી યોજનાથી નિરાનાશ-ગદગીએ તેમ, જે આઠાધર સ્તનથી સાથે શાળા રહ્યો હતો. ૧૬૮ એ પ્રમાણે તે આઠાધર પુત્રરહિત એવી ચોતાની બી સાથે સત્ત પ્રકરનાં મુખ્ય હેતુમાં મુખેથી ઘાત-ચિત્તિધ્રુવ ધાન્યની વાવણી કરી રહ્યો હતો. ૧૬૯ એક દિવસે તે આઠાધર રોગપ્રસાળામાં ગયો અને ત્યાં સિદ્ધસરિને વદન કરી બે હાથ ભેટીને બેઠો. ૧૭૦ તે પછી બાપાઈ મહારાજે ચોતાની અસ્થિતિ વાણીથી સંસારના વચાઈ સ્વરૂપને દર્શાવનારી ધર્મદેશના કરવાનો આરંભ કર્યો. ૧૭૧

જેમકે— 'હે ભગ્ન છોએ ! આ સંસારનાં ભયી રહેલાં ગ્રાહી જોતે ધર્મસાધન કરવામાં કસલુલુત મુત્યુલવ બાદિ સામગ્રી ખરેખર દુર્લભ છે. ૧૭૨ મુત્યુલવ-મ, બાઈદેસ, ઉત્તમગુણ, ભાવના, મુક્તિ, ઉત્તેજન મવણ, નીરોમિત્તજી અને વિવેકીયજી—આ સવ દુર્લભ સામગ્રી સંપાદન કરીને વિદ્વાનોએ ધર્મ કરવામાં બે ઉદ્દેશ કરવો એકજે જેથી મોક્ષસિદ્ધિ મુક્તિ થાય. ૧૭૩-૧૭૪ એ ધર્મને જિનેશયેએ બે પ્રકરનો કર્યો છે એક તે સર્વ પ્રકારે સપૂણ રીતે સાવલ પદ્ધતિના ત્યાગ અને બીજો દેહ-અમુક બરી માવલ પદ્ધતિના ત્યાગ. ૧૭૫ તેમાં પ્રથમનો સર્વ સાવલ ત્યાગ મતધારી સાધુઓથી / પાળી યમય છે જલુ બીજો દેહલ ત્યાગ મુદ્દસામગ્રીઓ જલુ કરી રહે છે. ૧૭૬ પ્રથમનો સર્વ સાવલત્યાગ, જેઓએ સવ પ્રકરના સતનો ત્યાગ કરેલો હોય છે તેવા સાધુઓ બાઈદેસ, સત્, અસ્તેષ, બ્રહ્મચર્મ અને અપરિમદ—આ પાંચ મહાવયોદારા પાળી રહે છે. ૧૭૭ જલુ બીજા દેહલ સાવલ ત્યાગને અમુક અંદીજ સતનો ત્યાગ કરી બાઈદેસ, સત્, અસ્તેષ, બ્રહ્મચર્મ અને અપરિમદ—આ પાંચ અલ્પવયોદારા, રિગ્વિરતિ બાદિ મુદ્દસામગ્રીઓના તજુ સુલ્પવયો તથા શાખાવિક બાદિ ચાર શિષ્યાવયોદારા પાળી રહે છે. આ પ્રમાણે મુદ્

સ્વામીજીએ પર્થ નાર પ્રમર્યા વાવ છે. તે પર્થના ઇન્દ્ર
મીઠા, તપ તથા જાવ-જા ચાર ભેદો જુદા છે તે દ્વારા એ ૧૬
સ્વપર્વો વિશેષે કરી જાણાવ કર્યું છે. ૧૭૮-૧૮ જા પર્વો
મૂળ મંત્રો ઇન્દ્ર મહેવાવ છે એ ઇન્દ્ર ઉત્તમ પ્રમર્યું ટોળી નિરંતર
સુપર્યોજા જાવ્યું છે. તેમજ સુપાત્ર ઇન્દ્ર મહેવાવી સુપાત્રની
રોડે જા લોળી તથા પરલોળી લોકો મેજવી લક્ષ્ય છે ૨૮

પાવકાલ વિષે સંખ્યાદ્ય કથા.

૭૪ —

જા જલકીની ધર્મિયુ રિવાજો જિવક સમાજ અને પર્થ તથા
પાવકાલ ઉપરિચ્છેદ્ય સરવ નાચના કેવળાં બરખર મધ્યસ્થેકર્થ
જાવેલું રત્નપુર નામનું એક મેડ નગર છે એ નગરને લોકોને ડેરા
સ્વર્ગલોકની જુદા નિરંતર ગતી થવા છે ૧૮૨-૧૮૩ એ નગરનું
પેલાના પ્રવાપ્ત્ય જાણીથી સુખ્યને જાણ નાંખવાથી અને રાજ્ય
લોકોની પશ્ચિમી ક્ષેત્રના પોત નરોત્તમ નામનો શ ૧ રજુ કર્યો
હોય. ૧૮૪ ખરેખર જા જલકા તે રાજ્યના મુખથી પરાજય પામી
જલકે કરમારો હોય તેમ જાણાવર્થ જાણ્યો ગયો. એ રાજ્યને
ઉત્તમ કુળનાં જાવળ ગયેલી અને મેડ જાણોવાળી વસુધરા નાચની
પુરાણી હતી. ૧૮૫ એ ગતને રાજ્ય રાજ્યના જાવળોના ઉપરના
રાજની રૂઢિ પામેલા પ્રેમના મત થઈ રજાં હતાં અને લોકોની પસંદ
કરી નાચ ન પામે તેટલી જલકા લોકો હતી, કેથી લોકોને ૧૮
મંત્ર મત એ પ્રવાપ્ત (સુખ્યા) જાણ્યો ગયો. ૨ ૧ એક રિવજે
૧૧મા સુખ્ય ઉદેશ ઇચ્છાના પૂર્વાપ્ત સમાજ પાર જાણાવથી
જામ મધ્યસ્થિય સમયે (પેલાના જાણનાં) સુનેલી રાજી વસુ
પરામે એક રજા એકુ. ૧૮૭ તેમાં લોકો એકુ રેવાનાં જાણ્યું ૩
વિષયને પેલાનો સુખ પેલાના લાવનાથી તે રાજ્યના લાવનાં

કોરેશ ગચ્છની સ્થિતિ.

કરનારી ચાલિસીમી નિશાનાય-અદ્યૌએ તેમ, એ આશાપર સ્તનમાંની સાથે યોગી રહ્યો હતો. ૧૬૮ એ પ્રમાણે તે આશાપર પુનરુદ્ધિત એવી ચેતાની જી સાથે સાત પ્રમ નાં મુખ્ય સેનામાં મુખેથી ઘના-રિવિધિપ માનની વાવણી કરી રહ્યો હતો. ૧૬૯ એક દિવસે તે આશાપર પૌષ્પદાળમાં ગયો, અને ત્યાં સિદ્ધસરિને વડન કરી એ હાથ ભેટીને બેઠો. ૧૭૦ તે પછી આશાપર મહારાજે ચેતાની જ રખાવિલ વાણીથી સસારના વચાઈ સ્વરૂપને દર્શાવનારી મર્મદેશના કરવાનો આરંભ કર્યો. ૧૭૧

એમકે — “હે ભવ્ય શ્રવો ! આ સસારમાં જન્મી રહેલાં પ્રાણી-જોને મર્મસાધન કરવામાં કરવણીય મનુષ્યજન આદિ સામગ્રી ખરેખર દુર્લભ છે. ૧૭૨ મનુષ્યજન, આવદેશ, ઉત્તમજ્ઞાન જ્ઞાવના, મુક્તિ ઉપદેશનું ભવણ, નીરાંતિપણ અને વિવેકીયજ્ઞાન-આ સર્વ દુર્લભ સામગ્રી સંપાદન કરીને વિદ્વાનોએ મર્મ કરવામાં જ કલ્પન કર્યો છે. એમકે નેથી મેક્ષસિદ્ધિ મુશ્કેલ થાય. ૧૭૩-૧૭૪ એ મર્મને ચિત્તિયરોએ ને પ્રકરનો કર્યો છે એક લો સવ પ્રકારે સંપૂર્ણ રીતે સાવલ પદ્યથેના ત્યાગ અને બીજો દેહ-અયુક નિતિ સાવલ પદ્યથેના ત્યાગ. ૧૭૫ તેમાં પ્રથમનો સર્વ સાવલ ત્યાગ મતધારી સાધુઓથી જ પાળી શકાય છે પણ બીજો દેહત ત્યાગ મહત્ત્વાકાંક્ષીઓ પશુ કરી શકે છે. ૧૭૬ પ્રથમનો સર્વ સાવલત્યાગ નેજોએ સર્વ પ્રકરના સમયો ત્યાગ કરેલો હોય છે તેવા સાધુઓ અદિસા, સત્ત્વ, અસ્તેય, બ્રહ્મચર્ય અને અપરિમદ્-આ પાત્ર મહાપતોદારા પાળી શકે છે. ૧૭૭ પણ બીજા દેહત સાવલ ત્યાગને અયુક નિતિ સવનો ત્યાગ કરી અદિસા, સત્ત્વ, અસ્તેય, બ્રહ્મચર્ય અને અપરિમદ્-આ પાત્ર અણુપતોદારા, રિગ્વિરતિ આદિ મહત્ત્વાકાંક્ષીઓના પણ મુશ્કેલતો તમા સામાયિક આદિ આર શિશ્યાવતોદારા પાળી શકે છે. આ પ્રમાણે મદ

સ્વામીજીએ પર્વ જાર પ્રારંભ કર્યો ત્યારે તે પર્વના દાન, શીશ, તથા તથા જાવ-જાવ ચાર બેટો ખસી ગયા હતા. એ સ્વપર્વનું વિશેષ કરી જાણવું હતું જોઈએ. ૧૭૮-૨૮ આ પર્વનું મૂળ પ્રારંભ દાન કરવાનું છે એ દાન ઉત્તર પ્રદેશનું દોષની નિરવર સુધારણા જાણવું જોઈએ કેમકે સુધારે દાન કરવાથી જાણવું જોઈએ તે જાણવું તથા પાસેથી જાણવું મેળવી લેવાનું છે ૨૮૧

पात्राणि विधे शुभराजः ॥५॥

આ જ સુદીપતી સ્વિકૃત રિવાજો નિશ્ચય સમાજ અને ધર્મ વચ્ચે
ધાન્યના ઉત્પાદકોના સર્વ નામના સેવામાં નરનાર મધ્યસ્થતામાં
આવેલું રાજપુર નામનું એક મેડ નગર છે જે નગરને નેત્રને રેણ
સ્વર્ણસાગરી પણ નિરપેક્ષ હતી તથા જે ૧૮૨-૧૮૩ એ નગરનું
પ્રાચીન પ્રતાપન જાણી સુગમને જાણી નાંખનારો અને રાજ્ય-
જોડી પાંચમી સેવા સોમ નરેશવ નામનો રાજ્ય રાજ્ય મરો
હોય ૧ ૪ મરોનર આ મરો તે રાજ્યના મુખથી પરાજન પામી
નમો ૩ મરો દોન તેમ જાણવમાં આવેલો મરો એ રાજ્યને
ઉત્તમ મુખના ઉત્તમ મરો અને મેડ પ્રાણોના પામી નામની
પુષ્પાળી હતી ૨૦ એ જાને રાજ્ય રાજ્યના મરોના ઉત્તમ
રાજ્યની રાજ્ય પામેલા પ્રેમના મરો રાજ્ય રાજ્ય, અને તેઓની પામે
હી નાન ન પામે તેઓ જાણવ બદમાં હતી, જેઓ તેઓના પ્રે-
માન કાન એ પ્રમાણ (સુખના) આવેલો મરો ૨૦ એ રિવે
જાના સર્વથી ઊંચા વચાનના પુષ્પના સમાજ પોર અપદ્ધાની
આમ મધ્યસ્થના સર્વે (પ્રાચીન સર્વના) સુનેથી રાજ્ય પણ
પરાએ એક સર્વ મેડ ૨૦ તેમાં તેને એનું નેપામાં આવ્યું ૩
નિપજને પોતાનો રાજ પોતાના હાથમાંથી તે રાજ્યના હાથમાં

પાતશાન વિષે રાખરાજ કથા.

આપો જાને પછી તે સખ મોટી જેમ હીપમાં પ્રવેશ કરે તેમ તેણીના મુખમાં થઈ ઉદરમાં દાખલ થયો. ૧૮૮ જ્યાં સ્વપ્ન તેજી રાણી જાગી ઉઠી તેણી સરીર દર્પના આલેસથી જાણે જમણું થઈ ગયું તેણે પોતાના પતિ પાસે જઈ પોતે જોયેલું સ્વપ્ન આજ્ઞાપૂર્વક તેને કહી સંભળાવ્યું. ૧૮૯ પોતાના કાનને જમણું બેસુ તે વચન સાંભળીને રાજાનું સરીર રાત્રાંજન્યાસ થઈ ગયું ૧૯૦ તેણે પોતાની છાદિ સાથે સ્વપ્ન વિષે વિચાર કર્યો જાન પછી રાણી આગળ તે સ્વપ્નનું સંપૂર્ણ રીતે કહ્યું —

“હે સુદરિ ! સર્વ નાશરતી પૂજાઓમાં વિષ્ણુની પેઠે વિજય-શીલ (અર્થાત્ વિષ્ણુની પેઠે સવ સ્થાને પ્રથમ પૂજાને પામનારો) પુત્ર તને થશે.” ૧૯૧ રાજાનું જો વચન સાંભળી દર્પથી, કાંકડીનાં વેશની પેઠે સર્વાંને કટકિત-રોમશિત થયેલી રાણી પોતાના વચને ઊંઠે ગાઠ બાંધીને તે સ્વપ્નને પોતે પ્રદક્ષ કર્તે હોય તેમ કરવા લાગી. ૧૯૨ તે પછી પોતાના પતિની અનુદા થઈ પોતાના નિવાસસ્થાનમાં થઈ એટલે તેજ સમયે તેના ઉદરમાં દેવલોકમાથી એક દેવ જન્મ વર્ષે. ૧૯૩ શદ્દશામલની જાનિ પિતામજી રાત્રે જેમ પારણ કરે તેમ તેના ઉદરે સર્વ સંસારમાં સારણ ને સમૃદ્ધિને આપનારા પુત્રને પારણ કર્યો. ૧૯૪ અનુક્રમે તે ૫

—ના બાન્ધો

જાને દેવની પૂજા મોટાં તાન તથા ઉપ કરવા લાગ્યો. ૧૯૫ રાજાએ ખડું રાજ કર્યું, કેમકે તેના બામશાળી પુત્રાન. ૧૯૬ એ રીતે પોતાના કાનને જાણના, ૧૯૭ તથા અંગવિશ્વપાન—૦ પોતણે કરવા લાગી. ૧૯૮ તે ૫૪ વ્યારે પૂજુ થવા જાને સમય મ

સ્થિતિ કરી રહ્યા ત્યારે હંદાપૂરી લેખ ત્યજીને તમ આપે તેમ
પ્રતાપી મંત્રિથી વિદાયોને પ્રસન્નમાન કરી રહેલા મહાપુત્રશાહી
પુત્રને રાખીએ મુખેથી જન્મ આપ્યો. ૧ ૮-૧૭૪ તે સમયે રામો
જુલારીને નજરેએ તથા દાસીઓએ રાખ પાસે હતી ૨૧૬ રીડે
વધારણી બાપી અને તેને પ્રસન્ન કર્યો. ૨ રાખને પશુ પેટને
વધારણી બાપનારાઓને અનેક પ્રસન્નતાં હાથે આપ્યાં. ૩૩
જન્મના પ્રાપ્ત અને પા કરતાં પશુ પુત્ર આપક દેવ છે. ૪ ૧
તેજા તે પુત્રો જન્મ સાંભળી સુખો આપુ હવે રાખના ૩૩
તેજાએ માન્યુ ૩, જા બાપે પેટાં થઈ ત્યારે બાપરી પુત્રનાને
પૂર્વ કરી. ૫ ૧ સાચા મહે છે ૩ "આપુર્વ પુત્રમ્" વી પ્રાપ્તિને
આપુ છે ૧૧ "ગુહમાપુર્વવપ્તતા" અર્થાત્ એકી પ્રાપ્ત
સર્વોત્તમ છે બાપ દેવથી રાખને પુત્ર જન્મના સમયે પુત્ર
આપુની રૂઢિ થઈ પેટાંને એકથી આપુ. ૬૦૦ ૧૧ તે સમયે
પાંચાળાઓના બાપાપો, માલીના પશુઓથી સ્લાહરોના બાપસ
કરતા બાપોના સુખાઓની સાથે રાખ પાસે બાપને રાખની
સુખમદસા કરવા લાગ્યા. ૭ ૪ અને રાખ જા મેટલાં લાકડાંને
આવેલા બીજા રાખને તથા સમગ્ર નગરવાસી દેશને જુલારીનાં
હાન બાપી સ મન આપવા લાગ્યો. ૮ ૧૧ તેજે રાખનામાંથી
તેજાને ઠેકાડી મૂક્યા તેજા બાદ ચારણોને પશુ પુત્રના સ્મર
નેદ કરી તેજાના પર રૂપ કરી. ૯ ૧ કહેરમાં જા દેવ દુષ્ટને
તથા દેવ દેવ માણસો કિશરપ રહ્યા હતાં અને પાંચનો ૧૧
રહી હતી તેથી એ નગર રાખના પ્રમજ્જ્ય સમયે દર્શથી નજી દત્ત
કરતું દેવ તેમ લાગતું હતું. ૧૦ ૧ પ્રમાણે પાંચને ત્યાં પુત્રના
એ તેથી રાખને કક વિવસ થી એવા પ્રસન્નતા કિસવ કરી ૩
પ્રમાણે ૩૧ કરતાં જુલારી બાપ વચેલાં બેવામાં આપતું હતું, બલિ-
વિષ્ણુને પાંચ

મુખપવાળાં પુણ્યોના કમલાઓ લોવામાં આવતા હતા અને એના પાનખીડાં અપાઈ રહ્યાં હતાં, મોટા મોટા હર્ષનાયો ચોતરફ સંભળાઈ રહ્યા હતા પ્રત્યેક મનુષ્યનાં શોમાંજ વિકસ્વર અર્ધ રહ્યાં હતાં, સ્ત્રીઓનાં શમુષ્કળ વચ્ચે અંતઃપુરના સ્વક નાનકે ઈમેલા લોવામાં આવતા હતા, કમુદી રચાઈ ચેલેલી પૃથ્વી ઉપર નૃસ કરતી વારંચનાઓના હારોમાંથી મોતીઓ તુટી પડતાં હતાં, તેઓને ડેખાવ પૃથ્વી પર કરેલા સ્ત્રીઓ જેવા બચ્ચાલે હોય અને ઉત્તમ છત્રમાર તથા અલક્ષરોને સજી રહેલાં સ્ત્રીઓનાં શોભેશોનાં લોવામાં આવતાં હતાં.

૩૮-૩૧૧ પછી ક્ષત્રિય સિંહસનું કલિસૂતક ઉતર્યું અને પોતાને કુલ્ય ચાર ખજુ નયનર ક્ષત્રીમાં આવ્યો એટલે કુલ્યસિંહી સ્ત્રીઓને ચાલતું તથા તેના પુત્રનું મજબ ક્યુ. ૩૧૨ પોતાના મોત્રીઓ મિત્રો તથા સ્વજનોને મોત્રીને ચાલ્યો અભિપૂર્વક અને પોતાની સાથેજ શત્રુનાતનાં ભોળનો જમાવ્યા. ૩૧૩ અને જમાવ્યા પછી પાનખીડાં તથા વચ્ચાઈથી તેઓને સ્ત્રી કરી બે હાથ તેડી ચાલ્યો અમૃત જેવી ચપુરવાણીથી પોતાનાં સ્વજનો પ્રત્યે કમું કે જા પુત્ર જ્યારે કર્મમાં આવ્યો ત્યારે સ્વજમાં એની માતાએ વિધ્વન્ય હાથમાંથી કાઢ મેળવ્યો હતો, મારી જાપ સર્વત્ર ભે સમૃતિ દોષ થો તેનું " શંખ " એનું નામ રાખીએ. ૩૧૪ ૩૧૫ " નવુ સાઈ, એ ઠીક છે " એમ સર્વ સ્વજનોએ ક્યુ ત્યારે મનમાં પ્રસન્ન થયેલી ચાલતી મહેને જાણના મસ્તક પર અમૃત નાખીને તેનું નામ પાડ્યુ. ૩૧૬ તે પછી કાચાકિલાચ લેમ વિપચેઅઓથી રહિ જમે તેમ, એ પુત્ર પંચ પાવમાતાઓના પોષ્ય તથે રહી પોષાણ લાઓ અને કરીરે વધવા લાઓ. ૩૧૭ લેમ મેક પર્વત કપરકનું લાલન પાલન કરે તેમ, ચાલ જ્યુ પોતાના પુત્રને જોળામાં બેસાડી, પ્રીતિરસનું શિશુન કરી આનંદપૂર્વક તેનું પલન કરવા

હાએ, ૩૧૮ જેમ સર્વ કહેજેજે તુડી તુડી ચાસિએમાં સમારતે
 કે તેમ, એ રાજપુત્ર પણ કહે કહે રાજા પ્રત્યે વધા યશી પ્રત્યે
 ત્યા હાએ. ૩૧૯ જે સમયે માનવ પાવનની ઉત્સુકતાથી તે સમ-
 કુમાર સમીપમાં આવતો હતો ત્યારે યશી એને મેલાનીને મેલી પાડી
 હતી અને તે સેવા તેના મુખપર વસતું પાન કરીને એથી નથી
 મર્જિત (મસ્ત) નથી બની હતી કે મોઢું પણ વસતું એ રશરણ
 રહેતું ન હતું. ૩૨૦ જેમ બીજનો મદ્ય સર્વને આનંદથી
 માન કે અને પ્રત્યેક દિવસે એક એક કથાથી સ્તુતિ પામે કે તેમ,
 એ રાજકુમાર પણ સર્વને આનંદાચક વધ પ્રત્યેક દિવસે કરીરથી
 વધા તેમથી સ્તુતિ પામતા હાએ. ૩૨૧ હમે હમે પરલા મુખ્યા કામીને
 પુનરીએના વચ્ચે નાથે સાથે તે મેલા હાએ, ૭થી નાચોસ સાથે
 દીપ્ત કરવામાં ન વધવા કેલાએને પાતે બહે દહી મદતો દેવ તેમ
 હાતું હતું. ૩૨૨ તેના પિતાએ પણ પરલા મધ્યમ સમવતું દાન વધ
 કોરમ (નાન મેલાના સ્વરૂપના તે) વધે સર્વ પ્રિયાએ મેલા
 ઉત્સવપૂર્ક કરી. ૩૨૩ તે કુમાર કર્મ બારિ પેલાના મિત્ર સાથે
 જેમ કામોવ દીપ્ત કરે તેમ, સમાન વળ પેલાના મિત્ર સાથે
 પેલાની ઉચ્છાદનનિરવર દીપ્ત કરતા હાએ. ૩૨૪ તે પછી પેલાના
 પુત્રને અપ્પના કરવાને ચોખ મેલેથી બહુ પિતાએ વિશ્વમ્પત
 કરવા માટે એક ઉપાખ્યાને સ્વમરપૂર્ક બાપુ કરો. ૩૨૫ એટલે
 તે કુમાર પણ તલજે સમગ્ર કથાએને પ્રદણ કરતા હાએ અને
 ઉપાખ્યાને પેલાને પણ “ના તે સું પૂર્વ બન્ધમાંથી ન બહુ
 બાએ હરે” બાપ પ્રદાસું બાપર્ષ ઉપના કરતા હાએ. ૩૨૬
 જેમ બાપસે સર્વ સદ્ગુણે કમલ માં હતા (તેઓનું જેમ પાન
 મું હતું) તેમ, એ કુમાર પણ સર્વ કથાએને કમલ કરી બન્ધ
 વર્મા બાપ મરિયાને માત્ર મરો-બન્ધમાં સર્વોત્કૃષ્ટ-સર્વોત્તમ મરો.

પાત્રદાન વિષે શંખરાજ કથા.

મુનિશ્વરાજ પુષ્પોના દયલાલો ભેવામાં આવતા હતા, બાળ્યેનું પાનખીમાં અપાઈ રહ્યાં હતાં, મોઢા મોઢા હવાનાં મોતરકું ઝૂંજાઈ રહ્યા હતા પ્રત્યેક મનુષ્યનાં ચોખ્ખાં વિહસર ચાઈ રહ્યાં હતાં, ઝીંઝોનાં ચામડાંનાં વચ્ચે જાંઠાપુરનાં રક્ક નાજરો ઉભેલા ભેવામાં આવતા હતા કુમ્પી રવાજાં નવેલી પૃથ્વી ઉપર તૂટાં કરતી વારંચનાંઓનાં હારોમાંથી મોલીઓ વહી પાતાં હતાં તેઓનો દેખાવ પૃથ્વી પર કરેલા સાધીઆ તેવો બજાવો હતો અને ઉત્તમ યજુષાર તથા અલક્ષરોને સજી રહેલાં ઝીંઝોનાં રોકોટોમાં ભેવામાં આવતાં હતાં. ૩૮ ૩૧૧ પછી હજી દિવસનું હલિસૂતક હતું અને પોતાનો મુશ- ચાર ખડુ બરાબર કરવામાં આવ્યો એટલે સુવાસિની ઝીંઝોએ ચામનું તથા તેના પુત્રનું મનમ હતું. ૩૧૨ પોતાનાં ગોરીઓ, ધિત્રે તથા સ્વજનોને નોંધારીને ચામને અક્ષિપૂર્વક અને પોતાની સાથેજ આવતાવતાં બેઠાંનો બજાવતો. ૩૧૩ અને બજાવતા પછી પાનખીમાં તથા વચ્ચેથી તેઓને સહાર કરી બે હાથ લેવી ચામને અશ્વ લેવી મધુરવાણીથી પોતાનાં સ્વત્તો પ્રત્યે હતું કે આ પુત્ર બપોરે મર્મમાં આવ્યો ત્યારે સ્વપ્નમાં એવી માતાએ વિષદ્વા હાથમાંથી રાખ મેળવ્યો હતો, મારે આપ સર્વની ને સમતિ દેવ તે તેનું " રાખ " એનું નામ રાખીએ, ૩૧૪ ૩૧૫ " બહુ સાદું, એ ઠીક છે " એમ સર્વ સ્વજનોએ હતું ત્યારે મનમાં પ્રકટ થવેલી ચામી બહેને બાળકનાં મસ્તક પર અક્ષત નાખીને તેનું નામ પાડ્યું. ૩૧૬ તે પછી કાચાબિલાજી જેમ વિપદેશ્યઓથી રહિં જમે તેમ, એ પુત્ર સંચ પાવમાતાઓનાં પોતલુ તથે રહી પોતાનાં લાભો અને કરીરે વપવા લાગ્યો. ૩૧૭ જેમ મેઠ પર્વત મજાકનું લાભન પાલન કરેતેમ, ચામ ખડુ પોતાનાં પુત્રને બોગમાં બસાવી, પ્રીતિરસનું શિશુન કી બાંધપૂર્વક તેનું પાલન કરવા

રાત્રિએ કુમારને સ્વર્ગની દેવાનાઓનો પણ રૂપમાં પરિવર્તન કરે તેવી 'સદ્-સૌંદર્ય' સમિતે જોઈ રાત્રિ-પાઓ પરજીવી.*** એટલે તે સંપત્તિમાર પામે વિષયોનું સુખેથી સેવન કરવા લાગ્યો. ડાહ્યા વિશેષ જનુઆર પણ તે સમયોક્તિ આપરણ કરે તો દેવપાત્ર મળ્યો નથી.*** અને તેથી જ રાત્રિ જેમ વર્ષાગત, શિશિરગત તથા શ્રીમદ્ગતનું જનુઆરે સેવન કરે છે તેમ જો રાત્રિમાર પર, જ્યાં તથા કામ-એ મળે પ્રત્યક્ષોનું જનુઆરે સેવન કરવા લાગ્યો.*** સોનાના કોવચ છે કે "પત્ર પાત્રો કૃપાલુ છે પણ એ કોવચ નેત્રી જાણુએ છે કેમકે એ સંપત્તિમારનું પત્ર ન હોય, દેવજનન જાણિ દાયા પાત્રનું કૃપાલુ થયે પાત્ર હતું.*** તથા તે સર્વ સ્વર્ગ સુધાર કર્યો હતો, જ્યાં તેણે પોતાની વર્ષાપ તથા ન હતી, અને જાણ્યું છે એજ હતું કે તે પોતાના સુખાસન* ઉપર સ્થિતિ કરીને પણ જાનતાથી નગરમાં રહ્યો હતો.*** તે કુમાર એક દિવસે જિવિ સમયે વીરવર્ષા કરવા બિચો નિભયો, તેવામાં કેટલી અલગઈ આવતો જા સોના તેણે સાંભળ્યો-***

“ યો ન નિર્ગત્ય નિષેષાં વિષોક્ત્યસિ મેદિનીમ્ ।

મનેકાર્યમસપૂર્ણાં સ નર કુપર્દુર ” ॥ ૩૪૪ ॥

“ જે પ્રથમ પોતાના વતનમાંથી નહાર નીકળી જાને અને અવરોધો જાણુર જા જુઓને એટલે નથી તે કુમારને. દોષ

* અહીં વિશેષાક્ષર જાણુર છે. સુખાસન એટલે પોતાને નેસવાનું સુખાસન જાણુર, જા જાણુર ઉપર બેઠો હતો જ્યાં નગરમાં કેમ રહી શકે.*** જા વિશેષ અલગ છે તેણે પરિહાર જા પ્રયાણે થાય છે—સુખાસન એટલે પાણી, તે પોતાની પાણીમાં નેસાને નગરમાં રહવા નીકળ્યો હતો.

૨૨૭ તેના કંઠ હસના જેવો ઉચ્છ્વળ હોઈને તથા રેખાઓને
 ધારણ કરતો હતો અને તે શામકુમાર ખરેખર સંખ્યા જેવો જ
 પૃથ્વી પર વિસ્તાર પામતા મનોહર સ્વરૂપનો થયો.^{૨૨૮} અનુક્રમે
 તે શુદ્ધિમાન થઈ, પોતે પહેરેલી પુષ્પી માળાની પેઠે નાભ્યપરમાનો
 ત્વચ્છે ઘોળી જાયવા ખરું છે તેવા કથાસપ્ત પુરોમાં નાભ
 સાથે ક્યાં રહી રહ્યો.^{૨૨૯} જેમ સ્વભાવિક રીતે જ મુદ્રતાવાળા
 મુવર્ણને જોઈ ઉચ્છ્વળ હોય તેવો તે જેમ વિશેષ ક્ષતિમાન થઈ પડે તેમ,
 તે શામકુમારનું સ્તીર વૌવનથી ઉન્નત બનીને અત્યંત મનોહર
 થઈ પડ્યું.^{૨૩૦} એ રાત્રિપુત્ર, પ્રવિરિન મહાન ઉદ્ભવે પામવા લાગ્યો
 અને ત્રિવલ્લભ મધ્યમા નિરતર જુમવા લાગ્યો છતાં પણ આજ
 એ હતું કે તેની મતિ કદી વધે નહિ-કમિશાં તે સરળ સ્વભાવનો
 -સૌમ્ય જ રહ્યો.^{૨૩૧} એટલું જ નહિ પણ સમુદ્રના જેવો તે સ્તીર
 બન્યો મેઘના જેવો વિહર થયો, ફળના જેવો સ્વચ્છ વસવાટો થયો,
 શાંતિની પેઠે ત્રિવલ્લભ થયો, કમળા જેવો ઘટ્ટા બન્યો અને સૂર્ય
 જેવો પ્રતાપી થયો. આ રીતે સમગ્ર મુદ્દો હોવાને લીધે તે સમયે
 એ કુમાર / વક્ત્રુન કરવા યોગ્ય હોય, બીજાને હાથ ન હતો.^{૨૩૨-૨૩૩}
 તે ઘણાં ક્રિયમે લાથી ઉપર બેસીને તથા હરણાએક લાથીએ, ધામ
 તથા પાજાઓને સાથે જાળી ઉન્નતી પેઠે રાજવાદી (રાજતવાદી)
 કરતો હતો.^{૨૩૪} હાથ દિવસે પોતે લાથીએનાં તથા ધામએનાં
 મિલ્લસુને અણુતો એવો તે શાંત કલ્પિક સ્વભાવના કિષ્કેન્દ્રી પેઠે
 તેઓને કિષ્કેન્દ્ર આપતો હતો,^{૨૩૫} હાથ દિવસે મિથેન્દ્રી મર્ચણ પ્રયાણે
 વિદ્યાનેની સલામોમાં બેસી બન્યો-જ સંકલ્પ કરતા વિદ્યાનેને મેઘ
 વત્સ સમ તપતો હતો.^{૨૩૬} હાથ વખતે નાચનચીયાઓમાં બળિ,
 ઉત્તમ માળો ચાળી જાયવા નાદક વગેરે જોઈને સ્વર્ગમાં જેમ દેવ
 સમય થાય તેમ મુખેથી કાળ નિર્ચયન કરી રહ્યો હતો.^{૨૩૭} પછી

જાણ્યું હશે. ૩૧૪ તેવામાં જાણ એક ચૂકસે એ ગામની જાણ નીકળી જાણે. તેણે વહેલી સાથે રહેલા સાધ્યાત કામોને સંપન્ન એ કુમારને લેશે. ૩૧૫ તે ચૂકસે ખજી ઉપર છુલોનો દોલ તેણે કુમારને પ્રજ્ઞાપ્ત કરી ને હાથ ભેટી કહ્યું—“મારે ઘેર જાણીને જાણ મારા ઘરને પાળા કરે. ૩૧૬ તેણે જાણ્યું અને પોતાની જાણથી જાણના કરકવાથી કુમારનું જાણ જ્યુ તેને ઘેર જાણ જાણ્યાંજુ એકસે પોતાના મિત્ર માથે લીધે તેની સાથે તેને ઘેર જાણ તે માથે. ૩૧૭ પછી એ ચૂકસે પોતાને ઘેર જાણ તેણે નાનું સ્નાન-ભોજન જાણીથી સુધાર કર્યું અને પછી પોતાની” કીધી નામની પુત્રીને કુમાર સાથે લીધે ને હાથ ભેટી તેણે કુમારને વિનવિ કરી, કે “હે સ્વામિ ! મારા છવત્તમ જાણ મારી પુત્રી પરિચ્છેલુ કરી જાણ તેને જાણ કરે.” ૫૮- ૫૯ તે પછી રાજકુમારની કીધી મૂકીની પોતાનીથી લેવી જાણ તેણે મિત્ર માથે—“મારે જાણ ! તેણે કુમાર તેણે લીધે અને જાણ્યામાં નથી તેણે જાણ પુત્રને તેણે લીધે પુત્રી તેણે જાણે કે ? તેણે જાણ્યાં જાણ પૂર્વ લીધે. કે રીતે કરી કરે કે માટે જાણ્યાને તેણે જાણ ન જાણ તેણે, તેણે પોતાની પુત્રી ન જાણ” ત્યારે તે ચૂકસે કહ્યું—“સદા માણસ ! તેણે જાણ મુલ જાણે જાણ્યાની પોતે જાણ્યાં લીધે ! જાણ્યાં જાણ્યાં પ્રાપ્ત કરીને કરે માણસ તેણે જાણ લેણે ૧૩૧ ૩૩૧ જાણ્યાં જાણ વસ્તુ જેણે જાણ્યાં જાણે કે જાણ ન તેણે જાણે પોતાની જાણે (જાણ્યાં) જાણ્યાં જાણે કે જેણે જાણ્યાં જાણ્યાં કરે, તેણે જાણ્યાં જાણ્યાં જાણ્યાં જાણે ! (જાણ્યાં તેણે ૧૪ સ્ત્રી લે : જાણ્યાં રીતે ન જાણ્યાં જાણે કે-જાણ્યાં જાણ્યાં જાણે રહેલી નથી) ૩૬ માટે હે જાણ પુત્ર ! મારી જાણ પ્રાણ્યાને જાણે જાણ્યાં જાણ્યાં જાણ્યાં ૩૩૩, જાણ્યાં પ્રાણ્યાને જાણ્યાં કરે તે જાણ્યાં પ્રાણ્યા જાણે ૩૩૪ જાણ કુમારે જાણ ૩૩

પાત્રદાન વિષે રાંખસાજ કથા

૭૪૪ જા શ્લોક સંકલણ રાજકુમાર મનમાં પ્રસન્ન થયો તેણે
 વિચાર કર્યો કે, ખરેખર હું કુવામદિનો દેહકે હું માટે પૃથ્વીને
 ભેગાનો હું પ્રવળ ૬૧ ૭૪૫ મનમાં આવો નિશ્ચય કરી કાઢીને પણ
 નજીકના બિના પોતે એકથો દાસ્યા વરવાર લઈ નગરમાંથી નીકળી
 ગયો ૭૪૬ એ વેળા તેને પાતાનું, પિતાનું, ભાણું સ્ત્રીઓનું
 મિત્રાનું સમસ્ત હતું ન હતું માત્ર એક પૃથ્વીકર્તૃન કરવાનું જ તેને
 સમસ્ત મળી રહ્યું હતું ૭૪૭ તે બધારે નગરમાંથી ચાલ્યો ત્યારે પાછ-
 નથી નમસ્તી પદોસમાં જ કાઢીએક પરાક્રમી દુશ્મિન મળ્યો, જે કાઢ
 રાજાની સેવા કરવા માટે પસંદગી બન્યો હતો ૭૪૮ તેણે પ્રણામ
 કરી બે દાસ ભેડીને રાજકુમારને કહ્યું—“હું સેવા કરવા માટે જ
 જીવે સ્થગે જઈ રહ્યો છું, તો તમારો જ મારા ઉત્તમ સ્થામી માનીને
 આમન કરું છું.” ૭૪૯ રાજકુમાર તો ઉદારચરિત્રવાળો હતો અને
 મહાસત્વશાળી પુરુષોમાં મેઠ હતો બેથી દુરત જ પોતાના મિત્ર
 કરીકે તેનો આમન કર્યો કેમકે મહાન પુરુષો ઘરણે આવેલા ઉપર
 પ્રેમ રાખનારા હોય છે ૭૫૦ જોઈ ‘હવે આમન’ !! રાજાનો
 ત્યાગ કરી કુમાર એકથો નગરની બહાર નીકળ્યો, પણ દુરત જ તેને
 સપાત મળી ગયો, ખર્ચ છે કે મિલ્યા પુરોણું આમ સતત ભગવંત જ
 રહે છે, ૭૫૧ જેમ દુઃખ અને પાણી એકઠમ થઈ બન્યું છે તેમ, જો કુમાર
 અને પેલો દુશ્મિન પણ વતનના મળી મળી અને એક મિત્ર બની રહ્યા
 કેમકે, બન્નેઓનું શુદ્ધ મિત્ર તેજ પ્રેમનું કારણ છે. ૭૫૨ જેમ
 સ્વર્ગમાંથી ને દેવો ઉતરી આવ્યા હોય તેમ, તેઓ બન્ને બધા,
 માર્ગમાં બન્નેઓને મેઠી મેઠી કથાઓ કહેતા પૃથ્વીને ભેગાના
 કાલુશી ચાલ્યા ૭૫૩ બરાબર સવા પંદોર બેઠથો રિવસ મદન
 એટલે તેઓ એક સામ પાસે બધી પહેંચ્યા, અને ત્યાં વિશાલિ
 સેવા માટે પોતાના મિત્ર સાથે રાજકુમારે એક યજ્ઞની ખગાનો

[illegible]

પ્રવચર આપ્યું વિના જ તેની પ્રાર્થનાને સ્વીકારી લીધી, કારણ કે
 કોયે સુદિમાન પુરુષ પોતાને પ્રનયમતી ચોખ વસ્તુને જાન કરવા
 હોય. ૩૩૧ તે પછી દિમાસવ પર્વત, સકર નેકે જેમ પાવતીને
 પરણાવે તેમ, એ સદસે બસાજ આકબર પૂર્વક પોતાની પુત્રી
 રાજકુમારને પરણાવી. ૩૩૨ એટલે એ દિવસ મુધી તે ક્રીમતી સાથે
 પોતાની હજ્જાનુસાર તેણે મુખ ભોજનુ અને પછી તે રાજકુમાર
 દેવો નેવાની હજ્જાથી આવગ ચાકરો. ૩૩૩ તે જા ક્રીમતીએ તેને
 જાનું આપ્યું હતું અને માનમા ચાલવામાં તેને જ્યારે થાક લાગ્યો
 ત્યારે માનમાં ડાહ્યોએ જુડુ દોષ તેણે સુદર જાક બચાવ્યો
 એક વડ તેણે ભેગમાં જામ્યો. ૩૩૪ અને કાન્તા, પરાત અને વજ્રની
 જેમ એ વડની બાથ ક્રીમતીનામાં સીનગ રહેલી હતી, સીવજનુમાં
 મરમ રહેલી હતી એ રીતે સર્વને મુખજનક થઈ પાતી હતી; તેથી
 રાજકુમારે એ વડનો આશ્રય કર્યો. ૩૩૫ તે સમયે પોતાના મિત્ર
 આરેલા આસનપર તે કુમાર જેવામાં બેસે છે કે તેજ જેગાએ
 વડમાં રહેવારા વડ પ્રજાજ વડને કુમારને હતું—૩૩ “જરે
 જો. ૧ તું કાનુ છે. ૨ કાની આવાથી જા મારા આશ્રય તમે હોય
 રહો છો. ૩ જાકા જો. ૪ જાકા મનુજા. ૫ તે વારે કવચની
 હજ્જા દોષ તે સત્વર જાકાથી ચાલ્યો. ૬ ૩૩૬ તે સાંજના
 ખેતાનુ પરાકમ વચ વિરોધ કરવાની હજ્જાને મુજ રાજી કુમાર
 બોલ્યો. જમને બચતો આશ્રય કરવાની હજ્જા થઈ તેથી જા રણ પાસે
 જમે આપ્યા હોય. ૩૩૭ જાકાએ રણને કવચન કયા છે તે સર્વનો
 ઉપકાર કરવા માટે કવચન ક. ૧ જ. ૨ જા રણ સરીજામ રસા
 ૫૨ જારેમું છે તે તેણે ૫૨ તું પોતાનું રાજમિત્ર જેમ કરે છે. ૧
 ૩૩૮ તું નથી જાનુતે કે રણ, મેમ, નદીઓ અને સર્વ મદન
 કિરણે, પાતાની મજબ સર્વનો ઉપકાર કરી રહ્યા છે. વ્યોના ૫૨

પ્રમુખ સ્વામિત્વ દોષ સોજ નહિ. કજ માટે જુલા જામને જાણાઈને
તું તારી પેતાની સામાજી હલકાઈ કરે છે. ખરેખર તું તે જાણ
પરમાં પ્રાપ્તિ પૂજ્યા વિના કુશી જામને મત્રી થઈ ગોંધા પ્રમ
મૂર્ખના નેરો દેખાય છે. (પામેલી મદને ધરપણી થઈ ગોંધો
જાણાય છે.) કજ કુમારે જે પ્રમાણે મુનુ સારે રેથો થઈ જઈ
પ્રત્યક્ષ થઈને કોર જાણે નોત્યો—“ ૨. ૨. જો મૂર્ખા. તું નથી
જાણતો કે હું જા વાતો સ્વામી પુ. માટે તું જાણ કે જા સમયે
હું તને વમથાળ્યો જાવિયે જાણતું પુ. (તું પેતાને જાણાય પ્રમ
કર્યો નથી જાણે.) મારી સામે ઉત્તર જાણે છે માટે પ્રમ,
તું તારા જાણે સ્મરણ કરી દે. ” કજ-કજ થઈને જે વમ
સાજણી કુમાર જાણાય હસી જાણા. તેણે મુનુ કે તું પેતાની
દેવજાતિથી જાણે થઈ કરે છે. ખરે જો. તું નથી જાણતો કે
પેતાનો જાણે સાજાજાણે સસત્ત કરે છે. કજ જાણે ક્રિયેને
જાણે તે તેણેની વસથાળે દોષ છે જાણે તે, સદાજાળ માર
હાજા જાણે છે માટે જાણ, મારી સામે જાણ. કજ કુમારની
જે નિર્જાણ વાણીથી થઈ તેણે જાણે સાજા જાણે થઈ, પાણી તેણે
પર જાણે પામેલા પ્રેમને લીધે જાણે ક્રિયેની જાણે રહેલી ક્રિયેને
(જાણે હાજર જાણે જાણે) જાણે નોત્યો કે તે સ્વામી.
તમે તમારા સાજાજાણે લીધે જાણે વજા જાણે છે. હું તમારા જાણે
પ્રસન્ન થઈ. હું જાણે તમારા સેવકજાણે પ્રાપ્ત થઈ પુ. થઈ
(મારી જે પ્રાપ્ત ના છે.) હું સદાજાળ તમારા જાણે થઈ-
સેવક જાણે સાજા જાણે રહું. કજ-કજ તે તેણે સાજાજાણે જાણે પૂર્વ-
જાણે જાણે પેતાના પાણેજાણે જાણે તેણે જે તેણે પર મીલી
કરી તેણે પ્રસન્ન થઈ. જાણે જાણેજાણે હાજર સદા પ્રમથ જાણે છે-
જાણે જાણે છે. કજ જાણે જાણે તે જાણે નીચે નિજાણે લીધે

પત્ની ત્યાં જોવાની કરીને કુમાર, નહિ તથા જોઈ નામના પોતાના
 બે મલ્લો સાથે જેમ સહર જાય તેમ, તેઓ જાને સાથે ત્યાંથી આવળ
 આવ્યો. ૩૮૩ માર્ગમાં આકાશમાં મેળન કરીને વધે, કુમારની
 દષ્ટિને જાનક આપવા માટે અનેક પ્રકારની યેજાઓ કરી અને તેના
 મનને આશ્વર્ય પમાડ્યું. ૩૮૪ વળી તે વેળા કાંઈ એક મુસાફર
 રથમાં બેસીને જતો હતો તેની કબીને વધે હરી જાને અંતરિક્ષ
 કરી દેખી, ત્યાર પેશે મુસાફર, આકુળઆકુળ થઈને કુમારના પગમાં
 પડ્યો અને વિશ્વાસ કરવા લાગ્યો કે હે દેવ! કાંઈ અશ્વત્થ
 પ્રાણીએ ખારી કરીને હરી લીધી છે. ૩૮૫-૩૮૬ તે શાંતવ્રત
 કુમારે હતીને તેને કહ્યું—“જાણ્યો એ જાણ્યો! પોતાની કબીનું
 જલ્લ ભે તું ચક્ષુ કરી શકતો નથી, તો પત્ની ચત્તક કલ્પ મનુષ્યોનું
 ચક્ષુ ચાતુર્ય જાણ, એમાં તું આશ્ચર્ય છે.” ૩૮૭ પત્ની તે વેળા
 વધુ પલ્લુ પ્રત્યક્ષ થઈને જોયો—“હે સ્વામી! આ મુસાફર પોતાના
 જાતાની સાથે જાણે રથ તમને જો જાવલ્ય કરી કે તો પોતાની
 કબી મેજવ.” ૩૮૮ તે સાંભળી કુમારે કહ્યું—“તારે એના રક્તની કાંઈ
 જરૂર નથી, તું એને એની કબી સોંપી દે.” કુમારના એ કહેવાથી
 વધે તેની કબીને પ્રકટ કરી ૩૮૯ એવા પ્રકારની તે વધુની યેજાઓ
 એકની કુમારે મનમાં વિચાર કરી કે મને, જાનક આપવા માટે
 આ નાટકી જલ્લ દીક થઈ જાણ્યો છે. ૩૯૦ હરી પલ્લુ માર્ગમાં
 પોતાના સ્થામનિ વિનોદ આપવા માટે વધે કૃદલીક કબીએને વજન-
 રહિત કરી મુદ્દી અને કૃદલીકને કાપી નાખેલા કૃદલાણી કરી મુદ્દી.
 ૩૯૧ વળી કાંઈ એક મુસાફરના રથને જાળદો વિનાયો કરી જાળદો
 વિના પલ્લુ વેચી દોડી જતો જનાયો. ૩૯૨ એ પ્રમાણે તે વધુ
 સક્રિયતાળા સેવકની ચેટે કુમારના પરિચમને દૂર કરવા માટે
 અંત જાતની યેજાઓ કરવા લાગ્યો. ૩૯૩ અને કુમાર પલ્લુ તેવો

કોલી ગમતોથી ડાહ્ય ખસુ સ્વયં પોતાના પરિજનને ગણી રાશે તદ્દિ
 ખજી તે પોતાના સહાયાની સાથે રાજપુર નામના નગરમાં જઈ
 પહોંચે. ૬૪ તે નગરમાં પ્રવેશ કરતાં જ રાજપુરે પદ્મજી
 સાંભળે, જેથી ૬૪ દિવસના સાંભળતો હોય તેમ તેણે પોતાના
 કાનને ટાંકતો તે તરફ આવવાનું કર્યું. ૬૫ (અને સાંભળતું)
 “રાજાની વહાલી પુત્રી તમે પછીને (નક્કે) પકોલી ચાલ્યોથી
 પો રાજાથી સપાડાથી જે મારે ને હુમ્મ જેને મુઠલ મ્મ
 તેને રાજા પ્રથિત વસ્તુ બાપરો. ત્યાં પાલ સાંભળેને રાજાપુર
 ચક્રના મહેલથી પદ્મનો ૧૫૯ કોઈ-તે માય કરી બાપવા પોતે મુલ
 કરે. ૬૬-૬૭ પછી પદ્મ વચાનારો, રાજાપુરને રાજા પાસે
 જઈ મનો એટલે રાજાને સ્વાગત કર્યા કરી તેને પોતાના બાપના
 મેસાપનો ૬૮ રાજા ખસુ તેનેના રાજાપુરને એકને મનમાં વિચાર
 કરવા લાગ્યો. ૬૯ ત્યાં તે સુધી ને સ્વર્ગેવચનિ એક વેલ ચારી
 પુત્રીને સાલ કરવા મારે જઈ બાપનો ૭૦ ૭૧ પછી રાજાને
 વિનમ્રપૂર્વક પૂછતું- હે મહારાજા ! એમ બાપ રાજા એક સિંહના
 ખાનમાં સપાડા હોય તેમ, મારી પુત્રી હોના સપાડામાં સપાડા જે
 મારે તેને તમે રોજગુજાર કરો. ૭૨ ૭૩ પત્રેવાનેનો વેરો
 રાજા મન નથી, વનવાનીનેનું તેણે રાજા વન નથી,
 વિદાનેની લંબી રાજા નિશા નથી, વેલોનું તેણે રાજા બાપ
 નથી અને રાજા તીર્થનારેનું રાજા રાજા તીર્થ નથી. ૭૪ એનો મેં
 (મારી પુત્રીને સાલ કરવા) ઉપયોગ કર્યો ન હોય. ખસુ તે સર્વ ખસ
 મનુષ્ય ૧૨ કરેલા ઉપદાસની પોતે બર્જ બસેલું ૭૫ ૧- ૨ તે પછી
 પછી સાથે થોડો કંઈ વિચાર કરીને રાજાપુરને રાજાનું વન
 રાજાની લીધું એટલે ને બંધાપુરમાં તે રાજાપુત્રી હતી, ત્યાં રાજા
 રાજાપુરને જઈ ગયો. ૪ ૫ રાજાપુરને જઈ ત્યાં જઈને એક

પાત્રજ્ઞાન વિષે રાજરાજ કથા

મહા બ્રાહ્મું અને મહા જગત્, કપૂર, કસ્ટરી વગેરે સર વસે-
 રથી તે મહાનું પૂજન કરી તેમાં પેલી રાજપુત્રીને બેસાડી. ૪૪
 તે પછી પોતે નાસિકના જામજામમાં દર્શિ સ્થાપીને સાંતપણે જાણે
 કેવળ મનનું સ્મરણ કરતો હોય તેમ, જ્ઞાન જગત્ની બેસી ગયો.
 જરેજર સર્વ દેશોએ આક્રમણોજ જલ થાય છે. ૪૫ રાજપુત્રાર
 ને કે મુદ્દ હોય-નિષ્કર્ષી હતો જ્યાં તે સમયે તેણે હાથમાં મુદ્દિયા
 કરી હતી. કેમકે જેનું નામ મિત્રવદ્ હોય તે મનુષ્ય, શુ પોતાના
 નામને સ્તવ કરે છે. ૪૬ જેમકે જો એક મનુષ્ય જીવન વસ (વાસ)
 માં જન્મ્યું હોય જાણતા હોય (દિર) પોતાના મુલ્યનામને ધરાવતો
 હોય તો જશુ મર્જીએ તેનામાં વાત થાય તો તે કષ્ટ નિવ મજાવ
 નહિ તેમ જાણી વાત જાણ જાણે છે. ૪૭ તે પછી પેલી રાજપુત્રીના
 દોષ વધતી સક્રિયી દુસ્તજ દર મારો. ૪૮ તેણીના દોષ દરી લીધે. કેમકે
 જન્મમાં જાણતો કરતાં જાણ જાણે જાણના દોષ છે. ૪૯ જેમ
 મદની મૂર્તિ રાજરાજ દોષથી મુક્ત થાય તેમ, જે રાજપુત્રી પોતાના
 સરીર દોષથી મુક્ત થઈ અને સુખોજ સમજની ક્રિયા પેડે સરીરને
 અધિક શ્રાવણની ક્રિયાથી મુક્ત થઈ. ૫૦ તે જન્મ તેણીના
 માતૃપિતા વગેરે સળખીએ મહામહારીને નીચળી થયેલી જાણીને
 તેણીને પુનર્જ મ થયો હોય તેમ માનવા જાણ, ૫૧ અને
 મહામહારીના વર જા સુખમાલ રાજપુત્રાર જાણ તે
 સારી, જાણે વિચાર કરી પુત્રારને કહેવા જાણ-૫૨ " વગે
 પોતાના દર્શન આપીને જેમ જાણી દર્શિને જ્ઞાન કરી
 છે તેમ, હવે પાણિમદજ કરીને જા જાણી પુત્રીને જ્ઞાન
 કરે. ૫૩ પછી રાજે કમ્પુ કે જાણ એક પુત્રવ દેવા સુખમાલ છે
 જા પુત્રો છે-વગેરે જા મુખી નિશ્ચ ન થાય તો સુખી તે
 પોતાની પુત્રી જાણ રીતે જાણી ન થાય. ૫૪ રાજપુત્રે જે જાણ

સાંભળી ગાળ મેઠમો—“ હે સુદિના હાથર ખુમાર ! જે વિષય
 પ્રવચ્ચમી જ વસ્તુનિષ્ઠિનું જ્ઞાન ચાર તેમાં મ્યો કુમ્મ જનુવાન
 પ્રમાણુ જોવા મેસે ? તમારું કુળ વગેરે, કુલેન્દ્ર જાધાર અને સ્થાન
 રૂપ જા તમારા દેહી જ નાલુવામાં જાવી વગેરે ૭ મારે તમે
 સેહમાવ મારે જાપમાન કરો. ચા. ૪૧૪-૪૧૫ તે પછી જા ખુમાર
 મોન રહો, જોડે પોતાના વખતે તેવું સ્ત્રીમરી લીધેલું જાણી
 શ કમે કુલ રિક્તો મેઘા લસવપૂર્વક તેની સાથે પોતાની પુત્રી
 લા મ્હા. ૪૧૬ પછી શ ખુમાર દેહાએક જિલ્લ ત્યાં રહો અને
 તેવું કાપોરના મર્વથી પોતાની કમ્મજુસાર વિષયમુખ મેઠમુ. ૪૧૭
 અને પછી ફરી જલુ દેહ મેવાને ઉત્કર્ષિતવધી પોતાની કીની સમ્મિ
 લ્યા પેલા ને જિતો સાથે તે જાસન જામ્મેલ જાવવા જા (સુર)
 ગાલ સ્થાને શ સ્થિર રહી શો ૪૧૮ પછી તેવું ગાલએક જામાં
 જાસન જાલવા મોજુ અને સાવકાળે જાપારે સમન વગેરે તારે
 પરિમમને દુર કરવા મારે જિતે કી જાપેલી પંડાની કમ્મ જા
 સ્વસ્થ જિલ્લ વિષયક કી. ૪૧૯ જાસનર મખરાજિનો સમન કરો,
 ત્યારે સમીજા પ્રેલમા પ્રવચિત જાપાનામેવાજા જાજિને નેહને
 તેવું જા જાજિની પૂજા ઉપરિત જાલુવા મારે જાને જાપા. ૪૨૦
 ચા જલુ સ્થાનર ત્યાં મ્યો અને તેના સુખપેમાં જાણી લા ત્યાં
 જામીન કુમારને જાલુ. ૪૨૧ હે રેવ ! ગાલએક મહાન સિદ્ધ
 વિદ્યાને સાધી શો ૭ જલુ જોમ ગાલ નિર્ભાગ જાનુજને વિષય
 વજપર્વાતેના વ્યો જોવામા ન જાવ તેમ, જાનવ પ્રમાણ કરવા જ્યાં
 જલુ જા મિલને વિદ્યાની જાપિલગી-દેહીનાં કાંઈ ન વર્તા નથી.
 ૪૨૨-૨ કુ માનુ મુ ૩ તે પોતે ને ૩ જાસન ૭ લાજ
 જાજી મહાવધી પાતાની વિદ્યાને સાધી લાગે. જમો સાધવિ
 જામ્મ માલગ જિલ્લો ૭ તેજલુ સર્વેના સ્ત્રીમર કી—જાસન

હરી આશ્રયમાં ગતિ કરે જ છે ૪૨૩ તે પછી બહુ સારું, હું મારા
 ઘરીરનો નાશ કરીને પણ તેને સહાય કરીશ, એમ રાજકુમારે કહ્યું,
 અથવા સત્ય છે કે સત્કુસુમોનો જ મ પરાઈ જ હોય છે ૪૨૪
 કુમાર ખજુ ક્રતાવળો ક્રતાવળો પેલા ચોગી પાસે ગયો અને તેને કહ્યું
 કે હું તારી સહાયમાં છું માટે નિર્ભય થાઓ તુ તારી વિશ્વાસિકા
 સમાપ્ત કર ૪૨૫ એમ કહીને તે શંખકુમાર હાથમાં તલવાર લઈ
 ચોગીની પાસે જ્યો રહ્યો એટલે ચોગીએ ચિત્તની એકાગ્રતા કરી
 ગદાવિદ્યાનું ધ્યાન કરવા માડ્યું ૪૨૬ એક ક્ષણ નેટલો સમય ગયો
 કે તુરત જ જ્યો જીનો કાળ હોય તેવો ઠાઈ ફુર્જીય રાક્ષસ હાથમાં
 તલવાર લઈ કુમાર આગળ પ્રહાર લગાડે ૨૭ તેણે જામર ગદાથી
 જમ કરે સ્વરૂપે શંખનો તિરસ્કાર કરી કહ્યું કે અમ્મા ઓ મુખી !
 શું વિચારીને તુ જહાં આપ્યો છે ? હું જ્યાં ચોગીને મારી નાખીશ,
 તુ સત્વર જહાંથી ગાઓ જા, અથવા ઓ ગધેડા ! જર્જ પોતીને
 ઘેર તું કં મરે છે ? ૪૨૮-૪૨૯ પેલો શંખકુમાર ખજુ સાહસી
 હતો. તેણે જો રાક્ષસને કિતર આપ્યો કે સત્કુસુમ રક્ષક હું જહાં
 જ્યો છું, તેથી ઇન્દ્ર પોતે ખજુ પરજાલ કરવાને સમમ નથી તો
 પછી તુ કોણુ માત ? ૪૩૦ તે સાંભળી રાક્ષસ જતલત કોપાવચાન
 લ્યો, અને દેવેન્દ્ર સામે જોય દાનવ ધસી જાય તેમ તરવાર જગ-
 મૂને કુમાર સામે ધસી ગયો, ૪૩૧ શંખકુમારે ખજુ સિદ્ધની રોડે
 નિજા જ લઈ હર્ષણી તરવાર ધુમાવા માંડી અને હાથી જેવાં તે
 રાક્ષસને મારવા માટે તૈયાર લગાડે ૪૩૨ પેલો રાક્ષસ જમ મઝાપારે
 તરવાર ધુમાવી રહ્યો હતો. તેવામાં શંખકુમારે પોતાની તરવારનો
 પ્રહાર કરી તેની તરવારના બે કુક્કા કરી નાખ્યા. ૪૩૩ એટલે તુરત
 જ રાક્ષસે તરવાર ફેંકી દાધી અને શંખકુમારને પોતાની આજમાં
 સીધો. શંખકુમારે ખજુ તરવાર ચાલી રહી રાક્ષસને આજમાં પાલી

મૂળ રચના માંડવા ૪૭૪ એ જેના બનના એ હાથની રો તેઓ
 નાને જણા કુલ કરવા લાગ્યા, અને ત્યાં ઉમેલા રાજકુમારના ત્રિ
 વલ્લ તથા રોગીને જાન, નિરમલ તથા દર્પીણિયા રસને ઉત્પન્ન કરવા
 લાગ્યા. ૪૭૫ તાજે એ મલ્લ બહી રહ્યા હોય તેમ, તેઓ નાને પત્ની
 બાંધી નાખીને હાથ વડે જાનોનાને જાપાને તથા મુકિતિના પ્રદાર
 કરીને એકબીબને પત્ની પર લેવાતી રવા લાગ્યા અને પત્ની તે જાન
 પલ્લ ખાત. ૪૭૬ તે જેના સંપત્તિધારને એક હાથ હાથમાં જાપી
 કમેલ તેવે દુરતજ પોતાનો એ જાવર મેગવી લઈ જેના રાજ્યનો
 પથ પાસો અને પોતાના મસાહી જાસપાસ એક જણવાર મુખી
 તેને સમાપ્તે. ૪૭૭ તે જ છત્રે એ રાજ્યે પોતાનું રાજ્ય સ્વપ
 ત્વક દેવ, અને પોતાના કિર્તિદેવી કાલિયા કિર્તિઓમાં કલ્પવૃક્ષ
 કરવી વિદ્યાની અધિકારી રો ત્યાં પ્રદાર થા. ૪૭૮ પત્ની તે જેની
 કે હં વરસા. કું વિદ્યાની અધિકારી રો કું, એ લાગ મત્તની
 પરિણા કરવા માટે જ જાતુ રાજ્ય સ્વપ પારલ્લ કું. ૪૭૯
 કે સાલિયામાં મેલ કુમાર. એમ ઉત્પન્ન મુલ્લ જામલ્લ હોય તેમ,
 લાઈ મત્ત પલ્લ જામલ્લ કે-જાવતિપ્ત કે. તેથી કું લાગ પર પ્રદાર
 થક જુ, અને એ કઈ જા હોય તે વર દુ જાની કે. તેઓ એ
 પ્રદાર કું, ત્યારે કુમાર જેઓ- કે જેને. કું એ સમયે લાઈ
 સમય કું તે સમયે દુ જાની પાસે જાવને ૪૮૦-૪૮૧ "હવાલુ"
 એમ કહીને તેની અંતર્ધાન થક થક. તે પત્ની પેચો જેની જલ્લ ઉમે
 કાને કુમારને તેની પાસે અને પોતાનો સ્વાર્થ જલ્લ જાપી અર્થ
 પ્રદાર થક તે જેઓ કે, કે મહાભાગ. જા સિદ્ધિ વચારી કુપત્તી
 જ અને પ્રાપ્ત થક કે કેમો અર્ધાવમજિયાથી એ અર્ધવમજિયા થક
 કે તેમ જાની રોલ જ મારજુલ્લ હોય કે. ૪૮૨-૪૮૩ પ્રદાર
 પ્રદાર કહીને રોગીને કુમારને જાવત અર્ધવમજિયા એ રોગી

જાણી, કે જેમાં મનુષ્યને જાણ કરવાની શક્તિ હતી. ૪૪૪ એ ગ્રામીણ બંધને કુમારે તે બાળી શાંતિ સિદ્ધાંતી સાથે વાતચીત કરવામાં માણી કાઢી, અને સવારમાં તે કોણક નગરની પાસે જઈ પહોંચ્યો. ૪૪૫ એ નગરમાં એક સ્થળે ધણે જ કોણક નગર રહ્યો હતો અને ધણા લોકો એકાદ બધા હતા. તે જોઈને કૌતુક સ્વભાવવાળો કુમાર ખસ પોતાના મિત્રને ત્યાં જઈને સાથે લઈ ત્યાં ગયો. ૪૪૬ તેની વચ્ચે જઈને તેણે જોયું તે કાઠીઓની કારણે એક ચાકુ ત્યાં જઈ હતું અને તેની પાસે જ કોણકેક પનપાન વાણીઓ અને એકો ત્રેવામાં આવતો હતો. ૪૪૭ પછી શંખકુમારે કોણકેક માણસને પૂછ્યું કે કેમ બાધ ! આ વાણીઓ ચીંતામાં વેપાર કરવાને તો જાણે જ કેમ જાય છે. જ્યાં ચીંતામાં ચાલ પાસે જ જાય છે. ૪૪૮ પછી પેલા માણસે કહ્યું કે આ તો એક સાર્વજનિક છે. સમગ્ર કુમેરના ગેર પનપાન છે. માત્ર ગમ્મતને મદદ ચીંતામાં જઈને તે આ પ્રમાણે કહી રહ્યો છે કે ગેર માણસ એક કોણકેક જોઈ રહ્યો આ જાણી કાઠીઓ ખાધ જાય તેને કું પૂરેપૂરી એક લાખ ચોંટામદોરો આપુ. ખસ કોણક મનુષ્ય બાળું કદિન કમ કરવા સમય જઈ સકતો નથી, જોઈ તેના જીવર મોંની જોઈ જાણ દોષ વેચ, આ સુવેચક જાણી તેની પાસેના લાગમાં ક્યાં કરે છે. ૪૪૯-૪૫૦ તે પછી શંખકુમારે સાથ પતિના જમનનો સ્વીકાર કર્યો અને જાણી શક્તિને લીધે એક રમતમાત્રમાં તે જાણી કાઠીઓને એક કોણક નગર પોંડે ખાધ ગયો. ૪૫૧ તે જોઈ સર્વ મનુષ્યો તે વિચારમાં જ પડી ગયા અને કહેવા લાગ્યા કે આ તે કોણક સિદ્ધ દેવે દેવ દસે કે વિદ્યાર દસે ! ખરેખર જાણી જાણી કોઈની સર્વને આશય કરવાનો આ પુરુષ કોણક સામાન્ય મનુષ્ય નથી. ૪૫૨ એ રીતે આજુસો કુમારની સ્તુતિ કરી રહ્યા હતાં તે વેળા પેલો સાર્વજનિક કુમારની પ્રાર્થના કરી

દુરવ જ તેને પોતાને ઘેર લઈ ગયો ૪૫૪ અને ત્યાં લાલચાળી
 જાનપાનથી ધણી જ માનપૂર્વક તેને જમાડીને તેની જાતન પોતાની
 પુત્રીને હાજર કરી. એ હાથ ભેડી બેઠો એ રહે રહે. જા માત્રી
 પુત્રી જાણે જાણી સી તરીકે થઈ ગઈ છે અને મુદ્દાર્થ થઈ ગયે.
 હું મારી પુત્રી જાણને જાણુ છું. તેમાં એ કસબ છે તેને તને
 સાંભળે, ૪૫૫-૪૫૬ "હું જા જ નવરમાં રહું છું જાણે વચ્ચેનો
 છું. માત્ર નામ કસબર છે હું પૂરે પછે જ ધરીદી હવે, જાનિર્જા
 મોઢામાં કોમ કપડામાં જાન વાપ તેમ જો સમયે જા પુત્રી મારે
 ત્યાં જાણી તે દિવસથી જાણી જા પુત્રીના જાતન વડે મારે ત્યાં
 જાતનમાં જાન જાવવા જાતન અને જાતનમાં જા જાતનને કોમ
 સમયે જાતન જાતન તેમ, હું જાતનમાં જાતન પરિપૂર્ણ થઈ ગયો
 ૪૫૭-૪૫૮ જા માત્રી પુત્રી ૪૫૯ સર્વ રોષામાં જાતન જાતન
 તેની છે સર્વેને જાતન જાતન છે અને સર્વના મનને જાતન
 જાતન છે મારે જોઈને જાતન "મનોરથ" જોઈ નામ પામેલ
 છે ૪૬૦ જા જોમ કોમ મોટી જા જાતન તેમ તેમ, સર્વ જાતનને
 જાતન થઈ અને જાતનને જાતન તમજ જાતનને પ્રાપ્ત થઈ ૪૬૧
 જાતને જાતન જાતનને જાતન તેને મારે જોઈ વર મેજનવાન વિલા
 સમયે જાતન હું જાતન ત્યાં જાતન જાતન તેનામાં જાતન જાતન જાતન
 નીચાની પડે મે પ્રાપ્ત કરી ૪૬૨ તેના મે જાતન જાતન જાતન તેને
 જાતને જાતન વર તરીકે જાતન અને જાતની પરિણામ ૪૬૩
 જાતનને જાતન જાતનને જાતન-જાતનવાન સાધનાને જાતન
 ૪૬૪ મારે પુત્રની પ્રાપ્ત જાતની જા માત્રી પુત્રીને તને પરિણામ
 એ પ્રમાણ સાતનને રાજકુમાર જાતને મોન સૌ ત્યારે તે જાતન
 જાતનના સત્તરે જાતને કુમારની સાથે મોટા જાતનને પોતાની
 પુત્રીનાં જાત જાત ૪૬૫ ૪૬૬ જાતને જાત પરિણામ મનોરથ

એને જોઈયામાં તે કુમારના મનને કંઈક આકર્ષુ કે તુલ્ય જ ઈશા
 ભેવાની હાથાએ પણ કુમારના તરફ દ્રાસ કયા-અર્થાત્ ઈશા
 ભેવાની હાથા તેને રુદ્રી બાવી^{૪૧૫} પોતાની તે ઈશા,
 મનોરમાને જણાવીને તે રા.કુમાર પોતાના મિત્રોની સાથે
 ત્યાંથી અવરજી આવ્યો. કેમકે જાત તત્તના અર્થાતર પ્રસંગે
 માત્ર પ્રસંગે બાળ કરી સહવા નથી. ૪૧૬ પછી તે રાજકુમાર
 જનુકે માલ્યા માલ્યા પ્રિયભાષી જનસમુદાયથી અલસ એવી પ્રિયભા
 નરરીમાં જન પદેજ્યો, જે નરરી અર્થમરૂપ મુખ્યગણા દેવોથી લગ
 પાત્રી રૂપીપર આવેજી સ્વય સમાન જણાવી હતી. ૪૧૭ એ નર
 રીમાં તેની આગળે સુગુણભ્યો પણ વસ વાળી પાળી રહ્યા હતા
 તેથી એક ગાળ, સ્વય એવી સપદિએથી સપદિમાન ગાળવતું પાળન
 કરતો હતો. ૪૧૮ તે રાજને 'સુદરી નામની એક પદરાણી હતી,
 જે પદિત્રવા હતી અને જેણીના યોગના પ્રતાપથીજ અદ્યા કંઈક સ્થાય
 થઈ ગયો છે. ૪૧૯ તે ગાળીના કૌરવોની નાની તગાવડીમાં જેમ
 એક હસથી કૌરવ થાય તેમ, રતિસુદરી નામની એક પુત્રી જન્મી
 હતી, જેણીની રૂપરૂપિત ભેવાને માટે કન્દને એક દબર નેત્રો કરવા
 થયા. ૪૨૦ એ રાજપુત્રી, વિદ્યામાં સરસ્વતી સમાન હતી, રૂપમાં
 કમલેશ્વરી એ સમાન હતી અને સૌંદર્યમાં લક્ષ્મી સમાન હતી.
 તેણી જનુકે મુલાવરમાને પ્રાપ્ત થઈ. ૪૨૧ પણ કેમકે કારણને લીધે
 તે રાજપુત્રી પુરુષનો રૂપ કરનાર થઈ અને તેજ કારણથી તે પોતાના
 પામિત્રદણના નામને પણ સહન કરી શકતી નહિ. ૪૨૨ તે સમયે
 રાજ (વિદ્યોતે પિતા) આવી જિવા કરવા લામો કે પિતાને યેર
 રહેલી આ પુત્રી ખરેખર અપદર્શિતે માટેજ થઈ પાત્રી, કેમકે તે
 વિદ્યાકને હાજવી નથી, તે હરે આ સંસારમાં મારે મું કરતુ, કેતો
 આમન કરવા કે અથવા દુ કયાં જઈ કે આવા પ્રાપ્તની જિવાથી

[illegible]

મીએ લેટલામાં તે કુમારના મનને કંઈક આશ્ચર્ય કે દુરત / મેઠા
 વેવાની હાથમાં પછુ કુમારના તરફ કદાચ કપા-જવાતુ દેવો
 એવાની હાથમાં તેને સુરી જાણી ૪૧૫ પોતાની તે હિંમત
 મનોરમાને જણાવેને તે રાજકુમાર પોતાના મિત્રોની સાથે
 ત્યાંથી આમજી આવ્યો. કેમકે જ્યાંજ્યાંના જગત્તર પ્રસન્નો
 માત્ર પ્રસન્નો બાપ કરી ચકતા નથી. ૪૧૬ પછી તે રાજકુમાર
 જગત્તરે આવતાં આવતા પ્રિયલાલી નસમુદાયથી આપ્ત એવી મિત્રિયા
 નસરીમાં જઈ પહોંચ્યો, જે નસરી અંતિમ મુખપાળા દેવોથી સ્વ
 પામી પંચીસર આવેલા સ્વચ સમાન જણાવી હતી. ૪૧૭ એ નસ-
 રીમાં એની આશાને સમુદાયજો પછુ વસ જઈને પાણી રહ્યા હતા
 તેણે એક ગળ, સ્વચ એવી સુશુદ્ધિઓથી સુશુદ્ધિમાન રાજાનું પાલન
 કરતો હતો. ૪૧૮ તે રાજાને 'સુ દરી નામની એક પદ્મજી હતી,
 જે પતિવ્રતા હતી અને એણીના ચીલના પ્રતાપથીજ ચક્રમા કાઢક સ્વાચ
 થઈ ગયો છે. ૪૧૯ તે રાણીના જીવરૂપે નાની તમાવડીમાં એમ
 એક હસથી જીવન થાવ તેમ, રતિસુદરી નામની એક પુત્રી જન્મી
 હતી, એણીની રૂપાંશુષિ એવાને માટે જન્મને એક હજાર તેજો કર્ણ
 પાયા. ૪૨૦ એ રાજપુત્રી, વિદ્યામાં સરસ્વતી સમાન હતી, રૂપમાં
 કમળોત્પત્તિ જી સમાન હતી અને સૌભાગ્યમાં લક્ષ્મી સમાન હતી.
 એણી જગત્તરે મુદાયવચાને પ્રાપ્ત થઈ ૪૨૧ પછુ રાજાકે કારણને લીધે
 તે રાજપુત્રી પુરુષનો દેવ કરનાર થઈ અને તેજ કારણથી તે પોતાના
 પાંજિતદણના નામને પછુ સદન કરી ચકતી નહિ. ૪૨૨ તે સમયે
 રાજા (તેણીના પિતા) આવી જિવા કરવા જાઓ કે પિતાને ઘેર
 રહેલી જા પુત્રી ખરેખર અપહર્ષિને માટેજ થઈ પામી, કેમકે તે
 વિવાહને હાજરી નથી, તે હવે જા સંસારમાં ખારે સું કરવું જાનો
 આમજ કરવા ? અથવા કું કર્યા નહીં ? આવા પ્રકારની જિવાઈથી

૪૬૧ ચારે દે બહે । પુરુષોનો દેવ કરવાના આમદર્શન આ તારા
 દેવોના તુ ત્યામ કર. મનુષ્ય સંનપી દુલભ જન્મ પ્રાપ્ત કરીને તેને
 રૂપા રૂપ કુમારે છે ॥ ૪૬૨ પોપદનાં તે વળા સાંભળ્યા પછી કુમારી
 ભોલી — તે પોપદા તે બને ? કમ્મુ તે ચોમ છે પણ પુરુષોનું
 નિશ્ચયપાત્ર મેં પ્રત્યક્ષ ભેલું છે સાંભળ. ૪૬૩ પૂર્વ ભૂમિમાં નવ
 નામની કું એક વાલ્મીકી હતી. ધારા જ ચ શુદ્ધ કુમાર્યા થયે હતે
 અને સદા નામનો વાલ્મીકી ધારા પડી હતો. અને નરિઆમમાં
 રહેતાં હતાં. ૪૬૪ કુ ધારા પતિના ભ્યા પછી જન્મી હતી સદા
 પછી સદા હતી અને બેઠા પછી બેસતી હતી. એમ કરીરતી બધ
 કરીરતે અનુસરે છે તેમ, કું પણ સર્વ વિષયમાં ધારા પતિને અનુ
 સરી રહેતી હતી. ૪૬૫ એક સમયે બેઠાના બસાઅને હાથે એ
 ફેરમાં દુષ્કામ પડ્યો, એથી સર્વ બેઠા ધારા પુત્ર આરિથી રહિત
 થઈને કુખી થઈ પડ્યા. ૪૬૬ તે પછી કુમારી આકુલ થઈને કમ્મ
 કમ્મ બેઠા ત્યાંથી નિવેશ ત્યાં નીકળી આ, ત્યારે ધારા પતિ પણ
 અને એમને નીચ રાખ ફેરમાં જવા તેવાર થયો. ૪૬૭ એ વખતે
 મેં તેને કમ્મુ કે " કે કિય । મને જ્યાં ચાહીને તમારે જ્યાંથી જવું
 તે ચોક્કસ નથી. સર્વ વિના ની તે ક્યો પુરુષ પેટાની કિય કમ્મનને
 ત્યામ કરે । ૪૬૮ ઈત્યાદિ ગુહિતવચ્ચાં કુવાઅમેથી મેં અપારે પૂન
 કમ્મુ ત્યારે ધારા પતિની હાજી ન હોવા છતાં પણ કું તેમની પાછળ
 પાછળ નીકળી ગઈ. કેમકે સમ્યા સૂરની પાછળ રૂમ ન ભય । ૪૬૯
 એક સમયે જગલમાં અને મુસાફરી કરી રહ્યાં હતાં તે વખતે અચિત્ત
 સમયે કું નિવાસથાના પડી હતી ત્યારે મને ત્યાં એકાલી થઈને ધારા
 પતિ ક્યાં ચાલ્યો થયો. ૫ પછી કું જન્મી અને મેં ધારા
 પતિને અપારે ક્યાં ન રેયો ત્યારે અંતી થયેલી જ્યાંથી રેડે એક
 એક અચિત્ત થઈને કું પુખ્તીપર હજી પડી. ૫ ૧ અને ચૂપ્પાં જ્યાં

કે તેઓનાં પ્રેમનો અંક પણ દોરો નથી અને તેઓ કેવળ નિર્દય
 દોષ છે ૪૮૦ જેમ એક જગદ, સુધાં સુધાં પ્રત્યેક ધાસ પર મુખ
 નાખીને બીજા તરફ જાઓ જાવ છે તેમ, પુરુષ પણ સ્ત્રીનો ભાગ
 સ્ત્રીને જાઓ જાવ છે તે જાની પેલા જગદર્થા અને પુરુષમાં મે
 એક રહ્યો ૪૮૧ તે સંભગી પેલા તેની મરહરી કરતો જાઓ—
 ન વાદ ૧ વાદ ૧ ચિન્મા પતિતાઈનો રોજ પાલી બેઠેલી તને મિત્તર
 છે. કેમકે તે જાક એકાક પુરુષની નિર્જીવતા ઉપરથી પુરુષની જાખી
 ભવિને દ્વિતિ કરાવી છે ૪૮૨ પાત્ર કે કાક એકાક પેડો જગત
 નીકળે તેથી (કન્દો) ઉચ્ચ જગ પેડો પણ તરોજ દોષ, એમ
 કેમ કહેવાય ૪૮૩ એક સર્વ સ્ત્રી દોષને પુષ્પીને દ્વિતિ
 કરે છે ત્યારે બીજે સુખાન પુષ્પીને ઉદાર કરી રહ્યો છે—પુષ્પીને
 પારખી કરી રહ્યો છે ૪૮૪ માટે વિદાન મનુષ્યે, કેવલ એકાકને હોય
 એક તેની જાખી ભવિને દ્વિતિ મનુષી નહિ. કેમકે જાપણ પેલાના
 સરીરમાં પણ સર્વ અંગેની સમાનતા નેવામાં જાવતી નથી ૪૮૫
 એ રીતે પાત્રના સારીરિક અવસ્થામાંજ વિવચતાનું તાસ્તબ્ય એક
 તું વિચાર કરી છે જા. તેવા કેવલ પિતા કે મુન પણ નથી કે એ
 અન્ધોન્ધના મુજેથી સમાન દોષ ૪૮૬ માટે દે જાણ રાજપુત્રિ ૧
 એમ કહ્યું વિના જા અને મદ વિના જાઈની જાનક પાખી સ્ત્રી
 નથી તેમ, પતિ વિના જા પણ જાનક મેગથી જાતી નથી ૪૮૭
 કેમ કેવલ મેગની માગ, એવા કહેવાંજ રહેવાને જાન દોષને
 પુષ્પીપર પડી રહેલી દોષ તે જાખી નથી તેમ, કેવલ મુનજાન સ્ત્રી
 પણ પતિના અધન વિના કરી જાખી નથી ૪૮૮ એમ મેમ,
 નીએને સવાળે જાવતું કરી રહ્યો છે તેમ, જા મનુષ્ય પેલામાં
 એકાક સર્વ અંગેરજને કેવલ તેઓનો એક પતિજ પણ કરી રહ્યો
 છે જાઈ કે પિતા એકાક સર્વ અંગેરજે પણ કરી રહ્યા નથી

સાંભળોને ટ્રિફલ હોય છે " ૧૧૧ રાજક-ચર્ચા તે વચ્ચે સાંભળી
 એવો કહ્યો— ખરી વાત, તારો તે પૂર્વ જન્મનો પતિ ખરેખર
 નિર્લુપ જ જવાન અને તેથી તેણે પરજીવું જન્મવદેવ અને તે જન્મ
 રોગ જ જન્મ ૧૧૨ ૧૨૬ છે બીજા કલ્પ હોય એક કાલર કુમર
 રણેશ્વરનાં નામી કમે તેથી નીલ કલ્પ કલ્પ સુખને જન્મ રાજ
 સું સુધર મરતો નથી ૧૧૩ તેજા પાર, કે કલ્પ એક ચાર્ચનાં
 ચોર ચોધને એક વેચાઈને કદરો તેથી નીલ કલ્પ મુખે ચોધને
 કલ્પ હોય છે જન્મ તે ચાર્ચનાં સું ન જ જન્મ? " ૧૧૪ તે જન્મ
 પાપનાં એ જન્મિયાનનાં વાચે સાંભળેને રાજકુમારી નેથી
 " હે રાજા! તારાનાં ખરેખર સાચાનું કહેવું નથી ૧૧૫ થો
 વ મને કહે, હું ક્યા રાજનો, જાણનાં ક્યા રાજકુમારી જાણનાં
 રાજકુમારી પ્રશ્નનાં ક્યા રાજો છે " ૧ ૧૧ રાજકુમારનાં એ
 પ્રશ્ન સાંભળી રાજા જન્મ વેત્સાલનાં જાણી ક્યો તેણે કહ્યું
 કે, હે મુદર! જેનું નામ કાળે કાળ જાણનાં હોયને મંજી
 છે તે રાજકુમાર મારો સ્વામી છે. ૧૧૭ રાજા એવો કહ્યો એણે
 રાજકુમારીને કહ્યું— તે ક્યો રાજકુમાર? " ત્યારે રાજા
 બોલ્યો— રાજકુમાર નામનાં નવરનાં નવરનાં નામનાં એક રાજ
 છે. તેને રાજ નામનો પદ કુમાર છે ૧૧૮ એ કુમાર કોમ છે—ક
 કોમ કોમ છે તે જન્મ કોમ એણે ક્યો રાજકુમાર કોમનાં
 નથી જન્મ કોમનાં કોમનાં છે નથી તે કોમ કોમનાં કોમનાં
 છે તે જન્મ નીલને તેનાં કોમનાં—કુમર જાણનાં નથી, તેજા
 એ કુમાર કોમ કોમનાં—કુમર કોમનાં કોમનાં છે તે જન્મ નીલ
 નેનાં નેનાં નથી જાણનાં કોમ કોમનાં કોમનાં કોમનાં કોમનાં
 નેનાં નથી જન્મ નેનાં કોમનાં છે અને તે નિષ્ક કોમનાં
 કોમનાં નિષ્ક છે તે જન્મ કોમનાં કુમર જાણનાં નથી

ત્યારે બાપે વિદાય કરવા લાગી. હે માતા ! હે પિતા ! હે મારા પ્રિયપતિ ! મને બાળ્યને બાળ્ય સમયમાં મુકીને તમે કેમ ગયા ? ૨ તે પછી યોગાથી વિખૂટી પડેલી મૂનસીની જેઠે અને સમવારાથી ભૂલી પડેલી સુદરીની જેઠે કું પશુ ગરામર આર દિવસ સુધી તે જગજગમાં નિરાધાર સ્થિતિએ ત્રાગ પતિની સ્થાપનાં કરાડી. ૫ ૩ પશુ બાપે મારા પતિને મે ક્યાંય ન જોયો ત્યારે મેં મારા મનમાં વિચાર કર્યો કે જરૂર મારા પતિ અને ડોહીને કાઈ બીજે સ્થળે ચાલ્યો ગયો છે કેમકે પ્રથમ પશુ તેણે મને એ ત્રમાણે મળ્યું હતું. ૫ ૪ બાપે વિચાર કર્યો પછી કોણ પશુ સ્થળાંતિ પર્લોતવાનો મનમાં સંકલ્પ કરી કું ત્યાંથી ચાલી જાઉં કે કું કુપાથી અત્યંત પીડાતી હતી તેા પશુ મારા પાંચ ગ્રાસ લઈને કાઈ એક ગામમાં કું પડોચી ગયું ૫ ૫ ત્યાં સિંધાને મારે કું અડધી હતી તેવામાં એક બાપ-સગામાં દેહીક સાખીઓને મેં જોઈ એટલે તેઓની પાસે જઈ પ્રણામ કરી તેઓ પાસેથી ખંડિસના સાંભળાં. ૫ ૬ તેને લીધે પ્રથમથીજ અત્યંત કુખી અને બાપુજી વચેલા બાગ હાલમાં વજમાં જેમ રત પડી જાય તેમ, પુષ્કળ ખર્ચરાય લખાય થયો. ૫ ૭ મેં તે સાખીઓ પાસે દોઢા પશુ લીધી અને દેહીક કાળ તેમનું સેવન કર્યું. પછી ત્યાં મરણ પામી હમણાં જ્યાં ચાલ્યો ત્યાં રતિસુદરીપે કું કૃપાળ થઈ. ૫ ૮ અને જ્યાં કુપાવસ્થા ગ્રાસ થઈ એક દિવસે રાજમહેલની બારીમાં કું જોઈ હતી તેવામાં રાજમાર્ગમાં જઈ રહેલો દેહીક સાખીઓ મારા બેવામાં ગયા. ૫ ૯ તેઓને જોતાંજ મને મારા પૂર્વ જ મળું રમણ થઈ ગાળ્યું અને મારા તે પુલ્કનના પતિનું કપડ પશુ માઠ ગાળ્યું જેથી અને પુરુષો પર દેવ ગ્રાસ થયો. ૫ ૧ બા રીતે પુરુષોનું નિશ્ચયપદું જોઈને તેઓના વચ્ચે પિયાર કું લઈવું છું નહિ કે ગુણોના પશુ કું દેવ કર્મ છું કેમકે એવા તે.

પાસે તે જાવે છે. ૧૧૭ મીઠું છે ત્યારે તો તે અને ૧૧૮ બંને
 હર્ષન જાપે એ પ્રમાણે જેનું રાજકુમારીએ કહ્યું કે દુરવ જ કુમાર
 પોતાના મુખમાંથી પેલી અંતર્ધાન જવાની જોઈને કાઢી નાખી અને
 તે જા પ્રકાર થયો ૧૧૮ તે જમતે સાચાવ રેવસમાન તે કુચનો
 જોઈને તે જાનુરી, જાનહર સમી જટાને પૂખ્તી રો રામાંચર
 જાનુરીથી ખીલી નીકળી ૧૨૧ એક કણુધર તેણીએ કાનથી
 જરિય નેત્ર રાજકુમારને જોયો અને તેથી રાજકુમાર ખડુ જાનહર
 કુકમા જાહ કહપર્વત થયે જા રહ્યો હોય તેવું જણાયું હતું ૧૨
 તે પછી પાછો ક્યુ કે જે જા જા ત્યારે પ્રજ્ઞામિત્ર, વાર
 જિવનની સાથે જ જાહ જામ્યો છે મારે હરે તું સપરેમિત મી
 થ ૧૩૧ વળી તે જોગા રાજકુમારે ખડુ સોહ જાતારીને ક્યુ કે જે
 સુર મુખવાળી । હ ત્યારે વિષે કલકિત છુ અને તે રમરજુ થી કે
 તુ ત જાહ જામ્યો છુ ૧૩૨ જાનુધારે એમ ક્યુ એટલે તેણી
 જામી - હ જામિ । તમે જાહ વિચન કરો થા અને જાહથી
 જાહને કાન જા જા રમી જા થાત નો રાજા જા જામ્યો
 જાપો તા મારી કાઢેલી અને ૧૩૩ તે સાચા રેવો જા રાખતું
 ૧૨૫ કાઢીને જામ્યા કે જે જામ્યો । ત્યારે મારે જ જા મારે
 પ્રજાસ છે તો હને તુ મત્ત જાન ૧૩૪ એમ કહીને તે જોઈને
 ૧૨૫ મત્ત । ૧૨૫ ૧૨૨ જાનુના તથા જાક થ હરી જામીને
 મત્ત કય અને કુમા ની જામ્યો હાજર જા ૧૩૫ એટલે રાજા
 કુમા જાતારી મિ । સ્તિમુદ ની જામે પાતાનો જિન જેમાં સાસમે
 તરીકે જા દના તથા જા જામ્યા મારે, અને પથ જામી સામે
 નથ મારી જા ના મારી નથ ૧૩૬ તથામા એ થાત અંતરુરની
 ના જાના જાનમા જાહી અને તમામે રાજા ખડે જામીને
 ૧૪

૨ મારે ૩૪ એક પુરુષ કાંકથી જામીને

૧૧૬ વળી તે મુકુટ પારણ કરતો દોવાથી કિરીડી નામ પરાણ છે
 ૧૧૭ તે કિરીડી-ગણુ ન નથી અત્યંત ગણવાન દોષને સર્વને અનંદ
 ઉપજાવે છે માટે રામ-ગણરામના નામને પારણ કરે છે ૧૧૮ દળના
 ગણુપરાયે ગણરામ નથી અત્યંત ઐશ્વર્યવાળો દોષને હન્દ કરેવાય
 છે ૧૧૯ હન્દ નથી, તો એને કાળી ઉપમા ગાળીને વણુથી સમાવે
 ૧૨૦ જેના સુદર સ્વરૂપને જ્યેષ્ઠ પોતાના રૂપથી તેની સાથે ઘુલના
 કરતાં કામરેખેને વૈરાગ્ય થઈ ગયો-પોતાનું રૂપ તેના કરતાં ઉત્તરનું
 બધાનું તેથી ગાળા કરીર ઉપરજ કામરેખેને વૈરાગ્ય થઈ ગયો અને
 તેજ દિવસથી અંધરથી તેણે પોતાના કરીરનો ત્યાગ કરી અનંત
 (કરીર વિનાનો) નામ પારણ કયું ૧૨૧ બહુથી ગણ કરેવાય છે
 તે ૧૨૨ એ રાજકુમારની ગજાનુત તરવારની સાથે તેની સક્રિય
 સાંકળથી બિલાડીને-ગાળાને નિતર (તે બહુથી) સ્થિર થઈ રહી
 છે ૧૨૩ તે સમુદ્ર જેવા નથીર છે, તેની વચાગા હીરસમુદ્ર જેવી
 ઉજ્જવળ છે અને તેનું નાદુનય ગાળી પૂષ્પિના સારને સમુદાર
 કરવામાં સમર્થ છે ૧૨૪ વળી તે મોટો ઘાતા છે સર્વ લોકમાં
 માન્ય છે તેના સહસ્રલોકો બીજા ગાળના સુવાની સમ્માનતા કરતા
 નથી તેનું કરીર સર્ગને મુક્ત છે અને મેર મેર સીએના સમુદાય
 તેનું વણુન કરી રહ્યા છે ૧૨૫ કરો! એકલુજ નહિ ૧૨૬ જે પ્રાપ્ત
 એક સિદ્ધપુરજી પો સવન બઈ સો છે વિચરી સો છે તે મહા
 દુરય રાંખકુમાર મારો સ્વામી છે અને હું તેને અત્યંત પ્રિય છું.”
 ૧૨૭ તે સંભળી રાજકુમારીએ પ્રેમપૂર્વક કયું કે તે પોપટ
 એ પ્રિય રાજકુમારને બધાથીને તુ મારો પૂજ્ય ન-યો છે તે કદ
 કે હું તેને કેવી રીતે મેળવું છું ૧૨૮ ત્યારે પોપટ કયું —“એ
 કુમાર સવળી પો બીજા મનુષ્યના વિચારને બધી બે છે અને સામા
 માણસની બે હિંમત દોષ તો વિચારની પો ગાળાગાળે તેની

જમાવ્યાને પરમપ્રતિષ્ઠાપૂર્વક એક ચાલ મહેલમાં વસાવ્યો. ૧૪૭ કુમાર
જન્મ પામેલો. કાળ ત્યાં રહ્યો અને પછી સર્વથી જાણને ચારે દિશામાં
ગયો. ૩મો જાન્યવારી પુરોની મહા પોતાની કમળને જન્મપત્રી
દેવ છે. ૧૪૮ તેણે પોતાનો જન્મપાત્ર રતિમુદ્રાને જન્મપત્રી અને
સોમ્ય અને એ પાત્ર પોતાને ત્યાંથી ચાલુ હતું તે જાણુ ત્યાં પાત્ર અને
તે ચાલુમાર ને નવરમાથી ચાલુ નીકળ્યો. ૩મો તેની પછી એક
મારેનું કુમાર હતું ૫૦ ત્યાંથી જ્યાં જ્યાં ચાલુમારે એકા જાણે
સાંભળું કે એકા નવરમાં આરિમુદ્રા નવરમાં ચાલુ છે અને
તેની મહાનવરની નામની પુત્રી છે ૫૧ એક પિતાએ દમણે તેણે
સ્વયંવર કિસન આપ્યો છે અને તે નિમિત્ત હોય દારા મેજાનવાર
આવેલા પછી ચાલુઓ ત્યાં એકા થયા છે. જા વાત સાંભળીને
ચાલુમારને જન્મ તે સ્વયંવરમાં કમળની પાત્ર ૭૫૨ પોતાની
પુત્રવત્ર મુવત્રની ખાત્રા જાણની કમળ થઈ જાણી નેથી તે જન્મ
પોતાના ન ને મિત્રોને સાથે થઈ તે વરદ ત્યાં જાણી નીકળ્યો.
૧૫૧-૧૫૨ જન્મક્રમે તે કુમાર એકા નવરમાં જન્મ પામેલો. તે
નવર ચાલુ રહ્યો છે અને એક પ્રતિષ્ઠાને હોય દારા
ખાલુઓ વાલુ હોયને દેવનવર સમાન હોય છે ૧૫૩ એ નવરની
જાણ, ત્યાં ૧૫૫ પોતાપોતાના કર્મમાં જન્મક્રમે થયેલી અનેક
કીર્તિઓથી જાણ એક સ્વયંવર મદન ત્યારે દારાઓ હોય ૧૫૪
એ મદનમાં એકા વેળાએ વધા મુક્તિઓની પ્રતિષ્ઠાને કિસ્કે
કેમ જાણાવયા દેવાઈ રહ્યા હતા, એથી તેણે સર્વના વિચારોને
જન્મ (પોતાના તેજથી) હતી થીમાં હતા. રજા તેના કુમાર એક
કેથી જન્મ ૧ થી રહી હતી, એ તેની પોતાની જાણ દેવ તેની
જન્મક્રમ હતી ૫૫ જાણ હોયને વધા માન કે જા મદન તેણે
જાણિત હોય જાણે વિચાર કરીને તે મદન પોતાને પોતાના ૫૨

પાત્રદાન વિશે રાખરાજ કથા.

રાજકુમારીનું દરજ્જા કરી ભવ છે ૫૩૭ તે વેળા રાજાએ પૂછ્યું કે રાજકુમારી પોતાની જાતમાંથી ૮ ભવ છે કે અથવા તમે જાણી દરજ્જા કરાઈ દોષ તેની પોતે ક્રિયા કરી રહી છે ? ૫૩૮ ત્યારે રાજાએ બોલી, - "તેની એટલેમાં ઉપરથી જાણાય છે કે તે તમે દર્શથી જાણી હોય." આ પ્રમાણે ઘસીએલા ત્યાંના પછી રાજાએ ૨૫૮ રીતે ક્યું - ૫૩૯ "કુમારી પ્રથમ પુરુષોને હવે કરનારી હતી, ક્યાં આ સમયે પોતાની મેળે જ ડોહ પતિ પાસે જો ત્યાં દોષ તો ખરેખર, આ તો આપણી જાત દોષને પોતાની મેળે જ ગુમકું કુટ્યુ એમ મનાવ. ૫૪૦ માટે હવે તે જ પુરુષને જાણી બોલાવીને મારી પુત્રીનાં તેની સાથે લગ્ન કરી આપુ. કેમકે અસ્તિત્વ, દસવાથી કે રાજાથી પશુ જો જાતો જ ન દોષ તો પછી દસીને જ તેના સ્વીકાર કરવો તે વધારે સારું છે ૫૪૧ આવો વિચાર કરી રાજા એક રેસવાજા પોતા ઉપર બેસીને સંવર ત્યાં ગયો કે જ્યાં રાજકુમાર નગરની બહાર રહ્યા હતા. ૫૪૨ રાજા પશુ રાજાને સાંતવણપ આપશે તેમને દર્શથી તેની સાથે ગયો અને તેને પ્રણામ કર્યા સહુએ પોતાના સલાચારથી કરી જઈ જતા નથી. ૫૪૩ પછી રાજાએ પોતાના જમાન અને તેમને મનમાં વિચાર કર્યો કે મારી પુત્રીને આવો પતિ મળ્યો તેથી ખરેખર ખીરમાં સાકાર પડ્યા જે જુ જુ ક્યું છે. ૫૪૪ જ્યો અને પાતાને લગ્ન છે કે જોને આવો જમાન મળ્યો? લગ્ન છે આ મારી પુત્રીને કે જોને આવો પતિ મળ્યો અને આ મળેતો આ રીતે જો સમાચાર મળે તે પશુ લગ્નચાલના જ છે ૫૪૫ તે પછી રાજાએ આનંદ ૧૬ રાજકુમારને વાત વિચારી સાથે નગરમાં આપવા અને ગુમ દિવસે મોટા ઉજવણી તે મળેનાં તેમ જ લગ્ન કરી આપ્યા. ૫૪૬ તેમજ દસ્તનોત્તર સમયે પુત્રાજ દાથી પોતા, ગુજળ નગરની બેઠા કરીને રા નામે પાતાનાં

અમદાવાદી ગોસતી હતી. ૧૬૩ એ પ્રમાણે તે બાબત જાણી
કળા, તે સ્વયં ૩૪ મહામા બાપો કે તુલના વરમાફની પાગળો
૩૪ ૫૧૮ની જમિયર પટે તેમ જોડી સાથે સર્વ । બાબોની હતી
તેના ૫૨ ૫૬ ૫૬૪ પછી તે રાજકન્યા હાથમાં વરમાત્ર લઈને જેની
સ્વયં ૩૪ ૫૫માં જોડી રહી તેવામાં બાબમાત કેટલો બાપોને જાણ
પછી જેમ મહાને જાણ બાપ તેમ તેણીનું હાથ મુકું, ૫૬૫ તે વેળા
“ભુજો, ભુજો, બા કન્યા સર્વ” એમ સર્વ રાજકો બાબોના મહાની
સ્થા હતા તેવામાં તે બાબમાત જેમ વિજયી બાબમાત જાણ
તેમ એ રાજકન્યા બાબમાત બાબમાત સર્વ સર્વ, ૫૬૬ રાજ બાપો
મહાની જાણ પુત્રીનાં હાથમાં બાબમાત કુખી થયો અને બાબમાત
સર્વ રાજકો બાબમાત બાબમાત કન્યા મહાને જાણ ૩ ૫૬૭ કે
રાજકો । અને કે થોડા । ૭ ૩૬૮ પછી પુત્રીને લાગી બાબમાત કે
કુ માફ જાણ રાજક તમા તે પુત્રી બાબમાત મહા તેવાર જુ, ૫૬૯
તે સાંજના રાજકો તે બાબમાત બાબમાત વધાર તેમ મોતજ સ્થા
જોડો રાજકમાત્ર બાબમાત બાબમાત મુકું, “કુ તમારી
પુત્રીને લાગી બાબમાત, ૫૭ તે માથાની રાજકો મુકું ” કે પુત્રી
બાબમાત, તે અને જાણના બાબમાત બાબમાત મુકું કે થોડે કુ
હવે સર્વ તેવાર જા અને રામે જેમ સીતાને બાબમાત હતી તેમ
થાઈ પુત્રીને નું લાગી બાબમાત, ૫૭ તે વેળા રામે પ્રતિજ્ઞા મરી કે
સ્થા વિજયી બાબમાત કુ તમારી પુત્રીને જો ન લાગી બાબમાત કે થાપ
માથાની બાબમાત બાબમાત બાબમાત, ૫૭૧ બાબમાત પ્રતિજ્ઞા મરી તે,
સર્વ । બાબમાત સમાજ તમાની મહાર નીકળો અને તે વેળા સર્વ
સાથે થયું । બાબમાત તેની સાથે બાબમાતની સાથે જોડ રહ્યા, ૫૭૨
પછી તે રાજકમાત્ર ૩૬૮ જોડ જોડવ પ્રતિજ્ઞા બાબમાત પુત્ર પોતાને
વરમાત્ર બાબમાતી તેનીનું સ્વયં મુકું જોડો તેમ મહારે ત્યાં બાબમાત

ફરતી ખજાનોદારા મુજબતો હતો કે તે ઈન્દ્રનો અધિષ્ઠિત નથી, વળી તે, પાતાના પર ફરકતી પતાકાઓથી સ્પર્શની બાજુ તર્જના કરતો દોષ તેમ જામવું હતું. ૧૫૧ એ મહાપ્રભા હીરા તથા મણિઓ ૩૫ મહોન વેદન જણાવતો હતો સોનેરી-ફેરી સવારઓ ૩૫ તારાઓ જણાવતા હતા અને જગતની સુવાસથી તેમાં અતિ મુગધી દેવાઈ રહી હતી તેથી બાજુ એક આશ્ચર્યપ્રદોષ દોષ તેઓ એ સાબનો હતો. ૧૫૩ તે રથને માથાઓ ઉપર સાક્ષાત્ કામદેવ જેવી સામાવાળા અનેક રાજપુત્રો તથા મોટા મોટા રાજ્યો સિદ્ધાસન ઉપર બેઠેલા નેપામાં અવતાર હતા. ૧૫૪ તેઓએ કિંચ વગેરે તથા અમરોદા પારખુ ક્યાં હતા તેઓમાં કોઈ પ્રકારનાં કપલો ન હતાં અને તેમાં રાજપુત્રોને નેપાનો ઉત્કૃષ્ટી અત્યંત આતુર થઈ રહ્યા હતા. ૧૫૬ તેમાં પાતાના ખિલાની આગળ જવાથી રાજકન્યા, કાશમાં વરમાળા બાંધે સ્વયંવર મહાપ્રભા બાંધી પહોંચી, તેણીએ એક મહાનું વિશેષ તથા એક વગેરે પારખુ ક્યાં હતાં મોતીની માત્રાઓ વડે તે અત્યંત યાત્રી રહી હતી, તેણી એક પાંચનીમાં બોલી હતી અને તેના સમાન વચવાળી તેની સખીઓ તેની સાથેજ હતી. ૧૫૭-૧૬૧ તેઓ મધ્ય પ્રદેશ પાંચનીમાં મધ્ય પ્રદેશ જેનો (હિમેજબાને લીધે) સાબતો હતો, તેના કેટલાક મહાપ્રભા સુદર હતા, તેના સરીર પર સોનેરી-ફેરી સવારઓ પ્રમાણી મળ્યા હતા જેથી જાણતા વારાઓનાં પાત્ર સમાન તે જણાતી હતી, અને તેની ક્ષતિ મહત્ત્વા જેવી યાત્રાતી હતી. ૧૬૨ જેમ સમુદ્રના કિનારા પર ઉત્તમ કામનાં પાત્રો દોષ, તેમ તેના મુખ-જાત પર ઉત્તમ નાક સાબી રહ્યું હતું. જેમ એક યજ્ઞોને ઉપા તેના ઉત્તમ મુખાથી યાત્રે તમ, એ રાજકન્યા સુદર મસ્તાકી યાત્રાતી હતી અને કારણની ક્ષેત્ર, ક્યાં તથા માનેજ-બીખમુદારકો જે યાત્રાતી હતી તેમ, એ કન્યા ૧૫૫ કબુ-મનમાં માનેજ-એકમ સુપર્નના

નામ નિશ્ચય ન હોય તેમ, એ નગરમાં દેવમંદિરોનું નામ નિશ્ચય ન
હય. તેમ નાસ્તિકતાના સામ્રાજ્ય સ્વર્ગોદિ પરચોડી ગતિ કે સ્થિતિ
ભેદમાં આવતી નથી તેમ એ નગરમાં બીજા કદાચ પણ ચોડી
આવળ કે વસતિ ભેદમાં આવતી ન હતી. ૧૮૧ તેમાં ૩૪૫ પણ રક્ષે
ચિત્રા ભયમાં આવતા ન હતા પણ વધુ તથા ચિત્રા વસ્તુપતિ તે સ્થાને
દેખાતી હતી એવો વિસ્તાર પછેના મોટો હતો અને તેમાં ૬૪૫
૬૪૫ પચેની પશ્ચિમ ભયત સાબી રહી હતી. ૧૮૩ એવા પ્રકારે
તે નગર તેજને રાખકુમાર ભંડાર લાખલ થયો અને તેમાં ભયલ
ભયલ સાત આગનો એક રાખલદેવ તેજે ભેદે, તે મહેલ સર્પર
ભયત સુદર હતો. ૫ ૪ પછી તે મહેલના સાતમે માથે ભયે રાખ-
કુમારે તથા તે ભયુભેદી ભયિષ્ઠના પાસાએથી ભેદ તેજે ઉમળક
રહા હતા તેની પછી ૧૮૪ના તેના તેજમાં આવે. ૧ તે સુધે
કુમારની માથે આવેલા પેલા થયે એકએક તેજીને ક્યુ ૩ કે
ક્યુઅંતિ તારુ હસ્તે કરનારનો નામ ક્યુ થયે ભય વીર કુમ
ભયે આવ્યા કે તેની સામે તુ ભે ૮૧ થયે તે ભયિષ્ઠ
વચનો માથેગેને ૧૮૪નાએ ભેદ ક્યુ ભેદ એકે દુસ્તર તેજ
નંન થ મી ૧ તથા ૬૧ થી પ્રકુલ થયા. ૧૮૭ પછી કુમારનું ભય
૧૧૫ નંન ૧૮૪ના ભયના વિચાર ક્યુ થયે કે, થય
૧૮૪ના મન પિછા કે કેમકે મારા તો એક કેડીની પિછાની
આ મા આ કેડીની કિમતનો દુરુ ખરેખર કદમાં આવે પછે
ભ ભા ૧૧ માગે મ ભા માથે થયે ૧૮૪ના ભય થયે
તે માન ન તજ મ ભુ કેમ ન પામી ૧૮૪કે દુ સેતેજ આવ
૧૫ તા તાલકના થયે પડીશ ૧ મનમાં આવે વિચાર
મનમાં રા મ મનિવતા કે પણ ભયોલકાર તથા ભયર સાથે
૧ ભય તદથી નહ તા ભયુની નથી

પાત્રકાન વિષે રાખરાજ કથા.

દેવીએ કહ્યું કે હે વત્સ ! બોલ કુ તારે ક્યુ કામ કરે । ૫૭૩
 તે સાંજગી રાખે ક્યુ કે હં દરિ । કમરે એમ જાગત્યા હાથ
 ચાવી પૂરી લઈ લાગ તેમ કોઈએ જ્યારીને સ્વપ્નવરમાથી ગા / પુત્રીનું
 હરણ કર્યું છે ૫૭૪ તો કે સ્વપ્નવરમા પધ્ધા રાજાએ એકા મળ્યા
 હતા, જ્યાં તેઓના દેખતાં જાગતના જાગમાથી । કોઈએ રાજ
 કુમારીનું હરણ કર્યું છે અને તે હરણ કે નારો કોઈ અંક મિકતી
 પેઠે રાજાજ્યાનું હરણ કરીને ક્યા સ્થાને છે તે નહુવામાં જાવતું
 નથી, ૫૭૫ માટે હે દેવિ ! જાનકારા નહીંને તમે અને કહેા કે તે
 ક્યા ક્યા જગ છે અને કોણે તેનું હરણ કર્યું છે । એથી તમારી
 કથાને શીધે તેને કુ જાણી જાવુ. ૫૭૬ પછી દેવીએ કહ્યું — હે
 વત્સ ! તે રાજાજ્યાનું જેણે હરણ કર્યું છે વીને કુ નહુ પુ, માટે
 તું કહે વો એક કણુવારમાં કુ વતે ત્યાં લઈ જાઉં ” ૫૭૭ તે માંજગી
 “ જકુ સદા ” એમ રાખકુમારે કહ્યું એટલે દેવીએ જે સ્થાને
 જેથી ક્યાને રાખવામાં જાવી હતી ત્યાં જાણસમાજે વીને જાવી
 નહોતી. ૫૭૮ એ રીતે મહિના અઠાસરેથી સોલી રહેલા તે કુમારને
 દેવીએ ત્યાં ઉતારી મુક્યો ત્યારે તે સદાજારી પુ પ, માતાએ કહી ૫૮
 મુકેલા જાણજી પેઠે ત્યાં જામ તેમ હરવા જાએ. ૫૭૯ પછી દેવી તેા
 ત્યાંથી જાવર્ધાન થઈ જઈ અને રાખકુમાર પધ્ધ ત્યાંથી જાગત
 માજ્યા માંજરે તેવામાં નોહસમેજાજી પેઠે જાતવ જાત એવું કાઈ
 એક નજર તેના જોવામાં જામ્યું. ૫૮૦ એ નજર વિ-જાગત પતવની
 પેઠે સુદર હોષને જાસપાસ પોલા મદમત હાથીએથી જાતવ હતું.
 જેવજ્યા વાસ હાથા ૭મ જોની પુરવો કાજગીએ હોડી રવા હોમ
 તેમ અનેક સર્પોએ તે નજરમાં કાંજગીએ કોડેલી જોવામાં જાવતી
 હતી. ૫૮૧ એમકે કોઈએક પાર્શ્વિકે જાનના રાજ્યમાં કાજગી પીડાએનું

* જાણી મુજમાં સન્નિધિ કરતી હરિએ તથા મરેહત વામ

भनवायां ते अग्नेयी सन्नि तवा दिवस जेक धुवणी चो सुनेवी
 फसार बरेल^१ तेचभां राक्षस त्या जावी पडोव्हे, तेव्हे स जने
 म्हुं हे रे रे नगमिम ! भरवानी धम्मणीज तु म्ही जाव्यो छे
 भारे तारा छिट देवुं स्मरवु करी वे^२ । राक्षसनां जे वसनये
 श म्हुंभार वचर जापवो हवो तेचभां ते जाग्रव्यावी जागीने
 होव्हे ते राक्षसने भजवुत नकळी जाव्यो जने पुढी पर रेडी
 छिण^३ । ते जेव राखे म्हुं हे देवि । तमे जा सु म्हुं ।
 भाग दावणी भरज तो हळ तेरी ने तेरीज रडी म्हुं^४ ।
 त्यारे हो म्ही — ता । बायना प्रसावणी व हू ज्म म्ही
 बडी धु, तेजेव न होव तो राक्षसने सिद्ध करवायां बारी वज्जिज
 म्हावी होव^५ । पछी पेवो राक्षस ज्यो पालव बाय्यो हे,
 हे नाव । हे दवाणु । तमे मने छेदाये, हरी म्ही पळ जाव
 हुट म्हुं कु नदि म्हुं^६ । ते सांजव राखे म्हुं हे राक्षस ।
 कु तने तेज ह्यो म्हुं हे ज्यो, तु भारी सामे बुद्ध करे, तमी
 मने बुद्ध करवानी वकळ धम्म छे जने मदान पुरवो स्वमग्रामभां
 जावु ज्म रडी म्हाता नथी^७ । ते जेव पळ राक्षसे म्हुं हे
 हे देव हू तमारी वज्जिजे पाचो हवो तेज समरे म्हाप्राव
 ज्यो वळ मने हवो जने तेवीज होव्हे मने जाव्यो छे नदि यो
 ज्म हो भागी म्हामे त्या दिमानमा छे^८ । भारे हने बुद्ध कर
 वानु मा त्यां ज्मि सो तेम नथी करे ज्यो कुमार । भाव प्रव
 निवृत्त स्व छे भारे तमे मने छेदाये जा वजते ज्यारे जेव
 वरी सगमी दी छ त्यारे म्हीजे जेम होवो भरवानी धम्म करे
 तेवु तमे करे छ (जर्वाव जा नफनवी मारा प्रव माव
 स्व छ त्यारे तमे बुद्धी मारणी करे छे)^९ । ते राक्षसे जेव
 म्हुं जेव स म्हुंभारे तेने नफनवी छेदाव्यो तेमो सवुभ्यो कां

હીને તે ક્ષણે કન્યા બોલી કે સાદસિદ્ધમાં મુખ્ય એવો એક રાક્ષસ મને બહોં લાગ્યો છે તેણેજ સ્વયંવરમાંથી મારૂં હરણ કર્યું છે તે પાપી, હમણાં રાક્ષસદીપમાં મને છે પણ એકંતરા લાવતી પોંદે હમણાંજ આ નગરમાં આવતી પડેંગી. ૫૬-૫૬૧ તો કે તમે સવ યુદ્ધોથી બેક છે, ઉત્તમયુદ્ધવાજા હો અને સાત્વિક છે તો પણ એ કુપ્ત લગાર અનિષ્ટ કરશે માટે તમે સ્વયં અદિષ્ટી ગામ્ભા તમો. ૫૬૨ રાજકન્યાએ જ્યારે એમ કહ્યું ત્યારે મદાવીર રાખ કુમાર બોલી ઉઠ્યો—“હે સુદરિ ! તું ગજરા માં મે રાક્ષસોને સિદ્ધ કરવાનોજ આગ્રહ લીધો છે તે મારૂં મત છે ૫૬૩ એ રાક્ષસ, પ્રાંત કાલે બહોં આવે ત્યારે તું પોતેજ આ વાતને પ્રત્યક્ષ ભેજે કેમકે મેંજ સાખ વસતુમાં પ્રત્યક્ષ પ્રમાણથીજ સિદ્ધિ થતી દેખે તો તે ક્યો વિદાન મનુષ્ય અનુમાન કરવાની કળા કરે.” ૫૬૪ કુમારની આ વાતને અનુમોદન આપતો વજ્ર પણ તે વેળા પ્રત્યક્ષ જાણે બોલ્યો કે આમાં તારે સસર કરવો નહિ, કેમકે હુંજ પોતે પણ આ કુમાર પાસે જુઓ છે તો પછી રાક્ષસો કાલુ મારા ૫૬૫ હે સુદર અમરવાસી કન્યા ! જે પુરુષ રમતમાત્રમાં મોટા મેકર્પરતને ઉપદી લે તે એક સરસવને જીપડે તેમાં યુ આશ્વર્જ્ય સ્વરૂપ ૫૬૬ જાણા હેતુથીજ એમ વિધ્વજે લશ્મી મારે અમુકમકન ક્યુ હતું તેજ, આ રાજકુમારે તારા મારે આવું અસાધ્ય કમ પણ રીક્ષતું છે. ૫૬૭ જણા તારે મારે ભે કદાચ આવું અયુષ્ય થાવ તો પણ તે યુગ મયેસુજ મનાવ, કેમકે રાજ્યે પણ સીતાને મારે પોતાનાં દસે મસ્તકાનો ત્રાગ કપાં હતો. ૫૬૮ તે પછી લગ્નને લીધે પામે પામે બોલીને નીચા મુખે રાજકન્યાએ કહ્યું કે મારા પ્રામુખ આ કુમારને અપીન છે આમો કહ વધારે કહેતું તે અર્થ છે. ૫૬૯ એ પ્રમાણે પ્રીતિરસના ઉદ્ઘાસને વજ્ર મયેજાં અને પ્રમુદ

સુદી નામની જનન્ય રૂપસ પતિવાળી કન્યા તેને ધણાજ જાનથી
પરજીવી ૧૧૭ એટલે તે પોતાની સ્ત્રી સાથે ધણાજ રાખર્દક
વિષયોને સેવવા લાગ્યો, અને તેથી સાથે સ્નેહનો જાત્યતર રસ
તેને પ્રાપ્ત થયો ૧૧૮ તે પછી પોતાનો પિતા ધરણ જામ્યો ત્યારે
સૂએન પોતાનું પત્ન સાથે લઈને નિશ્ચય મોગસ પતિ મારે પાવનપુર
નગરમાં થયો ૧૧ ત્યાં તેણે એક ગદેશ લીધો અને તેમાં પેલી
સ્ત્રી સાથે મીને તેમજ પોતાની કન્યાનુસાર પત્ન ભવ્ય કરીને તે
જનુન જાનક ૬ વા લાગ્યો ૧૨ ક્રમે ક્રમે તે જન્મે સ્ત્રી-પુરુષે
જાત્યોન્ય રૂપ એટલા નર્મ પ્રેમી જનન્ય, ૩ જેથી તેઓને સ્નેહ
નય (નાગરવેનયા રહેવા) કુલ-પત્ની પેઠે જાત્યત એટલાને
પ્રાપ્ત થયો ૧૧૯ એક દિવસે સૂએનની સ્ત્રી ગદેશના ઝાળમાં ભેડી
હતી તેવામાં દેવચોગે પાતળપુરના રાજા ચિત્તકુન્દની દષ્ટિ તેમ
પર પડી ૧૨૦ પેલી સ્ત્રીને જુદા મોહજનક લાગી પેઠે રાજાને
એટલે જામે મોહિત થયો ૩ તેથી જા રેવજ તે સ્ત્રીનુંજ સ્વત્વ
કન્યા લાગ્યું ૧૨ નર્મ ૭ ૩ —

સીંદરાશાઃ કાલકુટ તતો વા વિષમા દિ ત ।

રૂપમુને ચિય મોહ વણુ ત્વાલીશિતેષ્વરિ ॥ ૧૨૪ ॥

સીંદરાશાઃ કાલકુટાવજ્વલે વિષમા વતા ।

ચિયદે વિષમોશોડયિ ન કરાસાન્ન પુવા શિયા ॥ ૧૨૫ ॥

સ્ત્રીઓના આશ લગાડના ઝેરપજ્જ ૭ જાવવા ઝેરના કર્તા
જુદા વિષય કન્યા સવર ૭ ૩ થઈ ઝેરને તો જાવાથીજ મેલ્યાન
સ્વામ ૭ ૫ જુ સ્ત્રીઆશાને તો ચાત જાવાથીજ મોહિત વચન
૭-મારમાગના વિવેકથી જાટ વચન ૭ ૧૧૪ સામકાથે કહે ૭ ૩
સ્ત્રીના આશા પરેખર કાલકુટ નામના ઝેર કર્તા જુદા જાતિ વિષમ
૭-જાતિ ૬ સદ ૭ ૩ થઈ તારે કાલકુટ ઝેરને સદા કર્તુ થઈ ૧૫

થયેલા સત્તુ ઉપર પણ પ્રિમાળ થાય છે. ૬૬ તે પછી કુમારે
 રાક્ષસને પૂછ્યું કે હે ભદ્ર ! જેમ વીળી અને ચાકુનો પ્રમાણમ
 ન હોય તેમ ગણક અને મહાપુત્રી ઓનો સમાવય પણ નહીં હોય.
 ખતાં તે જાણ વિરૂદ્ધ સમાવય કેમ કરવા હવેલો ૧૧૧ એ
 પ્રમાણે કુમારે પૂછ્યું ત્યારે રાક્ષસે પોતાના મસ્તક ઉપર કમળના
 ઝેલની પડે હાથ નેહીને કુમાર જાણગ કહ્યું કે ૧૧૧ હે દેવ !
 સ્વામાન્વ એક કીડા પણ કારણ વિના કદી પ્રગટિ કરતો નથી, તે
 પછી જા. જેમ દેવ જાતિમાં જ મેલા અને વિજયજ્ઞાનવાળો તે
 કારણ વિના પ્રગટિ કરેજ કેમ ૧૧૨ હે સ્વામિ ! જા કહ્યું મેં
 હવે કુ હું તેમાં જે કારણ છે તેને તમે જોશમ નિતે સાક્ષી.
 જા ભગવત્કવમાં સુમામ નામનું એક ઉત્તમ મામ છે એ મામમાં
 જે સોદા ગદે છે તેઓની પાડે અનેક પ્રકારના જગદે છે તેઓમાં
 અનેક પ્રકારના થયે પણ જ તેઓ મુરજીને પામ્ન કરે છે
 તથા ધાન જ્ઞાનવ પ્રમુખ ગદે છે અને તેઓના નેત્ર તથા નામે
 પણ જ્ઞાનવ મુદ્દ છે. જેથી તેઓ કમળને પણ દસી કદે છે
 મદા સમૃદ્ધિમાન ગોઠ ચાલ કરતાં પણ તેઓ વધારે સમૃદ્ધિમાન
 હ ૧૧૩ ૧૧૪ ત મામમાં પનદેર નામનો એક વાલીઓ રહેતો હતો
 તેને વધાર મ નજવધી મુક્ત હતો અને ખરેખર તેની સમૃદ્ધિ
 તેને હર્ષાથી પ્રિય થયેલો ખાદ-કુમેર પણ કુખર-કુદ વરી થયે
 હ જાણી પનદેરની પનમૃદ્ધિ કુમે ની સમૃદ્ધિ કરતાં પણ
 જાણી હતી, નથી કુમેરને પનદેર સાથે જો વર થયુ દોષ અને
 વેધીજ તે કુખ (કુદ વરી) નામનો પારક જાનો દોષ ૧૧૫ એ
 પનદેરને સુદેર નામનો પુત્ર હતો તે દેવની પડે વિદ્યાનોમાં પ્રિય
 થય પામો હતો અને સસારજીવ પનમદેરમાં જાણ પુરુષ રૂપી
 વાલીઓમાં જાણકારી હતો. ૧૧૬ પછી તેના વિદ્યાને જાણવન-

તે તમને મોજ નથી. ૧૯૧૧ એ પ્રમાણે નવરવાસી લોકોએ રાખે
 ખણુ ક્યુ તે ખણુ તે સગ વજામાં નખના લખાણની જેમ બધા
 મનુ. ૧ અને ઉચ્ચા ભણે બપરાથી હોય તેમ, કોર ભણ
 કરનારા ઉચ્ચ નીચ માણસોદારા પછા મરાઈને ચાલી ગયાથી
 તેઓને કાઢી મૂકવામાં આવ્યા. ૧૯૧૭ તે પછી સૂરહેન પાતાની મીઠા
 વિશેષરૂપ જાણીથી જાત કરવામાં આવત બધાં લાગે અને રહી
 પેઠે સુધારા લાગે. ૧૯૨૦ જેમ જાણક પછી પ્રિયાના વિરહથી રિંદ
 થાને વિશાપ કરે તેમ, એ વિશાપ કરવા લાગે અને જેમ કોઈ
 વખતુર મનુષ્ય સંધેવરની આસપાસ લખા કરે તેમ, રાજ્યવેદની
 આસપાસ લખવા લાગે. ૧૯૨૬ તેને, વાપથી વપેલા મનુષ્યની પે
 માણસેમાં, વનામાં કોઈ રમતેનારમાં, મામલામાં કે પનમાં-કોઈ
 ખણુ સ્થાને જાનક મળતો ન હતો. ૧૯૨૬ એક દિવસે કુખથી આવુ
 થાને કોઈ એક જાણીમાં તે થયો અને ત્યાં કોઈ એક દેવ વાસીનો
 તેને હાન થયાં. પેલા વાપસે તેને પોતાનાં કુખનું કારણ પૂછ્યું. ૧૯૨૮
 ત્યારે તેણે જાણીત સગ જાણત તેની જાણક કી સહાયમ્નુ. ૧૯૩૧
 પેલા વાપને કુખી માણસને જેમ જોઈય જાણે તેમ તેને કોઈક
 લાગે અને તે કોઈકવડે એક લુલુપારમાં મેળવે ત્યાર કી રોજ
 જથી તેણે ઈચ્છા લીધી. ૧૯૩૨ ૧ એ ઈચ્છાનું પલા કાવ કુંઈ
 જાન કરું અને જાણે જાણુવ ખણુ થાયે મળુ પાછીને તેમ કું ચક્ષ
 દીપચા ક્ષણેનો નાથક થયો. ૧૯૩૪ એ વિશવચ્ચાનથી જાણી થાને
 જિવરહુ, જાણે નાથ કર્યો અને તેના આ દેહને ખણુ વૈરવારથી
 ઉચ્ચક મો. ૧૯૩૫ એ લેધા આ દેહમાં રહેતા હતા તેઓ સર્વે ચારા
 જાનત લખથી દરખિત થાને કાચાઓની પેઠે સત્તર નાસી થા. ૧૯૩૬
 ૧ કી તે જિવનથી જાણકાણે કું ચક્ષદીપમાંથી જાણી જાણીને કોઈ
 કોઈ સચાયે થા. ૧ જીવીય ચક્ષોની સાથે જાણી કીધા કું જુ અને

પાત્રદાન વિષે રાજરાજ કથા.

ઋષિના કથાઓ સદન કર્યા નહિ.^{૧૨૫} આવા દેવુથી તે રાજા મોહના
 આવેશને વશ થઈ ગયો. તેણે પોતાના કુળ ઉપર પ્રાપ્ત થનાર
 અપ્પણનો પણ કંઈ વિચાર કર્યો નહિ અને પોતાના માણસો દ્વારા
 તે ઋષિ ઋતું દરમ્મ કરાવી પોતાના અંતપુરમાં તેને રાખી.^{૧૨૬}
 પછી સૂર્યેવ મદાનને સાથે કંઈ પોતાની સ્ત્રી માટે રાખતી પાસે
 ગયો અને નમસ્કાર કરી એ દાસ બોલી તેને આ પ્રમાણે કહેવા
 લાગ્યો,^{૧૨૭} 'પરશ્મીને એ સ્પર્શ કરવામાં આવે તો મદાન પુરુષ
 પણ અપ્રમદ થાને પામે છે. તેમજ પૂર્વે (સિને) પોતે પણ (તેમ
 કર્મથી) નપુસકપણ પ્રાપ્ત કરી હતું.^{૧૨૮} જગા વગેરે સર્વનાં કૃતિ
 (પર, સ્ત્રી, જમીન વગેરે) ની રક્ષા કરવા માટે એક વાક લેવા એ
 જ્યાં તમે પોતેજ તથા રક્ષાકર્મ કરના નાક કયે તો પછી અણ
 ઠાણ કરશે.^{૧૨૯} હે રાજા ! પરશ્મી, દુર્જિતિનાં દાર દેખાડવામાં
 એક ઘણી છે. માટે તેમની તો તાજા બસથી તેમ દૂર રહેવું
 તેજી તેમ, દુરજ રહેવું.^{૧૩૦} હે રાજા ! એ પુરુષે પરશ્મીમાં કુદિ
 કરાવી પણ કરી દેવા તેનાં તો આ પૂછી ઉપર અપાકિતિયે તેજ
 વાની ચૂક્યો એમ સમજવું.^{૧૩૧} હે રાજા ! પૂર્વ રાજા પોતે
 પણ પરશ્મીનું દરમ્મ કરીને પોતાની કન્યા પૂર્વે કર્યા વિનાજ પરણ
 પામ્યો અને મરીને નરો ગયો.^{૧૩૨} જગા એમ અંતગત રૂઢ ઉપર
 દુનવી લગાવતી હોય તો તે કહી શકે નહિ તેમ, તથારી પાસે આ
 સ્ત્રી સમાવતી નથી, માટે હે રાજા ! તમે જારા પર પ્રસન્ન થાઓ અને
 વાલીપાને રાજ્ય એવી મારી સ્ત્રી અને અર્પણ કરો.^{૧૩૩} સૂર્યેવ
 એમ કહ્યું તે પછી સર્વ મદાનને નમસ્કાર કરીને રાજાને કહ્યું—'હે રાજા !
 અપ્પણ સ્ત્રી એને રાખી આપોડથી રાખાઓ નાજાના સ્થાપક દેખાને કરી
 અન્યાય કરેજ કેમ.^{૧૩૪} જગા બીજા રાજાનાઓ ધણી છે. જ્યાં કંઈ
 લતાઓમાં કાંઈ ઘીસોડીની એમ અંતપુરમાં જાને રાખવાનો આમદ

તાના સનધિમાં માન્યું છે, મારા તરફ રેવ જનરલ ડે. ૧૧૮ પત્રી
 પેલા ચાક્ષને જનવ જાનિપૂર્વક શાખુમારને પોતાના ત્યાં ૭ દિવસ
 મુખી રાખ્યો અને પુષ્કળ ખાદ્ય સ્ત્રાવ કરીને તેને સંતોષ્યો. ૧૧૭
 તે પછી જ્યુ, ચાક્ષ અને તેનીને તૈયાર કરેલા વિચાનાથ નેસીને
 તે જાને શાખુમાર તથા મહામજરી એક ઘણું વારમાં બાકસ-
 થાએ ત્હને પોતાપુરમાં પહોંચી રખા. ૧૧૮ ત્યાં સ્વનવરમાં “આ
 તે છેક બંદ્ર જ્યાં રહ્યા હતા મારે જાને છે. જાજા બંદ્ર ન હોય
 કેમકે બંદ્ર તે હમર નેચોથી હવે રહ્યા છે અને આ તે તેના ત્યાં
 ત્યારે આ યુ સર્વ છે. પણ તે તે કુપાયેક છે અને જાલે કિલ્લ
 સંત છે ત્યારે આ કાકા વિલાયત હતા ઉપર મોહિત થાને જ્યાં જાને
 છે.” ૧૧૯ આવા પ્રકારના અનેક સંચોને રાખ્યો હતી રહ્યા હતા
 તેમાં બાકસમાંથી ૭૫ સુધાર ઉતરી જાને તેમ શાખુમારની
 ઉતરો. ૧૧૭ તે સમયે રાખ, જ્યો જાનજી પ્રમુદ્ધસ્વામે જાખો
 હોય તેમ પોતાની પુત્રીને જાનેથી તેજ પ્રમુદ્ધ નેરે તેને બેઠી પાપો
 અને કેવડ મસ્તક ઉપર તેણે મુખા કર્યું. ૧૧૮ તેમજ પ્રવિણ
 ધરજા ને જગજગ રીતે પરિપૂર્ણ મનવાર શાખુમારને લેહને
 “ચરિત્રી રાજમર્મા” પૃષ્ઠીમાં જ્યાં રહે પોતાં છે એ જાખને
 સ્વયં માન્યું. ૧૧૯ પત્રી રાખ્યો પૂજ્ય છે તે કુમાર. આ પારી
 પુત્રીને અર્ધથી કેવી રીતે વાળી રાખો અને તે કેવી રીતે બચ
 હતું છે તે જાખજી સ્મરે છે. ૧૨૦ આ સ્વયં વાત તું પારી જાખજી
 કરે. ૧૨૧ આખે એ પ્રથમ કોઈ છે તેમ સમયે ચાક્ષને પ્રથમ
 થાને તે સર્વ જાલત. આને જાખુવી રાખ્યું. ૧૨૦ ત્યારે એ સંમતીને
 રાખ્યો, જનવ શાખુમારના થાને જાનેલા સર્વ રાખ્યોને
 સંમતી આપી વિલગ કરી. ૧૨૧ અને પછી મુખા કિલ્લે તથા મુખ
 થાને મોટા ઉત્સવપૂર્વક પોતાની પુત્રીના શાખુમાર શાખા હાથે

પાત્રકાન વિષે શંખરાજ કથા.

તેથીજ આ માટે કીધારથાન થયું છે ૬૪૭ પેલી સૌભાગ્યમુદ્રી
 હતી તે પણ ચાલના અંત-પુરમાં સ્થિતિ કાઢ દિવસે તેણે જોન
 સાધુઓ પાસે આવકોનો ધર્મ સાંભળ્યો. અને એ વર્ષ મુખી તેનું
 આરાધન કર્યું, જેથી તે પોતાનું આયુષ્ય પૂરું થયા પછી મગલ પામીને
 આ મહામુદ્રીપે ઉત્પન્ન થયેલી છે ૬૪૮-૬૪૯ કુ, એ કે આખી પર
 પ્રજાથીજ ગતી હતો પણ તે જ્યાં મુખી કુમારી હતી ત્યાં મુખી
 મેં તેનું દરજ્જું કર્યું ન હતું, પછી જ્યારે તેનો ગવવર થયા લાગ્યો
 ત્યારે જાણ્યું જાને કાંઈ પરણીને જાને તેનો પતિ જો, એ મહાન
 નર્કિ થયાથી કોષમાં ને કોષમાં તેને કુ જાહો લાગ્યો. છુ. આ રીતે
 જોના પેરુજ આ ૬૪૭-૬૪૯ પછી દે કુમાર ! તમારા જાણ
 જાણવિધાસથી જાને નિમીમ માદમથી કુ પ્રસન્ન થયો છુ માટે કે
 થયું ! કે કુમકુ પર ! તમે જાને પરણો, ૬૪૯ જાને આ દેશના
 ચાલ્યો પણ સ્વીકાર કરો. જેથી મમમ પ્રજાઓ, મહાનો, તમરો
 તથા ગામમાં ફરી જાહો નિવાસ કરે ૬૪૯ જાણ સાક્ષી એમ કહિને
 ફરી પણ શંખકુમારે ક્યુ કે સાત દિવસમાંજ કુ તમારી પુત્રીને
 લાવી આપીશ, નહિ તે જાણમાં પ્રવેશ ફરીશ, એમ આ મહાન
 મુદ્રીના પિતા પાસે મેં પ્રતિજ્ઞા ફરી છે માટે તે પ્રતિજ્ઞા પૂરું કર
 થાને હવે મારે વિશ્વાસ કરવો નહિ જોઈએ, જાને તેથીજ હાથ લો
 આ દેશમાં, મારે વાસ કરવો તે જાણ જોના નથી ૬૪૯-૬૪૯ મમકુ લો
 આ કન્યા તેના પિતાને મારે યોપવી જોઈએ, આ વાત સાંભળી
 મહાનમજી કન્યા એક કલ્પવાર સહકુસ થઈ ગઈ કે આ કુમાર
 અને પરણીને કે નહિ ૬૪૯ પછી તેજ સમયે તેને કુમારમાંથી મુક્ત
 કરવાર તેનું માથું નેમ ફરક્યું જાને જાણેના આસોપાવના રજ
 ઉપર જોના પછીના સન્દ તેણે સાંભળ્યો. ૬૪૭ આ મે
 નિમિત્ત પોતાના દિવસરક લાગથી મહાનમજીની કુદિએ પો

મું મેખસાગાને ચોખ ગણાવ સરસવળીને કહી ભક્તિવળી પો
 ખરી ૧૭૪ તે પછી ભલે મંત્રીઓ તથા સામંતો બારિ રાજ
 મોકાને તથા સર્વ નગરવાસીઓને કહ્યું કે હે લોકો ! તમે આ
 માંભલે તમારે મનમાં આવે વિચાર ન કરવો કે આ કોઈ
 પછેથી, ગાળ જઈ ગઈ ! કેમકે સર્વ બી ? દિવસે જુદા દિવસો
 પુષ્કર અને ઉ ૬૮ - ૧૮૧ વર્ષ એવો કહ્યું નિશ્ચય નથી કે રાજ્ય
 કાળના કુળકવળી બાલુજી બારે ! સર્વ સ્વયં જાપણે સાંભળ્યું હોય
 કે પૃથ્વી વીર પુરુષોએજ મોક્ષવા ચોખ છે ૧૮૨ સિદ્ધા તથા
 સ્વતિત્ત્વ-વીર પુરુષોની સિદ્ધિ લક્ષ્મણસમાન અને એકજ દોષ છે. ઠેકો
 ૭ ફેરમાં ભવ છે તે ફેર, તેઓના આપણાઓએ જાપણન કરેલું જ
 પડે છે ૧૮૩ મારે આ કુમારને તમારે મારા કરતાં જુદા જુદા ગુણો
 આ સિદ્ધસમાન છે અને ચોલાનું જાપણન કરેલું જો રાને મોક્ષ
 છે ૧ ૪ મે તે મારા પિતાને બારેલા રાજ્યનેજ સ્વ મોક્ષનું
 છે. (અને તેમ કાલ બાજર્વ નથી) કેમકે જુદાઓ જુદા
 સ્થાનોએ બારેલા મોક્ષને જાનકર્તૃક આવ છે. ૧ ૫ મારે તમારે
 કહી જુદા મદનજી બી જાને બાની બાલાનું જાપણન કર્યું નહિ, કેમકે
 આ ૫ ફેર છે તેથી તમારા જાજી અપરાધોને જુદા સદન કર્યું નહિ. ૧૮૪
 રાજના આ રાજાને સિંધાજી મુસ્તા સારસવળી સીધાર મે તેમ તેઓએ
 જાજીથી નમ્ર થતા સીધાર મે ૧૮૫ તે પછી બારીકરી રાજાને,
 હોન બારિ સર્વને રાન બાખ્યા અને પોતે વનવસનો જામવ કહી
 તથા કરવાને જાજી કહ્યા ૧ ૮ રાજ રાજા પોતાને પુષ્કર વૈભવ
 પ્રાપ્ત થવો તે જુદા પાતાના મિત્રને સુધી ગયો નહિ કેમકે જ્યાંકુળ
 પુ જા જાજી બાજી હોવા જાજી જુદા સમુદાયી રિવાજમાં કહી તે-
 રા બાજ છે ૧ આ રિવાજ કમળ તે પિયર પાન છે કેમકે
 તે પાતાના મિત્ર (પાતાને પ્રદુષ્ક કરનારો સુવ) બારે બાજો

૬૫૧ ખ્રી. ૧૧૬ એ સમયે જ્યારે પહેરામણી આપવાનો વખત
 આવ્યો, ત્યારે રાજાએ મનમાં વિચાર કર્યો કે ક્યાંને લાવી
 આપનારા હરિદાસ પુરુષને માર્ગ અર્થે ગાળવ આપી દેવાનો તેા મે
 સ્વીકાર કર્યો જ છે જેથી અર્ધું રાજ્ય તેા મારે આને આપવાનું જ
 છે- વળી મારે પુત્ર નથી માટે કોઈ સુધારને જેમ થ ત આપવામાં
 આવે તેમ, આને મારે સમય રાજ્ય અર્પણ કરી દઉં ૧૭-૧૭૧
 અંગે વિચાર કરી તેણે મંત્રીઓ સામલો તથા રાણીઓની પણ
 તે બાબતમાં સમતિ લીધી અને પછી રાખરાજાને પોતાના મહેલ
 ઉપર લઈ જઈને પોતાના આસન ઉપર તેને બેસાડી દીધા. ૧૭૨
 જમી રાજાએ તેના હાથમાં લાખરૂપ આવાસની સ્થિતિ કરવા માટે
 બધે સંસારપ પછી મારવામાં આવતી દોષ તેમ, તે હતું તિથક
 કરું, ૧૭૩ અને યાગ તથા જમણા હાથથી તેનું મસ્તક પકડી રાખી,
 બધે અક્ષર જાનો દોષ તેમ, તિથક ઉપર ચોખા ચોટ્યા. ૧૭૪
 તે પછી રાજા, પોતે મસ્તક નમાવીને તે રાખરાજાને નમ્યો એકલે
 મંત્રીઓ, સામલો તથા સર્વ નગરવસીઓ પણ તેને નમ્યા. ૧૭૫
 તે સમયે માર્ગદર્શક આજ્ઞાની પ્રવૃત્તિ થાનુ થઈ વાહિયા વાગવાં
 લાગ્યા, મનદર્શનિ થવા લાગ્યા અને રા ની રાણીઓના તથા
 શાહ મારણના જનજન સન્દર્ભ રહ્યા. ૧૭૬ જેમ તિથકની
 અધાનના લક્ષી છે તેમ, રાખરાજાની મુખ્ય પુત્રાણી વરીકે મહન
 થજરીનો પણ તેની સાથે જઈલોકે કરવામાં આવ્યો. ૧૭૭ એ રીતે
 રાજાએ પોતાના નગરો, ખાણો, ઉત્તમ ગાયો, મહેલો, ખમ્બા, યોગ
 તથા હાથીઓ-આ સવ તથા બીજું ? કંઈ હતું તે બધું રાજ
 રાજાને અર્પણ કરી દીધું. ૧૭૮ માત્ર એ રાખરાજા પોતે જનજન
 સર્વ વિષયોને બાંહેધર હોય, જેથી રાજાએ તેને વિજામણ આપવી
 અગ્રેજ માનીને કોઈ પ્રકારની વિજામણ આપી નહિ. કેમકે સરસ્વતી

[illegible]

જ્યેષ્ઠ છે (જ્યેષ્ઠ પામે છે) ત્યારે પોતાના મોટાને (બાળાને-
 કન્યાને) પૃષ્ઠી પર ગુહ્ય કરી ગાળે છે (સંકલ્પી કે છે) બાળા
 આ શંખરા નના દસ્તાવજો વે પોતાના મિત્રને દાનવસ્થા ભોજની
 રહેશે જોઈને ઠાસ-ખાનનાને દસો-પ્રકૃષ્ઠ ક્ષો-પુષ્પી રીતે અર્પણ
 કર્યો. ૧૬ વર્ષ તે શંખરાજને અત્યંત કક્ષિપૂવક સ્વરૂપ કરીને
 પેલી ભોળીને રાજ બાપી તથા પેલા ચાક્રને પોતાના રાજ્યના અધિ
 કારક સર્વ દેવોનો રાજા બનાવ્યો. ૧૭ તેવામાં પેલા કાકાને બાપીને
 વિનંતી કરી કે હે દેવ ! પેલા ઉચ્ચક દેસને તથા નગરને હવે
 વસાવો. ૧૮ આ પ્રાથનાને શંખરાજ નિષ્ફળ કરી ચક્રો નહિ
 વેળે ચક્રનું વચન સ્વીકારીને પેલા કક્ષિપૂ મિત્ર સામે દષ્ટિ કરી.
 ૧૯ એટલે તે છુદ્ધિમાન મિત્રે ખજુ પૃષ્ઠી પર મસ્તક નમાવીને
 રાજાને વિનંતી કરી કે હે દેવ ! હું બાપનો અનુચર છું મને
 બાળા બાપીને આપ માગ પર કૃપા કરા. ૨૦ પછી રાજાએ
 કહ્યું કે તું આ રાજ્ય સાથે જા અને ત્યાંના ઉચ્ચક દેસને તથા
 નગરને સારી રીતે વસાવ. ૨૧ તું એ દેસના ઐશ્વર્યનો સ્વીકાર
 કરી કુમેથી ગંદે ? અને ચોખ સમયે બાપીને હરીથી મારી દઈને
 અધિધિ વચો-મને મળવો. ૨૨ “ જોઈ બાપા ” એમ કહીને તે
 પેલા રાજસ સાથે વિમાનમાં બેસીને ત્યાં ગયો અને કમે કમે તે નગ-
 રને તેણે વસાવ્યું. ૨૩ તેમજ પેલા રાજસે ખજુ સગ દેસાએ ખમજુ
 કરીને સર્વ લોકોને ત્યાં મેળવી બાપના અને બાપા દેસને મારી રીતે
 વસતિવાસ કર્યો કેમકે દેવનું ધાર્મ્ય શુ ન થઈ શકે ? ૨૪ પછી
 રાજસ, તે કક્ષિપૂને ત્યાં રાજા તરીકે સ્થાપીને પોતે બાપી બાપો
 દેવે ત્યાં માલિક અને બાપાગથી તે રાજાએ ખજુ ઉદય પ્રમ
 સ્વી નીતિયા સગ કર્ષ સ્પષ્ટ કર્યું. ૨૫ ત્યાંની સગ પ્રજાએ ખજુ
 બોલોની પેઠે એ રાજા વિષે અત્યંત આમ્રાત જાણી સત્તાને દરણ

એ પ્રમાણે તે બેખોળો બર્ષ વિચારીને ચતુરનો સખ સંધ-
 વીને એમ નાચા ઉકળિત થાય તેમ પોતાના પ્રિયલું ઘરને
 કરવા ચાહે તે ઉકળિત થયો. ૭૨૨ તેણે પોતાના ચિત્તો
 બોલાવીને જાને રાજાની સભાજી રાખવા બહામણ કરી અને પોતાના
 પિતાને મળવા ચાહે શુભ દિવસે ત્યાંથી પ્રયાણ કર્યું. ૭૨૩ એ સમયે
 તે ધૂક ગાળાની પાછળ જાનત સાચત, રાજાએ અને અનેક મેલા
 જમાણે ચતુરની સેવા સાથે કુટુંબી તરીકે ચાલતા હતા. ૭૨૪ વખ
 તે વખતે દાર્શનિકોના ચાલવવાના જામલાયમાથી ઝડપી માધારાઓથી
 તે ચીમ ઝગ જતા હતા તથા અને પછી તે હાથે મનુષ્ય બાદ મર્મ
 પ્રાપ્તિઓના પતવા પાતા હતા. જેથી તેને દેખાવ સુખના ચાચી
 દર્શિયા ચાલવા એવા બચાવો હતા. ૭૨૫ પૃથ્વી પર ચાલતા રહેતા
 પાપી જામલામા ૭ પુત્ર હતા. હાલ તે સર્વ ઝોટમાં ચાલે
 ૭૨૬ વડ હતા અને તેમાં સુવચની જામલામા ચાલતા, એમના
 વીજાઓ. ૭૨૭ દોષ તેમાં પ્રાપ્તી રહ્યા હતા. ૭૨૮ ચાલતા
 પોતાઓના પતવાઓથી પૃથ્વી ખણ સુત્રોના સુખાદન ચાહે સુખ
 નહીં દર્શિયા કારોથી બાત હોય તેવી બચાવો હતા. ૭૨૯ સેનામાં
 વિજાન લાલન પારણ કરનારા પતવાઓ તાકર્ષ (એટલે વસ્તુ તથા
 ધારો) એવા પોતાના નામ હાસથી પોતાઓ પતવા સેનાને હાસ
 અને નામના પારણ કરીને વસ્તુ પોતાના નામે તથા જામલા
 હોય તથા નામના હતા. (૭૩૦ તેઓએ હાસમાં પાછો લાસ
 પામવાના જામલા ની દેખાતી હતી) ૭૩૮ એ રીતે હાસો લેતા
 ચાલ જામલા હાસ રહેતા તથા જામલા સાથે લાસને તે રાજાની
 સાથે જ નામ ચામલા હતા. ૭૩૯ રાજા સુખ દરેક ચામે તથા
 પ્રાપ્તક નવરે જુદી જુદી બેરોને મદદ કર્યું જામે હતા અને ચામોને
 વધે/ ધન આપે જામે હતા. એમ કરતા મર્યા જામલાને તે સુનાપુર પાલ

પ્રાપ્ત થયો. ૭૧ તે પછી એના પિતા નરેશ્વર રાજાને પોતાના પુત્રની શાખ પ્રજા એટલે દુરવળ તેણે તેને બોલાવવા માટે બે હાથ સ્વારને રાખરાજ પાસે મોકલ્યા. ૭૧૧ તેઓ, ઘણી ગ્રામ્યથી જાં બાબા અને રાખરાજના દારમા કીધા રજા. પછીકારે એ ખગર રાજાને બાપી અને પછી રાજાની બાપાથી તેઓને અંદાજમાં કરવામાં આવ્યા. ૭૧૨ તેઓએ અંદર ત્રીને રાજાને પ્રણામ કર્યા ત્યારે રાજા ખજ તેઓને પોતાના પિતાના સેવક તરીકે બોલખીને હર્ષથી પ્રફુલ્લ થયેલા સરીરે એકાએક બેઠી પડ્યો. ૭૧૩ ઉપરાંત પોતાના દેવનો વાણુ પણ બાનદ ઉપજાવે છે તે પછી પોતાના દેવનો માણસ બાનદ ઉપજાવે તેમાં સું નવાઈ હોય. ૭૧૪ પછી સ્વચ્છ મનવાળા રાખરાજે, પોતાનો માતા પિતાનું સમગ્ર પરિવારનું તથા બાબા રાજાનું કુલજ કુળત તેઓને પૂજ્ય. ૭૧૫ ત્યારે તેઓએ કહ્યું કે હે દેવ ! ત્યાં સર્વે કુલજ છે તે પણ બાપના હાંનથી મહાન બોધવિધી હવે ત્યાં વિશેષ કુલજ થશે. ૭૧૬ એમ કહીને તેઓએ નરેશ્વર રાજાનું બાપાપત્ર રાખરાજને નિવેદન કર્યું એટલે રાંખે ખજ પ્રીતિનું ત્રણે સર્વસ્વ હોય તેણે એ પોતાના પિતાનું બાપાપત્ર સક્રિયથી ગ્રહણ કર્યું. ૭૧૭ અને તેને ઉમેળીને સાવધાન મનથી બાપાપત્રે વાંચવા માંડ્યું. —

“ સ્થિતિ મીરત્તપુર નગરથી રાજા નરેશ્વર, તમા સમાન મુશ્કેલીવિત પુત્ર રાંખને અત્યંત પ્રીતિથી પ્રકૃષ્ટિત અંતઃકરણે બાપાને છે કે હે પુત્ર ! જે દિવસે મને પૂજ્યા વિના તે સેવક પ્રદેશ તરફ બહાથી પ્રયાણ કર્યું છે તે દિવસથી બારબીને મારી નિદ્રા, શૂન્ય તથા બાનદ માથાં ચર્ચા છે માટે સત્તર બહી બારબીને તારા સ્થાનરૂપ નેમાંજાળથી મારાં તથા તારી માતાનાં નેત્રના પાંખને હવે તું દર કર” ૭૧૮—૭૧૯

જે તથા નરવણસીઓએ પણ શાખજીવારે જ્યારે નવસરમાં
ત્યારે જ્યારેએને એ પોતે પ્રમાણે લેતી હતી જ એમોએ
હવે કે તુ લાંબા કાળ સુધી છતાં, ઠાણે વળી હતી કે, તુ
લાંબા કાળ સુધી જાનવ્યસ રહે, ઠાણે હતી કે લાંબા કાળ સુધી
તુ પુણીનું પાલન કર, જો ઠાણે વળી હતી કે, તારી પ્રતિજ્ઞા
અટલી થાશે તથા તુ સપ્તદિગ્ધાન થા જા પ્રમાણે નવસર-
ઓએ લેને અસિલજા જાપુજી? પછી શાખજીવારની સર્વ સીએ,
પેતાની સાસુઓને પોતે પછી જો નમ્ર થાવી તેઓએ સાસુઓએ
જાપેશા આપીશિઓ સ્વીકાર કર્યો જીવે તે પછી નરોવણ રાજ
પેતાના પુત્ર જાળી સાથે ઇન્દ્ર જેવો બીરાવત લાથી ઉપર બેઠે
તેમ, શાખજીવારની સાથે એક મુખ્ય લાથી ઉપર બેઠા જીવે વખતે
મુખ્યજીવ હવેપાંચાર જણ લાગ્યા બેરીઓના કાસુકરા સજ્જાના
લાગ્યા અને બીજા પછી મેઘાં મેઘાં શરિએ વાજના લાગ્યા ૪૪
બીજા તરફ સુતિપાસિઓ જાજાજાનિ જા રહ્યો તે પેતાઓના
હવેસુલથી મિલ્યો નાછ બી જા રીતે સર્વ પ્રેરકને કેવળ
કન્દમ્બ કર્યો રાજ નરોવણ, નવસરમાં વાજના જ્યો જીવે તે
નવસરની સીએ, હવેના હાલથી સુતેમિત્ત જાસુકરી લંડની કાલિથી
પેતાના જાપેશાને જાણ કરી જા ૨૫૬૫૧૧૬ શાખજીવારને માટે-
માટે જાવાજા લાગી જી? ફક્તી મહાજ જેવા જાજાજા સીએજા
જાજા, શાખજી ના પ્રત્યેક જાજાં તે વખતે લાગી પાગ, જેથી
લેનું જાપુ સરીર ખોખર વાજના જેવું જ ચોર જા પુ જીવે
નવસરની દરેક કુખોએ પ્રત્યેક પોતે તથા દરેક સેરીએ જાજાજાની
નેજાઓથી નરોવણ રાજને સહાર કરવામાં જાપેશા અને પછી
પેતાના મહેલમાં તે જાજો જી તથા પેતા જ્યો મહા તેજની
શાખજીવારનું ચરિત્ર જ્યારે તે નવસરમાંથી જ્યાર નીકળ્યો હતો

પાત્રદાન વિરે શંખસુશ્ચ કથા.

જર્જ પહેલ્યે ૭૩ તે વખતે રાજા નરોત્તમે પોતાના પુત્રા જાન-
મન બપોરે ૧૧૫૫ ત્યારે, ચંદ્રા આવવાથી જોમ સમુદ્ર જાનક થામે
તેમ, હર્ષ પામીને શેખાજિત થઇ ગયો. ૭૩૧ તેણે જાખા નગરમાં
માવણ ખેલજો, ખતાણજો વગેરે બધાવવાની જાણ કરી, તેમ /
વાળી-હાલિ સાથે કરવામાં આવેલા નગરમાં મોટા મોટા ઉત્સવો
કરવાની પણ જાણ કરી. ૭૩૨ અને તે જાણને નગરના રક્ષક
પુરોએ જે સવ દેસલે બપોરે અમલમાં મૂકી દીધી ત્યારે ૧૫૫ પાતાના
અંત પુર અને પરિવારની સાથે નગરમાંથી બહાર નીકળ્યો. ૭૩૩
પેલી તરફ રાજા પણ પોતાના પિતાને આવશે જોઇ દાધી ઉપરથી
નીચે ઉતરી પાછો અને પિતાની અવગળાઈ દેવના મોઢા વાજીની
પેઠે પૂરી પર લેાડી પાછો-પિતાને સાર્થક પ્રસિધ્ધત કયો. ૭૩૪
પછી રાજા પણ હાથી ઉપરથી ઉતરીને કુશારની મામે ગયો એટલે
તેણે જાને પિતા-પુત્ર જાણે-જાને મળ્યા. ૭૩૫ તે વેળા શંખકુમારે
જાતવ અસ્તિપૂર્વક પિતાના ચરણમાં પ્રણામ કર્યો અને પિતાએ
પણ પુત્રને ખતી સાથે ચાંપીને મસ્તક પર મુગન કયુ ૭૩૬ પછી
કર્તિક સ્વામી જોમ પાવલીના ચરણમાં વહન કરે તેમ, શંખકુમારે
પોતાની માતાના ચરણમાં વહન કર્યુ ત્યારે તેણી માતા પણ
હર્ષનાં જમ્મુ વરસાવથી પુત્રને ભેટી પડી. ૭૩૭ તે સમયે
માતાનાં જે હર્ષામુખાં જળથી શંખકુમારનાં કરીર પર શેખાજિતના
અંકુરો પૂરી નીકળ્યા તે તે વેળા જ ચણાવ પણ જાલ્લ
જે જાન્યુ ૩ તેનાં સાકની કથા એ હર્ષામુખાં સિચનથી એકમ
મુક્ત મર્ષ (અર્થાત્ માતાનાં હર્ષામુખી શંખકુમારને શેખાજિત કર્યા
અને તેનાં સાક દૂર ગયો.) ૭૩૮ પછી શંખકુમાર પ્રસન્ન થઇને બીજા
માતાજેના ચરણમાં પણ પાશ્વ એટલે તે સર્વ માતાજેએ જોવા-
રણાં કરીને આસીર્વાદ આપ્યા. ૭૩૯ તેમ / બીજા પોતાના પરિવાર

નાયિકો ૧૫ જાનનું પૂર ચોતરફ ફેલાઈ રહ્યું છે માનસિક પીડાઓ-
 ૧૫ જાનમરજાવુંઓ ચોનાસુ તેમાં વસી રહ્યાં છે માહફી મોટી
 સમસીઓમાં સખ્યાનમ પ્રાપ્તિઓ જેન કતાં તેમાં તેવામાં જ્યારે
 છે તેના મધ્ય વિભાગમાં કાષ્ટફી વાચનાત્મ પ્રવૃત્તિ રહ્યો છે તેથી
 તે મદદ ભગદર છે માહફી મોટા પદાર્થો તેમાં જાનેલા
 છે એથી મોક્ષમાર્ગમાં સ્થિતિ કરવાપ વ્યાસુ તેમાં જન
 કામિ ઇન્કમિન જન જન છે માગ-કપડાપ લાગ્યોનાં નીચ
 કુદ તેમાં જાત છે એથી પ્રાપ્તિઓની સાચવિ દુસવાર થઈ પડે
 છે-સચવિત માત્ર છે-પ્રાપ્તિઓ સાચવીએ જન સકતા નથી જારે
 વસ્તુ જ્યારે નહિઓના પૂરથી તે સમુદ્રમાં ચોક્કસ જાનેલો જોવ
 પ્રવિહિત વધતો જન છે. ૭૧ - ૭૨ જા સસારસમુદ્રને ઠરી જન
 માટે હવે વચારે જાવન જન કરશે તેથી, તથિ તે સર્વ જાને
 સિદ્ધ કરી જાવનરો મોક્ષાપ મેટ વચને પ્રાપ્ત થશે તથિ ૭૧૪ જા
 સમુદ્રને ઉઠરી જન માટે સર્વોત્તમે જા ઉપાય મહો છે ૩ જામાં
 મયમયપ વ્યાસુ જાવન મેલવું તેમજે જાને તેને માટે સર્વોત્તમે
 મદદન જાવદ્દ કરશે તેમજે ૭૧૫ જા વ્યાસુ, જો ૩ પુષ્કર
 પરિપદોપ ચોખડી જાવથી જાવપૂર છે તે જસુ જતિ ઉપનસતને
 પ્રાપ્ત કરી જાવનાઈ છે જાને તેમાં પશુ જો તેજ ઉપન નાચિ-
 નાચાસી-સાચક મળી જાને તે તે જા મનુષ્યને જાનજાનક ન
 જાવ ૧ ૭૧૧ કેવળીને જો ફેલા સાંકળાનિ નરોત્તમ રાજાનું જા જે
 પ્રથમ પાથી હતુ તે પશુ એકાદમ સ્થિર જાને વિચાર જા મનુ-
 જાવના તેમાં જાવત જાવર્ત ન જ જાવના, કેમકે મુનિઓની કહી
 સર્વ કષ્ટ કરી કાઢે છે ૭૧૭ તે પાળી નરોત્તમ રાજાએ નમસ્કાર કરી
 જાનવર્તક કેવળીને પૂછ્યુ ૩ હે પ્રભુ ! મારા પુત્રે પૂર્વજાવનાં
 ૫ પુષ્કર મુ હતુ ૧ કેમકે જો પિતાના રાજાને ત્યાં કરી પિતે
 એકાદ જ એક મિત્રો સાથે લઈ જ્યાં જ્યાં જશે ત્યાં ત્યાં તેને

પાત્રહાન વિષે શંખરાજ કથા.

ત્યારથી આરબીને રાજાની આગળ ક્ષી સહજાઓ. ૭૪૬ પછી નરોત્તમ રાજાએ સર્વ લોકોની સમતિ લઈને પોતાની ચેલ પ્રાપ્ત થયેલાં એ રાજ્ય ઉપર પોતાના રાજાનો પત્થ સ્થાપી બનાવ્યો. ૭૫ અને પોતે રાજાનો સર્વ કાર તેમ જ મુકાઈ ઉપર નિશ્ચિત થયે તથા આરબી એવા માટે તરફ રહી રહી જવાવસ્થામાં એ જ ચેલ મળ્યું. ૭૫૧ એ પ્રમાણે થઈતે થયેલાં તે રાજા અને તપીન ઉપર પામેલા પ્રતાપી શંખરાજાને બન્ને બધા, કુલુપદની પ્રવાના દિવસના મહા-સુખની પેઠે સાંભળ્યા હતા. ૭૫૨ અને લોકોનું પાલન કરતા હતા, તેવામાં એક દિવસે ઉદ્યાનપાળને આવીને રાજાને બધાનું કે જે હેવ. આજે ઉદ્યાનમાં સર્વના સુખ સરખોને ફર ફરનારા શુભકર નામના કેવળી પપાઈ એ માટે જે રાજા. વમે તમારી દષ્ટિને કૃતાર્થ કરે. ૭૫૩-૭૫ આ ઉપર સાંભળીને નરોત્તમ રાજા, શંખી એવ પોતાને ધૃષ્ટિત ચેલપદ સાંભળીને પ્રસન્ન થાય અને વેલને ઈનામ આપે તેમ પ્રસન્ન થયે તથા ઉદ્યાનપાળને કેવે ઈનામ આપ્યું. ૭૫૫ પછી શંખરાજાને તથા અંત પુર આદિ પરિવારને સાથે લઈ નરોત્તમ રાજા, મુનિને વહન કરવા માટે નીકળ્યો. ૭૫૬ અને તેઓ બન્ને રાજા કેવલિને તેઓ હાપી ઉપરથી કીટરી પદી રાજાનાં ચિન્હોને તથા કરી, રાજ પ્રકરનાં અભિનય પૂર્વક પાંચે અંગેલા પૃથ્વીનો સ્પર્શ કરી મુનિને તેઓએ વહન કર્યું. મુનિએ પણ પર્વતોનો આશીર્વાદ આપી તેઓ બન્નેને અભિનય આપ્યું. ૭૫૭-૭૫૮ પછી તેઓ બન્ને રાજા, વિનવાધીન થઈ કેવળી આગળ મેદા એકથે કેવળીએ પણ એવ આજવા માટે કેવળીને આરબી કરે. ૭૫૯ જે અભાગ્યો. આ સસારાપ સમુદ્ર સર્વ પ્રાણીઓને ખરેખર કુસ્તર થઈ પડે છે. કેવળ તે સમુદ્રમાં જ થ, પણ તથા અસાધ્ય મનન તરતે ઉપસાઉપરી કેવળી રહ્યા છે.

જાણ્યો નથી જામલ પાઠવાનું કારણ શું ? શા માટે નધાએ
 ક્યુ જ્યાં અને નધીએ મારો જ્યાં તે તેનું પૂર્ણ
 ઉદ્ધત નદિ ૧૭૫ ત્યારે તેણે ક્યુ કે છે એવું । મારી મતાએ
 અને ક્યુ હવે કે, છે પુન । તે હરિશ્ચંદ્ર કામમાં જાવો સિવિલ કે
 તેથી તે વાર પે જેવી રીતે જારી રહે ? મારે વારે નીચ રાજ કે
 કહ કરવાનું કહે તેમાં ખૂબ જામલ પાઠી રાખવો, તેથી લોકમાં
 સમજાય તે પ્રિય જણ પાઠી ૧૭૭-૭૮ જા પારી માતાની કીર્તન
 મહુથી એ ખૂબ જામલ કરીને પૂજી એકત્ર ન હતું તેમ જો
 મધેવાના ગાણી જા નધીએ તે પાઠી રાખ એવું અને ક્યુ
 હતું. ૭૮ જા પ્રમાણે સામજીને ગાયકણીએ પોતાના મનમાં કિયાર
 મેં કે જા તરણ જાતવ કુચ કે-જાણી કે મારે અને માર
 નીવિલકા રાખીને કે સિવલ જાણુ. ૭૯ જાવો મનમાં કિયાર
 જા પાઠી તેણે પેલા કુચ માણસને પોતાના પર કામમાં નીચો
 અને જાવામાં તથા વચ પોરવાં વનોરવાં તેમ પર અને હાંમે
 હમેશા મિત્રામલ જામલ પાઠી. ૭૯ જો વિવેકે મેજન વખતે
 તે ગાયકણી ગાયકણી સમજવાં મેં હોય, ત્યારે તેની સીમે
 તેને મેજનવા મારે પેલા કુચ કુચને મેજન. ૭૯ તેણે ત્વ
 સમામા જાણી પોતાની વખતેથી સર્વ મેજન સામજીમાં મેં
 સમજી મુલવી રીતે ક્યુ કે જાણે, રાજ વડી વહ નવ કે ૭૯
 તે સામજીને મર્ સદાજી લેવાએ " જાણે । જા ગાયકણી કે
 જ્યાં રાજ ખાન કે જાની ગાયકણીની હાંમે મી અને પાઠી તે
 ગાયકણી પણ જાણી વખતેને પિયાર કે " જામલ મનમાં
 નિયા મતો પેર ગયો ૭૯ તેણે વખતેને એકત્રમાં મેજાણીને ક્યુ
 જામલ એ । તે જ્યારે સમામા મેં હોય, ત્યારે વારે કે
 કહ કરવાનું હોય તે કહેતું નદિ, જ્યુ સમામાથી કે હુ ત્યારે ન

પાત્રદાન વિષે રાખરાખ કથા.

જ્યારે સંપત્તિ પ્રાપ્ત થઈ ૧૭૬૮-૭૬૯ આ સાલથી ડેવલીએ મધુ
કે, હે રાખ ! તું એકામરિતે સાંભળ.

રાખરાખના પૂર્વભવની કથા.

“આ ભસ્ત્રોત્તમા સુસ્થિત નામનું એક મૈત્ર ગામ છે તેના
રાખ હાલિત નામનો એક હાલિત હતો. તે રાખની વરવાર તેના
એક ગરીબ દામિ સુત્રોને ઉચ્ચાટ ઉપભવતી હતી. ૭૭૧
એ રાખને તારાંદેરી નામની સ્ત્રી હતી. તે આખા દેશમાં પ્રિય થઈ
પડી હતી અને તેણે પોતાના સ્વર્ગસ્થી દેશમાંથી પોતાના પતિના
મનાઈપ વાનરને આપીને સ્થિત કર્યો હતો. ૭૭૨ જોમ આવાળ ગામેનું
સમાન રીતે પાછળ કરે તેમ, એ રાખ તે ગામની સર્વ પ્રભુઓનું
સમાન રીતે પાછળ કરતો હતો. અને આવાળ એક ગામમાંથી સ્વચ્છ
દામનું દોહન કરે તેમ, એ રાખને પણ પ્રભુઓમાંથી ઉચ્ચવળ થઈ
મધ્યસ્થ કર્યો હતો. ૭૭૩ એક દિવસે તે ગામના વરવાળમાં મેટા હતો
અને ગામના બેઠકસમુદાયમાં ૭૭૪ થઈ કરતો હતો તેવામાં ગરીબના
પૂજ્યને વગર રહેથી ૭૭૫ એક પુત્ર તેના બેચારમાં આપ્યો. ૭૭૬
તેને ગરીબ ઉપરાઉપરી પાછળ પાછી થતો મારે જતો હતો તે
પણ તેણે તેનું પૂજ્ય ઉપર નહિ, પણ પોતાના કરીરને સીંચી રાખી
પુછે પછેથી આપી જે ઉચ્ચ પાછી રાખનું. ૭૭૭ ગામના
બેઠકને તેને વારંવાર મધુ કે ગરીબનું પૂજ્ય થઈ દે. તેમજ
ગરીબ પણ ઉપરાઉપરી તેને મારતો હોય, જતા તેણે પૂજ્ય ઉપર
નહિ, જેથી આખરે જાણતા થઈ ગયા ઉપરથી પોતા વાનરની
ચેડે તે પાછળ પાછો અને મેટાથી રાખ આપ્યો. ૭૭૮ ત્યારે ગામ
મધુ કરે સર્વ બેઠકને જાણે લીધે તેને ઉપરથી અને વચ્ચે
ઉપરથી તેનું કરીર તુલી નામીને થઈ જગ તેને પીરામનું
૭૭૯ પછી મેટાના સમુદાયમાં તેને આપીને પૂજ્ય કે તારે

કહેવું ૧૭૮૭ જાની સિખામણ આપને તેણે બોજાન કર્યું અને પેલા
 મૂર્ખ સિખામણી તેને કામે લાગ્યો. ૭૮૮ હવે એક દિવસે એવું બન્યું
 કે પેલા ગામપણી, દેવીની યાત્રા નિમિત્તે ગામમાં બધા ભ્રમણ થતા
 હતા ત્યાં બેઠો હતો, તેવામાં તેનું ઘર સળગ્યું એટલે તેની સ્ત્રીએ
 પેલા મૂખનિ તેને બોલાવવા માટે મોકલ્યો. ૭૮૯ તે વેળા ગામની
 પાસેના એક બગીચામાં દેવીની યાત્રા નિમિત્તે આરેલા લોકો એકઠા
 મળ્યા હતા અને તેઓની વચ્ચે ગામપણી બેઠો હતો, જેથી પેલા
 મૂર્ખાધિરાજને ગામપણીએ આરેલી પ્રથમની સિખામણ યાદ આવી
 અને તે ધણી લાંબા સમય સુધી ચીન ધરીને ત્યાં ઉભો રહ્યો. પછી
 ગામપણીએ બધારે પૂછ્યું ત્યારે તેણે તેના કન પાસે જઈને કહ્યું
 કે તમારું ઘર જાગીથી બળી જાય છે ત્યાં સાક્ષી ગામ
 પણીએ પોતાના નામ સામે દાંડિ કરી ત્યારે તો દુષ્ક અને પણી
 એમ એક કંઈ બધું તેમ, આકાશમાં ડેવળ પૂમાડેલ તેના ભેવામાં
 જાગ્યો. ૭૯૦ - ૭૯૧ પછી ગામપણીએ કહ્યું કે જરે એ મૂખ !
 તું બાદલે સુધી જાગ્યો શા માટે ? અને તને જાગ્યો તો તે કહ્યું
 કેમ નહિ ? શા માટે ખીશાથી જડી ટીપા ફેલ તેમ ઉભો
 રહ્યો ? ૭૯૨ ત્યારે તેણે કહ્યું કે અને મારી સંપત્તીએ મોકલ્યો
 તેથી હું જાગ્યો છું જ્યાં તમે લાંબા મેળાવામાં મેળા હતા તેથી
 તમારી સિખામણ પ્રમાણે મેં વગતે કહ્યું નહિ. ૭૯૩ તે પછી
 ગામપણિ ગામના લોકોની સાથે ઉતાવળા ઉતાવળા ધીર ગયો પણ
 દેહામાં તો ધર જાગીથી બળીને કામ કંઈ થયું હતું. ૭૯૪ એ
 વખતે ગામપણીએ પેલા મૂર્ખ આકરને કહ્યું કે તું કેવો મૂર્ખ
 દેખાય છે ! બધા પૂમાડે ભેવામાં જાવે ત્યાં જાગીને પૂછવા વિના
 પોતાની મેકેલ પૂછ તથા કાલ વગેરે નાખી દેવાં ભેદાં. ૭૯૫
 તે સાંભળી પેલાએ કહ્યું કે હવે પછી એમ કરીશ અને પછી

તે પેતાને કામે લાગ્યો. ચામખડીને પણ તેજ છેલ્લે ત્યુ પર
 વેચાર કાઢ્યું. જ્યારે પછી એક દિવસે ચામખડીની સ્ત્રી, પેતાનું
 નવા ધામેલા વસ્ત્રોને ધરના જોરવાની બંદર રહીને પૂપ જાળીને
 મુનથી ક્ષી રહી હતી, તેથી બંદરના લાગણી પ્રસરેલો પૂપામે
 વસ્ત્રોમાંથી જ્યાર નીકળવા લાગ્યો. તે જોઈને પેલા મૂર્ખ ચારે
 તે વસ્ત્રા પર કાઢવા પૂણ વગેરે નાખ્યા. જ્યાં સુધી ચામખડીની
 સ્ત્રી-લાગ્યું, કોઈ કામ પ્રસંગે જોરવાની જ્યાર થઈ હતી, પણ
 તે પાછી બંદર જાણી જાને પેતાના વસ્ત્રોને એ રીતે નચાકેલાં જોઈ
 તેણે પછા ક્ષી માથો ડે, જ્યારે જો પાછી ! દુઃસ્વારી !
 મમ ત જ્યાં રુ હતું ? કમણા જ ધામેલાં જા વસ્ત્રોને તે જા
 પ્રચણ કેમ નચાક્યા ? ' ને સામણી તેણે કહ્યું ? અને ચાલ
 કાઢી જાણી જાણી હતી તેજ પ્રચણે મે કહ્યું કે. કેમ ? જ્યાં પતે
 પેતાને કિતલરક નથી ? ત કુ માથા સ્થાપીતુ કહેલું તદ્દિ ક્ષીક
 લો પછી જાણી રુ ક્ષીક તેમને કહેલું. ' ૧ પછી પેલી સ્ત્રીને
 પણ પાતાના ખડીને જોવાની નાકરતુ તે કુલ નાકરતુ જોડેલેલેલે
 કહ્યું કે હને ક્ષીકી તુ તા ! વસ્ત્રોને તને ક્ષીલેવા ધાલ લેલે '
 ત્યારે પેલા સ્ત્રીએ કહ્યું કે ધાવાની ચાલ પછી, પણ પ્રથમ જા
 જાનિત મ માથી નહાર કારો કેમકે તે હમેલા જાવા કંઠાપ જ
 કાન્યા કરે ક ' ત સામણી ચામખડી જોડેલો જા જોડેલો
 ૧ ત મમ, કામ કે તાન સમજ ક માટે રુ જોમ પેતાના
 પમ વિનાના સા ચિના લાગ કરતા નથી તેમ, જાણે પણ જાણે
 ત્યાં ૨ ત ત નાકરતુ ' ૧ પછી પેલી સ્ત્રી જોડી, ' કે ત્યાં !
 પગુ મમ, મમ કુ પાત ક્ષીક પણ જા મુખાને લો હમે કારે
 જ નાકરતુ કેમકે ત્યાં કાન ત્યાં તમ તે સેતુ પણ રુ કામતુ ' ૧
 ૧ ત હ સ્થાપી જાવા મૂળ ચામખડી તમને કોઈ જાણે કહ્યું

વાપસની કથા.

નથી, તેમ તમારી યોગ્ય પણ નથી કેમ કે ગાર્ડ એક ધર ખાલી પડી રહે તે સાફ, પણ તે ધર ચોરથી ભરેલું દોષ તે સાફ નહિ.”
 ૮૦૭ પોતાની ઝીંએ એ પ્રમાણે કહ્યું એકમે ગ્રામજન્યો ભાસ્યો -
 “હે પ્રિય ! આ મૂર્ખનો પણ આપણે સ્વીકાર કર્યો છે તેમાં બોધા સ્વ કહેવાના છે ! મદારેને પોલીવાનો સ્વીકાર કર્યો, તેથી તે ‘વસુધૈ કવિચક્ર ઓ’ પણ પેલા પોલીવાનો પોતે ત્યાગ કરે છે ! ૮૦૮ અને આપણે હમેશાં શિક્ષણ આપીશું તથી તે કુલગ જની જાતે કેમકે પર્વતની નહિને કચર પણ હમેશાં અત્યંત ધરેલુથી ગ્રામ જની જાતે છે.” ૮૦૯ જાણી પછી ઝીંએ કહ્યું - હે સ્વામી ! કું ખાફાં છું કે અને હમેશાં શિક્ષણ આપવામાં આવતે તે પણ આ કહી કુલગ થઈ નહિ કેમકે કમળને સાચે અભ્યાસ કરાવવામાં આવે તે પણ તે કહી કમળનો સ્વર કરે ! ૮૧૦ જાણી હે સ્વામી ! સાક્ષમાં પણ આવું કુલગિ આપણા સાક્ષમાં આવે છે કે પદ્મિન સુસારે પણ નૂર્ન મિત્ર મારે નહિ ૮૧૧ તે પછી હે નાથ ! જા તો આપણે મૂર્ખ સેવક છે તે તો કેમ જ સાચે ગણાવ ? એક માલીનો કમળે કમળ પોતાનામાં રહેલા જાળો તથા પોતાનો પણ નાથ કરે તેમ, આવે સેવક પોતાના તેનો તથા પોતાનો જાળો નાથ કરે ૮૧૨ વધી કહેવાય છે કે નૂર્ન માલુસ પોતાને તથા પોતાના અધિકારને પણ કુલગમાં નાથે છે એમકે પૂર એક કુલ ત્રણસે અમન સવ બોધાને કુલગમાં નાથા ૮૧૩ આ સાંભળી ગ્રામપતિએ કહ્યું કે એ કુલ વાપસ કાણુ હતો ? ત્યારે તેણીએ કહ્યું કે -

વાપસની કથા

વત્સલ જાતમાં ત્રિપુતાર નાથનું એક નરર છે તેનો રાગ વેદમૂલ નાથનો એક વિદ્યાર હોય. ૮૧૪ એક દિવસે તે સભામાં બેઠો હતો ત્યારે તેને સામજીનું કે, સેવક જાતમાં જાતા પછી દોષ છે આ સાંભળીને

તે વિદ્યાધર, જે ઝોંચતળી સત્યાગ્રહોને જમી પર બાંધ્યો. ૮૧૨ તે સમયે પોતાના નામના ચામચાથી સમિપે લેવાને ગયેલો ૩૧૭ એક વાજ તેના ભેગામાં બાંધ્યો. ૮૧૬ એટલે તે વિદ્યાધરે મુનિની પાસે જરી રહેલી એક (માચાળી) ચામ ચૂંચળ કરી તે ચામને સૂવ કરી સ્વામી ભોળે વાલિએ માની લીધું કે જ્યારે તે જરેખર મરણ પુ ૮૧૭ પછી તે ચામ બારે બાજુમાં ફેરી, ત્યારે પેલો વાજ પડ્યો પોતાના મનુષ્ય કરીસી જ સર્વનાં બચાવી હજારથી વધારે પુણે વળગી પડ્યા. ૮૧૮ તે જ વખતે વિદ્યાધરની તે માથા, પેટ-કમ પર્વતમાં બધું પડેલું અને તેને પુણે વળતેલા પેલા વાજે પડ્યું તે ઝોંચને જ સ્વયં માની લીધું. ૮૧૯ ત્યાં વિદ્યાધરે તેને પોતાને ઘેર લઈ લઈ લાકુ ખવડાવ્યા, ત્યારે મુનિએ તે મોટા ચોટા તે લાકુને / સર્વનાં ફળ માની લીધું. ૮૨૦ અને તે સ્વામિ લાકુથી વધુ કંઈ હાથમાં લેલું વિચાર કર્યું કે જરેખર બાજુમાં રિપ્ત મુની ગાયે જ જ બર્ષ જ ગયો, ૮૨૧ પડ્યું હવે સર્વનું જ્યાં બપૂર્વ ભોજન પડીને હું જ્યારે વધે છું, અને ચામનાં સર્વ લેવાને પડ્યું જ્યાં ભોજનનાં હું ભર્યાં બાકી, કેવલે પરોડમાં વળે તેટલી વધારી સંપાદન કરી ફેરવે તે પડ્યું તેથી છું. જે વધારી, બીજા બેટમાં જેમ સર્વની ટોચા દેવામાં બાજુની નથી તેમ, પોતાનાં ચામુચોના ભેગામાં બાજુની નથી. ૮૨૨-૮૨૩ બાંધે નિમળ કરી તે મુનિ, જરવા ગમે બની પેલી ચામના પુણે ફરીથી વળગી પડ્યો અને મુતરનાં તાંતણાની પેટી જમી પર બાંધી પડેલું. ૮૨૪ તેલે સુખર પોતાનાં ચામમાં બધું સર્વનાં મોટા-મોટાની વાટ સમ માણ્યો બાજુમાં ઝોંચા માંડી, કેમકે મુતરાનાં પેટમાં વધેલી ખીર કરી સિંચ રહે. ૨૫ પછી તે તેલે વારવાર માથા ધ્રુવાની દુધા-પીને સર્વનાં ફળનું વળન કરવા માંડ્યું અને ચામનાં લેવાને તે

એવા માટે આતુર બનાવી મૂક્યાં. ૧૨૬ એ પ્રમાણે તે સર્વ કષિત્ત
 જમણી ગામના મૂળ સેકો પશુ સ્વતઃ એવા તેવાર થઈ ગયાં અને
 કષિત્ત રાત્રી બીજી જાં કેમકે, સમાનને સમાન ઉપર ૬૮ યા
 બધા ૭ ૮૨૭ પછી તે કષિત્ત, સર્વ સેકોને સાથે જઈ ગયાં
 પેલી ગાય ગરલી હતી ત્યાં ગયાં અને પોતે તે માર્ગને જાણતા
 દોડીને જમણી પાછળ બધારે તે જઈતો ત્યારે તેના પતે બીજા, બી-
 જાને પતે ત્રીજા અને ત્રીજાને પતે ચોથા-એમ સર્વ સેકો સાં-
 જના અંકડાઓની પેઠે જાણીને પગની આધાર ૮૨૮-૮૨૯ તે વખતે
 ગામના પૂજારી વળેલી સેકોની પક્ષિ બાકાસમાં બધારે દૂર પહોંચી,
 ત્યારે સ્વતઃ પૂજારીના અંતરના આશય માટે જાણે કે જાણે દેરી
 હોય તેવી યોજના બની ૮૦ પછી એ પક્ષિનાં દોડાણે
 વચ્ચે રહેલા માણસે પેલા અમેસર કષિત્તે પૂછ્યું કે સ્વતઃનાં એ
 ફળનું માપ કેવું હોય છે? ૮૦૧ આ સાંભળીને કુટુંબી કષિત્તે
 ફળનું માપ કહેવા માટે મજાકથી હાથમાંથી આવતું પૂછ્યું હજી
 છ બે હાથ પહોંચ્યા ત્યાં એકે તે જણે સમુદમાં એમ વદાણ
 વળીએ અને તેમ, ગામ બેકોની આગળ તે પક્ષિ, અંકડામાંથી
 પૂજારી પડી તે એક ગામની સાથે સર્વ બેકોનાં હાથમાં બાંની
 પાછાં તથા સર્વનો નાક કપો. ૮૦૨-૮૦૩ માટે તે સ્વામી તમે
 પશુ આ રૂપ સિદ્ધાંતથી સેવકો ત્યાં કરો કેમકે ગામમાંનું
 તથા કોઈનાં પશુ પક્ષિ વચન સ્વીકારવામાં આવે છે ૮૦૪ પછી
 તે ગામપક્ષિને જુદા સાથે એમ કહેને તે સેવકને ઘડીયાકપો. બીજા
 કે પૂરવા પશુકરીને બીજાના હાથમાં રહેલા સ્વતઃનાં દોડાણ છે. ૮૦૫
 તે પછી એ ગામપક્ષિને બીજા એક સુખ્ય નામનો નોકર પાતાને
 ત્યાં રાખે અને તે નોકર પશુ બધા પ્રતિવાદે દોડીને ગામમાં
 તથા સ્વામીને બાત નીચાવે. ૮૦૬ તે વખતે ગામપક્ષિ પશુ સર્વ

મમ કરવામાં સમર્થ એ ચોક્કસ લીધે નહીં લીધે એમ વિષય
 મુખી થાય તેમ, મુખી થયેલ ૮૭૭ એક સમયે નરાનર મોજનના
 સમયે તે ચામપતિને ઘેર માણસ પર્વના એવા એક માસના ઉપવાસી
 મુનિ, જગલ્લ કરવાના રોટથી રોટરવા થાડે જામ્યા ૮૭૮ એટલે
 જ મમ કપડા એવા તે મુનિને પોતાને ઘેર આવેલા એક નામપણી
 પ્રસન્ન થયે અને પેલા મુનિની માથે ગયેલ ૮૭૯ એ સમયે જ્યત
 હાનિ હાથે એક જાણે પ્રકુલ થયા અને મુનિના પગમાં પડી તેણે
 ચોટાની પુનિને જાણા કરી કે, ૯૦૦ હે મિયા ! એ સુતર હાથમાં
 લેવાર ક્યો છે તે જાણી લાવ અને જા સુધામને લેલું ધન ૭
 ૭૦૦ જાણુ ધન જાતવજ્ઞ થાય છે. ૮૭૧ તે સંજય પેલી કી
 ખલુ જ્યત પ્રસન્ન થય અને હાથમાં, સાર તથા થી પેલા સેવક
 દ્વારા મથાવીને મુનિ જામળ હાથર ક્યો. ૮૭૨ પછી શુદ્ધ જામ
 વાજા તે કી પોતાના પતિની જાણા પ્રમણ્ણે પામ હર્ષિપૂર્વક એ
 શુદ્ધ હાથમાં ધન ક્યા થાડે તથા જા. ૮ ૭ ત્યારે સંજયે
 એક જામળ, સસાર માણસી જાળી જામ થાડેલુ જાણે એક વાજા
 લેવાર ક્યું હેમ એક પોતાનું પામ થુ. ૮૭૪ પેલી કીએ જા
 સાર તથા થીની સાથે પરમ હર્ષિપૂર્વક હાથમાં ધન ક્યું અને
 તે ધન કરાવનાર લેના પતિએ જામ જામ એમ વારવાર ક્યું,
 ૮૭૫ ત્યારે ધન કરાવનારી પેલી કી તથા ધન જામળાને તેણે પતિ
 પ્રસન્ન થયા અને તેણેએ મળી ઉદારતા, પતિની સંપત્તિ તથા
 સુધામના ચોક્કસી જાતલ પુખ્ત ઉપાર્જન ક્યું ૮૭૬ જ્યત ધન
 જામળા જામળા પેલી કી અને પતિ ૭ એમ જાતલ હર્ષ જામળી
 હાથ તથા ધન મદલુ કરનારો મુનિ ખલુ જાણા પ્રસન્ન મળી
 અને ધન જામળ ૭ એમ મળીને પોતાને પતિ ચામલો હોય
 ૮૭૭ તેમજ પેલા સેવકે ખલુ હર્ષથી જામળા તે ધનની જાણે

તાપસની કથા

જ્યાર ઘન, જહો જાણુત પુણ" એમ કહીને જનુભોજના કરી હતી, તેથી તેણે પણ પુણ સપાન કરી, ૮૪૮ અરે! સુપાત ઘન વડે (પ્રાપ્ત થતા) ઘનપ રાજ્યનાં નુ રુ વખાણુ કરે? કેમકે જન-વર્મા પૂન એવો સાધુ પણ એને કર જાપે છે એની જાનમ પોતાનો હાથ લગાવે છે ૮૪૬ ખરેખર! સુપાત ઘનનું કવ્ય મેલક જાણુત છે. કેમકે ઘન કરનારો મનુષ્ય માત્ર જાનનું જ ઘન કરીને જનત સચિત્તો પ્રાપ્ત કરે છે ૮૫ તે પછી પથા કુતિ, ઘન જાને નીકે રજા મામ્યા થયા અને તે વડુ લજાઓ પણ પોત પોતાનું અમુલ્ય પૂર્ણ કરીને ચિત્તની એકાગ્રતાપૂર્વક મરણુ પદ્મ ૮૫૧ હે રાજા! પછી તેઓ ત્રણે લજા સૌધર્મ કેવલોકમાં જાઓ ન્હી સાથે જ રહેનારા ત્રણ હેન થયા અને ત્યાં મ્વચનાં મુખ મોતમીને જાણમે જા ત્રણે હેતુના થયા છે ૮૫૨ પૂર્વે જે મામ-પતિનો છવ હતો તે તારો પુત્ર થયો છે તેની પત્નીનો છવ હતો તે જાણ મિત્રરે હેતુના થયો છે અને તેઓના સેવકનો છવ હતો તે વચ્ચે ક્રમ મિત્રાતિના મસર્વથી એક મનુષ્યજવ કરી જાણકાઈ મોતમીને જા ત્રણે હેતુના થયો છે જે હમણું તારા પુત્ર હેતર પ્રીતિ રાજે છે ૮૫૩-૮૫૪

એ પ્રમાણે પોતાના પુત્રનો પૂવ જવ સાંભળી નરેવમ રાજા સમારથી નિરકત મનવાળા થયો અને તેણે સૂરને નમન કરી વિનિતિ કરી કે- ૮૫૫ "હે પાલક પ્રભુ! પ્રાણી મામને જન જાણનારા અને પરિણામે હાથ જા મજસરપ સંસારરાક્ષસથી વમે થાય રક્ષણ કરે." ૮૫૬ તે સાંભળી સુરએ કહ્યું કે "હે મહારાજા! જે મનુષ્ય જિનમુદા (લેની દીક્ષાથી) મુક્ત થાય છે અને હેતમ જામોદપ મહા મત્રોનો જામન કરે છે તેને જા સંસારરાક્ષસથી જન નથી ૮૫૭ સુરએ એમ કહ્યું એટલે નરેવમ ન તમે નવરમાં

આવેશ બિનામ દિશમાં જાણ જોમ્મ જ્યાં, ઈનજનિ-ગરીન થોમને
હા જાણ અને પછી સર્વ કદિવડે રાખ રાખની સાથે તુ પડે
જાણે હર્ષપૂર્વક ઈશ લીધી ૮૫૮-૮૫૯ રાખ રાખ જલુ કુખે
તથા પિત્તને પ્રજ્વાલ કરી પિતાના વિચારથી આજુબ નકારણે
નગરમાં પડે જાણે ૮૬ તેણે પોતાના રાખૂના દરેક નેવરોને
પાછી પૂર પાછી પાન્યસપતિ નધારી ચડી અને વર્ષામાન્ય ક્રમ
મેયની પેઠે પ્રજાને પતપાન જાણી ૮૭૧ પેલી તથા તથેવન
મુનિ કુખ સાથે પ્રિયિષ્ઠિ જર વિદાર કરતા કરતા જલુકે
ગીતાઈ મન્યા અને સર્વ સાધુઓમાં પ્રેમ થયા ૮૭૨ એક
દિવસે તે મુનિ વિદાર કરતા કરતા રત્નપુર જાણા એકે સખાખ
તેમનું આચરન સાબળી તેમને ચાંદવા થઈ ગયો ૮૭ રાખ, વિન
વધી નામ જઈ કુખી પામે ગેહ એકે કુખે સસાર સજ્જા નીક
સખાખ દેહના આપવાને આરભ કોઈ-૮૭૪

૧ આ જનવ મસારમાં ખમજુ કરી રહેલા સસારીઓ થઈ
ગયા એક જગા રહની પેઠે જા મુખ્ય જન્ય, જમન્ય તથા પુર્વમ
કે ૮૭૫ થઈ દે જન કયો ૧ તે મુખ્ય જન્યમાં જલુ આચરિત
તથા જીવન કુખ અને પુર્વમ કે અને તેમાં સુખ્યો સચિત થયો
તે જલુ જલુકુર્વમ કે કલન પુન્યવેને તેણે સચિત ભે માં
માત્ર તો પડેક ગમેલા નેપારીઓ ભેજ રત્ને આરે તેમ જલુ તે
કુખ દામમાંથી મદાગતથી રત્ને તમે જલુ સેને ૧૬-૮૭૭ તક
તે માત્ર રાખને કે એવા રત્ન આખાર કુખ કરી પુર્વમ જઈ પડે
અને પછી તમે મેજવેલો ખખ્ખો ગયો એકે દામ પજમ્યા
રહેલા ૧૮ જા દેહના સાબળીને મદાગત રાખે, પીર્વ તક
જનથી ક્રમસમા જાણી જઈ મદાગત રત્નેની માત્રી
કરી ૮૭૯ જા રત્ને કુખે કુખ-દે મદાગત ૧ જામાં વિદન કરે ૧

મુલ ઘન, અહો અદ્વિતીય પુણ્ય એમ કહીને જનુભોજના કરી હતી, ત્રી વેણે પશુ પુણ્ય સંપાદન કર્યું. ૮૪૮ કરે. સુપાત ઘન વડે પ્રાપ્ત થતા) દાનદાપ રાજ્યમાં તું તું વખાણુ કરે ? કેમકે જન-ભાઈ પૂજ્ય એવો સાધુ પશુ એને કર આપે છે. એની જાણત પેતાનો હાથ લખાવે છે. ૮૪૬ ખરેખર ! સુપાત ઘનનું દુષ્ણ મેલકે પદ્મવતી છે કેમકે દાન કન્યાનો મુલ્ય માત્ર જનનું જ ઘન કરીને જનતા સંપત્તિઓ પ્રાપ્ત કરે છે. ૮૫ તે પછી પેલા કુનિ, ઘન દહને બીજે સ્થળે જાણ્યું જ્યાં જને તે જશુ ત્યાંજો પશુ પેલ પેતાનું આજીવન પૂરું કરીને જિવનની એકાગ્રતાપૂર્વક મરણ પામ્યા. ૮૫૨ હે રાજા ! પછી તેઓ ત્યજે જશુ સૌખ્ય દેવધોક્ષમાં જાયો નવી સાથે જ રહેનારા તજુ દેવ થયા જને ત્યાં સ્વમર્ત્ય મુખ મોતવીને જનુક્રમે આ તજુકે કૈલાસ ગયા છે. ૮૫૨ પૂર્વે નેત્રામ પદિનો છવ હતો તે તારો પુત્ર થયો છે તેની જાણીનો છવ હતો તે જાના મિત્રપે કૈલાસ થયો છે જને તેઓના સેવકનો છવ હતો તે જન્મે પ્રાપ્ત મિથ્યાતિથા સંસર્જથી એક મનુષ્યભવ કરી અઘાનકટ મોતવીને આ તજુકે કૈલાસ થયો છે એ હમણું તારા પુત્ર ઉપર પ્રીતિ રાખે છે. ૮૫૩-૮૫૪

એ પ્રમાણે પેતાના પુત્રને પૂર્વે જવ સાંભળી નરેશવમ રાજ્ય સંસારથી વિશ્વત મનાવાયા થયો જને તેણે કુદને નયન કરી જિનતિ કરી ૩- ૮૫૫ " હે પાશક પ્રણ ! પ્રાણી માંજે જવ આપનારા જને પરિણામે દામ્યુ આ મંત્રસ્વરૂપ સંસારચક્ષુથી વમે ચાર રક્ષણ કરે. " ૮૫૬ તે સાંભળી કુદને કહ્યું ૩ " હે મહાધન ! જે મનુષ્ય જિનકુદા (જૈની દિગ્ધાથી) પુજત થાય છે જને ઉત્તમ જાનમોદાપ મહા મરિનો આમલ કરે છે તેને આ સંસારચક્ષુથી જવ નથી. ૮૫૭ કુદને એક કહ્યું એટલે નરેશવમ રાજ્યને નયરમાં,

વારે સર્વદા પર્મ ક્રેવાયાં જ હાથ કરશે. ૩મી, પર્મ સર્વ વસ્તુને આપનાર છે. ૪મી, સુખ પાતે પશુ હાથકરનો (પર્મનો) જાનવ ક્રેવાયી જ જાતવ વેળસી થાય છે ૧૮૮ એ પ્રમાણે પુત્રો સિખાચ્છુ આપ્યા પછી રાજરાજ્યને અગ્રિયી સાધમિગાનુ વાત્સલ્ય કર્તુ-સમાનપર્મ વાળ્યએનો એકલાદિ સ્વાકાર કર્યો અને રીતજાદિને મનુ ઘન કર્તુ ૧૮૯ તેજ જ પરમસક્તિપૂર્વક મુનિએને વહેરાયી પુત્રીની પૂજા કરી ત્રેન દેરાસરામાં પશુ જ જાનવજાતક અર્ધાં એકએ કર્યો ૧૯૦ પછી જાતપુર તથા રત્નો વગેરે મધ વસ્તુઓથી સુમે- સ્થિત એવા સર્વ રાજ્યનો ત્યાગ કરી તે રાજ્ય દિક્ષા લેવા વગર કર્યો. ૧૯૧ તે સમયે યોગે રાજ્ય કરનારો જાત જાતનાં વારિયા સ્વ- પૂર્વક વચ્ચવવામાં અગ્ર્યો અને નચરવાસીઓ તથા પેતાના પુત્રી અનુસરાઓ સાંજરાજ્ય મુક્ત તથા મહિએના અમલદારોથી સુદોષિત જા પાદખોમાં નેસીને દિક્ષા લેવાની કૃતકથી નચની નદાર તીક્યો. ૧૯ - ૧૫

રાજરાજ્યની દિક્ષા લીધી.

ત્યાં મુનિની પાસે જઈ રાજા જાને દિક્ષા પાતી એટલે તેમણે પશુ તેને પાત્ર મહાવતો ૧૫ મહિએ અપણુ કર્યો. ૧૯૧ મહાવજરી વગેરે તેની પશુ કરીએ પશુ પેતાના પતિને અનુસરી-તેએએ પશુ દિક્ષા લીધી. અગ્ર્ય કરીએને એજ રોજ ૦ ૧૭ પછી રાજા રાજ્યનાં વિગે પશુ રાજરાજ્યની દિક્ષા સાંજનીને પેતાની જાને જાને સુરપાળને સોંપી લીધાં અને પાને મુક પાસે દિક્ષા લીધી ૧૯ સુપાલ જા, પેતાના પિતાને તથા ઘણને વજા કરી પેતાના નચરમાં કરો અને જાખી પૂત્રીનો સાચા કર્યો. ૧૯૨ જીલ્લ વગર રાજામુનિએ પશુ સુત્રી સાથે વિદાર કર્યો અને સર્વ સાખીએ પશુ સુત્રી જાખા રજ સાખીએની પાસે ગયા. ૧૯

રાખરાણની કથા.

બોહજે મહાપત્રાપ મહારાજોનો સમ્રાટ કરવાનો તમે જાણ કરો-
 દુરંત ન જાણ કરો. ૮૭ "જહુ સાથ" એમ કહીને રાખરાણ
 નગરમાં ગયા અને તે ન્યાયી રાજાએ સુરપાણ નામના પોતાના પુત્રને
 રાજ્યાસને બેસાડ્યો. ૮૭૧ તે સમયે જી નવે રાજા જ્યારે રાજ્યાસને
 બેઠો ત્યારે, જો કે તે કુસળ હતો તોપણ તેના પિતાએ પ્રેમથી
 જાણી સીખામણ આપવા માંડી. ૮૭૨ "હે પુત્ર ! તારે ન્યાયથી જ
 શક્તી મેળવવી, કેમકે તેવી શક્તી સ્થિર થાય છે અને કાર્ત્તિક કર
 નારી થઈ પડે છે જેમ સરીરમાં જગપૂર્વક જે વધારે થાય છે તેજ
 ઉત્તમ મનુષ્ય છે નહિ કે સોજા આવવાથી. ૮૭૩ હે પુત્ર ! તારે પૃથ્વી
 પર જન્મત રાજી ન થવું તેમ સર્વથા વિરક્ત પણ ન થવું, ખજુ
 મધ્યસ્થપણે વશમાં રહેનારી કોઈ કીર્તિ જીવભોગ કરવામાં જાન
 તેમ તારે પૃથ્વીનો જીવભોગ કરવો. ૮૭૪ જ્યાં પૃથ્વી વેસા કીર્તિ
 પડે કોઈની થઈ નથી અને કોઈની થઈ નહિ, તે કોઈને જન્મત
 સ્વાધીન કે વશ થવી જ નથી. ૮૭૫જો કે પૃથ્વીનો મોટો ભાગ તારા
 હાથમાં છે તો ખજુ તેથી તારે પ્રમાણી જાડીને ચર્વ કરવો નહિ,
 કેમકે, જાણજે માનવીએ કીર્તિ કે રાજસુ પોતે પણ મર્વથી ફુડંકાને
 પામ્યો હતો. ૮૭૬ હે વત્સ ! તારે કોઈનો ખજુ કદી વિશ્વાસ કરવો
 નહિ, કેમકે વાવાનસે સમુદ્રને વિશ્વાસ પ્રમાણીને શુ કહ્યું છે તે તું જાણે
 છે. ૮૭૭ હે પુત્ર ! ઉત્તમ મધ્યમ કે જમમ દરોઈવાય સેવક જીવર
 તારે સમાન ભાવ રાખવો, અને જાણવાના કાંઈની પડે સમાન સ્થિતિમાં
 રહેવું, એથી તું પ્રમાણપાત્ર થઈશ. ૮૭૮ વળી જેમ નહિજો પર
 જામદ ન કરવો બોહજે તેમ તારે કાંઈ કીર્તિ પર પણ જામદ
 કરવો નહિ-કીર્તિને વશ થવું નહિ, કેમકે નહિજો જેમ સમુદ્રમાં
 થસી જાય છે તેમ, કીર્તિ પણ (પુરુષોના મનાય) ભેટરાંને
 બેચીને તેજોને સસારાપ સમુદ્રમાં થસી જાય છે. ૮૭૯ હે વત્સ !

ઈ. ૮૯૮ અને પછી શુદ્ધ સુરિવાળા તે આશાપરે, સમગ્ર દેશમાંથી સુધા એકઠો કરી અને શત્રુજન મહાતીર્થ જ્યારે સાત તીર્થ હોયોય જિન પર્વની મોટી પ્રજાજન્ય કરવા માંડી તેમજ નિઃપદમાસ્થી યાગ કરીને સુધાવિષ્ણુ સંપાદન કર્યું. ૮૯૯-૯૦૦ પછી તે ત્રીં પીલી ગયાં એટલે તે અમાપ સુરિવાળા સુધાવિષ્ણુ સંપાદન સાત નવમી સાથે જિનયાગ કરી, ૧ તેમજ નવી નવી જિનપ્રતિમાઓ સ્થાપીને તથા પુસ્તકો લખાવીને તેણે જિનપદિયોને અને વાત્સ-યાગ્યોને બરપૂર કર્યાં. ૧ ૨

આશાપરનું સ્વર્ગચમન.

એ રીતે જાત જાતનાં પર્વક્રમો હોયોય કરીને સુધા આશાપર સુખના સ્થાનાપ સ્વર્ગમાં ગયો. ૧-૩

આશાપરના નાનકામાંનું નામ દેવક હતું. તેના પદ દેવ-વિદેવમાં પ્રસરી રહ્યો હતો અને આશાપરના સ્વર્ગચમન પછી વિષ્ણુના વધુ સ્થળમાં જેમ કૌતુહલ મલિ રહે છે તેમ, એના પર પડ્યો સમગ્ર ભાર ગ્રાસ ગયો. ૪ દેવકની બીજું નામ સોલી હતું. તેનું મન માયા-દાસથી રહિત હતું અને તેણી તે દાસની સર્વી બીજોમાં સિયેમણી હતી. ૫ એ કે અમાપી દેશસિદ્ધિ જન્યવ જન્યવ છે તોપણ તેણીને સમીપ પડેલા સાથે તેને એકે તે નહીં ઈષ્ટિ હતો. જેથી એના મુદ્દાપ પાંજરામાંથી તે નક્કર નીકળી શકે નહોતો. ૬-૮

દેશાનનો વશ.

એ જીએ જલ પુરોને જન્મ આપેલ. તેઓના જન્મ સપરે યેમ, ધાપ તથા ઈલિપુત-આ જાણેને બજારી કપારી ફરી ઈ. ૯૦૦ વેળાં સુધી મેદાનું નામ સહજ હતું એ સદા પર્વર્ગચમન

ઈ. ૮૯૮ અને પછી થયેલ સુદિવાળા તે આઠાપરે, સમગ્ર ઈશાનથી સુખ એકઠો કરી અને શત્રુજન પ્રહારીથી બાકિ સાત તીર્થ જેવાં જિન પર્વની મોટી પ્રજ્ઞાવના કરવા થાંભી તેમજ નિષ્કપ્પભારથી ચાલ્યું કરીને સુખપતિજી સંપાદન કર્યું. ૮૯૯-૯૦૦ પછી એ ત્રીં વીતી ગયાં એટલે તે જગ્યાપ સુદિવાળા સુખપતિએ સપના સાત નાચો! સાથે જિનવાચા કરી, ૯૦૧ તેમજ નવી નવી જિનપ્રતિમાઓ સ્થાપીને તથા પુસ્તકો લખાવીને તેણે જિનવલિયોને અને પાવન-સાળાઓને ભરપૂર કર્યાં. ૯૦૨

આઠાપરેનું સ્વર્ગમંથન.

એ રીતે જ્યાં જ્યાં પર્વતો હોય છે કરીને સહુ આઠાપરે સુખના સ્થાનપૂર્વ સ્વર્ગમાં ગયો. ૯૦૩

આઠાપરના નાનાબાળું નામ દેવલ હતું. તેણે પણ દેવ-વિદ્યામાં પ્રવૃત્તિ કરી હતી અને આઠાપરના સ્વર્ગમંથન પછી વિષ્ણુના વધુ સ્વરૂપમાં જેમ મૈત્રેયન મહિ રહે છે તેમ, જેના પર મરણે સમગ્ર ભાર પ્રાપ્ત થયો. ૯૦૪ દેવલની કીર્તિ નામ સોઠી હતું. તેણે મન માયા-દશથી રહિત હતું અને તેણી તે કાળી સ્ત્રી કીર્તિમાં સિંદુરમણી હતી. ૯૦૫ એ ૩ કાળથી રેકરીલિક જાનવત જાનવત છે તેમજ તેણીને સંસ્કૃત પદો સાથે એને એકે તે જાણી દીધા હતા, જેથી એના મુદ્દાપ પાંજરાવાળી તે જાણ નીકળી રહતો નહતો. ૯૦૬

દેશજનો વચ્ચે

એ કીર્તિને મળી પુરોને જાન્ય બાપેલ જેઓના જાન્ય સમને એમ પાપ તથા ક્રિયુત-આ કર્યોને ભજવી કપારી કરી મર્. ૯૦૭ તેમાં સોળી મોડાળું નામ સદા હતું. એ સહુ પર્વપર્વમાં

તત્પર રહેતો હતો અને પાપકર્મથી બચત રહેતો હતો. તેથી જાણે
એવે લોકો હતું કે પર્ણકર્મતત્પરતા એવી સાધેજ જન્મી હતી
કે ૧૧૮૮ ક્રમધિનુ એના ઘનથી પરાભવ પામીનેજ હન્દ પાસે
આવી ગયું અને ક્રમપદ્ધતિ તે મેઠ પવતમાં તપશ્વર્ગ કરવા માટે
જ નીકળી પડ્યું (અર્થાત્ ક્રમધિનુ તથા ક્રમપદ્ધતિ કરતાં પણ
સદાજ વધારે ઘાતા હતા) ૧૧૮૯ વળી તેના ઘનથી પરાભવ
પામેલા જિત્તામણી રાજાને તે જિતાજ પણ પડી, (કે હવે
ક્યાં જતું ?) આવા કારણથી તે ત્રણે પદ્ધતિ (ક્રમધિનુ, ક્રમપદ્ધતિ
તથા જિત્તામણી રાજા) પૃથ્વીનો ત્યાગ કરીને હાલમાં ક્યાંક આપણ
ગયા છીએ.

સદાજના નાનાજાહતું નામ સાહજ હતું, તે સ્વભાવે સદાજન
રોપને અતિ ક્રમજન્ય સુણેને આપણ હતો અને હું માનું છું કે
તદાજા, એના વચ્ચેજ સરોવરનો ભલે એક હંસ રોજ તેના જણાવો
હતા. (અર્થાત્ એના સમગ્રમાં એનો વચ્ચે જદ કરતાં પણ અતિ
ક્રમજન્ય હતો. ૧૧૯૦ થોડો, સાહજને સદાજમાં હતા હતા પણ
તે ચોખ નથી, કેમકે સાહજ જીભજિભા રમૂજ રોપેને પણ તેમ
સમતો નહતો. (અર્થાત્ સાહજ, જીભજિભા રમૂજ રોપેને પણ
ચક્ષુમાં રોજ નહતો, તે પછી સદાજ રોપેને તે કેમજ લક્ષમાં
રો ?) ૧૧૯૧

આ સાહજથી પણ નાનો જે ત્રીજો ભાઈ હતો તેનું નામ
સમસ્તિ હતું, તે સુણેને લીધે પાતળો અગ્નિવત કહેવાયતો હતો,
(અર્થાત્ તેનામાં અગ્નિવત રહેતો હતા) પણ તે પાતળ મનુષ્યોમાં
અત્યંત મધુરી કરવા ચોખ ગઈ પડ્યો હતો-સુણેને લીધે મનુષ્યો
તેને અગ્નિવત મનુષ્ય હતા ૧૧૯૨ વળી તેનામાં જે અપૂર્વ સુણે

હતા તે ક્યા મનુષ્યને વિરમવ જમાવતા ન હતા ૧૩૫) તેઓ
ધોળે નખેનથી કાઢાવતા હતા ૧૧૪

દેવકાના નાનાભાઈનું નામ સાવરજીસિંહ હતું તેને વિષ્ણુને એપ
છત્તી નામની ઓછે તેમ, માણી માત્રું દિવ કાનગી છત્તી નામની
ઠી હતી ૧૧૫ એ સાવરજીસિંહ, કાન વડે ગમીને પાંચ દાખા
વાળા કાનવડ તેઓ વડે પાંચો હતો અને કમરેનું ચિતાર્થકું રત્ન
તથા પારિભટક—એ કળેણ જરિખાવક દેવે કાતા જુ જુ સ્થાને
પટોપ્પો હતો—તેઓના કાતાં જુ જુ સિંહ હતા ૧૧૬ એમ જાણક,
સુત તથા મહાપુત્રને કાલજન કરે છે તેમ એની ઓછાપોએ ને પુત્રોને
જ મ જાણ્યો હતો. જા ને પુત્રા જુ સમય જસતો કપાર
કાપામાં પુરવર હતા. તેમાંના પહેલાનું નામ સામત હતું એ કપ,
ઘોમ, સુન યીલ, સત્ત તથા સવમથાળી પુત્રાર્થ સદા જરિ કાલ
હતો ૩-૧૧૮ જાના નાના ભાઈનું નામ સામત હતું તે જુ
જસતમા પ્રજ્જાત દોળને તેના કુળે, મનુષ્યોના કાનમાં જાળીને
કાનવા / ન જ્યા નાની જતા હતા જર્જર તેના કુલ. કમરેન
દોળને કાનવા ૧૧૯ સાવરજીસિંહ સર્જ વડે એકમે તેઓ
માગે જાક દેવકા ને કરીય મેરો જાનવાળી હતા તેને પર્ણ
સમય —૫૫ પાળને સ્વાધીન કર્તુ અને પાવગુજાવડ જાનવાળી કુલ
મર્જિમાન ૧૬ જ પમની વડે જામપુત્રોની કુલ દોળને જામવા જાળે

૫૧) દેવકે પાતાના માતા પુત્ર સદાને વિદેવ મુનુષ્ય
જર્જ ૪ માન દર્જર્જ નમરમા રદેચ મારે મોડાને ૨૧૨ અને
તેનાથી નાન માલખને કવ કાળમેમાં કુલ જાળી સુત્રક
નમ મ હતા મારે મોડાને ૨૨૦ જા ઠીવે તેને કર્ત પુત્રને.
મા વિ જુ મોડાને જાહુક મારીને સમાર્ત કર જવ તેમ, વિષ્ણુ
મળ ૧૬ જાહુકો પારી મારીને સમાર્ત જાળા કર્ત ૧૧૮

પેલી વરુ સહજે પોતાના મુલો વડે દેવશિરિયા સમરે રાખને
 એવો તે વરુ ક્યો જેથી તે બીજા કોઈની નાત પશુ કરવો ન હતો
 ૬૨૧ વળી કપૂરના સમુદાયથી સુદર એવું તાંબૂત (પાનનીડું) તેને
 આપે અપાવું હતું ત્યારે સુશિવાદિત “કપૂરપાસા પ્રવાહ” એવું નિશ્ચય
 તેને અપાયા હતા. ૬૨૨ તેની (સહજની) કાતિ ઉઠા તિથવ દેહના
 રાખ સુધી પહોંચી ગયા તેથી પ્રેરાપને તે રાખજે પોતાના નવરમાં
 દેવમંદિર જાનાવવા માટે તેને સ્થાન આપ્યું. ૬૨૩ વળી કપૂરના વરુ
 પાકુ દેવમાં પશુ તેનો વરુ સમસાજ દેહવા લાગ્યો, જેથી તે દેહના
 રાખ સુધી મૂર્વ પેદા, તેને મળવા માટે આતુર થઈ ગયા હતા.
 ૬૨૪ એક દિવસે કોઠાર સુશિવાદિત દેહવા મળીને થીમાન દેવશિરિ
 નવરમાં નવું લેન મંદિર કરવાની કમ્બ કરી. ૬૨૫ અને પોતાનો
 મનોરથ સિદ્ધિરિ મળે તેલે અપામ્યો. ૬ એક લેનમંદિર બંધાવ
 વાની અને કમ્બ ૭ માટે આપી કૃપાથી મારો એ મનોરથ સત્વર
 પૂર્ણ થાય તેમ તમે ક્યો. એ દેવસરમાં મુજબ વરીકે ક્યા કમ
 જાની પ્રતિષ્ઠા કરવી અને કોની પ્રતિષ્ઠા કરવાથી પરિણામમાં કિત
 થાય, તે મને કહે. ૭ - ૬૩૧ ત્યારે મુકમલગુને કપુ ૬ તારા
 કોઈ કામના મોજથીજ જાતી અને કમ્બ થઈ કે કોઈ કિલમંદિર
 બંધાવવામાંની જાતિ કમ્બ મતિ થાય કે ૬૩૨ તારા એ દેવસ-
 રમાં કુદ જાસિયોનો નાચ કરનારા મોપાર્થનાથ કમ્બાને મળનાયક
 વરીકે સ્થાપના કોઈ દે સાધુ! તે કમ્બાન સર્વ હટ વસ્તુને આપ-
 નાચ કે. ૬૩૩ આ સાંભળી દેવમે, દેવશિરિમાં રહેલા સહજન
 ગિરિદેવસર કરવાની આપા મોકલી. ૬૩૪ એટલે તેલે પશુ સુધાતુર
 મળ્યો. ૭૫ સાકરવાગા કપનો દર્પથી સ્વીકાર કરે તેમ, પોતાના
 પિતાની એ આપાનો સત્વર હર્ષપૂર્વક સ્વીકાર ક્યો. ૬૩૫ પડીતેલે
 નવરમાં અર્પણ કરી સમરે રાખને પ્રસન્ન ક્યો અને તે નવરમાં

જિનમંદિર ચડે જગ્યા લીધી. ૬૪૦ પર્વતપર્વમાં કાશ્ય વિદ્યન કરે ।
 ૬૪૧ તે પછી ચેદાજી દિવસમાં નિરતર પુણ્ય પન જાપવાને લીધે
 સરીચરેના કસાદથી દેવમંદિર તેવાર થઈ ગયું. ૬૪૨ પછી દેવદે
 નરદમ જ્યારેના પત્નસની અને તેથી ચદયા જેવી જગ્યાલી મળનાવાઈની
 પ્રતિમા, બીજી ને મોરી પ્રતિમાઓ અને ચોવીસ નાની પ્રતિમાઓ
 તેવાર કરાવી, વખત સત્તા જેવી કમ નિહા જેવી, સરસ્વતી જેવી અને કુલી
 મર્તિઓ પશુ કરાવી. ૬૪૮-૬૪૯ તેમજ સિદ્ધસુરિયા જ્યારેસતર
 કરી તેમને સાથે થઈ દેવદા મજૂર પાસે પ્રતિમાઓ ઉપાસીને
 દેવચિરિ તરફ જવા ચાલ્યો ગયેલ. ૬૪ સદ્ગજાજ પશુ છુર વધા
 પ્રતિમાઓનું જાવચન સંજોળી જાન દુપરક ચાર પ્રવાસ સુધી થયે
 સાથે સાથે જાઓ. ૮૪૧ અને છુર તથા મળનાવાઈ જાવચન, દેવ
 ચિરિમા જ્યારે જાવી પડેઆ ત્યારે સદ્ગજા પ્રવેશને મહેન્સવ કરે.
 ૬૪૨ તે વખતે પ્રવેશમળના વાલિઓના પાયા મોલરક સજાવા
 લાગ્યા, ભણે કવિજાનમાં નિદાવક રહેલા પર્વને જગ્યામાં જાવ
 કરતા હેમ તેવા જગ્યાવા લાગ્યા. ૬૪૩ નવરત્ર પ્રવેશ પર્વના જ્યાર
 જાઓ પર વોરવા શીખી રહ્યા હતા જાવી જાવકોની પુણ્યકર્મ
 જોવાથી નીકળેલા હજુવા દોષ તેવા દેખાતા હતા. ૬૪૪ વળી ફેર
 જે સજાવામા કારેલા પૂર્વ જાઓ પુણ્યપર રહેલી જાવર દેવને
 પ્રવેશ વધવા નિધિએ સજાન શીજવા હતા. ૬૪૫ જે રીતે જાવક
 મહેન્સવ ચાલી રહ્યા હતા ત્યારે સદ્ગજાજ, પ્રતિમાઓને દેવમંદિરમાં,
 અને છુરમહારાજને પોષકજાવામા રાઈ ગયેલ. ૬૪૬ પછી જાવકને સિદ્ધ
 સુરિએ જગ્યામા જાઈ મહેન્સવપૂર્વક પ્રતિજ્ઞા મુદ્દવની સમય સાધ્યો-
 પ્રવેશ કરી ૬૪૭તે સમયે સારી રીતે પ્રસિદ્ધ થયેલા મેજો દેવદે, જીવમ
 પ્રતિમા જાવનોથી તથા વજોથી ચારે પ્રવેશના સમયનું સમજાન મેક-
 દેવસ ની જાવજા વિદ્યાવ મદપ જાવની તેવી ચીતરક મોદના પ્રે

દેશસેનો વંશ.

સને અક્ષયવત્ર માટે દુર્ગમાં એક કિલો કરાવ્યો, એ કિલ્લામાં ચોલીસ નાની નાની દેરીઓ આવેલી હતી તથા સુદર હવેલીઓની મિલ્કિ શ્રાવણી હતી. ૬૪૯-૬૫૧ પછી દેસમે પાતાની કુળને પ્રકાશમાં આવવાનો પ્રયત્ન કરીને દેસ તેવો એક સુવર્ણકવચ દેશસર ઉપર સ્થાપ્યો, ૬૫૧ તેજસ્ જગતમાં અમલ કરતી પોતાની કક્ષિતિને એક રથમાં સિંધર કરવાનો હિમ્મ દેશ તેવો એક સુવર્ણનો અજગર પશુ દેશસર ઉપર સ્થાપ્યો, ૬૫૨ એ પ્રમાણે અનેક પ્રકારનાં વર્ધકત્વોથી આ દેસમાં અધિકનિવાસનની ઉત્પત્તિ કરીને દેસમ કેટલુંક મોટા કામની સિદ્ધિ મળે સરની સાથે બુદ્ધસ્થિતિના બલકારરૂપ પાટલ નગરમાં ગયો, ૭૫૭

બીજો અસ્તાવ સમાપ્ત.

મસ્તાવ ઠ

મુસલાન અશાઠેદીન

તથા તમ સુરમાપોશ્ચમચીનો નરીચવત્ ॥

ઉદેશ્ચાશિચ્છાહોર્વરામ્માપી નૃપોડમચત્ ॥ ૫ ॥

તે કવચે એ પાદચુનચરમાં, સમુદ્રી પોં છે શબ્દા શ્યામે
૧૫૦ વરનાથી પૂર્ણમાં ત્યાં કવચે મુસલાન અશાઠેદીન નાચે
રામ હતો. તેણે કેવલિરિયાં જાને ત્યાં રાખે છે. એ છે
જો પડી તેજ રાખે પાતાના જાતવચની પેઠે ત્યાં (રામ વરી)
સ્થાપે હતો. ત્યાં તેણે સપ્તસ્થા દેવના અધિપતિ જો
અધિમાત્રી એવો પીર હમીર રા હો. વધારે તેજ સર્વસ્વ
લીડ હતો. મીચિત્રકૂટ કુવના રાખે પણ છે પાદીને તેણે તેજ
પાદ લીડ હતો જો અધિપતિ વાનાની પોં તે રાખે નરે
નરે સપાત્રો હતો. મુસલા દેવો રાખે હતો પણ એના પ્રત્ય-

દેશસેનો વર્ણ

એ જાદુસવવા માટે દુન માં એક કિસ્સો કહ્યો. એ કિસ્સામાં ચોવીસ નાની નાની હેરીઓ જાનેલી હતી તથા છુદ્દ હવેલીઓની મિલિ શોધાની હતી. ૬૪૮-૬૫૧ પછી દેશસે પોતાના કુળને પ્રકાશમાં લાવવાનો પ્રયત્ન દોવો દોવ તેઓ એક સુખમુદ્ધસ દેરાસર ઉપર સ્થાપ્યો, ૬૫૧ તે ૮ જન્મમાં જમણુ મરી પોતાની કાર્તિને એક સ્થલે રિચર કરવાનો ઇચ્છિ દોવ તેઓ એક સુવર્ણનો પ્લન્ડક પણ દેરાસર ઉપર સ્થાપ્યો. ૬૫૨ એ પ્રમાણે અનેક પ્રકારનાં ખર્મફલોથી આ દેશમાં મિલિનશાસનની ઉન્નતિ કરીને દેશમાં પ્રાપ્ત મોટા મર્મની સિદ્ધિ માટે સુરની સાથે ગુર્જમુખિના જલધરૂપ પાદલુ નગરમાં ગ્યો. ૬૫૭

ખીલો પ્રસ્તાવ સમાપ્ત

હુક મનુષ્યો સર્વના વાપથી તપેલી પૂજની પોંડે ગાંધ સામાન્ય ચિત્તી સદાચથી પણ જગતમાં અસહ્ય થઈ પડે છે-જ્ઞાતિમાનથી બીજી વ્યવસ્થા છે પણ એ સુમરસિદ્ધ, પોતાના પર પુજાની કૃપા હતી છતાં પણ મહાના કિરણપરથી અદ્ભુત મણિ જેમ સીતલ બને છે તેમ, સીતલ રહેતો હતો.^{૧૧} જેમ મેષ, સમુદ્રમાંથી બળ મેળવીને દેવતાં પેલીવાદી જેવાં કામ કરી જાય છે તેમ સુમરસિદ્ધ પણ પુજાની કૃપા મેળવીને પોતાના દેવતા ચાલ્યાનાં કામ કરી જાયતો હતો.^{૧૨} તે સુમરસિદ્ધ મનુષ્યોને જ્ઞાનદર્શી હતો, સદાચારી હતો અને ચાલુ વેળાથી હતો તેથી સમુદ્ર જેમ અદ્ભુત વડે તોમે તેમ એના પિતા દેવતા તેના વડે શામલો હતો.^{૧૩} જેમ કુનેર સમગ્ર નવનિર્મિત દેવાથી મુખપૂર્વક કામ નિર્માન કરે છે તેમ, દેવતા પણ સમગ્ર નિર્મિતતાના તથા સ્વર્ગ ધન્યો દેવતા પાદજીમાં મુખેથી કામ નિર્માન કરી રહ્યો હતો.^{૧૪}

ધનુષ્ય વીર્યના કામ.

હવે એક ચિત્તે એવું નવું કે કુવચાસનના પ્રધાનથી અમલ પૂર્ણપણા સર્વ જાણી જાણી દેવાથી કે કામ-કામ જેવો સર્વોચ્ચ વિદ્યાધીન અપૂર દેવ છે તેથી મીઠાકુલ વીર્યના તાલ મીઠાકુલના અમલની પ્રતિષ્ઠાને દેવોએ મેળવે (સુધાકરના)ના કૃત્યોને તાલ કર્યો.^{૧૫-૧૬}

કામમાં કામ મેળવ્યા બેની જા વાત બ્યારે સ્વચ્છતામાં જાય, ત્યારે સાવચૂકપણે સર્વ મનુષ્યોના ધન એકલાં બધાં પસંદ થઈ જાય કે એકાદ પોતાના સ્વામી પસંદ જાન સહુ નહિ.^{૧૭} એવાકે તો તે કુવચી કામમાં કુવચી વાળી અમલ કર્યા બને એવાકે જાણી છેવટનાં કામ તેને

અલ્પખ્યાન અને સમર્પસહ.

પ્રધી સત્વર નાસી ગયો હતો અને પરોક્ષમાં બાહ્ય બાહ્યીને રક્તી પેઠે ધરણુ પામ્યો હતો.^૫ માળવ દેશનો રાજા પણ એના ભવથી બહુ દિવસ સુધી દિશામાં ભરાઈ પેઠો હતો અને કેદની પેઠે ત્યાં જ પુરવાઈ રહિત ધરણુ પામ્યો.^૬ તેમજ ઇન્દ્ર સરખા પરાક્રમથી પ્રકાશી રહેલા તે રા તમે ઠણાંદ પાકુ તિલચ-આદિ બહુ દેશના રાજા એને વસ કર્યા હતા.^૭ વળી તેણે સમિધાનક તથા જાગ્યાસિપુર જેવે વિપ્રમ સ્થાને પોતાને કબજે કર્યા હતા, જેઓની સખ્યા કરવી પણ અસમ્ય છે.^૮ અર્ધરાત્રિની સેનાની રાજ્યો પોતાના દેશમાં જે ભમી હતી, તેઓના સખામાં તેણે એવું કર્યું હતું કે નેમી ફરી તેઓ મરી દેખાયા જ નહિ.^૯

અલ્પખ્યાન અને સમર્પસહ

તે વખતે પદ્મજીમાં કુલતાનનો ચાલીતો અલ્પખ્યાન નામે સુનો રહ્યો હતો, જે નગરનાં સર્વ બેઠિતો નાચક હતો.^૧ એ સુખાનાં સુખેની ઝીંચો, પોતાના પતિએ પરબોક્ષમાં ચાલ્યા ગયેલા હોવાથી મરી નિદા લઈ રહ્યો ન હતો અને નિદાથી બાજુએ એવાં વેલોઓનાં નેત્રમાંથી નિરવર અકુષારાળો સળ્યા કરતો હતો.^૨ દેહીએક રાજરાણીએ પણ એ સુખાની સ્તુતિપાદિતો વરીકે તેની પાસે રહેતો હતો અને સખ્યાપમાન કમળોનાં ખલખલાટથી તેના ચોરખે બલે કમી રહી હોય તેની તજાતી હતી.^૩ મરી દેશનો પુત્ર શીસમર્પસહ આ સુખાની હમેશાં સેવા કરતો હતો. તેમને સેવા સખામાં ને સિદ્ધ કરી આખારી છે.^૪ અલ્પખ્યાન પણ તેના મુલેખી પ્રસન્ન થઈ પોતાના ભાણી પેઠે તેના પર પ્રીતિ રાખતો હતો, તેમને કુલેખ ચતુષ્કોણ ચોરવનું કાલુ અને છે.^૫ દેહીએક

સમય છે તે જાણ કરીને પણ વિજયના મમલરા જેવું જાણે છે-
 ધુલુલસુર છે ૩૧ સર્વ જોય-વંચે તથા યાજ્ઞ દિવ સાધેના સમ-
 વમે પણ વાનુએ ઉચટેલા જાણના રૂ જેવા જાણના છે અને નવરો,
 ખાલે તજારો તથા ગામમાં વનરો ૭ કહ વસ્તુ તેવામાં જાણે છે
 તે સમય મમલ છે ૩૨ વળી જોજમાં પૂર્વ દમનના જાણુલમમ
 જાણી રહો છે જેના સમયમાં વીર્ણરોએ કપુ છે ૩ શીવ
 સર્વજ્ઞતા મળી દુલમમજમાં જાણવજ્ઞી જાણે તેવામાં જાણે છે
 ૩૪ મારે છે મેમિસવમ સમારના જાણ સ્વજ્ઞે વિચાર મી
 વારે યાજ કરે નહિ પણ મનમાં જેવો વિચાર કરે ૩૫ જા
 સમયે જે પુરુષ જે જાણના જાણના ઉદાર કમલે તેમ જા
 ખતવાન દેખે ખતવાજાન જાણે, ૩૬ તેથી વીર્ણરો સરવજ્ઞ
 નાજ નહિ જાણ ૩૭ છે જાણ જાણી જાણી વીર્ણરો મે પર્વ
 જાણ સુધી પૂર્ણ પર રહેતે ત્યાં સુધી સમયે મારે જાણીથી સ્વેદ
 ૩૮ ૩૯ છે મેમી પૂર્વજાણમાં પણ સમુદમાં જેવા જાણીરુએ
 છે જેવા જાણ વીર્ણરો ઉદારો જાણ જાણ છે ૪૦ દેવોમાં પૂર્ણ
 ઉદારો પૂર્ણ ૪૧ પ્રસિદ્ધ જાણ છે (જાણે જેવો જાણ જાણમાં
 છે પણ) જાણનાં જાણ પણ જાણી વાણ નથી ૪૨ જાણ રહેતે મે
 હાથ જેવે મુકે જાણી મી ૩, છે પ્રજા ૪૩ જાણી જાણ વીર્ણરો
 ઉદારો તમે જાણમે વર્ણ કરો જેવા જાણી પહેલાં મે જાણ
 વીર્ણરો મહા જાણ જેવો મહિમા રો ૪૪ પૂર્વજાણમાં જેવા ઉદાર
 જાણના મે જાણ જાણ છે ૪૫-૪૬

શાસ્ત્રજ્ઞ મહાવીરજીના ઉદ્દારેલ

ક્રમ મેળવ્યા— હેમંતપી । યેથીએ કલ્પવૃક્ષોએ તથા જાલક-
વૃક્ષોએ ચાલી ગઈ કે જમ્મ જ્યા લીલે એ તે કર્મમાં હતું જ

શત્રુજય તીર્થનો લાઝ

રાજા રામદાસ^{૧૨} એ વખતે એવો જાણ માણસ તરફ કે જદ માણસ
 જમવા આવેલા ન હતી કે એણે (એ વાત સાંભળીને) પાણી ખજુ
 ખીંડું દોર.^{૧૩} દેવદાસ ખજુ એ વાત સાંભળીને એણે વળગી દણાવો
 દોર તેમ (મર્જિત મળી) પૃથ્વી પર પડાયા પાનો અને પછી
 સીતલ હાથપાશ કરવાથી તેને ત્યારે જ્ઞાન જ્ઞાન્યું ત્યારે તે જ્ઞા
 પ્રવાણુ વિદ્યાપ્રકરણ થાઓ,^{૧૪} "અરે! જો મહિમુખ! તને પિત્તાર
 કે જેમકે તું પાપી કે પર્ષના વિધિનો નાશક કે તીર્થનો વિનાશક
 કે અને સત્ત્વ, પવિત્રતા તથા સન્નનોપર યોગારોપ કરનાર છે.^{૧૫}
 જાદા! જો પાપી! જા શત્રુજય મદાતીર્થ એ સંસાર સમુદ્રના પાર
 પહેંચાડવામાં સમર્થ છે તેવો ખજુ તે નાશ કરી. ૧૧૧ અરેખર
 જા મહિમાળ, પિતાજના એવો કુદરતિ છે જેમકે તે, સંતોષને
 પ્રાપ્ત થયેલા વિવશી મનુષ્યની ખજુ ચિત્તના કરે છે-તેની ખજુ
 આખા જ્ઞાતમાં જાણી કરે છે ૧૭ જેમ એક સ્વામ શાસ્ત્રી, પવિત્ર
 જગથી ભરેલા મુંદર ખ્યામાં પેતાની જાંઘ બેળીને તેને વડલાવે
 છે તેમ, જા મહિમુખ ખજુ પુરવાપ જગથી ભરેલા સખ સ્વપ્ન
 ખ્યામાં પેતાનો પેસારો કરીને તેને વડલાવે છે કુટામરી-જાલજ
 કરી મુકે છે.^{૧૮} જાવો શીક કરી દેવદાસ, મુક સિદ્ધમુરિ પાસે
 ગયો અને ત્યાં જઈને તીર્થમાં કરવામાં જાવેલું ખેત્ત બેઠાનું
 સર્વ જ્ઞાન તેણે કરી સંભળાવ્યું.^{૧૯} તે સાંભળીને જાજ્ઞાનના સમુદ્રપ
 મીસિદ્ધમુરિએ કહ્યું કે, હે મૈત્રી! તું ખેત કર મા સંસારની સ્થિતિ
 એવીજ દોર છે સાંભળ.^{૨૦} જા સંસાર જ્ઞાનાર છે તેમની સર્વ
 જ્ઞા સંઘને માટે દુષ્ટવિનાશી છે એવો જાણ ખજુ પદાર્થ નથી કે
 એને સિદ્ધતા પામેલો જાણે જાણે દોર.^{૨૧} જેમ નદિના તથા
 સમુદ્રના તરનો જમજ છે તેમજ પ્રાણી માનવું જનન, ગોષન તથા
 ખન જમજ છે એમનું જ નદિ ખજુ જોનાથી સર્વ પ્રકારથી સાધી

સત્ત્વ તીર્થના ઉદારો.

આ કષ્ટ અપ્રમત્તનું નથી. ૪૨ વળી તે તે સમયે જોતો ઉદાર કર નારા પણ ખજા કષ્ટ થયા છે જેઓનાં નામ દાજમાં જણી શકાતાં નથી. કેમકે તે તે ઉદાર કાળને ધણે સમય પીતી ગયો છે. ૪૩મા / જનસંપિદ્ધીમાં પૂવ અતિમુક્ત આદિ આચાર્યોએ ૭ તીર્થમદ્ધિમાં કહ્યો છે તેનો કષ્ટક ભાગ દમણાં કું તને કું. ૪૪ આ ભરતણે મમાં પૂર્વે કેવળજાનવડે સુરેશમાન અને સર્વતીર્થકથેમાં પ્રથમ મી નાશિનદા જિનેશ્વર થયા. ૪૫ તેમના જલુધરે ચોરાણી દતા તેઓમાં ભરતરાજના પુત્ર પુત્રીક મલુધર મુખ્ય દતા. એક સમયે જ્યારે પોતાનામાં કેવળજાન પ્રકરતું ન હતું ત્યારે તેમણે શાસ્ત્રપ વિવધી મનામાં જિનન થકને પ્રણે પ્રણામ કરી ક્યુ કે ૪૬-૪૭ હે નાથ! જનથી ભરેલા સરોવર થાસે રહ્યા છતાં જેમ કોઈ એક મનુષ્ય વ્યાધુર મેં જવણુ સમુદ્રના કિનારા ઉપર રહ્યા છતાં કોઈ કુળ જ મનુષ્ય મીયા વિનાતું જાનભોજન કરે અને શેદહ્યામળ પર્વતનું સેવન કરેતો દોષ છતાં કોઈ મનુષ્ય એક શંકરે પણ ન મેળવી શકે તેમ કું તમારો ધૈર્ય કું, જ્ઞાનમાન સિખ કું તથા સતત આપની થાસેજ રહું કું, છતાં હજી કેવળજાન પ્રાપ્ત કરી શકેતો નથી. (એ કેટુ આધર્ષ.) ૪૮-૫૦ એ સાંભળી ભવવાને ક્યુ—“ હે મહાસત્ત્વ થાત્ર પુ રીક! તું એક કર મા વારમાં હજી પણ મેહાદિ જાંતર સુજો. વધી રહ્યા છે ૫૧ તું જ્યારે રાત્રુજ્ય તીર્થમાં જઈશ ત્યારે હે મહાસત્ત્વ! જાન્યતર સુજોને જિતીને કેવળજાન પ્રાપ્ત કરીશ. ૫૨ પછી પુત્રીક, પ્રણે નમરકાર કરી પોતાની સ્પર્ધાસિદ્ધિની ઇચ્છાથી એકલાજ રાત્રુજ્ય મહાલીક તરફ ચાલી નીકળ્યા, કેમકે સુજોને વિતવામાં કોણુ નિબળ કરે! ૫૩ પુ રીક મલુધર, જે પ્રથમ રાત્રુજ્ય તરફ જવા નીકળ્યા ત્યારે ભવવાનના પરિવારમાંથી કેટલાએક સાધુઓ પણ તેમની પાછળ નીકળી પડ્યા. ૫૪ માર્ગમાં

૭. તેમાંના બીજા ઉદારક તરીકે સગર ગાવડી' પણ મળે છે. ૭૮
તે કાગળમાં જ્યાં પર્વત ઉપર શામ વગેરે ગણુ કરેલાં સાધુઓ, એકાદ
લાખ નારોડો અને દસ કરોડ ક્રિષ્ણ-વાલ્મીકિભક્ત વગેરે શાળાઓ જ્યાં
કમ ૧૫ વાસને કુલુપારમાં જાણી ભરત કરી નાખીને સિદ્ધિપદને
પામ્યા છે. ૭૯-૮૦ તેમજ પ્રજ્ઞાન-સાગ વગેરે કુમારો સાથે જ્યાં
કરોડ યુનિએટી સાથે જ્યાં પર્વત ઉપર સ્થાપત મેણ પડે
પામ્યા છે. ૮૧

પાંડવોનો ત્રીજો ઉદાર.

તે પછી જ્યારે દુ વચાકાળ ઉપરિવત મળે અને લોકો લોકો પણ
લાગ્ય તે નેહને પાંડવોને સુવર્ણ-રત્નમય તે ચૈતની તથા તેમની
રત્નમય પ્રતિમાની કેમ સુમનસમાં રહ્યા કરી-એટલે ચાલુએ ન
જાણે છે તેવા સ્થાનમાં કેનેલુ સ્થાપત કર્યું અને તે સ્થાને પડેલ
તથા કાંઠેલુ મહિર નવાળી તેમાં જૂના જેવા લેખ પાંડવોનાં રૂપ
પ્રતિમા સ્થાપિત કરી જ્યાં રીતે કેનેલ ગોળ ઉદારક તરીકે લોકોમાં
વિખ્યાત થયા. ૮૨-૮૪ પછી તે પાંચે પાંડવો માતા કુલીની સાથે
તથા વીસ કરોડ યુનિએટી સાથે જો પર્વત ઉપર મેણે જ્યાં ૮૫
જગી લાલચામુનુ, શુક વગેરે સાધુઓ અને ભારત જ્યાં કસબ
પામ્યો, જ્યાં પર્વત ઉપર મેણે જ્યાં છે. ૮૬ તેમજ બીજા તથા
સોળમાં લીધેલ જાળિલાલ અને શાંતિલાલ ભરવાને પાંડવોના
સમયમાં જ્યાં પર્વત ઉપર થજા એકાદમાં કર્યા છે. ૮૭ ૩૫૦ થી
નેમિત્તકાળ કિષ્ણ બીજાનિયેષુ જ્યાં પર્વતની ગાથ કરવા થયે છે
અને તે સમયે તેને જાળિતકાલિતવા નામનું સ્તોત્ર રચ્યું છે. (જ્યાં
ઉપરથી લખ્યું છે ૩ તેનો ન-ને ભરવાને ત્યાં થોડામાં કર્યા હતા.)
જ્યાં રીતે યાગુત્વ પર્વત ઉપરના ચૈતના તથા પ્રતિમાના પ્રત્યેક કાગળ

શબ્દગુણ તીર્થના ઉદારો.

મુવલુની તથા રૂપાની બિન્દુપ્રતિમાઓની પ્રતિષ્ઠા કરી ૧૫-૧૬
 તે પછી એ તીર્થ શબ્દગુણ, પુકરીક-છત્તાદિ એકવીસ નામથી પૃથ્વી પર
 પ્રસિદ્ધ થયું. ૧૭ એ પ્રમાણે આ વિમલચિત્રિ ઉપર ભરત ગાંધીએ
 સોની પરેશાં મીના નિનલ્લચિત્રનું મંદિર બનાવ્યું હતું અને તેથી એ
 યાત્રા પ્રથમ ઉદારક કહેવાય છે. ૧૮ મીશબ્દગુણ પરત વગમવામાં
 પચાસ ચોક્કસ પદારથો ઉપરના ભાગમાં ૬૬ ચોક્કસ પરેશો
 અને તેથી ઉચ્ચ આ ચોક્કસ હતી. ૧૯ ચાલ્યા આગમાં આ
 પર્વતનું માથું તેડસુંજી ગઢે છે પણ પાવમા આશમા અનુક્રમે ઓઝા
 થઈ થઈ ઉપર સાત હાથોનાં / થઈ જને ૭૦ પૂર્વ હાથમાં પણ આ
 તીર્થ ઉપર સ્થપત્તેન વગેરે અસખ્યાત પરમેશીઓ સમવસમાં હતા
 અને ત્યાં સિદ્ધિને પાળ્યા હતા ૨૧ વગી માત્ર બીનિચિત્રિ નિના
 સ્થપત્તેનવચાન વગેરે વેણીસ તીર્થ કોય કેવચાનથી સોમાવમાન
 હાને સમવસમાં હતા ૩૨ એકસુ / તથા પણ મીપણનામ વગેરે અવિ
 બસગના તીર્થ કોય પણ પાળ્યા અગળ કમગથી એ તીર્થને ધરિત્ર
 કરે. ૩૩ મીમાપુલકિએ પણ આ મહાપર્વત ઉપર સમવસરલુથી
 મુલા મીમ રેણીનું મંદિર તુર ગતોથી બનાવ્યું હતું. ૩૪ ઉપ
 રન તથા બિન્દુ નામના મુખ્ય વિદ્યાપરે ને કોય મુનિઓની સાથે
 એ તીર્થમાં સિદ્ધિજાને પાળી થયા ૫. ૩૫ અને મોલપિનલ
 ભવજાનથી આરબીને લેમની / પર પાળ્યા અમખ્યાત મહાપુરુષ છે
 અખિતનાથ તીર્થ કર સુધી આ પર્વત ઉપર ચોડે થયા છે ૩૬

સગર રાખતો બીજો ઉદાર.

તે પછી અખિતનાથ બનવાનો પુત્ર સગર રાખ ભરતખાંડે
 અપિપ્તિ કરો અને તેમ પણ શબ્દગુણ નેજો ઉદાર કરી મુનિ-
 ૫૬ મામ મુ ૩૩ આ ૧ થી ૧૨ શબ્દગુણ તીર્થના ૫૫ ઉદારો પ્રસિદ્ધ

સપ્રેતિ, વિદ્ય, પાદવિદ્ય આમ, હવે જાને બીજાતવાદન વગેરે વચ્ચે
વિદ્યાર્થે વધુ વધુ છે.

પાઞ્જશી જ્યા ઇન્ડિયનના સભ્યમાં મોટી બાવડિએ જ્યા લીધે
 ઉદાર ઇચ્છો છે તે બાવડિ પાળના પુરોમાં મુખ્ય હોય અને
 તેણે ૭ પ્રમાણ જાનો ઉદાર ઇચ્છો છે તે હર્ષિત ગાય સંભવ
 પ્રમાણે ૬ અને જ્યારપૂર્વક ૭૬ જ સંભવ-૧૧-૧ ૨

અગ્નિ ચાલુ થાય

પૂર્વ મધુક (મધુકા)નામના નગરમાં ગ્રામ્યાદ પુત્રમાં જન્મ પામે છે
જાણકે તેનીને પુત્ર જન્મ્યા નામનો પણ મરે છે ૧ ૨ તેને સીતલેષી
નામની સુસીદા બી હતી તે જન્મે પ્રત્યક્ષ સીતા અપ્પરી હોય
તેની જન્માલી હતી, માત્ર ગાવડને મિત્ર ન હતી ૧ ૪ એક દિવસે
જન્મ્યા પોતાની જોડાઈની સાથે સમુદાય પર્વત ઉપર મીનાશિ-
નના સમયનાની વાતો કરવા મારે મરે ૧ ૫ ત્યાં જન્મે તેને જન્મ-
દર્શને થીયે થામ્યાલિય જઈ ત્રણસેવા કાળેથી મિત્ર જન્મને
સ્નાન થામ્યુ ૧ ૬ તે સમયે સ્નાનની વજારા જન્મિત્તલ ઈને
પ્રતિમાપર પાલી હતી અને પ્રતિમા તે જન્મ લેખીય હતી, તેથી
જન્મ પદ્ધતિ જઈ મર ૧૦૭ આ જન્મે જન્મ્યા અને તેની જન્મ
મનમાં જે પામ્યા તેઓ મારે પ્રકારના લેખાને ત્યાર મી
લીધેક સમયનાની સમુદાય નેમી મર ૧ ૮ તેઓને પીક જન્મ
મર ત્યારે કાસન લેખી જન્મ્યાને મર ૧ ૯ જિનેયસ્ત્રાથી તે
સિદ્ધ છે અને છદ્ધ છે તે તેને મર ઉપર જાપતે ૧ ૧૦ મર
નામનો પણ ને આ લીધેને રક્ષક છે તેની જન્મ તું જા અને
તારી જન્મવા આવ તેજવા ઉપસ્થિત મર ૧ ૧૧ કાસન લેખી
આ જન્મની જન્મ્યા જન્મ મરિયા મરે અને પોતાની જન્મિત્તલ

શત્રુજય તીર્થના ઉદ્ધારો

એટલા બધા ઉદ્ધારો થયા છે કે જોઓની સખ્યા સમુદ્ધા જળાનિદુઓની સખ્યા પ્રમાણે અવશિષ્ટ છે—ગણી મલ્યાય તેવી નથી. ૮૮-૮૯ બીજા તીર્થમાં તપ કરવાથી જે ફળ પ્રાપ્ત થાય છે તે ફળ આ તીર્થનાં સાધનપૂર્વક કર્ત્તેન માત્રથીજ પ્રાપ્ત કરી શકાય છે. ૯૦ બીજા કોઈ ક્ષયસ્થિાં એક દરોહ મનુષ્યોને વૈષ્ણવ ભોક્ષણ કરાવવાથી જે ફળ મેળવી શકાય છે તેજ ફળ આ શત્રુજય તીર્થ ઉપર એક ઉપવાસ કરવાથી મેળવી શકાય છે. ૯૧ આ જૂમડા ઉપર બીજા જે કોઈ તીર્થો સર્વોત્કૃષ્ટ મલ્યાય છે તેઓ સર્વનાં આ મહાતીર્થનાં કર્ત્તેનથીજ કર્ત્તેન થઈ ચૂક્યાં ગયાં છે. ૯૨ આ તીર્થરાજના કર્ત્તેન જેવાં થાય છે કે તેજ સુખને અવિભાગની નરક-તિથિ ન આવડે કુર્મતિઓ દૂર થાય છે તેમજ કુર્મેન અથવા કુમનુભવતિનું પશુ વારણ થાય છે. ૯૩ દ્વિતી કરનારા દ્વિતી પ્રણામો પશુ આ તીર્થમાં આપીને ઉભા રહી દેવ તે આના પ્રભાવથીજ પાપરહિત થાને સુગતિને પામે છે. ૯૪ આ શિ-શત્રુજય પર્વત ઉપર જાને જિનેશ્વર ભગવાનના જે કર્ત્તેન કરવાં તેજ મનુષ્ય જ મનાં છવનનું તથા ધનનું ફળ મલ્યાય છે. ૯૫ એટલું જ નહિ પણ આ પર્વત ઉપર જાને જે કોઈ ઉપસાધા, તપ, ધન સાધાપચન, સીમા તથા જપ્તિવાનું અનુષ્ઠાન કરે છે તેને સદા અનવરણુ ફળ પ્રાપ્ત થાય છે. ૯૬ ૭ છુદ્ધિમાન મનુષ્ય આ તીર્થમાં માત્ર બેઝુડા જેવડી પ્રતિમાની પ્રતિમા કરે છે તે જતિ આલોકમાં મહાત્મા આદિની સચ્ચિ ભોમપીને સ્વર્ગમાં વાવ છે. ૯૭ આ મહાતીર્થમાં કૃષ્ણી નામનો વધ, મીનામિત્તલ ભગવાનનો સેવક થઈ રહ્યો છે અને અન્ન છવેડી નિરતર સક્તિ કરે છે. ૯૮ હે સાધુસત્તમ દેસજી! આ સર્વોત્તમ તીર્થરાજના પ્રભાવનું વશુન કરવાને આ જગતમાં કોણુ સમર્થ છે. ૧૯૯ શ્રી પીર ભગવાનના નિર્ધોજ પછી પણ આ મહાતીર્થ ઉપર યજ્ઞ

તમે, કેમ કે પદ્મવતીને જોવાની તેનું મન નિઃસંકેદ થતું હતું. ૧૧૭
 તેણે ઘણું સેવામાં અધિકારીઓને મળી લાગી હતી. જાણીને પોતાની
 આજ્ઞામાં વધારાની સંદેહ કરેલી વસ્તુના સંબંધમાં ઘણું નિમ્ન
 જતું કરી લીધું. ૧૧૮ તેવામાં પુષ્કળ પદ્મવતી કરેલાં આજ્ઞામાં વધારે
 અનુચિતતામાં આવી પડેલાં એટલે લાવડિ દર્શાવેલા, ૧૧૯ અને
 ઘણું સેવા. ૧૨૦ તેના અધિકારીઓ તે અનેક લાગેલાં ૧૨૧ અને
 ઘણું સેવા એટલે કે જિલ્લા રાજ્ય અને પદ્મવતી ૧૨૨ અને
 સુનારી દાખ પડે તેમ, પોતાના દાખ પડેલાં લાગેલાં ૧૨૩ અને
 લાવડિને વધારેમાં અનુચિત કરી લાગેલાં અને નાખેલાં અને તેથી
 અનેક કરેલાં. ૧૨૪ તેના આજ્ઞામાં નથી તમે, કેમ કે પ્રજાઓને
 પુષ્કળ મળેલાં મનોરમ લાગેલાં હોય છે. ૧૨૫ પદ્મવતી લાવડિ વડે
 જતાવડા જિલ્લા અનુચિતતા જિલ્લા પડે વધારેમાં નેટલાં લાગે
 નાખેલાં તેમાં તમે, ૧૨૬ ત્યાં જવન લાગેલાં (મુસલમાન) એક
 મુસલમાન લાગે કરેલાં હોય તેને લાવડિને લાગે લાગેલાં મળે નેટલાં
 પરી પ્રમાણ હોય. ૧૨૭ એટલે તે મુસલમાને કહ્યું - કે નેપી. નેપી,
 તારે ? કેમ કે પ્રમાણ હોય તે તું અને કરે, તે જીલ્લા ગામો ન
 સાધી લાગે તેનું હોય તે જાણ કરું અને કરેલાં લાગેલાં. ૧૨૮ તારે
 લાવડિ નેપી - કે રાજ્ય. આપ તે જાણેલાં કરેલાં લાગેલાં છે.
 તે તમે અને મારા માનેલાં જાણેલાં હોય તે તું એક જિલ્લા પ્રજા
 હું તે અને જાણેલાં. ૧૨૯ એ સમયે રાજ્યને " જલ્દી સાથે એક
 કરેલાં તે જાણેલાં જવન જાણેલાં જલ્દી તે જિલ્લા પ્રજા કરેલાં કે એ જિલ્લા
 હું છે. ૧૩૦ તે જવન દાખેલાં જિલ્લા લાગેલાં અનુચિતતા
 હોય. ૧૩૧ પદ્મવતી કહ્યું - કે પ્રજા! એ તેવની અને પદ્મ
 જીલ્લા લાગે તેથી ? જિલ્લા તે જિલ્લા કરેલાં છે અને તે જાણે
 મોજામાં છે. ૧૩૨ જાણેલાં કહ્યું - કરેલાં તે મોજાને ને તું
 જાણેલાં દાખ તે એ જિલ્લાને લાગેલાં. ૧૩૩ રાજ્યને એ જાણેલાં કરેલાં

રાનું જય વીરના ઉદારો

મઠે પત્ની સાથે ત્યાં બેઠા ૧૧૧ નરાજર જોઈ ઉપવાસ થયો
 એવે થયે પ્રથમ જાણે હતું કે આ ઉપવાસ કાળમાં વારો
 માં હેતુ હોતો તે તું અને કહે ૧૧૨ ત્યારે નવકિંને હતું કે કે
 પર્ષદ્વિધી ભગવાનને સ્નાન કરાવતો હતો તેમાં તેમની પ્રતિમા
 ખમિત જઈ છે જેથી મેં મહાન પાપ ઉપાર્જન કર્યું છે ૧૧૩
 ચારા ઉપરનો આ કથક જ્યાંથી મદ-સપ રહેલો ત્યાંથી મને
 તપાસ્યા કરશે અને તેને લીધે માફ મુખ ત્યતમાં કર્ષન કરવાને
 જોઈએ જઈ પાપુ છે ૧૧૪ મઠે હે થયેલો કે ત્વચ્છ આસન્નવાળો ।
 તમે ચારા પર એવી કૃપા કરો, જેથી આ પાપમાંથી મારી કાઢક
 મુક્તિ થાવ ૧૧૫ પછી થયું હતું - "મહાજનક દેસમાં શીખાકુ-
 નવિએ કરાનેલુ આદિનાથ ભગવાનનું જિન છે જોકે પરી તેવી હમેશાં
 તેવી પૂજા કરે છે અને હમણાં તે એક ભોંયરામાં હેલુ છે મઠે
 તેને બહી લાગીને આ દેરાસરમાં નજાનાથ તરીકે તેવી પ્રતિષ્ઠા કર.
 ૧૧૬-૧૧૭ તે કાંબળી ભવકિ બાલમે-મારા પરમા તેલુ પુષ્કળ
 થન નથી, કે જ્યાં તે મહાજનક જેટલા હુ પ્રદક્ષી ત પ્રતિષ્ઠાને
 કુ થાવી સુ" ૧૧૮ ત્યારે થયે કહ્યું - "આ જાનવમાં વારે કોઈ પ્રકારની
 મિત્તા કરવી નહિ. તે સ્થળ આરવર પહેલાં જે જામર વદાલો
 મોક્ષમાં છે તે વારા લાગીને લીધે હવે સત્વર થનથી ભરપૂર થઈ
 જાય પહેાંચશે ૧૧૯-૧૨૦ જગન્ના આ કહેવાથી ભવકિ પ્રસન્ન
 થયો અને પોતાની બી સીતાની સાથે તેણે તે દામસિદ્ધિને
 જનસથ થનારી માની લીધી ૧૨૧ પછી નરાજર સત્તાવીસમે
 દિવસે પોતાની મિત્તા સાથે તેણે પારણું હતું કારણ કે કોઈ
 પક્ષ સથે મૂલ્ય માત્ર કોઈ પક્ષ પક્ષ સ્વરે આવો નથી (૧)
 ૧૨૨ તે પછી વીરનાથક ભગવાનને વર્ધિને ભવકિ પોતાને નગરે

* મહાજનક દેસ દાક્ષિણ સમયમાં ગીજની નામની મોક્ષમાળ છે.

પ્રસ્તાવ ૩.

ધારના પાછળના આગમાં યોગ મકાનના પત્થરની ચોં જાણે પાવો
 ૧૪૧ એટલે તેજ કણે પ્રતિમા સુનેથી પર્વત ઉપર ચડી ગઈ
 ખરેખર સિદ્ધિનું કારણ સત્ય છે અને સત્યથી છર્ડ કંઈ જિવાય
 છે. ૧૪૨ ભરતે એ વિશ્વમયજ પછી ૧ દગા વર્ષે તે નિનને મૂક
 નામકલ દરિયે રાખ્યું. ૧૪૮ એ સમયે જ્યારે પૂનઃસંસ્થા લેખકન
 ભવવાનને પેઠાને રથાનેથી હાલકા ત્યારે તેના અધિપત્યના ભવર
 દેવાએ રાજાનેથી મહામયક કળો કી મુકાલ ૧૪ અને તેના
 રેલાવથી જાણુ જુલાઈ કંપી હાલુ રાત્રીન પર્વત ત્યજે ચોઈ
 ગયો. દેવ તેમ જુલાઈના આગુ કલિયા વમેરે કસીવરો મુર્ચિત થઈ
 પૂજી ૧૨ કંપી પાયા અને હાલુ ઉજવવા લાગ્યો. ૧૫૦-૧૫૧ એ
 પ્રમાણે ભવતમાં ખજાનગાલ કરેલો. તેના ભરતિનું ભવ કસુ આગુ
 નથી ચલુ અને તે લેખકન પ્રતિમાની અવકલ કલો રહીને નવન
 પૂર્વક જિવિત કરવા લાગ્યો. ૩ ૧૫૨ કે સ્થામિ. કારણપૂર્વક કસ
 વાળા મારા અપરાધને કમા કરો કે કપાનિધિ ભવન. મારા ૧૨
 પ્રસન્ન થાશે, કુપ કરો. ૧૫૩ જા કરીન કસીવરો ચારી જાણને
 ૧૨૧૪ હતી (અને તેનીજ તેજીએ જા કુન કરેલું છે) જી
 તેજીને વમે કલકો વમે તે પ્રાણીમાનું કિવ સ્ત્રાપ છે. ૧૫૪
 કે નામ. લેખ પ્રવન વમારી સ્થાન પૂન વમેરે જિવાય રહ
 કરશે અને પછી જા નથી પ્રતિમાનું પૂનન-ભવન કરશે. ૧૫૫
 ભવનિત એ ભવનના વળન પછી ભવર દેવાએ વલકલ તે કસીવ
 રોને કલકાના કમો દેવા કુર્ચિયાનો નામ કરતા નથી. ૧૫૬ પછી
 મુલ જાલકવાળા વલકવાથી સમ્પાદા ભવનિતે મુલ ભવનના
 રિષ્તે નથી પ્રતિમાની નિધિ પ્રમાણે પ્રતિષ્ઠા કરી. ૧૫૭ એ પ્રતિષ્ઠા
 લાવવામાં ભવનિતે નવકાળ સોના મહોરો ખર્ચો હતી અને તેની
 પ્રતિષ્ઠામાં કલકાળ સોનામહોરો વાપરી હતી. ૧૫૮ તે પછી એ

સત્ગુરુચરિત્રના ઉદારોહ

જાવડિએ ચરિત્રી કહેલી નીચાલીએ ઉપરથી તે સ્થાન જાણી લીધું અને મેળવરાખી સુખિને માણસોદારા જેવી જાણ કરાવી કે દુરતજ નિજ પ્રકટ થયું. ૧૩૪-૧૩૫ એ નિજની ચરિત્રી દેરી જાતજાતના રાજાકાકરોથી તથા દિવ્યમાળાઓથી નિત્ય પૂજા કરવી હતી. ૧૩૬ તે વેળા વલ્લ રાજાએ પ્રતિમાનાં દર્શન કરી મનમાં વિચાર કર્યો કે આ તે સાક્ષાત્ જગતજ્ઞાન નિદેશ છે પણ તેણે પ્રતિમાને પ્રણામ કરી મેટો ઉત્સવ કરાવ્યો. ૧૩૭ વળી તે સુલતાને જાવડિની પ્રશંસા કરી કે ખરેખર તું કોઈ પન્થવાક પાત્ર છે અને પુણ્યસાચી છે કેમકે દેવતાઓ પણ આ રીતે તારાપર પ્રસન્ન છે. ૧૩૮ મોટા ખુશીથી, તું આ પ્રતિમાને લઈ ન અને પેતાને મનોરમ પૂજા કર. મને પેતાને જુઓ આ મારા સ્થાનમાંથી પ્રતિમા આપવાથી પુણ્યનો લાભ મળવા દે. ૧૩૯ એમ કહી તે સુલતાને રેલથી વાગે તથા સુવર્ણનાં જાકારો આપી જાવડિનું સન્માન કર્યું અને ઉત્તમપૂર્વક પ્રતિમા સક્રિય તેને ત્યાંથી વિદાય કર્યો. ૧૪ જાનુક્રમે મહાવિકાટ માર્ગને જલુ સુખાચરથી કાપીને દેવાના જાતિલને લીધે તે પ્રતિમા મીથતુલ્ય થયે જાવી પહોંચી. ૧૪૧ જાવડિ દરેજના પર્વે હતી જેટલી ઉંચાઈ સુધી પેતાના માણસો પાસે મહેનત કરાવેને પ્રતિમાને હતી ચક્રવર્તી હતો તેટલીજ નીચાઈ સુધી એક જગત, દરેજના તે પ્રતિમાને જાણી ઉતારી નાખવા થાએ, જેથી એ પરિજ મર્યાજ તેના ક મહિના વીટી ગયા. ૧૪૨-૧૪૩ આખરે જાવડિ ચાક્રો, તેણે થયું મનમાં ચિંતન કર્યું એટલે તેણે પ્રત્યક્ષ જાવી જાવડિને જાતું સ્પષ્ટ વચન કહ્યું-૧૪૪ "હે મેળી ! તું અને તારી કોઈ જાને આ પ્રતિમાનું વાકું બારે બારે ત્યારે તેના જાને પાંના પાંજના લાગ્યા ટોા મુજબના પત્થરની જેઠે ટોા રૂપે થાએ. " ૧૪૫ તે સાંજણી બીજે દિવસે મેળી પાતાની કો સાથે પાંના

પ્રસ્તાવ ૩.

કરવા હાઓ જેથી રાજ્યને પ્રાકૃતી પેઠે દિવ જલ પાયો. ૧૮૮૫
 પછી રાજ્ય કૃષિસિદ્ધ રાજ્યની સર્વ જિલ્લા તે મચીપર ખુલ્લે પેલે
 તે રેવન રાજ્ય સુખજ ભોગવવા હાઓ અને મચી, ગામકરકાર
 કરવા હાઓ. ૧૯૦૦ એક સમયે મી સિદ્ધગઢનાર્થી-સિદ્ધરાજે (કૃષિસિદ્ધ)
 સુરાપ્ત રેવના પેલાના રતુ રાત કૃષિસિદ્ધને જિલ્લા માટે મચી
 જાણા કરી. ૧૯૦૦ મચી કૃષિસિદ્ધ જલ રાતની જાણાને હર્ષપૂર્વક
 સ્વીકારીને પેલાઓના જનમજાદથી પૂર્ણને મુખ્યથી મુખ્યે મુખ્યે
 થયો. ૧૯૦૧ તેણે પેલાના તે તરી તથા મચીથી જેનાએ કોઈકેઈ
 રાજ્યથી જાણાદમાં સર્વને હાંકી દિધો અને બહુજા કામથી તે
 વર્ષમાનપુર નમરે પહેલો કરેલ. ૧૯૦૨ ત્યાંથી પેલાના જેને
 કૃષિસિદ્ધની રાજ્યમાંથી તરફ રવાના કરી જા મચી કૃષિસિદ્ધ, પેલા
 પરિવારની સાથે મીસ્ટરુજન પર્વત કાપર કરેલ. ૧૯૦૩ ત્યાં તેણે
 પતિત કૃષિસિદ્ધી મીસ્ટરુજન કમવાળને પ્રજ્ઞામ કરી સ્થાન મુખ્ય
 અને કૃષિ પુખ્તો તથા વસ્તુકારકથી તેમની પૂર કરી. ૧૯૦૪ જાની
 કૃષિસિદ્ધીથી મચાવા કૃષિસિદ્ધના મચીથી જાણવ મચિતુજન થઈ
 હાજમાં જા જિ કાળે તે જાણે કમવાળની જાણવ કોઈ ત્યારે એ
 કૃષિ મચી કૃષિસિદ્ધી કૃષિસિદ્ધને કમવાળની જાણેથી થઈ જાળે કૃષિસિદ્ધ
 પેલી કરેલ જા હાજ જોળે કૃષિસિદ્ધને કામાં વિચાર કોઈ કે, જા
 મચાવા જિલ્લાકરિયા જા રીતે કમવાળ જાળે તે કમવાળની
 પ્રિયા પુત્ર નેજમમાં જાણી પડે જાણે કામાં વિચાર કરી તેણે
 કમવાળ કોઈ કે જા રેવનકરિને મજામાંથી પચરોતરે મચીસિદ્ધી કે
 જાણે સિદ્ધ કરીત ત્યારે વિચારમાં મીસ્ટરુજન ભોજન કમવાળ અને જાણે
 મચી જા કમવાળ પુત્ર મચી ત્યારે કે જોળ, તેજ તથા જાળે જા
 વસ્તુને જોળ કરી સ્થાન કરીત. ૧૯૦૫-૧૯૦૬ જાણી પ્રિયા કરીને

* જા વર્ષમાનપુર તે જાળુ વસ્તુકારકે હોવું સેજી.

શત્રુજય તીર્થના ઉદ્ધારો.

જન્મે મી પુરુષ જિનમહિરના ઉપરના ભાગ ઉપર ચઢીને પોતાના સેવકાની સાથે નૃત્ય કરતા હતા. તેવામાં અતર દેવોએ પૂવના વૈરથી તેઓને ક્રોધ કરી દીધા જેથી ફરી તેઓ જાણ્યાંજ નથી. (૩ મ્માં ૪માં) ખરેખર, પૂર્વનું વૈર ફક્તજ ઉત્તરજયને અટકાવે છે ૧૫૬-૧૭

વાચકાનો પાત્રો ઉદ્ધાર.

હવે, ૭ પાત્રો ઉદ્ધારક પ્રસિદ્ધ થયે છે તેવિશે હું કંઈક પુતે સ્પષ્ટતા માટે માન્ય શીમાળ (શીમાળી) વચ્ચે પૂર્વે બોધિત નામનો એક પુરુષ થઈ ગયો છે તે જાણવાની પહેલ સર્વ અનુષ્ઠાને દક્ષિણાપ સંપ્રદાયથી તારનારો હતો, તેનો પુત્ર આજ વર હતો, ૧૧૧ તે આશ્વિનનો પુત્ર હોદ્દિલ નામનો હતો, એ હોદ્દિલને શુભ જન્મના નામનો મહાભાગ્યશાળી પુત્ર હતો અને તેનો પુત્ર શીમાળ દેવ જેવો વીરોવ નામનો હતો. આશ્વર્ માત્ર એટલુંજ હવે કે એ વીરોવ સાક્ષાત્ દેવ સમાન હતો ખત્રા કવિ (શુભાશ્વર્ અથવા વિદ્વાન) નો દેખી ન હતો અને ઘનવચ્ચ ન હતો (અર્થાત્ ઘનવેનું મધ્યસ્થ ધ્વજનારો ન હતો-ઘનવેનો શત્રુ ન હતો પણ ઘનન વચ્ચ રહેનારો હતો-એટલે ઘટા હતો.) ૧૧૨-૧૧૪ તે વીરોવનો પુત્ર ઉદ્ધવ નામનો હતો. તેનો જાત્રુથી સર્વ જન્મમાં ઉદ્ધવ પામીને પોતાના કિસ્મતનો પ્રસન્ન સર્વજ પામી રહ્યો હતો. ૧૧૫ એ ઉદ્ધવને એ પુત્રો હતા. મેટાનું નામ વાચક હતું અને નાનાનું નામ આશ્વજ હતું. આ જન્મે પુત્ર સંજનોનું સદા હિત કરનારો હતા. ૧૧૬ તે સમયે આ શીમાળસિદ્ધ રાજાએ પોતાની પુત્રીપ્રમ મહાપદ આધાર તરીકે ઉદ્ધવને એક સ્તંભ રૂપે સ્થાપ્યો હતો-અર્થાત્ અશ્વસિદ્ધે ઉદ્ધવને પોતાનો મત્રી બનાવ્યો હતો, કેમકે તે મહાસત્કવાન હતો. ૧૧૭ ઉદ્ધવની પણ રાજના શુભ પ્રધાનપદને પામીને રાજના એવા પ્રમ

આ વાઙ્મયના હાથ પીર થઈને તે ૧૯૧૧ માં સાંભળીને હૈંચસિ હો
 કોપ એકાદ વધી પડ્યો, તેમાં તેઓ લાક્ષણિક બની ગયા અને હાથમાં
 સાથે લઈ તે મંત્રી સામે યોદ્ધાઓ ૧૯૧૨ તેજ સમયે મંત્રી પક્ષ
 જનારી તરફારે તેની સામે યોદ્ધાઓ મંત્રી ધણેજ બાલાક હોય તેથી
 તેણે પોતાની સામે જાનતા સુનતા સાથેને વચ્ચેથીજ મંત્રી નાખ્યો. ૧૯૧૩
 પછી તેઓ જાને વચ્ચે વરવાર વરવારથી વચ્ચેજ કાપથી કુદ થઈ
 થયું તેમાં હૈંચસિ હોના પ્રમાણે સાત લોક મંત્રીએ પોતાની વરવારને
 પ્રકાર કરીને તેમાં ને કુદમાં કરી નાખ્યા. ૧૯૧૪ એટલે ઉત્તરવર્ષ “મંત્રી
 હત્યા, હત્યા” એવો સ્મૃતિપાત્રોના સ્વરૂપે જેથી સુભચાવા લાગ્યો, જેથી
 સુભચાવા સૈન્ય તેજ કહે નાથી થયું. ૧૯૧૫ મંત્રી ઉત્તરવર્ષ પક્ષ સુનતા
 વરવારના પ્રકારથી જાનતા સાથેજ થયો હોય તે સરીરે જાનતા થઈને
 પૂર્ણપણ થઈ ગયો. ખરેખર કાલાનસ-વરવાર કાલાને પક્ષ પોતાની
 લોક નથી. ૧૯૧૬ તે સમયે રાજસામાનની મર્જ બચતજ કરીને નવા
 મંત્રીઓ તથા સુભચો, પોતા ઉપરથી પોતા મંત્રી ૧ જાનતાના મંત્રી
 જાનતા. ૧૯૧૭ તેઓએ જાનતા સાથેજ રાજસામાન લેતા તથા કાલા કાલા
 કરી રહેલા મંત્રીને કાલા કે કે કાલા જાનતાને વચ્ચે જાનતા
 થી ૧ ને સેવક, પોતાના સ્વામીના કામ માટે રાજસામાનમાં પ્રાપ્ત થયો
 કે તે સુભચાને લેઈને સુભચા રાજસામાનમાં જાનતા હો. ૧૯૧૮
 ૧૯૧૯ વચ્ચે વચ્ચે તે રાજસામાનમાં રાજી પોતાના સ્વામીનું કામ
 સુભચા કરી કે જેથી જાનતાને જાનતા બચાવવા થઈને થાય કા માટે
 કરી હો. ૧૯૨૦ વચ્ચે જે જાનતા થયો કે તેઓ જાનતાને વચ્ચે જે
 ઉપર મંત્રીના એટલે ઉત્તરવર્ષ વચ્ચે નીચેની થઈ, માટે ખેડ કરી
 થા ૧૯૨૧ ત્યારે મંત્રી જાનતા—“મંત્રી પ્રાપ્તિ નામ માટે નિર્મિત
 કે તેમાં નિર્મિતને થાય કાલા થઈને ૧ જાનતા તે જાનતા સ્વામીના
 મર્જ થઈ મંત્રી થયું છ. જેથી જાને તે નિર્મિત કરીને થાય કાલા

રાત્રીના વીરના ઉદારતા

તે મત્રીએ મત્રવાનને વાંદી અને પર્વત ઉપરથી ઉતરીને રાત્રીમાં તેણે પ્રવાણ કર્યું. ૧૮ તે પછી જન્મે સૈન્યોએ એક મળ્યાં અને તેઓ વચ્ચે તરવાર તરવારથી બાણ બાણથી મહાન યુદ્ધ થયું. ૧૯ જનુઆરી સિંહસિંહના સૈન્યે ચોતરફથી આવીને દેશમાં જઈને મત્રીના સૈન્યને ભયભેદ કરી પકડ્યું. એથી સર્વ દિશાઓમાં નાશી જવા માટે તે તૈયાર થયું. ૨૦ પોતાના સૈન્યને એ પ્રમાણે નાસતું જોઈ જઈને મત્રી ઉઠીને તેને ધીરજ આપી અને પોતે પણ કવચ પહેરી સજ્જ થઈને રાત્રીમાં નાશ કરવા માટે યુદ્ધમાં ઉતરી પડ્યા. ૨૧ તે સાંજે મત્રી, તુરતજ રાત્રી સૈન્યસિંહ આગળ જઈને ઉભો અને તેને પ્રકારવા લાગ્યો કે તારા છટકેને વાદ કરી જાય છે. ૨૨ એણે કહ્યું કે મત્રીસિંહના વર્તનના કારણે જુ અને તારી સાથે મત્રી આગળ જુ, માટે તારા મારા સ્વામીના ચરણ કમળને ધરણે થા. ૨૩ આ સાંજે સૈન્યસિંહ પણ બોલ્યો—“વાણીઆઓનું સાહસ જમારો જાણવામાં જ છે. માટે તું હાથમાં ચાલવા લાગે છે અને આ તરવારને ઊઠી કે નક્કીમાં મૂક ન થા. ૨૪ તારા રાત્રી જે એવી રીતે થયું. આજ રાત્રી છે તેવી રીતે મત્રી આજ રાત્રી નથી. જેમ પોતાની સ્ત્રીને મારી રાત્રી છે તેમ રાત્રી એક સુલકને મારી રાત્રી નથી. ૨૫ માટે જા, મારી હાથ આગળથી દૂર થા તારા એવા વિગતો ઉપર મારું રાત્રી કોઈ કરતું નથી. ૨૬ તારા આગે મદ ન કરશે કે, મને તારા સ્વામીને સેનાને નાશ જમાવ્યો છે. કેમકે કુતરાને સિંહનો વેપ મારણ કસવવામાં આવે તો પણ તે સિંહની મર્જના કરતો નથી. ૨૭ આ સાંજે મત્રીએ કહ્યું પોતાને પ્રમાણ, સમયથી પ્રકાર થાય છે નહિ કે નહિ નક્કી કરવામાં. ૨૮ સોનું સોળ વસ્તુ છે કે નહિ, તેની ખરીદ્યા કસોટીના પથ્થર ઉપર મૂકી છે ૨૯ તરવારથી તારામાં રહેલા મોતના પિંચાણ તારા મસ્તકને તોળ્યા.

તાપૂર્વક શુભ આનંદી શુભ વાત પરમેશ્વરી નમસ્કારો પોતે
 જન્માર કરેલો એ મત્રી માણેલો ત્યાં કરી રહ્યો થયો ૧૧૪
 માણેલો પારણકરનારા પેલા રાજાના વડા મુખે પણ જન્મન વિદ્ય
 મળિ સમાન તે માણેલો જન્મચાત માણ કરી પુનઃ તેને શુભ મન
 રોડે આપ્યો હતો નહિ. ૧૧૫ પણ તેણે શુદ્ધ પામે જા
 વિધિપૂર્વક તેણે રાજા લીધી અને નિર્મલ વિદ્યથી તેણે પાક
 ર્હ્યું ૧૧૬ મત્રીએલો પણ ઉત્તમમત્રીને દેશરત્ન કરી
 શુભ ૬ દેશમાં રાજાદરજાતિ નામનો રાજા મુખ્ય મત્રી દેશ જન્મ
 દેશસિદ્ધ રાજાને પુનઃ રોડે) તે રાજાની જાણથી રાજા પ્રતિનિધિ
 લઈને આવ્યો ૧૧૭ પછી બીજા સર્વ મત્રીએ, જેને સાથે જા
 પાણી નગરમાં આવી પહોંચ્યા અને તેણેલો કૌટુંબિકરાજાનું સર્વ
 રાજા જયસિદ્ધને જર્જરુ રુ રાજા સમય રાજાને પણ ત્યાંથી જાણેલી
 તે જોડામે હાથે સરખી પણ ન કરી. તેનાં નેત્રમાં મત્રીને
 દુઃખથી જન્મ્યો જન્મના નીકળ્યા. ૧૧૮ પછી રાજાને તે સર્વ
 જોડે ઉત્તમના પુત્ર વાઝાને જર્જરુ કરી લીધી, જપરાત દુર્ગતિમાં
 ત્યાં જામે રાજાને જન્મને પારણ કરી મત્રી શુભ તેને જાણ
 કરી. ઉત્તમની પોં વાઝાને પણ પોતાનો મત્રી જન્મ્યો ૧૧
 વાઝા પણ રાજાને સુખપાસેથી લેક સમક્ષમાં સિદ્ધિ કરાવી,
 રોડાનું સાદન મલાજારી તે મત્રીશુદ્ધ માણ કરીને પ્રભુએલું એક
 જન્મપ્રસ્થાન નામો અને દુષ્ટોને વિદ્યા કરનારા થયો. ૧૧૧ એક
 રિક્તે પેલા મત્રીએલો વાઝાને પ્રભુમ કરીને તેણે પિતા ઉત્તમે
 ને ક્રમુ તે સર્વ જન્મ્યું ૧૧૨ એકલે વાઝાને પણ પિતાના જે
 નામે જન્મપ્રસ્થોને તેજ સમયે સ્વીકાર કરી લીધી અને રોડાની
 જાણમાં રોડાના રાજાએક કરીવરોને રાજુજન પર્વતપર ગોઠવ્યા
 ૧૧૩ એ કરીવરોએ શુભ મુદતે મંદિર મહુવાઈ આપ કરી ર્હ્યું

સાત્ત્વિક તીર્થના ઉદ્દેશો.

નદિ ૧૨ જલુ મારા ચિત્તમાં જે એક સમ્યક છે તે મને ખાસ
 પાસ કરતાં જલુ અત્યંત દુઃખી કરે છે. જારે! તેજ દુઃખજી મને સાથે
 છે. ૧૩ "તે સમ્યક ચું છે!" એમ તેઓએ જ્યારે પૂછ્યું ત્યારે
 મત્રી જોભો—"મેં ઘીરાગુજલ ઉપરનું દેવજી બધાવવાને મનમાં
 સંકલ્પ કર્યો હતો. તે મારા મનોરથ મારા આ મારજીથી મારા મનમાં
 રહી મળ્યા, જસ જાજ સમ્યક મારા હૃદયને સાથે છે." ૧૪ ૨૫ તે
 શ્રદ્ધાથી મત્રીએ જોભા દે મજિત્ત જા નાનતમાં તમે ઠીક કરો
 આ તમારો પુત્ર વાઝાદ તથાને જે કાલુમાંથી મુક્ત કરવા સમર્થ
 છે. ૧૬ વળી નીતિસાચનું આ વચન છે કે પુત્ર, પિતાનું સમ્યક
 આ કરેજ છે મારે વાઝાદ તમે હજીજા દેવજીને અવસ્ય બધાવશે.
 ૧૭ જમે તમારા પુત્ર વાઝાદને ધીરજા કરીયું, જેથી સત્વર તે
 તમારા મનોરથને પૂર્ણ કરશે. ૧૮ તે મત્રીએ જે પ્રમાણે કહ્યું
 એટલે દેવજી મત્રી પ્રસન્ન થઈને જાઓ કે જસ, ત્યારે તો આદ્યધોજ
 કું જુદાઈ થયો પુ. વળી તેજે કહ્યું કે અવસ્ય, હવે મારા આગુજ
 અર્થે જસ છે મારે તમારે જોતજ અર્થે ઉપચારો કરાવવાની કામ
 જાર નથી. હવે તો મારે સર્વજ્ઞ જોતજ છે મારે
 આ મસાગરજ સમુદમાંથી પાંચ લાક જામાં એક જાસી
 સમાન ઠીક એક સાપુને સત્વર જાદી થાવા, એટલે તેની પાસેથી
 કું પામવાનું જાનું લાક લઈ ૨૨ ૨૩ મત્રીએ પિતાની એ
 કામ્ય જાગી એટલે તેઓએ આખી પાવળીમાં તપાસ કર્યો જલુ
 તેજ ઠીક તપાસના સાપુ તેઓએ જોવામાં જાઓ નહિ, તેથી
 તેઓએ ઠીક એક રજગવા ૧૬ માણસને મસતક મુદાથી
 રૂપના ૧૧ પદેરાળીને મત્રી આગળ હાજર કરે. ૨૪ મત્રીએ
 વીંછી સપા માની આજાપૂર્વક પ્રજાજ કર્યો અને તેની આગળ
 અતિમ મારજી મગની આગળના કરી. ૨૫ પછી મિત્રી એકામ

હારીયરને મેઘાઓ એટલે તે પણ તુરત યાતુજ્ઞ પર્વતથી ત્યાં
જાઓ. ૧૭ એટલે મત્રીએ તેને પૂછ્યું કે હે સુતપાર ! ત્યાં કે-
સર જેવું તૈયાર થયું કે તુરત / તુડી પાડ્યું તેમાં શું ધરતું છે ? ૧૭
જાણા ઉતરતા હારીયરે કહ્યું કે જાપણે જાપિયા તે મેઘાએ
ધુમદ જાપવામાં જાઓ. એથી તેના જાહસના જાવમાં થયું પ્રયેક
હારીને પશુજા નેરથી યેચવા કરતો હતો અને તેથીજ દેવસર
તુડી પડ્યું છે. ૧૭ જા સાંજથી મત્રીએ કહ્યું — તમે જોયજ
હવે તે પડી પુષ્પવાળું દેવસર કેમ જાપ્યું ? મત્રીએ તેને
પ્રશ્ન કર્યો એટલે મહાકુદિયાન પેલા હારીયરે ઉતર જાપ્યો કે,
“ હે રેવ ! તમે ધુમદવાળું દેવસર જાપવામાં ન જાએ તે તેને
જાપાવનાર પુરુષનો વજ્ર જાતિ જાપ સતતિવારો જાપ-જાજાન
તેને નિર્વંદ જાવ. ૧૭-૨૪ તે સાંજથી મત્રીને સ્વપ્ન કરી
મત્રી મેઘાએ — ૨ જાહા મેઘાનું કારણ શું સતતિ છે ? (નિર્જી)
મેઘાનું પુષ્પ એજ કાળે સ્વપ્ન કે મેઘામાં હર્ષ જાવ છે. થયે
જા હારીથી જગજાવમાથીજ દેવસરને મહાકુદ અને નહર તૈયાર કર
જાને મારી કાર્તિકેય સતતિને કેમ જાને તેમ સાંજથી કર
૨૪૧ ૨ ૨ પેલો હારીયર જાવ મત્રીની એ જાણા પ્રાપ્ત કરી
શા જા ૧૭૧૫૨ તમે જાને મેઘાજ દિવસમાં તેજે મહાકુદ અને
નહર દેવસર જાવ હવે ૨૭ એ રીતે દેવસર સપ્તક તૈયાર થું
એટલે નીમત મત્રી જાજાવ, મેઘાના સ્વામીની રાજ હર્ષ
શા જાની થાવ કરવા જાણી નીજાઓ. ૨૪૪ તે વેળા પાલિયાની
જાનિઓથી સમગ્ર જિસાઓને તેજે મહાકુદ પડી હતી, જાપાઓ વસેરે
સપ તેની જાએ હતો જાને તેનો દેખાવ જાજા જાજાઓ તેજે જ
જાજાઓ હતો ૨ ૫ ત્યાં જાજાને તેજે જાજાજાતિ જાજાઓ પુર્ણ
મહા મેઘા ઉસરોતો જાજા જાઓ જાને જાજા પ્રતિપાપુ ૧૭ થી
જાજાજા જાજાજાની સ્થાપના કરી. ૨૪૬ ખરેખર એ મહાકુદમાં

શત્રુજય તીર્થના ઉદારો

જાને એક વર્ષના સંપૂર્ણ તૈયાર થયેલા તે સંસ્થાપર કાલ
 જય શ્રાવણ દિવસ ૧૨૪ એ રીતે શરીર લોકોએ તેના પર કાલ
 થાયો ત્યારે તે વધાયથી આપણ માટે તેઓએ એક પુરુષને વિદ્ય
 પિતૃપત્ર સાથે વાળા પાસે રવાના કર્યો. ૨૨૫ વાગ્યામઝીએ તે
 પુરુષાણ આપેલા વિદ્યપિતૃપત્ર સીધા લોકોને તે લેખ લખ્યો અને
 દેવશરને સંપૂર્ણ તૈયાર થઈ ગયેલું નક્કી પાતે અર્ચના પ્રસન્ન થયો.
 ૨૨૬ તે વખતે મરીનાથ વાળાએ જાણીથી રાખાવિત થઈને તે
 લેખ લખાવના પુરુષને નરકમ સુવર્ણની એક દશા અર્પણ કરી.
 ૨૨૭ તે પછી વાળી રહેલા વારિજોના પ્તિઓથી ગમન થઈ
 તથા જમણના મધ્ય પ્રદેશન કરી દેવાયે મહેલસર ચાલુ થયો. ૨૨૮
 એટલે તેજ સમયે જીવે એક પત્ર લખનારે પુરુષ શત્રુજય પર્વતથી
 એક લેખ લખે ત્યાં જાણ્યો અને મઝીએ પાતે જ એ લેખને વાંચ્યો.
 ૨૨૯ તેમાં જ પ્રમાણે લખ્યું હતું — “હે મનિન્દ્ર! દેવશર, જેનું તૈયાર
 થયું છે તુસ્તજ પાતું વળમાંથી વહી પાડુ છે.” ૨૩ આ નક્કીને
 મઝીને લે લોકો જમણે જાણા થયો, ત્યારે એ પામેલા સમય
 સમયના કોઈએ મઝીને કહ્યું કે ૨૩૧ હે મનિન્દ્ર! આ જે કાવળ
 સમયે વખતે નક્કી કરી થયો, તેનું શું કાલુ? ત્યારે મઝીએ
 કહ્યું:— ‘મારા કવલ જ આજુ બન્નુ તેથી મને હવે થાય છે કે મને માગ
 મરણ પછી તે આ દેવશર વહી પાડુ હવે તો વને કાલુ કરાવતો!
 પશુ મારા કવલ તો વહી જતું છે તેથી હું તે કરીથી નખાવીશ.
 ૨૩૨-૨૩૩ મરીના એ વિચાર માંજથી સર્વ સમયસાથે તે અસ્થિ
 થઈ થયો તેઓ પોતાનાં મસ્તક પૂજાપતા મહિમતિ કહેવા થાયા
 કે ૨૩૪ જોડો! મનુષ્ય છે આ મઝીપરને! કે જેની જુદી આપણ
 વધાયવાળી છે. પરંતુ પુરુષાણી પુરુષાણી જુદી પતિવ અને
 શીર્ષદિવાળી દેવ છે ૨૩૫ પછી મઝીએ તે સમય કરવારા મુજબ

આપણા જાણે એટલે જ સાવધાન થઈને જ લીધેલારૂપે જાણે સિદ્ધ થી
 આપુ. ૨૧ પુત્ર તે એજ કહેવાય કે એ કાર્ત્ત્વિય ચાપાઈ એમણે
 તેની કુસરીને જાણી લે અને પોતાના જિવાને એક સારાંચરે
 જનારી તેના કાવચારને પાર પડેલાં. ૨૧૨ તે જાણી દેલે સિદ્ધ
 સંધાન પાડી તે સમયસિદ્ધ પુત્રને જામવળા નક્કીને તે કાર્ત્ત્વિય
 એમને ૨૧૨ એટલે સમયસિદ્ધ જન્મ પિતાની જાણ સંપાદન કરીને
 સાવધાન મનથી જુદા મોસિદ્ધસુરિ પાસે થયો અને ત્યાં તેના માર્ગચા
 નમન કરી લેલે જા પ્રમાણે જુ. ૨૧૩ તે પ્રસુ. એવી ચારી કર્ત
 સિદ્ધિ લક્ષણ જાણ તેનો કોઈ જાણ માયા જા કુલ કરીને વડે
 જાણા. ૨૧૪ ત્યાં જુદા જુદા જુ. ૨૧૫ તે જાણી જા કર્ત લક્ષણ
 કર્ત ન જાણ ત્યાં જુદી વારે જામુક જાણીએલા જાણી નામના
 હવે તે જાણી સાધુ સમયે જાણેલા જાણી જુદીને જાણ
 કરીને જુદા જાણ જાણ જાણીએલા જાણી ૨૧૬-૨૧૭ જાણી
 જાણીને જાણ જાણ ન જાણ ત્યાં જુદી જાણીએલા જાણી
 દિવસમા જ વખત જાણી કરીલ નહિ જેવો તેજ, અને જાણ
 જાણ જાણ જાણ જાણી કરીને જાણ કરીલ નહિ જેવો જાણ
 વિજિત મહત્ત્વ કરીલ અને પુત્રી પર લગ્ન કરીલ. ૨૧૭-૨૧૮

રાનુજ્જ્વળતા ઉદ્ધારનો દેશસેનો નિબંધ

દેશસેનો ઉદ્ધાર કરવાને મદદને મનોજ્વર વાગ્યો પોતાના પૂર્વે
 નેનો ઉદ્ધાર કોનો હતો. ૨૪૭ એ ઉદ્ધારમાં જ્યતિ જ્ઞાનને લીધે
 મુદ્ધ બધેલા મિત્રથી મત્રી વાગ્યો એ કોણ ને સવાલુ જામ કમ્પનું
 ખર્ચે હતું. ૧૪૮ એ પ્રમાણે રાનુજ્જ્વળતા પ્રાચીન ઉદ્ધાર
 મદદસેનો કરીને વાગ્યો. ૧૪૮ તથા રાજકાલ કરવા લાગ્યો.
 ૨૪૭ આ રીતે એ મદદથીર્થમાં વાગ્યો પાંચમો ઉદ્ધારક થઈ ગયો
 છે. બધા આ પાંચ તીર્થોદ્ધારી પૃથ્વી પર પ્રખ્યાત થયા છે. ૧૪
 માટે હે દેવલ ! આ રાનુજ્જ્વળ પત્રવ જ્ઞાંત્રી દયાત છે ત્વાંત્રી
 કદા પદ્મ નયન નથી. માત્ર તીર્થનો ઉદ્ધાર કરનાર બે સ્ત્રી મદદે
 નોંધો. ૧૪૧

રાનુજ્જ્વળતા ઉદ્ધારનો દેશસેનો નિબંધ

સુભાં એ જ્યન સાંભળે દેવલ એ દાસ નેડીને બોલ્યો કે
 આ પર્વત જ્યુ મદદન તીર્થ છે એમ તો મે દમદાન જવલું,
 માટે હે પ્રભુ ! કું પાનેજ તીર્થનો ઉદ્ધાર કરાડીશ, કેમો દમદાં
 મારી પાસે સમમ સામગ્રી છે. ૨૪૨ ૨૪૭ જુલનજ, ધનનજ,
 પુષ્પનજ મિત્રનજ, રાજનજ અને ઉત્તમ યનચક્તિ-આ રીતે સર્વ
 સ્ત્રી છે તો જ્યુ આખું ને જુધનજ ની સદાચાર્યા થાય તો,
 કું આ તીર્થનો ઉદ્ધાર કયા. ૨૪૩-૨૪૪ તે મધમે મ્મસિકમ્પરિએ
 જ્યુ ક્ષુ કે ધર્મકાલમાં સુભી જુધ સર્વદા સ્કાલ રસ્થાને
 લખે હોય છે. ૧ માટે હે દેવલ ! તું આ તીર્થનો સત્તર ઉદ્ધાર
 કયા. કેમો આ ત્વમ્મસિક કહેવત છે કે ધર્મની મ્મત સત્તર દાસ
 છે-ધનનાં મ્મર્વ દુગ્ધતજ કર્યા નેહ્યો. ૨૪૭ તે પછી સાપુસવમ
 દેવલ સુભી જુધ મ્મપાલ કરીને પોતાને પેર ગયો અને પોતાની
 તે મનાકમ્પા તેજે સમરસિક જાનજ નિવેદન કરી. ૨૪૮ સમર
 જ્યુ માને જ્યતિ એનું તે જિતાનું જ્યન સાંભળે દુરતજ જ્યતિ
 પ્રથમ થશે. ૨૪૯ તેજે ચિન્તિ કરી કે હે જિતા ! તમે મને સત્તર

ત્યા ત્હને બીજામાં જાળિ મુજબોને બોલન કરે બાપને તેમજ
 બીજા એ હાર્દ હજી હોય તે સર્વ પૂર્વ કરીને તેઓને પ્રસન્ન કરે
 ૭ ૧૮૧ માટે એ તમે જાણ્ય જાઓ તો હું તેઓ સ્વાર માટે
 જા તીર્થને પ્રથમ નાહ કરીને તેમજ પાણી તેથી પ્રસન્ન કરીને
 તમેજ એના નવીન વિધાવા બને. ૮ ૧૮૧ જા સંબંધી અવપચન
 જ્ય સુમર ઉપર પ્રસન્ન થયો તેજે મધુ કે હું તારા ૧૨ પ્રસન્ન
 થયો છું, અને, હું તારી હજીમાં બારે તેમ કરે ૧૮૭ તે જા
 હરી જ્ય સુમરસિદ્ધે મધુ કે હું સ્વામિન. ૧ તે તમે પ્રસન્ન થય
 હો તો એને માટે એક પ્રમાણુપત્ર (પરચનો) લખી બાપ, એથી
 માત્ર જા હાર્દ નિર્ધરે પૂર્વ થય. ૧૮૮ જા સંબંધી પૂનરુદ્ધ
 જ્ઞાનના અવિરતિ અવપચને પોતાના થય પ્રમાણ જદિરામજીને
 સુમરસિદ્ધ માટે પરચનો લખી બાપચંદી જાણતા કરી. ૧૮૯
 તેજે થય સાધુ સુમરસિદ્ધ પોતાને પ્રાણુ કર્યા પછી જ્ઞાન
 દિવ દાવાથી તે જાણ્ય જાણ પરચનો લખી બાપચંદી પહોંચ પુણી
 જાણી. ૯ પછી તેજે પેતાની એકીકમાં જાણી રાત્રીની જાણ
 પ્રમાણ સુરર જાણત માનપૂર્વક સુમરસિદ્ધને પરચનો લખી બાપે
 ૧૧ જાન તે પરચનો સાથે થય જદિરામ સુમરસિદ્ધની સાથે
 જા. ૧૨૦ અવપચનની થયે જાણે. ૧૨૧ અવપચને જ્ય તે
 ૧૨૨ જાણતા હાથમાં જાણે નાણી એવો જાને રાત્રી તેજે પોતેજ
 હોયો જદિરામજાને મધુ કે પ્રસન્નતા થય સદિત એક પુરર્થની
 તમ હા. ૨ થયું તથા મોનીઆથી કરેલી થય તેને સુરર જાણ્ય
 ખબનામાંથી લાગી જાયા ૧૯૩-૧૯૪ પછી જદિરામે ખબનામાંથી
 તે તમગીરા બાપને અવપચનના હાથમાં જાણી એટલે તેજે પોતેજ
 જાણત ની તમ પરચના સુમરસિદ્ધના હાથમાં સોંપીને તે વસીયા
 જાણત જાણ્ય કરી જાન મધુ કે હું સાધુ. નિર્ધર થાને તું ત્યા થય

અસપખાન પાસેથી તીર્થોદ્ધારનું કરમાન મેળાબુ

જહી બીધમગસિદે મળિ, મોતી, મુજર્વ વગે તથા
અમરાર આદિ પ્રુષ્ઠા મેદ બધને તેમજ બીજા અનેક વસ્તુઓ
સાથે લઈને મૂર્તિમિત્તા અધિપતિ અસપખાનની મુજ દિવસે મુજા
કાત લીધી. ૧૭૪-૨૭૪ ગાળ અસપખાન અમરસિદને પોતાની પાસે
આવશે તેજ અત્યત આનંદ પામ્યો. અથવા તેજ વસ્તુઓ પોતાની
પાસે આવે તો કાશુ આનંદ ન પામે. ૨૭૫ તેજે હવેથી હાથ ઉઠા
કરીને ઉચ્ચ સ્વરે ક્યુ કે આવ બાઈ! આવ, તુ અમર બહી
મારી પાસે આર. ૨૭૬ પોતાના સ્વામીને એ હર્ષ જાણીને તથા
તેજ પ્રત્તરે પોતાનો આકર માર મરેલા મેકને સાધુ સમગસિદે
પોતાની સર્વસિદિનું લો મળુ માન્યુ. ૭૭ અને તુમજ પોતે
આજેથી નથી મોઝા લો નિરેલ કરી. ૨૭૮ તે મેદ તેજને
અસપખાન અત્યત પ્રસન્ન થયો. તેજે ક્યુ કે બહા! આજે તો
લ અને પ્રુષ્ઠા મદ પડે છે તુનિલ માગી આવ્યા પામનાર નાચારી
મને ખજે જ પ્રિય છે અને લો બહી આવવા પાડે કરી વળુ મનર્થ
કરવામાં આવતી નથી તે હે મિત્ર! આ સમયે તારે આવવાનું
મરજુ થુ છે ને મને હરે. ૨૭૯ ૨૮૦ જહી સમગસિદે પ્રજ્ઞામ
કરીને ક્યુ કે હ પ્રત્તર જ્ઞ તમે પ્રસન્ન થયા દો અને માર્
માન્યુ લો તમે આસે તો મારે માર અવગણિત હજક મારવુ છે.”
૨૮૧ ત્યારે સુમે બોલ્યો - હે સમગ! તારા ક ત્યા મારો પ્રુષ્ઠ
જવુ મને પ્રિય નથી મારે તારી હન્ન દોર તે તું માની મ તેમાં
ચિત્તાર કર થા. ૨૮૨ જહી સાધુમેજ સમગસિદે ચિન્તિત કરી કે
હે સમગિત! હાથમાં શત્રુજવપરિત ઉપરના વધેનિત તમારા
સુમેએ તાલ ક્યો છે આ વધર્ ને કપાતીમાં દોર નેા સમમ
દિગુમેય થમનિમિત્ત ત્યાંની પામ્ય કરે છે અને પાતાના પન્નો ને
૧૭૫ ઉપરોચ કરે છે. ૨૮૩-૮૪ જહી તમારી દિગુ પ્રજ્ઞ

પ્રસ્તાવ ૩.

પણ આ કાર્યમાં અને સુચિતિ આપી છે. જે મારે છે સુધી. લોકોને
જ્યારે કસ્ટોમરો અને તે સુધી જઈને જઈને જઈને તેને પર્સનલ આ-
પીને જઈને, તેમ પ્રત્યક્ષ તરીકે કાર્યસિદ્ધિ નિર્વિઘ્નને સ્વ-
ચાલે. ૩૧

તે પછી સુચિતિને મળે છે. મીનસ્ટ્રાપ્સ મળે
અમારું પર્સનલ એક સિદ્ધિ પૂર્વે આવેલી છે અને તે
સિદ્ધિને તેમજ પોતે / મીનસ્ટ્રાપ્સ મળે મળે છે જે હજી
અમારું હજી છે તે છે મળે. તેમજ એક નવી પ્રતિષ્ઠા
તેમજ કસ્ટોમરો આવે તે છે. ૩૧૧-૩૧૨ પછી સુચિતિ
પણ પ્રત્યક્ષ રીતે પોતે પોતે મીનસ્ટ્રાપ્સ મળે તે
તથા તેમ પ્રત્યક્ષ આવે પછી ૩.- ૧૩ પૂર્વે પરી-
ક્ષણમાં જે મળે સિદ્ધિ આપે હજી તે હજી સમય વાળામાં
છે મળે આરે પ્રત્યક્ષ સમય સુચિતિ વધે તેમજ એ પ્રતિષ્ઠા
કસ્ટોમરો તેની સુચિતિ તરીકે સુચિતિ હજી પ્રતિષ્ઠા મળે
૩૧૪-૩૧૫ તથા એવો નિયમ છે જે સર્વ પ્રકારનાં પર્સનલ કસ્ટો-
મરો સુચિતિમાં કરવા, જેમજ તેથી તે સમય વાળ છે અને નિયમે
મળે આપે પર્સનલમાં તે આવું મળે છે. ૩૧૬ કસ્ટો-
મરો વાળી સુચિતિને રીતે તથા સુચિતિ તેમ કરવા મળે છે અને
સુચિતિ તરીકે નિયમ કરવામાં સુચિતિ મળે મળે મળે તેમજ
પોતે તે મળે. ૩૧૭

તૃતીય પ્રસ્તાવ સમાપ્ત.

અક્ષયખાન પાસેથી તીર્થોદ્ધારનું ફરમાન મેળવ્યું

અખિત સિદ્ધ કર. ૨૬૫-૨૬૬ પાછી શુદ્ધિમાં ગૃહસ્થિત સમાન
 શાપુ સમરસિદ્ધિ તેને પ્રણામ કરીને હર્ષથી તસરીલા બહ લીધી અને
 અનવ જ્ઞાનકર્ણક તેને તથા ખસત્યાના ટોપને પહેરી લીધા. જણ
 પરચાનાને મસ્તક પર મૂકીને તેણે કહ્યું કે પ્રમાણુપત્રથી સિદ્ધ મારી પાસે
 છે તેથી મને કુદ્દ બેઠો તરફથી અને સમર્થ પ્રુરોધથી પણ કર્ણવ
 ભવ નથી. ૨૬૭-૨૬૮ મે તમારી કૃપાથી અકચ વદાણ પ્રાપ્ત કર્યું
 છે તેથી અબહી ખાસ કૃપાથી સમુદ્ધા પારને નું પદોત્તી જાહેર.”
 ૩ ત્યાર પછી જીને હજીને મલા દોવની તેણે એક યોગે મનાવીને
 ખોમાન અક્ષયખાને શાપુ સમરસિદ્ધિને અર્પણ કર્યો, ૪ ૧ એટલે
 જદિરાને અક્ષયખાનની આજ્ઞાથી સમરસિદ્ધિને તેને ઘેર જઈ જતા મડિ
 યોગાપર મહાવી દીધા, અને પેલે પણ તેની સાથે જ ચામ્બો. ૨
 તે જગા વારિએ વાનચા બાન્ધા, સ્તુતિપાઠા સ્તુતિએ. અમુચ
 બાન્ધા, રાજમાર્ગમાં નગરના શોકો તથા રાજવન્ધા અધિકારીઓ
 ચેતરણ સમ સિદ્ધની પ્રસન્ના કરવા બાન્ધા નગરની કીઆ મહન
 તથા અક્ષયથી તને વધાવણ બાન્ધી અને સવન્ય મુખ્ય પુ પે
 થનમાં ઉદ્ધારિત કરીને તેની સામા આખા પછી પોતાની ધીએએ
 મચલામાર ક્યાં એટલે સમરસિદ્ધિ પોતાના નિચસરથાનમાં પ્રવેશ
 કર્યો. ૩ ૨-૩ ૫ તેણે પોતાના આપવની પેઠે પોતાને ઘેર આવેલા
 પ્રધાન જદિરામને જાતબાતની જોડા આપીને પ્રસન્ન કર્યો અને પછી
 તેને રાજ આપી. ૬ ૧ પછી પોને ખોસિદ્ધશરિને વહન કરવાની
 કમ્બાથી નગરના શોકોની સાથે ધૈરવશાળ્યમાં નચે. ૭ ૨ ત્યાં
 મુક મહાપામના ચામુમાં વહન કરી પ્રથમ આધીર્વાચન મેળવ્યું અને
 પછી લીજોના ઉદ્ધાર કરવા મટે એ પાતાને પરચાને મન્ધ દતે
 તે ચત મુ ને નિવહન કરી. ૮ ૮ ત્યારે મુકેએ કહ્યું કે ત્યાં આમ
 ખરેખર ઉત્તમ પ્રકારે અનવ જા રમો દેવના દી અક્ષયખાને

૩૫૦ કલિદાસ એ પર્વના સદા વેરી જ છે ૩-૪ જ્યાં વીરનાં
વીરનામનો કબજો વર્તા માવડેના સર્વ પર્વો જુગ પુખી પર બને
જસત વગા દોષ તેમ જલુક છે ૫ તમે વિચાર કરો કે જ્યાં વીરનો
તે વિચાર થાય તે કબજતવના જલિદારી લાવડુકા થાયો જ
સ્વતંત્ર જયારખત કેવી રીતે કરે છે ૧ સાચા કહે છે કે પર્વના વાર
પ્રકારમાં આવનાતું મુખ્ય સ્થાન છે અને તેના કારણે મોક્ષપ રૂપે
રૂઢિ પમાણમાં જલસમાન પ્રમાણના વજારે મેલ છે ૭ જ
પ્રમાણના વાચમાં થઈ કહે છે અને થાય તે વીરના
દોષ તેમ સહને છે ચાહે સુધ મને જલુકા જાણે તે કું જ
વીર કેપર વીરનામની પ્રતિજ્ઞા મારું ૮ જની વસ્તુપામે મેંજ
માણથી ૭ એક સિવા આવેલી છે તે દબામાં એક ભેગામાં
જાનક પડી રહી છે અને તે સિવાને જનીને સપત્ત રક્ષુ વેજ
મૂડી છે મારે તે સપત્તી જાણ દોષ તે તે સિવામાં એક મુજબની
પ્રતિજ્ઞા કું પમાણુ જાણના મીલ રૂઢી મજબી પમાણું ૧૦-૧

સમ મિલન એ વચન કેપર જાણાર મહારાજેને તથા સરપદિ
મુવડીએ જુગ માલેમદિ પ્રથમ વિચાર જણાવે અને પછી તેઓએ જ
પ્રમાણે મુ ૧૧- તે માણુ સમરસિદ્ધ । જાજગત મલિકની જ
કર ઉપકવાથી જા સમાજ જનત જનત તપી રજુ છે-સવાળ પાંચ
રજુ છે ૧૨ તેમાં કું એક જાણના એક તમાવ લેવો કુમે
છે ૧૩ ૩૫૦ જા મનિયુક્ત કનવ સે-વોથી ને રેવેનો વિનાક પવે
છે અને લેવો અપ્રાણ થયા છે તેઓને જુગ પેકાની સમિતી
સહજન કરવાને કું જાહે છે ૧૪ તે સાણુ ! જાણ દેવડીજ દેવ
પુપજાજાઓમા મુખ્ય કહેવાય છે ૩૫૦ જાણ કલિદાસમાં જ
તીવના કેદાર કરવાની કબજાઓ પુન તે ત્યાં વિરાજે છે ૧૫ કું
કહે છે તેમ મ માણુપતની સિવા ભે ૩ છે તે જુગ દેવડીજ

પ્રસ્તાવ ૪

તીર્થોદાર માટે સઘની અતુભતિ

મયામ્યદા મુદા મુદા ભમસ્તાન્ સરિપુમવાન્ ।

ઉવાસઘાન્ લંપમુલ્યાનપિ ભાપુરમોલ્લયત્ ॥ ૧ ॥

૬૧ એક દિવસે સમરસિદ્ધે મોટા મોટા સખમ બાપ્પાએ તથા સખમ મુખ્ય મુખ્ય બાપોએ એક રથએ એકાદ્યો. અને મોખાન અરિસ્ત્રેમિ ભવચાન્ના બહિરમાં તે સખમ સખને બહિરપૂર્વે નવા-સેન રીને બેઠાઓ. ૧૫૫ તેઓને પ્રજ્ઞામ કરી, બે હાથ પેટી સમરસિદ્ધે મુખ્ય ૧૦ બા સખમ સખ મારી એક નિનતિને બહુમાં બેઠો એમ કે હમ્મુ મુ. તમે બાપા એ કે પ્રવિદ્યાળી પ્રજ્ઞાતાને લીને મોખમએ મોશમુખ્ય તીર્થનાચાને તાલમાં નાક કરો કે

દિવાનો એમ આખાર ડાઘ મનુષ્ય કરી શકે ન હોય.^{૧૧} જો
 તેની આવાથી રાજ્યમાં ડેકા પશુ મનુષ્ય, નકરો, ચામે કે જુ કેવ
 હજાર પ્રાણીઓ પશુ વધ કરી શકતું ન હતું, જો (ચાકરો નહ
 કરવા મરે) એમાં-ચાકરો પશુ તાપમાં રાખી શકતું ન હતું.^{૧૨}
 તેના રાજ્યમાં સુવાર રમવાને ડેકા પશુ પાસા જેવડા સુવારીઓ
 હોવાને મારુ છું.^{૧૩} જાતી વાણી કરી એવી શકતા ન હો
 (તે પછી પ્રજાઓમાં તે એવી વાણી હોવાની આશી).^{૧૪} તે
 શાખાઓ પશુ હોવાથી ગરુડ પાણી પીતા હતા, ચામ દેવા એ
 સહુઓના પાંચ ૭ (સાચાંદિ આપે)નો નાશ કરાવતા હતા. નકરો
 તેના રાજ્યમાં જાદુનાનુજ પ્રાપ્ત ન હતું જો સહુઓ પશુ જાદુના
 વાન હતા.^{૧૫} વળી તે રાજા રિસતમાં સહુ એક વખતના એકમ
 કરતો હતો, તે એવપમાં હતો જ્યાં પશુ તેની કુદી
 એવપમાં હો હતો.^{૧૬} તે પેલાની પ્રજાનું એવા પ્રકારે
 પાતળ કે હો કે એવી તેની ખ્યાલિ ન જા ને
 કુમારપાસ કે એવી કસ્ટમાં પ્રસિદ્ધ થઈ હતી.^{૧૭} એના કુખ
 થતી સહુઓ એવા મળીને પ્રતિપાયા હતા તેનું નામ પાતળ હતું
 ચામ જામન એક હતું કે સહુ એક દેવાનર (પદવા) ઉપર પ્રીતિ
 રાખતાં હો તેમ જો થતી દેવાનર (દેવોના સહુવાન) ઉપર પ્રીતિ
 પામતો ન હતો.^{૧૮} સમરસિદ્ધે મોડાસેના મળસે વિરોધ
 તથા એવા શામે શકને શીમરીવાલોને મળવા મરે થતા.^{૧૯}
 તેઓએ રાજા મરીવાલોની જામન જામને પ્રજામ કરી જો તે
 જામ થ કરીને સમરસિદ્ધે વિરોધિય પશુ નિરેલ કરો.^{૨૦} એવે
 વસ્તુના રાજાઓની આવાથી કુખ થતીને વિરોધિય દાવમાં
 લીધો જો ઉખ રપરે થતી શહેવાઓના તે પછી મીઠી
 પાસાઓ તે રપરે જઈ વસતીને પેલાને પીતી શકતી પ્રજા

બિંબ મારે ફૂલદી મગાવવી

હવે છે અને મરીએ પૂર્વે પુષ્પળ હવે ખર્ચાને તેને જાણેલી છે. ૧૫
હાથમાં તેણે સમય નથી કે જેથી મીરાજુજના મહિરમાં તેની પ્રતિમા
કરાવી પ્રતિષ્ઠા કરી ચકાવ. કેમકે કવિશાય જ્ઞાતના જેવો કુટ છે અને
તે રહેલો કુટ અને છે ૧૬ મારે તે તો જેમ રાખવામાં આવી છે
તેમજ સહે રહી, (દમણાં તો) જ્યારસન (જ્યારસપદાણ)ની સિદ્ધામાં
થી / નવી પ્રતિમા તવાર કરાવ. ૧૭ સધની એ જાણા સંભળાને
સમરસિદે મસ્તક ઉપર હાથ ભેરીને જાણે પોતાના જાન્યથી દુના
દારમાં વેરણ જાણેલો હોય તેમ સધ પ્રત્યે કહ્યું કે ૧૮ “ મારે
સધની જાણા સંભળા માન્ય છે કેમકે જિનેવરને પણ સધનો
જ્યારે પ્રમાણ હોય છે તો પછી મારા જેવાને પ્રમાણ હોય તેમાં
શું આશ્ચર્ય છે ૧૯

બિંબ મારે ફૂલદી મગાવવી

પછી સધનો તે જ્યારે પ્રાપ્ત કરીને તે પોતાને ઘેર
ચલે અને ફૂલદી જાવચ તે સર જ્ઞાત તેને લખાવ્યો. ૨૦ ફેરફાર
પણ સધની જાણા માન્ય કરી ગયા સમરે આગમન ખાજુમાંથી
મિનપ્રતિમા મારે સિદ્ધા જાવવા મારે પોતાની જાણા પાળનારા ફેરફાર
એક પુરુષને રવાના કરા. ૨૧ એ પુરુષો સમરસિદે જાણી જાણી
જ્યારસન ખાજુના રચામી ઉપરની ચોન્ન વિવિધ સાથે લાંબે તેમજ પુષ્પળ
ભેડો ભેળે દર્શથી તે તરફ જાણી નીકળ્યા. ૨૨ તેઓ જ્યારે ૧૫માં
ભેડો એ ફેરફાર રાખથી આમિત ત્રિસંચયપુર નામના નગરમાં
તરફ જઈ પહોંચ્યા. ૨૩ ત્યાં મહીપાલદેવ નામે રાખ
રાખ્યો કરતો હતો, તેણે જાન્યથી જ્યારનીનેજ માસ, મહિર કે વિજયા
(જાન્ય)નું જાણુ કુટ ન હતું તેમજ પોતાના ફેરફાર પણ તેણે
પ્રજામાં તેનો પ્રચાર જ્યારે ૨૪ હતો. ૨૫ તે પોતાના દરબી પડે
મુદ્દાનો પણ કરી પણ કરતો ન હતો, અને તેણે રાખમાં દુન

પ્રસન્ન ક્રી. ૪૬ તેમજ નીચે વર્ણવી મહેસુલ માલુમ કરીને સર્વ સિદ્ધા સેવોદ્યોગે વાતોમને હાથિય દાન પણ આપા. ૪૭ જાનકો ચોનીઓ તથા રમણી બીઆર વગેરેને યાદનીતિ તિલામ્બિક કમળ સાર્વજનિક સમાવરો (જાનકરો) પણ તેઓએ ખુબી મુખા ૪૮ એ રીતે સર્વ સમાવરો તરફ કરાયા પછી પોતાના મરીને ત્યાં રાખીને મીમાન મહીપાલોવ ત્રિસમજાવરમાં પાછા આપા. ૪૯ મહીપાલોવ અને સુમરસિદ્ધ હોવા મેલસેવા મહાસેનાના નજીબવાદી ખગર ભલુતા હતા અને મજબી સુખના પણ મેલસેવા હતા. ૫૦ નીચે વર્ણવી કરીવરોએ પણ જાનકો ક્રી. ૪૬ પાસે જોડાઈને જારલ કરી લેવી જાનકો ત્રિસમજાવર તેઓએ એક સિદ્ધાની પદ નહાર કરી. ૫૧ પાસેની બીની કરીને એ સિદ્ધાની પદને તેઓએ લેડ તરે લેવા મધ્ય વિભાગમાંજ એક સીધી હાલ તેઓના ભેદમાં જાવી. -સિદ્ધાને વાતોમને તેઓએ લીરામની લેડ ૫૨ આ વાત સમરસિદ્ધના ભલુવામાં જાવી એટલે તેણે (સમાચાર હોવા યાદ) પોતાની પાસે આવેલા માલુમેલાય હોવામા ૩ નીચે નવી કિચી આપે. ૩ સુમરસિદ્ધના એ હોવા પ્રમાણે કરીવરોએ કરીથી એમજ કરી સિદ્ધા કાલપાનો જારલ કરી પણ પાસેના કિયાતન મેલસેવા પાછી નીચે સિદ્ધા પણ એ કાલપાના રૂપમાં જારલ આપી. ૫૩ તે તેડી રાજાના મરી તથા સુમરસિદ્ધના સેવોદ્યોગિત વગ અને ભુવલવા કમળો નિશન કરી રાજના આસન ઉપર સમાવે કરી. તે પછી નીચે તે સાસલેલા તથા કરી પણ પ્રકાર કરીને મરીને મેલસેવા માલુ ૩ ૫૪ તે મરીપર. ૫૫ સર્વ જાવોમાં સિરામ્બિક ૭ અને કૌનકમની તમામ ૭ કરી તેં જાવુ જવાનીના નેતુ જાવો ૩૫ કરી. અને જાને તારી સાપર્મિક હોને કરી તેં જાવો સમજ પણ કરી નહિ અને આ કાર્યનો જારલ કરી. આમ કરી

બિંબ માટે ફજાહી મંજાવવી

૧૭ હેવ તેમ જનમાં હર્ષ પામીને આ પ્રમાણે કહ્યું — ૩૫ = અરેબર,
 આ સુમરસિંહને મન્ય છે અને તેની જન્મ પણ સારણ છે કેમકે
 આ કવિસમ્રાટ જ્યુ તેની મુદિ સત્યપુત્રને જન્મસરનારી છે ૩૬ તેમજ
 મને પોતાને પણ મન્ય છે કે જેના તાબામાં આરાસલુ પત્થરની
 ખાણ છે તે આ આલુ મારા તાબામાં ન હોત તો આવા પ્રસંગે
 માત્ર સ્થરલુ પણ કોણ કરત ૩૭ હું પાતાક મત્રી સાથે સુમરસિંહ
 તરુથી આવેથી આ બેઢને તમે પાછી આપીલો. કેમકે જ્યુવાધાર્મિક
 કર્મમાં આજ્ઞાથી મન કેમ સેવાય ૩૮ ધર્મનું તો મન, પરિવાર
 તથા કવિત મુદાં આપણ કરીને પણ ઉપજન ન કરવામાં આવે છે
 તેમ ધર્મને માત્ર જાણી બેઢથી આપણે જ્યુ કેમ સુચાવવો
 નોંધીએ ૩૯ આજ્ઞાથી આજ્ઞાથી પ્રતિષ્ઠા મળે પાટો
 મદલુ કરનાર પાસેથી જે રાખનો કર સેવાય છે પરંતુ
 હવે જે કરેતો પણ હું ત્યાગ કરું છું ૪૦ બેઢસુખ નહિ પણ
 આ મર્ષ કરવામાં જે કઈ નોંધીએ તે સર્વમાં હું પોતે સહાય કરીશ
 અને તેથી આ મર્મનો પુણ્ય ભાગ મને પણ પ્રાપ્ત થશે ૪૧ એમ
 કહી તે રાજા સુમરસિંહના માલુસોને તથા પાતાક મત્રીને સાથે
 કઈ આરાસલુની ખાણ ઉપર ગયો ૪૨ ત્યાં જઈને તેણે આરાસલુની
 પાટો કહનારા હર્ષ કારીશરને પોતાની પાસે બોલાવ્યા અને સંમાન
 પૂર્વક પ્રતિમા માટે સિંચા આવવાના ગદ્યની આજ્ઞા કરાવી ૪૩ તે વેળા
 કારીશરેએ પોતાની ઇચ્છાનુસાર જે રાજાની આજ્ઞા કરી તેના કરતાં
 પણ અધિક દ્રવ્ય આપવાની મહીપાલ રાજાએ ખુશી બતાવી ૪૪
 તે પછી મુજ વારે, મુજ મુદર્તે અને મુજ નાથને મહીપાલ રાજાએ
 આજ્ઞાની પ્રથમ પૂજા કરીને બિંબમાટેની સિંચા કાઢવાનો આદેશ
 કર્યો ૪૫ તે વખતે સુમરસિંહના માલુસોએ પણ બોલ્યું, મુવર્તનક
 બંધ કરો વલ તથા લાંબા (પદન નીચા) ગમેરે આપીને કારીશરેએ

મુખ્ય વાચકોને પણ પુષ્કળ ધન આપી તેણે મરેલા ૩૧ એ
 પ્રમાણે વધારવું કરીને તેણે સંપત્તિને લઈ લેવાની આવી
 નિમિત્ત કરી ૧૦૦૦ સંપત્તિ આપેલી કુટુંબી રાજાવાળી મૃતિ
 માટે એક નિર્ણય લિખાપાટ લેવાર થઈ ગઈ ૭૦૦ માટે તેણી કુ
 ઋણિયા બાવુ કે વરુણાથ મનીએ આપેલી લિખામાંથી કાઢી
 આ વિષય સુધી જઈ આવ્યો જરૂર કુટુંબ કરીને અને આપણે આપે ૧૦૦૦
 તે માનવો કરી પ્રથમ ૭ પ્રમાણે કાઢી લેવા પ્રમાણે કુટુંબ ૩૦૦
 મુલ્યવાળું વચન પાસે લેવાની રેખાની પેઠે કાઢી લેવામાં થયું નથી
 નહિવાળું નથી ૩૧ તે મુજબ સંપત્તિ આપેલાનું પુરોણે સુમતિસહી
 કુટુંબ કે તે સાથે ૧ મુલ્યવાળું કાપતું કરી લેવાદિયેના કાપાર ૧ કો
 નેણે ૭૦૦૦૦ એક એકાએક મુલ્ય તેણેના લેવામાં કો
 ૧ પણ નથી આપણે તેથી કરી કાઢીને સુમતિ
 પણ લેવામાં ૭૦૦ માટે આપણે લખાવ આ પુરુષાર્થની
 વડામણી કરી લખાવ અને મુખ્ય સંપત્તિ તે કરી લેવા માટે કરીને
 વચન આપે ૧૦૦૦ આ માનવો તેણેના કાપાર એક પુરુષાર્થનું પુરુષ
 આપી કાપાર કે મુલ્યવાળું કાપાર મુલ્ય તેણેના કુટુંબ કાપાર કાપાર
 થઈક માટે સંપત્તિ ન વિષય મન આપણે આપે ૭૦૦૦ ત્યારે સંપત્તિ
 આપણે— ૧૧ પ્રમાણે કાપારના ૭૦૦૦ તેમ કુલ્ય તેણેના
 કાપાર પણ મન ૧૧ ૩૦૦૦ તેમ એકાએક લેવા તેમજ પાન
 નીક ને પાન મુલ્યવાળું આ વાતોને એ પ્રમાણે નિર્ણય
 કર્યા ન પડી મન ન તે પર્ષત્તી પ્રમાણે કુલ્ય પુરુષાર્થ
 વડામણી કરી આપી અને પડી કરીને સંપત્તિ લેવા સંપત્તિ
 વચનનું પ્રમાણ કરીને પાતપાતાને લેવામાં આપેલી કરી કાપાર
 કાપાર આપણે ન સા માને લેવા થઈક લેવા પણ મુલ્યવાળું
 આ કરી પેઠે સંપત્તિ ને આપેના પ્રમાણ કરી લેવા આપણે

બિંબ માટે ફસફી મંગાવવી

તે તને ચોખ હતું ૧૫૭-૧૮ એ કે આ કાર્પસિક્કિમાં તે સમસ્ત
 સિંહનું શાગળ સતત અવિચ્છિન્ન છે-અમત છે અને તેજ સર્વે
 પ્રમાણસત છે ૧૯ તે ખજુ હવે તમે આ મોહમાથી નિવસિયાને
 બહાર કાઢો. આમ કહીને તે સ્થાન બતાવી તેઓ બન્ને હજુવારમાં
 અંતર્દિવ વાસ કર્યા. બીજે દિવસે પ્રાતઃકાળમાં મંત્રીએ તથા
 સુમરસિંહના સંવેદાએ કપડાં બદલ્યાં તથા શાસનદેવીનું પૂજન કરી
 જમન તપ્ત પારણું કાઢ્યું ૨૧ અને તેઓએ બતાવેલા સ્થાને કારી-
 મરોએ જાનકપૂર્વક ખેડવા માંડ્યું. ૨૨ એટલે તુરંતજ દેવના પ્રભાવથી
 તે સ્થળે સુખપારેના કાષ્ઠો ૨૫૪૦ થતાજ એક સિંહા બહાર
 નીકળી આવી. ૨૩ એ સિંહા મદના કિરણો જેવી સ્વચ્છ હતી,
 સ્ફટિક મણિના જેવી ઘનઘન હતી અને સુમરસિંહનું પ્રત્યક્ષ પુણ્ય હોવા
 તેવી દેખાતી હતી. ૨૪ કારીમરોએ તે સિંહાને ખજુ બળમાં પકાવી જોઈ
 અને તેના ખજુ નિર્દોષ હોવાનો નિશ્ચય કર્યો. ૨૫ તેમાંથી તેઓએ એક
 નિખરે ચોખ પાટ થઈ કાઢી. ૨૬ તે સમયે મંત્રીશરે એક સિંહા
 છુદ નીકળી છે અને તેમાંથી એક પાટ ખજુ મદદ થઈ છે. ૨૭
 આવી બન્ને એક માણસદ્વારા સુમરસિંહ તરફ મોકલી આપી. ૨૮
 એટલે તે માણસે પાટબુનવરમાં બાંધને ફેરવને તથા તેના ધ્રુવને
 સિંહાપાટની સિદ્ધિ વિશે વધામણી આપી. ૨૯ તે સાંજના દેશમાં ખજુ
 વધામણી શાસનદેવ માણસને જે રેકથી વસાવે તથા સુમરસિંહના સત
 સાથે સુવર્ણની એક છબી બેઠે તરીકે આપી. ૩૦ અને ૩૧ મેટા
 બાપાઓને, સાખીઓને, માનકોને તથા માનિકાઓને એકત્ર
 કરી મહેલસરના આરત કર્યો. ૩૨ વચ્ચે તેણે શાસનદેવના કામતી
 વચ્ચે, સુવર્ણના જાલકો, પાનખીમાં તથા હારતોરા અર્પણ કરીને
 વધામણ રીતે સંપત્તિ સ્થાપત કર્યો. ૩૩ અને જે સ્તુતિપાઠ તથા
 મંત્રોના સ્તુતિપાઠનાં ગરજો મોતરકે ગામ રજા હતી તેઓને તથા

તેની પાછો પાછામાં આવતી હતી. આ રીતે મોટા જારજી
 તે શિલાપાદને મળીને ઉતરાળી ૭૨-૭૪ એ મહાન રથ ડુકા-
 રસેના નામના ચામના ઉપનની સપાટ જમીન પર ત્યારે જામ્યો
 ત્યારે ત્યાંથી જ્યારે પણ આમળ ચામ્યો નહિ ૭૫ તે સવને ત્રિસ
 મમપુર વમેરે સ્થાનોમાં રહેનારા સર્વે ત્યાં જામીને જામ્યો-જી
 રથપૂર્વક મોટા ઉત્સવો કરાખ્યા ૭૬ નીચ તપ્પણી મળીને પાલક
 નવર તપ્પ જેક ચાલુસને મોટાની સાધુને જગત કોનારાળી ૭
 પ્રતિજ્ઞા થાડેની શિલાપાદ કુમારસેના આથ કુળી જાળી પડેતી
 ૭૭ જા સાંભળીને સમરસિંહ પણ મેલનો જાનિ સાંભળીને
 જેક મવૂર પ્રસન્ન થાય તેમ પ્રસન્ન થયો ૭૮ પછી તેણે ઉત્તર
 જાળો લાવવા થાડે પ્રત્યેક મામે પોતાનાં ચાલુસો મોટાની ઉપા
 ને ચાલુસોએ પણ સર્વે મેલણે વપાસ કરવા ચાડી ૭૯ ત્યારે પેત-
 પેતાના ચાલુસા જેને નમવાન નમ્યો હતા તેની લાખી સર્વે થોડા
 સમરસિંહ પાસે આવવા લાગ્યા ૧ તેઓમાં પ્રથમેક પેલુલો હતા,
 પ્રથમેક રથપૂરો હતા, પ્રથમેક વાલુલો હતા અને પ્રથમેક
 જાળો હતા તેઓ સર્વે જાતન રથપૂર્વક પેતપેતાના નમ્યોને
 સમરસિંહ પાસે વાળ્યા હતા ૧ સાધુ સમરસિંહ પણ તે નમ્યોની
 ખણી મોટી હીમત જાપતો હતો તે નેળને પ્રથમેક ચિન્પાદિ
 ચુખ્તો પણ જા પ્રમણે કોલો હતા-૧ ૧ જાળો પન્ન છે જા પૂર્વર
 જામીને, જેકા પર્વમદિરના જાળે પાલક કરનારો સાધુમેક સમ-
 રસિંહ રહે છે ૧ જો જા સમરસિંહ નહતો તો જામકાજના સમરથા
 મોરસેને નાચ જમાડેલા સામુજ્ય મહાવીરનો ઉદાર કેમ થાડો ૧
 જાળો! પન્ન છે સમરસિંહની ચાલોને, જેણીને પેલકાવજીની જામિ
 કેમ રાતને જન્મ જાય છે તેમ, જાતના પાલકા સમરસિંહ
 ડુકો જન્મ જામ્યો છે ૧ ૧ તેમજ પન્ન છે સમરસિંહની જિતો

બિંબ માટે ફેલફી મંગલવળી

જાતી રહો. ૮૭ તેજે ફરી પશુ પાતાક મત્રી પાસે ડેટફુંકે પન તથા
 સેવોને સ્વાન્યા કર્યાં. કેમકે તેવા કાર્યનો આરભ કરીને ક્યો પુરુષ
 પનના ખમની મજુતો કરે ૧૮૪ નીકર તરફ પાતાક મત્રીને પશુ
 આરે તે નિર્દોષ સિંહાપાટ ખાણુમાંથી નીકળી ત્યારે, કારીયરોને
 મુરજીનાં કંકણ તથા પત્થ વગેરેનાં કાન આપીને સતોખ્યા. ૮૫ રાખ
 મહીપાટ પશુ તે બિંબસિંહાને નીકળેલી સાંજળીને વને વધાવવા
 માટે જાન ૧૫૫૬ પોતાના નવરમાંથી તે જાણુ ઉપર આખો. ૮૬
 તેજે તે પ્રત્યક્ષ જાણવાન નીકળ્યા હોય તેમ માની લકને કંતુરી,
 કપર તથા પુષ્પા વગેરેથી તે સિંહાપાટનું પૂજન ક્યુ ૮૭ મેઘાં
 મેઘાં ધમેજ આખ્યાં, વાન તથા સમીવનો આરભ કરાખ્યો, એકાં
 જથેલા સેવોને જાનનીમાં જર્જણુ કર્યા અને તે નિમિત્તે મેઘાં ક્લિસવ
 કરાખ્યો. ૮૮ તે પછી કારીયરોદ્વાપ તે સિંહાપાટને રાખએ ખાણુ
 ઉપરથી નીચે ઉતારાવી અને આરામજુમાં તેનો પ્રવેશમહોત્સવ
 કરાખ્યો. ૮૯ તે સમયે આરામજુની ધને આરેલાં શામમાંભોમાંથી
 અનેક ભાવિકે મોઢા ત્યાં આખ્યા હવા અને તે સિંહાપાટની કપુર
 પુષ્પ વગેરેથી પૂજા કરી રજા દતા. ૯૦ ની ન જાવોએ પશુ મીત
 જાન કરીને મહા જાતીર જાઓવાત્રા વધિરો વચ્ચરોને તથા હર્ષન્ય
 ઠાણદથો કરીને સવ પ્રોથને કેવજ જાન્દમવ કરી મુખે. ૯૧
 તે પછી પાતાક મત્રીને સર્વ યોગ્ય જાણમજુ કરીને રાખ મહીપાટ
 કેવ પોતાના નવરમાં વયો અને મત્રી પાતાક મેઘાં એકે રજ ઉપર
 તે સિંહાને મહાવીને પવત ઉપરથી નીચે ઉતારાવી તે વખતે તેમ
 આમજ પાજાન્યા માર્ગમાં અનેક પુરોઠા વચરેલા હવા, જાજવાન
 ધિગા જલદે તેને જેથી રજા દતા, માર્ગમાં પચથે પચથે ઠાણ
 વાળાં માણસો (ખાયા-ખડીવાવાળાં જાતીને) ખેડી રજા દવા
 અને રજનાં જાને પેઠાંજોની પરીઓ ઉપર અધિશ્ચિન રીતે

કરવામાં લાગે રહે તેવા પુખ્તોને કુમારસેના ચાલ તથા મોઢી
 દિવા ૧૧૭ પાતાક મતી ચોખાથી જોડવા મળજા અને વિદ્યાન તે
 ચાલને તેજી નાથે મોટો જોડ રમ જાઓ દોમ તેમ માનીને
 જાતવ જાનક પામ્યો. ૧૧૮ પછી તે ચાલમાં તેજોએ સિદ્ધાપારે
 તેી ચાલી કે દુરતજ તે (ચાક) નાથે ઠાકુ દોમ તેમ જાંગીને
 છુકો જા રખું. ૧૧૯ તે જોડ મતી જોડ પામ્યો. તેજે હરીથી નીલું
 જોડ મળજા ચાકુ સમરસિક પાસેથી મળવી લીધું. ૧૨૦ અને તે
 ચાલમાં પશુ પેલી સિદ્ધા જેવી ચાલી કે દુરતજ તે પશુ જાંગી
 પશુ જાલવા માં કે કે તેને જાલ જાલજાને જાલુ સર્જા ચાલ.
 ૧૨૧ તે પછી હરીથી મતીએ ચાલુએ મોઢીને સમરસિકને જા
 ચલ જાલવી અને તેજે પશુ નદિ કાલજાં તે જાલુ પશુ
 કે ૭ જોમ માનીને નીલુ માકુ મોઢી જાલું. ૧૨૨ જા
 એ ચાલનીને જોડ જાલુ તેવી જિવાદુરજા મતીએ જાલુસ
 મોઢીને સમરસિકને મળર જાપી. ૧૨૩ ત્યારે એ જાલુ
 જાલુને સમરસિક જિવાદુર જાલવી જાલુમાં જાલુએ અને
 જાલુએ જાલુ. ૧૨૪ તેને જિવા જાલુ જાલુ કે મતી પ્રેરેમાં
 જાલુ લાલક હરીને જે જે જાલુમાં જાલુએ મોઢી લાલ તેજો
 સર્જે જાલુ જાલુ પાલુ, ત્યારે હને નીલુ ચાકુ (૭ ન જાલુ
 તેજુ દોમ તે) જાલુ મળજા. ૧૨૫ જાલુ મોઢી રજા
 જાલુ નથી, જાલુમાં જાલુ નથી તેમ પુરેજી જાલુ જાલુ
 પશુ જાલુ નથી તે પછી જાલુ જિવાને મળરજા કેમ જાલુ
 જાલુ. ૧૨૬ જાલુ રીતે જાલુ સમરસિક જિવાદુર જાલુમાં જાલુ
 જાલુ હો, અને તેમાં જાલુ જાલુ નાથે જાલુ જાલુ દોમ
 તેમ, તેના નેજાથી જિવા જાલુ જાલુ જાલુ. ૧૨૭ પછી તેજુ જિવા
 જિવાને જાલુ જાલુ જાલુ જાલુ જાલુ જાલુ જાલુ જાલુ

ખિળ ખાટે ફેલાયેલ મગાવવું

કે જેને આપણા પુત્રને દેખાવ્યો છે તેમ જ આ ક્રિયાક્રમ ૧૫ દ્વારા
 કુળી જવા પર્વેના (આ સમયસિદ્ધિ) ઉદ્ધાર કર્યો છે. ૭
 ખરેખર યોગ્યતા ધરિત્રના આ સમયસિદ્ધિના રસન કરીને આપણે
 આ સમયે જ્ઞાતિ થવા છીએ. કેમકે સદ્ગુણોનું દર્શન સર્વને પ્રતિ
 કરવા દેવા છે. ૮ તે સમયસિદ્ધિ આ પર્વકર્મને માટે તમે આ
 નિયતોને સ્વીકારે અને ચોખ્ખો ચોખ્ખા કર્યામાં ઉપયોગ થવા દે,
 તમે આ કર્મ કરીને ચોખ્ખા પ્રસિદ્ધ થાઓ. ૯ જ્યારે મુશ્કેલી પડે
 ત્યારે પ્રયોગ પ્રાપ્ત થાય તેમ નથી. કેમકે મુશ્કેલી એક પોષણી
 ભરપૂર ખરીદ કરતો નથી. ૧૦ એ પ્રકારે સર્વ લોકોનું કલેવું સાંભ
 ળીને વિચારવેલા સમયસિદ્ધિ મનમાં વિચાર કરીને દુસ્તર સારા
 સારા વીઠ નાજો તેઓ પ્રાપ્ત થાય છે. ૧૧ તે વખતે જેઓના
 નજર તેને લીધા નહિ તેઓ જાણે કરવાના દેખ તેવા થઈ જાય
 અને (હટ વસ્તુ નહિ મળવાથી) વાળાની પેઠે નિરાશ થવા
 ૧૨ સમયસિદ્ધિ પશુ લોઈ લીધું છે. તેઓના નજર તેને લીધા ન
 હતા તેઓ પલાળ કરવામાં જાય છે જેથી તેને જામત નેવી મળી
 પાછી થાય છે તે મહાનુભાવો. તમારે જોઈ કરવો ચોખ્ખા નથી.
 કેમકે તમે પર્વ નિમિત્તે ચોખ્ખા નાજોને જોઈ લાગ્યા તેથી તમે પર્વ
 ઉપાજીત કર્યો છે. ૧૩ ૧૪ પુણ્ય સંપાદન કરવામાં જાવના જેવ
 મુશ્કેલી છે અને એ જાવના તમારામાં પરિપૂર્ણ છે વળી લાગ
 કહે છે કે જાવના મનુષ્યને જોઈ પુણ્ય મળે છે તેમજ પુણ્ય
 પાત્રમાં જાનુઆરના આપનારને પશુ મળે છે. ૧૫ એમ કહીને
 સમયસિદ્ધિ ભોજન પાન-પીણા વગેરે આપીને તેઓનું સમાન કરું
 અને નાજોના તે તે સ્વામીજીને યેર જગ્યા મારે રજા આપી. ૧૬
 પછી તેણે એક માત્ર કેટલા એક નાજો તથા માપમાં ઉપચાર

૭ આ સ્થાન ૭ થી ૭ સુધી દેખ તેમ જામે છે.

તે હંચકાર રહી, અને જલ્દિ જામ પ્રવાસે મગીએ કારીગરો પડે
તે સિંચાપાદને ગામ ઉપર મુખેથી જામની દીપી. ૧૩૪-૧૪ તે
નેજા સેનીના સમુદાય દુસ્તર માર્ગમાં સહેલાઈથી વસવા જવા માટે
તે સિંચાપાદે મજબૂત ખરીદામાંથી નવાનેશ તે ગામમાં વધારે
જામે જામન કરો હોય તેમ જામન હવે ૧૪૧ પછી મગીયર પા-
તાને મુખ મુદ્દે તે ગામમાં વીર નળે. નેદી દીપા અને સે
મામુએ તેને જામનને ત્યાંથી જામન હવે ૧૪૧ તેમજ પાતાના
સેના સીમામાં મુખી મેદા. હસનપૂર્વક પાતે સાથે જામનને મગી
પાતાના ત્યાંથી કરો. ૧૪૩ માર્ગમાં કાલજોવા વાળા મામુએ ગામ
જામનને પૂરી અને રસ્તા સપાટ કરે જવા હવા તેથી એ માંડું
દેવથી પ્રેમનુ હોય તેમ નેમથી જામન માનવા માંડ્યુ. ૧૪૪ માર્ગે
જવા દેક દેકાએ અને પચમે પચમે તે સિંચાપાદનું લોકો પૂજન વળા સ્તે
હવા અને એમ કરવા કરવા જામને તે સિંચાપાદ બિરાદુ નામન
નવર સમીપ જામની પહેળી. ૧ ૫ જગરે તે સિંચાપાદ ત્યાં જામની
ત્યારે એ નવરમાં રહેનાથ સમે તેનું પૂજન કરીને તેના પ્રવેશમહે-
સન કરો. ૧૪૫ પછી નીચે કિલ્લે ત્યાંથી તે જામન મામી અને
મહેસા કિલ્લે મુખેથી લાંકુ ગામની સમીપ જામની પહેળી. ૧૪૬
સાથુ દેશમે પાતાની એ સિંચાપાદને ત્યાં મુખી જામનેની જામી
એકમે તે તથા તેના પુત્ર નને જામી તેના કર્મન કરવા માટે કૈ
કિલ્લ નવવા. ૧૪૮ અને તેમજ સમમે માં સિદ્ધશીને તથા પાદનુ
સર્વ નામર લોકને સાથે જામ દેશમે લાંકુનામ જામી મગી. ૧ ત્યાં
જામી તેવું જામુ કે સિંચાપાદ જામનત મુદ્દ છે અને મગી પ્રતિ
સમાન જામન છે ત્યારે તેનાં નેમન મગીત મગીમાંથી જામ
જામ જામુએ. ૧૫ જામન મગી પામુ—સિંચાપાદને નેમને દેશમે
નેમોમાંથી હર્ષામુ મગી પામી ૧૫ અને તેનાં નેમ હર્ષાથી પ્રામ

જિજ્ઞાસા માટે પ્રવૃત્તિનું મહત્વ

૧૪૧માં આપીને કમીટી, નું ખેડકર મા. લેખ નામે મામમાં ૭ એક
 દેવી છે તેવી વાત માટે એક માનુ કચવવામાં આમ્નું છે તે દેવતાથી
 અધિષ્ઠિત છે અને મળ્યા છે. ૧૨-૧૨૬ એટલું / નહિ પણ વાત
 વખતે પચાસ માણસો લેવા ઉપર બેલે છે તે પચ્ચ તે માનુ બે ઘણ
 એટલું જતારે જોઈએ માત્ર બે જગતો વડે માનુ દ્યવ છે
 ૧૩ આ માનુ પોતાના જાતને ઉપોદ્ધ કરીને દેવી પોને તને આ
 પદે, જેથી તારા મતોરથ સિદ્ધ થશે. ૧૩ સાક્ષત દેવીનું આ વચન
 સાંભળ્યું સમર્થસિદ્ધ પોતાના આમાને ત્વરમાં સર્વાધિક માનવા
 લાગે. અવધ માત્ર જટ કરેલો-માર્ગ ખૂલે પડેલો થશે. પ્રત્યક્ષ
 હરીમાર્ગમાં આપીને જ્ઞાનદ ન પામે. ૧૪ તેવું પ્રાનદાસમાં
 પાતાના પિત્ર આગત જાને દેવીને તે સર્વ આરોધ કહી સહ
 જાન્ય એટલું વાત પિત્ર પચ્ચ દેવીના લગનથી પાતાના પુત્રને લા
 નવાઈ માનવા લાગે. ૧૫ તે પછી બે માનુ કચવવા માટે સુખ
 પસિદ્ધ નૈધરી કરી છે તે સમયે દેવીને માહસબા દેવિન્ય એક ગુજારી
 તેવી પાને આજો અને જાન્યા—“દેવીએ અને જાણા કરી છે કે
 સુખપસિદ્ધ પાત્ર અને નું ક? મા. માત્ર વડે ગુપ્તથી તે વિશા
 પાતાના હૃદયમાં જઈ પડેલ. ૧૬-૧૭ માટે દે સાપુ! દેવીને
 આપણ આ માને ગુ જાપા પિત્રજ જા બે, દેવીની ગુપ્તી તારા
 સર મતોરથ સિદ્ધ થશે. ૧૮ સાપુ સમર્થસિદ્ધે દેવીના વંશજને
 વખતે જાણકાર વતરે આપીને સારી ગીત સુતોપોષ અને પી વાત
 માટે તપી સાથે પાતાના માનુજાને રચના કર્યો. ૧૯ તમને દેવ
 તાથી અધિષ્ઠિત અને મળ્યા જેનું તે ના જાને ગુમારવન્ય વખતે
 જા પડેલ્ય અને તે માનુ પાને સુખત કયું. ૨૦ પછી મરી
 વતરે હાં પ્ર પાને તે માને વિશાપદની આગળના આનંદ સહ્ય
 કયું અને તેના ઉપર બે વિશાપદ જેવી વધવધ માંથી કે જેવી નરેજ

બિજા માટે ફેસિલી મગાવવી

જ્યાં મળે, જ્યાં તેણે કુકુમ, કપૂર તથા ચંદન વગેરેથી દિવાપાટની પૂલ કરી ૧૫૧ તે વખતે હ નરો મરીચાઓ તથા હળોરો સુતિ પાળી ત્યાં એકાદ મળ્યા હતા, એથી સમર્થસિદ્ધે પિતાની આજ્ઞા પ્રમાણે વસ્ત્ર વગેરે આપીને તેઓનું સમાન કર્યું ૧૫૨ બીજા બે કાળે પણ મર્યા, આસોપાદ્ય, રંગરો તથા ગોરસગાંવનેરે પુરોષથી અત્યંત પ્રસન્ન થિત તે દિવાપાટનું પૂલ કર્યું ૧૫૩ અને અવિષ્કાંતની વસ્તુમાં હૃદય ઉપચાર કર્યું કોઈ ઉપચાર આપી શકાય નહોતો વચનને તેઓને સૂત્ર કરી આપ્યું અને તે દિવાપાટને અવિષ્કાંત કન્યાનાં પિત્ર માની માખડો પૂલ્યા હાથ ૧૫૪ વળી તે વખતે વરદિગ્દેશના ખનિજોથી, નીલચાનના સુગંધોથી અને લોહના રાસાદ્યથી અત્યંત મજા રહેલી દિવાપિંડ બને રેલબનાં ઝુલુમાન કરતી દોષ તેમ જામનું હતું ૧૫૫ વળી તે સમયે માદ્યુનનરમાં તેણે કાંઈ પણ આગમ મુદ્ધન કે રૂઢ મનુષ્ય ન હતો, એણે એ દિવાપાટના રચન કર્યા ન હોય સર્વ મનુષ્યે પણ એકી સાથે જાનકા પામીને સાદુ દેહકને તથા તેના ગુણને જાણી શકે તરીકે સુતિપાળાની પડે સ્ત્રી દ્વા દત્ત ૧૫૬ વળી દેહક સુતિ સમાન રીતે બોલ્યા આપ્યું તથા પાંચ દશથી સાર્થકિ કાનું પાસપાસ કર્યું ૧૫૭ તમજ સંપાદરીમયેને, ચાંદ આદિ રસપાકાને સાથે આપ્યાં બીજા માખડોને જગડીને તથા સાર્થકિએ પણ સુવર્ણના જાલાર વગેરે આપીને સતેજા ૧૫૮ વળી રોહિત્તનું જાદ્યારજીએ મચાતી પાતાની ઝુલુપથીને સામગ્ર્ય દેહકે દિવાપાટને આમગ મારાડી અને પાત્ર પાતાના રૂકે રેલબનેક સુતિ પાળી તથા બીજા મારાડી સાથે પાતાને પર આપ્યો ૧૬૧ ૧૬૨ વળી દિવાપાટ પણ રોકે ચામ રોકે નમર તથા રોકે ચામમાં રૂકે પાટનું તરફ આમવા લાવી અને આમમાં તેને ચામ-નરોડના ચામને ૧૬૩ ૧૬૪ વળીને તપી પૂલ કર્યા થઈ ૧૬૫ તે વખતે એ દિવાપાટ એમ એમ આમગ આમવા થઈ તેમ તેમ તેમ જ

એમાં મુક્ત દવા તે હોય તો એમાં જોઈએ જાણાર કરીને લેવાને (કરીયેને)
 સિવાયના આપ્ય કરતા હતા ૧૬ મહા પ્રતિષ્ઠા નામે નરનાર ચાર્જ
 થયે તેને પસંદ બીધી કરવામાં આવી અને તે લેવાની અને સ્થિત
 અણવા બાની ત્યારે આજના મુનિએ દુસ્તર તેની મુખ્ય સ્થાને
 સેવામાં બીધી ૧૭ તે નામે દેવાએક અણપાણે, એના મુનિ-
 કતા પ્રમાણથી અણદનમીય દવા લેવા, ધર્મકર્મમાં પણ કર્યા
 કરવા લાગ્યા કેમકે અણપુરણે લેવાયે હોય છે. ૧૮ મુનિએ તે
 અણની પાંચ અણપુરણીય કરીયા છે અને સ્થાનમાં મુખ્ય
 પ્રમાણેના હોય ન હોવા કર્યા પણ લેવા પર લેવાયે ૧૯ છે ૨૦
 અણવા અણપી દેવાએક સ્થાનમાં પણ મુનિએ કર્યા રહેવાન સહ
 મંથી તેના સ્થાનમાં પામે છે કેમકે અણમાં પણ સ્થાનમાં સ્થાન
 થી કરે કલે નથી ૨૧ ૨૨ અણપુરણીય દેવાએક પુણ્ય પ્રમાણથી,
 સાદચપાલન સુદિને અણપી તથા સમરસિદ્ધા સ્થાનથી તે અણપુરણે
 પણ પેલાની મેલે આપીને હાંપુલ વધારે સાદુ (દેવ) હાંપુલ
 દુન નવાથી રહીત થયે અને હાંપુલ લેવા મન કરવાય કર્યા પણ
 ૨૩ ૨૪ અણપુરણીય મુનિએ અણપાની પ્રતિષ્ઠાને મુનિએ કર્યા
 બીપારકુલમાં સાદુ લેવાને અણ પ્રમાણથી ૨૫ એવા દેવા
 આનંદ પામીને પેલાના દુન સ્થાનમાં મુનિ છે લેવા નિવ
 તથા કર્યા મુનિ છે અને તેને પેલાને સ્થાને હાંપુલ પામું છે એવી
 આપણી મુખ્ય હોય સિદ્ધ કર્યા છે. ૨૬ માટે આ પ્રમાણ સ્થાન
 નથી ત્યાં પણ એ કરીને તો આપણે તેની પ્રતિષ્ઠા કરીએ લેવા
 પર મુનિએ કર્યા. ૨૭ આપણી વાલ વળા પાળી લેવાને સિદ્ધ
 પુન પાપસાવામાં મુનિએ સિદ્ધિદસરિને વલન કરવા માટે કર્યા.
 ત્યાં કરીને લેવાએ પ્રમાણપુન કર્યા મુનિ છે આપ પુનના હાંપુલ
 ૨૮ અણપુરણીય અણપુરણીય અણપુરણીય અણપુરણીય અણપુરણીય
 ૨૯ અણપુરણીય અણપુરણીય અણપુરણીય અણપુરણીય અણપુરણીય

નિબર્ન ઘડવું

અવગણ્ય મનવાગ્ય સોમને ઘાન પ્રાપ્ત અર્પણ કરવામાટે ચલ્યા
 ૭૫ આશ્રમક મુનિ પશુ ત્યાં જાવડોઆં ૧૩૧ તેમજે દારીયોદારા
 સિંધાપદને માથ ઉપરથી ઉતારી અને તેને કપક દબાવી
 કચાડીને પવત ઉપર મઘાવવાને ચોખ કરાવી ૧૪૭ તે પછી
 ખરે ભાર ઉપાનવાથ ચોરાથી પુરોને ઘાન વગેરેથી પ્રસન્ન
 કરીને ઝોલા કપે ૧૭ એકમે તેઓએ મુનિથી લાધીએ
 ઘેરાયં વન ઠી સિંધાપદને નાથી ખરે ઉપાનવાથ સર્વ
 પુરોના ખમા ઉપર ની ૧૭૨ પછી તેઓ પહોંચ
 કાપથી વેને પવત ઉપર મઘાવવાને ચાલવા લાગ્યા અને સાધુ દેવદત્તની
 પરિત દીર્ઘિને બાજે ઉપર લઈ જતા દોષ તેમ જાણવા લાગ્યા
 ૧૮ અધરે ભોમલ કચડો સુમર થયો હતો અને તેઓ સુખ્ય
 થઈને અર્પ વિધાત્રી થેવા હતા ત્યાં સાધુના માળુએ તેઓને વહેંટ
 જો ત્ત આજ્ઞા હતા ૧૮૧ એ પ્રમાણે પચમે પચમે પૂજારી તેમજાન
 સિંધાપદ ઇ દિવસે ઉપર મરી રહી ૧૮૨ પૂર અર્ચાએ ઇ મદિને
 પેનપનું વધા પેતાથી લીધું યગીર રોકી રોકીને અર્પ આદિન્યકની
 પ્રતિમાને મઘવી હતી ત્તજ સાધુ દેવદત્તની એ સિંધાપદ દેવની
 કૃપાથી માત્ર ઇ દિવસજ પડેચી ૫ ૧૮૩-૧૮૫

નિબર્ન ઘડવું

તે પછી જનમ દારીયોદાર દેશમંદિન્ય તોમજુદારના અવગણ્ય
 અનર્થ ને સિંધાપદને પાડી છા કરી ૧૮૬ તે વખતે દોઝાના
 આધાનથી નિજમથો / ઇ ૬ નીકળેલો હતો તે પાપથી લાચીને
 મિલની મજના અર્પ અપકર જાણવા હતો અને સિંધાપદમાંથી
 દોઝાના આધાનથી ઉજાવગ રજાને નીકળવા હતા તેઓ પુનર્વાપી
 દિવસ ૧૨૨૭ રોજ દોષનેજ જાણવા હતા ૧૮૭-૧૮૮ તેમજ દોઝાનું
 આધાનથી ઉગી જા જ દેવમથ વગાથી કહવા મુનુની પો
 ચારે દિવસોમાં વગાવી હતી ૧૮૯ આશ્રમક મુનિ, એકરે વિલા

૨૧૧ પછી જનવલ મુલુખના દેશાએક આચારેનિ તથા ન્યોતિ
 રાએ નવુલપા બાલ્યોને એકા કરવામાં આવ્યા કે તેથી મુદ્-
 વની બાગર મુદિ તેવામાં આવે. ૧૧૧ પછી સાધુ દેશમે ઉત્તર
 દિસે તથા મેમ મુદ્વે મુખ્ય આચારેનિ તથા નીલ ન્યોતિરો-
 એને પણ મેસાવ્યા અને મેમ એવા સર્વ બાચોને પણ મેસાવિ
 તેઓની એક સથા કરી તથા બનાડુન થઈ કરનિ ઉચ્ચ જાગરે
 મેસાવ્યા. ૨૧૭-૨૧૮ પછી ઉમે થઈ ને હાલ નેડોને દેશમે ને-
 વિર્વચાએમાં મેડા આચાર્યશાસને પ્રાર્થના કરી કે, દે પ્રભો!
 મેમ મુખ મુદ્વે સાધી આવે. ૨૧૯ જા સાંતની તે સર્વ ઉચ્ચ
 નેવાએ વારવાર મરિમરિ બનુવા મયા થાયા અને જાગરે
 તેઓએ એક નિર્ણય મુદ્વેનિ નિવુન કરી ઓ વહેર મું ૧૨ એ
 વન કરનિ સમા મુખ એકમે દેશમે એક મુખ્ય ન્યોતિ રાની
 પાસે તુરતજ વનપરિયા લખાવી. ૧૨૧ એ વનપરિયા
 કુના ખંડલુથી કલ્યાણી દેશને માધુ દેશનના પર્માનુચારથી મુદ્-
 વના વરનોની એવાથી નામે કલ્યાણ દેશ વેળી ટાળી હતી. ૧૨૨
 ન્યોતિજવાઓએ તે વનપરિયા કલ્યાણ નિર્ણય થામ થામે
 નામે એક મિએ દેશ તેમ સાધુ દેશનના હાથમાં જઈલુ હતી. ૧૨૩
 તે પછી માધુ સમારે આચાર્ય મહાનભેના મરણ ઉપર મહાનુ દિવસ
 કરીને તેમના મરણનું કપૂરના પરામથી પૂજા કરુ અને તેને વન
 મું. ૧૨૪ તેમજ નીલ ન્યોતિરોવાઓના લલ્લામાં મરણના
 દિવસ કરીને તેઓને ઉત્તર વત્રે, હમ તથા પાનનીમાં બપલ
 કરી સમાન આપું. ૧૨૫ જાગરે ચકના દિવસ અને
 મુમરિથી નિર્ણય કરી તથા કપૂર સહિત પાનના નીલ નાથ
 મેવડ મા તે સમારે સુવિધામાં પણ દેશનના પોતાના
 ગયા થાયા ને કિર્તિપાઠ મનુવા થાયા એ રીતે મુદ્વેસ નથી

જિજનું યાત્રું

મુક્તમાને સ્થાપનથી હજીમ્ત થયું છે ૨ ૧-૨ ૨ તે હે પ્રભુ ! તેની પ્રતિષ્ઠા કરવાના અમારા ઉત્તમ દોહવાને હવે તમે દુરસ્તજ સફળ કરો. ૨ ૩ તેમજ હે ભગવત્ ! ઉઘાડી માંડિને કલ્પ પર્વ ત મુખ્ય દેવસરના વિષયો ઉદાર પરિપૂર્ણ કરાઓ ૩ ૪ અને દેવની જમણી માણુ એવીજ સનવાતોથી પુણ્ય જલ્દપદ સમાપ્ત દેખાવતું એક નવું દેવસર પણ કરાઓ ૩ ૫ વળી જવાનાક મડપનો ત્રિશુક્ત-સિદ્ધિ પેતાના પૂર્વ તેનો ઉદાર કરવા માટે ઉદાર કરાઓ ૩ ૬ અને તે જ સત્યને માણુ સમવર્ત પૃથ્વી પર વિદ્યાર કરી રહેલા (વિદ્યારમાન) અરિદતોનું પણ એક નવું દેવસર મૂળનાવકલ સમવા-નના પાજનના આશમાં બંધાઓ ૩ ૭ તેમ જ નિર્ણય સુદિવાના સ્થિરરેખના પુત્ર સાધુ બહુક, નાની નાની આર દેરીઓ બંધાવી ૩ ૮ અને જેન તથા મુખ્ય નામના બે સમપતિઓએ નિત જિજથી કુલ મુખ્ય આ દેરીઓ કરાવી ૩ ૯ વળી સાધુ પૃથ્વીભદ્રની ભણે કીર્તિ દોષ તેવા મિલ શાહીમિનિ નેત્રને એકબે બોલોને પામી નાખતું હતું તેનો પણ હરિવલ્લો પુત્ર સાધુ દેવ, જે મહાઆનસાળી છે અને ઉત્તમ ક્ષેત્રો આપાર છે તેણે ઉદાર કરાઓ ૩ ૧ ૨૧૧ તેમજ જે શાહ જન્ય દેરીઓએ બૂનો વગેરે ઉઘાડી વચ્ચે હતો, તે સર્વને શાહ શાહ પ્રપ્તવલ્લો પડવે કરાવી ૩ ૧૧૨ એ રીતે યંત્રુજન ઉપરનાં સર્વ રચાણી પૂર્વની પેઠે દગ સ્થિતિમાં આવી મર્ત છે અને તેનું એક પણ રચાણ શાહ દેશલે નથી ૩ ૧૧૩ અને વગેરે દોષ એમ શાહ જલ્દી સી ૧૧૪ માટે હવે હે પ્રભુ ! સર્વ અરિદત ભગવાનોના હજીમ્ત તથા દહી પ્રતિષ્ઠા અમારે કરાવી છે. ૨૧૧૪

તે સંભળી સુઝે જોત્યા — “ હે સાધુ ! પ્રતિષ્ઠા મારેનું મુદ્દર્વ અમારે ઉત્તમ દોષ, તમારે તે કરાવી એકબે, તેથી તે સિવર થાવ. ”

પ્રસ્તાવ ૪

મરણપ એવું વિચારે ૧૬, ૨૪ તેમજ એના પંતીપર વાસેપે
 મૂર્ત નાખ્યું. જે મૂર્ત જગતની વ્યક્તિને વડા કરવામાં એક મહત્ત્વ
 ૧૫ થઈ પડ્યું. ૧૯૧૧ તે પછી સ્વચ્છ મૌલિકમુરિને સમરસિદ્ધા
 મસ્તકપર પણ વાસેપ નાખ્યો અને તેની જગ્યાએ જાણ્યો. ૩
 સર્વ સવપતિઓમાં તે મુખ્ય થા. ૧૯૨૧ પછી ફેરબે દુરમે એવા
 સમયે પોતાના પરમાદેના ભેગારિયા જાણિયાની જે પ્રવિષ્ઠ
 હતી તેને હર્ષપૂર્વક મહત્ત્વ અને મહત્ત્વપૂર્વક પેલા ભેગારિયા સ્થા
 પિત કરી તે સેવા પાંચ પ્રમાણના હર્ષના ડાહ્યાકરથી સર્વ દિશાએ
 થાઇ હતી ૧૯૩૦-૧૯૪૦ એ પ્રમાણે ફેરબના ભેગારિયા તે ભેગી
 જ્યારે સ્થાપના થઇ હતી ત્યારે પોપ ચક્રિત્વની જગ્યાથી સ્થાય
 હતી. ૨. ૫ અને તેથીજ એ પોપચક્ત્ર, જે પ્રથમ સંસારિય પ્રવૈભા
 ત્યજ્ય અદ્વાયે હતો તેજ (જે દિવસથી જ્યારજન) પવનિ પેલા
 ની પ્રમાણનો જાણવ નથી. ૭ સર્વ પ્રવૈભા પોપચક્ત્ર સ્થાય
 સ્થાપ ૭. ૨૪૧ પછી તે સમયે કપાઈ વધે, થીસંજના તેડીએ તથા
 સંજન તેડીએ દુરવજ સમરસિદ્ધના સરીરમાં સ્થિતિ કરી. ૧૯૪૦
 અને બીજા તરફ પેલા ભેગારિયાને નજરવાન જગ્યાએ ભેગારિયા
 જાણ્યા તે નજરવાનથી મહા કમુની રમથી રમવામાં જાણ્યા હતા,
 તેઓનાં સરીરપર કમુની વજો જોડાયાં હતાં તેઓના પર કમુની
 થાપ પણ કર્યા હતા તેઓની જાણપાસ પુવરીઓના જાણપર કર્યા
 હતા તેથી સાક્ષ્યનારના મનને તેઓ જાણવ સુખ જાણવા હતા,
 અને તેઓ જાણના થીમમાં કુસરી તેક તથા કવિ સમજા હતા.
 ૧૯૮ ૨. ૬ જાણપાસે કહે છે કે, જે જાણો પાળા દેવ, રમી
 કુસરીને વધી છો તેજ દેવ અને જગતની સ્થિતિ કરેનારા દેવ
 તેઓ ભેગારિયા જાણવ કરે, ભેગારિયાને વહે તે જોનાર અજ્ઞ
 ૧૧ તે પછી પછી પાળા વખતે તેજ રમ કરે એ

સંઘનું પ્રયાણ

મહેસાણા કમિટી તેમજ ચાચીને જાન-માનારિયો સતી ધીને સાધુ દેસમે
નવમ્યાનપૂર્વક સંઘને વિદાયગીરી બાપી ૧૨૬-૧૨૭

સંઘનું પ્રયાણ

૫લી પ્રતિષ્ઠાનો સમય પામે બાપીએ જોડેલે દેસમે સર્વ દેસામાંથી
સંઘને બોધાવવા માટે જાહેર દેશલે પોતાના કુટુંબીઓને વિદ્યાર્થિપત્ર
બાપીને મોકલ્યા. જાહેર દેશલે પોતાના પૌત્રને મોકલ્યા જાહેર દેશલે
પોતાના સહાધારીને તથા બી ન પુરોને રવાના કર્યા અને પાનેમત્સ્ય
રવાના જેવું અને ચાચીને માટે પોતે એવું એક ચિત્ર વિચિત્ર
દેવાલય તૈયાર કરાવ્યું. ૧૨૮-૧૨૯ એ દેવાલયને પાંચપસાનામાં બંધ
બાપીને યુરુ શિવસિદ્ધાર્થિ પાલે તેના પર વાસલેપ ન બાપીએ ૨ ૨
અને ૫ને દેસમે યુગવારે તથા યુગ નક્ષત્ર દેવાલયના પ્રમથાનને
મનમાં વિચાર કરેલ. ૩૩ તે દિવસ બપોરે સમીપ બાપીએ ત્યારે પ્રથા
જુને સાપચાંદી સ્થાપના દેસમે પાંચપસાનામાં જુને સર્વ સંઘને
એકો. ૩૫. ૧૩૪ જેમ પ્રથમથીજ અત્યંત ઉત્કર્ષિત ચિત્તવાળી
બાપીને મહારાજા યુગ વધારે ઉત્કર્ષિત કરે તેમ પોતાની મલક
અત્યંત ઉત્સુક સમ તુલ્ય એકો. ૩૫ ૫લી પોતાના પિતાની
આજ્ઞાથી સમર્થસિદ્ધ આચાર્યને, ઉચાત્પચાને તથા બી ન સાધુઓને
બાપીને ૫ ૬ બાપીને પર નેશાકલા ૧૩૬ તેમજ મોટી મોટી મર
તિનીઓ તથા બીજા ૭ જાણ સાપોએ ત્યાં બાપી હતી તમેને
૫જી સમર્થમિતે બોખાતનુમારે પં બાપી. ૧૩૭ બી ન બાપી તથા
બાપીએ ૫જી સમર્થસિદ્ધના અત્યંત માનથી તથા બાપીથી મનમાં
પ્રસન્ન ૬૪ પાનેપોતાને રવાના કરેલ. ૧૩ તે ૫લી સાધુ દેસમે
૫લી ૫૨ દીક્ષુ મુજીને સિદ્ધાર્થિની બાપી પોતાના ૫૨ વાસલેપ
ન બાપી સાધુ નો. ૧૩૮ યુરુએ તેના લલાટમાં નંદરપતિ જેમ
વિદ્યાર્થી હસ્તાગ્રાહ્ય હન્દના લલાટમાં તિજક કરે તેમ મનપ્રજ્ઞ

મનુષ્યની ઉચ્ચતો સ્થિતિ થતો નથી । ૨૧૨ સુધી વીટાપમે
 દેશમાં ખજુ તે સેના પાલખી ઉપર નેસાને દેવાલખી બાજબી ચાલતો
 હતો અને સપનો નાચક નાચો હતો । ૨૧૩ સુધી સિંહ પજુ ધોરેજ
 ચાલી વીટાપમે ધોરેસ્વાર ચલો હતો અને ઉચ્ચે મધ ઉપર મોડા
 ઇન્દ્રની પેઠે બાહ્યત યોજાવામાં આવી બાજબી ચાલતો હતો । ૨૧૪ એ
 વખતે મહામેરી નામના વાહિજના ઉચ્ચ સુનો થઈ રહ્યા હતા
 તેમજ મહાના પાનિઓ સુલભાવા હતા, જેથી બધી જા
 પામેસો સ્થિતિમાં ત્યાંથી બીજે રથમે ચાલ્યો ગયો હોય તેમ બાઈ
 હતુ ૨૧૫ વળી બીજા પજુ ચાલીર સુધી કરનારાં બસખ વાહિજો
 વાનવાં હતાં, જેથી થોડા માનવાં હતાં કે સત્સુરનો પ્રજોજીવ
 યુ થઈ રહ્યો છે । ૨૧૬ અરે । કેટલાએક બાઈનાં મનુષ્યો પજુ
 જેઓ બધા જાણવાવાળા હતા તેઓ એ ઉત્સવ ભોજને પધની પ્રજોજી
 કરવા બાજબી અને સ્થિતિમાં પ્રાપ્ત થયા । ૨૧૭ થોડાં ધોરેજથી
 થોડાં પજીઓ પજુ બાહ્યમાં ઉચ્ચે જઈ તે પ્રજાનાં ધોરેજને
 ભોજ રહ્યાં હતાં । ૨૧૮ અને વિજય પ્રાપ્તિઓ પજુ તે વખતનાં ચક્ર
 વચીતને સ્થિતિમાં સ્થિતિમાં બાજબી રહ્યાં અને પ્રજાનાં ચક્ર હોય
 તેમ તે ઉત્સવને ભોજ રહ્યા હતા । ૨૧૯ એ રીતે પચમે પચમે ચક્ર થયું
 તથા પેર પેર પુખ્તુ એ દેવાલખ, પડેસે રિવસે શા બાહિસ કુધી થયું અને
 ત્યાં દેવાલખે તથા મધપતિ દેશમે સ્થિતિ કરી ભોજમે સુધી સિંહ
 સુધની સાથે હતી પાટલુમાં ગયો ૨૨ - ૨૩ ત્યાં જાને સુધી
 સાથે તે પૌરપલ્યામાં ગયો અને ચાલ મારે કરી બાજબી
 મહાપાલને સમાજમજુ બાપીને પ્રાર્થના કરી તેમજ નાજોને પજુ
 મધપતિ તેઓને યે જાને બાહ્યપૂર્વક પ્રાર્થના કરી ૨૪
 કેટલાએક જેઓ ઉત્સવને મારે ઉત્સવ હતા અને ચાલનાં રસમ
 બાજબીનાં પજુ નાચા હતા તેઓને પજુ તેજે મોજામાં ૨૫ ૨૬

માત્ર સાર્થક આરોહણ કરે તેમ સામુન્ત હાથમાં યદ્ય પક-
 ઠિને દેવાજ્ઞાપ રથ ઉપર ચડી બેઠો. ૨૪૨ તે સમયે એક સુવ
 સિદ્ધિ બી ચેખાથી બરેસો અને ઉપરના હાથમાં જોમાં નાલીએ
 હતું તેણે એક જાળ લખી ત્યાં આવી પડેથી. ૨૪૨ અને તેણે
 ધાતુ દેવગના તથા સમરસિદ્ધના મસ્તક ઉપર અધુર નિધિની પેઠે
 અધુન નાખ્યા. ૨૪૩ તેમજ એક નાચીએ તમના હાથમાં આપીને
 તથા મીખડનું તિલક કરી ગંગામાં ધુવડી એક માળ નાખીને
 તેણેએ આપીવાર રથ. ૨૪૪ પછી સામને આગમના
 હાથમાં મધ વારિઓના સગ પૂર્વક ધણા / દર્શથી જગતને જગમત
 કરી દેવાજ્ઞાને આગમ મહાત્મ્યુ. ૨૪૫ તે વખતે સામાજમાન એવો
 એક હાથી, જગદ, ધાપીએ તથા પથાજેસો થીડે આવા મહારના
 અનેક ધુમ ધડોડે થય. "એને તેમને ધાતુ દેસમે પેતાના મર્વની
 સિદ્ધિને હાથમાં રહેલીજ માની. ૨૪૬ ૨૪૭ વગે તે સમયે મોટા મોટા
 મુરિએ સૌની આગમ આજ્ઞા હતી અને ધણા મુનીશ્વરે પણ મારે
 હતી, તેથી તે અપૂર્વ દેવાજ્ઞા જાણે દેવમાયમાં વાલી ઝડુ દોવ તેનું
 ધાતુ હતું. ૨૪૮ દેવાજ્ઞાને આજ્ઞા પણ ધાતુઓની પેઠે રતોના
 અજ્ઞાતોથી સુદૃઢિતિત રૂપ પોડેત્યાગ તરીકે દેવાજ્ઞાની આગમ આજ્ઞા
 હતી. ૨૪૯ વગે તે વખતે મોતગદ દેવાજ્ઞા ગદેશ વારિઓના સગોથી
 અને મેલાવણ દોવ તેમ એટલા જથા માણુએ એકાદ મળ્યા હતી
 કે તેમને ઠેરીઓમાં અગાથ પણ ન હતી. ૨૫૦

તે વેદા મર્વમાં એટલી જાણી ચીમી હતી, એથી મોટો
 એક પચસ આજ્ઞાને પણ અમુમથ થઈ પાયા હતી અને એક
 મીખડને ધાતુ / પછી થીયા દોવ તેમ મહાસહરે આગમ આજ્ઞા
 હતી. ૨૫૧ સર્વ સુવનાં પચસથી ઉઠેલી પૂજા પેઠે આજ્ઞા સુધી
 પડેથી હતી અને સુવરની હતી કે અધુન આગમ મરપથી થય

સિવાજીના બીજા ધણા બાચાઓ, જેઓ અનેક પ્રકારના કિનારો, કિનારો સમુદ્રમાં ફીસીતા મળી જેવા હતા તેઓએ પણ પુરોષોમાં જીતમ અને સખના નેતા હેતુઓના બામન ઓ. ૧૮૮ તેમજ બી-
ચિત્રાદ, વાલક માસવા તથા માળવા વગેરે પ્રદેશોમાં
જે પાસે મુનિઓ વિદ્યાર કરતા હતા તેઓ સર્વે પણ કમલ તે સંપર્ક
બાવી મળ્યા હતા. ૧૮૯ તે પછી શુભ દિવસે અને શુભ પ્રદેશે સર્વ
ઈન્દને ભજનારા મીમાન સિદ્ધસુરિ, હેતુની સાથે નવા મો
ચાલતા થયા. ૧૯ તે સમયે સખપતિ હેતુએ સર્વ ઈન્દનેના મી-
સિદ્ધસુરિનો સખમાં પ્રવેશવહેતુવ ઓ. ૨૧

સખમાં આવેલ.

કેન અને કુલુ નામના બે બાઈઓ, જેઓ પર્વતપર
હોઈને સખના નામક હતા તેઓ પણ હેતુઓના કોલકુલની નામને
સખ સાથે ચાલી નીકળ્યા. ૨૦૧ હરિપાલ વડતુર જે મોટીમાં પણ કુલો
(ચિત્રાનો) સખમાં હરી ભજુતો હતા—મોટીઓ નીકળ્યાનો ધણી મરે
હોય તે પણ સખમાં બાવી મળ્યો. ૨૦૦ સખપતિ હેતુઓ પણ સખની
સાથે સર્વ સત્તર હેતુઓના સખમાં મળ્યા થયો. ૧૯૪ દિવસોનો પુન
કુલુ જે મીમલનામના કુલમાં મપસલ સખાન હોય તે પણ સખને
બાવી હજીની હર્વપૂર્વક મળ્યો. ૧૯૫ સખસિદ્ધના સખાનથી સંવર્ત
બાવ્યા હોવાની મનેથી પ્રત્યક્ષ પણ તેને સુવર્ણનો બાપર મનપ્ર
ઓમાં મુખ્ય હોય તે પણ સખમાં બાવના ચાલતો થયો. ૧ ૧ મન-
પ્રમાં જીતમ સેનાને જે સત્તવાસુદિપી કામગીરને પ્રમુખ કરવામાં
મેમ સખાન હોય તે પણ સખમાં નહ મળ્યો. ૧૯૭ પર્વતપરખને
પાસપ કરનારી વીર નામનો જે માનક હોય તેણે પણ હેતુઓના
સખમાં ભજમવાદમાં ભજન બાને ચાલતા થાય. ૧૯૮ તમારો
હેતુઓ નામનો માનક જેણે ગરીબ મનુષ્યોને ઘન બાપી પસંદ

સુધમા આચાર્ય અને મુનિઓ

ને પડી સર્વ મારો, જમી આમથી તેવાર કરીને સુમરના યુધ્ધથી બાલે
આપણ દોષ તેમ, પાનપોવાને રથાનીથી નીકળીને સ્તર ત્યાં
આવી પામ્યા ૧૩૬

સુધમા આચાર્ય અને મુનિઓ

ધોમાન પિતૃવચક નામના આચાર્ય જેઓ સર્વ
ત્રિલોકીય અથવા મહાઆચાર્ય નીકળ સમાન હતા તેઓ પત્ન
વાળાને માટે નીકળ્યા ૭૭ મારિયાકાન્તરિ, તેઓ જહાનમુખીથી
આમલમાં મહાસમાન હતા અને સુરસ્યારિયને પારણ કરનારા હતા
તેઓ પત્ન સપત્ની આપે આથી નીકળ્યા ૭૮ શોપદ્રવક નામના
૩૧ યો સર્વ પ્રતિષ્ઠા પામ્યા હતા અને મહેવનરિયમળ્યા
હતા તેઓ પત્ન સપત્ની આપે આથી માટે નીકળ્યા
૧૩૭ કામલદેવના નામ ધોમાન મુનિસરિ પત્ન વિનાયકની
કોઈ હમણી રાત મિલ આથી નીકળ્યા ૧૮ ભાગ્યદાનમળ્યા
હતાના મુખ કૃપા વિષયક સમાન મ પીંગતિ પત્ન પ્રભુ મિત્ર
આથી માટે આપ્યા ૧૯ કીરધાગાવદમળ્યા કીસરદેવતિ
ત્યાં કીરમળમળ્યા આમાન જનનતિ પત્ન આથી માટે આપ્યા ૨૦
૧૮ પાત્ર નિર્ગિતમળ્યા આમલેતિ પત્ન આથી માટે આપ્યા ૨૧
કોઈ ૨૨ તેઓ પત્ન તે સમયે આથી ૨૩ નીકળ્યા ૨૪
૨૫ નીકળ્યા ૨૬ મળમળને સવતી ૨૭ દેવમળ્યાસ સિદ્ધાન્ત
આથી પત્ન દેવમળી આપે આથી ૨૮ જુદામળ્યા ૨૯
૩૦ પત્ન ૩૧ પત્ન આથી ૩૨ આથી ૩૩ નીકળી
૩૪ ૩૫ કીરનાત્ર ૩૬ મળ્યા કીરમળતરિ ૩૭ પત્ન ૩૮
૩૯ ૪૦ ૪૧ ૪૨ ૪૩ ૪૪ ૪૫ ૪૬ ૪૭ ૪૮ ૪૯ ૫૦ ૫૧
૫૨ ૫૩ ૫૪ ૫૫ ૫૬ ૫૭ ૫૮ ૫૯ ૬૦ ૬૧ ૬૨ ૬૩ ૬૪ ૬૫ ૬૬ ૬૭ ૬૮ ૬૯ ૭૦ ૭૧ ૭૨ ૭૩ ૭૪ ૭૫ ૭૬ ૭૭ ૭૮ ૭૯ ૮૦ ૮૧ ૮૨ ૮૩ ૮૪ ૮૫ ૮૬ ૮૭ ૮૮ ૮૯ ૯૦ ૯૧ ૯૨ ૯૩ ૯૪ ૯૫ ૯૬ ૯૭ ૯૮ ૯૯ ૧૦૦

હતા તેના જાનવના સાતથા ખુર્ખારીઓની ચોરી ટોળી ખસે નહીં
 હતી અને તે પોતે પણ ઘસતા ઉપર સૂઝ તથા ચૂરણને ખરણ
 કરી સાચાવ કરાવણથી હાથે દોષ તેને લગતો હતો ત્યાં તે
 પોતાના ઉચ્ચ સાચ ઉપર આધાર મેળો દોષ તેમ, ઉચ્ચ સેવાપર
 સ્વાર મેળો હતો અને સંધની આગળ તથા પાછળ પોતે બંનેમ ત્યાં
 કરતો હતો. ૩૧ - ૩૧૦ જેમ નિશ્ચિતો પચિત્તન સખ સેવા
 ખર્ચથી કિલ્લાઓને અભય મો તેમ, આગળ આગળ સંધર્ષ ને સંધ
 ખર્ચિઓ થતા હતા તે પણ કિલ્લાઓમાં ફેલાઈને તેઓને મળવી પડત
 હતા. ૩૧૪ ત્યાં મેરીઓ તથા મહાનિહી સખ પણ પ્રચલિતમાં
 પોતા અખ છોડેને બધે બમત કરતો દોષ તેમ લગતો હતો. ૩૧૫
 આગળની પકિત, એને અચોત્તની સંધર્ષપૂર્વક મળતો ને ત્યાં સ્થા હતા
 તે પણ સંધના નામક પુરુષની ઉપરના સામાન વગેરેથી સખ મેળ
 હાથોઓની પકિતની પોતામાં નહીં હતી. ૩૧૬ મુખમાં ને ઘેરા હતા તેઓ
 પણ ઉત્તરના પગમાં મૂકી મૂકીને ચાલતા હતા અને અખ છોડેને
 મળવી આપતા હતા કે મર્જની ચિત્તિ બધી ઉત્તરના દોષી નેઓને,
 ૩૧૭ તે નેળા આગળ પણ મેળાઓના હલુહલુહથી, પેશાઓ
 મોંઝાજારીઓથી અને મુખોના મેલાવણથી બાહ મેળે દોષને
 બધે અર્જના મેળ હતા કે સુઓ, અને મારો મુખ કે. ૩૧
 મેલાઓ પાર્મિક પુરુષો નેઓને પગે માલખાનેડા અભિમત હોઈ
 હતા, તેઓને નેઓને પૂંથી પોતાને ખરિત મર્યા માટે સખ
 મળાને તેઓને બધે પગે પાલી દોષ તેમ લગતું હતું. ૩૧૮ સંધ
 મેળા પણ નિરતર એવા પ્રકારે મુસાફરી કરતા હતા કે એથી આગ
 ખીચવાયા ભાગે અમર સખ મળે ત્યાં ખાલી પૂંથી બધે અમર
 મળે ત્યાં દોષ તેમ લગતું હતું. ૩૧૯ માર્ગમાં પણ સખ મેળ
 મેળા પોતે ચાલતા હતા, એથી એક બીજાથી બુદ્ધ પડી નહો

સુધમા માવડો

જનુર બાનુ વેપાર કરું હતું તે જલુ એ સંધમાં દેવરાજ-ઈન્દની પો
 શામી રહો હતો. ૧૬૦ એટલુંજ નહિ પણ તે માળમાં ગૂંજરાતની
 ખમિ વેપાર લેટલા થાવો. હવા લેવો મલિનો કાઈ પણ સમરસિદ
 જરૂરના રેતેને લીધે સંધમાં જાવવાને પાછો પકવો ન હતો. ૩
 એ પ્રમાણે સુધમા દેવોમાંથી મળી જાવી મળ્યા એટલે દેવલે સુધને
 જામત મળ્યો. ૪ ૧ તે વખતે એ સુધમાં, મકામાં જેમ લાભ
 દેવ તેમ દેવ, કુખ, સદુક અને હરિપાલ-આ ચાર બધા સૌથી
 જામત પામે ભાગ લેવાય થયા હતા. ૫ ૧ બીજા વરસથી સમર
 સિદ મીમાન જામતમાનની સમતિ લેવા મારે મોટી બેટ લખે
 રાજમદેવ વરસ વિદાય થયો. ૬ ૨ તેણે બીજાનસાદેવ પાસે
 જઈને પોતે જાહેલી બેટ લખી જામત રજુ કરી એટલે જાન-
 સાદેને જલુ પ્રમત્ત લખે ધોડાની સાથે એક લસરીદા લેને જાહે
 કરી. ૭ ૪ તે પછી સમરસિદ પેટાળા સ્વામી જાનસાદેવ પાસે
 કુખેને સિદ્ધ કરવામાં મુમર્જી અને પેટાળા નામને મુજ કરી નવા
 જનારા દેવલેક જમાણેની માલતી કરી. ૮ ૫ એટલે જાનસાદેવે
 જલુ સંધની રજા કરવા મારે મોટા જમીરવડના પીર અને પીર
 એવા દેવ મુખ્ય જમાણે લેને સ્વાધીન કર્યા. ૯ ૧ તેણેને સાથે લઈ
 સદુ સમરસિદ સંધના નાવક દેવલે મળ્યો. તે પછી દેવલેવ દેવ
 પેટાળા પુલ્લમાર્જને હાજરો અને પાલખીમાં બેસે દેવલ સુખેથી
 સૌથી જામતમા જામમાં જ્યા લાગ્યો. ૧૦ ૨ સાદુ સદલ-
 પાલો પુત્ર સોમસિદ સંધની પાલખ રહીને વિવિધારણે સંધનું
 રજુ કરવા લાગ્યો. ૧૧ ૩ સારવ મકાનીની પો જેના લાખમાં બાનુ
 લાંબા શામી રજુ હતું એવો સમરસિદ લે મધ્ય ભોજન લખા જા
 મળાન વમેરેની સવડ કરી જાપેને સર્વ થાવોની જામતા લખાતા
 કર્યો હતો. તેની જાસપાસ દેવલેક લેવેરવારો માલતા

નામના લીધેમાં બધા પહોંચેલા ત્યાં થીપાર્થનાથ અવધન
 હોયે પ્રતિમાના સ્વારે રહ્યા છે અને બધા કવિયુગમાં જન્મ મારવેન
 તેમના મરણની સેવા કરી રહ્યો છે ૩૩ પૂર્વે એ અન્નપૂર્ણને તેની
 આજ્ઞાથી જોઈ કરીશરે જાણે પાદા નામીને માત્ર જોઈ જ રાજ્ય
 પરી છદ્ધા છે ૩૩૪ વળી મીનાચેન્દ્રના અધીપતી મીરાન
 હેવેન્દ્રમુએ પોતાની મનઃશક્તિથી સર્વ અભીષ્ટ સામગ્રી સંપાદન
 કરીને તેઓ પ્રતિજ્ઞા કરી છે ૩૩૫ અને તે ઉપરાંત તેમ હેવેન્દ્ર
 રિએ સુમેલિતિય પણ તે ઉપરથી પોતાની મનઃશક્તિને વીરવીધનાય
 કોને જાણ્યા છે અને તેમના જન્મ કવિયુગમાં રહેલા છે ૩
 તેમ રિવસથી જન્મીને હેવેન્દ્રરિએ એ ઉપર લીધેલી સ્થાપના
 કરી છે ૩ એ લીધે દેખા પ્રભાવને લીધે મનુષ્યોનાં સર્વ વ્યક્તિ
 વન જન્મ કરનાર છે ૩૪ સદા દેવલે એ લીધેમાં સ્નાયુ મદાત્મક
 મદાત્મક તથા મદાત્મક—જાદી સુખ કર્મ કર્યા પછી તેની
 જા નિ કોટારી ૩ વળી તે અન્ન અન્નસ્થામાં પ્રાપ્ત્યોને રહે
 (૧) જા જાન જા ના અને સુમરસિદ્ધે કરેલાઓ તથા સુવિધા
 કોન સુવનના અન્નકારો અને વધા કર્પણ કર્યા ૩૩૬ તે પછી એ
 જાના ઉત્થાન કરીને દેવલે સુખ સાથે પ્રવળુ કર્યું અને જાનમે તે
 મીસ્ટનુ (મ પક્ષ) ત્યાં પહોંચેલા ૩ ત્યાં જન્મ કવિયુગમાં જન્મી
 હતા અન્નપૂર્ણના પ્રતિમાઓ પૂજીને તથા મોટા મહીમા માટે કરીને
 તે જનન નન (મ પક્ષ) તથા ૩૩૭ ત્યાં ત્યાં સર્વ વામ-નમરમાં તે
 જન્મ પાળી (૧) જાને હોતો અને મદાત્મક—પૂજા અર્પણી પુણ્ય-
 પાળના ૩ તે હોતો ૩૩ જોમ કરતા કરતા જાનમે સુખપતિ દેવલ
 હોતો રમન સ્વમપતિ હન્દની સમાન હોતો અને ૭ પારસિદ્ધ હોતો
 તે પાંચ જો નામના (મ પક્ષ) જા-નો, ત્યાં પ્રાપ્ત્યોના પુનઃજન
 સમાન મીરાન જન્મ જનને જોઈને તે જાણે જાનુદમાં મને વસે
 હોય તથા જાણવા જાઓ ૩૩૮ તેજે મારિય સમાન સાથે જન્મ

જ્યાં સુધી સ્થાને પહોંચ્યાં ન હોય ત્યાં સુધી એક જીભને મળવા ન હતા.^{૩૨} વળી માર્ગમાં ડાઈ ગોત્ર તળાવ આવતું હોય ત્યાં જુદાં ૭ યોગે સૌથી આગળ પહોંચ્યાં હોય તેઓ સ્વયં પાણી પીતા હતા, જેઓ તેના પછી પહોંચ્યા હોય તેઓ કોળાવણ પાણી પીતા હતા અને જેઓ સૌથી પાછળ પહોંચતા હતા તેઓ કમલજ કાવચાળુ પાણી પીતા હતા.^{૩૩} ફરક ચામ ચામના અગ્નિચાતે સંપત્તિ સુમરસિદ્ધને આપેલો ભોજ કેવી આગળ હતો કુપ-વગેરે પુરુષ પાસેથી હાજર કરતા હતા.^{૩૪} તેમ જ ચામકે ચામકે પાર્થિવ મનુષ્યોનાં રોગોગ્રાંજો અત્યવરૂપથી પૂર્વેક આવીને હર્ષથી દેહકલ્પ મરણ સુખવર્તુ પૂર્ણ કરતા હતા.^{૩૫} સખની એ સેનામાં જુદાં ડાઈ ગોત્ર વાગ્યો એ જીભઓની સખી કરીને પોતાના બળદોને એવા આગળ મથાવતા હતા કે જેથી તેઓ પોતાની પાસે પડતા પોતાના નાખતે પણ ચલતા નહિ.^{૩૬} દેહકાળેક ચામ હાંપીરાગોમા પોતાના ચામને સૌથી આગળ લઈ ત્યાં મારે બપોરે વિદ્યા કરતા હોય, ત્યારે તેઓના ચામમાંથી પડી ગયેલી ખીસીઓ પત્રમાં લાગવાથી પાસે ચાલનારાં માણસો તેઓના એ વિવાદને મદન કરી શકતા નહિ.^{૩૭} જે વખતે સંપ ચામિયા સમયે મુસાફરી કરતા હોય, ત્યારે દીવોએ હાથમાં ચામીને અસખ્ય પુરો કરી પાસે પાસે ચાલતા હતા, જેથી દીવોત્સવના જેવો દેખાવ થતો હતો.^{૩૮} બપોરે દેવાલયમાં યોગ દેવેલા નામકાંકિ શ્રેયસ્કૃત સમયે સિંહર દિલ્હી ભેટાં હતાં, ત્યારે નૃત્ય કરનારા દેવોની પેઠે યોજાતા હતા.^{૩૯} એ સમયે દેહકે સપાને મારે સાર્વજનિક અન્નસત્ર ખુલાં ખુલાં હતાં અને ભોજનાના સમયે હમ્મ સ્વરે કહેવામાં આવતું હતું કે જે ડાઈ મનુષ્ય જુઓ હોય તેણે આવીને ભોજના કરી જાવું.^{૪૦} એ રીતે નિરવરસપણે જાણ કરતાં હતાં ત્યારે સંપત્તિ દેહક, મી સેરીસા

તેવામાં તો વધારાની જાગરણ એક માલુમ રત્ન ભટ્ટીય થી-જાગરણ
ત્યાં જાગ્યો. ૩૫૩ અને તેણે સમાચાર જાણ્યા કે દેવગિરિથી સહજાજી
જાને રત્ન ભટ્ટીય થી સાદરુ-જાને જણા સધાની સાથે જાળી જાળી
પદાંગના છે. ૩૫૪ તે સાંભળીને સુખ હાજરી જાણી અને જાગરણ
સોદને થીયે સુખસિદ્ધને જોય સુખર્ષુ અને સુખમને રોય જાળી
જાગરણ થાય તેમ જાગરણ થયો. ૫૫ તે જાળી સધાજીય સુખસિદ્ધ
સુખજીયનાં મને જાગરણ કરીને સધાની સાથે તેજોની સાથે ગયો.
૩૫૬ તે વખતે જાગરણ થોડેવારોથી થોડાજાગરણ રથોથી, અને
પ્રજાજોથી અને કેવળાયા પુણ્યારીજોથી પુણ્યને જાગરણ
તેમજ થોડાજા સહજાજી પુણ્યને જાળી દેવા અને જાગરણ
જાગરણ થોડાજાને જાળી પુણ્યને તે જાગરણ થોડાજા જાળી
જાગરણ એક થોડાજા પુણ્યને તેજોની સાથે થયો. ૩૫૮ જોય જાગરણ
વસત્વ તથા નૈવ માસને મને તેમ, જાગરણ, સુખજીયને જાગરણ
જાગરણજાગરણ અને જાગરણ પ્રીતિપાત તે સુખસિદ્ધ થોડાજા નને
જાગરણને માસે. ૩૬૦ તેણે થોડાજા નને જાગરણને જેથી પડી
તેજોને પ્રજામ જાળી ત્યારે થોડા જેથી જાગરણ તથા જાગરણ જોયે
જાગરણ થયો. ૩૬૧ જોય તથાજી સુખસિદ્ધ નને જાગરણને
જાગરણ જે જાગરણ જાગરણ જાગરણ જાગરણ જાગરણ, જે જાગરણ !
દીર્ઘમ પર્વત મમપતિજાગરણુ તુ જાગરણ કર. ૩૬૨ તે જાળી રત્ન
લીધ ના સધાજી જે જાગરણ જાગરણો દેવા તેજોના જાગરણો જાગરણ
જોય સુખસિદ્ધે વસત્વ કરું. ૩૬૩ જોય જે સધાજી જાગરણ જાગરણ
તથા જાગરણ નને જાગરણ મીરત્ન ભટ્ટીય નરથી જાગરણ દેવા,
૩૬૪ તેમજ થોડાજા વસત્વથી પ્રાપ્ત થયેલા સધાજીયને
જાગરણ જાગરણ સધાજી જાગરણ જાગરણજાગરણ સધાજીયે થોડા
દેવો જાગરણ જાગરણ થીયે જાગરણને જાગરણ પ્રજામ જાળી છે

સુદશપાત્ર અને સાદંત્ર સુવસાહિત આગમન

સદિત મન્દ હોય તેમ સુમરસિદ્ધ સદિત પ્રવિષ્ઠાપ મદ્યાકાર કરવા સુખ
 થઈ શકાય કરીને મોટા ઉત્સવપૂર્વક તે મદ્યાપવતની પૂજા કરી.
 ૩૪૨-૩૪૩ તે પછી કેસલ પોતાની જાનિએષ દષ્ટિથી શત્રુજન પર્વત
 સામે જ્યારે જ્યેષ્ઠ દત્તો ત્યારે પોતાનાં નેત્રનાં કિરણોથી તેને ગણે
 આકર્ષી રમેા હોય તેવો આસતો દત્તો. ૩૪૪ તે નિરિશબ્દા હર્ષ
 નાં જ્ઞાનથી પરવશ થયેલા કેસલ જાને સુમરસિદ્ધે અમરિજિત
 વાગેદને મદ્યાદાનો આપ્યાં. ૩૪૫

પછી બીજા દિવસે તીર્થના હાજરી ઉજવણી ત્યાંથી
વેળાપૂર્વક પ્રવાસ કરીને રાત્રીભરની તહેવારમાં તે જાણ પહોંચ્યો. ૩૧
ત્યાં પર્વતની પહોંચમાં જ સ્થિતિપાત્રીએ જાણવેલાં સુરજરણે કહિ
સમરસિદ સમ માટે અનેક પ્રકારના વસ્તુઓ જાણવી દીધા. ૩૪૭
જાણના મોટા વાંસેની ઝાડીને પાસે જરણના મહાપવત પહોંચે છે
અને તેની પાસે રાત્રીની પેઠે દેવાલય સમાને છે (૧) ૩૪૮ મોટા
જવંતો કે જેમાં વાસના ઝાડની મહા ટોળી રહી છે તે સમપતિ
દેસલના નિવાસને માટે જવા. ૩૪૯ તે મંડળી ત્યારે જાણુ વાંસની
જવાઓનો અનેથો દુમ-કિંથો દતો. જાણુ કે સમરસિદ પાપાપી
વેરીનું નિવાસુ કરવાને તેવાર કરાખો દેવની : ૩૫૦ સમપતિ
દેસલની જાણનામાં જાણુ પ્રસન્ન દેવનું દેવ તેવા ઉચમ તેજનામાં
અને મોટા વેળવાળા ઉચમ અર્ચનામાં મોટામાં જાણના દતો.
૩૫૧ સમપતિ સર્વજ્ઞ ઉચમના વસ્તુઓ જાણનામાં જાણના દતો તે જાણના
જાણના નીકળેલાં જાણનામાં જાણનામાં જાણના પેઠે જાણના દતો. ૩૫૨

મદ્યપાન અને માદ્યુત સપસદિત આચમન.

ବେଶ୍ୟାମା ହେବା ପିତୃଧାରଣ ପର୍ବତ ଉପର ଛାଡ଼ି ଯାଇଥିଲେ

ॐ श्रीगणेशाय नमः । श्रीगणेशाय नमः । श्रीगणेशाय नमः ।

મસ્તાવ ૫

અથ પ્રમાણે પુરુષાર્થશિલ્પ—

નિવાસિનં પાશ્વેશ્ચિનં પ્રજામ્ય ।

ચીરં ચ તીરે કરમોઽર્ચયિત્વા

શૈલસ્ય પૂજં ચ પયી કર્તવ્ય ॥

શ્રવ્ય સ્મૃતિ રેશશ્ચતુ સ્તુત્ય ઉપર જવું

તે પછી પ્રસ્તુતમાં પાદચિન્ત (પાલીત્યાજ્ઞ) નગરમાં રહેલા
શીપાર્જનાથ ભગવાનને પ્રણામ કરી તેમજ લગ્નગણા કાંઈ ઉપર
રહેલા શીવીર ભગવાનનું પૂજન કરી સંપર્ષિતિ રેશચ, સપ્તમી સાથે
પર્વતનું દૂત ભાગમાં મરેડા ત્યાં જવું ચિન્તિતિનાથ ભગવાનનું
પૂજન કરી સંપર્ષિતિ રેશચ, ચોતલા પુત્રેશ્વરી સાથે ઉપર પર્વત
ઉપર મહાવાને તેવાર મરેડા અને તે તેવા એ પર્વતને જ તેને

સદગુણો અને સાદુલુનું સંપ્રસાદિત આગમન

તે સિદ્ધાન્ત નામે જાણક જ્યુ સપમાં જાણ્યો હતો. ૩૬ શીવસ્તુ-
પાત્ર મળીના વસમાં મનમદિવા સમાન મત્રીધર મી ત્થ પજ્જ
દર્શથી સપમાં જાણ્યો હતો. ૩૬૭ તેમજ મહા, મિત્તલક રત્ન
મિત્તલ વગેરે બીજા જાણ્યો જાણ્યો. જ્યુ પ્રતિજ્ઞામાં ઉત્તરો પરાધીને
તે સપમાં જાણ્યો હતો. ૩૬૭ સાધુ સમરસિદ્ધિ જે સવ માણ્યોની
ચેત્તવ્ય પ્રમાણે સજાવ્યા કરી સર્વને વધારેજા મહા જાણ્યો.
૩૬૭ જુદીમાન પુરોષે જાણ્યું જાણ્યોતિથ્ય કરવામાં કરી પ્રમાણ કરે !
(ન જ કરે) ૩૬૮ જે રીતે સમગ્ર સપનું સ માન કર્યો પછી સમરસિદ્ધિ
ચેત્તવ્યના ને જાણ્યોની સાથે ઉત્તરવર્ણક જ્વળ-પતાકાવામા મેદા
સપમાં જાણી પડ્યો. ૩૬૯ ત્યાં થીરામ અને જુદીમાણી પેરે જાણે
જાણ્યોજે જિપ જે જાણ્યો મરજુમાં જાણ્યો પૂર્વક વહન કર્યું. ૩૭૦
ત્યારે જે જાણ જ્યુ જુદીમા સ્નેહરજ જાણ્યોના મિત્તલથી સરીરે થીરામ
જાણે જાણ્યો જાણ્યો જાણ્યો વગેરે દોષ વેગે જાણ્યોના જાણ્યો. ૩૭૧
તે પછી સપમાં જે જાણ, જે જાણ મિત્તલ પોતાના જુદીમા જાણ્યોની
જાણ્યોના જાણ્યો જાણ્યો તે સમગ્ર સામમોજે તૈયાર કરીને જાણ્યોની
પ્રતિજ્ઞા કરવા મિત્તલ વિમલામગ ઉપર જાણ્યોને વહન કર્યો. ૩૭૨

ચાતુર્થ પ્રસ્તાવ સમાપ્ત

તે પ્રત્યેકી માતાનું વિધિપૂર્વક પૂજન કરુ અને આરતી માલી થી-
 શાંતિનાથના દેરાસરમાં બર્ષ તે અમવાસ્યનું ચતુર વેળે પૂજન કરું ૧૧
 પછી મધ્યહ્ન દેહલ આહિનિય વચેરે વિનેયરેલી પૂજા કરીને
 સપત્ની સાથે કપડિ ચઢનાં ઈર્ષન કરવા માટે ગયે, કે એની પૂર્વિતિ
 વેળે પોતેજ દેહલ કર્યો હતો ૧૨ ત્યાં બઝી તે આખા સપત્ની
 સાથે જોરે રહે અને દરબી પઢાકાવાળા દેરાસરને ભેળે વેળે
 માનું કે સસારસમુદ્ધને સાથે ચાર બધા માટે જા ભેક
 નીકાયાકળ તેવાર કરવામાં આવ્યું છે. ૧૩ એ રીતે એક દિવસી
 તેને મેલો મેલો સપત્તિ દેહલ જીવુએ કુમારિવય અમવાસ્ય
 દિ દેહલ થા ત્ક પહેંચેલ તે દાર પ્રતેક કરી વખતે મેલુચ્છાનુંજ
 જાણે પારણ દેશ તેનું જાણુ હતું. ૧૪ ત્યાં જ્યા રહીને દેહલે
 કીજીઆહિય અમવાસ્યનાં ઈર્ષન કર્યા અને પછી હરપૂર્વક કુલ
 વખતે માલીએ તથા જાણકાથે-વચેરે પુ જ્ય પત્ની રહિ કરી ૧૫
 તે પછી દેરાસરના ચખ પ્રતેકમાં પ્રતેક કરી તેનું ચિત્ત પોતે માણેલી
 આહિનિય અમવાસ્યની પૂર્વિતિ વાન કરવા માટે જાણુ જનુ અને
 હસ્તજા પછી પર લેલી પછી સપત્તિ દેહલ આહિનિય અમવાસ્યની
 સપ્તપત્તિ કરે. ૧૬ પછી પોતે જોરે બઝી જાણુની પૂર્વિતિ એક ભેલી
 પડે તેમ સમાયે એ અમવાસ્યને ભેલી વખતે કેમકે સવચ બચને
 સમજા અમવાસ્ય-કવિયાન જાણુવા ધુર્ધલ બચ્ચકને સપાન
 કરી કરે. મનુષ્ય મમચન નજે-જાનકાજન ન થાય ૧ તેણે જાણુ-
 પૂજા કે પ્રધાન કરીને આહિનિયની તે લેખચય પૂર્વિતિનું કુરો વચેરેથી
 પૂજન કરુ અને પછી તેમને પ્રશ્નિયા કરવાનું ચન કરીને પ્રધા-
 નીવર ઈજવા રહેલ સર્વ જાણુકોની પજુ પૂજા કરી ૧૮
 તે પછી સપત્તિ દેહલે (જાં રહેલી) પાંચેલી પાંચે પૂર્વિતિનું
 તથા (વેળેલી માતા) કુલીનું પજુ પૂજન કરું અને ત્યાંથી જાણુ

મુવ સહિત દેશાનુ રાત્રીનુ ઉપર બધું

મોક્ષના પક્ષીના રૂપ માની લીધા ર તેણે શીસિદસરિ પ્રધુને લે
 વખતે પોતાના હાથો યોગ આપ્યો અને જાને પ્રકાશના પત્નથી
 (પર્વતની નીચે પત્નથી તથા નરકપત્નથી) મુક્ત થાને પર્વતના
 પક્ષીના ઉપર ચઢવાનો આરંભ કર્યો^૩ તે વખતે આસોપાધર,
 સાદા દેવદાર, આંબા અને સાગ વગેરે વૃક્ષોની ખાખામાં વિભાતિ
 થાને અખખતો સમારના તથા સરીરના પરિભ્રમને દૂર કરવા
 થાના ૪ વળે જીં પર્વત ઉપર પોતાની યોગ પદોણી કરીને મધૂર
 સ્વર કરતો હતો તેને સાંભળીને તથા તેનું નૃત્ય નેષ્ટને દેહસાએક
 થતુઓ તે સિખી થઈ તે પ્રમાણે શીલમવાન આમગ વૃત્ત કર
 વાને તે મધૂરનેજ પોતાના અખખક તરીકે કહેવા હતા ૫ બીજા
 વારે હારીત ચોર, આગ, મધૂર, કારકવ અને સારસ વગેરે
 પક્ષીઓ મુઠર સ્વરે નીચ ચાહ રવાં હતાં તે સાંભળીને મનમાં
 પ્રસન્ન થયેલા અખખતો પર્વત ઉપર ચઢવાના પરિભ્રમને ચલુતા
 ન હતા ૬ વળી તે રક્ષો પવતમાંથી ૭ કર્ણા કરતાં હતાં તેને
 મધીર હન્ડ સાંભળીને થાયા આ મધધ્વનિ છે એવી અર્થલેખી
 પોતાનાં વચોને જાણી લેતા હતા ૮ તે પર્વત ઉપર જે પવન
 થતો હતો તે કરાનાના જળાશ્લેષ સાથે મળીને તેમજ હા પ્રાના
 વનમાં અપડાવને થવાજ થીમે થીમે સર્વજ દેહાલે હતો અને
 થોડાના સરીરનો કપર્ણ કરીને તેઓને સતોષ આપતો હતો^૯ સખ
 ખનિ દેહધ, કે બેના સુખસુદાનું અખખતો થાન હતી રવા હતા
 અને જેની પાછળ દેવસમાન તેના ચણે પુષા થાથી રવા હતા તે
 ઉઠે ઉપરના આમમાં ચઢ્યો^{૧૦} અને ત્યાં થાને પ્રથમ પ્રવેશ કરતાંજ
 અર્થિય અમવાનની થાનાનાં તેણે રાગ કરા અને પોતાના મનમાં
 તેણે મા પુ કે દરોહ માતા પોતાના પુત્રીજ ત્યામાં વધ થાવ
 છે ૧ થા સર્વ વિધિને મનમાં અખખા હવે દેહલે, પાને દેહલે

અપ્રમ તથા અપ્રમ મનુષ્યો, જે પ્રતિપદાવિધિને એવામાં ઉત્સુક
 બનીને બાબત હતા અને તેઓ સર્વ માનુષ્યોને ઉપા કરીને પર્વ
 ઉપર ચઢી ગયા હતા.^{૧૭} પછી મામ આસની શુભ તથા અસી ને
 યુગનારને રિક્તે સાધુ દેવસે વાવા કરવા માટે આરે પ્રકરના સુખને
 એકો. એ ૧૮ અને પછી બી સિદ્ધસુરિ વગેરે બાબતે મહારાજોની
 સાથે સાધુમૈત્ર્ય દેવસ સુખની બાબત માનનારા સુમરસિકની સાથે
 કુદપાત્રી નજી લાવવા માટે નીકળ્યો. ૧૯ તેણે કિષ્કિન્ધાનું કુદપા
 અધિષ્ઠિત દેવનું તથા સુવ વિગેરે મહોનું ચિધિપૂર્વક પૂજન કર્યું એકસે
 સુમરસિકે મીસિદ્ધસુરિએ યજ્ઞાધાનથી પવિત્ર કરેલા જ્ય વડે સમગ્ર
 કલ્યાણ કરાવ્યા.^{૨૦} તે વખતે વારિચેના તથા બલ્લવપ્રકરના સ્ત્રી
 પતેવની કુદાઓમાં પ્રવેશ કરીને કમલમ જમણા કરી પાસ હતા,
 એથી પર્વત પદ્મ જે મહોત્સવ એકી બધે જમના કરેલા હોય
 તેમ લાગતું હતું.^{૨૧} પછી મુવાસિની બીજોના પક્ષી. ઉપર તે
 કાળી મહાને સુમરસિક સમગ્ર સુખની સાથે મોટા ઉત્સવપૂર્વક મી-
 જ્ઞપક્ષેવ લમવાનના ચૈત્રમા બાળો.^{૨૨} આ જ્યના કલ્યાણને મોગ
 સ્થાને સ્થાપીને સાધુ સુમરસિકે પ્રતિપદાવ હતાની જાણ થિ સમાન
 સંક્રમે મોને પીસાવવાનો આરમ્ભ કર્યો. તેને વાદવામાં,
 ના માતા, પિતા મમરો, સાસુ તથા પતિ-ના પત્નિ જણા
 સુખના હોય તેવી મુવાસિની બીજ મોગ વધાર કે બીજ રોજ
 નહિ.^{૨૩} પદ્મ સુમરસિકને તે તેના પ્રકારની આર સે મુવાસિની
 બીજો. તે વગા યજ્ઞ બાવી હતી, એજો તેને બાનક ઉપવનનારી
 જા પદી હતી ને સર્વ બીજોને સાધુ સુમરસિકે સંક્રમે મોને
 ચાલવા માટે ઉત્સવપૂર્વક સત્વર નેસાડી લાખી, ^{૨૪} મીસિદ્ધસુરિ પ્રભુએ
 મનુષ્યે તે મગ બીજોના અસ્તક ઉપર વાસ્યો નહ્યો. એથી
 અધિક ઉત્સાહમાં બાવી જાને તે બીજોએ જાને-જાની રજાપૂર્વક

પ્રતિષ્ઠાવિધાન

જાન પ્રિવાજનક (સાવણ) ની તીથે રહેલા શીશુગારિયાની પચાસનું
 ૫૫૫૫ સુ ૧૪ તે સ્થળે પોતે કરાવથી મયૂરની મર્તિ ૩ ને લેકાને
 જામવં ઉપજવે તેવી હવી, તેને જોઈને તેના ચતુર્થા જાતવ હર્ષ
 કરે, તેથી તે સ્થળે તેજે મોલી અને મુવજાંતા ભાદમરે વનેરેની
 જિંદી કરી મુજા ૩ એ પ્રકારે રેલકની જાણતા ભક્તિ ભેળેને
 જાણિયાવળા એ તીર્થ ઉપર પાવજનું ને એક છઠ્ઠ હા, ૩ ને હા
 પજુ એની એ રિજતિમાં જ છે તેજે અપતની પેટે પોતાના દુષ
 (ધીર) ને તે સમયે જિંદી કરી ૨૧ તે પછી સાધુ રેલકે મોજા
 ઉપરથી મર્ષ, ચાચેને વજાઈને દાન કરી જાણીકુ તીર્થરોની પૂજા
 કરી અને સર્વસ્થળે પ્રશિક્ષા કરી ૨૧ તે પછી છે જુનીવજ
 ઉપર મસ્તક મુજાને જાણિયાવ અવવાને મુજામ કરી પોતાના
 પુત્રેની સુખે તે પોતાના જિવાસસ્થાનમાં મરે અને પ્રતિષ્ઠા કરાવવા
 મરે સ્વત્વ તદ્દપર થશે ૨૩

પ્રતિષ્ઠા વિધાન

તેજે પ્રતિષ્ઠાવિધિની તૈયારી કરાવવાયો પોતાના પુત્ર સમર
 સિદ્ધને જાણા કરી ૩૦૦ ના પુત્રો સમાન હોય ૩ તે પજુ તેઓમાં
 દાન એકનું જ જાત જાણુ મર્ષ કરવાને મોજા હોઈને સર્વેકદુષ
 હોય છે ૨૧ પિતાની એ જાણા સંજાઈ કરીને સમરસિદ્ધે પજુ પોતાની
 મોજાવાને મુનિયા મોરવ નેજીવ માની-પોતાનામાં મુનિયા મોરવની
 મોજાવા નેજી મોજાવા માની (૧) ૩૦૦ સેમાં પજુ મહેવાય છે ૩
 સર્વમાં નિયોજ-પ્રેરણા તે જાણુ જાતનું મરણુ ને ૩ ૨૧ તેજે જાણ
 પ્રકારની સ્વમમાં ઉપયોગી મોજા (૧) ઉત્તમ પ્રવિની પકપતે
 વજા સેકો (સુમથી) મુજાવા વનેરે સર્વ વસ્તુ ૩ ને પ્રતિષ્ઠા
 વિધિમાં ઉપરેની છે તેને તેજાર કરાઈને એકન કરી ૨૧ તે
 સમયે સોનામુજા નવ વિજામમાંથી તથા વાજાકમાંથી અને ઉત્તમ,

વાનના દેરાસરની એનાસુ બીજા દેરાસરે એકાએક જ્યુ દેવાર કરાવવામા આવી હતી તે સર્વ એકાએક બાજુ તુર દેરાસર નિર્માણ હતી, સ્તંભો હતી અને તેની આસપાસ રેતી દેરાસરે રૂબરૂ તથા સર્વો પાસરી દેવામાં આપ્યા હતા.^{૪૪} અવધાનના દેરાસરનું જે દાર હવે તેના પર બાવાનાં તુર પાંચામિનું એક દેરાસર ખજુ નાંખી દેવામા આપ્યુ હતુ કે જે ચૈત્યવક્ત્રીના કામચલાનમાટેની નવા નીક મની પ્રદીપ મલ્લની પો સાચુ હતુ.^{૪૫} તે પછી મીસિકસરિએ ચાલને એક વાળીને મહાપ્રાપ્તી એવા ચોરખન, કુરુ, કુરુ તથા કસુરી વગેરેથી ન સાવર્ત પુ વીતરી કાપો.^{૪૬} અને પછી પદીપર (પદીપર)ની પદીએ અગાધી કરેલ પાવનાં પાવુથી પૂરી કરાઈ અવાધી નીચે એસવા લાગી જારે પ્રતિજ્ઞા સમન પડે બાકે એ અસુધી અત્યંત શુદ્ધ દુરિવાળા મીસિકસરિ સુતર બિનમ કિરમાં વ્યા ૪૭ એટલે તેમ વખતે તેમની પાસળ બીજા ખજુ આવાર્ન ચલાવને બિનમકિરમા અજને પાતપોતાનાં આસને કુરુ બીજાના અને પ્રતિપાવિધિમા સાવધાન વ્યા.^{૪૮} તે સમયે સંપર્કિ દેવત ખજુ પોતાના પુત્રી સાથે સ્વાનાસ્ત્રી પવિત્ર વાળે, સુર પવિત્ર વાળે પામ્લુ કરીને તેમજ મીજાની મુઠથી લલાટમા મિન્દ કરીને (કપ ગામા મીજા કાન્દાનુ મિન્દ કરીને) તથા આખો અને તેણે અક્ષિ પૂર્વક બિનમકિરના પ્રવલ કરો.^{૪૯} વ્યા તે વેળા દેરાસરે અગાધ પોતાના મિન્દાને મહલુ કરીને તથા આપ્યા અને દેરાસરે પ્રતિપાવિધિને એવા ચાકી કર્મથી આતમિવચાળા વાળે ત્યાં આપ્યા.^{૫૦} પછી મીસિકસરિ પ્રજુ રત્ન તથા સુવલુની મુઠાએ આગળાંવામાં રાખીને સાવમા કાન્દા રાખીને તથા લેલાવાળા જે વાજ પારલુ કરીને મી બિનમકિરવાળી આગળ કુરુ રવા.^{૫૧} સાધુ દેવત સાકાળે સાથે રાખી અગાધા અવધાનની અગાધી ગાલુએ મેદી અને સાકાળાવ તથા

પ્રતિષ્ઠાવિધાન

સેક્રમે મુલાનું પર્ણ કરવા માંડ્યું.^{૩૬} તે ઓઝો મનજીતના માન પૂરક દર્દથી તેને વાદવા લાગી અને મોઝુબક્ષીને વણ કરવા માટે બંધે મૂલુ તૈયાર કરવામાં આવ્યું ટોચ તેવું જૂઝું તૈયાર મવા લાગ્યું.^{૩૭} બીજા બાલુથી સમરસિદ્ધ, અનેક પ્રકારના દેવ પુત્રો તથા વંશ તે ઓઝોને આપવા લાગ્યો અને પોતાના પુત્રના રજા કપ સમાન તે સેક્રમે નબના જૂઝુંને ડાઘીયામાં નાંખવા લાગ્યો.^{૩૮} ૩૮ તે જહી નિવરિની ચારે દિવામાં નવ નવ પ્રકારની અંતરેદિઓ રચાવી દેવામાં આવી, ૩ ૭ઓ સમરસિદ્ધના પુત્રથી ચારજણુ બંધને ત્યાં પ્રાપ્ત મહેલા નવ નિધિઓની પેઠે શોભી રહી હતી.^{૩૯} તેની આસપાસ ચારે બાલુ લીલા વચના અંકુરો ખસુ મળી દેવામાં આવ્યા હતા ૩ ૭ઓ નવે નિધિઓના અંતરના આનંદથી પ્રકટ મહેલા ચેમાડુગની પેઠે તે શોભતા હતા-ને વર્ણાકુરો નવનિધિઓના દરના ચેમાજ દોલ તેવા શોભી રહ્યા હતા.^{૪૦} તે જહી સાધુ સમર સિદ્ધિ દેવના આરગળા ભાગમાં મહાપત્ર વચ્ચે ચાર ખૂણવાગી એક વદિલા નવાગ કરાવી તે વદિલા એક દામ ઉગી દોષને નદાવર્ત નામનો ૫૬ તેના પર રહી છોકે તેવડી મારી હતી. ૧૦ વદિલા ઉપર સાધુમિત્ર સમરસિદ્ધે એક મહાપ તૈયાર કરાવ્યો તે મહાપ ચાર જૂઝે ગ્રેથા ચાર ચામથા ઉપર નખાયો હતો, તેના ઉપરના ભાગમાં સુવ જુનો એક કજલ આવી રહી હતો, તેની શોભા અતુલ દોષને સર્વ પ્રકારે પરિપૂર્ણ હતી અને વિવિધ પ્રકારનાં જસોથી જનારેલા દેવના સ્વભોની શોભાથી તે અત્યંત મુદર લાગ્યો હતો. ૨ એ મહાપત્ર પાસે આઝુગપ્રગેવ ભગવાનના મુખ્ય દેરાસર ખાડેના એક ખજા દંડ ખસુ મહારી દેવામાં આવ્યો ૩ જેના ઉપર એક મહાન ખજા હરખી રહી હતી. આ દંડને ક્ષત્રીયો પાસે પ્રતિષ્ઠા કરાવવા માટે ભગાજર તૈયાર કરીને ત્યાં રચાવવામાં આવ્યો હતો.^{૪૧} ૪૧ ઓ આપ્તિયામ ભગ

તે સર્વકર્મો તેઓની પાસેજી તુરત કરાવી લીધાં, તે પછી
 મુદ્દતની પદી પ્રાપ્ત થઈ ત્યારે મૌસિકસુરિએ એકવિંશ વર્ષને
 સારા નિમિત્તિઆઓ વડે અપાવવા પ્રતિજ્ઞાના ઉત્તમ મુદ્દતને સાધી
 જાણુ.^{૧૧} અને પછી ઉત્તમ મુદ્દતે સિદ્ધસુરિએ જિનેશ્વરની પ્રતિમાને
 લાલરક્તના મિષ્ટ વશિષ્ઠી લંકા દેખને શીખક વથા વાસકોપ વગેરેથી
 તેનું રૂપન કરુ ને મચોલકે તેને કથાગુપ્ત કરી.^{૧૨} તે વખતે
 સાધુ સપર્વસિદ્ધ વરની પોરખવાળામા ગમે અને ત્યાં રહેવા નવાર્જની
 પદ્મનુ સુચાસિનીના મતલક ઉપર મૂકીને સ્તવર અર્ચનામા લગવડના
 દોહાસરમા જાખ્યો.^{૧૩} ત્યાં એક વાક્યથી વારિયા વાચવા હા થઈ
 અને મીઠું ત રૂપી જિનસતવાનના કુઠોને ચોધ ચાચા લાખ્ય, ત્યારે
 સપર્વતિ સમ મિઠે ગરબી વરિદા ઉપર તે પદ્મ સ્થાપન કર્યું.^{૧૪}
 પછી સિદ્ધસુરિમયુ લાગવમાથી નીકળીને તુરતજ એ પુત્રી પસે
 જાખ્યા અને તેમણે કા ના જુલુથી એ વિખિત મયુ વિધિપૂર્વક
 પૂજન કરુ ને એ રીતે નવાર્જત મગ્ગ ચાંદીને મમવન
 લખ્યાં. મૌસિકસુરિએ કપૂર જાણી તેનું મુદ્દ
 સદિત મન કરી કળિયા કાપને સીધા મેદી નાખ્યો.^{૧૫} તે
 પછી ની ન જુલુ સર્વ જાખ્યોએ ત્યાં જાળીને ભક્તિપૂર્વક
 મિદાલવિધિમા કથા પ્રમાણે નવાર્જની પૂજન કરી ૧૬ શસિક
 કર્તી ના કરી જુલુ શીખક પામેવ અનયાન પાસે જઈ પહોંચ્યા અને કા
 સાધનની સિદ્ધિ માત્ર સાચવાન કથા ૧૭ તે સમયે કુશળાદાને મળીને
 કુળના હાથ ઉપ ૧૮ ના લાલમા કલો તે પોતાને જિતવાય જિન
 અનયાનને કાલ પાકવા માટે તથે પ્રખ્યો દોષ અને તેથીજ ત્યાં
 જાખ્યા દોષ નેમ લાગુ કર્યું. તે પછી પ્રતિપાનુ મુદ્દત ન્યારે
 વામ જાળુ ત્યારે મૌસિકસુરિ ૧૯ની એક કોરીને એક હાથમાં
 અને તેમજ બીજા હાથમાં સોનની એક સજી લઈને તેણે કથા.

પ્રતિષ્ઠાવિધાન

સમગ્રસિદ્ધ જિનભગવાનને સ્નાન કરાવવા સબળ થઈ તેમની યાત્રી
 બાલુ નેમ્. ૧૨ પવિત્ર સ્તુતિવાળા સામત, કે જે પોતાના કુળની મર્ણાત્મનું
 પાલન કરનારો હતો તે, પોતાના સમાન સુસુવાળા સર્વજ્ઞ નામના
 બાળની સાથે ઉચ્ચવળ મુર આખર ખારણ કરી જિનભગવાનની
 આજ્ઞા હોય સ્થો. ૧૩ પછી સેવિકાની નજર ન લાગે તે માટે અરિષ્ટ
 વર્ણવાળી એક અરિષ્ટ રત્નની માગા ભગવાનના વક્ષ સ્થગર્ભા સ્થાપન
 કરી કેમકે આ ભગવર્મા જે વસ્તુ સૌક નસત હોય છે તેની રક્ષા
 કરવી તે યોગ્ય છે. ૧૪ એ કે અર્જિનભગવાન સર્વનું રક્ષણ કરવા
 થઈ સમથ છે જ્યાં તેમની રક્ષા માટે જે રક્ષા-રાખી પહેરાવવામાં
 આવી હતી, તે એમ સૂચવતી હતી કે કામકોષાદિ આંતર
 યુગ્મોથી પીડા પામતા સમમ ભક્તનું આ ભગવાનના રક્ષણ કરતો.
 ૧૫ તે પછી કપૂર, જાન મીઠાણ, અક્ષત, કુપ્પ, પૂપ, કાથાગ્ર,
 અને કસ્ટૂરી વગેરે જે જે વસ્તુઓ પ્રતિષ્ઠાવિધિમાં યોગ્ય ગણાય છે
 તે સમમ ત્યાં મૂકવામાં આવી ૧૬ (અને તે વખતે ભગવાનના હાથ
 ઉપર અર્ધિ અને શકિત ઔષધિ મહિત મહિત નાંધવાયા બાળુ ત્યારે કવિએ
 તેની આ પ્રમાણે યદના કરી:-) હે જિનવર ! આપના હાથ ઉપર આ નીલગ
 સમિત અર્ધિશકિ (ઔષધી) નાંધવામાં આવેલી છે તેનું કારણ
 કે તબ્બુ પુ તે એમ છે કે ભગ્ન સ્થાને વર્ષે અર્ધિ તથા શકિ
 અર્પણ કરે છે. અને આપે સૌથી પહેલાં યદના-એકે કામચ-
 સ્નાના કર્યા આ સંસારભગવતો નાચ ક્યો છે ૧૭ પછી મુક મી-
 સિક્કચરિએ દેસલ આદિ બાષ્પાના કાળુમુક્ત હાથ ઉપર સારથાન
 અને કુલાનાં નાખી રા. ૧૮ એ પ્રમાણે પ્રતિષ્ઠાની સામગ્રી કરાઈ
 રહી એકે સિક્કચરિએ સ્નાન કરાવવાનો દ્વારા મતપૂર્વક સ્નાનને
 આરંભ કરાવ્યો ૧૯ અને કમપૂર્વક તીથ પદિ જિનભગવાનના સર્વ સ્નાનો
 વેળે પાતેલ કરાવ્યાં તેમજ બીજા બાધાને માટે જે યોગ્ય હતી

નિર્જન ક્યુ તથા જનજનના હોય ચક્રાણ તે વખતે પ્રજાને
 જાન જનો સમવાન જાણિશુના હાથને કહ્યુથી ગુણ એને
 જનવત જાનહ્યા જાણી મયા જનો હર્ષના જાણી જાણે નથી
 પાતા હેમ તેમ, કસ્યા હાથા^૮ જણી પ્રજાનેઃ જન
 જનો જિતેશ્વરના મુખ હોય પોતાના નેત્રો સ્થાપીને ચીવ જનર્થ
 જસત જન્યા જનો પુષ્પીયર હોય સ્ત્રી જાણિજિતેશ્વરની કુલજથી
 જાણ હાથા^૯ । પ્રજાનેઃ મનુષ્યો કસુરી જોયે જાણે જનજ
 ન્યા હરીર હોય મુદર વિશેષ કસ્યા હાથા, ત્યારે મીલ પ્રજા
 એઃ મનુષ્યો મુખ જોયે હરજ પાથો જાણે જનજનનું પૂજન
 કરવા હાથા^{૧૦} । મીસાનુંજ હોય માન એઃ જાંતુક જેવી પ્રતિજ્ઞા
 સ્થાપનારાને જાણ પજુ પુષ્પ પ્રાપ્ત જન છે તે જાણીને લીધે હોય
 લીધે નાથ જાણિશુનીજ પ્રતિજ્ઞા કરવાને જે પુણ્ય પ્રાપ્ત થય
 નેને તે પ્રજા જિતેશ્વર જાણી હો તેમ ૭^{૧૧} જે શત્રુજન જઈવ
 હો માન એઃ હાથ જેવી નાની દેહરી મચી હેમ તે જાણ
 વર્ણન કરવાને જનજન-જનજ પુષ્પ પ્રાપ્ત થાય છે તેમ શત્રુજન
 હો મુખ જિતેશ્વર । જીતેશ્વર હોય જનારાને જે પુણ્ય લક્ષ જે
 જાણી પ્રાપ્ત થાય તેન માનવાને જાણે જાણ સમર્થ ૭^{૧૨} જે પ્રજાને
 પ્રમાણે તે સમયે જાન જાણે સુવિ હરી સ્થા હાથ મીતનુજ જાણી
 જે વાયા મન જાણ જાણે જાન મેહરથી પ્રાપ્તને પ્રાપ્ત થયેલા હેમ
 તેમ માનવા હાથા^{૧૩} । જે પ્રજાને જાન જાણે મહેસુલ હરી સ્થા હાથ
 ત્યારે હેમજ દેવાજનના સિખ હોય જનજનક જાણવાને તેજાર થયે,
 ત્યારે દેવાજનના સિખ હોય હોય મુખથી જાણ થયે માનુષ્યો જાણે જન
 થીના જાણા ૭^{૧૪} જનજીના સર્વ હોય જાણ થયે જાણ
 નીસરથી જે જાણા હાથ^{૧૫} તે જાણ સમર્થને મીતેશ્વર પ્રજા
 પુષ્પી હાથે મીતેશ્વરજિતેશ્વરને હાથો રાજ જાણીને તેમજ પ્રજા

પ્રતિષ્ઠાવિધાન

જન પ્રતિષ્ઠાના તે સમય પાતે આખો ત્યારે આદિનાજ ભગવાનની સન્મુખ ઉદ્દેશા સર્વ બોધાએ પ્રતિષ્ઠાનો સમય થયો યથેા એમ સર્વ દિશાઓમાં ઉચ્ચ સ્વરે કહેવા અંડગુ ૭૧ તે વખતે ધર્મસિદ્ધાન્તિ પ્રમુખે િનેશર ભગવાન ઉપરથી વચ્ચે ખનેડી લીધું અને તેમનાં જાને નેમનું એક જાનના સુગ્રામગુ તથા કહુવાગુ અંજન કરીને ઉન્મોહન કુન્નજાને નેમનાં વિહસર કયાં ૭૨ એ રીતે વિષમ મક્કા ૧૩૩૧ ના માપ સુદિ આદ્યન સામવારને દિવસે પવિત્ર ગુપ્ત નમ્રુવ અને જગજન મીન જમ હતું ત્યારે ધર્મસિદ્ધાન્તિ મુઠ્ઠાએ રાત્રી ૧ ૫૧૧ ઉપર ભગવાન ન્યામનરન આદ્યારેજની વચ્ચે પ્રતિષ્ઠા કરી તે સમયે મુઠ્ઠાએ પારિજા પાની ૭૨ દવા દેવક તથા સુખ ધર્મસિદ્ધાન્તિ મુત્રાર્પિત થઈ રહી હતી અને સુવિધાશાલ્ય ૫૧૧મમગ જાનિએ ૬૪ કલા દવા ૩ ૭૪ ધર્મસિદ્ધાન્તિની ૫૧ ઓર ૪ સર્વાર્થજન જન ૧ ઉપર પ્રતિષ્ઠા કરી હતી અને તેમના પડી ઓ સિદ્ધાન્તિ પ્રતિષ્ઠા કરી આ રીત પ્રતિષ્ઠા લીધે દિવસે ઓર જ્ઞાની તથા ધર્મસિદ્ધાન્તિ જાનેનાં નમાનતામ ન ૧૧ ૭૫ વચ્ચે ધર્મસિદ્ધાન્તિ એ પાનના નમ્રુથી ન મજામને પ્રાદિન કયા દવે, તેમને રામદા સ્વચ્છ ૬ ૧ તેમનું તાન તથા સાચું પળા ઉચ્ચ દવા અને તેમનું ઓ મિતેન્ડ ભગવાનની મુદા પાગુ કરીને વિધિ કરી હતી જેથી તેમને ધર્મ જ્ઞાનીની ગુજન પ્રાતઃ કાલ તે પોતામ ૫ ૭૧ જ્ઞાને ધર્મસિદ્ધાન્તિએ મુખ્ય ભગવાનની પ્રતિષ્ઠા કરી ત્યારે તેમની આદ્યારી પામત્યારે નાન કે મુખ્ય રોવાનર ઉપરના જ્ઞાનરહી પ્રતિષ્ઠા કરી ૦ અને પડી દેવકે પાનના કમમ પુચાની સાથે આદિનાજ ભગવાનના ઠરીર ઉપર જાનનું તથા કપૂરનું વિધાન કરુ અને ઉપમ પ્રારના ૩ પા જ્ઞાનિન સાને (નરોને) વિષ્ણુ કયા ૭ તેમજ દેવકે ધર્મસિદ્ધાન્તિ ભગવાનની આમક ૫૧ પાપાન ૧૧૨ ન ૧

હતા. તેમજ સાધુ સદાજીવન, સાદાજી સમર્થજી, સામવ
 અને માનવ-એ પામે નક્કામે પણ પત્ની કૃષ્ણ મરી હતી. એ
 રીતે વડો જ્યારે ચમકોને ઘડો ખાખા હતા, ત્યારે તે વેળે
 ઘોડાને માનવ હતું કે પરસ્પર સ્નેહવાળા બા પામે પામે કે કે
 સુ. ૧. તેમ / મનમાં વિરમવ પામેલા સર્વ સોમ તે વગર પર
 સ્પર સ્નેહ હતા કે તીર્થનો કિલાર ખવા માટે તે પૂરવેજ હરી
 ખાવના ક કે સુ. ૧ એ રીતે જીવવ કિલારથી કિલાર સર્વ
 પછી માપુ દેશન બિનપતિનુ મુખકમળ એવા માટે સિખર કિલારથી
 કિલારા અને કિલારા જાનહવી તથા વેમથી બિન કમવન પતે
 વના. પછી તમુ નવાનક મકપના જીવનના જાવમાથી નતે-
 દીત દેવના મસનના વિભાવથી જ્યારેથી કિલારના દક મુખે
 રેલમી વના. ૧ની વચ્ચે સાધેલા હતા તેથી મોડી મોડી ૫
 તમા પાડી. ૩ અને દેવને નિમિત્તે મલુ કચે તેણે જાવ
 કયા તે નામા અક અક કન અલે મલુ થાનુ નિમિત્તેપણું મેલ
 વવાની. ૪ની દાકીને મેલ દિવાનુ-૧૫, પાડી રેલમી વના
 અને હવ તુ અનેનુ હતું. ૧ તેમજ દેવમેસ્વરનું ચાલ મેલવ
 માટે નાનની તેમ વચ. ૧ ત મ નવાન મુલ અને મરરીના કચી
 જાવન. ૧ ને નામ. ૧ જાવિનામ કમવાને જાવનુ હતું. ૧ તે કિલ-
 ૧૧ ની ત ન નામ. ૧ એ કોનો દક મુખકુનો હતો તથા વડો
 રેલના હતા તે પલુ જાવનુ કયા. ૧ વચી તેમ પેલાનુ કપ
 સમુ. ૧ મ જીવનાના પવત કિલાર અલે નિમિ સ્થાપન મ. ૧
 તથા જાવ ના તેમ દેલમી મુખકુના રેલના, તથા જિલના સ્થા
 ૧. ૧ નિ કમવાને જાવનુ હતું. ૧ દેલમે મસ્તકને અને
 જાવના-સાધન સ્થાન મેલવના માટે કિલુક દેલની તેમ રેલો
 એક સુ. મસ્તકની તથા જાવનિ જાવની, ૧ ૮ વચ તેણે રેલ-

પ્રતિષ્ઠાવિધાન

૬૩ને આજ્ઞા કરીને દેવસરના સિંહર ઉપર ચઢવો.^{૮૦} તે વખતે
 સિદ્ધધરિ ગુરૂએ શિખરના કગલ ઉપર વાસણેપ નાંખ્યો. અને તે
 કગલનેજ દેવલગ્ન પૂજામાં બાંધે સ્થાપિત કરવા હોમ તેમ શિખરના
 કાગ્નિ.^{૮૧} પછી શમનાચક્ર દેવલે સદાચારી કારીગરો પાસે પોતાના
 કાગ્નિસ્તંભની પેઠે ૬૩ની પ્રતિષ્ઠા કરાવી.^{૮૨} અને તેના ઉપર ચઢ્યા
 બેવી ઉત્તરણ બેવી એક ખબલ બધાવી. તે ખબલ, કમકર કલિ-
 કમળના વિભવથી ઉંચે ફરતી રહેલી દેવલગ્ની વિભવમતાકા હોમ
 લેવી શિખરની હતી.^{૮૩} તેમજ સર્વેક ભવચાળના દેવસર ઉપર વિ-
 સ્તાર પામેલી ઉત્તરવલ પતાકા, અલ્પવ લાંબી તથા કાગ્નિ અપરના
 હસ્તક (ધાત્ર) થી ગુહ્ય હોઈને ભવ્ય સોદાને પરિત્ર કરવા તથા
 સ્વર્ગમાંથી ઉતરતી અને ચક્રવાક પક્ષિથી ગુહ્ય બેવી વચાન્ત્રી પેઠે
 શિખરની હતી.^{૮૪} પોતાના પાંચ ગુરૂઓથી ગુહ્ય સાધુ દેવલ પાંચ
 હન્નિયોથી ગુહ્ય કલ્પની પેઠે જ્ઞાન ધર્મોમાં અલ્પવ શુદ્ધ સુદિવાલો
 લેઈને સર્વ મનુષ્યોમાં પરમ શિખરને પ્રાપ્ત થયો હતો.^{૮૫} પૂર્વે
 ભવકિએ પોતાની સ્ત્રી સાથે ભવ વલ્લુ હતું અને તે વખતે
 વાલુ બેમ ફો ઉરાડી નામે તેમ વિધાતાએ કો કલ્પક દેહી દીધો.
 તે હજી સુધી પણ દેહ ભણી કલ્પનું નથી, તેજ સ્થલે બાન્ધવાના
 દેવલે સુમત્ર સહની સાથે વલ્લુ કરવાનો આરંભ કર્યો અને તેમાં
 દેવ પ્રતોષ સિદ્ધ થયો, તેમજ સુમત્ર ગુરૂની સાથે તે વિભવ
 થયો.^{૮૬} ૮૬ તે સમયે જ્ઞાનક પૂજા મનવાળા સાધુ દેવલે જુલ
 કરતાં કરતાં વાચોદને અનેક પ્રકારના ઘનો બાંધ્યાં હતાં, તેમજ
 સુમત્ર પાતા, વચો તથા અલ્પકારીનાં જલુ પુષ્કળ ઘનો કર્યાં હતાં.^{૮૭}
 વચો એ વેળા દેવાલગ્ન ઉપરના બાજમાં રહિને તે વલ્લુ કરતો હતો,
 ત્યારે કલ્પે કાપાકાની પેઠે નીચે રહેલા મનુષ્યને અલ્પવ દર્શી
 સુવર્ણ તથા રત્નોના અલ્પકારો અને વચોપ દેવો અર્પણ કરી

૧૧૮ પ્રવિદિ પ્રાતઃકાળે શીશિદસુરિ સ્થળા ચરણપુત્રચર્ચા પ્રજ્ઞાવ
 કરી સર્વ સાધુઓને સંપૂર્ણ તૃપ્તિ કરનારા જ્ઞાતપણી વહેરાણીને
 પ્રસન્ન કરતો હતો અને તે ખજી પાતે પોતાના પુત્રોની સાથે ધરણ
 કરતો હતો. ૧૧૯ જોડાન નદિ પશુકેતમ વૈભવવાસો તે દેસન બાહ-
 મારણોને તથા સર્વ ચરેવાઓને ખુબુ વૈભવ ભોજન કરાવતો હતો.
 ૧૨ કૃપરાત મોગીઓ, ડીમડુઓ, બનાથો તથા હમીરોઓને ૧૬
 ભોજનની સજ્જ થાપ તે મદ્ય તેજો એક જગસન પુત્રનું પુત્ર
 હતું. ૧૩ જ રીતે સંપનાચક દેસન ધર્મમાં ચરણનું જાણે કરેલાં
 ઘન જાપનો જગમર દસ સ્વિસ સુધી લીધેનાઓ દસ દિવસનો મોટો
 ઉત્સવ મોં. ૧૧૨ ખજી બગીચારમે સ્વિસે પ્રજ્ઞાવમાં પોતાના કુ-
 શીશિદસુરિને હાથે દેસમે, સમગ્ર સંપત્તી સાથે અગ્નિવાનના હાથેથી
 કાઢીનધન છડી કરાવ્યું અને પોતે નવા કરાવેલા પુત્રનું ના પૂજન કરી,
 શ્રીભાગમાન કાઢીપણ, જાણુનમ તથા કુમ્મ જાદિ જાદાકરે જા-
 રીને ત્ર પ્રજા જાદિનાથનું પૂજન કરી ૧૨-૧૨૪ તે રોજ જાણ
 પશુ જાણ બનોએ જિનજગવાનની જાગળ જાણમે જાણિસુર પોથી
 જાણમે જાણવી, મેરખર્ત પૂજાનું અને સ્વાચ કરાવ્યાં. ૧૨૫ તેજન
 સંપત્તિ જાણે સર્વ સંપ પુત્રોએ ખુબુ પોતપોતાના વારા પ્રમાણે
 અગ્નિવાનની જાણપૂજા, ઘન તથા જાનસંચો વગેરે પુજાઓ મોં
 ૧૨૬ અને ખજી દેસન, સમગ્ર સંપત્તી સાથે તથા સુધાઓની સાથે
 હાથના જાણિ કોથી કરીને જાદિનાથ અગ્નિવાનની જાગળ કો
 રજો અને તે વખતે તેના જાણે જાણુ જાગળ ધર્મમાં જિન જાણ
 રહેનારા અને સુજના અગ્નિવાસ સાથે સાધુઓ તથા સામલ હાથમાં
 જામ પાણુ કરીને જાણ રજા. ૧૨૭ જીલ્લ તરફથી સામત અને
 સદાચાર પશુ હાથના અગ્નિવાસ કરીને પોતાના જિન સાથે
 દેસનની જાણે જાણુ જાણ રજા. ૧૨૮ તે વખતે સાથે સંપત્તિ

પ્રતિષ્ઠાવિધાન

જવના ચારે ખૂણામાં તથા સર્વ મહાપોમાં રેલમી વચ્ચેથી જતાનેલા
 તથા મોલીની મેરેલાળા અદરવા જપાતી દીધા હતા.¹ * સંપનાથ
 દેસમે સર્વ દોષોથી રહિત એવા ભગવાન જિનેશ્વરની આજ્ઞા અમક
 (અન્નીશુદ્ધ) ધોખાઓથી મગથી, સોપારીઓથી, નાળાએરથી
 તથા અલકારોથી એક પર્વત પૂર્ણ અને જિનેશ્વર ભગવાનના જ મ
 સમયે એ મેકપર્વત ઉપર સ્થાપ્યાત્સવ થયો હતો તેવેજ રનાત્રો
 સુર એ સમયે આદિનાથ ભગવાનનો ક્ષેત્ર ૧૧ - ૧૧૧ તે પછી
 દેસમે ઉપવાસ તથા જાત કરી પવિત્ર થઈને પોતાના પુત્રો, પૈત્રો
 અને અનુયાયીઓની સાથે બીજા પક્ષ સર્વ જિનેશ્વરનું પૂજન કરું
 અને હવે દિવસનો ઉત્સવ આણું ક્ષેત્ર ૧૧૧ તે વેળા પક્ષ દેસમે
 પૂજીના સ્વ ખચેલી લક્ષ્મી સપાળ કરવા માટે ઉપમ પ્રકારના
 કપૂરથી તથા મહાથી ભગવાનના કરીશું જાવન કરું.^{૧૧૨}
 તેમજ ગરબુ પછી દેસેલી લક્ષ્મી પ્રાપ્ત કરવા માટે તે શુદ્ધ મનવાળા
 દેસમે મોરસળી, કેવડે, જપો તથા બૂધ વચેરેનાં પુષ્પોથી આદિ
 નાથ ભગવાનની પૂજા કરી.^{૧૧૪} સાધુ સાદલુપાથ ગમિના સમયે
 પદ્મપાલ કપૂર પુટીને અને તે વડે વિશેષ કરીને આદિનાથ
 ભગવાનનાં કરીશેને કસ્તૂરીથી ભૂષિત કરતો હતો અને બાપેની
 સંખ્યામાં માલતી, કેવડે, મેવડે તથા અપેન્વચેરેનાં પુષ્પોથી
 આશુદ્ધ મહાપૂજા કરતો હતો. ૧૧૫ ૧૧૧ સાધુ સમ સિદ્ધ તે
 વખતે જિન ભગવાન આજ્ઞા પ્રજ્ઞાક્ષિત અગ્નિમાં ઉપજા જાતનું
 કપૂર તથા કાગુ જગર દોમતો હતો જેથી તેના પૂજાકાને જલાને
 દેવાનું પાપે તેના પુણ્યથી જ્યે દૂર થતાં દોષ તેમ થાવનું હતું.
 ૧૧૦ તે પછી દેસમે શુદ્ધ પાણી સાથે મહાપમાં દેસે સ્વીકારિ-
 દત ભગવાન ઉપર પોતાની હિંને રિષર કરતો હતો અને તીથ
 નાથનાં શુભમાં શુદ્ધિને આકામ કરી નાદપમદેહસવ કરાવતો હતો.

૧૩૦ તેજ પ્રભાણે શ્રી સિદ્ધસાગરે પશુ મધની આજ્ઞા રહીને ઘાસવા
 હજારોત આશિર્વાદોથી અપુન્યક વડે સ્તુતિ કરી—૧૪ ૫૬૨૯ ।
 અમલના સ્થાનપ આપના મુખનાં હસેન કરીને અમારી હૃદયથી
 હૃદયિયવાણે નાચણીએ મિષ્ટાત્વમોદાણી ઝેરનો ત્યાગ કર્યો છે અને
 હવે તો પુષ્કળ જ્ઞાનકમળજાળી રહી છે ૧૪૧ ૬૬૨૯ । આજના
 મુખચક્ષુ અમલમય કુશાથી મેલ યાનિપુરોએ અમલની રૂપિ
 ક નારા ને યાઓ સ્થા છે તેનું અવશ્ય કરીને યાજ્ઞ જન સ્થાતી
 ઉત્પન્ન અપારા ઘડનો ત્યાગ કરીને હવે યાંત્ર વધુ છે ૧૪૨ ૬૬૨૯ ।
 આજનો આ હાથ વિશેષે કરીને અમલના સુખાન જાનક ઉપલવે છે
 અને કુ માનું કુ છે રતિ કુદરિ અને વિહારના મલે ઘેરો જાપ
 માથી હુ થયા છે ૭થી આપ અમલમાં હસેનપત્ર થયા
 છે ૧૪૩ ૬૬૨૯ । ૬૬૨૯ । અમલવાળી અમલના મહત્તમ
 આજના ઉદાહરણે તેમને આજે મારા તેજ રૂપી ચક્રાવર્તનું કુમળ
 તેની (ઉદાહરણી) ક્રિયા તરફથી હવે પાન કરી તેજ કવે પુષ્ક
 ની વધુ છે ૧૪૪ ૬૬૨૯ । આજનું આ કરીર, કે ને અત્યંત
 પુષ્કલસુધારથી કા પૂ છે અને અત્યંત અમલનું કમળ છે તેનું લે
 માત્ર એકજવા રતન વધુ દોન તો કામરુએને વસ્તુ પછી અમ
 ૧૫ માણસુખ અપણ કરે છે ૧૪૫ ૬૬૨૯ । આજની નિર્દે
 ખરેખ અતિમ્મ કરેલા વાચનાવતની એક તરફથી સુખાન જ
 છે કેમકે તે પાતાની સ્વજા કિયથી ઉત્પન્ન થયેલા સરજ
 વચ્ચે કાંતા વિસ્તારાપ અત્યંત મોનુજ સિચન કરીને અમલ
 કરી ને યાંત્ર કરે છે ૧ ૧ ૬૬૨૯ । આજનાં અને તેમજ
 અમલનું કમળ ક ના । આજના કરીરમાં આવી રહેલા અમલના
 ને સમુદ્રો સમાન છે કેમકે ૬૬૨૯ । એમા સસારથી ઉત્પન્ન અપાર
 કુષ્પથી ઘાટની યાંત્ર થાય છે ૧૪૭ ૬૬૨૯ । આજ ક્રિયાવાળા અને

પ્રતિષ્ઠા વિધાન

અર્ચિમાન જાને પોતાના પિતાના ચરણથી આરબીને નવે અંગેનું
 ચંદનનાં તિલક કરીને પૂજા કર્યું. ૧૨૯ અને તેમના લલાટમાં મુખમાં
 તિલક કરીને તે ઉપર તેના જાનની જાણે પુષ્ટિ કરતો હોય તેમ
 જાણત-મોખા મોહ્યા. ૧૩૦ પછી સમસ્તિહે માલની, મોરસાથી, અપો
 અને મોરો-વજેરનાં પુષ્પથી મુખથી માળા મોઢાલકથીના સ્વચ્છતાની
 જાણે વરમાળા હોય તેમ, પોતાના પિતાના હાથમાં પહેરાવી. ૧૩૧
 તેમજ સપાના બીજા પુરોએ જલુ સાધુ દેવલના ચરણમાં તથા
 લલાટમાં મલમલનાં તિલક કર્યાં આરતીથી પૂજા કરી તેના
 હાથમાં પુષ્પોની માળા પહેરાવી અને મુખની સ્પર્શ કરી. ૧૩૨ તે
 સમયે દેવલજીએ ગૌરવજીએ શોભિનેન્દ્ર ભગવાનના મુખમાં કરચમાં
 વાળીને બની રહ્યા હતા તેઓને સમસ્તિહે પોતે કીમતી મુવલુ
 હાથ, પેાડા તથા વચીનાં દાન કરીને પ્રસન્ન થયાં. ૧૩૩ પછી દેસલે
 જાણિયાવ ભગવાનની આરતી ઉતારી અને તેમની પૂજા કરી પ્રભુમ
 કરીને મનમોહીને મહલુ કર્યો. ૧૩૪ તે વેળા બારોડા વજેરે બાપો
 સિદ્ધના જેવા મળીર સ્વસ્થી શીખુવાદિ બિનેશરની મુલાવણી માળા
 લાગ્યા. ૧૩૫ બીજા સ્તુતિપાઠો. જલુ સાધુ દેવલની તથા સમસ્તિહેની
 પ્રતિષ્ઠાને મેષ સમાન પોતલુ જાળનાર નિઃશ્વરજીને જ્ઞાનદૂર્લભ
 હાથ ઉતારી કરી કરીને મેલવા લાગ્યા. ૧૩૬ તે સાંજની સમસ્તિહે
 બારોડા વજેરે બાપોને રૂપુ મુવલુ રત્નો, પેાડા, હાંચી તથા વચીનાં
 દર્પદૂર્લભ દાન લાગ્યા. ૧૩૭ તે પછી શરિયે સુમળી કપૂરના ખડકે
 મનમોહીને પ્રકટ કરીને મનમોહીપસ્તવન ભજવા પાંડુ કે પુરવજા
 તેની સાથે મેલાં શરિયોના સખો જલુ કરા લાગ્યા. ૧૩૮ એ રીતે
 મનમોહીને ઉતારી બર્ષ દેલે, સખી સાથે પોતાના પ્રાણ દીવ
 જુને સંગીતી લઈ પૂજી પર મુખે અને મુખને પૂજી પર રાખી, મસ્તક
 ઉપર એ હાથ નેહીને શસ્ત્રવધી જાણિયાવ ભગવાનની સ્તુતિ કરી.

મસ્તાવ ૫

સંવત્રી માથે ત્યાં જાનેયો સાંભળી તેની સામે જાઓ. ૧૫૪ તે વખતે
 તથા જાના વિચારી શુભા હાજવાયા જુનાવડે રાખ વજ
 ચ પમેક મરિવિપ તથા રાજને જાઓ-જને જાણે રાખ, ત્યારે જા
 ૫ ૩૫ સંજાન ગાજવા જાગ્યા ૧૫૮ તેઓ જાને ૧૫૫
 ૧ ૫ ૫ કરને જાક જાસન ૫૧ જોડા જાને પ્રિયપૂર્વે જુનાવ
 ૧ ૫ ૫ કરને પ્રસન રાખ. ૭૫ માથે સંવત્રિદે જા
 તાન જાક ૫ ને રાખને સંવત્રિદે જાને તે રાખને જાક જાક
 જાક જાકને રાખ સંજાને સંજા જોડે ૧૮ જાક જાકજાક
 સંજા જાકને જાક જાકને સંવત્રિદે રાખને પ્રિયપૂર્વે જાક
 જાક સંજા જાકજાક તેજાકજાકજાક જાકે સંજા જાકે સંજા
 ૫ ને જાક જાકજાક જાકજાકજાક જાકે ૧૮

પ્રતિષ્ઠા વિધાન

જાનવર ૧૯૧૫ અમુતથી પુણા આપના નાન્ને ચરણ, સમારંભ નિર્જન-
માર્ગમાં શરૂ કરીને આપને જાણ અને પુણવરૂપ જળથી રહિત
જેવા સસારીએને સરણરૂપ થાઓ. ૧૪૮ એ પ્રમાણે હે નાથ !
આ અમુતાપર રોગથી અત્યંત જાનહર્ષક મેં આપની સ્તુતિ કરી
હો મારે હે નાથિનાથ જિન ! આપ મારા પર પ્રસન્ન થાઓ અને
મને મોક્ષના મુખ ખોલો કૃપા. ” ૧૪૯ થી સિદ્ધિચરિત્રે એ રીતે
જન્મતા નાથ થી આર્પિનાથ જિનેશ્વરની હાર્દપૂર્વક સ્તુતિ કરી અને
પછી સાધુ દેસબની સાથે તે પાછા આવ્યા, ૧૫ તે પછી દેસબના
પાંચે પુત્રાએ પણ મધના સર્વ મનુષ્યા સાથે અશ્વત્થ જાનક પારણ
કરીને ભગવાનની આરતિ ઉતારી. ૧૫૧ સાધુ દેસબ, એ પ્રમાણે
પ્રતિભાજહેતવ કરીને પોતાની ઈષ્ટ સિદ્ધિથી અત્યંત જાનહર્ષ
આવી ગયો, જેથી તેણે આર્પિનાથ ભગવાનની ભાવગ પોતાના પુત્રો
તથા સહની સાથે વૃત્ત કર્યું ૧૫૨ તે દેસબ તણે બોલી નમુતા
નણે પ્રાપ્ત થઈ હોય તેવો મનમાં વિચાર કરીને તે જ્યાં વૃત્ત કર્યું
અને હવેથી પોતાના નાન્ને દાન લેવા કરીને જિન ભગવાન આજ્ઞા
તેણે આ પ્રમાણે વિનંતિ કરી-૧૫૩ “ હે પ્રભુ ! સસારસમુદ્રમાં કુમેશ્વ
પ્રાણીએના ઉદ્ધાર કરવામાં આપ એકજ ધોર-ધોર ઉઠા હે દેવ !
આજે તમે મારા પર પ્રસન્ન થાઓ, અને પુનઃ પુનઃ આપનાં ઈશન મને
આપવાનું રહે. ” ૧૫૪ તે પછી સાધુ દેસબ પુનઃ દેવની આજ્ઞા મા
ગીને ૪૫૧ વરુના મહિરમાં ગયો અને પોતાના મુખને પ્રસન્ન કરી
શાહ, નાગીએર-વગેરેથી તે વરુની પણ તેણે પૂજા કરી. ૧૫૫ તેમજ
એ વરુના મહિર ઉપર પણ તેણે રેસમી વરુની અપૂર્વ ખાત્રી ન પાતી
જે ૧૫૬, પ્રદીપ્ત એવા પોતાના વરુથી મરુને સ્થાપત્ય મારે
મધ્યેથી ખાત્રી સમાન દેખાતી હતી. ૧૫૭ પછી સાધુ દેસબે જિના-
ર્થની વિધિમાં નિરતર તકર રહેનારા કર્તિ વરુને માનવા કરી હે

પ્રસ્તાવ ૧

સપત્ની સાથે તથા જ્ઞાત્યે સાથળી તેની સાથે જાળ્યે. ૧૭૭ તે વખતે
 ૧૫ તથા ગ્રામના મિત્રાથી ગુજા દાખવાયા જુનાગઢને રાજ્ય હયા
 રામ સિંહ પ્રીતિપરાયણ થઈને જાન્વોન્ને જ્યારે મળ્યા, ત્યારે ૫૬
 ૧ ૧ ઉરક સમાન શોભવા લાગ્યા, ૧૭૮ તેજો મળે પત્નિ
 જાણવન કરીત જોકે જાસન પર બેઠા અને પ્રિયપૂર્વક પ્રજાકર
 ૧૧૬ વર્તાવાપ કરીને પ્રસન્ન થયા. ૧૭૯ સાધુ સમરસિંહે જાત
 તના જટણા પર્ગને રાજ્યને સંભાળ્યો અને તે રાજ્યએ જુદા જુદા
 મદ જાપીને રામરસિંહને સંતુષ્ટ કર્યો. ૧૮૦ પત્ની શીખડીજ્યોરે
 રામરસિંહની સાથે જાતીને સંપત્તિ ફેરવ્યો પ્રવેશમલેસવ માર્ક
 ૧ અને સમરસિંહદાસ તેજપદપુત્રી પાસે સંધ થાડે રહેપતી
 ૧૧ થા ૬ ૧૧૧૧ રાજ્ય પોતાના નિવાસસ્થાનમાં ગયો. ૧૮૧

સપત્ની ગિરનાર ઉપર જઈ

સમરસિદ્ધને મુખરાશનું આમત્રણ

ઈ. સ. ૧૮૭૭ અને તે મોઝલ મહાલ કે જેના ઉપર પુત્રે રહ્યા છે એવી બાબત પુત્રો આપે છે લોકમાં પણ પ્રસિદ્ધ છે કે જે વસ્તુ હોય છે તેજ આપી રામજી એ દીલે સમ સિદ્ધને પ્રત્યર્થિત્રણ ઉપરિત્રાસ થઈ ત્યારે જેકો હરી બીજાનાં પુત્રનું પુત્રનું બને પુત્રના બાબતી મેં દુસ્તર હજી બપે છે બાબત મનમાં વિચાર કરી તેનું ૧ માર્ચ ૧૮૮૨-૧૯૦૦ તે પછી જેકો બાબતોનાં સેવાને ૧૦ માર્ચ ૧૯૦૦-૧૯૦૦ બાબતો સ્નાત કરી અને તેના પ્રત્યર્થિત્રણ ૧૦ માર્ચ ૧૯૦૦ આપી-પાપથી મુક્ત થયો. ૧૯૦૧ સુધી ત્યાં વગેરે ના નીતિમાં પુત્રને પણ સ્વચ્છ છે ન સમાન છે કુટુંબમાં સ્નાત અને સસારણ ધોર બનમાં હ થયી થયેલી નીતિને દૂર કરી ૧૬ માર્ચ ૧૯૦૧ એ પ્રમાણે હસ સિદ્ધ એ તીર્થમાં રહીને ૧૬ માર્ચ ૧૯૦૧ મંદિરમાંથી બાબત વર્ષ ચિરંજીવ ઉપરથી ૧૯૦૧

સમરસિદ્ધને મુખરાશનું આમત્રણ

તે સમયે જેવળ (મિત્રાત્રાપદ)નો યજ્ઞ સંપર્કિત અને મળવા માટે ઉત્તરિત થયા ૧૯૦૧ તેને મમરસિદ્ધની પાસે પોતાના પ્રધાનેને યાત્રા અને એક વિદ્યાર્થી ૫૦ (ત્રિજાણા) તેના હાથમાં આપ્યા ૧૫ તેને બાબતુ હતું કે જે સમરસિદ્ધ સમયે કરાએને બાબતુ ૧૯૦૧ અને પવિત્ર મિત્રા તમે એક મદદરૂપ છો, થયે તમારે એ મદદરૂપે હતું તેમજ કે તેથી માગ વિવરણી મોટર પ્રમુખ થયા ૧૯૦૧ ૧૯૦૧ આ બેન્કનો અમ બાબતુ અને સમરસિદ્ધ ત્યાં બાબતુ થયે ઉત્તર થયો. જેકો એક મદદરૂપ મૂળે દોષ અને તન મેળવે નું નિમમન બાર તેજી એ બાબતુ હતું (બાબતુ સમરસિદ્ધને ત્યાં બાબતુ હજી તે હાથે અને ત્યાં નિમમન બાબતુ) ૧૯૦૧ તે

૫૫૧ મામલમન મુદત તે સમ મિત્ર, (જૂનામળા રાત્ર) શીમલી
 પાલોની રાત્ર લેવા મારે મેલ્યા હાજર્માં લખી લેવી પડે સ્વે.
 ૧૬૮ ત્યારે શીમલીપાલોને સત્રોપ પામીને સમરસિદ્ધને રેલથી સમ-
 નવાલો એક પોતા તથા શીમલી જર્જલુ મ્હા. ૧૬૯ તે પછી શી-
 મુન્નરાજનો ૫૪ જાણવાથી મેલો કલ્યાણ તથા હર્ષ ત્રિક પામ્યો
 હતો એવો શીરેલલ, સમમ સુખની સાથે મહિવપતન નકર વલ
 ગામ્યો. ૧ માર્ગમાં જાણીયા સ્થાનાપ એવં વાપનપુરી (જુલુ)
 વગેરે સર્વ સ્થાનોમાં ચેતપરિચયિયા મહોલસને મ્હોલો હતો અને
 મહોલસને કલ્યાણ તથા હર્ષ મહિવપતન તે સમરસિદ્ધ, હર્ષ તથા
 મહોલસની સાથે રેવપતન પોમો સ્વે. તે વખતે સમરસિદ્ધને પડે
 જાણેથી સમમ મુન્નરાજ મુન્નરાજ તેને મહોલસને જાણથી ઉલ્લ
 અને રેવાવપતન મહ રહો. ૨ જન-ચામર જાણથી મુન્ન તે મુન્ન-
 જા પોતાના પરિચયથી સાથે સમરસિદ્ધની સાથે જાણ્યો. ૩ તે
 વખતે પોતાનાં મિત્રોથી જાણ્યોને પ્રમોલિત રતનાય મુન્ન અને
 મહોલસ પડે સમરસિદ્ધ તથા મુન્નરાજ-જાણે જણા જાણ્યો-જાણી
 પામે જાણીને મહો. ૪ અને સમરસિદ્ધને મેલો મુન્નરાજ
 જાણ્યોને મહો. તેમજ માણ સમરસિદ્ધ જણ રાજાને મુન્ન સમ-
 મા પુછીને જાણ્યોને મહો. તેમ જાણ્યો પામ્યો. ૫ તે
 પછી તેઓ જાણ્યોને ૫૪૫ મેલ્યા જર્જલુ મ્હા. તથા એક
 જાણ્યોને મહો. તેઓ જાણ્યો એક જાણ્યો જેણે
 પ્રમોલ ૫૫૧ પાતપોતાના સમાજને મુન્ન પરિચયપત્રો વાળા
 જાણ્યો. ૧

સવ સહિત સમરસિદ્ધનો રેવપતનમાં પ્રવેશોલસન

૫૫૧ સમરસિદ્ધ રેલથી સમરસિદ્ધને જાણ્યો મ્હા. મારે
 પ્રમોલના સમની સાથે તથા રેવાજાણી સાથે, મ્હા. જેણે જાણ્યો

સમરસિદ્ધને મુન્નરાજનું આમત્વ

મૈત્રુભિક્ષ કરી કરી ૧૮૭ અને તે મોઝાજ મજામ કે જેના ખેતમાં દમેશ પુત્રો રહ્યા છે એવી અન્યા પુત્રો આપે છે એના અન્યા વાત પ્રસિદ્ધ છે કે જે વસ્તુ દોષ છે તેજ આપી સમય છે ૧૮ એ રીતે સમરસિદ્ધને પુત્રપ્રાપ્તિપ ઉત્તિ પ્રાપ્ત થઈ ત્યારે દેસમે વિદ્યો કરી મીઠા નાણાં પૂજાનું અને પુત્રના લાભથી આ પર્વ દુરવલ્લ રજા આપે છે આનો મતમાં વિચાર કરી તેનું વર્ધાન કરાવું ૧૮૮-૧૯૦ તે પછી દેસમે અમલોદાના દેશને દુર દેનારે બી ૧૯૦૫૫૫૫ના અજમા રનાન હતું અને તેના પ્રભાવથી પાપને લાભથી આપી-પાપથી મુક્ત થયો ૧૯૧ સદાજવાજ વગેરે દેસના નીતિમાન પુત્રાએ પણ સ્વચ્છ હૃદય સમાન એ કુદર્માં રનાન હતું અને સસારરૂપ યોગ વનમાં હજારથી થયેલી જ્ઞાનિને દુર કરી અનલ પ્રાપ્ત થયો. ૧૯૨ એ પ્રમાણે દસ દિવસ એ તીર્થમાં રહીને સપરિત દેસલ મનિમિનાજીની આજ્ઞા થઈ ચિસ્તાર ઉપરથી ઉતરો ૧૯૩

સમરસિદ્ધને મુન્નરાજનું આમત્વ

તે મમ્મે દેવપત્ન (રજામપાદળ)નો રાજા સમરસિદ્ધને મળવા માટે ઉત્તરિત થયા. ૧૯૪ તેને મમ્મેસિદ્ધની પામે પેતાના રૂપાનેતે મે આ અને એક વિદ્યાપિત્ર (નમ્મદાસ) તેના લાભમાં આપ્યા તેમા તેને આપ્યું હતું કે જે સમરસિદ્ધ સમમ કલાઓને પારખ કરાવના અને પવિત્ર એવા વને એક અદ્યપ છે, ખરે તમારે એ પ્રમાણે કરવું નેહમે કે ૭થી માયા ચિત્તથી મોઝાર પ્રમત્ત થાય. ૧૯૫ ૧૯૬ આ લેખને અમ્મ લાગી લાગે સમરસિદ્ધ ત્યાં જવા માટે ઉત્તર થયો. દેશને એક અનુપ્પ જુઓ દાર અને વને એજ નું નિયમન આપે તાંજા એ ન-મું હતું (જયારે સમરસિદ્ધને ત્યાં અદ્યપી હૃદય તે હલીજ અને ત્યાંથી નિયમન આપ્યું) ૧૯૭ તે

પાટકુમા પદ્મ અમખિત ઘન આપ્યાં, બિન વૈત્તેમાં જુદા કૃત્યે
કર્તા અને સોમનાથની પૂજા કરાવી. ૧૧૬ તે પછી સમરસિદ્ધ સુખ
ચાલ પાસેથી બીહરી (૧) અને એક થોડો મેળવીને આ નપરપુર તરફ
બીપાર્જનાથ અમવાનને વહન કરવા મારે કેવળી સાથે નીકળ્યો. ૧૧૭

એ નપરપા ૭ પાપનાથ અમવાન છે તે, સમુદ્રમાં મુલ્યારી
કરતા થાઇ એક વદાજીવીને સ્વપ્નમાં પોતાને જ્યાર કલ્પ્યો જા
કેલ કરીને તેમથી નીકળ્યા છે અને તે વદાજીવીએ તેમનું જીવન
રેણસ ત્યા નપામ્યુ છે. ૧૧૭ એ સ્થળે પદ્મ વદાજીવ, મદાપૂજ
વચેરે મહેત્રસન કરીને કેવળ સત સાથે મેળીનાર નપરમાં મર્યો. ૧૧૮

ત્યા મ નપમા જાવી એક આખ્યાયિકા છે - પૂર્વ (મેળીનારમાં)
અમિકા નામની એક આજ્ઞાથી હતી તેણે મુનિજીને જાન
ઘન કરુ તેણ પતિના અમવાન મુસે ક્વાથી તે પોતાના મે પુત્રને
સાથે લઈને તણી મનેમિનાથ અમવાનનું સમાજ કરતી મિરનાર પર્વત
ઉપર આવી નહ ત્યા અમવાનને વહન કરી પોતાના મે પુત્રને
દગથી તુમ તા માર તેણી એક જા. નીએ જા પદ્મ તેમજ
પાતાના પતિને । આના જોઈ અમને લીધે જાવત મજાઈ જા
અત તના મિત્રમા ૧ । નામના પદ્મ અમવાની હતી, એથી તેણીએ
મનેમિનાથનું સગલ લઈ પતિના વિખર ઉપરથી અમવાનું અને
એ લીધેલમાં મગલ પાથી ત્યાની આજ્ઞાથી નામે લીધેલી અમિ
જાની જા ૨ । આ અમિજાનું એક દેવજ મેળીનારમાં
પદ્મ હતુ કમક પ્રથમ તણી આ રહેલી હતી જા
દગમાં કરુ કરુ તને તી તેણ પૂજા કરી અમપતિ રહે
મેળી અને ત્યા તા અમવા કરી અને મેળો કૃત્તર મર્યો
ત તમી મન અમવાન લીધે નમ્યે મર્યો, ૧૨૩ ૧૨૪ એ વખતે
મ ૬ નામના ત્યા મળા હતી તેણે સમરસિદ્ધ ઉપરની

સમરસિહનો દેવપાતનમાં પ્રવેશોત્સવ

વીર્ય પ્રવેશ કરે તેમ, પ્રજાસપાદકમાં પ્રવેશ કર્યો. તે વેળા સોમ-
 નાથનો મુખ્ય મહત્વ દેની આજ્ઞા આશયો હતો, તે મહત્વથી બીજા
 અનુયાયીઓ પેલાની મેલે ઉત્સવ કરીને તેના ઉત્સાહમાં જીવ કરતા
 હતા, ખાલુનગરમાં પણ કરવાને જવાને તોરણો લાકડાંની દીમાં
 હતા અને ચોક્કસ પલાકાઓ કરી રહી હતી. ૨૦૭-૨૧ સત્યુત્સવેની
 આત્મ એવો તે દેસલ, શીસોમેજર મુખરાજની પાસે હાજરી સાથે
 કિસરપૂર્વક એક પ્રદર સુધી રહ્યો. ૨૧૧ બહો. આ વાતુ આજ્ઞા
 આજ્ઞા કે જે પૂર્વકાળમાં સપ્તરિગલ, રાતવાહન, શિશાક્રિય,
 તથા આત્મ રાજ વગેરે રાજાઓએ તથા સત્યુત્સવમાં ઉપન-
 વેશથી બીજા ખનવાન કૌરવોએ તથા કુમારપાલ જેવા મહા
 રાજાઓ પણ જે વૈરને દૂર કર્યું ન હતું તે વૈર દેસલના કામ
 એને હમણા કલિકાળમાં પણ દૂર થયું. ૨૧૧ શીકૈનવાસન અને
 કિલિસામનનું ૧૪૨૫૨ સ્થાપિત વૈર દૂર કરીને તે ન તે મુખરાજ
 તથા સમરસિહની પર્વદ મિત્રની સલાહની જેમ શીકૈનની હતી. ૧૧૭
 સપ્તરિ દેસલે એ પ્રિય મેળાવણીમાં સમસ્ત સપ્તે રથાપિત કર્યો
 અને વંશવાદ દૂર થવા (૧૫) જે આજ્ઞા સત્યુત્સવમાં પણ બન્યું ન
 હતું તે એના આજ્ઞાએ તે વેળા બન્યું. ૨૧ એ સપ્તે રાઈ એક
 કવિએ આ પ્રમાણુ વાતુ હતું-આ પૂર્વક ઉપર દેસલ સપ્તરિઓ
 થવા નથી. બચીત અનેક સપ્તરિઓ લાગે થવા છે પણ કે
 સાદુની સમરસિહ. તેઓમાં એક તથા મહાર્ને અનુમતી સામે
 નથી તથા જેનું કર્મ કરી સામે નથી. કેમકે તેં બીનાશિનદન
 ભગવાનનો ઉદાર કર્યો, દરેક નગરમાં ત્યાંના રાજાઓ તારી સામે
 આજ્ઞા અને જેઓ મીસોપનાથના નગરમાં (પ્રજાસ પાદકમાં) પણ
 (ત્યાંના સિવપ્રીઓના બાનદ સાથે) તેં પ્રવેશ કર્યો આ પ્રમાર
 વારી નથી કીર્તિ જગતમાં બચી રહી છે. ૨૧૫ દેસલ તે પ્રજાસ-

પ્રસન્ન થઈને પ્રભુ શ્રીસિદ્ધશરિને મિત્રવિરિ નામના પેલાના એ
 સિખને કકશરિ એવા નામથી આચાર્યજી સ્થાપિત કર્યા. ૧૩૧
 વિક્રમ સ. ૧૩૭૧ ની સાલના શાશ્વત માસની શુક્રિ પંચમી
 દિવસે કકશરિને આચાર્યપદ આપવામાં આવ્યું હતું. ૧૩૭૭ તે સુધી
 તેમના કુરુપાલી સ્થાપનાના સળખેમાં મૈત્રવ્યક્તમાં કલ્પન કરેલા
 કીર્તીપદોના નામના એક વિદ્વાને આપે એક શ્લોક માટે હતો. ૧
 મુનિશ્વર શ્રીકકશરિની કાણુ સર્વિ ન કરે. ૧૩૭૭ એવને કલ્પ
 મતા સર્વ કલ્પાકૃતિવિજો કલ્પન થાય છે ૧૨ ૬ વચ્ચે તે સુધી
 પારસિક નામના મનીએ સર્વશરિએ, સામુએ તથા જાનોની
 સમક્ષ કકશરિના કુરુપાનિષિતે મહોત્સવ કર્યો. ૨૪ એ દિને તે
 જુનામદમાં જ કલ્પપૂર્વક પાપ દિવસ સુધી રહીને તેઓ ફરીથી
 શત્રુભવ કલ્પ કરીને દેસવના સળખે મળ્યા. ૧૪૧

સમગ્ર પાટણ તરફ પ્રયાજ

દેસક વચ્ચે શત્રુભવ મહાતીર્થમાં ફરી વાઘ કરીને કુત્રી સમી
 પાટણપુર (પાટણ) ગયો. ૧૪૧ તે સ્થળે પૂર્વે કરમપત્રી સમી
 મીનુજીને આપે પુલ્લ વચ્ચે હતું અને તે પુલ્લમાં જુઓએ જાગ્ય
 મનવમાં આપે ભગવાન પાટણ હતું. ત્યારે જીનેશિનાયે એકસમે
 પાટણે. સ. ૫ વચ્ચેને એક વાપ રાજ્યએને બિલી લીધા હતા. તે
 સમયે મીનુજી ત્યાં તેમનાઓ સ્થાપના કરી.

ત્યાં તે જિનની પૂજા કરી સમ શરિશર ગયો. ૧૪૭-૧૪૪ તે પુસ્તક
 બન. ૩૧ મીમાન પાર્થજિનેશર છે એની પ્રાકૃત સ્વર્ગના ક્રાંતે થાપન
 નામ વર્ગ સુધી પૂજા કરી છે આવીરીતે પ્રથમ સ્વર્ગમાં તેના ક્રાંતે તેવજ
 મદ સુર્વેને અને પાટણમાં નામેન. ૫૫ જાગિપૂર્વક દેવદાસ વર્ગ તે
 પ્રજાની પૂજા કરી છે. ૧૪૫ વચ્ચે પાટણેને પલ્લુ જે સમયે પ્રતિ
 વાસુદેવ-જગમપત્રી સાથે મીનુજી-પૂજા પુલ્લ વચ્ચે અને તેમાં કરમપત્ર
 ઉપરથી પાટણનું કૈવલ આપે આકૃત થયું. ત્યારે કૈવલના ભવને

આચાર્યશ્રી

૧૯૫૦ એક વખતે મેં એ નોંધ કરી જેમાં ઉપર સાચીએ
 રહી હશે અને તેના ઉપર મુખ સંદિગ્ધ દેવાઓને અસાધીને
 અપાવે નવામાં ને સરને પહેલાથી દાખા ૧૯૫૫-૧૯૬૧ વચ્ચે
 નીચેનાં દરિયામાં વાપરના એક ડોકીમાંથી અવધારીએ ગદો
 હોય ને પાછા પુરિયાન હતા અને તેનું તપસવિત દેશનું આપણ
 વિષે પણ જાણ મારી હતી ૧૯૬૧ મુખપત્ર દેશમાં ત્યાં પણ
 ના ૧૯૬૧ માંને ૧૯૬૦ને ૬મીએ ઉપર અપાવે મુખ ને પડી
 ૧૯૬૧ ને ૧૯૬૦ ને ૧૯૬૧ વચ્ચે ૧૯

આચાર્યશ્રી

સવર્ણ પાઠશાળા તથા પ્રવાસ

તે મેં મારે ધીરજિનાશની બાબત પ્રમાણે કુખ્યે, પાતાકર્મથી એ પર્ષનાથ ભગવાને પ્રથમ ક્યાં અને તેમના સ્નાત્કરણના સિંચાણી કરી મનુષ્યોને નીચેની ક્યાં તે પાર્ષનાથ ભગવાન સર્વનું મન્યાસ કરે. ૧૧ સાધુ દેસણે એ શરણિયર તીર્થમાં મહાધાન મહાપૂજા અને મહાજાન-વજેર સર્વ લિપિ ક્યાં અને શ્રીપાર્ષભગવાનને પ્રણામ કરી હારીજ નામના વામનાં તે ચણે. ત્યાં શ્રીકૃષ્ણકૃષ્ણ ભગવાનને વળ કરી તેણે પાઠશાળા તરફ પ્રવાસ કર્યું. ૧૧૧-૧૧૨ શ્રીપાઠશાળા ખસે સેવકના નામનું એક ગામ બાગેલું છે ત્યાં બાગીને દેસણે સમર્થસિદ્ધાન્ત મંકળા નિવાસરવાનો કરાવ્યાં અને સંકળે. ત્યાં પદાવ નખાવ્યો. ૧૧૩

એ વખતે શ્રીદેસણને મુંબત બોધ સાથે કુલજાણેય ત્યાં બાગેલા શ્રીભગ્ન, પાઠશાળા બોધા હરિથી પ્રકૃષ્ણ થઈ ગયા અને તેઓ સર્વ પેત્રપોતાનાં કામી પડ્યા મળીને સમગ્રી સાથે બાગ્યા. ૧૧૪ તે બાગ્યા-વગ્યા ૧૧૫થીપૂર્વક ત્યાં એકાદ મન્યાં સર્વ મનુષ્યોએ સંધપતિ દેસણના વધા સમર્થસિદ્ધાન્ત મરણનું મળ વધા સુવચનાં પુખ્તોથી પૂજા કર્યું અને તેના મરણમાં લેખ પ્રણામ કરી તેમ, તેઓના મરણના મસ્તક નગાગીને કલિપૂર્વક પ્રણામ કર્યા તેમજ તેઓએ પેત્રે પશુ શ્રીવિગલ્લપલ તીર્થની બધે પાયા કરી હોય તેમ માન્યું. ૧૧૫-૧૧૬ તે પછી નગાગી બોધિએ, પાયા કરીને પેત્રાન્ત નગરમાં બાગેલા વધા બગલકાંથીને પામેલા પર્ષમકરણી એ દેસણના કંઠમાં હરિપૂર્વક પુષ્પની માળા પહેરાવી. ૧૧૭ તે સમયે બાગ્યા-વગ્યા ક્ષત્ર ન કરીને લેઓનાં નેમ બાગ્યાવગ્યા ગ્યાં હતાં એવા તે નમસ્વાસીએત્યાં નજી પેતાના નંદુને, પિતા પેતાના પુત્રને મિત્ર પેતાના મિત્રને અને પિતા પેતાના કુટુંબને બાગ્યા-વગ્યા કરીરમાં કરીર નોખી તેવા પ્રખ્યાત હોય તેમ સેરી પાયા. ૧૧૮ એટલુંજ નહિ પણ લેઓ તીર્થ કરીને બાગ્યા હતા તેઓને પૂજા

તે પછી સદા ૧૫૬૪ વર્ષે વિનમ્ર પ્રવૃત્તિ, પોતાના જિવ
 દેશના નાને મરણને દિવસે પાંચ ૧૭૮૮ અને તેથી પાંચ
 વર્ષ પછી ગ્રીકો દિવસે તેમજ (નોબરસી) કમ્યુનિસ્ટ સર્વ
 સાધુઓને કમ્યુનિસ્ટ સ્વાતંત્ર્ય-પક્ષી પક્ષીઓ, ૧૭૯૯ એ તેમજ
 પાંચ હજાર નવરસીઓને સ્વતંત્રતા ૧૭૯૯માં કમ્યુનિસ્ટ દેશને
 સાર્વજનિક સ્વતંત્રતા તો સ્વતંત્રતા સ્વતંત્રતા સ્વતંત્રતા
 તેમ ન હતી ૩૮ સ્વતંત્રતા દેશને એ સ્વતંત્રતા સ્વતંત્રતા
 સ્વતંત્રતા ને મિત્ર દેશ દેશીઓને ખર્ચ કર્યો હતો ૧૯૧૧ એ સ્વતંત્રતા
 સ્વતંત્રતા સ્વતંત્રતા દેશને પોતાના સ્વતંત્રતા સ્વતંત્રતા
 સ્વતંત્રતા અને સ્વતંત્રતા નિત્ય સ્વતંત્રતા સ્વતંત્રતા સ્વતંત્રતા
 સ્વતંત્રતા સ્વતંત્રતા ૧૯૧૧ ૧૯૧૧ ૧૯૧૧ ૧૯૧૧ ૧૯૧૧ ૧૯૧૧
 નથી મળી સ્વતંત્રતા પાંચને સ્વતંત્રતા પાંચમાં ૧૯૧૧
 સ્વતંત્રતા સ્વતંત્રતા ૧૯૧૧

દેશનાં ગાય માટે ફરી સ્વતંત્રતા

તે પછી ફરી પાંચ વર્ષ સુધી ૧૯૧૧ માં દેશને, સ્વતંત્રતા
 સ્વતંત્રતા તથા પોતાના પાંચ સાથે મોટા મોટા સર્વ સ્વતંત્રતા
 ને વળત ગાય ફરી હતી તે રેના જેવી સાથે સ્વતંત્રતા ને હજાર
 માસમાં હતો ૧૯૧૧ ૧૯૧૧ ૧૯૧૧ ૧૯૧૧ ૧૯૧૧ ૧૯૧૧
 પોતે ભલે ન સ્વતંત્રતા જનીનાર સ્વતંત્રતા પાંચમાં હતો ૧૯૧૧

એ રીતે તો સ્વતંત્રતા પાંચ દેશને સ્વતંત્રતાને બાંહેધરી
 પાંચેના નવામ મુજબને સ્વતંત્રતા દેશને સ્વતંત્રતા તે સ્વતંત્રતા તે સ્વતંત્રતા
 સ્વતંત્રતા સ્વતંત્રતા (૧૯૧૧) સ્વતંત્રતાને સ્વતંત્રતા સ્વતંત્રતા
 સ્વતંત્રતા સ્વતંત્રતા અને સ્વતંત્રતા તે તો નવા મુજબને સ્વતંત્રતા સ્વતંત્રતા
 સ્વતંત્રતા સ્વતંત્રતા) ૧૯

દેશકવિના પાઠ્યક્રમ પ્રવેશોત્સવ

જેર જેર કડુના શાપા કરીને પ્રદુષિત તોરણો બાંધીને તથા પૂજેલા
 રૂડીઓ સ્થાપીને નવન્યા બોલોએ નવરોને સજ્જનાઈ બને ડેર ડેર
 ખાસએ બાંધી દીધી ૧૧૮ તે પછી સિવા વડે ગેમનું પાત્રુ યોગી
 રણુ હતું ધીમાન લક્ષમણ જેમની સાથે હતા અને રાવણને ભયાનક
 એવું બીધામચદે ગેમ બંધોખામાં પ્રવેશ કર્યો હતો તેમ, સમર
 સિદ્ધિ પાટકમાં પ્રવેશ કર્યો ૧૧૯ તેની પાછળ સમપતિ દેવલ,
 રેવણ તથા યુવસ્થાની સાથે પાટકની બીઓના એવારણાં મદલ
 ડાંગે નવરમાં ઘણાં વચો, ૧૨૦ અને માર્ગમાં બહાણુ મનુષ્યોએ
 કર્યો પાત્રની પ્રસાદને સંભળતો તેમજ મનસીન મદલ કરતો
 પોતાના પર પામે બાંધી પડો ચો. ૧૨૧ તે સમયે મુવાસિદી
 બીઓએ દીધે, દુધી (ખરો) બચ્ચલ તથા વહન વગેરે પદાર્થો
 પાત્રમાં પૂડીને બીદિકલા તથા સમરસિદ્ધના જવાહરમાં પ્રથમ તિલક
 મુકી અને તેમપર ચોખા ચોટલા ૧૨૨ તે પછી સુદર ગીતમંડલ
 વાદ્ય બાજ્યા અને જાદુ-ચારણોના ત્તલજ સુબોદો કીમ્બાગણ રહ્યા
 ત્યારે દેવમે પત્ર પરમેશ્વર મનમાં રમ જુ કરીને પોતાનું પર દેા
 જાનું-પોતાના પરમાં પ્રવેશ કર્યો ૧૨૩ અને દેવાલય ઉપરથી આદિ
 નાથ ભક્ત્યનને તથા કર્ણી વચ્ચે કીતારી લઈ પોતાના પર દેરાસ
 રમાં તેજે ૧૫૪૫ ૧૨૪ પછી પોતાના કુમા સાથે તે બાંધન
 ઉપર ચોા એટલે નવરના બોલોએ તેનાં એવારણાં લીધા તેને
 આપીર્ણાં આપ્યા તથા વહન કુ. બા બધુ બોલો દેવદના તેમમાં
 હર્ષનાં બાધુ ઉજારાઈ નીકળ્યા ૧૨૫ તે વેળા સમરસિદ્ધે પજુ પોતાને
 તુલામ મંદીને નવરવાસી બોલોને વચ્ચે લાખજ વનરે અર્પણ કર્યો
 અને વસોનું સ મળત કુ. ૧૨૬ એટલું / તદિ પજુ જાયો માર્ગે
 પ્રાદ્યો તથા બીજાં વાચો, ૩ બોલો ઉપાધિપરી આપીર્ણો બાંધી
 ગદા હતા તેઓ સર્વને જુ સમરસિદ્ધે સતોખા ૧૨૭

તેમણે કમ્પ્યુટિંગે કયુ કે, હવે પછી માફ જાણુપ થાવ એક ચાલુ
 ૭ માટે તેમણી જ્યારે જ્યાં દિવસ જાણી રહે ત્યારે હવે પછી
 વધે અને જનકન કલ જાણુ. ૧૯૬-૭ જાણે. જા કમ્પ્યુ
 તમા પછી જાણુ યાન હાવ જાણે મનમાં વિચાર કમ્પે કલ
 સુતિએ વચણે કહેવા દિવસે તેમને જાનકન ન કમ્પ્યુ. ૧ કમ્પિ
 કનુરિ કુચ્છ જણુ પોતાની મેલે જ એ દિવસના (પ્રથમ) ઉપચાર
 કમ્પે અને પછી સપતી પ્રત્યક્ષ તેજ સમયે જાનકન કલ મદલ કમ્પે
 ૭ ૧ ત મદલે સદાજયજ વચેરે કમ્પિયન કમ્પેએ જાણે-કમ્પે
 સપતીપત્રક મેલા મેલા કલસેએ કમ્પે. ૭ અને તમારમાં કલ
 ચારે કમ્પિયા કલ જાણક કુચ્છ હવા કલ પત્ર તેમને કલ
 માટે જાણવા જાણુ. ૭ કમ્પેયુ જ તમિ જણુ પાણુની જાણુ
 પાત્ર પાત્ર એ તા મુખીમાં કહેવા ચામમાં હવા, તેમાં જણુ કલ એલે
 મનુષ્ય ન હોય કે ૭ તે જેવા વાચવા જાણે ન હોય. ૭ તે
 પછી જા. ૭ ૭ દિવસે, પાલે કહેલી જેવાએ જા કમ્પિયનુરિ કમ્પ-
 કમ્પિય નમ ૧૨ મ કમ્પે જાણુ વા કલ સર્વકોષમાં સિધાની
 નમ ૭ તમાણુ પોતાના મ કુચ્છમન કલો હોય અને તે જેવા
 નમના જા કલ ત્યા એલા કલ હવા તેનો પરસ્પર કહેવા હવા
 કે જાણુ મમમમાં વિનિષ્ઠ જાન ત્યા જેન વિદાને ત્યા કમ્પે કલ
 કુચ્છા જાણી રીને કલ કે મત્તુ વિનિષ્ઠ જાન વિનિષ્ઠ કેમ કમ્પે
 વચ્છા. ૭ માટે કલ જણુ વિનિષ્ઠ જાન તે હો જા. ૭ ૭ કમ્પે પ્રથમે
 નાકામ પૂન મરવા કમ્પેને તે સમયે જાણવ જાણુ કમ્પે. ૭
 મ તીવ્ર ના કમ્પેન જાણુ એ વચ, ઉત્તમનો જાણુ કમ્પે. ૭
 જાન દિવસમાં એકવીન મકપચણી વિચાનાકાર ચાણુ
 ત્યા ૭ અને પાણુમાં કાણુએએ સિદ્ધચરિના સીરને સીર
 રીન પછીને પપરાણુ ૭ તે જેવા કમ્પિયન મેલે મેલા રીન કમ્પે

સિદ્ધસુરિય રત્નમંગમન

રેણસુરિય રત્નમંગમન

એ સમયે શ્રીસિદ્ધસુરિએ પોતાના આયુષ્યમાં મહત્ત્વ
 નથી રહેતા બાલ્યેને દેશકાને કહ્યું કે હે સાધુ! તારું આયુષ્ય પણ
 હવે એક માસનું બાકી છે ૨૮૮ માસે તો હવે સ્થિતિનગરમાં
 બધું નેપથ્યે અને ત્યાં મુખ્ય પદ ઉપર કું પોતે જ સાવધાન થઈને
 કલ્પરિને બેઠાડીયું ૨૮૬ માસે જો તમારી પણ કલ્પા હોય તો હવે
 સત્તર ગણે કેમકે તે રક્ષક દેવતાઓએ સ્થાપેલા વીર ભગવાન
 ઉપર ટીકો ૧૪ છે ૨૨૬ આજ કહીને શ્રીસિદ્ધસુરિએ સમગ્ર સાતમી
 વેળાર કરી અને એકત્ર થયેલા સઘની સાથે તથા સાધુ દેસલની
 સાથે સ્થિતિપુર તરફ પ્રયાણ કર્યું ૨૬૧ માર્ગમાં સાધુ દેસલને પુણ્યવાન
 બાલ્યે વિવશ બાલ્યે કલ્પા પામી હોય તેમ રત્નમંગની દેવતાઓએ
 તેને વડી-દેવતાઓની રત્નમંગા તથા ૨૬૨ શ્રીસિદ્ધસુરિએ સ્થિતિ
 નગરમાં બાળને માધમાસની પુર્વિમાસ પૂજા સિમિતિ દિવસે પેતાને
 સાથે કલ્પરિને સુખસવાન જા બેઠાડીયા ૨૭૦ તેમજ મુનિરાજને
 ઉપાધ્યાયપદ અને શ્રીકૃષ્ણ તથા સોમેન્દ્રને વાચનાચાર્યપદ અર્પણ
 કર્યું ૨૬૪ વર્ષે તે રક્ષક દેસલના પુત્ર સદાજયે પોતાની આસરે
 બેઠાડી સાથે વિશિષ્ટ વીરસ્થાન કરાવ્યું અને સર્વવલિઃ જાતમત્રે
 મુક્તિ મકથા, આજર્ગ મહારાજેને આદ્યપદિયન તથા સાધર્મિક
 વાસ્તવ્ય પણ તેણે કલ્પાદણી કર્યું ૨૬૫-૨૬૬ તે પછી ત્યાં અત્યર્થ કલ્પર
 કરીને શ્રીસિદ્ધસુરિ, સદાજયવાળી સાથે કલ્પરિદા (સ્થાપિતીય)
 તરફ ગયા અને ત્યાં શ્રીપાર્શ્વનાથ જાનવાળેને વહન મુ એ રીતે
 અત્યર્થના પ્રયાણથી પાછા કરીને શ્રીસિદ્ધસુરિ સઘની સાથે પાટણ
 નગરમાં આગમ્ય ૨૭૦-૨૭૮

સિદ્ધસુરિય રત્નમંગમન

ત્યાં બાળીને પેઠાનું એક માસનું આયુષ્ય બાકી રહ્યું એટલે

સમરસિદે, ત્યાં સુધી કાઢ એક ચાલત કરાડને માત્ર એક
ચાલતા કાઢવા તરીકે એક હાલત ફાળીયા કરવા આ હતા ૨૧૭

સમરસિદેના કાર્યો

ત્યાર પછી શીયાન કુલસુધિની રાજ્યસંસ્થાને સિદ્ધા સમય
આમુદિન નામનો નામદાર થયો. ૨૨૨ તેણે જાતે જ પ્રેમથી તરુ
સમરસિદેને પણ આપ્યું હતું અને જાતે જાતની પેઠા પણ
સ માત્ર કરીને પેલાના પુત્ર તરીકે તેને સ્વીકાર્યો. ૨૨૩ કુરિ
માત્ર સમરસિદે ત્યાં સુધી, પુલકાનના કુરિ કરેલા પંકુ કેમ
વીરવર નામના રાજ્યને ઉપાધ્યો હતો, અને તેને તેના ભાઈ
કુરિ રાજ્યમાંને નેસાડીને 'રાજસસ્થાપનાત્મક એનુનિયમ (અનુન)
માટે મુ હતું ૨૨૪-૨૨૫ પામવીર સમરસિદે, નામદારના પક્ષ
માનને લીધે નેમિત્તક ભગવાનની જન્મભૂમિ મધુરામાં વચ્ચે દક્ષિણ
નાપુર તરફ તે સમય કાળેને જાતેક સમય પુરોષે સ્વદિય શૌર્ય
નિયમનરિ સાથે લીધે ચાલત કરી હતી અને એ રીતે પેલે સંપત્તિ
થયો હતો ૨ - ૨૨૬

સમરસિદેને સિદ્ધા મ દેશનો અધિકાર

(તે પછી નેમરસેશ્વરના સુધા તરીકે રહેલા) આમુદિનના
પુત્ર કુરિનના, કે અને પેલાના પિતા તરફથી પણ સમ
માત્ર હતું તેને મત્ર સિદે આપવા થયો. ૨૨૭ એટલે કુરિનના
ને પણ મત્રસિદે માટે સ્વદિય છે અને વિશ્વસ્યજન છે એમ
માનીને તેને નેમરસેશ્વરનો અધિકાર આપ્યો. ૨૨૮ ત્યારે સમરસિદે
પણ પાને નિ પાત્ર સુધિચાલો તેમને તુક થોડાના કુરિ તરીકે પા-
મવામાં જાતેજાર સામ મનુષ્યાને ઉપાધ્યો. ૨૨૯ અનેક રાજ્યસિદ્ધ
રાજાઓ અને ભગવાનઓ ઉપર તેણે થયો ઉપકાર થયો તેમજ
સમ પ્રેમામણી આપેલા માનોને પણ કુરિની સાથે ત્યાં વસાવ્યા

સમરસિદ્ધનું ચીલ્હીના બાદશાહ ફત્તુલ્લીન પાસે જવું

એમાં જ્યાં હતાં, લાકીઓ વડે ચાલ પણ રહ્યા હતા અને સુરિ
મહારાજની પાછળી બાજબી તરફ વરેલાં પ્રેક્ષકો સાથે વારિયા
વાળી રહી હતા. ૩૧૧ તે પછી વિમાનમાં બેઠેલા પ્રમુખ દેવસમાન
જલ્દિયા સુરિ મહારાજ સર્વે લોકમાં જાણી બાબતથી નમરમાંથી
જ્યાર નીકળ્યા. ૩૧૨ ચાર્જમાં સર્વોપરેક ઉત્કલથી જ્યારે પાલ
ગીને બાપ દેવા લાગ્યા અને એક જાણ નેરલે દૂર તે પાછળીને
લઈ ગયા. ૩૧૩ ત્યાં જઈને વધા જમરના પુખ્ત બાકમાંથી તેમજ
દેવજ કપૂરથી પુખ્તમીનો રહ્યાક થયો, તેમાં જીલ્લ તલનાં લોક-
મંત્રી લો નામ પક્ષ ન હતા. ૩૧૪ એ રીતે વિજય સપ્ત ૧૧૭૬
ના નવ દિવસ ૧૪ ને તિથિ સિદ્ધસુરિએ સર્વવાસ કર્યો. ૩૧૫ પ્રમુ
ચીસિદ્ધસુરિ સર્વે જ્યાં એટલે લાગ્યા ચીલ્હીસુરિ જન્મનું પાત્ર
ને ૩ ૩૧૬

સમરસિદ્ધનું ચીલ્હીના બાદશાહ ફત્તુલ્લીન પાસે જવું

તે સમયે ચીલ્હીના નામના બાદશાહને સાથે સમરસિદ્ધના
સુલ્લે સાંજનાવામાં જાણ્યા, એથી તેને મળવા મઠિ તે બાહુર નામો.
૩૧૭ તેણે એક બાદાખ મોકલીને સમરસિદ્ધને બોલાવ્યો, એથી તે
પક્ષ સમજ સારંગો તેવાર જીતે લીધી લઈ રવાના થયા. ૩૧૮ ત્યાં
પહેલવાંજ સુલ્લેના ફત્તુલ્લીને જાનવ જાનપૂરેક સમરસિદ્ધને
બોલાવી લેવી સાથે ચાલે યાવો. ૩૧૯ તે લેવા સમરસિદ્ધ પક્ષ
જાનવના નેરલું મળીને ચાલ જાનવ નામે પાવો અને પૂર્વે પડ
લોડી પોલો લેવી સાથે ઉત્કલપૂરેક બેવો. ૩૧૯ સુલ્લેના ફત્તુ-
લ્લીન સમરસિદ્ધ ઉપર જાતવ પ્રસન્ન થયો તેણે પેલાની મહેરબાની
જાલ સરિલના વેગરીઓના પુખ્તપક્ષ સમરસિદ્ધને બાંહેધ રહી.
૩૨૦ એ રીતે ત્યાં રહીને ચાલની નવી નવી ફાથ તેણે ચાલના
મી અને કટવેક કાલ જાનવપૂરેક લીલાઓ ૩૨૧ પાછળ

સમવસિ હુંને તિથિ મેરનો અધિકાર

માત્ર વિનોહી ખાતર મે જણાવ્યું છે જરૂરી સુખાચાર્યો મંત્રિ હસી ૧ જેઓ શાનુજન જીવના વીર્જનાની પ્રતિભાવિધિ કસ્યમ જામેસર હતા તેમના સિખ કસ્યારિએ જા ચરિત રમું છે. ૩૪૩ વિહમ મેવત ૧૩૬૩ માં ક્રિજયેદ નામના નગરમાં (૧૬મી) શીખન કસ્યારિએ જા પ્રગથની રચના કરી છે. ૩૪૪ જા મવતનવાર્ષ મુનિજદલ સાધુએ પોતાનું દિવ જખીને કુરને નિત્ય સ્થાપ કરી છે. ૩૪૫ જાં સુધી જાકાલમા સુત્ર ચક્ર પ્રકાશ કરે અને પૂર્ણપર મેર પર્વત રિષિત કરે ત્યાં સુધી જા પ્રગથ સ્વપુરોષમાં પાનસન થાએ. ૩ ૧

પચમ પ્રસ્તાવ સમાપ્ત

સુધારો વધારો

શુભ પ્રસ્તાવમાં ૩૧૬ અને ૩૧૭ ના શ્લોકની વચ્ચેના જા સાંકે રહી ચલા છે—

ગમ્ય સતુ () કરમાથેલુઅસ્તવદકમાઃ ।

વીજાન્તિવિશે અમ્બાના ધર્મસ્થ ત્વરિતા ગતિઃ ॥

પ્રસ્તાવનાના ૨૩ મા પેઠાની ૬ મી પંક્તિ જગાનકે ચક્રવર્ત ૨૬૯મા નિહને ૫ જગાર કરામ્બો છે જા પ્રમાણે છે તેને વાંચે નિશુવનનિર્લ જગાનકે મદપનો જગાર કરામ્બો છે એ પ્રમાણે સુખા ।

સમરસિદ્ધને તિથિ અ રશ્નો આધિકાર

૩૧૪ અને ઉરચક્ર નામના નગરમાં જિનદેરાસરો જાપાળીને જિનસા
 સનનું સામાન્ય એકાદ્ય લેવું ૩૧૫ પરનારીસદોદર સ-
 પરસિદ્ધિ તેજસોદ્ધનો સ્વામી થઈને જલ્પ સર્વનો ઉપકાર કરવામાં
 પાતાની પ્રભુતા માનીને પેતાના પૂર્વજોને ઘણામા હતા. ૩૧૬ તેની
 સામસ પત્તિ જ મધી આરભીનેજ પ્રતિરિત અધિકાધિક ઉત્તર ગમે
 બધી હતી અને તેથીજ જિનસાસનમાં તે ચાલકી સમાન થઈ રહ્યો.
 હો. ૩૧૭ જલ્પ તે સમરસિદ્ધ જાતલ સાત્તિક હતો, તેથી પૂજી-
 નર સમગ્ર મનુષ્યા ચિત્તને જ્ઞાનદાયક થઈને તેઓના હૃદયમાં વસી
 રહ્યો હતો. ૩૧૮ તેણે તેજસ દેસનું નીતિથી રક્ષણ કરીને ચીરામ
 ચક્રની સમાનતા સંપાદન કરી હતી. સુપાત્રોને નિરવર જલ્પ ધન
 આપીને કલ્પની તુલના પ્રાપ્તિ હતી અને સર્વલોકોને રક્ષણ આપી
 અપ્રત્યાહતની સમાનતા મેળવી હતી. આ રીતે બીજા સસતરાજ
 સમાન તે સમરસિદ્ધના વખતજ કરવાને હોય સમર્થ છે. ૩૧૯ કલ્પિતના
 સમયમાં જલ્પ પૂજીમાં એ પ્રમાણે સત્કલ્પ પ્રવર્તીથીને સમરસિદ્ધ સ્વ
 ચેત્તો જલ્પ સત્કલ્પ પ્રવર્તીતથ માટે ત્યાં વાસો ગયો. ૩૨૦ એ કે
 પૂવકાળમાં જલ્પ ભરતરાજ વગેરે અનેક પુરુષો શત્રુજનો ઉદ્ધાર
 કરવાય થઈ ગયા છે. જલ્પ તેમાં કંઈ આશ્ચર્ય રહ્યા નહિ. કેમકે
 તેઓ કે સમયે જ આ હતા તે સમય પવિત્ર અને સુખમય
 સત્કલ્પનો હતો, વળી તે પુરુષો જલ્પ પાતે રાજા હોઈને મેદા મી
 મત હતા, જલ્પ આ વિષય કાળમાં સાધુ સમરસિદ્ધ કે કે માન
 વલ્લિભાવિમાંજ ઉત્પન્ન થયો હતો. જ્યાં જલ્પ તેણે શત્રુજનોદ્ધાર
 વગેરે અપ્રમુદ કર્યો કર્યા (એજ આશ્ચર્ય મનુષ્ય) અને તેથી તેને
 ઠાની ઉપમા આપીને ચર્ચની શરૂાવ.

એ પ્રમાણે શીનિમદ્ધાપજના અલકારપ ૩. ૧ સત્તવાન આદિ-
 જિનેશ્વરના ઉદ્ધારક સાધુ દેવદત્તના ચરિત્ર અમુક અદ્ય બંદમાં

गद्येष्टु न समवसत कावचो महावीर्यम् ।

श्रीनाभिनन्दनोद्धारप्रबन्ध ।

- तं त्रिनं नामि नामयं परं नृपमा मिता । नमस्कृ ।
केमे घण्टा इत्याख्यां विभ्यर्प्यद्गममः ॥१॥
पीरः स चः भिव भूयाद् वा पागारिमहारिण् ।
एक एपात्रपर पीरनाम छमे त्रिनंयतः ॥२॥
5 सत्ता रोरापहास्सन्तु परावि त्रिनमालयः ।
जापत फलरस्तरां पिच्छा भण्णानुजापदी ॥३॥
तामई स्वगुण् नामि मुक्तागुक्तिपुरोपमान् ।
येभ्यो जहपि भास्तिहयावमस्मि प्रपन्नान् ॥४॥
समसादा गारपाडस्तु ईसो फलकपाडमवद् ।
10 गुदपलस्तपा वता नीर-धीरपिपेचने ॥५॥
स्तुपई सज्जनान् पेरा मका सुमापरदिनी । वरनानुति ।
सरादेभ्यपि वहत परम्भकमणु गुणम् ॥६॥
गुर्जनपि कथं भिद्यः स्तुत्य एपात्रारका । गुर्जनस्तुतिः ।
वः स्वागुदविनायकहारानर्चकैरमुखेण् ॥७॥
15 एते हतवमरकारा कथयामि कथामेवाम् । वलुदेव ।
भीयानुपतीर्षेणमुखात एपाडमवन् ॥८॥
वहरोड च समुखाता गुणमासमवडमवन् ।
तत्तामर्षं यतः स्वक-भूमी स्वर्कमपाप्यते ॥९॥
गुणमापामर्षं ज्ञे पत्र पर्महया-पि न ।
माक्षिर्षं मते कस्यां कस्यां भगवामा ॥१०॥
मतस्तत्तादीर्षं गुणमापर्महयादिह ।
कल्पकवडमव देहिनी गुणकर्णम् ॥११॥

रमोऽसु न वयमन भवन्तो मद्योत्तम ।

श्रीनाभिनन्दनोद्धारप्रबन्ध ।

ते त्रिने भूमि नामेवै वरुहं वृषभः धितः । वनवन् ।

केने चक्षुः स्यात्स्यां विभक्त्यर्थेनमः ॥१॥

पीरः स पा भिन्ने भूषाद् वा योगादिमहादिपून् ।

एक वयावपद् पीरनाम सभे त्रिनम्यतः ॥२॥

5 सत्यं रोराप्यास्सम्पु पद्यपि त्रिनम्यतः ।

आपत पञ्जरस्यार्थं विद्वत्ता मय्याम्पुञ्जकडी ॥३॥

तागई स्वशुक्लं भूमि मुक्तागुक्तिपुटोपमान् ।

येभ्यो जहाऽपि भक्तिव्यापयस्मि मयज्जगत् ॥४॥

सम्यक्ता शारदाऽस्तु ईसा वत्सपयाऽमयत् ।

10 शुद्धपद्यस्तथा वसा नीर-शीतपिपेचन ॥५॥

सुखई उज्ज्वलं येन प्रका सुतापदर्शितो । वज्रमनुक्तिः ।

साराभ्यपि वक्षत पत्न्यकमलं मुक्ता ॥६॥

पुत्रंनोऽपि कथं भिन्नाः सुख्य वयावपद्यतः । पुत्रंनस्तुतिः ।

पः स्वपुत्रवितापकादात्तकईत्युदरेण ॥७॥

15 हृदये इतममस्कारः कथयामि कथयामेवाम् । वल्लुरेरेवः ।

भीरुपुत्रपतीपेशगमुद्राद्य वयाऽमयत् ॥८॥

वदयेऽथ समुद्राद्यः पुत्रमाप्तमयेऽमयत् ।

तथाधर्पं यतः स्वर्ग-भूमि स्वर्गमथाप्यतः ॥९॥

पुत्रमापाजयं जडे वद धर्मकथा-पि न ।

20 एतद्विधं मयं पास्यात् कथयुष्टतमागमः ॥१०॥

अतस्तत्कीर्तये मुक्तमदूर्ध्वदरणादि ।

अथकईवक्ष्येव देविता पुत्रवर्जनम् ॥११॥

यः समुद्रतन्निभस्य प्रतिष्ठां निर्ममे शुभः ।

उद्धारं कारयन्नेषे यस्यासी भावदो यथा ॥१५॥

तथैतयोः पुण्यपतोः प्रतिष्ठो-कारकारिणोः ।

चरितं कीर्तयिष्यामि काळोः(कळी) कृतकताः कृतम् ॥१६॥

5 यतचरितमाख्यातुं पाप्मोऽपि नहीभारः ।

मादृशस्य तु का शक्तिः तद्वरिषस्य कीर्तने ॥१७॥

तथापि कथयिष्यामि स्वशास्त्रा मन्धीनपि ।

मज्जन्तवपि इषेय मयूरः किं न सुत्सति ॥१८॥

पङ्कः शीघ्रममाशक्तो मर्त्यं मर्त्यं न वयति किम् ।

10 कुप्यन्न तथै रमसाय निक्षिपति किं कथम् ॥१९॥

मतो मया यथाहपुं(ए)कस्मिन्नायंपि पाप्मन् ।

यत्नं वृत्तं कीर्त्यमानं मयाः श्रुतं साक्षात् ॥२०॥

अस्ति स्वस्तिचक्र(चक्र)भूमिर्मन्त्रेशस्य भूपञ्चम् । जलेशु

निसर्गसर्गांस्तुमगमुपकथयुर् कथम् ॥२१॥ वर्यम् ।

15 स्यात् यच्च स्यात्तमा मयाप मुनिस्तत्तमः ।

विद्यन्ते न पुनः कीदृपि तादृशे पोरुषे रस्यते ॥२२॥

यच्च यमनाति ईसा यम्य बीस्य च तद्वतिम् ।

विनापदेशमन्त्रोत्थं तां कुर्वन्ति सुशिक्षिताम् ॥२३॥

सरसीषु सरस्वामि विद्वानि स्यात्तमम् ।

20 यच्च धीमन्निष्पीतिर्भस्तत्तमनितमस्ततः ॥२४॥

विद्यास्तु गतमर्तुणां पृथग्नालेषु सुमुच्यते ।

मातामन्त्रकथाः कामसिद्धा कथ्या शत इव ॥२५॥

यथास्तं वीरनिर्वाणमन्त्रात्तया पश्यिष्यतिः ।

धीमन्त्रमन्त्रार्थः स्यादपि वीरान्तरम् ॥२६॥ वीरान्तरम्

25 तद्वानिनिष्पन्नासीना यथाकथयति विद्वन्भारः ।

वीरान्त्रमन्त्रार्थं प्रणिष्ठाप्रतिशर्तुं नृण ॥२७॥

अथैतत्तु न समस्तं भावतो महावीरस्य ।

श्रीनामिनन्दनोद्धारप्रबन्धः ।

- तं त्रिनं नामि नामयं यद्वै कृपयः भित्तः । मंगलम् ।
केने पयस्य इत्याभ्यां विश्वपर्यङ्गप्रभः ॥१॥
पीरः स पः भिय भूपाद् या रगारिमहारिपून् ।
एक एवात्रपन् पीरनाम खमे त्रिनप्यता ॥२॥
5 अर्त्तं रोषापहास्सन्तु पट्टपि त्रिनमालयः ।
अथत यत्कररररात् पिच्छा मप्याम्बुजापसी ॥३॥
तानहं स्वगुह्यं मीमि मुक्तागुम्फितपुष्पोपमानम् ।
येभ्यो जहापि मीम्फितकमापयस्मि मपन्नपात् ॥४॥
समचारा यारहाप्यु ईसा पत्तेपपाऽभयम् ।
10 शुद्धपद्मस्तथा वधा नीर-हीरपिपचन ॥५॥
सुखेऽहं सख्यम् देवां महा सुमाधर्षिणी । बग्नमनुक्तिः ।
अशारभ्यपि पद्मं पत्थेकमणुं मुष्मम् ॥६॥
दुर्जनोऽपि कथं निष्ठाः सुख्य एषावकारकाः । दुर्जनस्युक्तिः ।
यः स्वागुह्यिनामज्जहाहारकहेरुमुदरम् ॥७॥
15 हर्षे कृतममरकारः कथयामि कथामेमाम् । बलुविरेकः ।
भीरुपद्मपतीपैरगमुखाय यथाऽभवत् ॥८॥
बहोऽथ समुद्राद्यः सुखमात्ममदऽभवत् ।
तथाध्वं पताः स्यन्-भूमौ स्पर्शमप्यप्यते ॥९॥
सुखमापाज्यं जडे पथ धर्मकथाऽपि न ।
20 पर्वतकर्म करो यस्यान् कस्यगुह्यतमागमाः ॥१०॥
अतस्तत्पर्वते मुक्तमूर्ध्वकरमारिह ।
अतस्तत्पर्वतकर्म देहिना गुणवर्धनम् ॥११॥

यः समुद्रतटिन्मस्य प्रतिष्ठा निर्ममे शुक्रः ।

उद्गारं कारणावधे यस्यासीं प्रापसी यथा ॥१२॥

तदैतयोः पुण्यवतोः प्रतिष्ठा-कारकारिणः ।

चरितं कीर्तयिष्यामि काशीः(कशी) इत्यवतोः कृतम् ॥१३॥

5 एतच्चरितमाख्यातुं वागीशोऽपि नाहीभ्यः ।

माह्वस्य तु का शान्तिः तत्परिजस्य कीर्तन ॥१४॥

तथाऽपि कथयिष्यामि स्वराजस्या मन्वीपि ।

मञ्जलञ्चपि इवैव मयूरः किं न वृत्त्यति ॥१५॥

पङ्क्तुः शीघ्रगमाद्यन्तौ मन्वं मन्वं न याति किम् ।

10 कुम्भज्जलं तथै रम्यसाध निक्षिपति किं कण्ठ ॥१६॥

मत्तौ मया यथाहर्षुं(दी)रुकिद्यादेऽपि पापहृत् ।

एतद् वृत्तं कीर्त्यमानं मय्याः शृणुत सम्यगः ॥१७॥

वास्ति स्वस्तिचम्पा(कम्पा)रभूमेर्मन्वेष्टस्य मूषकम् । उपमेयुः

निर्घर्षघर्षसुमगमुप-रुच्यपुरं कण्ठ ॥१८॥ रत्नम् ।

15 वाया एव सहायमा म्हाय मुनिचक्षमा ।

विद्यन्ते न पुनः कीर्त्ये जाह्नू रीरेषु इत्यते ॥१९॥

एव एमागति ईसा एमा वीस्य न तद्विम् ।

पिनोपंश्चमन्पोन्वं तां कुर्वन्ति सुविश्रिताम् ॥२०॥

सरसीषु सरोज्यानि विरूपाणि सहाऽमयम् ।

20 एव रीममभियोतिर्नस्तपामितमसकता ॥२१॥

निद्यासु गतमर्चुणां गृहजालेषु सुसुचम् ।

मञ्जालम्भकटा कामकिता कण्या प्राय इव ॥२२॥

एवास्ते पीरनिर्वाणाम्भसस्या फलार्जिणीः ।

धीमद्रत्नप्रमाचार्थे स्थापितं पीरमन्त्रिणम् ॥२३॥ रत्नमन्त्रिणम् ।

25 तदादिनिधकासीना यथाख्याति निर्मेभ्यः ।

धीरत्नप्रमन्त्रीणां प्रतिष्ठाप्रतिशयं जने ॥२४॥

पत्रं हृष्यागच्छतधूमदपामञ्जितस्थिपा ।

सर्वेषु प्रियते तस्माद्यमसा इत्यामर्कं यपुः ॥२॥

मृदुत्वादिमाहृत्य मेघगर्भितविभ्रमात् ।

मपूय ऊर्यते नृस्य यत्र प्रसूयकसूय ॥२६॥

5 प्रतिवर्षं पुरस्यास्तयञ स्पणमया रथ ।

पापण्यं पापमुच्छुद्धमिव भ्रमति सत्त्वः ॥२७॥

यशस्तु विदुषा भाम् यामी घा(या)पीनभिभ्रमा ।

निष्ठाऽथाऽपत्यामिनीमियाऽसौ सांपानपक्षमिः ॥२८॥

पस्यं यः कालुषी लोका इत्युक्तमस्त्वयः ।

10 सायन्नयस्यधामा न निपाति स ता पुनः प्र॥

सत्यमेव जयते । अथर्ववेदसंस्कृतम् ।

[illegible]

पिनास्ति सप पिङ्गारं भविष्यते पयसि

15 तत्र गान्धर्वस्य सवित्र्यस्यस्यपुत्रिभ्यः । वेदस्य ।

धेष्ठी पेलद इत्याख्यात्रिख्यातः भित्तिमण्डपः ॥३३॥

यदुत्पन्नसम्पत्तिर्निमित्तं पृथिव्यम् ।

तत्राग्राह्ये श्रुतिं त्यजितं दूरवाऽयम्

कौरवा यस्य प्रसपस्या शुभ्रया भुषणे पिपुम् ।

20) पिनायि कामुदास्कासः समजायत शम्भुतः ॥

यस्या सोमोऽपि सोमोऽपि न साम्यं समुपयेयत्

द्वयव्यानुचरणे साम्प्रत्येन नवन ये ॥३॥

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

२६ ॥ श्री-सम्राट्-सुख-राज-स्य ॥ अथ-श्री-सम्राट्-सुख-राज-स्य ॥

॥ १ ॥

मन्त्राः सन्नुपसम्पन्नः प्राच्यवन्त्यादि वाङ्मताः

तस्य दृश्यतमस्यापि कुतश्चिदपि कारणम् ।

विशेषः सहजाज्ञे पलायितोः सः ॥१८॥ केनस्य चेतो
ततश्च चेतः श्रेणी यत्र वैरं परस्परम् । सः विशेषः ।

तत्र हेतो न वास्तव्यमिति कीर्तिमविश्वपत् ॥१९॥

5 एवं विचार्य कोऽप्यर्थमतिर्येनुमना मनाम् ।

कमूच भूमिमाज्ञां हि ज्ञाधिदृष्टि स्थित मतिः ॥२०॥

ततः सर्वस्वमादाय दत्त्वाद् एव गोचरः ।

जमिमलेन सा धिष्टी कमूच मनात् पूषद् ॥२१॥ केनस्य ज्ञान ।

क्षोध्यम(त्स)र्ह एवमाश्रयः शुभातिविश्वकैः ।

10 शङ्कुः प्रेतितोऽवासीत् सुधाभिः कञ्चनैरिव ॥२२॥

जमिजम्बैः प्रयागैः स गच्छच्छच्छाद्या पथि । कोऽप्यदृ-

ष्टिपदकूपनगरं प्राप पापविश्रुतिः ॥२३॥ जमिजम्बैः ।

सुरसमस्तत्कामिद्यकम्बोभिद्यगुर्निशम् । कोऽप्यदृष्ट-

पथिजम्बैः पतुर् सर्वविश्रुतिः ॥२४॥ सर्वम् ।

15 यत्र वापीषु कृष्णता पञ्चदशविपदिषु ।

जपपन्तीषु पञ्चानां वारिषां जपपन्ताम् ॥२५॥

दृष्टमालाङ्कृतपूमीर्निश्रुतिः ॥२६॥

वर्षाद्यत्र दृष्टमालाङ्कृतपूमीर्निश्रुतिः ॥२७॥

नानाविधमालाङ्कृतपूमीर्निश्रुतिः ॥२८॥

20 कार्यं तत्रयत् पीष्य श्रेणी स्थितिमति व्यथात् ॥२९॥

तत्र विद्याधितोऽप्यमलो देशलापकः । तस्य पथा

पत्मारुद्धोऽप्यमलो देशलापकः । तस्य पथा

निवेशाद्य परिहारं पुष्टिपन्तामिति । जमिजम्बैः पथा

पुष्टिपन्तामिति ॥३०॥ जमिजम्बैः पथा

5 दृष्टमालाङ्कृतपूमीर्निश्रुतिः ॥३१॥

मज्जन् पुरा

पञ्च कृष्णगङ्गादूनधूमदयामतिष्ठति ।

सरेष धियन् तस्माच्चनसा दयामळे ययुः ॥२॥

मृदूगर्भनिम्नादप्य मयगात्रिनिमिमाम् ।

मयूय कुरन् नृपं यत्र प्रसज्यदस्य ॥२॥

5 मयिरै पुरस्यान्तयत्र स्वयमप्य रयः ।

मय्यं पाप्मुच्छन्मिष भ्रमति सनः ॥२॥

यदास्त्र रिग्वा नाम पापी पा(वा)पीनपिममा ।

मिवा चोधागामिनीमिवाऽसा सापालयस्त्वितिः ॥२॥

यस्यै के चतुर्षो साह कृतुद्रुमहलका ।

10 साधनेषामप्यमानं न निपाति स ता पुनः ॥२॥

ननुप्यनयं पैग ऊह्यनिष उपतः । ऊह्यरयन्मम् ।

सुतये सत्यः क्षिपु मयः त्व्योऽस्ति यः क्वचित् ॥२॥

तथाद्यत्ता गवर्धनि पयार्धाय मयस्ततः ।

निर्वाप्ति तपु रिष्यान् भद्रिगार्धं गृपुदिपति ॥२॥

15 तत्र गवर्धनयत् सुदिगाम्यमयधर्मयः । वेष्टस्व स्वयम् ।

भद्रो यमद इत्याद्यादिष्यातः क्षितिमयदले ॥२॥

यत्तपस्यान्मानं निनिन्यार्धयस्मत्तु ।

तथाप्यार्धय द्यौर्ध्वं न्यग्निं वृष्टाऽमयत् ॥२॥

क्षौर्ध्वं यत्र मयमप्या शुद्धया भुक्त्वा रिपुम् ।

20 निवाप्ति यमुद्रान्नासाः सत्राद्यत साभ्यतः ॥२॥

यस्यै गौर्ध्वं नि गौर्ध्वं न गौर्ध्वं समुद्रविषम् ।

यधर्ध्वानुत्तरय मयमप्यन मयन य ॥२॥

क्षौर्ध्वं समुद्रया पैद यत्तप्यन(नय) य(र्ध्वं)नितम् ।

अन ननु कुर्यान् न रिगावर्धनाऽनि य ॥२॥

25 यत्तप्यदस्यदप्यनो यत्तप्यः मयमप्यम् ।

मयो न्यनुमयमयत् मायमप्यनि योर्ध्वः ॥२॥

- देव ! विहायपश्येयं मन्मुक्षेय महाजनाः । महारथस्ता
 मिहित्वा देवपादतले सिद्धिदायसुपस्थिताः ॥१४॥ मारिचानवरः ।
 पश्यति देव ! मरमस्वामिचैत्यमिहोत्तमम् ।
 द्वाभ्यां पञ्चाशदेककुटिजाभिर्विमूयितम् ॥१५॥
 ५ चैत्येऽथ मूढविन्दस्यापाचिर्द्ध अपते यदा ।
 तदा द्विपञ्चाशतोऽपि मनेषुस्तानि तत्समम् ॥१६॥
 प्रतिपद्यं पदपचिद्धविहतेषु विनैष्यति ।
 अष्टादिका विधौकण्ठे तत्र नित्यमुपासकैः ॥१७॥
 शुक्लवस्त्रस्थिताः सिद्धा यत्र व्याचलन्ता वसुः ।
 पापममिवात्माच्छन्तं बीज्य इत्तुं सद्युपताः ॥१८॥
 वसुः पृथुको यस्य पुरस्ताद्वज्रमण्डपः ।
 भानि पुण्यमियं पुण्याः स्वर्णरक्तं कृताः ॥१९॥
 मन्त्रि पस्मिन् छातकुंभकुम्भाः प्रासादमौलिगाः ।
 पुण्यवज्रानाममहं स्पृष्टा पूर्णपद्म इव ॥२०॥
 ६ रक्षस्य देवतस्तस्य मविष्यति पुण्यपुत्रा (१) ।
 पात्रा ततो जीवमारिचारत्वं पात्रतं ज्ञानः ॥२१॥
 स्मिन्वाऽऽह वृषतिः भठिदः । धर्मैऽस्मिन् वचिर्द्धं सदा ।
 नमारिपोषणं पूर्वं कार्यते पूजतोऽपरम् ॥२२॥
 श्रेष्ठपाह पणिर्द्धां धर्मो न संगतमिदं यदा ।
 यता मन्दाकिनीतीर्थं द्वि कस्यापि द्वि ऐरिक्म् ॥२३॥
 धर्मं करोति यः प्राणी स एव पात्रमश्नुते ।
 य एव भोक्त्रमज्ञानि तुमः न स्वात्म चापः ॥२४॥
 धर्मोऽयं भविष्येव क्षियत सत्यप्राप्तिभिः ।
 न तु सम्बद्ध भिमागोनमृत्तिकोत्पन्नमेगमे ॥२५॥
 यं सन्ति भविष्यारण्या देवा देव ! शिनेम्बराः ।
 इतोऽपि यं भविष्यन्ति न भविष्यकुपोद्भवाः ॥२६॥

प्रसन्नः प्रभृतेभ्यः स्वामतप्रसन्नीकृतैः ।

संताप्य भक्तिं पश्यन्नाभिभिरमानयत् ॥११॥

यस्य च कुतः भेष्टिन् । किमर्थं त्वमिहागमः ।

वृद्धिं भक्तिपरिधानु किं कथमि त्वयिहितम् ॥१२॥

5 भद्रवाह इव । कीर्तिस्ते भ्राम्यन्ती भुपतेऽभिष्टः ।

महिनीय समाख्याति इष्टा त्वद्गुणसाधुयम् ॥१३॥

तर् इव । त्वद्गुणः सपद्मम्भा निधिष्ठा जना ।

स्वयमेव समापान्ति यथा इव तपान्तिचम् ॥ १४॥

तथाऽहं त्वद्गुणवत्ता देवाकुरुगुरुद्वरात् ।

10 निपातं त्वद्गुणस्तु चतुमस्ति समागतः ॥१५॥

अथा मिष्यमितरन्तश्चन्तिनेत्रनिर्दिष्टैः ।

संपदं पित्र्यं कुरुष्व साहसिष्ठा भूषः ॥१६॥

अथान्तर्ययपुत्रा मयता समुपयुता ।

वृत्तन समुद्रय सत्यं मयिता पुरम् ॥१७॥

15 यत्नं यत्नं सत्यं सत्यः यत्नवर्तिना ।

वयस्युपां मयेष्टमा तथा त्वयि समागत ॥ १८॥

तर्ककुट म भक्तिम् । नयर् करपरिष्टः ।

प्रयोगं च यन् किञ्चिन् अथपस्वै त्वत्तमनः ॥१९॥

कुरुष्वयस्या मुदितः भूमी माह मदीयं । ।

२० त्वमीदृशेभ्यः पुनर् जगत्कर्ताति यद्यप्यहं ॥२०॥

तव मयत्तया इतिहृदयपारम्यमनामदी ।

किञ्चा समष्टमप्यात्राहमूर्ध्वपुत्रिता विनी । ॥२१॥

अत्राहृष्टिपात्रागुप्यन्त मीयितो निजः ।

मायभूमिदहो भूय । वदितः वदितो मया ॥२२॥

25 नयेव विदुषातावरणाः भक्ति-भूषणः ।

इत्यन्तः प्रतीत्याय पद्विद्वत्पद्वि नता ॥२३॥

वयं नानाद्यनन्ता भूतपाप्मिण्या वता ।

निवेदिष्व न कृष्णान्ते संख्याऽस्यस्मात्तु पाप्मनस्य ॥१५॥

अष्टमूर्धं देव । पुण्यात्मा स यः कृत्वाऽनुत्तमते ।

यापी हृष्यति तत्कृत्वा सिद्धमारब्धस्तुतः ॥१६॥

५ देवस्तदस्ति पुण्यात्मा धर्मयोग्यस्तथा प्रभो ।।

सुवर्णमिव चिह्नस्य दशाधर्म समाश्रय ॥१७॥

द्वयः प्रीत्यै कथं हिंसा मित्रार्थद्वयमागतम् ।

असाधर्मं च तुह्यामि सुस्वात्मतिदुर्धमम् ॥१८॥

स ग्राह्यं पंचमं व्याधिं दारिद्र्यं वा कमततं ।

10 न ज्ञापति समायामे वा सुधी सुवक्त्रपिबि ॥१९॥

कुलज्जन्तपतां द्विष्टं यो ज्ञापति स पुण्यवत् ।

पश्य तु किमस्य बन्धे द्विष्टा किं च परित्यजेत् ॥२०॥

कुलज्जन्तपतां पश्य द्विष्टं त्यजति सुखवीरः ।

यत्तद्वच इत्यप्येति सम्पत्तिं स मयि मयि ॥२१॥

15 भेदित् । अजसौ यन्नेव इति पूरे मदीमुखा ।

जयो कथं कथयिषुमायेमे भेदिसुखम् ॥२२॥

मग्नेऽवास्ति वेताज्जन्तामा हृष्यमयो निधि ।

कपूरवर्कसमूर्णसौमन्त इव सुविधाः ॥२३॥ अवेरज्जन्ता ।

यं पञ्चाशदोज्ज्वलि पृथुष्टं पञ्चविंशति ।

40 पोज्ज्वलि समुत्तुष्टं पूर्वापरत्पीणि ॥२४॥

पस्वोर्ध्वं भूमितो यन्ता योज्ज्वलि दृष्टिं हि ।

द्वयो एत पार्थिवो ज्ञेयौ योज्ज्वलि पृथु दृष्ट ॥२५॥

पस्वोर्ध्वं एतमयं सिद्धापतनमुत्तमं ।

शाश्वतमविमापुर्कं किरीटमिव यजते ॥२६॥

25 पय सिद्धवर्णीतज्जन्तसिद्धवेतसा ।

देवता नर्मिण्यन्ता देवाफन्ते नय नपि ॥२७॥

सन्निवाचानये धर्मः कुलक्रमसमागतः ।

पुनस्तथा यत्परं कात्यायनस्य सम्प्रति निगमाः ॥७७॥

अमारिषोऽयं पूर्वं यमिभिः कार्यते ततः । अहिषोपपन्नः ।

यत् इव । प्राणिना यत्ता धर्ममूर्च्छा निगद्यते ॥७८॥ यत् उक्तं

5 “वत्सकस्य सत्यस्य दत्ता दामपवक्षिणा । भारत-

न तु विप्रसहस्रेभ्यो मांसद्वयमस्तुतम्” ॥७९॥ अथवा-

“यकतः काञ्चनो मेदवज्जुरत्ना यस्तुभ्यतः ।

यकस्य जीयितं दद्यात् न तुल्यं युधिष्ठिर” ॥ शंखागमेऽ-

हंशतः जीवकस्या प्रविष्टा ममवानिति । व्युक्तम्-

10 तस्मात् सपानि मृतानि मानयन्नापमानयत्” शौखागमेऽ-

“अहिता प्रयमे पुनः पुनमिन्द्रियनिमज्ज । व्युक्तम्-

सर्वमृतद्वयापुनः मापपुनः यत्तु यकम् ॥८०॥

पञ्चमे तु समा पुनः वष्टं व्यपशिष्यतः ।

सप्तमे मानपुनः तु चानपुनमवाप्यतः ॥८१॥

15 इत्यथमग्निः पुनः पूजयन् त्रिपुतं सत् ।

तस्य ज्ञानं च मोक्षं च इत्ययं मंत्रोऽज्यधीन्” ॥८२॥

तदेव इयं । सप्तमं सप्तदशवर्षमन्ता ।

अनेस्य जन्मनी जीवद्वया पापनिपातिनी ॥८३॥ यत् —

‘न सा वीर्या न सा भिक्षा न तह्यं न तत्तपः ।

20 न तद्वानं न तद्वपानं द्या पत्र न पिपत” ॥८४॥

अथवा जनाः पासयन्ति इयं । मांसपत्रद्वयम् ।

न मय्यस्तं पुनः कुर्यान्नताः मांससमनुमाः ॥८५॥

न मांसमस्तुतम् पिपतं जीवपातकाः ।

अता जिह्यत मांसं सती सर्वजीवभक्ष सा ॥८६॥

25 भुक्षतं पुनस्तद्व्यवहारिणी मृपतिज्या ।

तद्व्यवहारं च भक्षिणी पतिः भक्षिन् । इति नृपतः ॥८७॥

मया हेमरयो विद्यां स स्मृत्वा कामरूपिणम् ।
 हृत्पत्रकं तद्यमादात्समर्पं कुट्टिने नृपः ॥११५॥
 विनम्रासिकाः स्मृत्वापरोक्षो गङ्गादिपुङ्गव ।
 स्मृतवर्णोऽतिवीर्यसो विशीर्षद्विचरद्रुधि ॥११७॥

5 प्रसुप्तस्त्रोत्रिकापूतिरसप्लुततनुस्ततः ।
 मसिहानैदितो जडे कुण्डलेष्विषरूपान् ॥११८॥
 विह्वलमानो निःश्वसापूर्वोररुहः पदे पद ।
 प्रविश्य स पुरं तस्यै पतित्वाऽथ वतुष्य ये ॥ [विद्येयम्]
 इतश्च तत्र मूषकस्ताम्रचूडामिधौ बुधाः ।

10 मन्त्रान्तमण्डलमर्जयते शङ्खपादकमः ॥११९॥
 रत्नसिंहासनासीनं कामन्ताममपमन्त्रिणः ।
 मन्त्रेऽपि बह्वो राज्ञोऽष्टा पत्न्याऽनन्तमूषम् ॥१२०॥
 कवीपविश्य ते तस्यै (तस्य) राज्ञोऽष्टा पत्न्यस्तथम् ।
 सुवर्णमणिमाभिरूपयिमुपचरिष्युविताः ॥१२१॥

15 सुनमोमिः समासद्विर्बिभुषैव सुवर्णमिः ।
 पुरिता सुशुभे संसत् पुण्यरथमेव सा ॥१२२॥
 तत्रा समापयी राजपुत्री मरुत्तमहरी ।
 नत्वा नृपसुपात्रिणम् तद्वि तदनुकथा ॥१२३॥
 समाचक्षमभिरुच्यैषुपर्णशुभिरम्बरे ।

20 शङ्खचार्यं सुवर्णं समासीकं विनीक्य साः ॥१२४॥
 इषेऽसप्तसप्तसप्तसुतिद्विर्मात्रमन्त्रितैः ।
 वचामिर्षकलीकुर्वन्वचरं सुवर्तिर्जगी ॥१२५॥ [पुम्नम्]
 यो यो समासयी । हृत्पत्रकं वृद्धिरीदृशी ।
 कस्य मत्तादतोऽप्युत(व) मत्तादात्तं तेऽम्बरे ॥१२६॥

25 विह्वलितासं सा कन्या विदधे मुच्यमोदनम् ।
 वीर्य राजाऽपि तवीर्यं तन्व्यं काममावत ॥१२७॥

स्वस्वसुर्मिहितः साऽपि तथा फलपुत्रं दर्शितः ।

मूलेनापि ससम्मानं सन्धार्य स विधात्रितः ॥१४२॥

सोऽपि भूपप्रसादनाभिधारितममागमैः ।

कुशाण्डऽवच्छगां निर्वर्णं समाप्य संगताऽऽजनि ॥१४३॥

5 तस्यापि कुचतां सेव्यं तुष्यति प्रत्यहं मृदा ।

परं विद्यति केचिद्विद्विन् तद्वपुष्योद्भासरा ॥१४४॥

भाकस्मिन्का कश्चन स्यादन्तरायो यथा नृपः ।

मन्वयिषो मनेच्छातन् समाऽपि हि विद्युन्मते ॥१४५॥

पूर्वकन् न विप्रीत्यन्तं पश्यसीं सदात्पन् ।

10 बीजं ग्राह्यं नृपे नाथ । विषाद्यै न विषा तप ॥१४६॥

किमितीति सुपयोक्तं साम्प्रदायं न सहेतरा ।

तत्र पाञ्चसुस्त्रिंशोऽपि स्थित इत्ये तस्मै न किञ्चन ॥१४७॥

यथा कश्चित्पदापूर्वे तदस्योऽपि सरोवर ।

तुष्या तपत नहन् त्वपाब्धौ मम बन्धवः ॥१४८॥

15 मन्वाभ्यमीष्टा तेऽहं च ज्ञानाऽपि स्यात्ततां मम ।

यतः एतं प्रियं तद्वाङ्मयं स्यात्प्रदक्षेपुन्म ॥१४९॥

समस्तं फलिनं कुक्षं कुप्तां तन्मूषस्तस्मिन्तः ।

स्वयं कृत्वाणि नाप्नोति किं तरोस्तत्र नृपकम् ॥१५०॥

तथा सन्ध्यं निजगन् जगद्व्यपतारकः ।

20 त्वत्ता नान्धाऽस्ति या वक्ति चित्तप्रत्ययार्थं वचः ॥१५१॥

यो वक्तुं बीजं किं यत्त माकृताऽपि द्वि तं करे ।

कल्पदुमिध वच्छन्ते मयन्तं तु वचसि कः ॥१५२॥

नृपः मोक्षे मग तर्हि प्रज्जसुं दशायामि ते ।

तस्यामान्यकालं वैधि । त्वं धीरा मय मा कुपा ॥१५३॥

25 नं निगूडमपि मातुकिं तस्मै वरी नृपः ।

साकृत्कालं न साम्प्रदायिन् एव तत्र स्थितं पुनः ॥१५४॥

किं कथे । मवती धृत्वा विद्मे मुक्तमोहमम् ।

किमधीकनेर्द मोहे किं पाऽप्यत्कारणं नद ॥१२९॥

सा प्राह पितरुत त सेवासदाः सुखसदाः ।

उचितं इचितं वास्यान् स्वामिन् कथयन्ति तत् ॥१३०॥

5 मनाऽस्तवममी सम्भाः सद्यः कथयन्ति यत् ।

सद्यः पूर्वार्जितस्वीर कथयः फलमभ्युत ॥१३१॥

इयं नपि न यदुक्तिं पूषकमधिर्द फलम् ।

किं पुनस्तदा द्युपदिष्टमसमस्तविदाः ॥१३२॥ यत् उच्यते-

“यन्निपु मुपा क्रिमु प्रायमि नृष्णीमार्गं न सद्यश्चिदं यत्निम् ।

1) विधिष्ठिफितमप्यार्गं कथयति कथात्वं न पूषकः” ॥१३३॥

तात् । किं नृष्यसार्ग्यं आपन्नं यन्निपु ज्ञयाः ।

तस्मिन्मगर लोका कथं कथिर् इतिदिष्टः ॥१३४॥

इदं मनु पर लोका ये निवे तातसयकाः ।

नेऽपि नवे समानार्जिमात्रा इदमन्त एष न ॥१३५॥

15 यदुक्ते त्वन्तमा ज्ञया पीत्यन्त तपकथयि ।

परं कथय यद्विनि त्वामुज्जिरी(पितृपौ)भुङ्क्त परं ॥१३६॥

यत्तं त्वामुज्जिरीना भव्यं नृष्णी(परी)पिदादिष्टः ।

गदेवं तान् । मयोऽपि कथयकथनानुपात् ॥१३७॥

यत्तं न मार्गं तत्तं तु न ताताऽपि तद्विदुः ।

। भवान्ते गुरु इत्यन्तमकथयमानसः ॥१३८॥

यथाऽभेदशब्दुचः कथिन्नाप्यपिर्जितः ।

यन्निर्वा नवय कथापि परिणीताऽस्ति भूधुजा ॥१३९॥

ता कथय विनयीतिः प्रीतिं कथुरवर्धयन् ।

नस्या भाना तु निनाया कथयो पुनस्ताऽम्बन् ॥१४०॥

5 स विदीदकथं प्राज्ञः(१) मायुकस्य मदीयन ।

सुनीद भास्करस्यैव एव भीषयतुः यत्तौ ॥१४१॥

ततः कर्मधिर्हं ताव । न कोऽपि क्षमते नरः ।
 परतपोऽमुद्वृत्तिव्यावृत्ते उपपत्तिरुत्थियम् ॥११८॥
 तच्छ्रुत्वा गोपतिः कोपतिरस्त्रवप(रुद्ध)मवा स्थितः ।
 अविम्वयससमाऽभ्यर्क्षी मना मे वशिष्ठताञ्जया ॥११९॥

5 तदुःखं पातयाम्येतां तपयामपि पैरिभीम् ।

परम्याप्यवदनाक्षममरणं भूभुजां न हि ॥१२०॥
 वत्स्यन्ति तां भुवाः प्रोक्ते पापे ! वरुडमनः फलम् ।
 क्षणोऽन्तुने तद्वत्मीयकर्मणः फलमानुहि ॥१२१॥
 सा पि हर्षण सौम्यं पत्न्या पान्धवोः पितुः ।

10 प्राहाशकमनिर्वाणा प्रमोक्षं तातमपिठम् ॥१२२॥

तस्यां गतायां भूपाक(का)मूलारसमपादिशत् ।
 यः कोऽपि बुध्दिनां सीमां तं कंचन समाचर ॥१२३॥
 सोऽपि प्रथम्य नगरेऽभ्यिष्यद्यद्य अनुचये ।
 तस्य पत्नरं कुट्टिकापेनं समकीकृतम् ॥१२४॥

15 अविम्वयसिर्हं दुःखिजनताधीर्षयपरः ।

नृपेयानादिनी वाहक तावताम निरीक्षत ॥१२५॥
 तमुत्पाद्य मः सा पि साधे भूषणुरोऽनयन् ।
 भूता पि पीत्य तावत्सं दुःखिनां मुमुदेतयम् ॥१२६॥
 ऊच य मभ्युनापाविमहर्षं कुत मम्मतम् ।
 मः वातु कुट्टिना माह किं हास्यं विवत विमो ! ॥१२७॥
 न हास्यं किञ्चिद्वचनं ज्ञायताऽपि यता मम ।
 माननीयं सुताज्ञातां नापहास्या अविम्वयत् ॥१२८॥
 कुट्टी माह नन कोऽयं विचारो विबुधस्य न ।
 कुट्टिना त्रिवमाचक्ष्व यत्कस्या रीयते मम ॥१२९॥
 हर्षं हर्षण रम्या ज्ञा पक्षकुट्टः हं वास्यदम् ।
 पश्यं महमा न क्वात् करेण-कर्त्तव्यंरिच ॥१३०॥

पृथिव्या स्वर्गं गच्छन् विस्तारमासु जतसि ।

इन्द्रियाभ्यन्तरेणाग्र्यमन्तर्मुपात्तसम् ॥१९॥

विकीर्य तन्मु कुपे मूल्यानास्याय भाजनम् ।

इयमुद्धमिरे न ह्यन्तारहृ पृथिवी पुनः ॥१९॥

5 न निद्राय नाकूपयद्गु गन्ताऽथ तत्समात् ।

विकीर्यते मानुजिह्वं कस्यापि प्रमिश्रः कर ॥२०॥

प्राज्ञः काश्चि मानुजिह्वं तद्व्याप्य मूल्यातः ।

वणिग् भूरनिमाद्यमुमुपायनमुपलभ्यन् ॥२०॥

कृत्वा कर बीजहरे नृपा पीत्य च सादरम् ।

10 तद्वदं विनिधेया (विष्णो) पञ्चद्विष्य कामिष्ठम् ॥२१॥

पमस्य नाकं कल्पे मया पञ्चद्विष्यम् ।

तप इतमभूद्भद्रं मया नमस्कृतं हृत् ॥२१॥

स भाद्र पथिष्ठमने त्यक्तस्वास्त्यपरिः ।

कन्दे न मङ्गलोपे स्पर्शित्वेन तन्मया ततः ॥२१॥

15 विष्टम् च सुतो पञ्चाऽप्यन्तापुरमुपायम् ।

इन्द्रिया मायुजिह्वं पद्विरीममायत ॥२२॥

इति ! पद्वि निद्रानानुरन्तायामगम्यति ।

पद्विनीलपथिमुत्प्रेक्ष्य सुखं निद्रितं मया ॥२२॥

मयेन नु नत्र भागुरन्तं कल्पतमः इति ।

20 वासीचन करेणार्थं भातं तन्मयायतना ॥२३॥

विकीर्य विष्टा तन्मयायतनमार्थमायतम् ।

पथिर्विनिगनं भातं पुनरप्येति पथिर्विष्टम् ॥२३॥

तद् इति ! इतिहं कुपे नत्र भागुरन्तमपना ।

विष्टा (मया) व्यक्तपथः स्पर्शमम इन्द्रियायितः ॥२३॥

5 भाविष्ठम् च तद्वदं पञ्चा रात्रा यद्विष्टं तद् ।

२ २३ यात्रि पीत्यागु त्वयि प्रविष्टं पथः ॥२४॥

ततः स्वर्गपिबं तात ! न कोऽपि छन्दते नरः ।

पदयोः शुद्धित्वायै अक्षयम् सतिपम् ॥१५॥

तन्मन्त्रा गोपतिः कोपतिरसहस्र(सहस्र)मन्त्राः स्थिताः ।

महिम्नयत्समाश्रयार्थं मानां मे वशिष्ठोऽनघ ॥१५॥

5 तद्भ्यो पाठ्याभ्येर्ण तमयामपि वैरिणीम् ।

यदायात्रावृत्त्यान्वयमरणीं मृमूर्खं न हि ॥१७॥

अपार्थिवि तां कृपाः प्रोक्षे पापे ! बल्लभ्यः कलम् ।

सर्वाङ्गान्ने तद्वर्तमानवत्तथाः पञ्चमाङ्गान्नि ॥१७१॥

इति चोक्तं तस्मात्तद्विषयः पण्डितैः प्रसिद्धः ।

10 माहाबाळमठिबाळा प्रमाण ठातमपिठद ॥१३॥

तस्यां गतायां भूपास्य(वी)मूडारसमथादिगम् ।

॥ वा. कोऽपि पुण्ड्रिणां सीमां तं कञ्चन सुमयम् ॥१५॥

सोऽपि प्रथमं त्रयोऽष्टिष्वप्यप्यनुचये ।

समस्त देवदेव दुष्टिस्तपि च समस्तैः पत् ॥१५॥

15 अभिस्तपदिद् दुमिस्तपतापीर्यपीनर ।

नृपेयानायायितो पादद्वयं वाहणेन लिपेत्स्वतः ॥१७॥

वसुधायै नमः साक्षि सायै मृगपुरोधाय ।

मृपाऽपि धीस्य तादृशं कुशलं मुमुक्षतपम् ॥७५॥

कथं च मत्पुत्रापात्रेणैव कुत्र सम्यक्तम् ।

[illegible]

सुखीयः । सुखीयः सुखीयः सुखीयः सुखीयः सुखीयः ।

हरी साह सख। हीरान् मित्रान् मित्रमस्य मे ।

अग्निं विवर्षाणमव पाठय्या शीघ्रं मम ॥९॥

इहं कथेन रम्याऽऽत्मा शङ्करादयः । न चास्मदयः ।

पश्य सङ्गमो न स्यात् कलेण-कल्पीतिव ॥१८॥

एतद्वाऽऽह न विद्यातऽत्र कृतव्यं कश्चिन्(अन्य)त्वात् ।

इषयस्य वयं इत्तस्तत्रियाहाय(इय)मे सुताम् ॥८१॥

महाशाम्यमाप्यं चैत्करिष्यसि मरिष्यसि ।

रश्मस्तु प्रतिष्ठात तम इष्टाऽभवन्मुपा ॥१८९॥

5 तु गान्धर्वदिवाहस्य तामप्रीं सरुणामप ।

भूयस्मि। हारणमासं सम्पादयामिह सख्यात् ॥१८३॥

माता तदमशाभ्यां स्वसुतां पारजाससु ।

भाबरसहस्रवहणमुपानिष्य संपादितके ३१८४३

हरषा तं कुम्भिर्न पक्वीं परमावस्यकुरुष्व ।

10 यमपु भूयहि कुत्र वयं यं परिपश्यति ॥१८५॥

इतिहासि वर्णितं पद्यं आद्यमूलप्रसङ्गस्य सिद्धौ ।

छिन्नोपपादो साधवैतन्या विद्वत्साय नमः ॥८९॥

हृत् मिर्चुष । हिमालयः मपता नुरधेष्टितम् ।

वरीह्यययमा सुता वास्यमि अहगुणाम् ॥८३॥

15 भूतारोहस्यपापवर्जितः क्षिप्रं मरणमनु ।

विष्णु ईशा इत्यतिरिच्यैताऽऽसि विष्णु ॥२८८॥

मौयिनाः कम्प्यन्तिषाः कुरिष्वाः कल्याणिनाः ।

सुपेन्द्रा मन्वद्याभ्याम् यजमानः पशुना इव ॥१८५॥

११) गृध्रकपिणाकं मूलं सत्वोद्भूतं त्वमा ।

20 स्वापत्वं क्षिपता पुष्पारोहस्यिन् क्षिप्यता वर ॥२९०॥

एवम धाह विष । हि मातुषाहम्भयसे सुखा ।

इवाच मधुप उर्मिप पुण्याः पूजयपार्श्वितम् ॥१९१॥

एवमेव यथा वरिष्ठे सखे स्वद्वन्द्वमप्या ।

अथप्राणि पञ्च तस्मादात्म्युपासक्यमात्रम् ॥१३॥

25 वाक्या नृपरायण राणी पति मरुतमज्जयम् ।

॥१९३॥

किञ्चिद्विजयमयापि विद्यते नैव नन्दिनि । ।

मर्षागद्भिर्ममयनुदपाश्या करो मयेत् ॥१९४॥

अथानूचे भुता मातमा विगीद सुं कुड ।

पस्तुता स्यात्तस्मिन्पुण्या पितृपुण्या कदापि न ॥१९५॥

5 मातस्तातस्य दोषोऽयं न ऋष्यस्य हि विद्यते ।

मम पूषमवापात्तर्कमविरुद्धिर्दितं त्विदम् ॥१९६॥

बुद्धताः स्वाङ्गितं सद्यो धत्तं मुह्यन्मुच्यते ।

परेष्वेपाङ्गितं काऽपि संमप्येति न बह्वपि ॥१९७॥

नृपोऽप्येवामहं पुत्रीं तेन तां पर्यावाययत् ।

10 साऽपि तं दैवतामिव निजं पतिममप्यत ॥१९८॥

इत्यन्मातरं यथा तत्स्थानादिरह्य[स]म् ।

तनयां कुट्टीमे बह्वपि मैरीत्पुरवद्विषेति ॥१९९॥

विलुक्त्वा निध्वसन् कुट्टीं तद्यतिहृत् स कश्चित् ।

शुद्धपमाया साप्यस्य पत्नी पशुः पतिमता ॥२००॥

15 स तदाहृतकुण्डी निध्वस्य स्वाङ्गितस्तप्य ।

अन्तरं निजपात् निहीय नृपवर्णिनीम् ॥२०१॥

निर्मान्यस्य कुट्टिनी मे सुमये । मात्यश्रद्धिनि ।

संवाहयसि किं पात्रो न किं भुतमिदं त्वया ॥ पत इत्यन्-

राजदण्डी अरः कुट्टीमसौ नयनामयत् ।

20 पञ्चत व्याघ्रपा राजम् । संश्रमन्ति वराधरम् ॥२०२॥

अपं जिनाकशीकपं तव मत्सङ्गरोपता ।

क्षीरकन्दार्द्रिङ्गमशयां विनश्यति इहा मुप्य ॥२०३॥

किञ्चिद्विजयमयापि विद्यते न हि धुम्बरी । ।

नम्यन्मुच्यते वच्छ किं वाऽयं कुड पशुमत् ॥२०४॥

2 राजकुत्री पतिं प्रोक्त मा मा बोका द्वियेदम् ।

विददतः कुडलीप्यमेक वर यतः पतिः ॥२०५॥

कण्डकग्रा तदाऽऽधत्ते पतमानं नरं क्षयत् ॥२४५॥
 ममेवे तनया वधे निमित्तं कुलपांगुना(द्या) ।
 परिणीतं नरं मुक्त्या याऽन्यमेतं समाधिता ॥२४६॥
 इति चिन्तावशापघ्नधिरात्मनस्तं मृषम् ।

5 वीरस्य विधाधराः प्राह सर्वस्य कुल मा मुधा ॥२४७॥

साऽहं कुली वधे योऽस्याः कोपतः परिणमिता ।
 सेवं तव सुता सस्या संजाता नाम्यसम्पदा ॥२४८॥
 सर्वत्र मोषिणं मोषा इति पृथगुमापितम् ।
 पणिसि(पिंक्षि)तुमिषं माया प्रयुक्ताऽऽसीन्मया मृप ॥२४९॥

10 तवस्या कामतो मृप । सत्पीनूतमिदं वधः ।

तदेतदुक्तं सम्पत्स्य वधर्तं मृपतिष्ठितम् ॥२५०॥

एकमुक्ते क्षयरेण स नरेभ्यारपेयराः ।

ऋक्षस्यऋक्षो इतीकूचे मदनमऽपिम् ॥२५१॥

तनय । विनयं सुखे विधहि निजमालसम् ।

15 साधुऋष्यं समसादममसागरे मयि ॥२५२॥

साधं शुचिसमाधारा किमिदं पितृक्षयते ।

वदता वरमीकृष्टं प्रसादाऽपि कृतस्यया ॥२५३॥

उपकारशून्यस्यापस्तं जायत धानुषम् ।

तानस्यापरि कस्तम्य विधाति सुधीः कुपम् ॥२५४॥

20 इयः प्राह सुयः पुत्रि ! कुलीनाऽसि वदस्पताः ।

मियमेव ऋतुः किं स्यात्पूर्णिताऽपि हि चर्कत ॥२५५॥

तमपेक्षिम कृताग्रानां कुलीनाद्यं मपस्पति ।

लेभे रेवामग्राणां सुसहस्रकिरयोदयम् ॥२५६॥

ततो हेमराजा विधाधरा भूत्वा पूर्व नरे ।

25 सम्राट्स्य सी पृथमिष मिथः प्रीतिमन्वयवत् ॥२५७॥

सम्पत्स्य मृपतिर्जमातरं सात्यस्यानपत् ।

सायकः सायकधियः न कुर्वन्ति कुर्यं क्वचिद् ।

कः कोपस्यात्मकाशी हि त्वयि मद्र । निरामिहि ॥२९७॥

मपराधं पिशापाणि यो जन्तुः परित्यजेत् ।

सोऽपि कोपस्यैव न स्यादभिर्मनुः किं पुनर्मन्त्रम् ॥२९८॥

तन् विमुच्य मयं मद्र । स्वस्थीभूय मयोरीतम् ।

5 मारुर्ध्वं यतो दुःखी न मयस्त्वं मयात्तरे ॥२९९॥

यथा मद्रामयं मद्र । विचते मृत्युतस्तव ।

वैरपायसि जालीहि तारयेव तदाऽङ्गिरास् ॥३००॥

उच्यमानो विपत्येति जायते दुःखितो यदि ।

जन्तुस्तद्विचिरेः शरीरेष्वमान्त कथं भवेत् ॥३०१॥

10 कुटीं कुप्यामिहोऽपि न मर्त्यमिवाङ्गिरि ।

किं पुनर्यः सुखी तस्मात्पुन्यमीकमयोः मया ॥३०२॥

तथा विपुच्छे मोयसेपात्मे जीविते पुनः ।

गच्छकर्मवशे पुच्छा न पापामिहिरुच्यम् ॥३०३॥

नाप्यजीव्यभात् पापस्त(यम्)र्षं किञ्चन विचते ।

15 प्रमदन्ति यतो दुःखज्जसाण्यागु मयात्तरे ॥३०४॥

पापं जी पुन-पञ्चीकृतं कृते येषां करोति वा ।

त एसन्ति न ते वा-र्तं नरकं विचर्य पुनः ॥३०५॥

तदाऽन्य स्वज्जना हरे सन्तु योऽस्ति सुपोषितः ।

वैहो विचरते सोऽपि कुशला एव सर्वदे ॥३०६॥

) तन् दुःखं मतिं यमं शर्मङ्गारोपि शाश्वते ।

न मयसि यतो दुःखाप्यैदिकापुष्पिकल्पपि ॥३०७॥

तं पीपूरीधर्मं ज्ञोऽपि पीत्वा मुनिमुच्यते ।

अपदेशार्थं यतो मिथ्यात्वा(त्)नरमयज्जन् ॥३०८॥

यज्जन्तो हि मुनिपात्रो नत्वा व्यग्रपण् मयोः ।

) मयात्तरे यतो यम इदानीं उच्यते ॥३०९॥

- स कुसुमगतो जातपापविषयसङ्गः सदा ।
 मांसमुष्णो दुग्धक्षेपु मिश्रितो हृष्टि वृद्धिः ॥२८४॥
 मन्त्रदाऽवाप पापघ्निं विभर्तुं स कलात्तरम् ।
 नक्षत्रो हनुमारेभ्यः प्राणिनां जलगावरात् ॥२८५॥
 पावतोऽनुदयायेऽथ ब्रह्मतोऽन्वयसम्यक् सः ।
 5 इन्द्रतान् कन्दर्पं सस्वान् वीर्याधिकमुदं वधौ ॥२८६॥
 मृगमेकमनु वस्ते पावधय शरासमे ।
 शरं संवीर्य विधेयं तं हनुं निरूपयाद्यः ॥२८७॥
 कुरङ्गाऽथ कृताशुभं प्रविश्य परतो गतः ।
 स इतो न इता वेति पौष्टितुं पूष्टतोऽभवत् ॥२८८॥
 10 प्रविशेद्य कृताशुभे वापन् तावत् पुरमस्वितम् ।
 मुनिमेकमपश्यच्च तत्पुरा पठितं शरम् ॥२८९॥
 धनद्वयस्ततो भीतः पतित्वा मुनिपादयोः ।
 माह स्तोत्रेण न विमां । स्मितोऽहं तत्(२)वर्धनसा ॥२९०॥
 तम्यसीत् न विहातस्तिष्ठयिह मयात् प्रभा ।।
 15 क्षितः शरा मृगं हनुं पूष्टतो पावता मया ॥२९१॥
 ध्यानविम्वस्तुविच्छास्मिन् न वक्ष्युत्तरं मुनौ ।
 धनद्वयोऽतिमीमलो भग्नोऽस्य पादयोः पुनः ॥२९२॥
 मगधन् । मगधं लोकात्ततःस्विनीं पुरा ।
 देवा अपि क्षणमात्रं किं पुनर्मोहता जनः ॥२९३॥
 20 न भ्राता न पिता पुत्रो न स्वामी कोऽपि विद्यते ।
 मङ्गल्योताः भुक्तिर्लुप्तस्तदर्थं मारणं मम ॥२९४॥
 तत् विमुञ्च मयि कोपं रोषं वासं यश्चिन्माम् ।
 तत् प्रसज्य पूष्टहस्तं यच्छ स्यच्छमना मनः ॥२९५॥
 पारयित्वा मुनिभ्यां धनदेवमुपाब तत् ।
 १ भो । मङ्गल्यं जितकामगीभाः स्युः साधया सदा ॥२९६॥

धुपान्ता पविता यम हृदयन्ते प्रमत्ता हिता ।
 पुष्पान्ता मञ्जितानीच पापबुद्धिस्तस्यथा ॥३२३॥
 यम प्रतिगृह्ये द्वारसंस्थिता प्रमत्तावधिः ।
 विदितान्तस्यत इतिऽऽप्यातीच निःशुद्धम् ॥

५ नस्मिन्नेषविधे ज्ञाते पुर्मितं क्षयकारिणि ।
 नक्षामात्रे ज्ञातः प्रायो यदुर्मृत्युमुपागतं ॥३२४॥
 योऽप्यस्ति सोऽप्यभूत्प्राप्तमक्षयामिरतो ज्ञातः ।
 विमुच्य सोऽपि तं प्रायं कथयामाप्नुयत्यतः ॥३२५॥
 धनदेवः समायौऽपि तीर्थघटस्थेन तु ।

१) अथाह सद्यः स्वर्गेन स(न)सद्यश्चिरयापरि ॥३२६॥

नार्थबोद्धेऽपि मांसेन प्राप्यवृत्तिमदस्यम् ।
 गच्छत्यस्मिन् निर्यातार्थं तत्त्वधामावता पदि ॥३२७॥
 अध्यात्मसाधनतस्ती तु पथि धर्ममयात्मनी ।
 तस्य पर्याप्तोपायनामिह सुखमुपपद्यते ॥३२८॥

१) इत्येतच्चतुर्मां देवाः प्राप्यमात्रे यममस्मी ।
 तपसः पात्रवीर्यस्य वाचस्त्रीधर्म्यं पुनः ॥३२९॥
 नृक वसाम्बुत्पुरापातः स स्वर्गं परि प्राप्स्यत ।
 रक्षामनिजरापातान् तदा स्वाग्निर्मयः यमः ॥३३०॥
 ना विचिन्त्येति ज्ञाततऽनन्ते शुद्धमानसी ।
 पथ्य च स्वर्गसाधने प्रथमं समुपप्लुतः ॥३३१॥
 गणधर्म्या पूर्णमय हिंसा-मृत्युनिर्मुक्तिता ।
 नयमः पापितस्तन सङ्गन्ता सम्यगीदृशी ॥३३२॥
 नगच्छन्तुया मवान् विद्याधरा मेघरथाऽधवन् ।
 गाम्भीर्या पुनरीयं ज्ञाता मदनमदृशी ॥३३३॥
 तद्वदभ्यास तापीहार्थेऽहं हतमाप्स्यते ।
 नृकान्तार्थिस्मर्या इत्यस्ती मुनिमुपनुः ॥३३४॥

तथा मीढप्रज्ञायेष्टविधया गृह्यति ।

विद्वन्मन्त्रेणैव तेन पण्डितैश्च ज्ञातम् ॥१३॥

तथाऽथ माती यातीच यद्यं नरपञ्च सन्धात् ।

कुरुतेऽत्राः समर्थोऽपि क्षमते न समीक्षितम् ॥१४॥

मन्त्रनिगद्यैव चो वितीत्य पश्योर्मम ।

तथाऽकरोत् यथा मुक्तिर्दुर्जमा एतु मी(वी)स्यते ॥१५॥

तद्वै मन्त्रैर्गृह्यन्तेऽपि ईनन्धा(च) सुपा[म्] ।

निनाय पीवने कामप्रदप्रद्विष्मायस ॥१६॥

तादृश्यं निर्माणं वदं यस्याद्वयऽऽकृतम् ।

1) तदीमायोग्यता नास्ति चत्विहीनस्य मेऽपुना ॥१७॥

मन्त्रेष्टवद्याः मनुष्यस्येष्टमप्येष्टं पत् ।

तत् प्यपिस्था धने धने धनेऽर्थे पारकचिदम् ॥१८॥

तदाकार्यं मुक्तु मेधं प्रत्यक्षं देव्येष्टमि ।

अष्टाद्विधाः कारयामि महात्तपपुरस्सरम् ॥१९॥

15) तार्थमिदं तार्थं पालस्यै सत्यमप्यप्यपि ।

कारयामि यथागतं तिलं स्यात् सक्तं मम ॥२०॥

विचिन्त्यमि प्रग गृहमाकाशार्थनुषा वरः ।

वाक्यानि स्य ममि शान्तिं तन्निधित्तमममना ॥२१॥

पुत्रं प्रीतिं न ममा माह नना निब्रभुवादिनम् ।

1) धर्मं धर्मं यथाने च न तन्मन्त्रं माधय किमु ॥२२॥

पुत्रं पुत्रं धर्मं ज्ञानं वत्तं मृगस्यापि धर्मप्रदात् ।

मन्त्रं नाना यथानि च न मन्त्रमपि सुता मन्त्र ॥२३॥

गृहार्थिनः तन्मात्रं त्रिभाष्यार्थं मितम् ।

मन्त्रार्थिगुणान्मादा त्रिभाष्यं मन्त्रं ननु ॥२४॥

इतमाकार्यं त्रिभाष्यं त्रिभाष्यं त्रिभाष्यं ।

न न यथादिनं तन्मन्त्रं त्रिभाष्यं मन्त्रं ॥२५॥

अमृतोऽसि कुतो वेशान् स किञ्चगुणर्विमा-
 पुरं तत्र वरं किञ्च सर्वमाख्याहि मे पुरः ॥३९॥
 स माकम् गौर्गण्डं वेशावापातोऽस्मि महम्मते ! ।
 शब्दः स्पर्शं तद्गुण्यत् वक्तुं यदि शिष्यः सख्यवत् ॥४०॥

5 तथाऽपि अमृतो वेशगुणात् कालपि पर्वये ।
 सद्युदिर्यवपीन्द्रस्याद्भुता तस्मिन् न कल्पते ॥४१॥
 सनस्तसस्मसम्पत्तिनिष्पत्तिमवच्छाऽवच्छा ।

मन्यन्तश्चक्षुषापूर्वभूषाङ्गुपाऽस्ति यत्र भूः ॥४२॥
 यत्र नारंग-अंवीर-अम्बु-विम्ब-कदम्बकाः ।

10 रमा-शोभा-अना-स्वच्छ-अपिथ-कदम्बका ॥४३॥

विपास्तु-पीस्तु-माकम्-सोप्यातक-विमोतकम् ।

गीतपूर-कर्तूर-अग्नी-सु-यनसादय ॥४४॥

बहुल-कलकरी-आली-बम्बकः शतपथिका ।

मल्लिका-वाकक-अपा-समूहा-पृथिव्यादया ॥४५॥

15 फलमृतोऽस्ति) येषु ये तु) पुण्यमिति तत्राः केऽपि भूतस्ये ।
 किमस्तस्तव कल्पन्ते सन्ति सर्वेऽपि तत्र ते ॥४६॥

[चतुर्थः खण्डः]

मुद्रा-कली-शक्ति-माय-गोधूमाद्य सुर्यवरी ।

ह्वायघ्नानि सर्वाणि आपन्ते तत्र भूगण्यत् ॥४७॥

1 पथिवासी जन सर्वा वेशाङ्गुकेषु भूरिपु ।

स्यवमाये कृतं ये वि निःसीमविषममनुते ॥४८॥

यत्र नामरक्षकानि नाग-ग्रीवस्थानि च ।

र-अपि मल्लिकास्ये मित्रापीय सदाऽक्षितम् ॥४९॥

यत्र पाथय पानय नीय वाहिम केऽपि नाप्यया ।

प्रणा कृप भरा मामनवागारादिप दिवता ॥५०॥

1 गाय ॥ ॥ गीतम् ॥ गीतम् ॥ गीतम् ॥ गीतम् ॥

अमतोऽसि कुली वैशाखे च किञ्चिदगुणविमा-

पुं तत्र बरे किञ्च सर्वमाण्यादि मे पुन ॥१५॥

स माण्यर् गोर्धनर् वैशाखापातोऽस्मि महम्मते ।।

शङ्कः स्पर्शं तद्गुणात् वस्तुं यदि विद्य सप्तमयाद् ॥१६॥

5 तथाऽपि वैशाखा वैशाखुणात् कामपि वर्षये ।

समुद्भिर्वपरीन्स्पादमुता तर्जि न कल्पते ॥१७॥

समस्तसस्यसम्यचिनिष्पत्तिमत्यजाऽवस्था ।

प्रत्यासन्नजकापूजकृपाऽनूपाऽस्ति यत्र भूः ॥१८॥

यत्र नारंग जंभीर-जम्बू-विम्ब-कदम्बकाः ।

10 ईमा-शोम्मा-जना-स्वच्छ-अपि-करमर्कः ॥१९॥

विशालु-वीलु-माङ्ग-स्तेष्मातक-विमोतक ।

रीजपूर-पर्जूर-द्रोणे-भु-यनसाम्ब ॥२०॥

रकुल केतकी जाली कम्पकः शतपत्रिका ।

मल्लिका-वाल्मीक-जपा-समूहा-पूषिन्द्रया ॥२१॥

15 कलम्बोऽस्ति) वेपुषे भु) गुण्यन्ति तरका कऽपि भूतले ।

किपन्तस्तत्र कल्पन्त सन्ति सर्वे-पि तत्र ते ॥२२॥

[२३कि कल्पम्]

मुद्रा-कडी शाखि-भाय-भापूमाद्य युर्मयरी ।

हस्याग्रधानि सर्वाणि आपन्ते तत्र भूगवज् ॥२४॥

पक्षिपासी जल सर्पा धन्वाकुर्वन् भूरिपुः ।

व्ययभाय कुल एव-पि नि सीमन्निषमन्नुते ॥२५॥

एव नागध्रुवजानि नागध्रुवीदृशानि च ।

र इयन्ति मयिनात्यै मित्रापीड सदा द्विमम् ॥२६॥

यत्र पादय पातय नीय वाहिय केऽपि वाध्यगा ।

जगत् इय सग प्राप्स्यन्नासगदिपु सिन्धवाः ॥ ॥

उगाध ॥ ॥ गीतम् ॥ गीतम् ॥ गीतम् ॥

कठिणकठरिपुस्तस्मात् पुनर् दूरं पलायितः ॥१४॥

मगध्यपण्यपूर्णास्तु यस्मिन्नापण्यशेषेषु ।

भेदस्य न स्मरन्ति स्म जना मग्याभ्यधे(वी)क्षिताः ॥१५॥

सगुणाः सवस्तुभासा रौद्रवाद्राविवान्यहम् ।

5 संवेद्यमप्यो यत्र ज्ञाप्यते जनभूषणाः ॥१६॥

किमप्यद्वर्ज्यते तत्र कीदृशं यत्र व्याचक्षः ।

सुखदया ममतिमाः सन्ति देवसूया अपि ॥१७॥

ईश्वराः सुपताः पौरा दुष्टा यत्र न शिष्यता ।

मर्त्यतोऽपि शिष्यसूयाः किं शिष्यं वर्ज्यते यम् ॥१८॥

10 तस्मात्तद्विद् भेदिव ! ममतो परि तत्पुनः ।

मत्पते बीर्यते हृदया कृतार्थो ज्ञाप्यते तदा ॥१९॥

धृत्वा सार्यपतिशोर्धं साधुपुर्यः सुकृतवाः ।

समपयत सद्योऽसौ प्रख्याप्यपुण्यमन्याः ॥२०॥

इमेव कर्म्यं सुकर्म्यं विद्याप स्वगतो ततः ।

15 तेनैव सार्यपतिना सार्यं कर्म्यमस्तमपत् ॥२१॥

प्रख्यापनपूर्वं प्राप्य सोऽप्यभिष्टावमप्याचक्षैः ।

विद्यातः पुरमप्ये तु शकुनास्तस्य कङ्किरे ॥२२॥ यथा

पातश्रीं वक्षिषि पक्षे प्रवेष्ट(वी)वाग्नके स्थिता ।

इथा सुचेष्टा कृत्वाऽथ पुण्यापार्थं शिरस्तमम् ॥२३॥

20 बाली पातका ततै तत्र सङ्कटारे न्यवीलिष्टम् ।

तत्र स्थिताया मत्स्यासिः स्वयमेवमस्याम्मपत् ॥२४॥ [सुम्भम्]

मणिकण्डोऽपि तीक्ष्णकण्डो वक्षिष्याद् यामपीडमपत् ।

भ्या सुस्थाने मूषयिष्या बामाद् वक्षिष्यममामत् ॥२५॥

तदन्तर्निष्ठस्तस्य ग्रीवामेवमिनेषितुः ।

25 रथ संमुपमायातः सवस्तुतोऽथ पुनोऽभ्रमत् ॥२६॥

तदप्यद्वर्ज्यकुञ्चिता मास्यः सार्यभायता ।

तथात्र तिष्ठतः पुन-धनसामो मविष्यति ॥७७॥

तत्सन्ततिचमुत्पन्नास्तनयाः सन्तनायकाः ।

माभिनः केऽपि तेऽप्यन्ये देवदेवमविद्यानिः ॥७८॥

तीर्थोन्नात्करः सोऽपि चतुष्पी तत्रसन्तती ।

5 मयिता पश्ये नुर्यः संजातः प्राकुनो रस ॥७९॥

सम्मान्य तं प्राकुनिर्धन-साम्बुद्धवानतः ।

नत्वा एतस्यधीपार्थं मुकुनय ननाम स' ॥८०॥

मत्पुत्रं धीस्य ताच्छं वरिष्ठाम्यभिर्धं पुरम् ।

मन्पते स्म कृतार्थे स्वे लोचने जन्म-दीवित ॥८१॥

10 समागत्य निवासापावाचमायासवर्जितः ।

तस्यै स्वस्थमवा मन्नी सुखेन धनमार्जयत् ॥८२॥

तस्याऽस्य चाऽवस्रमूखस्य तिष्ठत सुतरोरिष ।

काव्यपूर्वाऽमवच्छन्ना सर्वेगमाभ्रपो यथा ॥८३॥

तत्रोपकेहागच्छस्य मिधायां पार्थमन्विष्टम् ।

15 विद्यते तत्र स भोष्टी इष्टो गौष्टिकर्ता वधौ ॥८४॥

मय तस्यामवत् पुन माज्जहो ज्जहपेरिष ।

चन्द्र' सर्वकलामीपयोगमीप्रिष्ठमूतहाः ॥८५॥

विशेषतः पुनरथं मर्दि धीपार्थवेष्टमनि ।

चकार पोषधागारे स्वसुख्यं च सात्वरः ॥८६॥

20 पितर्युपरते कास्ययोगतः सोऽथ तत्पदे ।

माज्जहोऽजनि लोकायां मात्पो नात्पोऽस्ति यत्पुरः ॥८७॥

वस्तुप्रकारं विद्वत्तोपोपकृतिमन्वहम् ।

स तवान्मुदयी ज्ञे पूजावत् इष्टार्थमा ॥८८॥

पञ्चविंशत्पञ्चमुखां नामेयं मूखवायसम् ।

25 तत्परिहरविम्यानां समत्पाऽम्पविर्धं घृतम् ॥८९॥

विधाप्य श्रीमपूकेशमच्छीये पाञ्चमन्विरे ।

धीदेवमुत्तच्चरिभ्यः प्रतिष्ठाप्य वधाविधि ॥९०॥

भूतार्थं देवदुर्मिकां कापयिष्य न्यवेद्यत् ।

तत्पुण्यातिविस्तीर्णं यो मन्त्रपमकारपत् ॥९१॥

[विमिश्रितम्]

5 एवं वर्तमानस्य धर्मद्वयैव्याहर्निहम् ।

कर्मण्यस्य समुत्पन्नस्तनयो गासङ्काद्वयः ॥९२॥

स पिना समुपाभ्यासात् सङ्का धातिः कङ्का ।

तथा यथाऽसावक्षेपात् दसजाताधिपोऽमवत् ॥९३॥

रूप-धौवनसम्पर्कां कुल-हर्मिण्युपस्थितम् ।

10 कस्यां भुवमनऽमिष्यं तावत् तं पर्यव्यपत् ॥९४॥

जात्या-स्योस्तपोः प्रीतिमावमाधितचेतसोः ।

काङ्का क्षिपान् म्परीताय सुकल निरव्यस्योः ॥९५॥

मघाङ्कडोऽपि विहाय त्वस्तुः प्राप्तमुपात्मतम् ।

धीदेवमुत्तानाकार्यं विगतिं तत्पुणेऽकरोत् ॥९६॥

15 प्रमोः । यस्मिन् समये युक्तं कर्तुमुपायकैः ।

मिस्तारणार्थमयुक्तं पूज्यैस्तदुपनिष्यतम् ॥९७॥

सूरयः क्यरयामाहुर्मिष्यातुष्क्यपूर्वकर ।

भापधर्मा तस्य युक्तं सिद्धान्तोक्तं वधाविधि ॥९८॥

ततश्चतुर्विधं सर्वं साधु सामयति स्म सः ।

20 सर्वान्व्यपत्तुः सत्यान् विविधं विविधेन च ॥९९॥

सप्तक्षेत्र्यामपि धनं व्यापितुं निजसूत्रे ।

शिखामहान् स्ववभूनां विमज्ज च पुन स्वयम् ॥१००॥

चतुःशतमाधित्यं शुद्धभ्यामपरा सुधीः

भक्त्यापानशानं पञ्च परमेष्ठिभमरुद्धती ॥१०१॥

5 उच्चरन्नमना शृण्वद्यपि मध्यमुखोदितः ।

शुद्धभ्यामोऽमरुद्धी च देवैः सुकला विवै यवी ॥१०२॥

- गोसखोऽपि पितुर्मृत्युस्तथमाभाय साधयन् ।
 सयकायाणि पीरण्यां निम्बे कस्यमनाकुलः ॥१०३॥
 घम्या मुष्मताऽसूत लोकात्मन्करान् वरान् ।
 फलेषु भीमपि सुतान् कञ्चनकरिषु स्वरान् ॥१०४॥
 5 मासाधरस्तपु मुष्मता द्वितीयो वसन्तः ।
 लावण्यसिद्धो लघुरप्यलघुर्योऽभवद्गुणैः ॥१०५॥
 संयुतस्तेस्त्रिभिः पुत्रैः फलेषु स तप्तका ।
 मन्मथ्याऽभवद्व्येवामपिपो भोगिनामपि ॥१०६॥
 तेऽप्यत्रयापि तालन कन्यका परिणायिता ।
 10 रत्नधीमोक्षिका सखमीरित्वासां कमलाऽभिषट् ॥१०७॥
 निजावेष्टाहतां तेषां वयासां तनुजन्मनाम् ।
 साहाय्येन सुपत्नैष कालं साऽप्यति(त्य)वाहयत् ॥१०८॥
 कमल कर्मणो योगान् गासखो निधनऽमपत् ।
 किं कस्यापि स्थित सखीः स्पृष्टेऽप्येऽपि या वत्सा ॥१०९॥
 15 ततः स्यन्पदिङ्कीमृता गोसखोऽपि समाधिना ।
 सुप्तुं मापत् पापपुत्रिपङ्क्तिः स्मायुषः क्षयः ॥११०॥
 मासाधरो लघुरपि पद्ममात्मपारथीः ।
 दधी किमिह धीरया ययो गणपति क्यपिन् ॥१११॥
 यद्य जगु वदन्तसूरीणां जन्मपङ्क्तिनाम् ।
 20 मासाधरोऽवृत्तान् स्यां स्यामहमपि धनी प्रमा । ॥११२॥
 विचिन्त्य तां सुरयोऽपि प्राधिर गृणु मद्र । भो ।।
 भविष्यस्पधिरण्य त्वमपारधनभरः ॥११३॥
 परं यपङ्क्तिं धर्मं न प्यविप्यसि तद्वनम् ।
 स्पयं यास्पति मत्पतन् कृपाः पुण्यमपभ्यरम् ॥११४॥
 25 स प्रजम्ब गुहनृष चत् प्रमा । अपिता धनम् ।
 प्यविप्यामि तद्वाऽप्यत्र रिभा धर्मं न कुत्रपिन् ॥११५॥

मीदेकमुत्तरिभ्यः प्रतिष्ठान्य यथाविधि ॥९०॥

वृत्तां दैष्टुकिनां क्वापित्वा न्यवेद्यम् ।

तत्पुत्रातिविस्तीर्णं यो मण्डपमन्त्रापत् ॥९१॥

[त्रिमिर्बिरीक्षम्]

5 एवं धर्तृमात्रस्य धर्मकर्म्येष्वहर्निशम् ।

क्रमेणस्य समुत्पन्नस्तमयो गोसङ्काङ्क्षा ॥९२॥

स पित्रां सत्पुत्राभ्यासात् सङ्कां माहितः कङ्काः ।

तथा यथाऽसाक्षेपात् वसन्तातामियोऽमवत् ॥९३॥

रूप-दीप्त्यसम्पत्तौ कुल-सौकुण्यनिकृताम् ।

10 कस्यां शुष्मताऽमिष्यां तावत् तं पर्यध्यस्यत् ॥९४॥

जात्या-पत्येस्तयोः प्रीतिमात्रमप्रितचेतसोः ।

काङ्काः क्षिपान् व्यतीताय सुखेन विरपात्ययोः ॥९५॥

अथाङ्गोऽपि निजाय स्वायुः प्रप्तमुप्यमतम् ।

मीदेकमुत्तरिभ्यः विवर्ति तत्पुत्राङ्कपेत् ॥९६॥

15 प्रमो ! परस्मिन् सम्ये पुत्रं कर्तुमुपासकैः ।

निस्तारणार्थमनुना पूर्वैस्तत्पुत्रविक्रयताम् ॥९७॥

सूर्यः कल्पाम्मस्तुमिष्यात्पुत्रपूर्वकरः ।

जापयन्तां तस्य शुद्धां सिद्धांस्तोत्रं यद्यविधि ॥९८॥

ततश्चतुर्विधं संघं साधुः सामयति स्म साः ।

20 सर्वानप्यपान् सत्त्वात् त्रिविधं त्रिविधेन च ॥९९॥

सप्तसेभ्यामपि एवं व्यापितुं निजसूत्रे ।

क्षिप्तामन्तां स्वकपूतं विमज्ज्य च पुनः स्वयम् ॥१००॥

चतु शरत्कर्ममित्य शुद्धभ्यान्तरा सुधीः

भावाभ्यान्तरां पञ्च पर्येष्टिममस्तुती ॥१०१॥

5 उच्चरन्नामना गृह्यचक्रपि मन्त्रमुदीदिताः ।

शुद्धभ्यान्ताऽमन्त्रोद् गे देद् मुपत्था निवे वयी ॥१०२॥

- गासत्ताऽपि विनुभूतूस्तपमापाय साधयन् ।
 सपदायाणि पायसां निष्ये कान्तममाकुतः ॥१०३॥
 घम्या मुष्मतात्तुन साकानम्बरान् परान् ।
 ऋषेण चीनपि सुतान् कण्ठरुकिरिष स्यरान् ॥१०४॥
- 5 भासापरस्तनु मुक्या द्वितीया ईससाध्या ।
 सायस्यसिद्धा सुपुरस्यसुपुर्योऽभयन्मुषीः ॥१०५॥
 संयुतस्तेत्रिभिः पुत्रः कषरिष स ठराह्वा ।
 मगूष्याभयन्-यस्यमपिषा मागिन्यमनि ॥१०६॥
 न ध प्रयागि तानन रुम्यहा परिष्ठापिता ।
- 10 रत्नधीर्भोतिहा मरुमीरिगात्तं कम्पा विधा ॥१०७॥
 नित्रादुष्टतां तगं यथाप्यं तनुकमनम् ।
 ताहाध्येन सुपनीय कानं साऽप्यनिस्वपादपन् ॥१०८॥
 कम्पन कर्मण्य यामान् गासत्ता निधन्याऽभयन् ।
 किं कस्यापि सिधरा सगमी स्वगृहं पत्रा रि या यमा ॥१०९॥
- 15 तत्रा स्वसार्द्धिर्भाभूता गासत्ता रि समाधिना ।
 मृग्यु मागन् पागदुष्टिपत्रितः रगानुगः सप ॥११०॥
 भासापन सुपुरनि परममात्मन्यार्षाः ।
 इभा तिमिह जीर्य सया गणपति कषरिन् ॥१११॥
 यय ज्ञान् इयगुमगूणीषां जगन्नाथिधम् ।
- 20 भासापनऽर्द्धिपन् स्यां स्यामहमनि पनी मया । ॥११२॥
 सिधिमय तां गृह्यानि मायिर भूतु भय । भोः ।।
 मागिन्यस्यविषयं स्वमनारधनभर ॥११३॥
 परं पदात्रिं धर्मं न प्यविष्यनि तज्जगन् ।
 रगरी वासपनि मागन्तु कृपाः पुष्पमयभरम् ॥११४॥
- 5 न प्रमय्य गुह्यन्व यद् यमा ! मरिता धनम् ।
 पत्रिष्यानि ताहाभ्येन रिषा धम न पुष्पविन् ॥११५॥

प्रतिष्ठाप्यैत्यधो साधुस्ततः प्रभृति यदनम् ।

उपात्रं पत्यस्यमपि सर्वं तद्वर्त्मसात्करोत् ॥११५॥

अम्बदा भीक्षुगुप्तसूरीणां कन्दमाय साः ।

एषी पीयूषशास्त्राणां शास्त्राणां पुष्पवन्धरा ॥११६॥

5 वेपथ्याकचरं तन्नाभसरे कुर्वतो शुक्लम् ।

बन्धित्वा सप्तुपाधिरुत् शुक्लपुष्पपात्र साः ॥११७॥

तदा यमे(ति)षु मिसाये साधुपुपाधये उपम् ।

क्रीडन्ती कम्पका कञ्चिवापयो सप्तपार्श्विका ॥११८॥

तदानीमेव तरेदेऽवतीर्ण्य सापका सुरी ।

10 पृथ्वा प्रभृतिचक्षयो सर्वायाश्चित्चित्तिताम् ॥११९॥

आद्याधरोऽपि हि शुक्लम् कत्वा गच्छ प्रभो । मम ।

कदा कस्माद्भव मायि न वेति पुष्पवन्धरा सुरी ॥१२०॥

शुक्लपुष्पपुष्पा सा जपात् जगदीश्वरी ।

स्वस्मिन्प्रोमिरेयास्य मिथिप्यति धनं बहु ॥१२१॥

15 परं विष्टो वसिष्ठस्या मायी कामोऽन्य सर्वरा ।

नोत्तरस्या न पूर्वयाः पश्चिमापास्तथा नहि ॥१२२॥

इत्पुदीर्णान्तर्दितायां सप्तकपात्मय प्रभुः ।

आद्याधरोऽस्यापात् बाधामाद्यातकपि(नन्दातरोच)कम् ॥

ततो वैवर्गितवाद्याधरो साधुवर्त्मदम् ।

20 पाठायातीर्णान्धयानां व्यक्ताप्यनाप्यम् ॥१२३॥

कमेव व्यक्तायेन मन्त्रेण विधीहित- ।

वसिष्ठशाम्नुषी कर्मां स कैमे पुस्तोत्तमा ॥१२४॥

पूर्वविष्टपुष्पां स संस्पन्द्य धर्मकर्मसु ।

न्यपति स्म धनं सप्तशेषेषु निश्वसत् ॥१२५॥

25 मय कस्तम्बरीभूतः साधुपुष्पाधरोऽवरा ।

भीक्षुगुप्तसूरीणां विष्टति पुस्तोऽवरीत् ॥१२६॥

- गोसङ्घोऽपि पितुर्मृत्युत्सयमाधाय साधयन् ।
 धर्मकायापि पौराण्यं निम्ने काममनाकुलं ॥१०३॥
 धर्म्या मुष्मताऽसुत लोकात्मकयन् यदाह ।
 धर्मोऽपि त्रिभुवि सुतान् कष्टयत्किरिष स्यदाह ॥१०४॥
 5 आसाधरस्तेषु मुष्मो द्वितीयो वैसङ्घादयः ।
 धायप्यसिद्धो लघुरप्यलघुर्योऽमयहृगुणैः ॥१०५॥
 संयुतस्तस्मिन् पुनः फलेरिव स तदाह ।
 मधुर्याभयश्चेत्यमयिषां भागिनामपि ॥१०६॥
 तस्य धर्म्याऽपि तावत्त कर्मका परिष्ठापिता ।
 10 यत्नधीर्मात्रिका कश्मीरित्याद्यं धर्मशास्त्रमिषाः ॥१०७॥
 निजान्देशादृता तेषां धर्म्यां तनुकर्मकाः ।
 साक्षात्प्रेम सुखनैव कालं साऽप्यति(त्य)याहयन् ॥१०८॥
 धर्मज कर्मणा धर्मात् गासङ्घी निधनाऽमयन् ।
 किं कस्यापि स्थित लभ्यते स्पष्टोऽप्यपि पापका ॥१०९॥
 15 ततः स्यन्निर्दिष्टमूला गोसङ्घोऽपि समाधिना ।
 मृत्युं यपन् पापपुष्टिर्निर्दिष्टः स्वाधुपाः हय ॥११०॥
 भासाधय लघुरपि धर्मभाटनपारधी ।
 वर्षी किमिह धीरया ययो गण्यति क्यचित् ॥१११॥
 धर्म जन्तु वदगुणसूरीण्यं जन्मगणिष्यम् ।
 20 भासाधरोऽर्द्धयन् स्यां स्यामहमपि धनी धर्मा ॥११२॥
 पिबिष्य तां गुर्याऽपि प्राश्निर गुरु मद्र ! मो ! ।
 मरिष्यस्यधिरर्षय स्वमपारधनम्भरः ॥११३॥
 परं धर्मिर्निर्दिष्ट धर्मो न धर्मिष्यसि तदाहय ।
 स्यां यास्यति मर्यतन् कुयाः पुष्पमनम्भरम् ॥११४॥
 25 स धर्मस्य गुरुनूत यन् धर्मा ! मरिता धर्मम् ।
 धर्मिष्यामि तदाऽप्यत्र धर्मो धर्मो न कुलधित् ॥११५॥

- नोद्धृत्य अक्षयं तीर्थं मत्वाऽतोऽम्बततार च ।
 प्रथम्य मन्त्रा न्यपदद् देशनाकर्षणेच्छया ॥१४२॥
 सूर्योऽपि हि संसाधधारतापरिमायिकाम् ।
 तद्वर्णी देशम् चक्षुः स यथाऽमूर्ध्व विरक्तधी ॥१४३॥
 5 निवेक्षाय सुते राज्येऽनुज्ञाय च निर्व्रजं जलम् ।
 विधाधरपञ्चगतीपुत्री मत्तमुपावदे ॥१४४॥
 स गीतार्थः कमेष्वाय सुविमिः सपदे कृतः ।
 मुनिपञ्चगतीपुत्री विज्ञाहार पयतके ॥१४५॥
 कदाचिद्दृष्टेयपुरे सूर्यः समवासात् ॥
 10 सूर्योऽपि तस्युपा कोऽपि नाक्षरार्द्र कवचादिभ्यः ॥१४६॥
 तन्मन्त्राद्व्याप्तोक्त्य सूर्योऽपि वासुनामयी ।
 गौरवार्थं वासुनामयीसर्पपायै मनो व्यधात् ॥१४७॥
 इतश्च वेदी तत्राले ऋतुः कृष्णमन्दिरेत् ॥
 कारयच्चतुर्धं निर्धं पुण्यचम् पुण्यवेतवे ॥१४८॥
 15 तन्मन्त्रात्तद्वृत्ते श्रीवीर्यसिमां नयम् ।
 तस्यैव भेदितो वेनोः पयसा कर्तुमाह्वयत् ॥१४९॥
 चक्रोऽपि भेदितो वेनुः सायं निर्धं गोक्षयम् ।
 सारवन्धुदनामादौ सौरं सरति विषया ॥१५०॥
 गोपाकः भेदितोऽपि बुधमावकाय कारयम् ।
 20 तैव सूर्यं विमिश्रित्य कपितं वृष्टिं च तद् ॥१५१॥
 सोऽपि विष्णव्यापुष्पचक्रोऽपि वृष्टिनिर्धं विद्वत् ।
 सार्धबुधमावकायं तैऽप्यावकायमावया ॥१५२॥
 मिथोविमिश्रवाच्येऽप्यस्तैऽप्यः संविचमनघः ।
 मासान् पञ्च व्यतिक्रमन् साधिकान् कतिभिर्विभिः ॥१५३॥
 25 सूर्योऽपि मासकस्य तत्र कृत्वाऽप्यतो गता ।
 चतुर्मासककस्यासे पुनस्तत्पुण्यायाम् ॥१५४॥

- म्भान्[मा]वास्थिताः पूज्या विजयन्ते जरावृताः ।
 तत् कुक्ष्यं चरिष्ये कुक्ष्यं विमलवपुषम् ॥१२९॥
 तच्छ्रुत्वा सूरयः प्रोक्षुः साधो ! मेघं गणपतिम् ।
 यद्विना सवित्रादेशमपरः क्रियते गुह्यः ॥१३०॥
 5 सैष देवी तद्देशी यद्वाऽस्माकमपि स्वपम् ।
 प्रदास्यति विधास्यामस्तदा सूरिं न शाम्यया ॥१३१॥
 साधुः प्राह प्रयोऽप्यवैकैकस्मिन्पि सूरयः ।
 क्रियन्ते यद्वाः किं नो यत् प्रोक्षो मयेद् गुह्यः ॥१३२॥
 तद् गच्छतस्त्विति पूज्याः ! किञ्चित् शाम्यताभुजा ।
 10 पश्चिमातङ्गुलात् मयौ भावि(वी)विमूढवत् ॥१३३॥
 गुह्यवैकैकं वृत्तं गवितुं न कथं समाः ।
 संक्षेपेण शृणु परं कथ्यमानमिव मया ॥१३४॥
 मत्पामपादसर्पिण्यां जयोविद्यविदेशितुः ।
 शिष्यः भीष्माभायस्य धूमवत्तो गणेभ्यः ॥१३५॥
 15 केदिनात्मा तद्धिनेयं वा यद्विशिष्टमेष्वरम् ।
 प्रबोध्य नास्ति काश्चिन्मौनघर्मोऽप्यरोपयत् ॥१३६॥
 तच्छिष्याः समजायन्त भीस्वरीप्रमसूरयः ।
 विहरन्तः क्रमेणैषुः भीष्मीमात्रं कदापि न ॥१३७॥
 तत्पुस्तके तत्पुष्टोपासने मासकल्पं मुनीन्धराः ।
 20 उपास्यमानाः सततं मन्त्रैर्मन्त्रतच्छिष्यैः ॥१३८॥
 तदा च बैठस्तन्मनो मणिपद्म इति प्रभुः ।
 विद्याधरायाम्भार्य पादयन्तस्ति विभुताः ॥१३९॥
 स शाम्यताऽप्यमरीचि ब्रह्मिण्यां विधिं जिते ।
 निमोघताञ्जलिपौ शाम्यतान् दिननायकान् ॥१४०॥
 25 विमन्त्रिपुर्विमानानां वक्ष्ये संहिताम्भर ।
 गच्छन् ब्रह्म तन् सूरिन् मुनिपञ्चार्तायुतान् ॥१४१॥

भेषज्यपि ग्राह्यं तद्वर्षं शुभं यत्र सूर्यवत् ।

पूज्यायेष्टम्(सु)तन्त्र(सु)र्षे (१) पूर्णं कुर्व मत्तं मम ॥१९८॥

मत्स्योद्धारणस्य पूज्यायेष्टुध्यायकतोक्तिताः ।

भेष्टिना स्रष्टितास्तत्र यत्र धीरत्रिकेभ्यः ॥१९९॥

5 तत्र स्वर्णमयपत्रवत्स्थितं कुसुमानि च ।

वीक्ष्य स्वयं सभितोर्वी भेष्टि(प्री)याकमपत्रिकम् ॥२००॥

इदमे विष्णुकृतसमस्तमन्वीष्टपत्रवितम् ।

वर्णमन्त्रिणे भेष्टी इष्टा वैष्णवऽन्यत् ॥२०१॥

ततः प्रतिष्ठापयन्नि शोभयिष्य किमुदयी ।

10 कल्पमेवं विनिश्चित्ये सर्वेदेवविबर्जितम् ॥२०२॥

माधमान्ने शुद्धयते पूर्णार्थं पञ्चमीतिथौ ।

ग्राह्यं मुहूर्ते वारे च शुद्धरोहते पुनश्च ॥२०३॥

तदुपस्करकर्मणां मीढने पात्रदायक ।

भेष्टी प्रकृतेन व्यस्यः सूरिवाक्यात् स्यादिति ॥२०४॥

15 नाकन्दारैकपुर(रात्) संयमिकवित्यायय ।

आवकाः समुपयामु सूरिपादम् वदन्तिरे ॥२०५॥

व्यत्रिष्यन्तिर्द पूज्याः । कोट्टकपुर वरे ।

भीषीरमन्तिर्द संपी विव्यं आचारयययम् ॥२०६॥

तन्मन्त्रिणाविधत्ताय त्रिषाम्यर्थवयाऽनया ।

। प्रसीद मगधैष्टि पूज्यायन्मन्त्रात् ॥२०७॥

तदेव सप्तं विष्णमन्त्रार्थं विषां विधिः ।

सूरि प्राये कथं नया पदतऽस्माकमात्म ॥२०८॥

वत्तवाप्युचे कैर्द सप्तं शुद्धं न वापयम् ।

नद्वन्धं कथं न्यकन्ता कायमन्त्रेण गम्यन् ॥२०९॥

2 तदप्युक्ता मन्त्रिवाक्यान् वीक्ष्याययम् विद्यायय च ।

प्रभुग्राह मा स्म पूर्णं विगीदध्यं मुपा मुपा । ॥२१०॥

- तान् पुराणान्भूमागे संस्थितानिवासात् ।
 सूर्यनुपेत्य पमच्छ भेष्टी संवेदमात्मनः ॥१५५॥
 तद्विनाय पुमात्सुं सूरिः प्राणात् तं स्फुटम् ।
 ततस्ते संशयं भेष्टिप्रपनेष्याम्यसंशयम् ॥१५६॥
- 5 भद्रपालः स तद्वार्त्तं समन्वितमयात् श्यात् ।
 सूर्योऽपि व्यपुष्यां निर्यागाच्चमसनामपि ॥१५७॥
 स्वमिष्टपरिहं वैषी ममो । वीरत्रिनेशित् ।
 कुवाण्याऽस्मि नये विन्धे पम्मास्या तत् मयिष्यति ॥१५८॥
 प्रमथाः प्रोचिरे वैवि । प्रकाशीभूय तदुरा ।
- 10 सूर्यमेतत् समाख्यादि सु(स्व)मुलेन वयापयम् ॥१५९॥
 साऽपि गुर्वेष्टया गत्वा तत्र प्रकाशकपिणी ।
 भेष्टिने गतनिर्द्रं द्वाह प्राह विस्मितमावसम् ॥१६०॥
 मा भक्ति ! सूर्यनुवाता या(ऽऽ)या/ताऽहं यासनामपि ।
 गांधारकायानां निरतुं (?) गृणु तद्ययतायय ! ॥१६१॥
- 15 त्वज्रोसारेण वीरस्य कुवाण्या प्रतिमां नयाम् ।
 सर्वेऽहं माह तत्कार्यं सन्वेहं तेहमेतत् ॥१६२॥
 इत्युक्त्वा सा तिर्यश्चत् सोऽपि मोहपरायणः ।
 प्रार्थयन्ता य नम्या च गुरुतादानुपपदिद्यत् ॥१६३॥
 संपाज्य पाणी साऽपुष्पत् प्रहं स्वीयमथ प्रभुः ।
- 20 प्राह चासमवेष्टी स भावयन्ते कथं निधि ॥१६४॥
 वचस्पयं परं पूज्यस्तथापि प्रतिपाद्यताम् ।
 तत सर्वं यथावृत्तं गुरुयव्यातयानपि ॥१६५॥
 व्यकिप्रपद्य भेष्टी शीघ्रं संवत्सरो(त) ममा ! ।
 यथा वीरत्रिनेशस्य विम्बं निष्कादपतेऽपुष्य ॥१६६॥
- 25 सूर्याऽपि विजयस्य सर्वदा एव नमसासरीम् ।
 गानध्यामा पुमे सद्ये पूर्वाभूतमिह जगुः ॥१६७॥

धर्मे पश्यं करिष्यामीत्युक्ते चरिमिरर्चनात् ।

निरुक्ताः धायकाः सर्वे कुप्यन्ति स्माद्य सा गुणे ॥१९४॥

सर्वे विद्वोदपत्यस्यात् सा गुरुषामहर्निशम् ।

सर्वे व्यामदिनिर्माणं वैशपीशामहस्पयत् ॥१९५॥

5 पित्राय हानतो हेतुं पूज्या देवीमहोदयम् ।

तथा पथा सक्कण्डम्बुच्यस्यधीधितश्चरत् ॥१९६॥

महात्मनामदिद्वितीऽपराधः सम्पत्ता मम ।

न पित्रास्ये पुनः स्वामिधर्मे ज्ञातुं प्रसीदत ॥१९७॥

चरिरुचं कथं रोषः साऽहं मत्तपदान् मयम् ।

10 मत्तपान्महमीदं कुर्वाणम् तैव रोषिणी ॥१९८॥

किममीदमिति पृष्ठं कडरामहता मम ।

दास्येऽहं देवि ! तेऽमीदं मकुलं चत् करिष्यति ॥१९९॥

मय्येऽमीदं प्रमाऽनर्कं यस्या तत्त्वमिदं द्रुतम् ।

मधिगीतिं परन्ती त्वं जमुपचार्यगृह्या ॥२००॥

15 निरुपतिरूपचने स्थितीमान्ये त्वया सदा ।

कडरं महतां इति ! दास्ये तत्र रतिं कृप्या ॥२०१॥

प्रतिपद्य गुरुत्वं तन् इयौ सद्यस्तिरोदये ।

माताः सर्पाण्यपि आह्वानं गुरया प्रत्यमीक्षयत् ॥२०२॥

मिथितान्य धायकाण्यं पुणः सूरयोऽनरत् ।

20 पञ्चधाणि वि[वा]ज्यन्तां सुहास्यामभूतिनि मा ! ॥२०३॥

प्रतिगाई यमसाध-गद-कस्तूरिकादिकः ।

मागः संमीक्षि(स्व)र्ता मा, मा, ग्या गुरुतां कुतुमानि च ।

कप्येव पीयषागारे द्यौममागम्यतां यथा ।

चरिदकापठनं यामः संयमं चरिता ययम् ॥२०४॥

25 गृम्योपस्कृज्यादाय धायकाः पीयषादसि ।

मय्ययुः मृग्य गार्वे निर्देयामदन ययुः ॥२०५॥

देहक्यादिह सप्तत्वाद्य समं छद्मसाधनम् ।

गन्धत्र साधयित्वा व्योम्नाऽऽयास्यामि तत्र दि ॥१८१॥

कार्या प्रतिष्ठासामग्री भवन्ति कृतनिश्चयेः ।

तथा तत्रैव छद्मेऽहं कुरु संघनमीदितम् ॥१८२॥

5 ततः प्रादुसितानन्दाः भावकाः स्वरिपुञ्जपम् ।

वन्दित्वा स्वपुरं जम्बुः संघापथरपुच्छं तं (?) ॥१८३॥

तत्र सर्पाणि सामग्री प्रतिष्ठाया उपासकैः

मिक्षित्वा मीरक्यामासं माघं मासं यथाविधि ॥१८४॥

ततः श्रीमत्पुण्ड्रपुर धीर्यजिनाशितुः ।

10 प्रतिष्ठां पिथिनाऽऽघाय धीरन्ध्रमसूरयः ॥१८५॥

कारणद्वयपुर गत्वा व्यामभागैश्च विद्यया ।

तस्मिन्नेव धनुष्यं प्रतिष्ठां विदधुर्वरम् ॥१८६॥ [यामर]

श्रीमद्वापीधनिबाणाम्बुतत्या कस्तुरगतिः ।

ऊर्ध्वपुरधारस्य मुष्टिपरा स्थापनाऽऽहति ॥१८७॥

15 नूपाऽपि व्यामयानेन व्याहृत्स्यागत्य मूरयः ।

भ्रष्टिने बाधयामासुर्जिनम्माद्यर्चनक्रियाम् ॥१८८॥

न क्त्वाद्दृढः भर्ता त्रिनयनधरऽमयम् ।

मुदमम्यकम्भुश्च यस्य परियायऽपि चामयन् ॥१८९॥

धीरन्ध्रमसूरीणामायन्थागत्य तत्पुण्ड्रम् ।

1 मासकस्या भवद्भ्यः पृथीयुः कस्यसेपिनाम् ॥१९०॥

एवं तत्र पुरं पूज्याः श्रीस्थिता यमिजाम्बु ।

भयान्तरं सहस्राणि जपाभ्यं प्रत्यवापयन् ॥१९१॥

भयदायासकाः पूज्याः प्राक्का मा खण्डिह्ययनम् ।

कुदार्थं यद्विषं साधयानपातकिरी सदा ॥१९२॥

25 मन्त्रमाया प्रयो ! देवी नार्प्येन यदि तद्भुयः ।

दमि नः सकुटुम्बानन्येषं प्रादुक्कासकाः ॥१९३॥

पञ्चबाह्व्यं सूरि स्वप्नं विनिषेक्य च ।

वर्षायां चतुरशीतेषुपुषोऽन्ते विषं वयी ॥२९॥ [सूरिः]

धीयस्तेवस्तत्पदे पूर्वाचल इवार्चमा । [अन्तर]

सूरिरभ्युपगता एव तमास्तोमहृदोऽङ्गिनाम् ॥२९॥

5 सूरिः कोरम्भकपुंरं कयापि विहरन् वयी ।

मात्रिमडाः रघुपक्षस्य सधनि स्थितिमाश्चे ॥२९॥

तच्छिष्यो सधुक्ः कोऽपि यक्षमूर्धनि मौर्व्यतः ।

वाक्त्रमाश्रयञ्जसन्वात् पावक्षामनवार्यघात् ॥२९॥

ततः प्रकुपितो वक्षः शिष्यं तं प्रक्षिप्तं व्यधात् ।

10 सूर्यो ज्ञातव्यो कान्था निग्रहं सामाहं व्यधुः ॥२९॥

निगृहीतं न आचार्यः सेयञ्चर्यं प्रपद्यन् ।

पक्षापकपक्षस्यास्य साम्बरं यम चाभवात् ॥२९॥

कञ्जसूरिं गुहं सोऽपि स्वप्नं स्थापयत् प्रभुः ।

पद्गुण्यचैभवा गार्हं सोऽपि विवक्षितगिहः ॥२९॥

15 तस्य पदे सिद्धसूरिगुह्यसीद्विषां निधिः ।

वीर्यं यत्नममर्हतिर्न कविः स्वासि कयाऽङ्गुल ॥२९॥

तस्य भीषवगुह्यपुरवी गुह्यमूरकः ।

अक्षिं यद्यद्याशां कन्यगुपितोऽग्राधमः शशी ॥२९॥

नामसि पञ्चमिर्गच्छः पञ्चमल इवात्मै ।

मासमालीऽमिन्ना पाविकुम्भिकुम्भस्थस्यप्यम् ॥२९॥

एवं व्यनीयमात्रेषु गच्छेऽस्मिन् सूरिषु कमाश्रुः ।

कञ्जसूरिगुह्ये विषवर्षगुणाधयः ॥२९॥

तस्यैव यक्षसूरिगुह्यसीद्विषां निधिः ।

एवार्चपनं कञ्जमासी गुह्यमप्यत् यथा ॥२९॥

दुर्मिभ आश्वादीये जनसंहारकारिणि ।

उर्गमात्रं नाशेन (क) व्यतेऽगुह्यसाधयः ॥२९॥

मधुपुञ्जं सूर्यं भस्मीः सूर्यो द्वारसंस्थिताः ।

मधुपुञ्जं निजामीष्टं छाद्वि वयि ! वदाम्यहम् ॥२०७॥

इत्युपत्योमयपार्श्वस्थपक्षाधभूतद्रुष्टिः ।

पाणिभ्यां भूषयितोषुः स्वामीष्टं वयि ! गृह्यताम् ॥२०८॥

5 मय प्रत्यक्षरूपेण सूर्योऽपि पुरतः स्थिता ।

प्राह प्रभा ! मन्मीष्टां कञ्चन मञ्चन पय ॥२०९॥

गुदकये न सा युक्ता कान्तं वान्तं च ते मम ।

पलाशा राक्षसा यय वया वयि ! सुधाशान्तः ॥२१०॥

तता जीवदयाधर्मं सारमर्कं समाम्भय ।

10 बुद्धा तमुररीकृत्य गुरुलं प्राह सा सूर्यी ॥२११॥

परमस्मि सारण्यामाः स्मृतव्या तमय सदा ।

धर्मकामः प्रदातव्या वृत्तापसर कृता (मा) ॥२१२॥

तथा कुङ्कुम-नवध कुसुमाग्निमिदयतेः ।

धायकैः पृथयर्ष्य मां पूर्वं साधर्मिकीमिष ॥२१३॥

15 वीषद्विभिरासाप्य धीरत्नप्रमसरिमिः ।

तद्यान्वमुररीकृते यन् सन्ता मुषकाश्छिजः ॥२१४॥

मत्प्रतिज्ञा ज्ञातति श्वेतिज्ञा पाप्मण्डिका ।

सत्यकृति तता नाद्या य पि दिनं भुषमेऽमयन् ॥२१५॥

यय प्रभाप्य सा वधीं सर्वेष विहरन् मभुः ।

20 सपादसप्तं धाद्यानामपिह प्रमयाधयन् ॥२१६॥

भीमहापीरमियाण्याह विपश्चातति यत्सर ।

गुराः गुरिपद् माप्य तता छाद्यहाप्यैः ॥२१७॥

ऊरुत-कारणकयाः पुर्याद्विज्ञासामुषः ।

जिनस्य विग्रेवे संस्थाप्य वामुच्छां प्रतिपाप्य य ॥२१८॥

15 सपादसप्तमपिह धाद्यानां प्रतिपाप्य य ।

धारित्रं निजनीचार् पान्त्रयिण्या यथादिनम् ॥२१९॥

* X X X

एतेऽप्येऽपि गच्छन्ति महेवृक्षेऽर्चयन् ।

विद्युन्नोमयपक्षा यः स माताम्यो गुण्यभयः ॥२४१॥

ततः साधो ! यदा देवी स्वपमेषोऽपरेऽपति ।

तदा सूरिपदं दास्य गीतकं तत्करोऽपवा ॥२४२॥

5 दक्षमुक्तो देवगुतेः साधुपद्यामयेऽवयम् ।

पूर्वतां भयम् ! का किं स्वस्थितिं कुरुतेऽपि ॥२४३॥

वर्णनं चतुर्ण्यतयेतानां गुरवा निजम् ।

विद्युत्तुमायुर्न्यतयेतानां स्मरन्ति स्म सत्यम् ॥२४४॥

प्रत्यक्षीमूय साधून् च यन्निर्दिशानि ते ।

10 मायुरस्ति तद्वै च कुच सूरिपदं स्वयम् ॥२४५॥

देवि ! सूरिपदं विष्णु शिष्येभ्यो न वीर्यम् ।

तदस्मै वीर्यं सूरिपदं किं कर्तव्यम् ॥२४६॥

दम्पू च वामनम् चोऽवमर्हः सूरिपदस्य ते ।

ऽभिहितं मायुर्न्यतयेतानां सिद्धिः करोति च ॥२४७॥

15 अथाद्यान्मयाद्य प्रोचिर सूर्यः पितृम् ।

अथ मे देवताऽऽद्या निधीषिष्याम्यवयम् ॥२४८॥

पदिता निपसायायुर्न्यतयेतानां सिद्धिः करोति ते (मे) ।

अस्त तदाद्यन्मयाद्य प्रोचिर सूर्यः पितृम् ॥२४९॥

पूर्वमथाद्य चोऽवमर्हः सूरिपदस्य ते ।

20 साधो ! विधीहि सामग्री समग्रामपि सत्यम् ॥२५०॥

स्वं मुच्यतेऽपि चोऽवमर्हः सूरिपदस्य ते ।

न मायुः चोऽवमर्हः सामग्रीमपि चोऽवमर्हः ॥२५१॥

न-वर्णनं-वर्णनं चोऽवमर्हः (२५१०) श्रीविष्णुपत्न्युपात् गते ।

पदस्य मायुः चोऽवमर्हः सामग्रीमपि चोऽवमर्हः ॥२५२॥

अथ का १२ चोऽवमर्हः, चोऽवमर्हः ।

ततो ध्यतौते दुर्मिक्षे विशिष्टेषु तु साधुषु ।
मिथितेषु पक्षधराचार्यामन्त्रगण्यो(पम)मिथितः ॥२३३॥
तदादि चन्द्रगण्यस्य शिष्यमन्त्राजनाविधी ।
आम्नानां वासमिक्षेपे चन्द्रगण्यः प्रकीर्त्यते ॥२३४॥

5 गद्यः कीदृक्कवामाणि वज्रशालाऽपि सम्मता ।
चान्द्रं कुर्वन् च गण्योऽस्मिन् साम्प्रतं कथ्यते ततः ॥२३५॥
शतानि पञ्च साधूनां पुनर्गण्योऽमिथितः ।

शतानि सप्त साधूनां तयोपाध्यायसप्तकम् ॥२३६॥
इह द्वौ वाचनाचार्यामन्त्रादौ गुरुवस्तथा ।

10 प्रवर्तयौ द्वावभूतां तयैवीम महत्तरे ॥२३७॥
द्वावश्च स्युः प्रवर्तिष्य सुमती द्वौ महत्तरे ।
मिथिते(तौ) चन्द्रगण्यते(चन्द्रगण्यः) संख्येयं कथ्यते ततः ॥
पञ्चवामन्त्रेणाथ आपमानेषु धारिषु ।

सूरयोः सप्तत्रयस्त पुनः कीदृक्सूरयो ॥२३८॥

15 श्रीसत्पदेवी लघोष्(बीज)भूति-चक्रेभ्योमिता ।
धीरन्ध्रमसूरीणां पक्षधरस्य च प्रमा ॥२३९॥
नास्ती निवारयामास गुरुः पाथाणि सप्तप्रतम् ।
तादृशि च भविष्यन्ति क्षीयेत पाठशामिने ॥२४०॥
तदादि नामधितये मुख्यं क्षीये व्यवस्थितम् । [युग्मम्]

20 वर्तमानमिदानीं तु पाथास्यमभिधाबयत् ॥२४१॥
नामत्रयक्रमेणाथ सूरयो भूरयोऽभयत् ।

यावत् श्रीसिद्धसूरीणां पक्षधरमहं गुरुः ॥२४२॥

एवं श्रीगणेश नामानि जायन्तेऽत्र एव क्रमम् ।

चतुर्थं नाम न भवेदेक एव गुरुस्ततः ॥२४३॥

25 परं देव न गये पूर्वं गुरयो गुणिनाऽभयत् ।

तेषां व्यातिष्ठताणि यदि त्वगुरुः स्वयम् ॥२४४॥

चिन्त्यदुरितुक्तप्रत्वा मावृष्टिः समुपाधिना ॥२७७॥

सूर्योऽथ यथावस्थमवमावपिमापिकम् ।

कर्तुमायेमिरे धर्मवैधानां मुक्तिरा गिरा ॥२७८॥

यथा भवेऽथ समतां वैदितां दुर्कमा विद ।

5 मालक्यादिष्टामयी धर्मसाधनैतुका ॥२७९॥

अनुष्ममार्गविषयः सुकुर्वं मावृष्टिः तथा ।

गुरुपदशब्दवले नीरोप्यर्त्त विवेकिता ॥२८०॥

नहं दुष्मापामिमां मावृष्टिः सामग्रीमविष्टां बुधैः ।

धर्म एवोपमः कल्पः सिद्धिः स्यात् सुकमा यथा ॥२८१॥

10 धर्मो विवेक्ये वीर्यः सावधान्यविषयम् ।

तर्कती वैद्यतां वयि विवेकां स भवेत् पुनः ॥२८२॥

सर्वसाधनविपत्तिव्यापिकं वृत्तिनां भवेत् ।

मायो भवेऽप्यौ वैद्यविपत्तिर्गुह्यामपि ॥२८३॥

वृत्तिता-द्वृत्ता-स्तेषु वृत्तवर्ष-परिग्रहः ।

1 सर्वतत्त्वतत्त्वसंगमं वृत्तिनां न महावृत्तेः ॥२८४॥

वृत्तिता-द्वृत्ता-स्तेषु वृत्तवर्ष-परिग्रहः ।

वैद्यतस्त्यक्तसङ्गत्य गुह्यी वि वृत्तवर्ष-परिग्रहः ॥२८५॥

विपत्तिमभूतयो गुह्यधर्मो गुह्यवर्ष-परिग्रहः ।

तथा सामाधिक्यार्थं न विपत्तिमभूतयो गुह्यधर्मो गुह्यवर्ष-परिग्रहः ॥२८६॥

2 एवं वृत्तवर्ष-परिग्रहः स्यात् गुह्यधर्मस्तथाऽपरे ।

वृत्त-वृत्त-तथा सामाधिक्यार्थं विपत्तिमभूतयो गुह्यधर्मो गुह्यवर्ष-परिग्रहः ॥२८७॥

नमिषान् सदा वानं पावर्ष्यी वैपत्तिमभूतयो गुह्यधर्मो गुह्यवर्ष-परिग्रहः ।

वैद्यकामुपिष्टा वृत्तवर्ष-परिग्रहः स्यात् वृत्तवर्ष-परिग्रहः ॥२८८॥

तथाहि

भस्वैव वृत्तवर्ष-परिग्रहः वृत्तिनामाविविधायके । } वृत्तवर्ष-परिग्रहः

वृत्तवर्ष-परिग्रहः वृत्तवर्ष-परिग्रहः स्यात् वृत्तवर्ष-परिग्रहः । } वृत्तवर्ष-परिग्रहः

भस्यानुरसमाहृते समग्रगुणसूरिषु ।

समापत्तेषु सस्ताम्बी-भाषक-भाषिकसूरिषु ॥२५८॥

मन्दिरे पार्श्वगायस्य महामहपुरस्सरम् ।

भ्रीदेवशुभः स्वपदे सिन्धुसूरि शुभं व्यधात् ॥२५९॥

5 [विनिर्दिष्टोपक्रमः]

साधुपद्यापरः संयवात्सल्यं विदधे तथा ।

अस्मरत् वस्तुपात्रस्य सकेन्द्रिणिनिनो यथा ॥२६०॥

भ्रीदेवशुभः सुरभः क्येण विनिर्दिष्टं यथा ।

तत्संस्कारपर्याप्तं तु स्तुवं साधुरकारयत् ॥२६१॥

10 नय भ्रीसिद्धसूरिणां स्थापनाकरणावतु ।

साधोपद्यापरस्यासीत्समृद्धिर्यिच्छायापिका ॥२६२॥

योऽमर्त्यमहितोऽमैयमन्तरागस्थितिं बहत् ।

सकैयमितदलोषु कस्यदुम इषार्थिभ्यम् ॥२६३॥

यस्य केयमनि सूरिणां साधवो युग्मसंस्थिताः ।

15 प्रासुकरपलायैर्विचरन्ति यथारुचि ॥२६४॥

एकाकिनः साधवो ये विचरन्ते यच्छनिम्बुताः ।

तेषां विचरतां संख्यां कर्तुं कोऽपि न हि क्षमाः ॥२६५॥

योनिस्तपसा विमा रज्जा क(का) र्पटिकास्तथा ।

महाभिज्ञा गायना ये नृपौ तेषामपीदितम् ॥२६६॥

20 भाग्यधरोऽप्यमूषाद्यारूपको यः सत्प्रार्थितम् ।

धूतसत्त्वोऽपि यः सत्त्वोपकृती कृतमिच्छयाः ॥२६७॥

देवे रत्नभिया फल्ग्या स भाग्याधिक्या तथा ।

देहिष्येव निशान्तायः स्फुटयम्यस्ताप्या ॥२६८॥

असुतया न्यायिक्या सुसुख्यो(मुख्यो)सेनसत्तके ।

25 सस्यवापदिभिश्चक्रे यः सुखेन गृहस्थया ॥२६९॥

भग्न्या जीवन्मातारं साधुपद्यापरो यथो ।

पूरयामास धनुषापीताः सञ्जुह्वीकृतम् ।

तत्तस्मात्पयसतां कार्ये किं विद्यन्तः कश्चिद् मयेत् ॥२९॥

मन्योऽनुहृद्वैपहर्षिर्विहारीः शयनसतैः ।

सिचयैः सिचयैस्तुष्य पुष्टिं गर्भस्य साऽऽवृष ॥२९॥

5 सा प्यर्तातेषु पूर्वेषु मासेषु विचक्षेष्वापि ।

स्त्रीवस्त्वक्षेपसंस्थेषु महेषु निविशेष्वापि ॥२९॥

जपन्तमिष रौक्षेम्मी सुपेन सुपुष्टे सती ।

एतुमन्पुनपुन्यान्वी रीप्यन्तं विरो रूपा ॥२९॥ [पुष्पम्]

कुक्ष्यण्डैः संविशतिर्वांसीमिष प्रमादितः ।

10 गत्वा स्वपुमर्चयिष भूयतिः सुतज्जन्मदा ॥३०॥

वर्चापकेभ्यो विविधाः प्रसन्ना द्दिदमुषा ।

भक्षुभ्योऽपि बभ्रुभ्योऽपि पस्तुवो ज्यतोऽपिवा ॥३०॥

विपत्ता मपि यजन्माहर्ष्य इवमुपायसु ।

पुत्रधर्मा प्रवृत्ता सचक्षी पूरयिषति नः ॥३१॥

15 आधुर्ध्वमिति प्रोक्तं शुद्धमाधुर्ध्वमप्यतः ।

वरी पुडाभ्ये पुनाधुर्ध्वमपि कोदाय भूमिष ॥३१॥

सृष्टिजन्मवृद्धापाई पञ्चिर्वाहकजैः ।

समे समेत्याप्यभ्याप(वा/प)जानं तुपुधुर्ध्व ॥३१॥

रूपापनाम्पुपात्राय राज्ञ्योऽनुपागतान् ।

20 पौपस्य पूजयामास नुष्टिर्वात्तुपोऽपिजम् ॥३१॥

मुमौच कापगारेभ्यो बन्दिषा बन्दिषोऽप्यजम् ।

धृष्टं नुपोऽनुजग्राह सनुवयिष मुपायवि)र्धनैः ॥३१॥

प्रतिहर्षं प्रतिगृहं नागरेवूहृत्तेर्जरीः ।

पुनजन्मसन्ने इर्वात्तुत्यतीव पुरं तदा ॥३०॥

25 रीपमान् न/माहावानं वाप्यपावृद्धाहुकम् ।

रूपूरसोऽमेक(व)स्ति प्रमादकुसुमीकणम् ॥३०॥

परमाणमवाप्यौ कल्पमिः प्रतिवाचयम् ॥३२१॥

क्रमेण पक्षपारेण बलम् सुपरिकारैः ।

क्षिपटीय सुपुत्र कीदृशमिदम् पाञ्चकेः सह ॥३२२॥

पद्ममन्दक दानादि क्षीरकर्मविद्याः क्रियाः ।

5 अक्षरपत् पिता सद्यो मोक्षेन मङ्गता सह ॥३२३॥

सद्यो भिः सक्षयमिः सक्षितः स्व(स)क्षितः सदा ।

कुमार स्वप्नमयीकम् स्मरणमाध्यादिभिः ॥३२४॥

मध्यम्ययनयेन्योऽप्यमित्यथेत्य सुतं पिता ।

इवाभ्यासाय पाञ्चस्य दत्ता सारक्षरपूर्वकम् ॥३२५॥

10 स्वीकृष्योपपन्न स कक्षाः सफला अपि तत्कल्पम् ।

सकौतुकमुपाभ्यासं पक्षे किं पक्षितं पुत्र ॥३२६॥

कल्पविद्येयम् सद्यो यः कुम्भयोषिरिषोदधीम् ।

कृत्वा कल्पयताम्यसौत्तममदिमास्पदम् ॥३२७॥

ईसोत्तम्यककः कष्टे रोगायपमर्षं दधत् ।

15 पञ्चः पञ्च इषास्माद्विष्ठापुवारीऽभ्यपत् भुवि ॥३२८॥

मुनीन् स कल्पम् पाञ्च सुधीमास्पमिदमकम् ।

तत्कल्पमाकर्तं यथा पाञ्चस्य कुत्र विद्यति ॥३२९॥

तदङ्गं पीकनागुद्गं चन्द्रतममवतरणम् ।

स्वभावाभ्युपगं स्वर्गे विदिष्योऽप्यपि द्वि तत् ॥३३०॥

७ मित्रमण्डलमभ्यरथायपि सदाऽहमुत्तम् ।

महोदयी राजसुनुजने कल्पतिर्न तु ॥३३१॥

समुद्र एव गङ्गायां धीरा महरिष स्थिरः ।

क्षीरपत्रिमध्यगता विरूपत् प्रियमपितः ॥३३२॥

कल्पपात्रपत्रं दाना प्रतापी उदितश्च सः ।

15 गुप्तिरुपेक्ष्येयं पर्वणीपी च पापता ॥३३३॥ [पुण्यम्]

य कदाऽपि गङ्गाकटा गङ्गा नाडि पक्षमिभिः ।

ବିଷୟ: ଶ୍ରୀମଦଭଗବତ୍ ଗୀତା (ଅଧ୍ୟାୟ ୧୫)

ಪ್ರಾಚೀನ ಕಲೆಗಳ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ

[illegible]

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

၁။ အထွေထွေအကျဉ်းချုပ်

የፕላን (የፕላን) የፕላን (የፕላን) የፕላን (የፕላን)

[४१६ व. ११८५]

(११) ३० १२ १९५१ ३ १५ १९५१ (११) ।

୫୫ ୨୫୭ ୧୫୮ ୩ ୪ ୫ ୬ ୭ ୮ ୯ ୧୦ ୧୧ ୧୨ ୧୩ ୧୪ ୧୫ ୧୬ ୧୭ ୧୮ ୧୯ ୨୦ ୨୧ ୨୨ ୨୩ ୨୪ ୨୫ ୨୬ ୨୭ ୨୮ ୨୯ ୩୦ ୩୧ ୩୨ ୩୩ ୩୪ ୩୫ ୩୬ ୩୭ ୩୮ ୩୯ ୪୦ ୪୧ ୪୨ ୪୩ ୪୪ ୪୫ ୪୬ ୪୭ ୪୮ ୪୯ ୫୦ ୫୧ ୫୨ ୫୩ ୫୪ ୫୫ ୫୬ ୫୭ ୫୮ ୫୯ ୬୦ ୬୧ ୬୨ ୬୩ ୬୪ ୬୫ ୬୬ ୬୭ ୬୮ ୬୯ ୭୦ ୭୧ ୭୨ ୭୩ ୭୪ ୭୫ ୭୬ ୭୭ ୭୮ ୭୯ ୮୦ ୮୧ ୮୨ ୮୩ ୮୪ ୮୫ ୮୬ ୮୭ ୮୮ ୮୯ ୯୦ ୯୧ ୯୨ ୯୩ ୯୪ ୯୫ ୯୬ ୯୭ ୯୮ ୯୯ ୧୦୦

[illegible]

ସୂଚୀ ନମ୍ବର ୧୫୮୮ରୁ ୧୬୦୦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ୧୩ଟି ପୃଷ୍ଠା

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

ବିଶ୍ୱାସୀ (ସଂସ୍କୃତ) ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଏହି ଶ୍ଳୋକ ଉଦ୍ଧୃତ

250 300 400 500 600 700 800 900 1000

यनस्य नामाद्यद् किन्तु वस्तुपातार्थस्य सः ॥३४७॥
 गच्छतोऽस्य पुरोपास्ते सन्निधः कोऽपि निष्पत्तिः ।
 विदेशे राजसेवार्थं प्रस्थितः पृष्ठतोऽभिन्तः ॥३४८॥
 कुमारं प्रविशन्नाथ प्राज्ञाधिपतिरिति स्मृतं सः ।

5 वामन्यत्रास्मि सेवार्थं ग्रमे त्वामेव सुप्रभुम् ॥३४९॥
 वदन्तः कुमारोऽपि महासत्त्वशिरोमणिः ।
 मित्रत्वेनाग्र्यम् तं हि महात्मो नतस्तथा ॥३५०॥
 महो राज्यं पदिस्यन्ति निर्वेदावेकम् पुत्रम् ।
 कुमारः सखितोऽमुञ्जान् वामनं वस्तुतः ॥३५१॥

10 तत्कालमेव मित्रितो(तौ)विर्मलौ क्षीणोत्तरम् ।
 प्राज्ञावैश्वर्यमयः प्रीतिः क(क)रन् शुद्धचित्तता ॥३५२॥
 मिथः पथि कथाः प्रीत्याः कुर्वन्तौ तौ प्रवेक्षुः ।
 भूमीक्षाकौतुकेनाहो विचो देशाधिकमती ॥३५३॥
 सपत्न्यामसमये वामनोऽमुपागमत् ।

15 समिधः कुञ्चिद् मेले उपामत्पातघ्नमथये ॥३५४॥
 वानरा वामनः कोऽपि कुङ्कुमी बहिरागतः ।
 कुमारं स्मरन्वक्ष्यं समाधत्तमिदम् ॥३५५॥
 प्रथम्य प्राज्ञाधिपतिः प्रोत्ते स कुमारमुत्तरधीः ।
 मद्गृहं स्वपत्न्यसंग(संग)ं कृत्वा कस्यान्वयवत् ॥३५६॥

20 दासिभ्य इतिभ्यश्चिस्वस्वैरितिभ्यः सङ्गम् ।
 समुपाय समं तेन समुहत् तद्गृहं ययौ ॥३५७॥
 ततः काला रात्राद्याश्च प्रतिपत्तिर्विधास्य सः ।
 कुमारस्य पुरः स्त्रीणां प्रीयतीमानम् सुताम् ॥३५८॥
 प्यत्रिहपञ्च संयोज्य पापी प्राप्तिस्तन्मम ।

2 कृतार्थं नृणां स्वामिन् । स्वपापिग्रहप्रीतिम् ॥३५९॥
 प्रभुपूज्यस्योपकृतसर्वकृतोऽथ सत्त्वयवत् ।

- मृतः पुष्कर इव विरुधे राजपाटिकाम् ॥३३४॥
 वरुणो भद्रजालीनां शिष्याणामिव शिष्यम् ।
 वन्दे गजानां ज्ञानानो पात्रिणामपि तत्रतम् ॥३३५॥
 कदापि युष्माक्येषु निषिद्धः निषेधस्थितिः ।
 ९ विदुरो संशयानानां गुरुस्तस्यै गुरुप्रभू ॥३३६॥
 उद्यमवान् मञ्जीनिगीति प्रसन्नस्तनः ।
 मीनि(न)प्रियः सुपुं निम्न फलं ॥ निवि वचनम् ॥३३७॥
 श्रितस्त्वैतुष्टेयता धनका भूतकर्मकाः ।
 कर्मपन्थादिना राजा कुमारज व्यपाहवन् ॥३३८॥
 १० दंष्ट्र विषय विषयान् पञ्चाप्यथ यथातुष्टम् ।
 विवेकपति न भूष्यत समर्थानिमामपरन् ॥३३९॥
 समान्य ज्ञानानुपमं श्रीमन्मन् नृपज्ञानम् ।
 ज्ञानं यथा विदितं श्रीमन्मन्मन् हावनाः ॥३४०॥
 यमो यज्ञकदा यज्ञ इत्यमन्यं यथा यथा ।
 ११ धर्मयोगादका स्याद्यो दान इवा निदिशिः ॥३४१॥
 मन्त्ररूपि मन्त्र तत्पात्र न निरन्वितिम् ।
 विश्वं कृत्वातमन्त्रा मन्त्रा द्रव्यं क्व पुर मुदा ॥३४२॥
 निदिशि सा मन्त्ररूपेणादी निदिशि वीरगर्भया ।
 स्वयमानं स्वयमानं कदापि नमः कृत्वा विदा ॥३४३॥
 १२ " वा न निगम निगमो निगमपति मदिनीम् ।
 मन्त्राधर्मगन्तुर्वा न मन्त्रः कृत्वातुम् " ॥३४४॥
 मन्त्राधर्म मन्त्रा मन्त्राधर्मगन्तुर्वा मन्त्रा ।
 मन्त्रे वा न कृत्वातुम् वा न कृत्वातुम् ॥३४५॥
 निदिशि यथा सा मन्त्राधर्म मन्त्राधर्म निदिशि न ।
 १३ कृत्वातुम् कृत्वातुम् मन्त्राधर्म मन्त्राधर्म ॥३४६॥
 १४ कृत्वातुम् कृत्वातुम् मन्त्राधर्म मन्त्राधर्म ॥३४७॥

पयि कि(ता)विशेषेण स्वामीपति ततो-सि किम् ॥३७॥

पादया जङ्गदा नयः सूर्याभ्युदयमदीक्षयः ।

स्वयं सदापकुर्वीषा नाप्नुयन्ति परेषाम् ॥३७॥

तत्त्वं कृष्या किमात्मानं विगापयसि वारयम् ।

5 मन्वी यद्वज्रनायुषः परेषामपि मूढवत् ॥३७॥

मत्पत्नीयुष यक्षोऽपि वमापे पदवासरम् ।

दे देज्जलम्ब(ह)मां पतिष्ठ न किं स्वामिनमस्य हि ॥३७॥

तद्वज्रान्नं विजानीहि सम्यत्प्रेष हि(व)मापिपिम् ।

मत्पुत्ररयसं वामं तदिष्टं सर ईश्वरम् ॥३७॥

10 बिहस्याह कुमारस्त्वं द्रव्यप्रवीण यदासि (?) किम् ।

न वेत्ति सतां पुत्रां किं कल्पति सुत भवि ॥३७॥

अहं एव सत्रियाजमिष्टदेवमुच्यते ।

कल्याणवर्मपैतक्षित्यं तम्यं पुत्रं मय ॥३७॥

सावहम्ममिदा तस्य विद्वान्ममसाहसम् ।

15 यक्षः प्रवृत्तसत्तीतिवरीतदन्त्यावकिपुतिः ॥३८॥

स्वामिस्तवसाहसकीतः प्रीतस्ते द्रव्यद्वयि ।

सम्यक्ताः सचकीभाषकम्बुर्वा स्यां तवाजुषा ॥३८॥

यजसुनुरपि प्राप्यर्धस्तुतमिष(त)स्तुरम् ।

प्रीत्या प्रसादयामास सन्तः सार्धद्वयं यतः ॥३८॥

20 अर्थं विद्यम्य मुक्त्या च पुरस्तद्वत्तदाहसी ।

ईश्वरी नमि चन्द्रिभ्यामिष ताम्ब्यं सदापद्यत् ॥३८॥

प्योमाज्जया यजन् यक्षः कुमारस्य इती मुदे ।

विद्याप विविद्याधेयाः साम्यर्षं च मना ज्यधान् ॥३८॥

यथा पादवी रथाकङ्कः समिवधति कज्जव ।

25 यक्षोपाकक्षिता नस्यापद्यत्य दयिता कृता ॥३८॥

मिषपद्यान्म पाद्व्यः कुमारस्याप्यसदा ।

- महात्कुलशीलाय किमस्म शीयत मुता ॥१९०॥
 संवरन्ति यता भूताः प्रच्छन्नं जगतीतले ।
 तन्माऽस्मि तनया(पो)रुहि काकाय इव कोकिला[म्] ॥१९१॥
 स ग्राह मरता सुहृन्नाशनय किमुच्यते ।
 5 तन्माया सहगुण्यमाविश्यं तत्कुलं को विद्याकयेत् ॥१९२॥
 गुणः स्वयंप्रकाशः सुहृद एव सुबलुनि ।
 प्रवसारा कये सारः सुरभिः स्वात्परीक्षणात् ॥१९३॥
 ततो बहस्य ! माया-यै नूनं मे पार्येनाविधिः ।
 यतस्तत्सकलीकारः सतां हि प्रयत्नं मतम् ॥१९४॥
 10 प्रायुत्तरमदत्ता सा कुमारतमवस्थत (I) ।
 रचितं वयितं यस्तु का तुभीसपञ्चमुमिच्छति ॥१९५॥
 कुटुम्बी इम्बरणाथ जनतां वपण्ययम् ।
 पावतीमीश्वरेणय द्विमासय इवाचकः ॥१९६॥
 तथा सह तुभं स्वरमुपभुज्य रिच्यम् ।
 15 तामनुवाप्य सा पातीन् पुन इतिरिक्तया ॥१९७॥
 धीमतीरुत्तपायकं कुमारं ययि संवरत् ।
 विविचः शिष्य-सुप्रायं यदं बन्धुमियज्ञत ॥१९८॥
 उच्यं शीमा द्विमे तन्मा प्रया यय सुवाचता ।
 कस्मात्ता नग-परीनुम्या तं वृक्षे स समाश्रयम् ॥१९९॥
 20 निवृत्तासता पाचन् कुमारमत्र निष्ठति ।
 ताचद्वरस्यो ययः प्रत्यक्षा पाचमृषिधान् ॥२००॥
 महा मराधयं कस्मै कस्माद्गुण तरिपधान् ।
 गच्छ स्वच्छ ! ननः शीमं विविचीचनि बहू ययम् ॥२०१॥
 तदाकचं कुमागं हि गार्गिगच्छवदिरुचः ।
 5 तदा ययपार्येयमायं वृक्षमनमुतागता ॥२०२॥
 ययता नरचः गृह्यं मरःपोरुहः ॥२०३॥

तत्रैव वीर्यं वृषी बभूवो(वि)श्वेभ्यं वसुधादिभः ।

विमियाय तयूजायाः सौम्यसम्पादनाय मे ॥१९५॥

सर्वभयं वृषोऽद्याह महामाग ! ममाङ्गनाम् ।

यामिबेमद्विषाऽऽमन्तां वापमस्तां विमोचय ॥१९६॥

5 न स मन्त्रो माग्निव्याप्यं न स तन्त्रोऽस्ति तन्निष्पत्तम् ।

न सा विद्या सविद्यानां निपज्जं न च मेघजम् ॥१९७॥

किं वात्पर्येति तस्मास्ति सुतीर्थे विहितं न यत् ।

परं स्वर्पममून् सर्वं पञ्चोपकरणं यथा ॥१९८॥ [सुगम्]

किञ्चिदमोक्षं यद्येव शंखोऽङ्गुलीकृतकामय ।

10 रात्रौ सौम्यतापुर्दं निम्ये सुता यथापठितुम् ॥१९९॥

चन्द्रम-शुक्र-कर्पूर-कस्तूरी-कुङ्कुमादिभिः ।

मम्यर्च्यं मन्त्रं तत्र पञ्चतुतां स्पष्टेष्टम् ॥२००॥

आमन्त्रापूर्वं वातामन्त्रस्तद्विषाङ्कुञ्जः(कः) ।

तस्यै मन्त्रं स्मरन् यथा सर्वबाह्मणे तपी ॥२०१॥

15 शंखस्तदानीं शुक्रोऽपि इति कीदृशस्तुष्टम् ।

मिषं चरोऽपि किञ्चन निम्ये स्वं नामसंयताम् ॥२०२॥

सर्वशत्रुस्य वापस्य शुक्रस्यास्वापना यथा ।

वक्त्रा कर्पकाके स्थापित्वा मेघ तथाऽस्य द्वि ॥२०३॥

वीर्योऽथ वपुषस्तस्या पञ्चशक्त्या हृष्ट(दि)श्वपि ।

20 पञ्चायत(यित) यतः सन्धि बलिभ्यामपि बह्वधिकम् ॥

विष्णुशुद्धेनैव विधीर्मुक्तिर्बलिना सा तथा ।

विष्णुकाऽऽदिस्वीदिते घृत्या किञ्चाधिकपुःत्रिया ॥२०४॥

पितृ-मातादिचर्मस्तां विमाम्नाथ विष्टमपाम् ।

पुनर्जातामिव सुतां मेघ मन्त्रमन्त्रेण ॥२०५॥

25 तदैव पितरी प्रीतिं शुभमाम्नीष्यमेव हि ।

वपेऽम्बुस्य विविक्तयेति कुमारं मायजस्यताम् ॥२०६॥

वय ! कृताप्युत्सवेष्वापहृता मम पक्षमा ॥३८१॥
 एतद्विहस्याह भा ह्रीय ! जायामपि न रक्षसि ।
 यन्नि मस्तच्छ्रुत्वागो राज्यं पात्र किमनुभूतम् ॥३८२॥
 प्रायक्षीभूय यक्षाः पि प्राये स्वामिप्रसी व्रुतम् ।

5 समतं स्पृमिषा चेत्त एव यच्छन् राक्षस्यसम् ॥३८३॥
 कार्ये रथन न नास्य मिषं शीघ्रं समपय ।

कुमारपति गदित यक्षस्तां प्रकटां व्यधात् ॥३८४॥
 पत्नितं वीक्ष्य पतस्याचिन्तयच्छतसि स्फुटम् ।

कुमारः कीदृशायाता मिनिता मम नाटकी ॥३८५॥

पुनः स्पृमिषिभाहार्ये पयि काधिष्ठतांशुकाः ।
 म्निद्रमृति धे)जाः कथिध् यक्षधक निहन्मिनीः ॥३८६॥
 रथं व्य(वि पाय धारयमुच्छं वार्यस्य कस्यजिम् ।
 पुर्वोर्वो शिमावि यगन यक्षः पान्तमरुजंयन् ॥३८७॥
 यथाः पदाफ्नादाय कुमारस्य स यक्षज्ज ।

15 यथा विवद विविषा सुमत्त इय सेपक(क) ॥३८८॥

तच्छ्रुत्वा कुतुहलयमत्रानान धर्मं कथयित् ।
 कुमारः ससहागमिषां प्राय रत्नगुरं गुरम् ॥३८९॥
 गिज्ज ता नि गुरभागीर् रात्रगृहिदिमध्यमिम् ।
 हितवाक्यमिष भानु सद्यः धात्रमत्तयय ॥३९०॥

20 नृपयज्जभूषाउज्ज्वी मन्मत्तुमृतीयम् ।
 गृहीत(ता)मुपराय यक्षः शस्त्रमिष ॥३९१॥
 ज्मापयति यस्तस्य राजा यच्छति याम्पितम् ।
 धर्मं भू-जि यक्षाः शीघ्रा दिग्दिममरुजम् ॥३९२॥
 [पुष्पम्]

5 दि-० पादद्विज्जा पादुगुपी न नृपनृः ।
 विहितगगता राजा यथाप्राप्तमु(धा)नयय ॥३९३॥

अपात् योगिर्न पात्वा कुमाप्येवमपि रणानिहम् ।
 मही सहाये निर्मात्रो मयि स्वार्थं समापय ॥४२५॥
 इत्युक्त्वाऽसिमावाय तत्समीपमवस्थिते ।
 दंष्ट्रे घोषी म्हाविद्यां भ्यायति स्म समग्रजिना ॥४२६॥

5 ध्रुवेन क्षणदाक्षयः पुरा काष्ठ इयापरा ।
 प्रादुर्वासीवसिष्ठः कीञ्चिदुच्यो निशाचरः ॥४२७॥
 वंशमाश्लिष्य सोऽव्योचत् भ्रजुडीमहभीषणः ।
 किम्नारमह ! संचित्त्व भवानिह समागतः ॥४२८॥
 नहमेनं हनिष्यामि योगिर्न पाहि तद् वृत्तम् ।

10 मा मुषा रजस्रस्थाने सृष्टुं पश्य भव्यान्नुदि ॥४२९॥
 स प्राह साहसी ईहो मयि सत्यस्य पञ्चने ।
 वाक्त्रमाप्यङ्ककोऽपि स्वात् प्रतिशुभं तु को नपात् ॥४३०॥
 तदाऽभ्योक्तुस्तदोपात् बोधाचररूपे तु तम् ।
 इषाये कदाप्युच्यते वेद्येऽत्रमिव वाक्यः ॥४३१॥

15 वंशः सिंह इवामीको विस्त्रिप्तं वर्तयत् मुखा ।
 निष्ठापदं द्विपमिव प्रति हस्तमुन्मीकृत ॥४३२॥
 पात्रम् भ्यापारक्षत्पुत्रं मन्त्रध्यायं निशाचरः ।
 तावदाहस्य कश्यपेन कर्णं तस्य द्विधाऽङ्कयेत् ॥४३३॥
 पञ्चतोऽप्यसिमुत्प्लुत्य तं भुजाभ्यामपीकृतम् ।

20 त्वङ्कासि सोऽपि तं बोभ्योमावायावबमान्निवत् ॥४३४॥
 धनैर्मात्रेण पुत्रयन्तो तौ सुहृद् पक्ष योगिबन्धु ।
 मय-विस्मय-वर्षादिरसहेतु बभूवतुः ॥४३५॥
 पादबन्धात् बाहुकन्धात्पुष्टिपातात् परस्परम् ।
 भूमिभू(ङ्)गतौ मत्तात्रेण तौ भयमाप्नुः ॥४३६॥

25 शंखो वि कम्पकृत्वाऽप्युज्ज्वलाञ्जलममयः ।
 घृत्वा पदे तं परितो नीक्षेरजमपत् क्षणम् ॥४३७॥

- यथा कृतायीकृतवान् कर्त्तव्येन कृतो हि नो ।
 तथाऽपि पवित्रहृष्यम(वा)स्मत्पुत्री कृतायय ॥४१२॥
 किं गुणः किं दुःखः काऽन्यमिति यस्य न निषयः ।
 यस्य तस्मै नास्मीया कृता कथा कदाचन ॥४१३॥
 5 इति शेषपद्यः भूषा मूष माह धियां निधे । ।
 प्रत्यक्षापापकाऽऽपे काऽनुमानं निरीह्यते ॥४१४॥
 तद्(त्यद्)शुभापास्तदन इहैव तथापितम् ।
 कुमारे विरितं तस्मां मा-उमस्या मनागपि ॥४१५॥
 प्रतिपद्यमिदं पाप्या तस्मैत्वादय भूपतिः ।
 10 पुन इति महन्नामुदरादयशामत्राम् ॥४१६॥
 सुखं विवद स यथा स्वच्छं विषयं सतः ।
 दिनानि कतिचिन् तत्र शेष कम्पयत्पतः ॥४१७॥
 भूषा वैद्यविद्वत्ता(म्) स्नामनुषास्य सा प्रत ।
 यथो ताभ्यां तस्मै यथा मियतः पश कचिद्य हि ॥४१८॥
 15 यत्रन् काति पते सापमापासापदनयाप सः ।
 तस्या इत्ययमन्वा मित्रस्त्रस्तपुपदस्ततः ॥४१९॥
 निधीय ध समानत्रै ज्यस्तग्रास्तमुद्विज्यम् ।
 यथैव यथैव तस्मादिहान् तस्मैत्तस्मिन्निधियव ॥४२०॥
 शीघ्रं यथो-ति विद्याय कामायय व्यभिचयन् ।
 20 तापयन् विद्यत विद्यतं रूपं । का व्यत्र मित्रस्तद् ॥४२१॥
 तस्य विद्यकयत्पुत्र तद्भिष्टावद्यामरी ।
 भावास्तथा वि भावानि निधायस्य कृता पद्यम् ॥४२२॥
 सा उक्त-ति परं दुवताहात्वासाधविष्यति ।
 विद्यामनुदयत् भातुरपीह-ता साम्नातद्भूतिन् ॥४२३॥
 25 विद्याय कतिपय साहाय्ये यथाद्विषयता-व्यहम् ।
 तन्मूष भूषानुदय-व्यापे गृहिः सतां १११ ॥४२४॥

परं न कोऽप्यसंभूयः कर्तुमेतच्च तुष्करम् ।

कोऽस्तुतुष्क(त्)रप्यस्या एव प्रमतिः पार्थिवः ॥४९॥

सायेंद्यवबले शंकाः प्रतिज्ञापेति कर्कशः ।

अपास्तं प्रासक्त्युत्तमं सर्वां पशुशक्त्यैक्येन ॥४९॥

५ सिद्धोऽयं किमु देशोऽयं क्षेत्रोऽयं सिद्धिरीडः ।

वरितैश्चिद्वन्तुषु सामान्योऽयं न मन्त्रः ॥४९॥

स्तूपमालो ज्ञेयेति कुमारोऽन्वये साक्ष्यम् ।

साधोचिपक्षिण्य सद्यः स्वीयं रोहमनीयत ॥४९॥

विचित्रैरक्षैः पक्षिण्यैश्च सद्योत्तमम् ।

१० उपलोच पुनः पुनः प्राज्ञश्चिद्वन्तुषु सद्यः ॥४९॥

देशाय नन्विष्य मे त्वत्प्राप्त्यापत्तौपुनः ।

कृतार्थश्चिद्वन्तुषु सद्यः सद्योत्तमम् ॥४९॥

पुनश्च सागच्छोऽयं सद्यः सद्योत्तमम् ।

मयै कल्पयन्ते मद्योऽन्वयेऽन्वयेऽन्वये ॥४९॥

१५ अन्वये विचित्रैश्च सामान्यैश्चिद्वन्तुषु सद्यः ।

नन्विष्य मे त्वत्प्राप्त्यापत्तौपुनः ॥४९॥

कृतार्थश्चिद्वन्तुषु सद्यः सद्योत्तमम् ।

मया रमयन्ते मद्योऽन्वयेऽन्वयेऽन्वये ॥४९॥

मद्योऽन्वये सद्यः सद्योत्तमम् ।

कल्पयन्ते मद्योऽन्वयेऽन्वयेऽन्वये ॥४९॥

नन्विष्य मे त्वत्प्राप्त्यापत्तौपुनः ।

कृतार्थश्चिद्वन्तुषु सद्यः सद्योत्तमम् ॥४९॥

मद्योऽन्वये सद्यः सद्योत्तमम् ।

कल्पयन्ते मद्योऽन्वयेऽन्वयेऽन्वये ॥४९॥

नन्विष्य मे त्वत्प्राप्त्यापत्तौपुनः ।

कृतार्थश्चिद्वन्तुषु सद्यः सद्योत्तमम् ॥४९॥

संज्ञाय राक्षसं कर्प विष्णवेहपु(ता)विद्याः ।

पोतपन्ती प्रादुरासीदय विद्याभिदेवता ॥४१८॥

उवाच वत्स । विद्याभिदेवताऽस्मि समाधरम् ।

नेद्याधरमिदं रूपे तथ सत्यं परीक्षितुम् ॥४१९॥

5 सत्यं स्वयंमिदामर्घ्यं सत्यं ते सावित्रामणीः ।

तेन तुष्टाऽस्मि तच्छरीरं चाभिर्हृतं च पुनः सूर्ये ॥४२०॥

प्रापयस्वार्घ्यमप्यम्यत् किञ्चिद्वत्स । ततोऽग्रदीप्त् ।

कुमारो देवि । समये स्मृताऽऽगच्छन्ममास्तिकम् ॥४२१॥

आमिस्युक्त्या तिराऽपच साध योष्यपि भूषय ।

10 जयय सख्ये स्वार्यपूर्तिस्फूर्त्तौत्सम्भवाः ॥४२२॥

त्वद्यसाद्विषं सिद्धिर्महाभागामयम्भम ।

यस्मिन्कास्तादृशतमुतिस्तस्मिन्बभितं(वर्तितम्) ॥४२३॥

इत्यादिस्तुतिभूद् पाणी कुमारय वकादपि ।

मदत्त गुटिकायेकमहदयीदारकारणम् ॥४२४॥

15 गृहीत्या मुटिकां गोष्ठ्या सिद्धेन सह शर्वरीम् ।

भविष्या प्रमे शंखः पुरोपास्तमुपागतः ॥४२५॥

कपवित् कपकाङ्कादीर्ष्यं क्षीरमात्मक्य पिहितम् ।

कुमारः कौतुकी तथ मित्र-यस्यपुत्री ययी ॥४२६॥

मपदयथ तद्वत्तःर्षं शक्यं कच्छटीभूतम् ।

20 तत्समीपस्थितं कञ्चिद् यमिह च धनेभ्वरम् ॥४२७॥

मय कञ्चिपरं इत्थं प्राप्तीन् मो । किमपि यमिह ।

विर्मटीपिकपायाप्यो वीक्ष्यते तद्वत्संस्थितः ॥४२८॥

नरा प्राह महामाग । धनेन यमनां हयम् ।

उार्धेयः प्रीडयाऽऽयाय विमटीः प्रोषिवामिद्म् ॥४२९॥

25 याऽति सया इमा एकरथानयाः कच्छटीः पुमान् ।

इदमि तस्य शोनारसभमकमनूमकम् ॥४३०॥

विष्ठाक्यान्मयकपां तां दध्नीं हविं वृषाङ्गुजः ।
 हित्वाऽनङ्गं पतिं नृममत्रये पतिसु-दयी ॥४५॥
 पक्षः घञ्त्वा शुद्धीभूय मणिकञ्चभिभूयजः ।
 पक्षाक्षपभृदगाव्य कुमारीपुण्ड्रः शिवतः ॥४६॥

5 वाक्पुं स्त्री तं भद्रं बालं कीरं पञ्चसमावृतम् ।
 वीस्वाक्षेयेष्व धिक्पयं ययि तद्भद्रमेष्टव्य ॥४७॥
 तावन्नरयिषा मय्य शुद्धा भूयभवे ! कथम् ।
 पुण्ड्रयेविषी मूल्या नय्याद्यपुमीदृशे ॥४८॥
 किं च तं पुण्ड्रपक्षोपवृणितवर्धयः ।

10 स्वशोम्नि न गुमा वस्मान् सर्वथा कुङ्किणं वया ॥४९॥
 अस्मिन् स्माह मा कीर ! पुच्छं नीच्छं त्वा पठा ।
 न गुण्डेविषी तत् स्थं त्रिमुपाकम्भमगाहम् ॥५०॥
 लम्बाक्षसमगापु निम्नहोत्ररयु च ।
 नरेषु गुण्डहोम्नि कीर ! होम्नि न हस्यत ॥५१॥

15 अति दुष्कर्त्ता (नि) निक्षिप्य मुक्तं वाक्पाम्यतां वृषा ।
 तथा नारी नरस्यजया तन्निष्कमत्तयेतयोः ॥५२॥
 सोपहातं शुक्लं मेषं पिह त्वां कूरविचसम्भम् ।
 पक्षस्य हि ननुग्याद्याति वृषपक्षं वृषम् ॥५३॥
 मन्त्रधेयूकः कश्चिन् तादृशुषीमथाः कथम् ।

20 क्षर्पेण गान्धर्वीमस्तपत्रं शेषो वृक्षारङ्गन् परः ॥५४॥
 नैव तदेकहीम्नं जातिर्दृष्ट्या विपक्षिता ।
 वक्षस्यन्तं समानुपासन्तद्दम्भपथा नयि ॥५५॥
 नास्त्वरेहाङ्गुलपम्पमये वीस्य विचारय ।
 न विना न ह्यन साऽस्मि यो मिथः सद्यः शुभे ॥५६॥
 यथा वृद्धी विना चारं कीमुरी ह्यस्मिन् विना ।
 न नरनि तथा नारी मुग्धे ! कायि पतिं विना ॥५७॥

ਪਾਸੰਗ ਕੁਝਾਏ ਮਾਨ ਖਿਨ ਅੰਗ ਸਾਗਰ ਸੁਨਾਮੁ ।

५६५ महाराज ११८ आदित्यपुरी । १६६॥

ସମସ୍ତେ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଇଁ ଶୁଭାଶୀର୍ବାଦ ।

तत्परिचयः ॥ १ ॥ तत्परिचयः ॥ १ ॥ तत्परिचयः ॥ १ ॥

१ प्रत्यक्ष रश्मिः शरीर मनिषा यं पुण्य भवति ।

સાચી જિંદગી માટે ના જાણીતી સલાહ

॥ अथ विष्णुसूक्तम् ॥

ਸਾਹਿਬਗੁਰੂ ਸ੍ਰੀ ਸ੍ਰੀ ੧੦੮ ਅੰਗ ੧੧ ਪੰਨਾ ੧੧੧

[illegible]

୧) ଭୂମି ୧୧ ହଜାର ମାତ୍ର ୨) ୧ ହଜାର ମାତ୍ର ୩) ୧୦ ହଜାର ମାତ୍ର ୪) ୧୫ ହଜାର ମାତ୍ର

नमोऽस्तु ते भगवते वासुदेवाय ।

संज्ञाप्रदानादप्युक्तं किं तद्व्यवहारादप्युक्तं।

ကမ္ဘာ့အဆင့်မြင့်ဆုံး ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေ

५१७ भाग ३११ भाग ३११ भाग ३११ भाग ३११

15 दिवस काका(१) काका-१५ ६००

ਪੰਨਾ-੧੧ (ਮੁਕਾਮ) ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੰਬਰ ੧੦੧੧

विष्णोः कल्पान्त्यद्वयं तां हृषीं वृषभुज ।
 दिव्याऽनङ्गं पतिं नृनमन्यं वतिसुन्दरी ॥४४४॥
 पत्नः शक्त्या शुचीमूष मधिकण्डभिर्मूषः ।
 पक्षाक्षपद्मसमस्य कुमारीपुरतः स्थिता ॥४४५॥

5 पावन् स्या तं भद्राश्रमं कीरं राजसमाधत् ।
 वीर्याक्षयेन विक्षेप पाणि तद्महद्वेष्यया ॥४४६॥
 तावच्चरन्तीत्य ग्राह्य शुचीं भूपथये ! कथम् ।
 पुण्येदेविषी मूषा नरस्यश्चपुमीहसे ॥४४७॥
 किं च ते पुण्येदेपरावद्विषितवर्षयः ।

10 स्वर्गोऽपि न शुभा वस्मान् सर्वथा कुट्टिष्यं यत् ॥४४८॥
 वसिष्ठं स्माह भी कीर ! पुच्छं नीच्छं त्वया कतः ।
 न पुण्येदेविषी तत् स्वयं किमुपाकम्ममायम् ॥४४९॥
 सन्त्याधसम्पत्तयः निम्नोऽप्येषु च ।
 नरेषु पुण्यकथोऽपि कीर ! कोऽपि न हस्यत ॥४५०॥

15 मतिं पुण्यनीतिं निक्षिप्य मुक्तं वास्तव्यतो वृषा ।
 तया नारी नरस्यज्जा तन्निष्कन्तरेमेतयोः ॥४५१॥
 सोपश्रुतं शुचः शीघ्रं विहृ त्वं कुरुनिबल्यम् ।
 पदेकस्य हि नेर्तुण्याश्चाति रूपवत्तं सुवास ॥४५२॥
 कथमेतच्छुचः कश्चिन् तद्वपुर्वाभवाः कथम् ।

20 सर्वेषु गीतसोऽश्वयत्नं शेषो नृपराजन् परा ॥४५३॥
 नैव तदेकहीनस्यै अतिर्नृप्या विपश्चिता ।

वधेरप्यस्तं धमपुण्यसत्त्वहोऽश्वयत्नं यपि ॥४५४॥
 तत्सर्वं द्वाहृद्वैपम्यमर्मं वीर्यं विचारय ।

न भिन्ना न सुताः साऽस्ति या मिथः सखीः शुचोः ॥४५५॥

यथा वल्ली विनाऽधारे क्यमुदी शशिर्न विना ।

न कश्चिन् तया नारी मुन्ये । काऽपि गतिं विना ॥४५६॥

पूषमष्टा कुरुक्षेत्रे च सार्वभौमस्य सुखी ।

यद्वा प्रान्ताऽस्म्यन्नाकम्वा चतुर्विधं विप्रेक्ष्यी ॥१०॥

कुम्भपि वीक्षितं(तं) विचेऽचिन्तयं निश्चितं विप्रः ।

सुखा मां प्रस्थितोऽप्यन पत्पुत्रान्पुत्राभिर ॥१०॥

5 ध्यात्वेति स्थानं किञ्चित्सुखीकृत्य प्रतस्तुरी ।

सुपातो पञ्चमिमांसेमौममेकमवानुबन् ॥१०॥

मिष्टां स्रमन्ती मामेऽहं हृष्टा साम्नीरुपायने ।

मत्वा प्रथम्य चाभ्योर् तदन्ते चर्मदेष्टव्यम् ॥१॥

पूर्वं पतिपरित्यागमुन्मोत्कर्षकपाविते ।

10 मन्त्रिणे निविष्टो चर्मदायां पञ्च हवाक्यत् ॥१॥

वीक्षामात्राय तत्पार्श्वे परिपाद्य विपश्चिन् ।

विपद्य मन्त्रिरे पञ्चो ज्ञेयः पतिस्तुम् ॥१॥

पौत्रानामिमुन्नी पात्रान् तावच्छायापनस्थिता ।

मन्त्रिणी पञ्चमार्गेऽहं जातु साम्नीरुक्कम् ॥१॥

15 ज्ञातं तदर्थनाञ्जातिसरथं तत्सन्नायमम् ।

स्मृत्वा तत्पतिरैवात्वं पुत्रपुत्रपमायमम् ॥१॥

तद्वा नरदेगुन्वं हृष्टवैवामवमीहरी ।

न मुञ्चेपित्री किन्तु गुणाः पूर्या यता सताम् ॥१॥

शुक्रोऽपारीत् निर्गुणः स सत्यं पूर्वमपमियाः ।

20 तत्रैव द्विमुत्कर्षं मयन्ती पुत्रतमञ्जलि ॥१॥

परं भीष्म । एषात् भीष्मैरि कोऽपि पञ्चमिवः ।

ततोऽप्यः सुमदा शूरी राधा नादिपते किम् ॥१॥

तपेक्षया हठधीरेः पति पात्राः कथित् मन्त्रः ।

तत्रान्वेन न पन्तव्यं निश्चयार्थीरिना किम् ॥१॥

25 सूचेः शुक्रस्य साङ्गैरुपममवमेवम् ।

उवाच कुमरी चैर । न सामान्यगुणी मन्त्रः ॥१॥

नरु हृदि कस्य भूयस्य भूयस्यस्य वा पुनः ।

कस्य वा भूयस्यस्य गृह ! प्राप्तिप्राप्तः ॥ १११ ॥

गृह्य च प्राह गार्गाई भूय भूयस्यस्यम् ।

प्राह गार्गाई भूयस्यस्य भूयस्यस्य गृह ! ॥ ११२ ॥

५ अ गार्गाई ॥ ११३ ग प्राह भूयस्यस्य गृह ।

भूयस्यस्यस्य भूयस्यस्य भूयस्यस्य गृह ॥ ११४ ॥

वा गार्गाई न गार्गाई भूयस्यस्य भूयस्यस्य ।

गार्गाई भूयस्यस्य भूयस्यस्य भूयस्यस्य ॥ ११५ ॥

किं गार्गाई भूयस्यस्य भूयस्यस्य भूयस्यस्य ।

॥ ११६ भूयस्यस्य भूयस्यस्य भूयस्यस्य भूयस्यस्य ॥ ११७ ॥

भूयस्यस्य भूयस्यस्य भूयस्यस्य भूयस्यस्य ।

भूयस्यस्य भूयस्यस्य भूयस्यस्य भूयस्यस्य ॥ ११८ ॥

भूयस्यस्य भूयस्यस्य भूयस्यस्य भूयस्यस्य ।

भूयस्यस्य भूयस्यस्य भूयस्यस्य भूयस्यस्य ॥ ११९ ॥

५ अ गार्गाई भूयस्यस्य भूयस्यस्य भूयस्यस्य ।

भूयस्यस्य भूयस्यस्य भूयस्यस्य भूयस्यस्य ॥ १२० ॥

भूयस्यस्य भूयस्यस्य भूयस्यस्य भूयस्यस्य ।

धीस्यामयमिवाभयं शतं सा सुरिषामपम् ।

भान्द्रसससिस्ता मोक्षसत्पुण्यसङ्कटम् ॥१९८॥

धर्म मन्त्रास्तैश्चस्पष्टक्षिते सनमीक्षितः ।

तप्य शतं मुपाकुम्भ इवातुम्भं ममज्ज सा ॥१९९॥

१ भय मोक्षे शुद्धो मन्त्रः । तत्र प्राण्यमिषो हव्यः ।

प्राणिभिर्न एवात्र तद्विधेदि यद्योमितम् ॥२००॥

शोभाऽप्य रचयन् जेदे तां यत्पुण्यं यजामि ।।

त्वदुदम्भित एवाहं स्मृतमात्रं रत्नागमम् ॥२०१॥

साध्वि स्वादिता । विद्वन् मां कुर्व मात्मन्वतो नय ।

१। इति धीमन् धेनेतम्युषु हा(नो)मपिता तदा ॥२०२॥

शुद्धरूपं परित्यज्य यज्ञः प्राज्ञं हृमे मम ।

त्वय्योऽयं प्रदासस्तद्विद्वन् बलं मुत्तम् ॥२०३॥

इत्या अस्यन्वापुत्रानि धनुष्यनी पश्यन् ।

एवं कस्यपि संनामं कुमारपुत्राभ्यम् ॥२०४॥

१५ सुहृत्सुतं दत्तभूतं एषमाह्वय सपिपा ।

निःसञ्चारं कुमारोऽप्य पुत्रम् पञ्चसन्धो बहिः ॥२०५॥

नाभ्यकुम्भान्तं सौम्यो गत्वा एवे व्यद्विजम् ।

कुतोऽप्यामत्य केनापि कुमारो द्विषते विमो । ॥२०६॥

एवाऽहं स्वेष्ट्या पाप्मी कुमारो ज्ञापयम्यवा ।

२। कथेनापहता तद्विद्वन्तेऽपक्रियोऽप्यताम् ॥२०७॥

सा देव । पाप्मी इष्टेन कुमारो विदितेगितैः ।

राक्षोमिरिति निर्दिष्टं स्वयमेतदधीश्वरम् ॥२०८॥

पुण्येतिषो सूत्रा त्वयं वेदं मज्जते पतिम् ।

तदयं ज्ञासतो गण्डः स्फुटितः स्वयमेव हि ॥२०९॥

२५ तदानीय तमेवमस्तुतां तेन विवाहयेः ।

इमलो वृत्तो यः स्पष्टतिथिर्दत्ततोऽस्तु च ॥२१०॥

गृहं हृदि यस्य भूयस्य भूयस्यस्य वा पुनः ।
 दशस्य वा भूयस्यस्य गृहं । यान्तिषां चतः ३५३॥
 गृहं ॥ गृहं गृहं गृहं भूयस्यस्यस्य ।
 दशस्य गृहं गृहं ॥ भूयस्यस्यस्य गृहं ॥ ३५४
 दश गृहं गृहं गृहं गृहं गृहं गृहं ।
 भूयस्य गृहं गृहं गृहं गृहं गृहं गृहं । ३५५
 दश गृहं गृहं गृहं गृहं गृहं गृहं ।
 दश गृहं गृहं गृहं गृहं गृहं गृहं । ३५६
 दश गृहं गृहं गृहं गृहं गृहं गृहं ।
 दश गृहं गृहं गृहं गृहं गृहं गृहं । ३५७
 दश गृहं गृहं गृहं गृहं गृहं गृहं ।
 दश गृहं गृहं गृहं गृहं गृहं गृहं । ३५८
 दश गृहं गृहं गृहं गृहं गृहं गृहं ।
 दश गृहं गृहं गृहं गृहं गृहं गृहं । ३५९
 दश गृहं गृहं गृहं गृहं गृहं गृहं ।
 दश गृहं गृहं गृहं गृहं गृहं गृहं । ३६०

सत्तारणमभिधेयमपूयैकमुत्तैर्गते ।

विजितः (त) स्वर्गिण्यमी यः स्वर्गिण्यपि कृतः ।

राम्यादिभिर्ता ह्यप नैवमस्मीति चिन्तयन् ।

नातोन्मूढपताकाभिः स्वयं तर्जयतीव यः ॥१५॥

5 चञ्चलद्रोणपस्फुरतास्फो गुह्यासितः ।

नमोदेष इयमाति यः स्वर्गकर्मण्यपः ॥१५॥

तत्र मञ्जु पञ्चपुत्रिवः सिद्धात्मासिवा ।

कर्मण्यपिरे भूपमुद्य भूपतिस्तत्तमाः ॥१५॥

विष्णुम्बरपट विष्णुमूण्या दृष्ट्यासिवा ।

10 सुपा सुपुत्रताम्भोक्तेऽभिज्ञा तस्सुपसिवाः ॥१५॥

तावत्तत्तत्तत्ता कन्या स्वता श्वेतविष्णुः ।

श्वेतकन्यातृता मुक्तादापविद्युच्चिभूषणः ॥१५॥

पाण्यपार्थ समस्त इस्तन्वस्व(स्त)मुमासिवा ।

सकपोभिर्बयस्याभिर्गता मन्त्रपमासवद् ॥१५॥

15 कण्ठ्यरेव क(क)कमन्त्रपरेता कर्मितकुन्तका ।

दोर्गव विदुर्गतापकोरा सविहपत्तमा ॥१५॥

वर्द्धिरेव सधन्य इयपीर्षा य वाकिवद् ।

विज्जसत्कर्ममात्रेया या कीर्यकमूरिव ॥१५॥

पञ्चमर्मुतकप्यां तत्तर्ष भूषणः समम् ।

20 पाप भयवरापेव पञ्चर्षा वि(न्व)प्यतप्य ॥१५॥

कटाक्षकमात्रा या वापतिष्ट[ति] मन्त्रये ।

तावदभ्येव तां कर्मणि जडे रम्यः कर्मासिवा ॥१५॥

कर्मण्य पाति पातीति र्गता(हस्त)मात्राभुक्तेर्नैः ।

नमूदस्या सहसा पाप्मी विद्युविनाम्वरे ॥१५॥

35 मरिचैसरिपत्रासि पुनीहरणकुप्यतः ।

व्याकुलो व्यामहादेव वाराणसी पुरी यवः ॥१५॥

ਸਗੋ ਨਾਨਾ ਸਮਾਦਰਸ਼ ਧਰਮਿਯ ॥ ੨ ॥ ੨੭੧ ॥ ਭਵਾਨੁ ।
 ਭਗਵੰ ਸਭ ਧਰਮਿਯ: ਪੰਥਾ ਚਰਿਤ੍ਰਾਨੀ ॥ ੨੮ ॥ ੨੭੨ ॥
 ਨਾਨਾਧਰਮਿਯ: ਸਮਾਦਰਸ਼ ਪੰਥਾ ਪੰਥਾਵ ਸ੍ਰੀ ਸੁਭਾ ।
 ॥ ੨੮੩ ॥ ਸਾਧਸਾਧਨਾ ਸਾ ॥ ੨੮੪ ॥ ਆਰਧਿਯ ਨਾਮਿਨਾ ॥ ੨੮੫ ॥

੧) ਨਾਨਾ ਭਗਵਾਨੀ ਪੰਥਾ ਚਰਿਤ੍ਰਾਨੀ ਧਰਮਿਯ ।
 ਪ੍ਰੇਮਾਧ ਧਰਮਾਧਰਮਾਧਰਮਿਯ ਧਰਮਿਯ ॥ ੨੮੬ ॥
 ੨) ਨਾਨਾ ਪੰਥਾ ਧਰਮਾਧ ਧਰਮਿਯ ਧਰਮਿਯ ॥
 ਪੰਥਾ ਧਰਮਿਯ ਧਰਮਿਯ ਧਰਮਿਯ ਧਰਮਿਯ ॥ ੨੮੭ ॥
 ੩) ਨਾਨਾ ਧਰਮਿਯ ਧਰਮਿਯ ਧਰਮਿਯ ਧਰਮਿਯ ॥

੨) ਸ੍ਰੀ ਸ੍ਰੀ ਧਰਮਿਯ ॥ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਸ਼ਵ-ਧਰਮਿਯ ॥ ੨੮੮ ॥
 ੩) ਨਾਨਾ ਧਰਮਿਯ ਧਰਮਿਯ ਧਰਮਿਯ ਧਰਮਿਯ ॥
 ੪) ਨਾਨਾ ਧਰਮਿਯ ਧਰਮਿਯ ਧਰਮਿਯ ਧਰਮਿਯ ॥
 ੫) ਨਾਨਾ ਧਰਮਿਯ ਧਰਮਿਯ ਧਰਮਿਯ ਧਰਮਿਯ ॥

੧) ਨਾਨਾ ਧਰਮਿਯ ਵਿਸ਼ਵਾਧਿ ਸ੍ਰੀ ਸ੍ਰੀ ਧਰਮਿਯ ॥
 ੨) ਨਾਨਾ ਧਰਮਿਯ ਧਰਮਿਯ ਧਰਮਿਯ ਧਰਮਿਯ ॥
 ੩) ਨਾਨਾ ਧਰਮਿਯ ਧਰਮਿਯ ਧਰਮਿਯ ਧਰਮਿਯ ॥
 ੪) ਨਾਨਾ ਧਰਮਿਯ ਧਰਮਿਯ ਧਰਮਿਯ ਧਰਮਿਯ ॥
 ੫) ਨਾਨਾ ਧਰਮਿਯ ਧਰਮਿਯ ਧਰਮਿਯ ਧਰਮਿਯ ॥
 ੬) ਨਾਨਾ ਧਰਮਿਯ ਧਰਮਿਯ ਧਰਮਿਯ ਧਰਮਿਯ ॥
 ੭) ਨਾਨਾ ਧਰਮਿਯ ਧਰਮਿਯ ਧਰਮਿਯ ਧਰਮਿਯ ॥
 ੮) ਨਾਨਾ ਧਰਮਿਯ ਧਰਮਿਯ ਧਰਮਿਯ ਧਰਮਿਯ ॥
 ੯) ਨਾਨਾ ਧਰਮਿਯ ਧਰਮਿਯ ਧਰਮਿਯ ਧਰਮਿਯ ॥
 ੧੦) ਨਾਨਾ ਧਰਮਿਯ ਧਰਮਿਯ ਧਰਮਿਯ ਧਰਮਿਯ ॥

यिन्वाद्रियनवधाव निपतन्मत्तपारम् ।

येन्यापासपुहमिव मागिमिर्मुक्तकम्पुक्तम् ॥५८१॥

घातिरुस्वामिनो राज्यमिव ज्वस्तसुपकम्पम् ।

कौकश्वर्गनवधपरकोरुगतिवितिः ॥५८२॥

5 गतविममपि क्वापि विवसतुहविमम् ।

यद्विद्याकमपि योष्याकामाकाविपत्रितम् ॥५८३॥

ईदृशं तत्पुरं यम्यं विगन् मध्ये वदर्थं साः ।

सर्वाङ्गसुन्दरं पञ्चमासाई सप्तमूमिदम् ॥५८४॥ [वदुर्मि

पावरायेति भुवं सप्तमीं तदा वेदमन । कुलम्]

10 तावद्भा-तयेनाधुपुतास्याम्बरी शाकिनी(सा कनी) ॥५८५॥

सहागतेन पक्षेण माधे सा सहसा भुमे ।।

त्वद्गुणं हन्तुमेतोमस्ति बीरोम्यमककोदय ॥५८६॥

तामदधमिरे भुत्वा पावपुम्पुवमीकते ।

तावदधुपुम्पुतस्याः समीरं सात्ता(त्र)त्तं समुद् ॥५८७॥

15 निरुप्यसमकपे तं वधी यिम् मामनयिन(वीम्) ।

काकिनययं द्वाये मे कोटिः कटेऽयमेत्यति ॥५८८॥

तदेव ! किमहं आता आताऽपि द्वि सूता न किम् ।

यदीदृशानुरक्तस्य संमविनी विद्युन्विता ॥५८९॥

भ्रातृतेति सइषा यितं प्राह साहसिकामनीः ।

20 भवामिभ्ये राक्षसो मामपहस्य स्वयंपरात् ॥५९०॥

साधुना पञ्चसहीये यतोऽस्त्यव विमुष्य माम् ।

उरर वक्रान्तर इय स पापी पूम्पमे(पुम्प)प्यते ॥५९१॥

नन् सर्वमुपज्वलः भेदकपाऽपि सात्त्विक ।

पुष्ट-यं राक्षसो-निष्टं कर्ता तेज्ज्ता मज्ज मुक्तम् ॥५९२॥

अगा-र समद घोषा वभाव गुनु । मा सुह ।

१२मि वसतां यते निमह विदितामहः ॥५९३॥

भा । मा । मृणुत मृणासा । साका । या कोऽपि मत्सुताम् ।

प्रत्याहपति रात्र्यापे तस्य इच्छामि तामपि ॥५६८॥

मुद्रितेष्वपि सधेषु भागभाजिषु रात्रिषु ।

उज्ज । ग्राह महामहाहस्यसुतामहमात्र ॥५६९॥

5 प (पि) रिजं विहितं पास । तद्वत् जीविनं मम ।

त्वर त्यदिनमेवाहरेष त्वं रात्रिः सीतामित्राव ॥५७०॥

उज्ज । उत्तरिगम्यस्त्वामात्रावपि न चत्तरा ।

नयमि जीविनं पद्मापाङ्गुलि प्राणिपानिनि ॥५७१॥

प्रतिष्ठाप्यवाच निगतः पार्थिवान्नः ।

10 साधयेमीधुमावाःता रात्रिः सात्रात्रिभिः ॥५७२॥

ग वैद्वन्ते च तस्मात् इषीं पृथग्व्यसाम् ।

तद्वन्तावद्गु पास । पशसि कस्यापि किम् ॥५७३॥

स आह इवि । कात्र्याव रात्रिषु रात्रेवपन् ।

अहार वाक्कुरात् कात्र्याः पानिद्यमि ॥५७४॥

15 इत्येवरात्रेनामां मृगानां पश्यतां पुनः ।

इत्या कात्रि यवा विज इव न वाप र दि ताः ॥५७५॥

इवि । कात्र्ये विजय पशसि मता क ता ।

इता कत्र यवा पुष्पजताशात्रावपि ताम् ॥५७६॥

इत्या कत्र । कात्र्याः पश्यतां भद्रावकाः ।

20 तद्वत् त्वं यवा नम नमनि क्षममात्राः ॥५७७॥

कत्रमिषति तनात्र इषी धोमात्र्या च ताम् ।

निषाव तत्र यवावि मरुत रतिता कत्री ॥५७८॥

उताव पुनः पुनः पुनः पश्यतामिनिपुष्या ।

विषवार तदावाच र । पुनः पुनः पुनः पुनः ॥५७९॥

5 मव इषी विष यवा नम । मरुत पुनः पुनः ।

११५ इषी यवावि १२५५ न १२ ११८ ।

तव हृदयापि हृदयेऽहं गच्छामि इवामयम् ।

देव ! देव्या ततो बहोऽभ्यया केव पुरो मम ॥९०॥

पुरेण तदर्थं मातुर्विषयार्थं निमोचय ।

इत्यते कूर्चमेकस्यापरो दीपविन्धीः धनु ॥९०॥ [दुष्मन्]

5 इत्युक्ते सहसा शंखो वज्रपाशममोचयत् ।

यतः स्तुर्बभूव(त्स)काः क्षन्त वपशन्ते रिपायि ॥ ९१ ॥

तथाहि कीदृशो मद्र ! नापीप्रासयोरपम् ।

विन्धीर्विषयव्या विपुलातपोरिष संगमः ॥९१॥

इति पुरे कुमारस्य स्वाशुचिं जघज्जगतिवृ ।

10 किम्पस्य शिपिष्ठि शीघ्रे वृषदास्तत्पुष्टिम्पम् ॥९१॥

चेष्टते देव ! कीदाऽपि किं हेतुं न हि क्वचित् ।

किं पुनमोहयो देवजातिज्जगो विमङ्गलान् ॥९१॥

अरण्ये हरणे त्वस्याः गृध्रु स्वामिन् ! सम्प्रहितः ।

मस्तौह मरते नास्ति सुप्रमो वामसत्तमः ॥९१॥

15 नानाविधरूपा पा(पा)रिगात्रेया बहुमन्त्रया ।

सुवपस्या(रा)हसन्ति स्म यथास्तम्या मयीभ्यन् ॥९१॥

धनदेया धनिके तत्र मन्त्रसुत्रितधीमन् ।

धनदाभ्यपि कुबेरोऽग्रून् धुवं यश्नकुविताः ॥९१॥

तस्य सन्तुः गुरवेणो देवयज्ञिपुधमिषाः ।

2 नमूय मयनीमायमात्रिपुधापमूपनम् ॥९१॥

स विद्या नमये कथ्याममर्था रूपसम्पत् ।

सोभाप्यगुल्मी मासा त्रिमूल्या परिष्कयिता ॥९१॥

क्रमेण त्रिपानस्य सप्तमायस्य रायतः ।

नया सह समुत्पद् धृष्ट्याम्यन्तरो रसः ॥९१॥

25 विनर्तुगन्त गृहणी धनमहा(नमराय)सह ।

विशिष्टमायसम्पत्तय यवी पातनपत्तनम् ॥९१॥

- समेत(वस्तु)भूसा प्राप्तप्रत्यसि स्वयमप तन् ।
 ताभ्य प्रत्यक्षतश्च चेन्नुमिच्छ(स्त)ति सुधीः किमु ॥१५॥
 प्रत्यक्षा म्यागन्तु यथाः संशयं मा वृथा कृथाः ।
 भाष्यइत्य नि यस्याम त्वे का रक्षसां कथा ॥१६॥
- 5 इत्यपि मरुमुत्ताप्य या नरः कुदन कर ।
 तस्य निद्रायधरस्य सुम्भु ! किं पद यानुदम् ॥ १७॥
 तदा त्वर्ये कुलाभमन्यूतीह नयानयम् ।
 इन्द्रिगमयं मायमाधरप्युता यथा ॥१८॥
 किं प १४ इयं चरस्यानुभे र्पाभ्युभमप तन् ।
- 10 नायात्र सीताह्वयः) इनास्या नि इवाननाम् ॥१९॥
 मन्दाशमन्दाशरपागुणा ऽ म्यज्ञानना ।
 प्राप्य मन्त्रशायका पञ्चानयज्ञने परम् ॥ २०॥
 इति दीनिरक्षोप्रासवद्यमृतिममनाम् ।
 भवतीयाय सुयनाद्यारात्रे गयो क्षयादिति ॥२१॥
- 15 वनाय तासता भव्यं शीतं रर ! नयधम ! ।
 मुमुक्षुस्त्वमिदावागमार्तिषे कर दयनम् ॥२२॥
 प्रमुक्तस्य न वायन् कुम्भारस्थापररपरा ।
 दम्भल निविष्टं वृष्ट्या नृमा तासगमसिरर ॥२३॥
 अन्तापातीभवा इति ! किमिदं विहितं ददा ।
- ० भवानि मम दादेष्टुष्टुतिरनपद नायरा भिता ॥२४॥
 इत्याह वात ! न भाष्यानुभाषनं साहगर ।
 मदानेम्भवा का विन उन्निष्टे रारणा मर ॥ २५॥
 पडादः प्राह मां नाथ ! शिरोधय दयामव ! ।
 पूर्वितगिगीहर्षं न नृपाः करसापदम् ॥२६॥
- 5 यथाः प्राह पडादः ! रये भाववादि मया गद ।
 कुम्भस्यानुप्यगम्या रिग म उ-ई मदनं रय ॥ २७॥

मात्रे शुम्बीय संसृता स्वपीय न विराजते ।

प्रसीद इति मे वेदि(य) । अर्था वभिम्बोन्माप्यवर्षा ॥११॥

महाजनापि नलोभे कान्ता इवास्य दीपताम् ।

पत्न्यापरोपका भूया मम्यार्थं कुर्यत कथम् ॥१२॥

5 सतीषु राजकुमारान् शुक्रान्ते-स्थां तथावितः ।

न रुतु कल्पवल्लीषु पोषातम्यामिषाम्भः ॥१३॥

उन्ने(कले)ति परतः पारिभूयतेकस्तमुन्तिमिः ।

सर्वं व्यवसय्यत् यद्यत् सर्वं नपविच्छेदम् ॥१४॥

पूत्वा कन्देषु चाङ्गुलीर्नर्मिषुरमाविमिः ।

10 बहिष्कृताः कृतागस्ता इव पीता सुपावया ॥१५॥

सुरद्वयः स्वातुम्बोन्माप्यवर्षा वियोगवद्वर्षा ।

व्यमानोन्तव्यमन्तं शुष्यति स्म स वृक्षम् ॥१६॥

स चक्र इव चक्रम् म्रियाविष्टविष्टम् ।

पञ्चम परिता राजकुलं सर इवाकुलम् ॥१७॥

15 न जने न बने रज्जु न त्रजे न चनेऽपि च ।

कापि प्राप्य उति पापम्याप-प्राप तापेऽतस्त इयंमुमन् ॥

दु-जातः सांख्यबोधाने गताऽइति तपस्विना ।

घोरनकेन दु-पत्य कारणे पूषतामपि ॥१८॥

न सांख्यमुदन्तं न स जगात् तपस्विने ।

2) तन्मार्गस्वीयधमिषाम्भर्षं स मुनिर्दरी ॥१९॥

वर्त्मबोम्बोन्माप्यवर्षा नानाम्बोन्माप्यवर्षा ।

नपनमाहो वैराग्यात् तस्मादीक्षामुपावरे ॥२०॥

मनिषास्य चिरं वीक्षां पूर्वमुर्म्युपुयाप च ।

सञ्ज्ञाता गन्धमदीपे साऽई वास्तवतापकाः ॥२१॥

25 काल्या निभञ्जकालेन विगच्छन् प्यमुदयम् ।

नन्वैवमिति वरेण वृक्षमप्युदयासयम् ॥२२॥

तत्रैवं सौपमादाय कान्तयाऽसौ तथा सह ।
 निपसन्नतुष्टे प्राप यति स्नेह्यं धनु(न)म्यये ॥१२०॥
 धेहानुबन्धो वृषत्पोर्मिधोऽनुरक्तपोस्तथाः ।
 क्रमेणैक्यमापन्नो मुह्यन्नाग इषामपत् ॥१२१॥

- 5 भम्पदा देवयोगान् तत्कान्ता यातापनस्थिता ।
 दृढा पातनपुरस्यामिना जितश्रमणा ॥१२२॥
 सा तु मोहययतीत्य तथा मोहयति स्म तम् ।
 तथा भूपस्य तस्यामून् तद्वत्स्मर्य मनः ॥१२३॥
 श्रीकृष्णस्य काष्ठकूटे तथा वा विरमा हि ते ।
 10 उपभुक्त विः मोह एषु स्थाशीसितम्पयि ॥१२४॥
 श्रीकृष्णस्य काष्ठकूटारण्ये विरमा यतः ।
 विरहे विरमीशोऽपि न कदासात् पुनः खिद्यः ॥१२५॥
 माहायेरयशो यज्ञा नाटु(क)स्यत्कुसम्पयः ।
 भवदाय नरयपामतामस्तःपुरे क्षिपन् ॥१२६॥

- 15 महाजनमुपादाय सूरयः त्रिपाकृत ।
 उपभूयमुपागम्य नाथोऽयं यन्त्रिताऽस्ति ॥१२७॥
 एतन् परकृष्णायि महात्म्ययमां दद्यात् ।
 भवाम्पति यथा पूयमीश्वर-पि हि वन्दताम् ॥१२८॥
 सर्वेषां शत्रव्यताय ययाम् वृत्तिरिपास्ति यत् ।

- 0 स एषास्य कापस्य नाटु(क) काष्ठकूटेऽस्तु सः (क) ॥१२९॥
 भम्पद्रीगुगतिशरदशने हीविष्ठा विमा ।।
 तद्विषे दूरतस्याम्यास्तनस्तापमपारिप ॥१३॥
 मक्षीर्तिपदहस्तस्य रूप । बल्लाम भूतल ।
 परनाटीमनीषा-पि ऐता यन विनिमम ॥१३१॥

- 25 पुन देव । दद्यास्यो-पि परणम्यपदारतः ।
 भसमर्थिनशम-पि विरय नरक यथा ॥१३२॥

महिमाया राक्षसेनात्पर्यमभ्यर्च्यै परिचर्यै ।
 संस्थाप्य स्थापयतामस्याच्छास्त्रोप्यथ साधय ॥११७॥
 यस्त-राक्षस-वेदीभिर्विमलैश्च विनिर्मिते ।
 आदद्यामौ सप्यान् ज्योत्स्ना पाश्वी पातयमौस्तु ॥११८॥

5 त्वर्चं न्यवेदरे द्यौश्चो यस्तार्चं समुपैति त्रिम् ।
 नवरं च सद्यस्त्रासुरोरी न त्वेव तादृश ॥११९॥
 विमारित्यो दुपयोक्तो सोऽयं नु विस्मयक ।
 तदर्थं वाचरोऽभ्येति कन्यायै कश्चिदुत्तुक्त ॥१२०॥
 इति नामपविहस्याङ्गी राक्षसोक्तस्य कस्तथा ।

10 पातयत इव ज्योत्स्ना कुमापेभ्यस्तत् पुनः ॥१२१॥
 विहङ्ग्य तनयां नृपाभ्यस्तं मुदमिरागतम् ।
 आदिन्यस्य समुपयसावनाः क पुपुम्ब न ॥१२२॥
 निर्व्यूहकार्यमारं तं कुमारं वीर्यं नृपतिः ।
 परितो राजगमेति वाक्यं सत्यममम्यत ॥१२३॥

15 कुनः कर्षं कुमापस्तावलीता मस्तुता त्वया ।
 काना वा तविर् सार्चं निवेद्य पुनो मम ॥१२४॥
 तावता राक्षसः सर्वं प्रत्यक्षीयुष नृपता ।
 वरस्य कथयामास हृतान्तं नृपतेः पुनः ॥१२५॥
 नवाकर्ष्यं च कर्ष्यधीर्तमारण्य समागताम् ।

20 संगमस्य नृपतीन् सपाम् विहङ्गं महीपतिः ॥१२६॥
 तुम विने शुभं कश्चि नृपतिभूषणमुता ।
 सुतामुद्धारयामास महीपतवपुस्तत्पुनः ॥१२७॥
 यत्रा म्यविगतपविता तस्याः करविमाचने ।
 कन्याहर्त्रे नृपाभ्यार्चयाममूरीकृतं मया ॥१२८॥
 तद्वय इयमनायन् सुता म नृपति कस्तथा ।
 मुमन्त्रयित पात्राय अभ्यर्च्यै नतो ६६ ॥१२९॥

- इत्यर्था समस्ताऽपि त्येकोऽस्तोऽभिषा मम ।
 आशय जीविताभ्यां तु काकनाशं पलायितः ॥६४६॥
 तदादि राक्षसद्वीपादात्मस्यागात् कर्हिचित् ।
 श्रीहाम्यमा सज्जार्तयेः श्रीहाम्यमिदं ततः ॥६४७॥
- 5 सामास्यस्तुम्हरी सापि भूपतुस्तमसागता ।
 जैनइतिनां पाप्मेभीरीरमे कदाचन ॥६४८॥
 आरुचमे समापत्तापहते कसरायमीम् ।
 प्रयास्यायुर्विपद्यं जाता मदनमश्वरी ॥६४९॥
 रक्षाऽप्यहं कुमारीति नाहमतामपाहम् ।
- 10 जात स्थपथर नूने काऽपि संपरिजेष्यति ॥६५०॥
 परस्वेतत्पतिमार्थं न सह ह्यमिति तत्कुपा ।
 उपानयमिमामत्र र्त्विरेरं यन् फलंमहि ॥६५१॥
 कुमारभाम्यविस्तृता साहसनासमेन त ।
 तुष्टाऽस्मि तदिमं पत्त ! समुद्रहं कुल्लह ॥६५२॥
- 15 पान्यमप्यस्य वृक्षस्य स्वीकुल स्वीकुल मजाः ।
 निपसन्ति यथा मामा मयरा नाराणि च ॥६५३॥
 भस्मिस्तुस्या पुनः प्राह यदि सप्तदिनाम्तर ।
 मानयामि न तां पाना तद्विद्यामि विद्यापता ॥६५४॥
 इति प्रतिज्ञामाधाय विधानु न विद्वन्मम ।
- 20 मुक्तं स्वाहवासाद्यै स्थितस्याहस्यमप तन्(?) ॥ [तुम्हरी]
 प्रत्यर्पिष्यामि भुषति कन्यामुपवापसत्यपि (?) ।
 उद्गाता मां न पश्यत क्षममक्षितता मयन् (?) ॥६५५॥
 धामे तदा स्याः परान्द ओषधे कुलमाधनम् ।
 गृध्राय तवै तस्मिन्मदाकन्द्याकपशिषः ॥६५६॥
- 25 निर्मिच्छन्निपनरा मनीरा द्विगदरिषा ।
 सस्मिन् सनायवानामानुहृष्टं इयमस्ति यन् ॥६५७॥

तातद्वत् त्वस्मि रात्र्यं सर्वोपमुक्तपूर्वम् ।
 आलोऽपि स्वामिभा इक्ष्माभाति मुरितोऽश्वम् ॥१८५॥
 मस्याद्यं माध्यम-पर्व्यं कदापि समवाचयाः ।
 सद्भिष्यते न हि स्वहामप्यागोऽप्यं विवृण्वः ॥१८६॥

5 गुणोर्मूपस्य तस्यामुद्यमस्तं शिष्या इषाम्य वे ।

मन्त्राभ्यन्तर्गतस्यस्थितिं प्रतिपेक्षितं ॥१८७॥

मय प्रदाय दानानि दीनप्रदिभ्याऽरिहेशते ।

कन्यदृष्ट्या प्रकृते तपश्चरितुमुद्यतः ॥१८८॥

आद्येऽपि वैमवाचिभ्यो स्वमित्रं शब्दमूपतिः ।

10 सम्मर वातिधिः किं स्याद्गोऽप्यप्यन्या स्थितिः ॥१८९॥

‘मिन्’ एते य इते मित्रं कोऽपि गोप्यति द्विती ।

पाणिपत्रस्थसूत्रस्य मित्रं कोऽपि काशका ॥१९०॥

किञ्चिच्च सुते मुरिमस्याभ्यर्च्यं मुनां यव ।

यत्नं स्वपस्याधिष्ठानं चर्चार्चिषे व्यधात् ॥१९१॥

15 मूलो विवृण्वामास तापताभ्येस्य रा(८)सता ।

स वैमवाच्य विवृण्वं पुरं च समवाच्यताम् ॥१९२॥

मार्त्तनां किञ्चिच्चर्तुमसहिष्णुः स रूपतिः ।

प्रतिपद्य पञ्चदशानां मित्रस्यान्त्येस्य मुक्तम् ॥१९३॥

पञ्चपस्तसिपः सोऽपि मादौ वि(प्य) इष्यन्तुपय ।

20 यद्यन्ते दीपतां वैमवाच्यं न्यानुगामिनः ॥१९४॥

सुमित्र ! तत्र सत्तानां प्रयाहि सद् रा(८)सता ।

सुवाच्यमुद्यतं पुरं कुदप्य नगरं च तत् ॥१९५॥

यस्य मित्रं यं द्विती इति-श्रीमन्त्रं कदा कदा वा मित्रे-कदा वा
 वा कोऽपि-मित्रे वातकं वा गोपयति प्रत्यक्षं इति सुकोचयति च नन्व ॥
 पाणिपत्रस्थं द्विती इति-देवता-रा-रा-मित्रं कोऽपि मित्रं — यद्यन्तुपय ।

- राजाऽपि मन्त्रि-सामन्तदेवीभिः सह संमतम् ।
 विषाद साध नीरजा-सो स्वात्म तं म्यवेक्षणम् ॥६७२॥
 मणिकु निलकं तस्य चाप्यने विदुष मृगः ।
 मायापासमिराद्वार किम शासनपट्टिकाम् ॥६७३॥
- ५ शिरा विगुप्त्य यामेन पाणिना वृक्षिणन तु ।
 स व्यपादुभार्याय तिस्रकापरि तन्मुसुनम् ॥६७४॥
 मयनप्रतिताः शिखिप्रता भूपभुषे मृगः ।
 मनु तं मन्त्रि-सामन्ताः मता पीरज्जना मयि ॥६७५॥
 निःस्वान्त रूपदुर्गाम्पीड-दृशा मूखसम्भविः ।
- १० यद्वागव मृगश्रीणां वमिष्यो च मयापयः ॥६७६॥
 भीरताः भीरियाधुभाजिनी कुमःम)रस्य ता ।
 मयाप पटुर्दृष्ट्यं त्या मिराद्वनमुना सह ॥६७७॥
 पुत कर क(प रमाम धाम काया-३३-इस्तिनः ।
 कि धा-वद्विजितं तस्मै वृक्षपाम् भूपति रावय ॥६७८॥
- १५ वरप सपविश्रुता १) शिष्टा-महो-स्ति त-मृगः ।
 वृक्षे न शिष्टं कि ल्पयता-ममहनि शारदा ॥६७९॥
 ताम त-मन्त्रिमुक्त्यस्य पत्रसकस्य भूपतिः ।
 तपय्यं च पुत-गरीम् ना मयापः । भूपतामिति ॥६८०॥
 ममो वेद्विदः का नि भूग-भूतिनि चतसि ।
- २० या कुक्ष्ये वतः पुग-भूतिनि-ति दिमभरः ॥६८१॥
 कुक्ष्यममनं तप्यं वयादये न हि निमया ।
 सर्वद मृगन मममादु भीरभात्या त्या)वसुम्भरा ॥६८२॥
 तिहस्यं रावन्विद्वमो च तस्मैद्वय व्यपरिपतिः ।
 यव धन मममवत तयो निवर्ति ३ दि तन् ॥६८३॥
- ५ मया प्यपिद्वममगं मय १ गुजार्तिद्वम् ।
 ममो तिह हव मीः गुजार्तिद्वममि १ ॥६८४॥

वेद्येषु प्रमत्ताग्नेन ज्ञाया याः स्युर्विचारिताः ।

सामान्यतन्त्रं मन्त्रं विज्ञास्ता माद्वपुरस्सरम् ॥३५॥

मतिस्वीतिसमापद्यत्स्यद्वयविभुः प्रभुः ।

मत्तार्थं च तस्मात् कथ्यति प्रापद्भुत्तरम् ॥३६॥

5 नष्टोत्तममेतद्व्यथ द्रुतश्रुतिमभाष्य सः ।

प्राद्वीपीतिदिशि द्रुतं तस्याकारणकारणे ॥३७॥

तामेव त्वरितं चञ्चलमपि द्वादि तस्युदी ।

वेद्येषु वेद्यितो राजे भीतास्तस्तस्मात् ॥३८॥

नदी वृद्धमयामनोपयस्य पितृशेषकः ।

10 नास्तिद्यै सदृशा राजा इषोर्द्वुपितपर्वण्य ॥३९॥

भूयोऽतिमुनिः स्वीयरेस्वर्यमात्तयोः ।

स्वयं ज्ञातायतो पातो मुने स्वात् किं पुनः पुनर ॥४०॥

क्षेमोन्मत्तं सिमुमोतुः परिपाद्यनस्य च ।

राज्यस्य सङ्कटस्यापि प्रपद्य त्वच्छ्रमायसः ॥४१॥

15 तेज्याकम् वेद्यः सर्वैर्गं कुचार्थं निघटे परम् ।

त्वर्यमस्वीपभ्याऽप्युद्य मन्त्रि निरामयत् ॥४२॥

मर्षयामासन् राजादेशपरं मदीमुने ।

मीतिसर्वस्वमिव सौज्यादित् तस्तस्य मन्त्रिः ॥४३॥

तमुन्मुद्य स निस्तान्त्रो वर्यपक्षिमवाचयत् ।

20 तयादि स्वरितसहिताध्वीमात्रलपुण्यं पुण्यम् ॥४४॥

नष्टोत्तमराधीश चञ्चलं चञ्चलसमधिपम् ।

द्रुतमन्त्रिणं मीतिस्वीतिपुत्रितस्तस्मै ॥४५॥

प्राद्वि प्रस्थिता वसः । मामनादृष्ट्य कुचधित् ।

तयादि मन्त्रिता निद्रा-पुमुखा-पठयो मम ॥४६॥

25 तथा स्वमातुर्मम य चक्षुषीर्मीधिकां दिङ् ।

स्वर्यं चञ्चलमाद्यु समेधायनैः स्वयम् ॥४७॥

नदेयैश्चमप्युदीरस्य निष्ठयथासुगम् ।

सम्यक् सम्यगे भूषाद् भूषा मे दर्शनानिधिः ॥१९१॥

प्रसाधमादरा इति प्रपञ्च सह स्मृता ।

गत्वा गगनयानेन क्षमात् पुनरागमयत् ॥६९७॥

5 रुद्रम्य रुद्रमा ब्रह्मया राहुः सरो-पि भीडितः ।

सोऽथ गुणमध्यकं हि न स्यादपनिर्मितम् ॥६०॥

रक्षा वि नय न भूय विनिरक्ष्य य गताम् ।

दशमः सर्गः ॥ १ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥ ॥

अनायासं संसारा यन्ना गता नृणामहम् ।

१॥ उपनासद्वयं तस्मिन् रज्ज्वर्धनसमन्तराः ॥३००॥

भद्रा दधनुरा यस्या यः तामिहता नरः ।

अथिउ ॥ श्रीनिवासाय नमः । विष्णवे नमः ॥ ७०१ ॥

मित्रं विधानं धाना नि न राक्षसमस्तं कश्चिन् ।

भद्रसौ-वं विधिर्भूषा निजं वाञ्छानमाह ॥३०॥

15 ॥ १॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

अथ मन्त्रं श्रुत्वा गच्छामि वाचस्पति ॥३०३॥

भीरव इव सर्वत्र व्यापन वृद्धिः। ५५५५ ।

तस्यैव नमः कथयति वरदायि कृपायि न ॥३०४॥

कुम्भगुणितः यस्य पञ्चः प्रभारदम्बरः

१७ भुवनेश्वरि हि १२ अनामविनायक १३० ॥

॥ पापाहनापुत्रमात्रमात्र संतानमात्रिण्युता ॥

१५५

ममो सिद्धयस्यैव बुद्धि एवैव साधकम् ।
निष्कामोऽप्यसौ बुद्धिः सिद्धिः स हि

૧૩. ગુજરાતના આદિવાસીઓના અંગત અંગણમાંથી.

3. ମୁଖ୍ୟତଃ ସମସ୍ତ ଶିକ୍ଷକ ଶିକ୍ଷିତା ଓ ଶିକ୍ଷକାଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷା ଦେବାକୁ ଯୋଗ୍ୟ କରିବାକୁ ଯୋଜନା କରାଯିବ ।

ਸਮਾਜਿਕ ਸੁਧਾਰ ਲਈ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਅਤੇ ਸੁਰੱਖਿਅਤ

- गङ्गादुत्तीर्णं राज्ञाऽपि कुमारमभिमुखं ययी ।
 नो महीपथयो वृष्यो ययी (१) इष मिमीलतुः ॥३१॥
 स्थलं तावपयथाः कुमारः सारमक्षिमान् ।
 विनाऽपि च रसाऽऽस्मिन् सुतं क्षीणं सुबुधम् च ॥३१॥
 ५ पारी वस्त्रे रजस्याया भद्रिकाया रसाद्रिभू ।
 नास्मिन् सुतमेगाऽपि मिश्रस्ती संमुदाभुभिः ॥३१॥
 तन्मुदयुज्येक्षे सुतं रोमाङ्गुरोत्तमः ।
 विजमेतन् वचस्य चोत्तिता छात्रयुतौ ॥३१॥
 मयासामपि मज्जुषं मुदितां म्यस्तत् परोः ।
 १० इतार्थं स्तुत्युत्तमस्य सुवास्ता वृत्तधियः ॥३१॥
 क्येऽपि ररपीवारवर्षः पीरज्जनीऽपि च ।
 नमन् तंक्षेऽपि सुतं (१) वि वयोपिनममाप्यत (१) ॥३१॥
 विरं जीव विरं नम विरं पादप मेदिनीम् ।
 मज्जुष (वर्ष)स्य समुदयेति च पौरैरपि नम्रितः ॥३१॥
 १५ मज्जुषरक्योः सुतः स्तुतास्तीवसुतस्तपः ।
 विजना माधियस्ताभिः प्रवृत्ताः प्रतिपेदिरे ॥३१॥
 नयत्तमस्यः वृद्धस्तिर्न सह सुतुना ।
 अवे (पस्ते) नैव हरिर्हस्तिमज्जुमाच्छ्रवानय ॥३१॥
 उधर्युज्यः स निःस्थानेर्मैतीमांछाणप्रतिभिः ।
 २० पापमानैर्महाभाक्कर्मिर्नैरपरैरपि ॥३१॥
 पम्पितं अपमिर्नैर्हस्तिरपरैरपि ।
 निताः चम्पयः कुर्वन् प्रविशेत् पुनं नृप ॥३१॥
 इषहास्याऽऽसहस्तक्यन्तिविष्णुतिगारय ।
 पुरेयो रज्यामासुः कुमारं तस्युर्ह मिथः ॥३१॥
 २५ मज्जुषासिर्मुपासीर्षं सीरिङ्गिरीरसोदरी ।
 मज्जुषिर्गिराज्जुधी [चम्प]य रपामयत् ॥३१॥

इति सेव्यार्थमाख्योऽप्यसौ तद्वत्तातवर्धने ।

चमूपोत्तमयिता पाप्मा धृत्या चेकित्यं यथा ॥३२२॥

भक्त्यर्थं मित्रं वत्साभ्यानुशास्ति राग्ययोर्द्वयोः ।

अथात्र मित्रमायासी ह्यपिः शुभयासर ॥३२३॥

5 घनन्ता भूपसामन्ता महामन्त्रा गतास्तथा ।

चतुर्दशमूयुक्ता गात्रा गात्रात्मन्मन्त्रा ॥३२४॥

कपालमूनपिगन्धमन्त्रासिक्ता चलातकम् ।

वि(ब)द्धात्तातगृह्मिन् कर्मन्त्रस्तेरियाकचत् ॥३२५॥

अथत्रयपर्याप्तान्पूनिध्यामि(म)क्षिताम्बरे ।

10 इन्द्रवज्रमन्त्रमन्त्रा भन्द विधिरियाधुनत् ॥३२६॥

घनत्रिष्यन्त्रिमिर्मि(म्व)स्तेः शुभमिरराजन ।

उषाढायै विद्विपतां डकपेरिप मण्डिता ॥३२७॥

धनार्था पत्तया रेनुः मन्त्रस्तरकपाणय ।

तास्यास्याः नेहतातात्स्यं इवेता चतुर्दशमा ॥३२८॥

15 भक्त्यभिपूजयेत्तुः परैरभ्यतरेरपि ।

अनुत्तोर्य मन्त्रमन्त्रात्तेन भूयतिता सट ॥३२९॥

प्रतिपत्तं प्रतिपुर्त स शुद्धमनुपदां तृयाः ।

कमाद् एनण्येप्यन्तं प्राप्तान्धिषिदितदिनः ॥३३०॥

मन्त्रमन्त्रराधीनां मन्त्रा गृहीः सम्यगमभूः ।

11 अथतस्य पारिधिरिप इष्यमन्त्राकपाणभूत् ॥३३१॥

मन्त्रमन्त्रि पुर्त मन्त्रा मन्त्रा मन्त्रा मन्त्रा ।

मन्त्रिदय विज्ञासीनाः मन्त्रा-मुप्यं मन्त्रमन्त्र ॥३३२॥

मन्त्रादय पुर्तमन्त्रिदिः मन्त्रा-प्यय ।

मन्त्राःपुर्तमन्त्रादि निम्नतात् पुर्तमन्त्रा ॥३३३॥

५ अथ त्रि मन्त्रमन्त्रमन्त्रमन्त्रमन्त्रमन्त्र ॥३३४॥

रेवपार्थमन्त्रमन्त्रा पुर्तमन्त्रमन्त्रा मन्त्रा ॥३३५॥

कसु-मोहमहापर्वगुण्यसत्त्वसमुच्चयः ।

मध्यमममित्त्यापावडवानसदादयः ॥७३१॥

ममसाधुमरापातभ्यस्तपामधिबस्थिति ।

वापावत्रकठानुस्मदु संघातपुत्रिसातिः ॥७३२॥

5 पुण्यादिद्विदिनीगूरपुण्यसामबर्हीचयः ।

सोऽप्ये मीमा भवाम्मापिभौ मस्याः ! कुत्तराऽङ्गिणम् ॥७३३॥

[अनुमिः कसमपङ्क]

तेस्योत्तारापर्व[य]रहा पर्व कुत्तर साम्प्रतम् ।

मस्या सगतिज्ञार्थे सिद्धिर्दार्थे न वात्स्यय ॥७३४॥

10 दार्य बोत्तरकापायः सर्वत्रः कीर्तितो द्यम् ।

संयमो यत्परात्रं तदत्र कायो महापद् ॥७३५॥

पदुदुवाहसम्प्रसमपि सत्सत्त्वपरम् ।

सत्कर्षवार् तद्यामपात्रं स्यात्कस्य भो मुद ॥७३६॥

नात्कर्ष देवार्थं रक्तं भूत्वा भूपमताः रिपम् ।

15 विरक्तं सममृत् साधा मुनिगन्तिरदो नय ॥७३७॥

नयत्तममृते नयाऽपुष्पम् केचकिर्तं मुदा ।

प्रमो ! पूर्वमत्र पुण्यं किं कर्तं सृष्टुम् मम ॥७३८॥

यत्र यत्र जपार्थं राज्यं दित्येकदो निम्नम् ।

तत्र तत्र समिञ्जऽपि प्राप सम्प्रमरमुत्तम् ॥७३९॥

20 वाचक्यी त्रेपथी यूप ! सामधानमलाः गृध्र ।

उत्तरार्धमोक्तम् ।

भर्तृद भरते मामस्ततमाः सुस्थितामिष ॥७४०॥

तत्पेथो सत्तितामिषयः सुस्थिताम्यपसमकः ।

यस्य वरसिर्मेजी शङ्खार्तं वन्दार तद् ॥७४१॥

5 तारादेधीनि ताम्यामृत् विषा द्वाविगा विषा ।

या निरभ्य गुण्यमके रिपं काजमनःकृषिम् ॥७४२॥

राम्येव मद्रता कामिन् । रम्या मयति शीतला । ७८५
 प्रामेद्योप्यस्यही रम्यामिस्वही सहवासिभिः ।

हस्ममालो यतो गहं मौर्व्यं विमिति विस्तयन् ॥ ७८६ ॥
 तं विवेक्य यद्वा प्रोक्षे समायां संस्पृष्टस्य मोः ।

5 न बाध्यं बाधनं विविधिर्वैश्यं उन्धितस्य मे ॥ ७८७ ॥
 एवं विष्टं प्रत्याघौ मोक्षनं विद्ये स्वयम् ।

स चक्षे रम्येवैतं कर्म कर्मज्ञमूर्ध्वरीरः । ७८८ ॥
 हस्ममेव पृथेज्येषुः प्रविता कान्तया पुनः ।

आश्वरप्यस्य कान्तस्य वैशीयाशामहस्मिन्ते ॥ ७८९ ॥

10 प्राम्योप्यभक्तो वैशीयाशपातज्जलोदये ।

वीक्ष्य प्रामेद्यमासीनं पूर्वविष्टं इति स्मरन् ॥ ७९० ॥

विष्टं मोक्षस्तस्मिन् पुण्ये प्रामप्रविष्टेन साः ।

उवाच कर्मज्जगत्सो पृथं ज्वलति वह्निना ॥ ७९१ ॥

पावविष्टोऽस्ते प्रामामिमुक्तं प्रामप्रयक्तः ।

15 तत्तन् प्रामं प्रापवैश्यं नमस्ता क्षीरमीरक्त ॥ ७९२ ॥

प्रामेद्यः यद्वा मो मूर्धं । विमेत इयतीं मुक्तम् ।

कर्म नम्रयविष्टस्य स्थितः वि विविष्टांमक्त ॥ ७९३ ॥

स यद्वा स्वामिन्वा प्रेयितोऽयं समागमम् ।

मौक्षमेकापक्षस्यस्य आश्वरपी तव विष्टया ॥ ७९४ ॥

20 प्रामेद्यो प्रामप्रोक्षेन सद्वा याति त्वरापतिः ।

पावता तत्तता वैश्यं वह्निना मस्मस्तत्तत् कृतम् ॥ ७९५ ॥

ततः कर्मकृतं श्रेष्ठं प्रामेद्यो मूर्धं । हस्मते ।

पव प्रामः स्वयं वैश्यं मूर्धं पृथि पृथुपि तव हि ॥ ७९६ ॥

एवं उरिष्येऽभीष्टस्य कर्मोऽस्ती निष्ठि[क]कर्मणि ।

5 प्रामेद्योऽपि नवै वैश्यं कारयामास तत्तत्तत् ॥ ७९७ ॥

पावतासि नवपू(वी)तमि प्रामेद्यपिताम्परा ।

त मासीप्यजा गोत्र इव माः पातयन् सभाः ।

बन्धु राग्या पदगन्धं पयसां विद्वत्समनाम् ॥३३३॥

मास्यसि त मासीना-परा स्त मासपयसि ।

मासपय पुनरु कथित्वं पातयपातयो ॥३३४॥

5 पदेन परप्राभ्यं त इत्यमान्द्रि पातयिम् ।

मासुबद गात्रसंक्षयी यथा पुष्पाङ्गुलाणाम् ॥३३५॥

मासीनेमुंश्च मुञ्चात्-प्यमुबन्धु परतादितः ।

तस्य नि गतः शाखावदः कथिरिषारदम् ॥३३६॥

मास्यसिद्वनः तस्यैस्सफुपाप्यानुकम्पया ।

10 बन्धुः प्रमादय बन्धुतोः रानि जलमयपक्वम् ॥३३७॥

परप्राभीष दृष्टान्ताभ्याम् किं नयावदः ।

इत्यमान्द्रिपुष्पयान्ताभ्याम् तृप्तं परस्य न ॥३३८॥

साप्याह इव । मासा-इत्युक्तं जान । त्वमीदृशः ।

भक्तिपशुरस्यै कथ । कथं कथयसाधारतः ॥३३९॥

15 गताभ्यासिद्विवाद्यं सभाया तत्र हजामदः ।

तथा मयस्यै पादपय यथा सभाः तस्यै विषः ॥३४०॥

मासादयन तनुमते बन्धुभ्यम् शिदितावदः ।

आरक्षन्ते कार्ष्णिजः नावरात्रिभक्तिता दृष्टम् ॥३४१॥

भार्यजः मासयसा-भारविभक्तवर्षे पुष्प ।

20 मुग्धा-रिज गतये नीतिदृष्टं संपात्य विप्रम् ॥३४२॥

बन्धुभी तद् नीत्या नं कर्मद्वन्द्वम् । त्वयावदम् ।

मास्यस्यप्यारदं विप्रं दत्त-वदं यथा कर्तु ॥३४३॥

भीक्ष्णवपरा-भन्तुर्भीक्ष्णवपरा-भन्तुः ।

कर्तुः तन्वा भार्यजः-भार्यजः-भार्यजः ॥३४४॥

25 ॥३४५॥ ॥३४६॥ ॥३४७॥ ॥३४८॥ ॥३४९॥

पश्चिदतोऽपि बरं धनुर्मां मूर्ध्ने हितकालका ॥८११॥
 किं बाल्याः सेवकाः स्वामिन् ! पतिमाश्रयाम्यभ्यवर ।
 विनाशयेद्यथाश्रयमामकुम्भ इत्योद्भव ॥८१२॥
 अन्त्ये पातयेद्वहः स्वमन्यापि संभितान् ।

5 प्रामीर्ष्यस्तापस्तो जाह्नो यथापूर्वमपातयत् ॥८१३॥
 कः स तापस इत्युक्ते साऽह वैताम्रपर्यते ।
 विद्याधरो वेदब्रह्ममिधो विष्णुनुराधिपः ॥८१४॥ तत्तत्त्वः ।
 अन्त्या स समाम्नीतो अहर्बं दिव्यसने ।
 मुत्सेति वृत्तं तत्तत्परीक्षायै मुच्यमानम् ॥८१५॥

10 तथा पोकासकामादप्रतुं समिधो गताः ।
 विघटे तापसा कोऽपि सोऽस्याभूत् दृष्टिगोचरा ॥८१६॥
 विघटे चण्डो वेजुं बज्जती मुनियोचरे ।
 भीत्य स्पृक्यतुं तां गां मेने कामगच्छीमुनिः ॥८१७॥
 चमुत्पपाठ सा पापत् ताकपुच्छंश्चकमुनिः ।

15 स्वनेहेन स्वयं स्वयं गन्तुंरुमस्तया सह ॥८१८॥
 साऽपि वैद्याधरी माया वैताम्रमममत् इवाम् ।
 तत्पुच्छविक्रमं सोऽपि मेने स्वयं तमेव हि ॥८१९॥
 केचरस्तं पृष्टं पीत्वा क्षययामास मोदकम् ।
 मुनिः स्वर्गपङ्कान्वेताम्यमन्वत महाप्रमत् ॥८२०॥

20 स्वाधुमिर्नोद्देशस्ततोऽविश्वतपचापसो इति ।
 विविपसि विद्यायस्मरकम बार्त विरव्यम् ॥८२१॥
 इत्यर्थः । सामप्रतमाहं प्रप्यापूर्वं विद्यायाम् ।
 तत्तुं प्रमदोक्तस्याप्यामये वर्धयतिविम् ॥८२२॥
 किं तथा क्रियते अस्या परदेयोभवात्तया ।

25 वा मयेद्य अथाप्यहं पृथ्वीये रथैरिष ॥८२३॥
 विधित्वेति पुनर्चेनोर्गच्छत्याधरणाय साः ।

दृष्टादृष्टाभ्यां स्यात् भूतवामास भूषणः ॥३९॥

आत्मनोऽपि भूयः पुनः पुनः विनिर्गतम् ।

एवमत्र तत्र विज्ञानं गङ्गास्यारिष्यत् ॥३०७॥

[illegible]

5 मरा गजटः पश्य सदना तृयकार ता ॥८००॥

२० अस्मिन् दृष्टव्यं भवति । हि विदितं त्वया ।

मघा धानानि पानानि पयनानि त्रिगुणकाः(५) ॥१०१॥

॥ अहं स्वयंभवा विप्रं विदितं वारितं न हि ।

ମନୁଷ୍ୟ ଓ ଅନ୍ୟ ଧର୍ମ ଶାସ୍ତ୍ରମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଶ୍ରଦ୍ଧା । ୧୮୫୩

१७ भास्वः प्रजापत्याः सधदितमार्गपत्नः ।

॥ अथ कृतं । भूषा-विष्णु-वर्णाश्रम-धर्म-संग्रहः ॥ ८० ॥

॥ तं माह शान्तं पद्मसुवि धारि वरं स्वमुखम् ।

निष्ठाद्वय मूलभूत म.प. मन्त्रालय, नई दिल्ली ११००११

सद्यः पञ्चमः विधा ॥ अथारम्भः ।

१५ न. ३ (प्रा. ३३३३) — इदं यथा १५३३ गार्तपिः । ३

ਸਾਖ ਭਾਈ ਕਾ ਚਲਾਇਆ ਨਾਮੁ ਹਰਿ ।

ନିମ୍ନ ୧୦ ମାସ ୩୫ ଦିନ ୨୩ ଘଣ୍ଟା ୫୫ ମିନିଟ୍ ୫୫ ସେକେଣ୍ଡ ୫୫ ମିଲିସେକେଣ୍ଡ

कि ५ चंद्रमा-५५ चंद्रमा-५५ गुणः ।

ସମସ୍ତଙ୍କ ନି ୧୧ ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ଆବେଦନ ୩ ସମ୍ପ ୧୮୭୫

॥ अहं च भगवन् मयां वा विद्यमानं हि ! ॥

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

१०। गणेशं पूजयित्वा नमो विष्णवे ।

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥

ମାତ୍ର ୧୦୦ ଟଙ୍କାରେ ଏହି ଗ୍ରନ୍ଥଟି ମିଳିବ ।

5. ചെറു കുട്ടികൾക്ക് പലതരം പഴയതും പഴയതും ഉണ്ട്.

ପ୍ରାୟ ୫୫୫ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହେବ ବୋଲି ଗୁମାସତୀ

सर्वकर्मकरेणासी यस्मैव यथा हरिः ॥८३७॥

मोक्षनामसरेभ्येषुर्मोक्षस्य शुद्धे मुनिः ।

मूर्तो धर्म इवाप्यज्जन्मसत्त्वपञ्चधारणे ॥८३८॥

तं वीक्ष्य बहुमं कस्यदृष्टं दृश्यदृशमात्मम् ।

गुरितो मामन्यथोऽपि मुनिस्तनुयमाययी ॥८३९॥

दर्शनकर्मोमुचितमाधो ममपतिर्मुनेः ।

निपत्य पात्रयोः फलीमादिदेरोति सारम् ॥८४०॥

परस्ति पदं क्षीपन्न फलं कान्तं । तद्वानय ।

दत्तं परस्ते याचाय दातव्यमनयमेति तत् ॥८४१॥

10 सारं वि स्मृतिता फलीपत्रं पुरता मुनेः ।

मुन्येव तद्वद्वानयं च सेवकेन समानकम् ॥८४२॥

सा म्निवैव समादिष्टा इष्टा शान्ते समुपता ।

फलसं परया मकसा विनुर्यं गुह्यमायना ॥८४३॥

साधुरस्याः पुरो वधे स्वयम् पानपाषण्डम् ।

15 संसारपारिधेरेतस्मिन्नीचापय कस्मिन्तत् ॥८४४॥

सा साधै शक्येयस्याभो पापसं परया मुना ।

वदौ शपयिषा मती पञ्च पञ्चेति वागमूत् ॥८४५॥

इदम्य मुमुदे वानं शपययेव तत्पतिः ।

विस्त-विस्त पाषण्डोपाधुमाभो गुह्यमर्जितम् ॥८४६॥

७ मुमुदे इदती शानमाश्रमो मुनिस्तथा ।

धर्म्याभिम वागी धर्मोऽहं इतिता मनसा मतिः ॥८४७॥

संपदोऽपि मुना दानं तद्वत्तमनुमोदयत् ।

भार्जकं गुह्यमनुमोदयाममहोऽहं मुतम् ॥८४८॥

तस्य सत्सङ्गशानेन वागप्यस्य किं नृप ।

८ जगत्पुम्बो-वि पासाधुः पुरो यस्य दण्डम् ॥८४९॥

भद्रा सत्याशानस्य पसितं किञ्चिदहं मुतम् ।

पुच्छन्त्यदो मुने माप स्व(सु)प्यावर्तितसूत्रयत् ॥८२४॥

सोऽपि ग्राममुपेक्षाशु म्यगन्वोभूवाशनम् ।

पुष्टं जगत्तमं भ्रमस्य सैरेषी किं स्थितेवरे ॥८२५॥

उत्पुष्टयत्ताः स्वर्गस्य फलानां वर्णनं मुहुः ।

5 कुर्वाण्ये विद्वदे ग्रामलोके तद्विज्ञोऽसुखम् ॥८२६॥

सूक्ष्मविद्वत्ता सूक्ष्मलोकाः स्वर्गविद्वत्तवाः ।

तस्मिन् रक्षा हि रज्यन्ते सद्यः सद्यैर्वता ॥८२७॥

सोऽपि तान् सद्य इत्याम्य यथो यथास्ति सा गयी ।

विद्वद्वाः प्रपन्ने पुष्टे तत्त्वयामिन् इत्यसौ ॥८२८॥

10 योऽत्यर्तवन्तादेः सद्योऽम्बस्तत्त्वे एतः ।

एवं जगत् सद्योऽम्बोऽम्बो यथा स्याः शङ्खोऽम्बोऽम्बो ॥८२९॥

तत्पुष्टं जगत्तमं भेषी रज विद्वत्ता ।

ग्राममुपेक्षते धावाभूम्योः सूत्रमिदं किमु ॥८३०॥

धामिन्विद्वत्ता भेषिस्ताम्बोऽम्बो जगत्तम् ।

15 तन्ममस्येन सोऽम्बिन् विद्वत्ताम्बिन्विद्वत्ताम्बो ॥८३१॥

सोऽपि मीक्यान्कृत्यम्बो तन्ममं विद्वत्ताम्बो कुम्भीः ।

ममुच्यस्तयोः पुष्टं यथो योऽम्बिन् सद्यम् ॥८३२॥

एतत् तत्पत्नी धेषिन्मीक्याम्बो तन्ममस्येन ।

यथा ममस्येनविद्वत्ताः सोऽपि तन्मि सद्ये गतः ॥८३३॥

20 विमुक्तं तन्मं स्वामिन् । सूक्ष्मविद्वत्तस्येनम् ।

यन्ममस्येनविद्वत्ताम्बो जगत्तमादीपते यथाः ॥८३४॥

एतन्मस्येनविद्वत्ताम्बो सद्येन विद्वत्ताम्बो ।

ग्रामो नराः पुष्टोऽम्बो मम्याना इत्येव सद्यम् ॥८३५॥

यथाऽप्यः सुमयो नास्ति विद्वदे सद्योऽम्बोऽम्बो ।

25 ममस्येनविद्वत्ताम्बो स्वामिन्विद्वत्ताम्बो सोऽम्बो ॥८३६॥

ग्रामोऽपि यथा येन धेषिन्मीक्याम्बोऽम्बो ।

- शताभ्रमाश्रयमाह यत्कमतेऽनन्तसम्पत्म् ॥८५०॥
 मन्थत्रातामुनिर्दमै छात्वा तेऽपि नृपोपता ।
 स्वस्वायुः प्रतिपास्याय मृत्सुमाय समाधिना ॥८५१॥
 नयेऽपि द्वाः सौधमैऽमूख सहचरा मिषा ।
 5 मुस्ता स्वयंस्तुछाभ्यते जाता मूष ! क्रमादमी ॥८५२॥
 ममेऽजीविसकपुत्रा पत्नीजीवाऽस्य तत्पुत्रा ।
 मृता संकजीवस्तु मनुष्यमवमन्तरा ॥८५३॥
 विषात् तत्र मिथ्यात्किंसर्गार्थदुर्जर्य च ।
 मन्थत्रातामवमन्तराऽत्र प्रीतिमानसी ॥८५४॥ [युष्मत्]
 10 पुत्रपूर्वमेव भुत्वा नरोत्तमनरेभ्यः ।
 संघातविरक्तमना शुद्धम् कथा व्यञ्जितम् ॥८५५॥
 काशस्वरूपम् मयवाम् प्राणिना दाहयाम्यते ।
 संघातपक्षचाश्चास्मात्प्रमो ! मां पाहि पञ्चक ! ॥८५६॥
 नुरुपह महाराज ! जिनमुद्राभिरुज्जितः ।
 15 सन्मममन्त्रामन्त्र(न्त्रा)भ्याः स्वाद्य यथाऽस्य मीः ॥८५७॥
 यक्रमुस्ता नृपो गत्वा पुरास्त्वर्जितवेत्तमस्तु ।
 विभाषाद्यादिकं दानं दीनादिभ्यः प्रदात्य च ॥८५८॥
 सर्वदर्या धनमूपाकाधुगतो नयतो मुनिम् ।
 नरोत्तमनृपे दीक्षां कक्षीयकं च हरेतः ॥८५९॥
 20 शंखभूषोऽपि स शुद्धं प्रणम्य पितरं मुखा ।
 भागमक्षयरे सातविंशतिपुत्ररायः ॥८६०॥
 क्षेत्रार्थं जीवन् यच्छन् सस्यसम्पत्तिद्वन्द्वयः ।
 प्रदा भञ्जीकृत्यन्त्या पर्योकात् इषोपतः ॥८६१॥
 नरोत्तममुनिः सार्यं गुरुणा विहरन् भुवि ।
 25 सर्वं क्रमादनुचामा पाशं पमशिरीमधिः ॥८६२॥
 सांख्यवा विहरम् एतत्पुंरं पुष्पुपविषात् ।

- दृष्टीपः समपसिद्धो या स्यादगपितोपते(१) । कृतेन कर्मणि ।
 परं स एव संज्ञा मुनेर्मन्वतयो नृप्यम् ॥९१३॥
 यस्यापूर्यो नृपः कश्चिन्न ददौ कस्य विस्मयम् ।
 मोक्षयन् पण्यग्राहोर्ध्वं सरस्वतीं सदा वदन् ॥९१४॥
 5 देशानुग्रहावस्थसिद्धस्य भीमतेरिव । वसन्मुद्रावस्थनि ।
 कर्मोत्तरावस्थमिच्छाम्भूत् फली सत्त्ववितावदा ॥९१५॥
 कल्पश्रृङ्गाद्यो बालेन कस्यद्रुमश्चाङ्गिनाम् ।
 विद्धं स कल्पवायामन्यसाधुपरि स्थिता ॥९१६॥
 बाम्भूतं पौरिषं सुतौ सूर्योक्तममसाधिव ।
 10 मासपत्नीं मुपं विन्दन्निष्पन्नतिर्कर्मस्यै ॥९१७॥
 सम्पत्तनामा प्रथमः सत्त्वो योऽभक्तु सदा । व कल्पस्य स्य
 सम-द्यौष सत्य दौड-सत्य-संप्रमदादिनाम् ॥९१८॥
 मनुजा साहज्यामिच्छीमन्मन्वर् नृप्यगिभुवः । नृप कल्प ।
 भुविप्रज्ञा मपि मूर्ध्नां कगन्ति इति पशुगुण्यः ॥९१९॥
 15 मये काव्यसिद्धिर्गपि स्वर्कपर्गमुपेयुषि ।
 देशम्भो मन्दिरेवर्षं मन्त्रे मास्यायिद्धः सदा ॥९२०॥
 स एवमुः पश्यामि पुनः संभूतोऽप्युत्तरीय ।
 शुभंयुमिच्छो र्देष्टुं पृथिक्कर्म दवाङ्गयान् ॥९२१॥
 मन्त्रं पुनं नृप्यग्राहं विचार्य सदात्र पिता ।
 20 प्रेयमासात् वासार्थं भीमोदबगिरी पुरे ॥९२२॥
 तावत्तुं सदात्र सर्वकल्याणोद्योगादिनाम् ।
 दीप्त्य ताताः स्वमतीर्थे विवासायाधुवत् पुरे ॥९२३॥
 स्वर्क सर्वत्र पुत्रार्थं पुण्यायमिष सायधिः ।
 शिवाग्नीहोत्रायेन व्यधात् सत्त्वधामिनाम् ॥९२४॥
 25 साहज्यं धीरेवगिरीं रामन्त्रं मुपं नृप्यैः । पश्य केवलोत्तरेन
 तथा मित्रवर्धं बर्धं यथा नाम्यग्रधामसी ॥९२५॥ न नृप्ये ।

भयतः पद्मपादस्योऽपि प्राप कर्पेण पुष्पशाम् ॥८७६॥

न कस्यापि विष्णोसो नरः । कार्यः कदाचन ।

कार्त्तव्येवासमुत्पाद्य किं कृतं पञ्चबाणिना ॥८७७॥

समोऽप्यथो पश्चात्पुनमा-धम-मध्यमे ।

5 कृच्छ्रकण्डिकम् भूयात् यथा स्थाली प्रमाणम् ॥८५॥

माटीयु वाग्रहः कार्यो नवीन्विष कदापि यत् ।

उपकुम्भा नयत्येवास्तुन्नुद्वाभ्यामुधौ मये ॥८७९॥

धर्मो रक्षति रक्षितः । धर्मः सर्वदा सर्वदाप्यस्ति ।

अस्य मेवसो प्रसिः सर्वस्यापि वृषाभ्यात् ॥८८०॥

10 इत्येति ध्रुवये शिखां साधर्मिकत्वेभ्यः ।

मन्त्र्यादिप्राप्त्यै वास्तव्यं बीजादिभ्यो धर्त्तुं वृद्धौ ॥८८१॥

मुनीष्य परया मनसा प्रतिपास्याथ पुस्तकम् ।

मम्यस्याप्यहिका जैनवेदमसुप्रसिनीप्यंभात् । ८८२ ।

त्यक्त्याऽन्तःपुर-रक्षाविधायस्तुपरिण्युक्तम् ।

15 यत्नं सर्वमभूमीसाक्षीकारसमुद्यतः ॥८८९॥

[त्रिभिर्विशेषकम्]

अथमानसहानुतिर्वादिभिरिति चेत् ।

उ पौपद्रिजनाम्पीयामगमार्गः सुतेन च ॥८८॥

शिविच्छासंस्थितः स्वर्णमणिमूपजमूरितः ।

20 नमोऽस्तिगतात् शोका वीक्षितान्तरिक्षा सुषा ॥८८॥ [युग्मम्]

मुन्यन्ति कमुयागत्य पाप्मां दीक्षामयापितः । कश्चिदशक्तः ।

सोऽपि तस्य वरा पञ्चमहाव्रतमभ्यस्य ॥८८१॥
 इत्येवमवतारमर्त्यः तस्मिन्महाव्रतः ।

मन्त्राः मन्त्रमन्त्राणां योः पञ्चपञ्चलुगाः ।
मन्त्राः मन्त्रमन्त्राणां योः पञ्चपञ्चलुगाः ।

25 शोभमिहमणि भत्या शंखरीशो मन्त्रस्य च ।

सुरक्षाभाष्य राज्ये ॥ स्वीकार्यं स पतं गुरे

षट्पिण्डातिविम्बायि द्वे विम्बे च पृथक्चरे ।

सखा-मन्त्र-शाखायुग्म-शुभमूर्तीरक्षयत् ॥१५॥

भौष्टिहसूयमप्यर्च्य स्वाहाप य देवाः ।

विष्णोर्नि सृष्ट्यनाम्नां सत्या सृष्ट्यपु सोऽवन्तु ॥५॥

5 भुम्पा सद्व्रपासोऽपि सुददिम्बायाम् मरा ।

संनिताभ्यामथो सार्धं त्वाप्युपधास्यम् ॥९४४॥

सम्पादकायं रचयिषी शुद्धमूर्च्छावतामप ।

संज्ञः चरपाम्नास स पौष्पमहामह्य ॥९४२॥

महामनुजैर्नृणां विभाति प्रतिपत्तिः ।

10 कश्मिनिशायी धर्म जगत्सुख्यपथविष ॥५४॥

प्रतिवेदम्याहस्तस्था कु. ७) मुर्यम्बकमय्यसिद्धा ।

सम्पत्तौ पुण्यश्रीम्या विर्यता। पञ्चा इव ॥४७॥

एते एते पूर्वकुम्भा विष्णुस्ता प्रवृत्तातिर ।

पुष्पार्ण्यैयसम्पूर्णं निषवः प्रकृत्य इय ॥१४५॥

15 असमाने कर्ममाने साहचोम्य म्मोस्त्वम् ।

विष्णु देवगुह्यजीवी स्वर्गद्वार पौराणिक १९५५

मन्त्रेण अहंवाचादिमन्त्रैस्तथायपुरस्कारम् ।

प्रविष्टान्कले समर्थं सिद्ध्यसुरिमाधपण ४९४५५

वचनसुविधि संघे मोक्षनैयसमैपरिः ।

20 मरुपुष्पम् मुवा साधुदेसका वैशम्पौरिता ॥९५८॥

मण्डपे क्यरथमास प्रासमपुस्तः पूज्यः ।

वेदाङ्गे वेदपुराणव्याख्यासंयुतम् ॥२४॥

महामापरिहो तस्याहर्म्यधेयिस्तमन्वितम् ।

मोक्षयोगोद्योगादौ पूर्णं पूर्णमासावप्यतः ॥१५॥

5 स प्रसारे सातकुम्भकुम्भा सापूर्वेषापत् ।

स्फुट्योति दीपमिव स्वकुडीरपीतरेणये ॥२५१॥

कर्पूरपूरसुमतां ताम्बूलं यस्य यच्छताः ।

कर्पूरपापप्रवाहविक्रमे वन्दिता वतुः ॥९२३॥

सिद्धहृषिकेशिर्यस्य कीर्त्या भुक्तिमुपेतया ।

प्रेक्षितः स्वपुरि स्थाने प्रवृत्तौ वैभवैरुभया ॥९२४॥

5 कर्णद-पाण्डुविषये यद्यदाः प्रसरन् सदा ।

तदधीशमुत्पन्नोऽमुक्ते तदर्थमेष्करीत् ॥९२८॥

भक्त्या देशजः साधुः भीमदेवमिरी पुरे ।

नूतनं जैनमन्त्रं कर्तुमेच्छन्नुच्छधीः ॥९२९॥

स साधुः सिद्धहरिभ्यो नृकन्यः स्वमनोरथम् ।

10 मातृक्यां यन्मनेच्छामस्ति जैनमभिरुच्यते ॥९३॥

प्रमुखाशत् तद्विषं पूर्णतां मे कदादिभ्यपि ।

को मूढनायकश्चिन्तः विद्यतामात्मतां दिनाः ॥९३१॥

प्रभुः प्रीते तपोदायसाधनम् भक्त्ययीततः ।

विनीकृषां कारकाणां यतः स्यानुच्छिन्ना गतिः ॥९३२॥

15 तुष्टारिष्टहरः पार्श्वजिनः भीष्मनामकः ।

विषादपतामयं साधो ! सर्वकामित्वायकः ॥९३३॥

मय देवगिरिरूपस्य सङ्गस्य विनीकसः ।

विषादपार्श्वमादेशं वेदयामास देशजः ॥९३४॥

छोऽप्यवेशं रितुः सद्यो यथा धीरे सशस्त्रम् ।

20 जाह्नवे प्रमत्तापूर्णां बुभुक्षित इयाधिरम् ॥९३५॥

भीषमदेवमूदेयं सन्तोष्योपायमेवम् ।

विनीकोभूमिमाहृतं यमे को हि पितृभते ॥९३६॥

स्वस्तीरौभिरनिर्धं वीर्यावैर्धर्मिर्धनैः ।

अत्र विद्यानिर्देशसाधनम् सम्पूर्णं देवमभिरम् ॥९३७॥

25 धीतृप्रवृत्तिर्नकाशमापस्यशिक्षामयम् ।

नधासी कारयामास देशको मूढनायकम् ॥९३८॥

अथ तृतीय प्रस्तावः ।

तदा तत्र सुरबाण्योऽजावदीनो नदीनक्तः । अन्तर्यो ह्येवा ।

यदंशमिच्छतेकोर्नराभ्यापी सुपोऽमक्तः ॥१॥

यः भीदेवगिरी गत्वा बहून्वा न तदधीश्वरम् ।

यथेष्टम् तं तत्रैव अपस्तम्भमिच्छामवाः ॥२॥

सप्तरथस्यधिपतिं नीरे हृन्मीरमुपतिम् ।

हृन्मामिमादिषं सर्वं स तत्सर्वमुपयदे ॥३॥

भीदेवहृदपुर्वेण यद्व्या काल्या न तद्वक्तः ।

कच्छवर्दे कयिमियावाम्यस्तं पुरे पुर ॥४॥

गृहपात्रधिपः कर्मसूयं यस्य प्रतापतः

10 नैव गतो विदेशेषु भान्वाभ्यो रक्षकमुतः ॥५॥

ईधो मन्त्रकस्यापि पुर्णस्यो बहुवासरम् ।

कन्वीन निम्ब तत्रैव सुतः पीत्यवर्जितः ॥६॥

कथ्यं-वाग्विषय-तिसृश्वामिमादीपतीन् ।

यं समस्तान् पशोचक्रे चक्रेचम्यासितः । ॥७॥

15 रत्नमिवात्मक-जावाकिपुष्पुष्यानि वोऽभूदीन् ।

स्यानामि विरमाणीह तेषां संख्यां करोति कः ॥८॥

वर्षेताधिपत्येभ्यामि ज्ञमन्ति विषये मित्रे ।

तथा वक्ष्ये न यथा तस्मैव पुनरागमम् ॥९॥

प्रस्तावार्थं तत्रास्ते सुरवाचमादीपतेः । अन्तर्यस्तथास्ते ।

21 सेवकी-मपत्ताभ्याम्यः पत्तने नरनायकः ॥१०॥

विहितमंभितपतिरिपुनापी-अ-अस्य न ।

निद्राति निद्राभ्यामास्तध(स)उत्पुष्पिमीयन ॥११॥

यस्यास्य राजपत्न्योऽपि कन्वीमावपुष्पावताः ।

गीर्वा निगदन्तीर कदम्बकद्वयनिःस्पन्दे ॥१२॥

तथा स्वर्धर्मं तृणं तृणं मूर्ध्नि जिगीकृतः ।

विभो ब्रह्मन्त्याः स्वर्धर्मैरुपमाय यद्विषत् ॥९५२॥

साधुर्विषाय विविधैर्य धर्मैस्तैः

भीतिग्रासकस्तुष्टतिमज्ज्ञेयो ।

5 भीमूर्ध्ववर्तिनिभूषणपक्षेऽस्ती

साधे जयाम शुक्रमिर्गुणकार्यसिद्धौ ॥९५३॥

इति भीमपुत्रयोश्चाप्यवगच्छे वीराधर्मो द्वितीयः प्रस्तावः ॥

अथ तृतीय प्रस्ताव ।

तदा तत्र सुरवाणीऽऽस्तावदीनी नवीनवत् । बन्धवर्धो ज्ञेयम् ।

बोद्धव्यमित्युक्तोर्ध्वप्यापी सुपोऽमपत् ॥१॥

यः भीतिचमिरी गत्वा बहूणां च तदधीश्वरम् ।

अपेक्षन् तं तत्रैव जयस्तम्ममिवाग्रजः ॥२॥

उपान्ध्यापिपतिं नीरं हस्मीरभूपतिम् ।

इत्याऽपिमालिनं चर्षं स तत्सर्वमुपावरे ॥३॥

भीतिबह्वदुर्गेष्टी वहूणां जगत्वा च तद्वरम् ।

कच्छदं कपिमिषागमयत् पुरे पुरे ॥४॥

सूक्ष्मवाधियः कर्षसूर्ध्वं यस्य प्रवृत्तः ।

10 कम्प गतो विदेष्टु ज्ञान्ताऽप्ये रक्षकम्पुतः ॥५॥

रंघे माकककस्वपि दुर्गस्थो बहूधासपत् ।

कन्दीव निन्दे तत्रैव स्रुतः पौकप्यर्जित ॥६॥

कर्षद-पागुकिपय-तिष्ठन्नादिमहीपतीत् ।

यं समस्तान् पटीवरे दप्यकिमममसितः ॥७॥

15 समिप्यक-जानाकिपुणमुष्यानि योऽगृहीत् ।

स्यान्तानि विपमापीह तेषां संख्यां करोति कः ॥८॥

कर्षराधिपकैष्यानि जगमिष्ठ विपये निजे ।

तथा कच्छर न पया तारैर्ध्वं पुनरजाम् ॥९॥

प्रस्तव्पाव तवास्तो सुरवाचमदीप्ते । कच्छककककककक ।

20 सेकन्दोऽकपकलाकः पचने नरमयकः ॥१॥

विहितमेषितपतिरिपुणरीकन्दोऽस्य न ।

निद्रपति निद्रयाऽभान्तग्र(प)पयपुविमीपनः ॥११॥

पस्यास्य राजप-योऽपि कभीमाणसुज्जाताः ।

तीर्य निमगनीन कण्ठककूपयनिःस्वमे ॥१२॥

तस्य भीतमरुसिहः सापुद्देशजनम् ।

विश्रुतिं सदा सेवां सर्वकार्यकरी हि सा ॥११॥

मृषोऽपि तद्गुण्येतः कीतिं कथाभिवाक्यम् ।

तस्मिन् साधो यता नृणां गुणा गौरवकारणम् ॥१४॥

5 मित्राध्यायमपि श्रव्यासदाः कथनं पूरयन् ।

तस्मिन्साहोऽप्येव श्रुतिं कथयन्तस्तदा ॥१५॥

मृष्यसाहं सम्राज्यं स देशस्यामिनामपि ।

विश्रुतिं स्म कथाभिवाक्यं वास्तव्यातपाठिष्वपि ॥१६॥

अथान्तरात्ता तेन सुवृत्तं तु तदा ॥

10 दसदाः सुनुता रेव चन्द्रवेव पवनानिधिः ॥१७॥

तस्यान्तं घनस्त्वयं समीभ्यपद्यसिना ।

कदाः कियन् मृतीपाथ सुपनं सुरसम्मनः ॥१८॥

कदाऽपि दुःपमाकाङ्क्षानुयायाद् भुवि पतिनाम् ।

मानानां पञ्चजनवाद्यं भेषसां पिपपर्मतः ॥१९॥

15 भीतदुःखपतीयेयभीनामितनुक्रमनः ।

देशद्वजनि विप्यसा म्बच्छसेव्यनिनिर्मितः ॥२०॥ [पुष्पम्]

तदाऽप्यं कर्जशुद्धसदृशं सुदृशं मनः ।

तथा परपरीं ज्ञेयं न सुस्मात् यथाऽऽमनः ॥२१॥

तद्गुणं वदुःचितविषयं विभिषुः कल्पनाद्यम् ।

20 भवदभुङ्क्षुः ददुः कः विषयानिधम् ॥२२॥

स विष्णुः काऽपि न युषा न वृद्धः काऽपि यमपन् ।

भावदा भाविष्य पाथि यः यथाऽपि तदाऽपि ॥२३॥

देशनाऽपि तदाऽप्यं पञ्चजनं दद्यात्तन् ।

शीतापवातसेव्यसेनया विभज्याः य ॥२४॥

25 विदुः त्वां ज्ञेयं गुणं यथा यमविश्रुतिनाम् ।

तीर्थाविर्भसकं तस्य द्वाप-समनान्तरम् ॥२५॥

यदिर् मयपापोधिपारसंयापनसमम् ।

यनुद्वयमदातीर्य त्वया पाप ! विनाशितम् ॥२५॥

विशेद्विषमपि मल्लसन्तोषमपि मालवम् ।

कश्चिर्बिहग्नस्येव पिशाच इव दुष्टधीः ॥२६॥

5 पुष्पहारिकृतं मध्यपटं चक्षुश्चिन्तकः ।

कश्चिर्बिहग्नस्येव छाडीसकश्चक्षुःशकः ॥२७॥

एवं संशोष्य यत्ना य सिद्धसुधिमीः पुरः ।

सद्युः दयंसं तीर्थस्य सर्वं शीघ्रविशेषितम् ॥२८॥

भीष्टिदसुरकाः सुत्वा धुतधो(ली)तस्किनीभवाः ।

10 कश्चिरे कुब मा खेव साधो ! गृणु मयस्थितिम् ॥२९॥

अस्मिन्नसारे संसार सदा क्षयक्षिन्मरे ।

न कोऽपि मातुः स्थितामानुबन्धनुनूयते ॥३०॥

यतं कश्चोत्तरार्द्धं शीघ्रितं यौक्ते यनम् ।

सत्पापंसापकं नात्रमपि विपुलतात्वकम् ॥३१॥

15 पाताङ्गुलार्कशूकामाः संमागाः त्रिपञ्चमाः ।

पुण-कर-सरो-ग्राममुक्तं वसन्तविहं वल्लर ॥३२॥

विशेषतोऽयमपुनः दुःखमासमयोऽस्ति यः ।

तत्रान्तगुण्य हानिः प्रोक्ता तीर्थदर्शिद्वि ॥३३॥

एवं विमात्र्य संसारस्वरूपं साधुसत्तमः ।

20 न विचारो विघातम्यधेतसीर् नु विमत्तय ॥३४॥

धन्यः स एव यमवानुसारं यो त्रिनेशिनः ।

काटयिष्यति तीर्थस्य न मङ्गी आपते यतः ॥३५॥

तीर्थमेव सदा भद्र ! भीष्टानुद्वयपर्वतः ।

स पावद्विघते भूमी तावदेनवनम्भयम् ॥३६॥

25 पापमोः जलपी साधो ! विघते जलक्षिन्वा ।

तावन् ॥ य समुदारा समभूषम् पुराप्रवि दि ॥३७॥

तस्य भीममर्षिताः सपुत्रसमन्वितः ।

विदधति माता सप्तं गर्भधार्यकरी हि सा ॥१२॥

मृग-वि सत्पुच्छंशः द्विनि वग्धाविषाहयम् ।

शस्त्रिन् माता यता मूर्ध्नि मुखा गौरवहारणम् ॥१३॥

5 विद्याप्यमयि श्रव्याधराः कचन पूडिपम् ।

उद्यमानाभ्यां पीनकमग्रकम्पवन् ॥१४॥

मृगमात्रे उद्यम्य स वृष्ट्यादिवामयि ।

विदधति सः क्षणानि पश्यन्महाविमणम् ॥१५॥

अध्वज्यता उरु पुनश्च पुनश्च ।

10 देवतः पुनश्च देव कश्चन वयाविधि ॥१६॥

तस्याव धनस्यैव समस्तभयप्राप्तिः ।

उद्यम्य विदधति मृगमात्रे पुनश्च तत्पुच्छमः ॥१७॥

उद्यम्य पुनश्च मृगमात्रे पुनश्च मुनि वर्धनम् ।

मातायै वृद्ध्याव भवतां विमण्यतः ॥१८॥

15 धीरुः सपुत्रसमन्वितः पुनश्च मृगमात्रः ।

देवदत्तं विदधति मृगमात्रे पुनश्च विमण्यतः ॥१९॥ [पुनश्च]

वृद्ध्याव भवतां विमण्यतः पुनश्च मृगमात्रः ।

तस्याव धनस्यैव समस्तभयप्राप्तिः ॥२०॥

उद्यम्य विदधति मृगमात्रे पुनश्च तत्पुच्छमः ।

2 मृगमात्रे उद्यम्य विदधति मृगमात्रे पुनश्च ॥२१॥

स पुनश्च मृगमात्रे पुनश्च मृगमात्रे पुनश्च ।

मृगमात्रे पुनश्च मृगमात्रे पुनश्च मृगमात्रे पुनश्च ॥२२॥

यदा शत्रुद्वये तीर्थे महासत्त्वः । नमिष्यति ।

त्वय्यान्तरिपून् जिह्वा केवलं कल्प्यते तथा ॥१२॥

नत्वा प्रभुं पुण्डरीकः स्थायैसिद्धिविधितया ।

ततः प्रतस्थेऽप्येकाकी को हि वैरिद्वये स्थितः ॥१३॥

5 पुण्डरीकं गणपरं पान्तं शत्रुद्वयाय तम् ।

अपपुर्यतयाः केऽपि जिनेष्टपरिवारतः ॥१४॥

मच्छनः पथि तस्याप मागतो मागतोऽमिहम् ।

गत्वा गत्वा पञ्च पञ्च सप्त सप्त मुनीन्धराः ॥१५॥

एव वास्तुपुण्डरीकः पुण्डरीकगिरिं वपी ।

10 तावत्तस्यामिहम् पञ्चकोटिसंख्यास्तपोधनाः ॥१६॥

इयता परिवारस्य संपुतो वषट्क गयी ।

मादरीह गिते तत्र शत्रुविषाधनोऽस्तुकः ॥१७॥

तैः समं पुण्डरीकोऽपि क्वाह्मन्मनं वमी ।

मास्रन केवलं कम्पा सप्तो मोक्षमयाप सः ॥१८॥

15 बीजमात्रे पूर्वमास्यां(वा) पुण्डरीकोऽहं निर्भूतः ।

तेन तस्य गितेर्द्धे पुण्डरीक इतीदृशः ॥१९॥

जितः क्षीमाभिज्ञम्यापि पुण्डरीकगयेधितुः ।

सर्वं निर्वाणरुतान्तमायक्यौ मर्यामताः ॥२०॥

विज्ञ(म्यदि)कपक्षिणं सोऽपि योऽस्तुसत्पुण्डरीकुरः ।

20 अस्याहं नम्यो यस्य सिद्धोऽमृजितविजिह्वः ॥२१॥

तद्वत् तीर्थे मगधन् । विद्यान्व जितमन्त्रिणम् ।

अहमप्यर्द्धे पुण्यं तीर्थं स्यात् प्रकटं तथा ॥२२॥

जिनेऽप्याह युक्तमेतद्विद्यातुं जितमन्त्रिणम् ।

अथवापि कृते पुण्यं न सामान्यं किमत्र तु ॥२३॥

25 नयासी भरतश्चकी जर्मयन्मिहेशताः । मर्यान् अम्योक्तः ।

इत्य-मन्त्रि-वर्णनार्थं तत्र वैद्यमन्त्रिणम् ॥२४॥

- ठेषु पञ्च समुदाय विख्याताः सितिमण्डले ।
 समञ्जस्यन्त बन्धेर्षा विज्ञातुं नाम दान्यते ॥१९॥
 मय विज्ञापयामास प्राञ्जलिर्नैषद्यो गुरुम् ।
 प्रभो ! प्रसादस्तीर्थस्य वर्णनेन विधीयताम् ॥२०॥
 5 पाङ्कजस्यरेभ्यः क्रियन्मृगोऽर्पाय महातीर्थममूरिषम् ।
 पद्मास्य महिमा कञ्च समुदायकस्य पुरा ॥२१॥
 गुरुपदापसरिर्बभूवुस्सर्विणीषु गतास्यपि । तीक्ष्णोऽयः ।
 बलीयिर्दं महातीर्थं साधो ! न स्वल्पकाष्ठिकम् ॥२२॥
 तद्व्यापारकरका ये तथानीमभिघातपथाः स्वया ।
 10 न दान्यते साधने ता बहुकाव्यानिष्पन्नात् ॥२३॥
 मत्पामेपाप्रसरिण्यां यस्तीर्थमहिमा पुरा ।
 भविमुक्तानिभिः प्रोक्तस्तं यस्ये किञ्चनापुना ॥२४॥
 मण्डलेऽत्र पुरा नामिज्जम्माजनि विनाशरा ।
 तीर्थैकपण्डं यस्याः केयलपुलकपास्कर ॥२५॥
 15 तस्यासंभृतुरशितिसंख्याका यज्यधारिणः ।
 पुण्डरीकाभिचस्तं मुक्ताभूङ्गपतस्रम् ॥२६॥
 सोऽज्यता केयलकाने स्पृशामु(नृ)क्षुति प्रभुम् ।
 प्रथम्य प्रोविद्यालय विपादयिषुमसा ॥२७॥
 ग्यापूर्येऽपि तीरस्थस्वपादोऽपि सरीसरे ।
 20 यथाऽर्पते तथा नाथ ! पुर्व्वतो कव्यादरे ॥२८॥
 निवसध्वस्यस्यं भाग्यं मुक्तं यथाऽवसम् ।
 न कर्करमघादोऽपि सेवमानोऽपि रोहणम् ॥२९॥
 तथाऽहं तप र्कषाऽपि शिष्योऽपि भक्तिमानपि ।
 समीपस्थाऽपि सततं धाम किं न कमधमा ॥३०॥ [विमिर्षिरोपकम्]
 25 मयपानय्यधातुं महासत्य ! विरीह मा ।
 धनो माहृत्पापापि तप सन्त्यस्तदारपः ॥३१॥

- सगज्यकर्मती स श्रीशुद्धपर्वते ।
 उदारेषु प्रसिद्धेषु पञ्चसु द्वितीयोऽमकत् ॥३८॥
 यत्र रामप्रिसा-पूर्णं तिस्रः कोट्यः शिवं गता ।
 भारद्वाजं च नवविंशता एकाधिकस्तथा ॥३९॥
 5 कोट्यो वृष्टास्मिन् प्रविष्ट-वादिपिण्यादिभूमुद्राम् ।
 सिद्धिं गता निष्ठितापकर्मकृता स्वयम्पि ॥४०॥
 प्रपुष्ट-शम्भुमुखाः कुमारं यत्र कश्चिदिमिः ।
 सम्प्रविष्टमिह सार्वं सिद्धिं प्राप्नुः सनातनीम् ॥४१॥
 एकापि पाण्डवाद्येत्यं निर्मलं चापि मज्जिमम् ।
 10 संरीत्य तु पद्मकाष्ठं प्रचार्य च भाषितम् ॥४२॥
 नैषधार्णवं क्षेमिन्वं एतां रिम्वं कुशाप्यगोचरे ।
 वेद्ये किम्पस्य कैप्येन मूढविम्वमकारणत् ॥४३॥ [पुष्पम्]
 प्रसन्नमिदृश-काष्ठमपमेते स्वयापयन् । शम्भुः कृतोदयः ।
 विख्यातास्तस्मिन् कोट्ये तृतीयोद्धारकारकाः ॥४४॥
 15 कुन्त्या ब्रह्म्या सद्दितास्तेऽत्र पञ्चापि पाण्डवाः ।
 मुनिष्मापुर्मुन्यैवानां सद्यः विद्यतिशेद्विमिः ॥४५॥
 धर्म्यास्तुतुना सेक्य-दुष्टप्रमुखसाधन ।
 भरतप्रभुतपोमस्मिन्प्रसन्नयाता शिवं ययुः ॥४६॥
 वराहिव-दाम्पिनापीं शिन्धो द्वितीय-वेदव्यो ।
 20 स्वस्पर्शकटे पटुमौसीं वर्णास्तु स्थितिमायतुः ॥४७॥
 ततः श्रीनन्दिपक्षेण यथाचार्यमुपेयुषा ।
 श्रीनन्दिपक्षेण यथाचार्यमुपेयुषा ।
 शिम्भुस्य यत्र शैत्यस्याप्युद्धारा गणनातिगाः ।
 प्रत्येकं जडिरे तेनाम्नोधिनिशुमाः(याः) स्मृताः ॥४८॥
 5 यदम्पनीर्धे तपसा सिद्धिनेन फलं भवेत् ।
 नवत्र दप्यार्थमपि भावतो कम्पने पश्यम् ॥४९॥

भीनामिन्मन्त्रजिह्वप्रतिमां रक्षनिर्मिताम् ।

स्पृशेद्यपि गर्भपुद्गमभ्ये तं मूकनाथकम् ॥१५॥

तथा मूर्तिं रक्षमयीं पुण्डरीकमण्यशितुः ।

मयि स्वर्णं हव्यमय्यर्चिन्मूर्तीः परा मयि ॥१६॥

5 ततः प्रसिद्धममवतीर्यभेनविह सिती ।

द्युतुश्च-पुण्डरीकादेःप्रविशतिनामकम् ॥१७॥

वहस्मिन् विमलविरो मरुतः प्रथमोऽमवत् ।

उद्धारकाय भीनमिसुत्रुसधनिवेशनात् ॥१८॥

पञ्चाशद्विस्तृता मूले योजनानि दृष्टोपरि ।

10 मद्यदुष्टो योजनानि भीनपुत्रुश्चपर्वतः ॥१९॥

पतन्मन्त्राजन्तुर्धोरकेन्तौ पर्वतस्ततः ।

हीनमानोऽन्ये भाषी पञ्चमे सप्तद्वस्तुका ॥२०॥

तीर्थेऽस्मिन् क्षयमसेन्यमुखाः पत्येष्टिनः ।

मसंख्याः समवसुत्वा सिद्धिं प्राप्नुः पुत्रापरि द्वि ॥२१॥

15 पत्र प्रवाविष्टतिष्ठ क्षयम्यमुखा जिनाः ।

भीनेमिषकाः समवसुताः केवळशक्तिनः ॥२२॥

भीपद्यनाम्यमुखा मावितीर्थेक्षय मयि ।

पत्तीर्थे पापविष्यन्ति स्मृता क्षयपर्वतैः ॥२३॥

भीवाटुवस्मिन् पत्र समवसरणान्वितम् ।

20 मन्दिरे भीमरुदेव्याश्चाङ्गनैरकार्यत ॥२४॥

पस्मिन्ननिर्बिम्बमिच्छ मुक्यौ विद्यापद्यविरो ।

उभाम्यां मुनिभोदिभ्यां सहितौ सिद्धिभीषणुः ॥२५॥

भीनामिन्मन्त्रजिह्वस्ताने येऽमवसुताः ।

मसंख्यास्तौ पदुर्पत्र भासमाश्रिततीर्थपम् (१) । २६॥

25 मद्यदुष्टाश्रितव्यपक्ष्य सगदे मरुतप्रियः । मन्त्राङ्गनैः प्रोक्तः ।

पत्र वीत्यद्यमुद्धारं हृत्वा मुक्तिमयाप सः ॥२७॥

सीतादेवीनामिकाऽऽसीत् सुशीलाऽस्य सधर्मिणी ।
 सीताऽऽसीतीर्णा मत्पत्न्या न तावदपिषा तु या ॥१०४॥
 सोऽप्यहा सहितः पत्न्या धीशुश्रूषपर्वतः ।
 धीमदमिन्द्रपद्मिनीयागवै जावद्विर्ययौ ॥१०५॥

5 यतिहर्षवद्योद्धासिपुष्पाङ्गुरसुन्दरः ।

जावद्विर्यवत्सम्पूर्वः कुम्भैर्जिह्मसिस्नपत् ॥१०६॥

1 विष्णुं केपमयं तेन पठता स्नात्रवादिषा ।

किञ्चिदाद्यतितं बीस्य जावद्विर्यापया सद् ॥१०७॥

विशिष्यन्ममसस्मात्तथा स वसुधिषमाङ्गवम् ।

10 तीर्थेऽस्यादिवाधस्य पुरतः समुपविशत् ॥१०८॥

अतैर्विश्रामापवाधैस्तस्यै शास्त्रनामरी ।

सिन्धो कुन्धो विष्णुः स्वामी हि वात्सल्ये स वचनम् ॥१०९॥

परं वपर्विनाम्नास्य वल्लस्तीर्थस्य शुकः ।

भास्ते तसुखतो गन्धोपपन्नान् स्वीकृत्य ॥११०॥

15 जावद्विः शास्त्रवसुधीमिषा गत्वा तदाकथे ।

न्यन्दत् सीतया कुन्धः स्वधर्मोद्धितसिन्धवे ॥१११॥

पठे भास्तेऽधोपवासे यद्वाः प्रत्यक्षवपमान् ।

प्रह्ला साह ! किमग्राम(माहू न) निर्वहं ब्रूहि प्रयोऽवयम् ॥११२॥

स ऊचे धर्मपुङ्गवा मे कुर्वताः स्वपत्नीं जिनः ।

20 किञ्चिदाद्यतितः पापं तन्मया महर्द्धितम् ॥११३॥

अयं वल्लभसम्पर्को पावकान्नविवाकरी ।

तापयात्प्र(विष्य)ति तेनाहमप्युत्पन्नोऽगमम् ॥११४॥

तद् पश्येय ! तथा चेदि प्रसक्तं विशदाद्यय ।

पश्यतस्वीकृताः किञ्चिद्विमुक्तिर्यम जायते ॥११५॥

८5 यस्त मोक्षं गच्छन्तं धीनाह्वयविकिचरितम् ।

वनेऽध्वर्या महादेव्या पूज्यमानमहर्निशम् ॥११६॥

- पुसां यथच्छम्भ्यन् कोट्या मौमिठया फलम् ।
 पश्यामते तद्बद्धोपधासेनापि क्षम्यते ॥९१॥
 यानि क्षम्यपि तीषाणि अपस्ति जगतीतके ।
 तानि सपाणि दद्यानि ददःक्षिण् तीर्थनायके ॥९२॥
- 5 यीक्षिते यत्र नरक-तिरस्मां गतिवारणम् ।
 माविनाममवन्मूर्त कुदेव-कुनरत्नयोः ॥९३॥
 द्विस्तानुवागपि द्विस्तानुवास्तोर्ध्वेस्मिन् संस्थिताः सदा ।
 यस्मिन् प्रमाणादपास्य सुगतिं गतकक्ष्मयाः ॥९४॥
 नृक्षन्मनः फलमिदं जीपितस्य घनस्य च ।
- 10 शत्रुद्वयगिघ गत्वा पश्चिमाद्यां निरीक्ष्यते ॥९५॥
 यदुपास्तिः तया दानं भुतं शीघ्रं उपक्रिया ।
 श्रियमात्रं सदाऽन्तर्हन्मन्तद्वयेतिह ॥९६॥
 वाङ्मातृद्वयमात्रमपि विन्द्यं स्थापयते सुधीः ।
 स भुक्त्वा चक्रगत्यादिसमृद्धिं स्वगमाप्नुयात् ॥९७॥
- 15 यत्र यसः कपयोऽक्षयः) भीनामपश्चिनाशितुः ।
 सपदा भयति मय्यानां सन्ततं व्यक्तमतिमान् ॥९८॥
 तद्भुज्य भुक्त्वतीर्थनायकस्य क ईदृशं ।
 प्रमाप्यकर्म कर्तुं साधुसत्तमदेवच ॥९९॥
 तयाऽह धीरनिर्घोषान् सम्पत्तिनरनायक ।
- (1) विक्रम-पदविज्ञा-ऽऽम दत्ताः भीमानपादन ॥१०॥
 उद्धारकारका यत परेऽपि बहयोऽभ्यवन् ।
 कालं कर्त्ता व्यधान् साधुद्वारं आपदिः पुनः ॥ [युष्मद्]
 सोऽद्धारययथा गतं आपदिपार्मिद्वयः ॥ श्रुतं यथेष्टम् ।
 यथाभूतमहं धारय तं साधा ॥ शृणु सादृश्यम् ॥१०॥
- 25 मपूजाऽनुरूपं पूर्वं प्रागगदकुलसंमपः ।
 आचरन्धर्म्मिनः नृणः समप्रापत आचरिः ॥१०॥

सोऽपि त्रयोऽन्वयेऽपि । न किञ्चित्प्रमादम् ।
 करोमि त्वहं साम्यं यद्यप्येन न केनचित् ॥११०॥
 जायते । प्राह भूयः । एवास्ति नमि याचितम् ।
 प्रार्थयामि त्वहं त्वं कस्यप्युपमिवायिनाम् ॥१११॥

5 योऽपि तुष्टे नृपेऽप्य येऽपि विष्णुमयात्तत् ।

विष्णुं किमिति स प्राह (ह) नमिहो स न गोचरे ॥११२॥

नमिहपञ्चनमिहस्तं प्रमो । योऽप्यमिहपञ्चनम् ।

देवोऽप्य विष्णुं तन्मूर्तिरत्र भूमिपुष्टिः स ॥११३॥

भूयः त्वेन पुष्टतां प्राह केचित् भूमिपुष्टं पति ।

10 योऽपि तैरपि नमिहपञ्चनमिहपञ्चनम् ॥ तत् ॥११४॥

वाक्याविर्भावपति भूमि भूमिपुष्टाम्पितम् ।

पुष्टताः भेदितस्तापत् विष्णुं प्राहुरभूत्तः ॥११५॥

नमिहपञ्चनमिहपञ्चनम् ।

पञ्चनम् विविधै रत्नामरपिर्विष्णुमामि ॥११६॥

15 तं दृष्ट्वा कलापीयः साक्षात् कर्तुं नमिहपञ्चनम् ।

इति नमिहपञ्चनम् मन्त्रोऽप्यमन्त्राय ॥११७॥

मन्त्राय स दृष्ट्वा कलापीयः साक्षात् कर्तुं नमिहपञ्चनम् ।

पञ्चनम् पुष्टताम् वर्य प्रसीर्ति स ॥११८॥

तत् पुष्टतामिह विष्णुं पूर्य त्वं मन्त्राय ॥

20 मन्त्राय पुष्टतामोऽप्यु त्वस्थायपञ्चनम् दत्तः ॥११९॥

पुष्टतामोऽप्यु त्वस्थायपञ्चनम् दत्तः ।

पञ्चनम् प्राहियेत् भूयः सविष्णुं मन्त्राय ॥१२०॥

कमेन मार्गमुद्धर्य पुष्टतामपि ग्राम्यतः ।

देवताविद्यात् विष्णुं धीयापुष्टतामप्यु ॥१२१॥

25 ज्ञानविद्यायाम् भूमि निरुपति वाक्ये ।

तद्विष्णुमामोऽप्यु मन्त्रायपञ्चनम् ॥१२२॥

- विम्बमस्याहिनाद्यस्याधुना भूमिगृहे स्थितम् ।
 तदासीय स्यात्पपात्र प्रासादे मूळनायकम् ॥११७॥
 आशङ्किः प्राह मे रोहे विद्यते न धनं धनम् ।
 दूरेच्छात्रजनकात् विम्बमासीयते यथा ॥११८॥
 5 यतः प्रोक्ष्य मा विन्तामचार्ये कुह कर्षण ।
 यानि द्वाष्ट्यभ्यर्च्यः परतो बाहमानि मोः ॥११९॥
 स्रजता प्रेमिताम्यासन् तानि पूर्णानि स्रज्यति ।
 समेप्यन्त्यराशरपि शीघ्रे माप्यन्त्यराश्व ॥१२०॥ [युष्मत्]
 यज्ञेयार्थेयतो हृद्यो आशङ्किः सीतया पुत्रः ।
 10 निःसन्नेहं कार्येस्तिष्ठिममन्यत स माचिनीम् ॥१२१॥
 सप्तविधो दिने सोऽप्य सप्तमिः पार्ष्णी व्यधात् ।
 न्ये नृसु गतः कोऽपि पञ्चमं वायति वनचित् ॥१२२॥
 पन्दिताम्नो तीर्थगाथे आशङ्किः स्वपुरे गतः ।
 कपर्दिपुत्रस्यान्तेरो निःसन्नेहमना व्रुतम् ॥१२३॥
 15 द्रुम्यकम्वयं दृष्ट्वा शुभकशास्त्राभिवीक्षणम् ।
 सन्निष्ठागमयत्तानां दास्यन्तिर्न्यमाद्ये ॥१२४॥
 नद्यन्त्यापि यानानि सम्पूर्णाणि महाययैः ।
 मय्यातम्यचिन्तितानि श्रेष्ठी हर्षमुपलभत ॥१२५॥
 वीर्यानेककक्षार्णं विजयताः शीघ्रकथाश्रिताः ।
 20 स्वकरो भर्षयन्ति स्म गतेऽर्धे द्यूतकारवत् ॥१२६॥
 सपन्थैरथ विक्रीतेर्बहुकांतीभरोऽभयत् ।
 मनोरथोऽपि पुण्यस्य सद्यः पञ्चति वैदिनाम् ॥१२७॥
 महाप्योपायनं श्रेष्ठी समादायाद्य वसने ।
 जगाम आशङ्किर्पक्षीपदिप्रभिलोतके ॥१२८॥
 25 तस्मिन् अद्य वनजातीयः सुरजाप्योऽस्ति नायकः ।
 आशङ्किर्विचिपैर्धैः प्राकृतैस्तमतापयत् ॥१२९॥

इति व्यवस्थावचसा तावदनु व्यवहारमयः ।

सद्यः कर्तव्यमिति स्म न वैद्यः पुर्वकापदाः ॥१११॥

मीनजस्वामिशुद्ध्या जुमकले गुमाद्ययः ।

विम्बमस्यापपन्नेष्टु प्रविष्टाप्य वयसिदिधि ॥११२॥

5 विम्बस्याप्यने हेमकसाधि वच सोम्ययत् ।

एव कसाप्यविष्टायो जायतिः श्रेष्ठिपुंगवः ॥११३॥

मय पृथुमोदन प्राचाशोपरि संस्थितौ ।

जायापती विरपतुर्नृत्वं कृष्णसमन्वितौ ॥११४॥

दूत्यन्तौ व्यतरा पूर्णवैरि(र)तः प्राप्ति(तौ) क्वचिद् ।

10 तौ तत्र वच न यातौ पाण्डवैर्(र) दि दुस्ययम् ॥११५॥

तदसी जायतिः श्रेष्ठौ चतुर्षोऽष्टादशरुः । वम्बस्य क्लोमः ।

प्रतिशोभ्नुवद्दो वस्ये पञ्चमोऽष्टादशरुः ॥११६॥

भीमज्जमीमन्वर्णः नृत्वं बोधितः पुङ्गवः पुङ्ग ।

धौ वीर्य्यापुनिधेः पुङ्गं वाहितः एव तत्तकः ॥११७॥

15 धुपुपत्रेभ्यस्तस्य वैदिकमयः तत्तुतः ।

जम्ब(जम्ब)जानो महामायस्तस्यपि तन्वोऽजनि ॥११८॥

तदम्बजो वीरव्यनामा इव एवापटः ।

विदं न वदितिविद्वपी तथा दानवार्णवः ॥११९॥

तत्तुनुवदपमायः उदयज्ञाकमास्तरः ।

20 विम्बे प्रकाशमावतः विलुप्तकरीपितिः ॥१२०॥

तस्य पुङ्गो जायन्तः एव दिवकरी सतम् ।

मयमस्तवीर्गमताः कपुपत्रमयोमयः ॥१२१॥

धीव्यनिहृदेण स्वधूमव्यवमव्यये ।

उदयवस्तम् इव म्यागितः सत्त्वसंपुतः ॥१२२॥

25 स पचासिदित्तौ व्यापारे प्राप्य तृप्तेः ।

तथा पार्श्वकरो ज्ञेये पचाऽऽसीद् मानवधियाः ॥१२३॥

व्याहृत्य व्यस्तय विम्बमुत्तारयति तावतीम् ।

एवमापास्तस्तस्तस्य पश्मासा व्यतिचक्रमुः ॥१४३॥

विरि(प)ण्यो ज्ञापयिर्यस्य विम्बयामास चेतसि ।

सोऽयि प्रत्यस्ततामागानुपादिशदिति स्फुटम् ॥१४४॥

5 त्वं च त्रिषा य ते भेष्टिन् ! पञ्चतः शक्यस्य हि ।

पञ्चपाश्चर्योः पञ्चान् भवेत् प्राक्पञ्चुषाम् ॥१४५॥

द्वितीयपरिपक्षे भेष्टी सप्रियञ्चकार्षीः ।

पञ्चादनुपापण्मोपञ्चत् सहसा धिय (ः) ॥१४६॥

गुणेन विम्बमापेष्टिरेरुपरि उत्सृज्यात् ।

10 सत्त्वं हि कारणं सिद्धेः सर्वं सत्येन जीयते ॥१४७॥

भीषिक्रममुपादृष्टोच्चर यर्यदाते गते ।

जग्यहिः स्वापयामास तद्विम्बं सूक्ष्मपक्वम् ॥१४८॥

अप्यपिता निजस्यात्मापदा केव्यमयो विमः ।

तद्वि(प्य)ण्यो महापादि कोपावशाच्चदाऽप्यजम् ॥१४९॥

15 प्रसपता निगद्यन् सकृच्छं तन भूतकम् ।

तथा चक्रम्ये च यथा विषाम्भूमिमाचक्रः ॥१५०॥

मृष्यप्रपदाः सूक्ष्मायाः अपरेऽप्यस्त्रिंशो जनाः ।

मूनी निपतितः सद्यो वार्त्तिदत्यन्तवि(ण्ण्यति)स्म च ॥१५१॥

विम्बसंसोममाषीस्य ज्ञापयिष्यादुक्तादयः ।

20 केव्यविम्बाप्रतः स्थित्या नवीदे तं व्यविषयत् ॥१५२॥

स्वामिन् ! ममापराधोऽयं सुम्यतां कारय्यत्कृतः ।

प्रसीद् मययन् ! मर्त्यं कुर्यां कुर्व हपनिधे ! ॥१५३॥

महादेशपरपशान् पयकम् कमकारिण्य ।

उत्तीपय नयनतान् सर्वसत्पदितोऽस्ति यत् ॥१५४॥

25 तथा न प्रथमे नाथ ! स्नानपूजारिष्याः क्रियाः ।

अहः करिष्यति सदा मूलमस्याह्नस्ततः ॥१५५॥

कमेव जैवसिद्धस्य सौम्येनातिविसर्पता ।

यन्विसौम्यं चांविधीकं यन्मुमैच्छद्विशोभितम् ॥१८७॥

स्वं सौम्यं नश्यदुद्धीस्य धीरकमन्त्रिपुंगवः ।

संभर्मितोऽभिरिषाताप पुण्याय स्वयमुत्थितः ॥१८८॥

5 जैवसिद्धपुरः स्थित्वा मन्त्री स ग्राह सध्वसी ।

ज्यो समपमीक्ष्येवं हि वा यत्नं करे कुब ॥१८९॥

यतोऽयं प्रीक्षित्यचक्षुर्गो(ति), इत्येता समप्राप्तः ।

तत्पूर्वं धरत्वं पाहि मत्स्थानमिधरण्याच्छयोः ॥१९०॥

सोऽप्यग्राह सध्वसं ग्राहं बभिवामस्ति नः सदा ।

10 तत्रमत्स्य मुखां इत्थे कृष्यत्वं मुञ्च मा मुञ्च ॥१९१॥

यथा स्तुभ्यचक्षा मस्या न तथा मरिचाम्पयि ।

यथा स्वयमिहा वात्या न तथा सुमन्तोऽपि हि ॥१९२॥

नयस्त्य ततो पाहि मूर्च्छिष्यसपक्षि ।

न हिपद्यमुपरि मन्त्र्यस्यं यद्वि नृपम् ॥१९३॥

15 सेनाधीर्विहितोऽस्मीति स्वामिना कुब मा ममम् ।

सिद्धयेपप्यधातो आ सिद्धयत्नं करोति किम् ॥१९४॥

मन्त्र्युचे यैरुवं शक्या व्याधीस्यात् न बहुच्छिभि ।

यत्तोऽद्यकुर्यं स्वार्थं मन्त्रे व्यक्तं करोम्यहं ॥१९५॥

तदीपीमूय बभिवः पक्ष्येस्तोऽप्यतः करी ।

20 मुञ्चयिष्ये तव मुञ्चं तरवारितुषास्थितम् ॥१९६॥

तदाकर्म्योऽसत्कौण्डोपावधितकौचनः ।

अभ्यपान्छस्रहो जैवसिद्धोऽमुमन्त्रिकम् ॥१९७॥

मन्त्र्यप्यभिमुखं तव प्रोद्गु(द्गु)ताधिरण्यात् ।

तन्महं चाभिगच्छतं विच्छेद विदुरेत्तप ॥१९८॥

25 तथा। यद्गच्छति मुञ्चं रमस्तात् कुर्वतीरय ।

उक्तं कण्ठ्यामसिध मन्त्री तं निहत्य द्विधा करोत् ॥१९९॥

तदुत्तरितविम्बोऽसी भूपो मुनकि कवचम् ।

राज्यसौख्यं सुखैर्नैव मन्त्री राज्यधुरं दधौ ॥११९॥

कदापि श्रीविद्यमन्त्रवर्ती स्वप्रतिपत्तिनाम् ।

जैवसिद्धं सुपाशासु जेतुं मेभिषमाग्निम् ॥१२०॥

5 मन्त्र्यनुदयनो राजा याचामाशाय मारुतः ।

बबन्त बभूवभ्यश्चुपयातैर्वसुधरासु ॥१२१॥

चतुरम्बुजैश्चाभिरणुभिस्तदपि विधिः ।

विरम्भं तत्रसाध्याप पञ्चमामपुरं रपात् ॥१२२॥

सर्वेषु स्वयत्नं सर्वं सुरपापपयर्जना (१) ।

10 स्वयं स्वस्वपरीशरः श्रीशत्रुघ्नपतिरि ययौ ॥१२३॥

प्रकम्पाय तीक्ष्णार्थं स्तपयित्वा किमुग्रधीः ।

अपुत्रजद् बटं दुर्णयसनामरपरि ॥१२४॥

पापशरात्रिहं पाप्मी कृन्वाभ्युपान् स्वामिर्ब पुरः ।

मन्त्री कन्धपसङ्गीयमान्मैतनुषादृताः ॥१२५॥

15 तापश्चतुर्दीपयति ज्वलन्ती त्रिपदाभ्येतः ।

पुष्टिपागाद् भित्तिमन्त्रं ब्रह्मोदयनोऽपि तत् ॥१२६॥

चिन्तयामास मन्त्रिस्तं यदाऽस्मिन् काष्ठनिर्मितं ।

त्रिनौकसि सप्तमस्तिस्तथा दधः प्रमापयत् ॥१२७॥

नदई मूढनाम्न्येतद् दधकदमादमसि स्थिरम् ।

20 कापयित्वा ततो भास्य द्वितीये योजनं विधे ॥१२८॥

चर्का-तेज-ब्रह्म सार्वे मिमितवस्तुमिद्रिमि ।

तथा स्थानं करिष्यामि यदा पूर्णं भरिष्यामि ॥१२९॥

प्रतिष्ठापयति पश्चात् त्रिणमार्गं विररय ।

समुत्तीयापनिमुनी (१) मन्त्री यद्वे प्रयाणकम् ॥१३०॥

25 यथा विधा मित्रितयाः सौम्यपोरुधयारवि ।

महारजः प्रपूतं यद्वात्मानं यथाशरि ॥१३१॥

कमेव जैत्रसिद्धस्य सौम्येणातिविसफता ।

मविधेभ्यं चन्द्रिणीकं गन्तुमच्छादितोदिष्टम् ॥१८४॥

स्वं सौम्यं नन्दकुटीस्य धीरफमन्त्रिपुमयः ।

संपर्मितोऽरिषाताप पुण्याय स्वयमुत्थितः ॥१८५॥

५ जैत्रसिद्धपुरं स्थित्वा मन्त्री स माह सखसी ।

अहो स्मरामीष्टं किं वा शरणं करं कुरु ॥१८६॥

बनोऽहं भीक्षित्यथकनवीतिं हस्ती समगतः ।

तत्पूर्वं शरणं पादौ मत्स्वामिचरणोच्छ्रयाः ॥१८७॥

सोऽप्याह सखसं कातं वणिज्जामस्ति वा सदा ।

१० तद्वत्स्व तुभ्यं हस्ते कृपायं मुञ्च मां मुहः ॥१८८॥

पथा स्तुभ्यन्ता मत्स्या न तथा मरिचिष्यसि ।

पथा स्वचक्रिता घाता न तथा सुपटोऽपि हि ॥१८९॥

अपस्तुभ्यं ततो पादौ मत्स्वामिचरणद्वयम् ।

न किपयामुपरि मच्छन्मं वहति कुपम् ॥१९०॥

१५ संनानीरिषितीम्भयति स्वामिना कुह मां मरम् ।

सिंहनपम्पघारी भ्यं सिंहनाहं कृपाति किम् ॥१९१॥

मत्पूजे पीकं शम्भ्या ध्यक्षीस्यम् न वृद्धिमिः ।

मत्पेटहृदयं स्वयं मरम् व्यक्तं कपोपकं ॥१९२॥

तन्वीरोभूय वणिजः पश्येस्तीक्ष्णतः करी ।

२० शुद्धिर्गहं तव मुञ्चं तत्पारितुज्जस्वितम् ॥१९३॥

तदाकम्पौद्धसत्त्वोपादीपावधितलोचनम् ।

मम्पचाण्डुसङ्गतो जैत्रसिद्धोऽनुमन्त्रिभम् ॥१९४॥

मम्पप्वभिमुखं तस्य मोक्षुः(क्षु)ताक्षिरचापत ।

तद्गङ्गा चामिगच्छन्तं विष्टम् विपुलेनतः ॥१९५॥

२५ तवाः कङ्कालङ्गि युवं रमसात् कुप्यतेत्य ।

तव कम्पाभिसिन्ध मन्त्री तं निहत्य द्विपाकरीम् ॥१९६॥

श्रितं श्रितमिति प्राथम्यमिति यस्मिन्नामिति ।

भगवदुच्यते शत्रुतेन्यमाशु पञ्चादितः ॥१९५॥

मन्त्र्यपुत्रयोः वैरितरपारिष्कारतः ।

निम्नराज्यः पञ्चातोप्योः कस्य कस्यस्यसं निम्नम् । ॥१९६॥

५ एवं संशोध्य सर्वेऽपि मन्त्रिणः सुमया मया ।

तुरङ्गमयितं मन्त्रिणं परितोऽमिहम् ॥१९७॥

तं निम्नराज्यं कस्य कस्यसं वीर्यं मन्त्रिणम् ।

मन्त्रिणः प्रेषित मन्त्र ! केयं कातरता तव ॥१९८॥

यः स्वमिच्छये सन्मामे प्राण्यस्यमिति सेवका ।

१८ स सर्वमश्नते मित्वा स्वर्गं वाति सुखादरे ॥१९९॥

तत् त्वं स्वस्वामिनाः कार्यं विद्याप रण्मूर्धनि ।

इत्यस्यमे किं कुर्वे विद्याप व्यथयाऽरितः ॥२००॥

तव प्राण्यसीत्वासीत्वाऽपि करिष्यत ।

वीर्यं मन्त्रिण्यति भवाम् सगित्येव विपीद मा ॥२०१॥

१५ मन्त्र्युचं निम्नम मृत्योः को विद्याप विपश्चितम् ।

विद्यापता मम स्वामिच्छये सुत्युमुपपुनः ॥२०२॥

प्राण्यस्यमपि न तथा व्यथते मां मन्त्राणि ।

यथा पुनश्चित्तस्य सुमन्त्रं वापतेऽपुनः ॥२०३॥

किं शम्भमिति तैः पूर मन्त्री पाद यथा मया ।

२० भीशुत्रपतीर्येऽप्रासादोऽस्ति चित्तमिति ॥२०४॥

मन्त्रार्थोऽयं चित्तस्था योऽमृष्यति मृतऽप्य सः ।

तर्थाव विद्याप याता प्राण्यमेतदिदं मम ॥२०५॥

मन्त्रिणः प्राक्षिरे मन्त्रिणस्मिन्मये विपीद मा ।

वापमदस्तव पुनार्ऽस्ति प्राण्यस्यमप्यमोषने ॥२०६॥

२५ पुनः विमुक्तं वत्त इति नीतिगतं वत्तः ।

ततश्चापि विद्याप वत्तं कापयिष्यति वापमदः ॥२०७॥

बालमर्हं प्रविष्ट्यामस्ताप पुनं तथा कथम् ।
पूर्वाभिरिष्यति यथा शीघ्रं तप मन्त्रोरधम् ॥२०८॥
तैरिष्युके स मन्त्रीः प्रमत्तापूर्वमात्मनः ।

यद्यप्यहं ज्ञेयं कृतार्थं इयता ननु ॥२०९॥

5 मन्त्री प्रोच्यते मे नृनानाम् स्वस्य तदीयतः ।

न विद्यमानः प्रतीक्ष्यते यमं यथाशुनीयधम् ॥२१०॥

तद्यो ! निरोद्धाहं कथिन् यतिममय तद् दुःखम् ।

मार्गमेव यथा तस्मात् पापहीनिकथमन्यम् ॥२११॥

तैस्तदा कथं कामपि शोफकं तपोयथा ।

10 मन्त्रीतो मुनिवतो कथः कथितः यतश्चेपमन् ॥२१२॥

मन्त्री तु ते सम्यक्तापुं मन्त्राणां मान्यमभिधत्तः ।

प्रथम्य तत्पुण्यमन्त्राणां परमं तादात्म्यं स्वयम् ॥२१३॥

समाधिना शुभमन्त्राणां परमं विद्यमानमस्त्वती ।

स्वयमेवोच्यते मन्त्राणां स्वयमेव कार्यमन्यथा ॥२१४॥

15 कथंऽपि ते साधुभिः विष्णुमभिर्मिथ्यात्मनः ।

न शुभोऽपि पुण्यं स प्रव्यानामोक्तोऽपि हि ॥२१५॥

कथंऽपि स्वगुरोः सार्धं गत्वा दीप्तानुपमदे ।

विधिकत् पापयामास स ज्ञातं विद्वन्नाथमा ॥२१६॥

विषयं वैद्वत्संस्कारं मन्त्रिणोऽपि हि मन्त्रिणः ।

20 न्यवेद्यान् रोहसंस्तं सुराणाम् नृपतया ॥२१७॥

नय सत्संन्यास सार्धं मन्त्रिणा पत्तमे पुनः ।

यत्नपुनर्पुनोऽर्थसिद्धिस्तर्हस्वमार्पयत् ॥२१८॥

सूतेऽप्युपपन्नमूलोऽपि तमुपेतमुपपन्नम् ।

सम्यग् नाड्योऽप्यमन्त्रिणुः सत्सामुपिहीनता ॥२१९॥

5 नृपोऽपि पापं सार्धं प्रसादीत्यप पापमहे ।

रात्रिपुनराप्युपुं गुणं मुदितपुनर्नाम् ॥२२०॥

- चितं वित्तमिति याच्येयमिति वाच्यमिति ।
 अथवाच्यमिति वाच्येयमिति वाच्यमिति ॥१९५॥
 अथवाच्यमिति वाच्येयमिति वाच्यमिति ।
 निम्नोक्तः पणतोष्या कस्य काकस्यसं निम्नम् ॥१९६॥
 5 रत्नं संश्लेष्य संश्लेष्ये मन्त्रिणाः सुमन्त्रा मन्त्र ।
 सुमन्त्राविति मन्त्रिणां परितो-मिच्छत् ॥१९७॥
 ते निम्नोक्तं कथं कथं वीर्य मन्त्रिणम् ।
 मन्त्रिणाः मन्त्रिरे मन्त्र । कथं काकस्य तव ॥१९८॥
 या स्वात्मिकस्य सङ्गमात्ते मायास्यमिति सेवकाः ।
 10 स सुपुत्राविति मित्वा स्वर्गो वाति सुपुत्राविति ॥१९९॥
 तत् त्वं स्वस्वामिका कार्यं विधातुं रणमुत्तमि ।
 इत्यस्येति किं कुर्वन् विनासं व्यथयामिति ॥२००॥
 तव पातयतीत्यादिवाच्यमिति वाच्यमिति ।
 वाच्यं मन्त्रिण्यति मन्त्रात् सुमन्त्रेण विधीत् मा ॥२०१॥
 15 मन्त्रुषे निम्नोक्तं सुपुत्रो वा विधातुं विधायितम् ।
 विधायिता मम स्वात्मिकस्य सुपुत्रमुत्तमम् ॥२०२॥
 वाच्यमपि न तथा व्यथते मा मन्त्रायि ।
 वाच्यं पुत्रविधायित्वं सुपुत्रात् वाच्यतेऽनुना ॥२०३॥
 किं वाच्यमिति वाच्यं पुत्रं मन्त्रायि पादं मन्त्रायि ।
 0 भीषणुवतीर्येयमात्तावाच्यमिति विधीर्षितः ॥२०४॥
 मन्त्रायिवाच्यं विधायिता योऽनुत्तमम् सुपुत्रम् ।
 तवच्यं विधायिता वाच्यमेतदिति मम ॥२०५॥
 मन्त्रिणाः मन्त्रिरे मन्त्रिणसिमन्त्रायि विधीत् मा ।
 वाच्यमन्त्रायि पुत्राविति वाच्यमन्त्रायिवाच्ये ॥२०६॥
 25 पुत्रः पुत्राय विधीत् इति नीतिगर्तं वाच्यः ।
 तवच्यमन्त्रायि वाच्यं वाच्यमन्त्रायि वाच्यम् ॥२०७॥

मन्त्रिमन्त्रितमाहर्ष्यं स्रक्पर्षीर्ह्यं समास्रक् ।

पुनःपुनः स्वपुनःपुनः प्रीतिरं वचनं मिथः ॥२३४॥

अथो मन्त्रीभ्यो वस्योऽभिष्टा मतिरौच्छी ।

यतः पुन्यवर्धं पुन्यमतिः स्मार्दीर्धर्षिणी ॥२३५॥

5 ततो मन्त्री सूत्रचारं समाश्रयति स्म तम् ।

सोऽपि स्रक्पुनःपुनः प्रीतिमेष समापयी ॥२३६॥

मन्त्रिणाऽप्यप्यसौ सूत्रचारः विमिह कारयत् ।

अथ निप्यजमाचो यत् प्रासादोऽयं द्विषाम्पुनः ॥२३७॥

साम्पुनः परितो पर्यपुनःपुनः सुप्र/मिहपुनः ।

10 प्रासादः प्रविष्टासुप्रकाशेवि(१)दीप्तिरुत्तम् ॥२३८॥

अथ मन्त्रियुतस्त्विह प्रासादो मन्त्रा कृता ।

इत्युक्ते मन्त्रिणा सूत्रचारः प्राह विनामिति ॥२३९॥

देव । केन्द्रमिहपुनः प्रासादो न विधीयते ।

तदा कारयितुं (तु) कदा ज्ञप्त्य स्वस्वसन्ततिः ॥२४०॥

15 अथ स्वस्वसन्ततिः प्राह मन्त्री हि सन्ततिः छिप्यम् ।

जीवं नयति पुन्यं तु स्वर्गमोक्षी इत्येति मोः ॥२४१॥

तद् गत्वा मूकता मूषः प्रासादं विधितं छिप्यम् ।

विधेहि छिप्यमिह कीर्तिसन्ततिर्मे पञ्चपदा ॥२४२॥

सूत्रचारोऽपि छिप्यस्यमेषं स्रक्पुनःपुनः गिरि ।

20 प्रासादः स्वस्वमिहोक्तं सम्पूर्णं विमिहं व्यपन्य ॥२४३॥

प्रासादोऽयं सुमिण्ये वाचमः प्रोक्तः मिथः ।

स्वस्वामिनमपुत्राज्यं वाचमं विमहाचके ॥२४४॥

अथवा वाचाधिताराधनमप्यपराहृतिः ।

विमहाचकविमिहः सूत्रियुक्तसंयममन्त्रितः ॥२४५॥ [पुन्यम्]

25 तदाचारितस्रक्पुनःपुनः समाश्रयत्यम् ।

प्रासादोऽयं वाचमिहं च पञ्चपदा ॥२४६॥

- मन्त्री मुद्रां नृपमुपैर्ष्या सिद्धिर्करी जने ।
 सममूर् पोषकालं (१) पुष्पनिग्रहकार्येपि ॥२२१॥
 वाग्मदस्त्राभ्यां तेऽपि मन्त्रिणः प्रपन्ताः पुरः ।
 सर्वे विद्वत्पद्मास्तुस्तथातोष्यनोदितम् ॥२२२॥
- 5 वाग्मदोऽपि तदेकांशु गृहीत्वाऽभिग्रहद्वयम् ।
 स मैत्रीत् सत्त्वचारण् विमलाक्षी नियोगिनः ॥२२३॥
 शुभे मुद्रां प्रसात्प्राप्त्यो विद्वेषेऽप्य सैः ।
 कस्तूरैव सम्पूजः कस्तूरान्तोऽप्यत्रायत् ॥२२४॥
 कस्तूरे चन्द्रिते तस्मिन् कर्मस्वाधिक्ययोगिनि ।
 10 सविद्विर्नरः प्रैरि तद्व्यापयिष्वाहृत ॥२२५॥
 मुद्रामुन्मोष्य तं केयं मन्त्री वाचयति स्म सः ।
 ततोऽप्यस्य सम्पूर्णं प्रसादं मुमुक्षुतपः ॥२२६॥
 तस्मै केवाशास्त्राय वाग्मदो मन्त्रिणापकः ।
 वाग्मदोऽप्यपुष्पकां विष्टं इममपी वही ॥२२७॥
- 15 तदूर्ध्वविष्टां दीर्घव्योमधूमण्डलाभारः ।
 वृत्तप्राक्कुक्षे वापत् मावर्तत मर्दस्तथाः ॥२२८॥
 तावत्प्रा केवदरः शत्रुद्वयगिरेर्नरः ।
 मायवी केवमात्राय मन्त्री स्वयमवाचयत् ॥२२९॥
 तत्रास्ते विप्रितमेतन् प्रसादो वापताञ्जलिः ।
- 20 सम्पूर्णस्तापता मन्त्रिनः । प्राष्टुऽप्युत्ताऽपि हि ॥२३॥
 तदाकर्ष्य विगुप्तिताम्बो मन्त्रीभारोऽभवत् ।
 सक्तोऽपि सभाषाक्षो विपक्षो मन्त्रिणं जगाम ॥२३१॥
 मन्त्रिनः ! विराट्पुत्र इयः किं विगुणस्तथः ।
 स प्राह यविर्द्वै जग मपि जीवति तत्र सः ॥२३२॥
- 25 विद्या भविष्यत्पदं प्राप्ताहो मन्त्रिनारय ।
 तदा का कारविष्णु तं जायतु वारविनाम्बहम् ॥२३३॥

नवादिश यथा तीर्थस्थाङ्गारं कारयाम्यहम् ।

मञ्जनात् यद्व्या[१] पा[२]पि तं नवीना विधिर्य ॥२८॥

धीयन्मन्त्राणां-पि प्रीतिमान् ममपथि ।

इत्यथ पाप तुष्टो-स्मि विदेहि स्वमप्येवितम् ॥२८॥

5 तुष्टो-सि यन्नि तास्वामिन् । स्फुरन्मालं ममपथ ।

निष्कृष्टं यथा मं स्वान् कापमिवाह स भव ॥२८॥

म गृहपरराजीरा बहिरमाभिर्ष तना ।

नादिरात्मसिद्धं साधाः स्फुरन्मालस्य सार्धं ॥२८॥

विहापनस्तस्य साधुः प्रथम्येऽभ्यविज्ञा प्रिय ।

1 मम प्रथम स मादृशं तत्र कार्यं मुहं तथा । २९ ॥

इयनायतन गन्ध्या बहिरामो मुपाह्वया ।

माध्या[३] शीघ्रं स्फुरन्मालं स्फुरन्मालमवेकम् ॥२९॥

विदेन्निन स्फुरन्मालं स्वमादृश सार्ध ।

बहिराम माधुपुङ्गवः व्यावसायमुपापयी ॥२९॥

बानाऽपि स्वर्द्ध कथं स्फुरन्मालं तुष्टेवितम् ।

बाधफिवा स्वयमेव बहिरामं पुनर्जातो ॥२९॥

नमरीम् शिरस्त्राणसद्विर्ता स्वचर्चिर्कितम् ।

मविमानिचर्मपुङ्गवः शीघ्रं कायान् समाम्भ ॥२९॥

मा-पि बाधान् समानायाहपञ्चाकृष्ट बही ।

नामा वि ममगायान् ताम्बूकपुरस्सरम् ॥२९॥

उप माधुपुङ्गवः व्यावः स्फुरन्मालं वितीथ तत्र ।

उत्तम निम्न स्वीये सार्धाः साधव वाभिजान् ॥२९॥

गनिन्वा पादपा माधुम्नमपीकं मुक्ता सह ।

शीघ्रं परिक्रान्ति मम शिरस्त्राणं च मादृश ॥२९॥

५ मय्यर्द्धं शीघ्रं स्फुरन्मालं मममाधुः प्रथम्य च ।

तन्नि विज्ञपयामास म बाधवपुर्धर्षिणा ॥२९॥

महातीर्थेऽत्र प्रासादसमुदात्तस्यैव सः ।

मन्त्रीणां स्वपूर्वज्ञानमुद्धारं विषये किञ्च ॥२४७॥

उद्धारं व्यपितास्तिस्रः क्षोत्र्यी सप्तमयोमिताः ।

वामदेवोद्गदालन्यवशोऽसितचेतसा ॥२४८॥

5 एवं विषाद प्रासादसमुदात्तमहात्सवम् ।

वामदेवो धर्मद्वयाणि राजद्वयाणि चानुरोत् ॥२४९॥

पञ्चमोऽत्र महातीर्थे समुदात्तरोऽग्रनि ।

तीर्थोद्धारक्याः पञ्च न एते विधुता क्षितौ ॥२५०॥

तत्रो । शत्रुद्वयगिरी विद्यमाने न किञ्चन ।

10 भास्ते चित्तं तीर्थस्योद्धारिण्य तु विद्वान्मते ॥२५१॥

एवं गुरुवितं भुक्त्वा प्राञ्जलिर्वैद्योऽप्यवत् ।

भयं विदिमंहातीर्थमिहानीं विदितं मया ॥२५२॥

तद्वै काट्यिष्यामि प्रभो । तीर्थसमुद्धारिणम् ।

यदा समप्रसामयी साम्यं कर्तते मम ॥२५३॥

15 मुद्रावर्धं धनवर्धं पुत्राणांमपि मे पदम् ।

सुदृढं नृपवर्धं दाम्पत्यविस्वपात्तमा ॥२५४॥

सप्तमेव सर्वशक्ती त्वग्रसाम्पदं परि ।

मयेऽसहायं तद्वै कारयामि समुद्धारिणम् ॥२५५॥

भीतिदसुरयोऽप्याहुर्धर्मकर्मसु सर्वदा ।

20 गुरुसत्तः प्रयत्नः कर्तुं साहाय्यमग्राहम् ॥२५६॥

तत्तीर्थस्य समुद्धारं शीघ्रं वृणु । कारय ।

विभ्रमसिद्धं परिहृय धर्मस्य त्वरिता गतिः ॥२५७॥

गुरुसत्तमासाधय वैसङ्गः साधुसत्तमः ।

एते गत्वा समरस्य सुनायक्यप्रियेऽसितव ॥२५८॥

25 साऽपि भृतिपुराभ्यां तर्पणपूजिष्य पितृभ्यम् ।

निर्वाप कर्त्तव्यं सद्यः प्रीतिनिर्वापितोऽग्रनि स्मरः ॥२५९॥

तद्विद्य यथा तीक्ष्णस्याकारं कारयाम्यहम् ।

मज्जनात् पटना[१] बाऽपि त्वं नवीना विधिर्मव ॥८५॥

धीमानवप्यभाऽपि प्रीतिमान् समरापरि ।

उवाच पञ्च तुष्टो-स्मि विवेदि स्वमनीषितम् ॥८६॥

5 तुष्टोऽसि यदि तत्स्यामिन् ! स्फुरन्मानं समर्पय ।

निष्कृष्टं यथा मे स्यान् कायमिच्छाह स भूरा ॥८७॥

स पूर्वैरवराध्यैषा बहिरामाभिर्धं ततः ।

बाहिष्कृत्यैव साधाः स्फुरन्मानस्य साधय ॥८८॥

विधीयन्तस्तस्य सधुः प्रथम्योऽभ्यधिकः द्वि- ।

1 ततः प्रथमं स मनेषी तत्र कार्यं मुदं रधी ॥८९॥

वेषतायतने गत्वा बहिरामो मुपसङ्गता ।

साधो[ः] धीर्धं स्फुरन्मानं स्फुरन्मानमकेतयन् ॥९०॥

विश्लेषितं स्फुरन्मानं स्वमात्राय सादर ।

बहिरामः साधुयुक्तः यान्प्रार्थयमुपायधी ॥९१॥

15 यान्ऽपि स्वर्द्धरं कृत्वा स्फुरन्मानं तुमेक्षितम् ।

बाधयित्वा स्वयमेव बहिरामं पुनर्द्धरी ॥९२॥

तत्तदीयं शिरस्त्रायसद्विठां स्वयमिर्मितम् ।

मधिर्मात्रिकर्म्मयुक्तां धीर्धं काशान् समान्य ॥९३॥

सधपि कोशान् समारम्भाकपचालकरं वचो ।

2) तान्ऽपि समरायायान् ताम्बूकपुरस्सरम् ॥९४॥

स्वयं साधुकरं कामः स्फुरन्मानं वितीय तत्र ।

उवाच निर्मयः स्वीयं साधो ! साधय याम्छितम् ॥९५॥

पठित्वा पश्योः साधुस्तत्तदीयं मुदा सह ।

धीर्धं परिव्रजति यम शिरस्त्रायं च मत्सरा ॥९६॥

5 मय्य हीने स्फुरन्मानं समरायायुः प्रथम्य च ।

इति विद्वत्पामास स वासगशुद्धिवा ॥९७॥

- स्वामिस्तत्र स्फुरन्मानं पार्श्वपञ्चालने सति ।
मये न पुष्टकाङ्क्षेऽपि विमुञ्चोऽपि मम कथञ्चित् ॥२९९॥
- तत्रस्तादृशद्वयं संयाप्य निवृत्तस्थितिम् ।
कर्मपाताचारपारं प्रयास्यामि कश्चित्वाहम् ॥३००॥
- 5 तत्रपश्चाद्विषममप्यथाहैः श्रवणमिवापरम् ।
धीमानमप्यन्तलोभ्य साधयं तं वितीर्णवान् ॥३०१॥
- कामद्वया ददिरामः साधुमन्त्रेभ्योऽप्यरोपयत् ।
तस्याप्यस्यन्तरोप स्वयमेव सहायकम् ॥३०२॥
- यानिरीर्षाघमनैः स पञ्चद्विपन्निभिः पुरा ।
10 ददिरामपुष्टः साधुः साक्षादपि निवस्यति ॥३०३॥
- पञ्चमस्यै पञ्चदत्तैः पौरुषैश्च सर्वतः ।
सूक्ष्माणां पूज्यमाणां नारीमिदमन्वनामसौ ॥३०४॥
- अभ्युदयः संयमुष्यै पुरुषैः साक्षात्कामलसैः ।
प्रविशेद्य निजात्पार्श्वं स्वस्यस्त्रीरुत्तमकुम्भा ॥३०५॥
- 15 [विमिश्रितेभ्यः]
अधिकं भीषदिरामं स्वबन्धवमिवात्मनम् ।
विषिष्याम्यन माधुसूतंगयित्वा वि(ध्य)सर्जयत् ॥३०६॥
- अथ भीषिदस्त्रीष्वं पश्यन् विवर्तिषुः ।
साधुः सपौरुषाङ्गाऽपि पौषधमात्रमायमात् ॥३०७॥
- 20 अथ प्रमुपारा कत्वा कण्ठमभ्यासीतीर्णवान् । रमरा ।
तीर्थोद्धारस्तुत्तमान्प्रतिमाकम्पन् शुभः पुष्टः ॥३०८॥
- गुरुरप्याह आगतिं तत्र याम्यमयस्तुष्टम् ।
इष्टमप्यपि बार्ताभ्यो पञ्चालुमतिं वरी ॥३०९॥
- तीर्थोद्धारिणा साधा । शीघ्रं कुर्वन् समुपमम् ।
25 धर्मकामानुमानेन निदिरस्यविदमिवा ॥३१०॥
- अथ ध्वजिह्वससाधुः भीषस्तुष्टमभिष्य ।

मममात्रैकपक्षही पूर्णमवापिताऽस्ति पर ॥१११॥

तेनैव सा भूमिपूढ निम्नस्ताऽद्यापि विद्यतः ।

मममात्रैकपक्षही पूर्णमवापिताऽस्ति पर ॥११२॥

सूर्योदये सम्राट्कार्ये वेणुर्ध्वं पुष्पपेशकम् ।

5 आदिद्यधिति तस्यामे सपुत्रस्यपि सारम् ॥११३॥

येन पुत्र समानीता मममात्रपक्षही कदा ।

मममात्र विद्यते सा तु संयोगेऽपि निवेदिता ॥११४॥

चतुर्विधस्य संघस्य पृथीत्यान्तुर्ध्वं ततः ।

यस्या अप्येते विम्बं तीर्थेऽस्मिन्मूल्यापकम् ॥११५॥

10 सर्वेषु धर्मद्वार्याणि संघर्षानिमित्तः सदा ।

सपक्षानि मममात्र विद्येतास्तु तस्मिन्नेते ॥११६॥

इति निधाम्य गिर्यं स्वगुरुविरतां

सप्तमोऽपि सपक्षं वेद्यता ।

मममात्रपटिपोषविमर्शनी-

15

तुल्यताः सुमना निःस्पन्दितम् ॥११७॥

इति श्रीशुद्धपञ्चासक्यवर्णनं नाम द्वाविंशः प्रश्नः ।

स्वामिस्तव स्फुरन्माने पार्श्वपञ्चानने सति ।
 यदे न दुष्टलोकेऽपि विमुष्योऽपि मम कथञ्चित् ॥१९९॥
 त्वय्यसत्त्वयश्च संशय्य निधुतस्थितिम् ।
 कार्यपापकारणं प्रयास्यामि हृदिस्वहम् ॥२००॥

- 5 अल्पवर्णिमालाम्बाञ्च-अवसमिवापरम् ।
 धीमन्मन्त्रपद्योऽथ साधये तं वितीर्णवान् ॥२०१॥
 धाम्नकया वदिरामः साधुमन्त्रेऽप्यरोपयत् ।
 तस्यावास्तव्येऽप्य स्वयमेव सहायकम् ॥२०२॥
 यदिदेवायमानैः स पश्यतिवन्निभिः पुरः ।
 10 वदिरामस्तुतः साधुः साधुमन्त्रिब विवस्यतिः ॥२०३॥
 पश्यत्येव यस्यादेः पौष्पलैश्च सूर्यतः ।
 सुवन्मः पूज्यमाण्य मयैमिच्छन्मन्त्रैः ॥२०४॥
 मन्त्रुतः संप्नुयै पुन्यैः साधु(रु)मानसैः ।
 प्रविशति निश्चासं स्वस्वर्गाहृतमङ्गलः ॥२०५॥

15 [विभिर्विपुलम्]

- मन्त्रैः श्रीवदिरामे स्वराज्यवन्निवातम् ।
 विविधायन-साधुस्तापयित्वा वि(ष्णु)सर्जयत् ॥२०६॥
 मय भीतिरुत्तरीयं पश्य विवन्निपुः ।
 साधुः सचोरकाञ्चपि वीर्यामात्मानमत् ॥२०७॥
 2) मय प्रमुपाया नया ह्यप्या(म्भा)लीर्षचनः स्मरः ।
 तीर्णोद्धारस्तु-रमान्प्रतिमाच्यन् गुराः पुरः ॥२०८॥
 गुरुरप्याह मन्त्रिं तव माण्यममङ्गुलम् ।
 इत्यप्यपि चार्ज्यमन्त्री यद्वानुमतिं वरी ॥२०९॥
 तीर्णोऽप्यपि साधो ! दीर्घं कुरु समुपमम् ।
 15 धर्मकामानुषास्य मिथिरुच्यपिष्टमिवता ॥२१०॥
 मय प्यद्विद्वत्साधुः भीषस्तुपाहमन्त्रिणः ।

साधो समर ! विस्तीर्णममद्यकोपतापिते ।
 सुपातशान्तवद् विन्धे मयातेन विपज्जते ॥१२॥
 कश्चिद्वानवस्येन विन्धस्तत्त्वमपि ।

गताप्यप्यममदाकृता संजीवयतुमिच्छति ॥१३॥
 5 साधो ! पुष्पवतां पुष्पो देशकः परीषते ।

कश्चिद्वानवस्येन पश्य त्वं तीर्थोद्यापिच्छं सुतः ॥१४॥

एवमूवाऽपरमिषं मममप्यकच्छी पुत्र ।

मन्त्रिष्यस्ति समाधीता ममूतप्रविश्वमप्यत् ॥१५॥

तदस्याः समयो नैव क्षयतिता निवेशने ।

10 कश्चिं कृतम् एव यत्नीयते यत्नवदः ॥१६॥

तदियं विद्यतु तथा यथास्ति स्वमिषा पुत्र ।

मातृसन्तककश्चिदं तत्तं क्षय नूतनाम् ॥१७॥

संघमदं निशम्यस्यी विरस्यारोपयद्वै ।

तत्स्वमाप्यद्वैकारं तोरणं रथपथिव ॥१८॥

15 ऊचं च संवस्यतेद्यः प्रमाणं सर्वथा मम ।

विनामामपि मात्या कसंघं विमुक्त मादशम् ॥१९॥

एवं संघसमादृषी प्राप्य प्राप स्वमन्त्रिरम् ।

देशकस्याप्यतः सर्वं तम्यदेशं दधंस च ॥२०॥

समरो देशकादेशात्प्राप्तवद्वैनिम् ।

2) मातापयित(तु) माहि(रै)धीयरात्प्राप्तकारिणः ॥२१॥

मथ ॥ स्मरविहसिमातृसन्तकमिषमाः ।

प्राप्यामादशम् मुदाऽप्यकम् प्रकृतसधुताः ॥२२॥

न च विस्तीर्णम्पुन देशाधीयसमाधयम् ।

मगापुर्वविरथसं सप्तसद्वरपरिधताः ॥२३॥

ऊचताऽपि न या मांघं पित्र्यां मन्त्रिष्यपि ।

नाद्वैतम् स्यर्षं इतो व्यपदभ्या म्यापयन् ॥२४॥

अथ चतुर्थ प्रस्तावः ।

- मयाप्यहं मुक्ता मुक्तः समस्तान् सूरिपुंगवान् ।
उत्तमकान् यत्नमुपयानपि तादुष्मीकयत् ॥१॥
शुद्धिमुद्यत्तस्य भीमता-रिणममिताः ।
मन्दिरं समये मस्त्या यथा युस्त्या मयशयत् ॥२॥
5 श्वस्य पुरः । यिषा मा-द्रिनिद्रासति सः ।
अरुणायतां संघा मित्रि कुम्पता मम ॥३॥
भीष्टुत्तपतीर्षेयान्तरा म्बध्वरेनिर्मितः ।
अन्तिष्ठस्यताञ्जलं यन्मयी सदा स एव ॥४॥
तनसस्मिन् समुच्छिद्ये तीर्षेऽस्मिन् तीर्थनायकः ।
10 उत्तमकान् सदेऽपि यमा मस्तमिता भुवि ॥५॥
सीयानाव मायुक्ता कथे कथमुपासकाः ।
मातृपरिष्वन्ति द्रव्यस्तः तद्विज्ञातिकाः ॥६॥
अनुविधायि घने मित्रं नु यता मापन्यऽस्तुनः ।
म्यावता नता-नि स्यात् भृष्टा भयस्तपः ययः ॥७॥
15 ज्ञापनं सा य वाताय वाता स्यात् नीधय सति ।
कनस्तीवायिने सयागुदया वाताम्यहम् ॥८॥
मां यथा वन्दुयन्त दा-दित द्रव्याम्यनिनः ।
मादीना कर्तृता नृमिदं न विवदं यता ॥९॥
ता ॥ सीयाम्पुना ॥ पुन म्याता रिद मन्त्रिषाः ।
2 सीयारुणं गानव पदमभ्यपद्य यरन ॥१०॥
मा-मन्त्रिषाः स्यात् स्यात् मा-मन्त्रिषाः स्यात् ।
सा-मन्त्रिषाः स्यात् स्यात् स्यात् स्यात् ॥११॥

साधो समर ! निरुसीमभीमकाडोप्युत्तापित ।
 सुपाठशागवद् विभे मथानेव विराजते ॥१४॥
 कश्चिद्विजयैवेन विजयस्तप्तमरालपि ।

गतप्राप्यराजमराजया संजीवयन्मुनिष्पति ॥१५॥
 5 साधो ! पुष्पवतां पुषो देवाः परिपीयते ।
 कश्चिद्विजयैवपि यस्य त्वं तीर्थोद्भाषिकीं सुतः ॥१६॥
 रत्नमृताम्पमिषं मन्माप्यकच्छी पुप ।
 मन्त्रिणां गतिं समायोज्य प्रभूतद्विषममयात् ॥१७॥
 तवस्याः समया नैव कारयित्वा विवेचने ।

10 कश्चि कृतमृत एव पृथीयते रत्नमृषकाः ॥१८॥
 तद्विषं तिष्ठतु तव्य वद्यांस्ति स्वापिठाय पुप ।
 धारासप्तकश्चिद्विषं तव्य कारय नूतनम् ॥१९॥
 संयत्नेन निरुम्मासी शिरस्यापैवप्यकृते ।
 तत्स्वभावात्पुष्पाद्वार तोरणं रथयतिव । ॥२०॥

15 ऊच च संयस्यावेद्यं प्रमाथे सर्वेषां मम ।
 त्रिजगत्पमपि मन्त्रा फलं यः किमुत महेशम् ॥२१॥
 एव संयसमादृष्टं प्राप्य प्राप रथमन्त्रिणम् ।
 देवमन्त्राग्रतः सर्वे तमाम्नां शरीरं सः ॥२२॥
 समरी वरासादेशावारासमन्त्रमेर्जितम् ।

2 धानापयित(तु) प्राह(र्षि)पीप्रपन्नसुखकारिणः ॥२३॥
 भय न स्मरति त्रिजगत्पमपि मन्त्राः ।
 वाग्यामावाप मुनांभ्यस्तु प्राभूतसभूताः ॥२४॥
 न च त्रिजगत्पमपि वरापीशसमाभयम् ।
 प्रागुर्गविरक्तं समुत्साहपर्यवधिनाः ॥२५॥
 च-प्रता पि न वा म्यते विजयं मन्त्रिणमपि ।
 त-न-प्रपन्न म्यते वरा-प्रपन्नम्या म्यापयन् ॥२६॥

या न हस्ति नत्ते सत्त्वं स्पष्टीयमिव सवशा ।

एभ्योऽपि यस्य कश्चिदा बोधका लभते स्थितिम् ॥२५॥

यस्यावया अपुं एतं चैरिभं वा न कश्चन ।

हन्तुं क्षमं तथा यूक्तं दृश्यं च धनुमातये ॥२६॥

5 पूनस्थान-वि सारीभिः कीडन्तः श्लिष्टा मयि ।

मार्गार्थानि न गिरं पुष्पन्ति तत्र कदाचन ॥२७॥

पक्षिन्त-वि रिशस्यन्त उलं तच्छनगास्त्रिनम् ।

विशन्त सायकस्थके पञ्चग(त्र्यं)िनां विघातकाः ॥२८॥

दिन एव सदा या यमेकमर्चाति नाजनम् ।

10 यद्भवेऽपि सन् अवधमहमतिविधितिः ॥२९॥

स तत्र धीमदीरावदेयः पाञ्चपति प्रज्ञम् ।

नरा कुमारापात्राभ्यमिति क्वातिमयाप यः ॥३०॥ [सप्तभिः

मर्माप्यटतिस्तस्य सगुद्रा मभिश्रापकाः । कुलकम्]

पञ्चादयोऽस्ति विधेः या न बागदण्डानः ॥३१॥

15 एवमस्य नरा कस्या विरूपया सह हीकम् ।

धीमदीरावदेयस्य दृष्टनायागमप्रभी ॥३२॥

एवमस्य मदीयलक्षस्य प्रवता पुरा ।

उद्यमनुरार्जित विरुति त सम्यगम् ॥३३॥

मन्त्रिमुक्त्वा वि सदद्या पृथिव्या विरुति करं ।

20 धीयवदस्य समारुहापुधः स्वरूपगामयन् ॥३४॥

नृपमयमयाध धीमदीरावराजकाः ।

ध-नुरावदुनधिरिव दृष्टयता जगत् ॥३५॥

पञ्चा समारुहाऽयमस्य उग्रम कञ्जमहि ।

वापयन्ति कश्चिदा-वि मणिः दण्डपुमानुता ॥३६॥

25 धन्या-हमनि वापयन्ति धनिधारावाप्यस्यम् ।

नृपया कथमयाते भवते स्वरूपजितः ॥३७॥

इत्युदीय स तमान्वाद्यन् ताम्बुद्वयानतः ।

नमराऽपि द्विजग्रीस्ताम् विमनञ्च वृषाविषात् ॥११३॥

स्मरः कुमारसुवार्पा सुकटं वृषमाणपि ।

मार्धोपचारप्रगुणाम् प्रवचयामास पूरुषात् ॥११४॥

म श्री तप्यकटं रघुा सोद्वयत् ॥११५॥

मोक्षत सुमुदं वाद साध्याऽधमिषामतम् ॥११६॥

नदिमन्त्रिणं तं यावत्पुण्यमप्यवपयत् ।

तावता नमस्वास्तीर्त्तमिषं वृषाविवृत्तं तत् ॥११७॥

तता विपण्यो मन्त्राद्यो भूय नमरपार्श्वतः ।

विश्वपनिविष्टं ग्रीहमानावपयको परम् ॥११८॥

नदिमन्त्रं तस्यां समाकृत्मावापामपि सत्वरम् ।

अभ्यवतामा इवस्य तत् श्री वा भयोद्वृत्तः ॥११९॥

पुनर्दं श्री इमं क्राततपुद्वन्त्रं नरिष्यवात् ।

अनिविष्टं (वैद्य) निविष्टं वृद्धमिति विपादना परम् ॥१२०॥

नदिमन्त्रं तयाज्जातं ज्ञातविष्टोऽयं साधव ।

नदिमन्त्रं नरं च म तद्विषया न्यतजवत् ॥१२१॥

नमराऽपि परिग्राह्यं तमुद्वन्त्रमुपायतम् ।

विष्णावताज्जातं ज्ञातं पतितां व्याकुलोऽयवत् ॥१२२॥

नदिमन्त्रं पु वृष्याय मास बहुविष्टादिर्द्वि ।

दधवा य मममन्त्राऽयम्बन्तं कुत्र कल्पयत् ॥१२३॥

उदाहृते न पश्य (यावत्) विमन्त्रं वाति वृद्धपुत्रो भूवान् ।

मनाऽवन्तं चितां तातस्य कल्पयत् वधम् ॥१२४॥

इति विष्णावीजिमन्त्रिमन्त्रं साधारिष्यवत्तः ।

इदमावपानमिष्टा विमन्त्रमववादिष ॥१२५॥

स्मरं विष्णावान्तपित्तं श्रीस्य मत्पुण्यनिधी ।

समन्त्रं यातनसुरी मास वात्स । विपादना ॥१२६॥

या न इति तस्य सत्यं स्वर्गीयमिति तवदा ।

पश्यन्ति यस्य कश्चिदा वाचसा समर्थे स्थितिम् ॥२५॥

पश्यन्त्या अपुं एतौ सैरिषं या न कथयन् ।

इत्युं देव तथा पूर्वं दाम्यां न धनुमातये ॥२६॥

5 पृथक्पृथक् सिद्धिः साधितः किंवा अपि ।

ननुपार्थिवे न गिरं गृहन्ति स्म कदाचन ॥२७॥

यश्चिदापि विरक्तव्यं जलं मत्तनगासितम् ।

विप्लव मापरस्परं पञ्चपञ्चानु रिशं विद्यातदाः ॥२८॥

विष एव एता वाच्यमकथयतीति भाजनम् ।

10 मन्त्राणां मन्त्रं जनपदमहमिति स्थितिः ॥२९॥

उ तत्र भीमदीपकदेवः पाठयति प्रज्ञाम् ।

ननु कुमाराणां मिति क्वचित्मयाप यः ॥३०॥ [स्वामिः

पन्थीपन्थीतिस्तस्य समुद्रा मभियतापकः । कुक्कुम्]

पञ्चाङ्गाणि चित्रे वा न होराकरणप्रभः ॥३१॥

15 समस्तस्य ननु कस्या विद्वत्स्या सदा होरकम् ।

भीमदीपकदेवस्य वरुणापागमप्रभमी ॥३२॥

एतदस्य महीशतद्वयस्य प्रवृत्ता पुरः ।

इत्यस्मिन्महीष विद्वति त समस्तम् ॥३३॥

मन्त्रिभूत्याः विद्याया गृहीत्या विद्वति करः ।

७ भीमपदाय समस्तानुषः स्वस्वपापयन् ॥३४॥

ननुपमपमपाय भीमदीपकदेवकः ।

संननुपद्वयार्थविष इत्यस्मा जगते ॥३५॥

पश्यः समस्तविद्या-यस्य जगत्तमः कथयति ।

वाच्यमिति कश्चिदापि मतिः धनुमातुना ॥३६॥

15 कदा इति वाच्यमिति कश्चिदापि मतिः ॥३७॥

अथवा कथयताप्ये भवत्येवमपि मतिः ॥३८॥

शुभ मुकुते मग्नीषा विद्यता रूपमैश्वरम् ।
 शनन महिन नृणां शुद्धं तमचाकषत् ॥४२॥
 नन पानाद्मग्नीषाः कृष्णी समदोत्तरम् ।
 स्वय स्वदृष्टमामात्रं व्यतिष्ठन् स्वयम् ॥४३॥
 मग्नि मर्माकुचङ्गि मकुटाद्यनटे पुरा ।
 नरवप्रतिमिषि वचाम् उद्धर उवाच ॥४४॥
 म्याम म्याम वृक्षमावा वृक्षमावा पद पद ।
 उमम कृष्णी प्राप नराकुमामर्कं पुरम् ॥४५॥
 मवागनायां नम्यां चाकु नयस्तपुरमस्थितः ।
 प्रवशात्मवमानन नरवचनपुरस्सरम् ॥४६॥
 प्रय द्वितीय विचम कृष्णी पुरता वचम् ।
 मग्नाय मा मूलनच भाण्डुमाम विपरिक् ॥४७॥
 म न मवागना नय कृष्णी वसन् विजाम् ।
 विजाम उज नमून(व)म्वदृष्टनममुमुकु ॥४८॥
 नयय धाधिउकृतेष नर्क वसन्वस्थितम् ।
 वीर्याक ममाकाय न भाण्डुमाममग्नीम् ॥४९॥
 उवाच कृष्णी शुक्ली क्षीतपुलिमममुनिम्
 मानन्तामृषी माधायधुधग्रापताम्यहन ॥५०॥
 मा प्रवधालधाय ममाहान्पुद्गमोचनः ।
 उवा उवाच वपुः वन्द्याद्यैरवस्थपत् ॥५१॥
 मायनामा व उवाच नरव्यापि नरायमिष्टम्
 निरावधान नमग प्रिय वयायम्याममालयम् ॥५२॥
 गवायि वयवा-द्याक वमरी वदुवादिनि ।
 मुमनाम मुमना कृष्णी नामवृक्षयत् ॥५३॥
 मारति नमवृक्षयता प्याहृजन्विहम् ।
 उवाच नमना निम्न ता विमनि जवावचयत् ॥५४॥

शेष्तामामेऽस्ति या देवी त्रि[व]यात्रार्थं विनिर्मितम् ।
 शकटं तिष्ठति सदा देवताऽधिष्ठितं दहम् ॥१२९॥
 बभौ यथाति यात्रार्थं पश्यति नरेण्यपि ।
 अधिकदृष्ट्वाभ्युत्ताद् योऽस्ति तीर्थप्रयत्नं हि ॥१३॥

5 तदिह शकटं देवी निजमण्डोपवृत्तम् ।
 प्रकाशयति स्वयं तत्र तत्र सिद्धिर्मविन्यति ॥१३१॥
 देव्यादृशं तं सम्भाव्य मने स्वं सुवर्णाधिकम् ॥
 मायमदं पुनर्मांसी प्राप्य को वा न दृश्यते ॥१३२॥
 प्रातस्तातपुरं सर्वं देव्यादिदमभासत ।

10 मोऽपि मेव मायमन्तं देवीदृष्टमत्र सुतस्य ॥१३३॥
 शकटस्यानयवाच साधुर्पावपुपकमसु ।
 कुर्वते तावदायातो देवप्रियितगोष्ठिक ॥१३४॥
 देव्या मम समादिष्टं यद् गत्वा नमरं वद ।
 यमावसा सुवर्णैव विम्बं स्वात् प्रकाशयति ॥१३॥

15 तद् दृष्ट्वाच सुरीवत् शकटं भारकं विना ।
 सत्सन्ति तत्र सर्वेऽर्था साधो ! देवीमसादत ॥१३५॥
 तं दृष्ट्वाधिकं साधु सम्भाव्य वसुधादिभिः ।
 तमेव सर्वं शकटदेवतेऽप्येव्यधरान् ॥१३६॥
 शकटं तं समावाय देवताऽधिष्ठितं दहम् ।

20 गत्वा कुमारसेनार्थं मन्त्रिणे ते सम(मा)पयन् ॥१३७॥
 प्रगुप्तीह्य शकटं कलङ्गीपुरता नरः ।
 यावदस्थापयस्तावत् स्वयमेवोत्तमानं सा ॥१३८॥
 अत्यल्पमिव यावन्तं सुप्रधारितस्यसौ ।
 कलङ्गी मा सुवर्णैव समाराप्यत मन्त्रिणा ॥१४॥

25 कलङ्गी बाणुकावार्थं तरीतुं दुस्तरं ययि ।
 सुरहं सारफरुद्धरानो यानमिवावपत् ॥१४१॥

तथा सुधाक्षितभूमी योद्धिदेव सुजेन तत् ।

आयामेन विना तेषां याति कोशचतुरस्यम् ॥१९८॥

[चतुर्भिः कक्षापकम्]

यत् सा पथि मच्छन्ती पुण्डरीकयिरेरधः । पुण्डरीकयिरे

कच्छी नमुपेयाय पुरुषमाणा ज्ञैः सदा ॥१९९॥ कच्छी

पादक्षिप्तपुरस्यास्य सद्य आयमनात्सद्यम् । कक्षेवाव ।

चन्द्रे कर्षापन साधुपरिचाराऽप्यचारितम् ॥२००॥

अथ कर्षापकनराः समानस्याह्य साधये ।

शुभ्रवभिरी मातां शशु कच्छीमिमाम् ॥२०१॥

10 नाधुस्तरश्च भूवाऽपि प्रतापमपितैर्नरैः ।

अप्याराहाय शीकऽप्याः शिष्टां प्रेषयति स्म नः ॥२०२॥

नरैर्वैद्वानिकम्बोऽथ विज्ञाय विज्ञाय योद्धत ।

विन्वस्य बदनावाभी प्रवयामास पत्न्याम् ॥२०३॥

तथा श्रीकृष्णप्राकरात् मण्डलीकमहीभुजा ।

1 नक्षत्रमसुराध्यायामधिपेन च उच्यते ॥ २०४ ॥

पितृभ्य इति त साधुर्वाक्यमभिमते मुनिम् ।

आनायचक्रराम प्रेष्य शीर्षं शशुभये गिरी ॥२०५॥ पुनश्च

किञ्चिच्छाननमोभ्यासचेतसामथ तन्मृगम् ।

नमिषाथ मन्त्राद्याथ वाक्यमन्त्रोऽपि चन्द्रवत् ॥२०६॥

20 उन्नाथं शक्रान्मन्त्रधारैर्ब्रह्मीमन्त्रवत् ।

वाक्यमन्त्रो च कच्छी शीकप्यारोहजोषिताम् ॥२०७॥

अधामौ चतुरशीति लक्ष्म्यवाहनपी(रू)रवात् ।

अमीकपदीहितार्थवाननमयीमितात्मनः ॥२०८॥

तमिर्बद्धा यथाधुक्कम्पा काष्ठरज्जादिमिर्नरे ।

कच्छी लक्ष्म्यवाहनामलक्ष्म्या लक्ष्म्यवत् ॥२०९॥

तमाराहकिन्तु तन्धि चतुः शीकपरि हुतम् ।

३ उ मापयिन्तु नाथा साक्षात्कीर्तिमिषागन्धकम् ॥२१०॥

नदसूर्यरश्मीतिर्कोककाशाद्विरपि ।

दिशो मुचरिता रेजुर्मायस्य इव देतकम् ॥१५५॥

न बाधो न शुभा बृद्ध पतते न स कोऽपि ना ।

यस्तदानीं तत्र गन्धा कछही न व्यत्योकयत ॥१५६॥

5 सर्वेऽपि देतक साधुसुत च समरं जना ।

धर्मोदारकरम्भन सुबन्दिन इवास्तुपन ॥१५७॥

सर्वसाधारणं मोक्ष्य प्राचर्तयत देतकः ।

साधर्मिकस्य धाम्नस्य चक्र परमया सुख ॥१५८॥

सुखधाराम मार्गकागम मार्ग सचारिणां जनान् ।

10 वृषान् सुतागमि स्वर्णभूषणाधिरतापयत् ॥१५९॥

न्यातं स्थाने सखकुटारम्भपु (१) वीरकादितम् ।

चररुच्यवरीषु मीतां मीतपु गापनै ॥१६॥

मीयमानां सुतिर्मैतुः पञ्चमार्गां गुणाधर्मात् ।

शृण्वन् स्त्रीयां देशकाऽयं कछही तामचाकयन् ॥१६१॥

15 बाहितायामबो तस्यां दमक सुतनयुतः ।

गुदभि परकाकेयानुमता गृहमामन ॥१६२॥ युग्मम्

प्रतिग्राम प्रतिपुर प्रतिगोकुलमप्यनी ।

दृग्भमाना सचचार सद्य नस्यर्द्धमायति ॥१६३॥

पद्या पद्या सचचार कछहीय पुर पुर ।

20 तथा तथाप्रती नश्यन् निर्माद्यमममत् कछि ॥१६४॥

भगस्तदनुगा यत्र लमि पधि विज्ञानते ।

पात्पति व्यद्यहिनी(न)य शङ्कर सुख ॥१६५॥

तद्य दधानुभावन न यानि परमप्यदः ।

पद्या तु चिपमे मार्ग मोक्षते चाधुकाऽय ॥१६६॥

25 विद्यन्ति न प्राद्यमाना मार्गाऽय दद्यमिर्दिनः ।

भाषक्यतऽपि कथन न वालीहायरा नगा ॥१६७॥

तत् केऽपि सन्तस्तद्वाससं सन्तान् तत्स्वभावताम् ।

मपचन्ते किमात्रो न कजुः स्यान्निम्बसंनतः ॥१९४॥

परं पुण्यानुभावेन देशकस्य शुभात्मनः ।

इहया सादृश्यपाकस्य तत्त्वं न समरस्य च ॥ १९५ ॥

5 स्वयमेव समागत्य तेऽपि प्रमुदमीपुरा ।

नाया () विमुच्य बीर्जस्यं ब्रह्मिरे कार्यकारक (का) ॥१९६॥

वाक्यप्रमुनिविम्ब मूकस्वानं निवस्य तत् ।

भीषत्तन दशकस्य तापो मुद्रिमन्त्रारयत् ॥१९७॥

तदा मुद्रा दसकाऽपि म्यात्रहार स्मरं सुष्ठम् ।

10 विम्ब विविधे स्वस्थाने वच्य (स्म) निरु समीहितवा ॥१९८॥

चतुर्विधनवयुता यात्रा गत्वा वच पदि ।

मनिष्टं कारयामस्तत्कृतकृत्वा मपेमहि ॥१९९॥

ततो ब्राह्मणि नौ तात-पुत्री वीचबवेस्मभिः ।

गुदधीसिद्धकरीणा वन्दनार्थमुपावती ॥२००॥

1 प्रमन्य माहनु तापु अस्मदाद्यावद पुरा ।

पुम्बोपदेशपाद्योयिः सिद्धो योऽङ्कुरितोऽयवत् ॥२०१॥

निच्यमानोऽविष्टं सोऽस्ति तैरेव वरचारिणि ।

फलाभुवाऽभुवा विम्बयुक्तस्यानोपदेशवात् ॥२०२॥

तस्य प्रतिष्ठाकरजमसादवचरोद्वान् ।

11 नपत्नीनिच (गुह) नामं च नच तन्मति सुप्रमो ॥२०३॥

नचवचनकाभुक्क्यमासादशिलरोक्षुति । बीर्जेद्वारा

परिचर्या कारिताऽस्ति मयवत् ॥ ककशाचधि ॥२०४॥

तया ब्राह्मपदाकार चतुर्विधतिनायपुष्ट ।

इन्द्राभिषवाहुस्वं वचं चतुर्षु च कारितम् ॥ २०५ ॥

इयानकमप्यपस्य निहृदिभुवनमाप्तः ।

उद्धार कारयामान पूर्वज्ञाकारकतवे ॥२०६॥

मोक्षवाचसरे यत्र ते तिष्ठन्ति युमुक्षिता ।

रुस्तथा साधुनरास्तेषां मोक्षमभीक्षितम् ॥८१॥

तथा यथायथी रात्रिस्तत्र साधुवर कृतम् ।

बभूव मोक्षन तेषां शयन च तद्वस्तिके ॥८२॥

5 एवं प्रधानी पङ्कही पुज्यमाना यदे पद ।

बभूवोह विरो पङ्कविर्वासरतिष्ठाविनो ॥८३॥

बह्मावर्षयुपनि जायते प्रथमं दिनम् ।

रथपुष्टिस्वितस्वाङ्गस्वमियाङ्ग पुराङ्गयन् ॥८४॥

तत्रेयं पङ्कही साधो बह्मिरेव हि वाचरे ।

10 जगाम देवमासादमानसाच्च नपयति ॥८५॥

मीदेवमन्दिरे द्वारमोरणस्थ पुरास्थिताम् । [विम्वस्य

पङ्कही पठयामासुस्तां वेदानिकपुङ्गवा ॥८६॥ यन्मन् ।

यद्यमानस्य विम्वस्य द्वाधातमयो रथ

पापघ्नीपस्य जामाय मृमारामोरेचामयन् ॥८७॥

15 द्वाधाता पङ्कहीतो विष्णुना विद्यदा कथा ।

प्रसक्तुः पुण्यपुण्योभ्या इव हि केनविम्वस्य ॥८८॥

द्वाधातातत्रा शृङ्गा उच्यतेनित इव रजव ।

देवदभ्योक्तपुरक्षोद्य इव चतुरिधम् ॥८९॥

वाकचन्द्रोऽपि हि मुनिं सप्तपिपाविद्यारद ।

20 तेषां शिष्यां द्वाधेकान्तराद्यनरताः सद्य ॥९०॥

विम्व सुवर्णिं ब्रूह तथातेजितचिचितम् ।

वाकचन्द्रो मुनि(नि) मुख्यस्थाने शोभमनाययत् ॥९१॥

तथा वक्ता केऽपि कदा प्रमाणासद्विषयः ।

धर्मकार्येऽपि मात्सर्यं बधुरते बधीरता ॥९२॥

25 कश्चिः वाक इषानार्पमरितो वर्ततेऽपुना ।

भक्ततोऽपि यतो द्वाधातारोपयणि[यत्] नताम् ॥९३॥

- तऽपि शास्त्रविद् सर्वं मिथोऽद्य मुमुक्षुः ।
 युगं प्रकाशयामासुर्मिथोय यतपूषणम् ॥२२८॥
 सर्वेषां सम्मतं जाते देशस्यो कल्पपत्रिकम् ।
 ज्योतिर्विदाऽथ मुन्येन लेखयामास सत्वरम् ॥२२९॥
 पुष्पधर(स)रक्षस्विन्ना विरेके कल्पपत्रिका ।
 माधोर्ध्वमांशुरगन्धर्वीविष्टीकृतसङ्गिनी ॥ २२९ ॥
 एते ज्योतिर्विदा साधुशये सा कल्पपत्रिका ।
 कल्पायमिषिष्यभार्षमिष साधनमुद्रिका ॥२३०॥
 स्मरसाधुरथाचार्यपादौ चन्द्रमपुङ्गवः ।
 शिरः कर्पूरपूरेण पूजयित्वाऽम्बुचन्द्रित ॥२३१॥
 ज्योतिर्विदा कलशेषु कायेष्वतिष्ठकान्वय ।
 कृत्वा ताम्बूल-वासोमिर्द्रविषेवाप्यमावयन् ॥२३२॥
 धीकण्डतिष्ठकैः साक्षात् विमृष्य कुसुमादिभिः ।
 न भक्तपूर-ताम्बूलैरसमानैरतोवयन् ॥२३३॥
 नीलानि गावना नायन्ति स्म विताडिका अपि ।
 माधोर्ध्वं स्तुति देतुश्च प्रवक्षते मह ॥२३४॥
 पद्म तमोन्नतं कृत्वा प्रीजयित्वाऽथ मार्गवाद् ।
 वि(म्ब)भृजद्वयैः लेख्यैः नमः बहुमात्रपुरस्सरम् ॥२३५॥
 नमः प्रमिष्टान्तमये प्रणयसतिमुपेयुषि ।
 दशह नवपुष्पेषु लब्धाद्यानवहतये ॥२३६॥
 तृत्रापि नात्रिक वक्ष्यापि पात्राय कुत्रापि यन्त्रिक ।
 उवाच पश्यान् प्रवक्ष्यामि लब्धिसिद्धयाम् नराह ॥२३७॥
 स्वयं दद्यात् स्व नमः प्रणयधरवन्द्यविधम् ।
 पात्राय न मुचिष्यात्(न)कारयामास दण्ड- ॥२३८॥ युगमन्
 न धानिउगरीणां पीययाकनि दण्डः ।
 नात्रा दद्यात् स्व नमः प्रणयधरं स्वधावयन् ॥२३९॥

तथा निहरमाणानामर्हतां साम्प्रतं भुवि ।
 भक्षयन्मव चैत्य न साधुभिन्नपुष्टतः ॥२०॥
 यक्ष्यन् स्त्रिरवेवस्य लक्ष्म साधुसत्तम ।
 यक्षार इवकुक्षिकाचनृपयमनुदधी ॥ २८ ॥

- ५ अत्रकुप्याभिधा सधपती ल्यष्टा च यक्षन् ।
 प्रधाता इवकुक्षिका जिमविम्वसमन्विता ॥२९॥
 नाथोः पुरर्षाभरन्वीव कर्मिस्तभो यनुच यन् ।
 निद्रकोटाकोटिचम्प मुदकीः पानित हि तत् ॥२१॥
 श्रीहरिध्वजाननय साधुरात् केचनगुह्य ।
 १० तमुदधार माग्यस्याधार सागुणाधय ॥२११॥ युग्मम्
 तथाऽन्यद्वकुक्षिकापेपमुक्त्यममून यमुनम् ।
 मत्सर्ष काऽपि किमपि क्षारयामान पुण्यवान् ॥२१२॥
 तीर्थे सधस्यानकानि सधिर पृथक्तथा ।
 भग कस्यन (कधन) तीर्थस्य न विवेद यथाकथित ॥२१३॥
 १५ ताम्रमोः कक्षस्थस्यापि इण्डस्थस्यापि तथाऽहताम ।
 परेषामपि सर्वेषां प्रतिष्ठा कार्यतेऽधुना ॥२१४॥
 गुरव मोक्षि माथोः प्रतिष्ठासधसुत्तमम् ।
 यथा स्वात् नन ना काया प्रतिष्ठा स्यात् यथा स्त्रिग ॥२१५॥
 ततः सुर्गान् गुणधूरीन् द्विजान् क्यातिर्विद्यऽपि हि ।
 २० न[म]मीक्षयत् सप्रस्य यथाधुनिचिदास्यत ॥२१६॥
 अथ भव्यधिन भव्यसुहर्ते नाधुनलक्षः ।
 भावद्वयन् सुविषयीम् मुक्ताम् क्यातिर्विद्यऽपि च ॥२१७॥
 निबन्ध सर्वाभावात् तथा यावदधुनवान् ।
 भावार्थोचिरालम्बेयु न्यवशमवनाकुप्य ॥२१८॥
 २५ वल्लः मात्रक्षिरया सुविषयीतिविद्योचर ।
 स्त्रिगता याव शुभ विधिप्रयन्वप्यती प्रमा ॥२१९॥

मास्ता पूर्वमकर्मो योऽमवात्सर्येषु वर्जिता ।
 साधुना धर्मोपादि पीपाक्योऽश्चक्षुमावका ॥२४॥
 यथा कपर्दी भीसत्यक्षी भीष्मासनामरी ।
 तदानीं समरस्याधुं धरिरे समवातरत् ॥२४॥

5 गृहकीमुन्मयद्याहनी क्षिप्तौ कुहकुमास्तथै ।
 रिक्तचन्द्रिणीकावत्तनुतिमुखासिद्धौ ॥ २४ ॥
 समनुगी नमस्तुरी समद्वी समच्छवी ।
 वैशाख्ये तीरयेयो धीरेयी विवाञ्जितौ ॥२४॥ (कुम्भ)
 ध्वजानां पुरीषानां जगता स्थितिकारिणम् ।

10 कृपाद्यामुचितमेव यद्वाक्यसमया ॥ २५ ॥
 द्वाक्यसमयं हस्तकुतरदिमा समादहत् ।
 मामन्तो मानक्षिरिष यात्रायां बन्निभो रये ॥२५॥
 तदा सुधासिन्धौ ह्यऽपि स्वाह मन्पूर्वमक्षती ।
 पुरा स्फुरन्नाक्षिदेर नमादाव समापवी ॥२५॥

1 साधोर्दृष्टिं वैसद्यस्य समरस्य च इयता ।
 भक्षतामक्षयिणीविषं निक्षिपति स्व मा ॥२५॥
 नादिकं करे इत्या बीजवद्वितिककरनु ।
 पुष्पमाका गच्छे न्यस्य द्वापासीर्बन्धाऽपि हि ॥२५॥
 मामन्तोऽथ पुगे जयैतुर्बन्धनरैर्दुर्गम् ।

20 जगताऽप्युत्थानरयम् वैशाख्यमवाक्यत् ॥२५॥
 भीमरी(१) कृपया रदिमवत् पर्वजिता हया ।
 पुगेनिर्मकने तामि मन्त्रुः शङ्कुमान्यय ॥२५॥
 इत्यादिकान्यनन्दावि शङ्कुमावि विरीक्ष्य मा
 नाधु निद्रि न्यङ्कार्यायां मय इस्तयतामिष ॥२५॥

५ पुगानि भुविधौ तारिरवद्विष मुनीन्धरी ।
 मन्त्रयथ इवापूर्वस्तदा वैशाख्योऽवकात् ॥२५॥

अथ सर्वात्मविने शुभे धारे शुभे च भे ।

देवाद्यस्य प्रस्थानं देसस्य च ध्यधिम्यत् ॥२३३॥

उपस्थिते विने तस्मिन् प्रस्थानं च सिताधिपु ।

साधु पादध्यासायां सर्वं सधममीक्यत् ॥२३४॥

5 सध स्वयमुत्सुकोऽभूत् तदाभूतोऽमिहत् हुतम् ।

उन्मम्यया यतो बाकाऽम्यब केकिरयोऽयानि ॥२३५॥

अथ ताताहया सुरनिपाध्यापस्तपोधनाम् ।

धुमासकपु नमर आमुपूर्व्यां स्पष्टेष्टान् ॥२३६॥

महत्तरा प्रकृतिभ्यः नाभ्योऽभ्या अपि सन्ति या

10 नमेतास्ता अपि यथायुक्तयोपावेष्टयन्मरः ॥२३७॥

स्मरस्य बहुमानेन मन्त्र्या अनुहमानसः ।

उपासका धाधिक्यस्य स्वस्यान उपाविष्टान् ॥२३८॥

साधुर्धराधुतजानु सिद्धसुरिगुरो पुरः ।

देसको वातनिष्ठपकारणार्थमुपाविष्टत् ॥२३९॥

15 तस्याकीके स तिष्ठक धुमहतुर्गुर्व्यधत् ।

अधोक्षजाम्रस्यैव सुरसुरिर्जयार्थिनः ॥२४०॥

धिरस्यारोपयद्वातपूर्वमस्य शुराः (वा) स्वयम्

जगत्तर्हीकणीकारं तद्व्यतिनि कर्मधम् ॥२४१॥

ततः नमरर्हायेऽपि वाताधिष्ठिव्य सवृणुः ।

20 मुख्यः मधपतीर्ता त्व भूयादित्याधिप बहौ ॥२४२॥

अथो गुरुकवेष्टायां गृहदेवालयस्थिताम् ।

प्रतिमामादिनायस्य नमादाय मुदाऽन्वितः ॥२४३॥

पञ्चशङ्खनिभस्त्री (दे) स) पूर्यत्वमिता विष्टः । (सकल

ब्रह्माऽस्वापयद्वातस्य मङ्गलपूर्वकम् ॥ २४४ ॥ प्रवाचा)

25 तदाऽधुत्पाजमासस्य सितपद्मस्य सप्तमी ।

यत्र देवालय ब्रह्मस्यापना जज्ञमाऽयानि ॥२४५॥ युग्मम् ।

- व्यासका अपि नृपा इव रत्नविभूषणैः ।
 विदुषिता वयाकृता देवालयपुरोऽवधन् ॥२५९॥
 तथा वात्सा प्रसपन्त्या समाहृता इवाभिता ।
 तथाऽमिहन् तथा रज्यास्वगुरुर्बर्षीभुजा अमा ॥२६१॥
- 5 त(व)स्थापतत्परी पुनः स तामायत्रातुमस्तमा ।
 आदृष्टान्पस्य ग्रीष्मिस्था निपतन्ती परी मुखा ॥२६१॥
 मिया निविहसम्पर्कात् पद्म्या गन्तुमद्यन्मुचन् ।
 एककोत्तरित इव परी कोकस्तदा यधि ॥२६२॥
 नवज्जमानमुद्भूता प्यालद्यो वृद्धिरम्बरम् ।
- 10 तपहाराधनात् कस्य न न्यानुर्वापद्विनि ॥२६२॥
 सुवासकसमाकृता वयालयपुरमद्यम् ।
 सधनायकतां मलं वसका नयमधुनः ॥२६३॥
 समरोऽप्यम्बकारीष वातधुम्बधुनः पुनः ।
 अवाहीवधुनमीका वलीवाहीषवस्थितः ॥२६४॥
- 15 प्रसृतोऽयमहोमरीभांकारै काहकारैः ।
 ककिकाका मयजस्त इवानाध(र्व)पु अग्निचान् ॥२६५॥
 नन्मीरन्मिमिस्तुर्यम्बमन्त्रिर्ययनातिता ।
 अनो मन् कृतयुगप्रवृत्तस्य महात्मनम् ॥२६७॥
 अवादी अपि पश्यन्तो वयजस्तस्तमुत्तमम् ।
- 20 अभद्रभावा मद्रन्ध प्रापुर्धमप्रवृत्तमात् ॥२६८॥
 कोककोसाहकोद्गीता पक्षिणोऽपि विहायति ।
 पश्यन्ति स्म नमादद्या सुप्रव्याजमहात्मनम् ॥२७०॥
 नान्दीभवानुच्युतमस्तिमश्चाऽपि तमुत्तमम् ।
 नृत्पान्ति स्म विहमता (पश्यन्ता) पश्यन्ता मुविता इव ॥२७०॥
- 25 पद् पद् वन्द्यमानः पूज्यमानो गृहे गृहे ।
 ययी देवालयः नृत्तारिकर्षा प्रथमं विन ॥२७१॥

इषागो धर्मवीरस्य वीरामिष्य उपासका ।

चचाकाचकाभाषण मह सधौषचारिणि ॥ १९८ ॥

नधऽत्र इषरासोऽपि देवराज इषावमी ।

चक्र प्रहाय बीनेम्या या मर्त्येभ्योऽतिघबन्धम् ॥ १९९ ॥

५ ये केऽप्युपासकाः प्रापो पूर्वरोष्णी तदाऽभवत् ।

तपु एषात्र कोऽप्यस्वात् समरस्वानुरागता ॥ १ ॥

एष नरुत्तरोष्वाः सवपु मिहिलेणव ।

नधम्यं कात्यायामास प्रबाव देशऽऽग्रता ॥ १ ॥

क्षेत्र-कुम्भी छहकच इतिपात्रोऽपि मण्डप ।

10 स्तम्भा इषामी चन्द्रारोऽयुचत् सचमहा(ही)धरा ॥ १ ॥

धीमन्तमद्यपक्षानमनुष्ठापयितु स्मर ।

महापायनमाश्राय जनाय नृपमन्दिरम् ॥ १ ॥

अहीकमद् हीकनानि भीषानस्य पुरा समरा ।

सस्तुहाः सोऽप्यवत् तस्मै तत्तरीर्षा इषान्विताम् ॥ १ ॥

15 स्मरोऽय चामिना पार्थ्वे ययात्वे वमधारकम् ।

चं दुष्प्रनिघहायास्तधूप्यवः सत्यनामका ॥ १ ॥

नामनापि महामीरा वीरा धीरा इषाभुता ।

चितीर्षा मचरधार्वा प्रघाना वमधारका ॥ १ ॥

नामाश्राय स्मर नापु नव च पुष्टता स्थितम् ।

20 वेनामस्यामिखन्तवे सोऽनवे सचलावका ॥ १ ॥

इषावपस्य पुण्यस्य मार्गदर्शी च इषाका ।

सुखान्तनादिकहा नव सुखन पुरतोऽनमत् ॥ १-८८ ॥

माधा नहवपाकस्य नुता नवस्य पुष्टता

नाममिहा विविधवधकार परिरक्षणम् ॥ १ ॥

25 स्मर करणुत्तमातो मांजनाप्यवर्धनीर ।

चक्र मरुतचकीन भावकायामवृषताम् ॥ १ ॥

- मूरयो धर्मयोपाख्या नृहृन्मममुद्भवा ।
 बहन्ति स्मोच्छ्रयद्रुसङ्गमहुरचेतसाः ॥२८५॥
- मीमामेन्द्रमण्डीयाः मीराजगुरबोऽपरम् ।
 नामाद्यानाः सचेतुः मीप्रमानन्धसूरयाः ॥२८६॥
- 5 मीमेमनूरिसन्तामपावनाः शुद्धभाषनाः ।
 धीबलसुनवामानाः सूरयाः समुपामताः ॥२८७॥
 मन्वेऽपि सूरयो बानागच्छसागरकांसुभाः ।
 भाञ्जिषिषुः सपनाय बसन्तं पुनरोत्तमम् ॥२८८॥
 मीविषहृद-वाह्य-भद-माहवकापिषु ।
- 10 परस्या मुनयो ये स्युः प्रायाः सर्वेऽपि तेऽमीषम् ॥२८९॥
 शुमे चारे शुभं शुभं मीमन्ताः सिद्धसूरयाः ।
 सर्वदर्शनसमुच्चयेस्तुर्वसवसनिधी ॥२९॥
 तेषां जीतिषुमूरीषां सर्वदर्शनसिनाम् ।
 प्रवेष्टोत्सवमातेन तवे सपञ्चरसम् ॥२९१॥
- 15 द्विच-कुम्भाङ्गी सचपती धर्मपुरन्दरी ।
 वेष्टुर्वेष्टस्नेहगुणावली लहादरी ॥ २९२ ॥
 विधातु गुणसयोम मुक्तानामपि वेष्टि या ।
 स समेत्यामिक्तत्रयं हरिपादोऽपि वत्सुरा ॥२९३॥
 वेष्टपाङ्क सचपति सचमात्य सत्वरम् ।
- 20 वेष्टस्यागमत् सयं मात्वागमरवाटकम् ॥२९४॥
 मीवत्सकुलकल्पगुः स्फिरद्वयस्य चन्द्रना ।
 सयं य (वि) वासुधाविमां हनुकाऽप्यमिक्तगुह्य ॥२९५॥
 प्रह्लादोऽपि सचखे सीवमिक्तशिरोमणि ।
 सयं समरसमानसचर्चितसमुपमा ॥२९६॥
- 25 सत्यचाम्मततीव्रातसमुद्भवाः सचपति ।
 मत्वाऽमिक्तबो सयं लोहाङ्क भाषयेत्तमा ॥२९७॥

वाहिनीस्वस्तया कोऽपि त्वर्द्धया त्वरयन् नृपम् ।

यथा पतन्ता पार्श्वेऽथ स्वामिन् नाप्यङ्गीभवत् ॥३१॥

विषम् सति नृपानां स्वस्वाग्रतयाऽनसम् ।

ग्रन्थान् कीदृकेऽथ (भ)ग्र तस्य (स्वा) इत्यत पार्श्वमे ॥३२॥

5 ग्रन्थद्वीपिकाइस्तैरनापार्श्वचरैर्नरैः ।

सह वसति शर्वर्षी दीपोत्तम इवामयत् ॥३२॥

यत्र इवाद्यत् कोट्याः प्रत्यह मेक्षयद्यम् ।

पदपन्ताऽन्तिमिषान्मुन्य इवा इव विरेजिरे ॥३३॥

नदैवाचारित सत्र करधामास इत्यथ ।

10 तमन्व भुविनो भुङ्क्ष्यामित्पुर्वस्वरपूर्वकम् ॥३४॥

तत्रप्रधापकेष्वथ दीपमानेष्वर्चिषम् ।

धीमरीताइवस्थात्र प्राप देवसुमवपा ॥३५॥ [केनिय]

धीशामयत्रिनस्तस्मिन्पूर्वप्रतिमया स्थिताः ।

धामन्प्राशनसम्बद्धि (१) मण्डप या कक्षायावि ॥३६॥

15 यः पुरा नृपधारक पदपङ्कादितचक्षुषा ।

पदस्यामेव शर्वर्षी देवप्रद्याद्वरयत ॥३७॥

धीनागन्त्रमनाधीयीः धीमद्वचन्मसूरिभिः ।

प्रतिष्ठिता मन्त्रशक्तिसम्पन्नसकलशक्तिः ॥३८॥

नैरथ तस्मिन्गिरिर्बिद्यतिस्तीर्त्तनाथकाः ।

20 आभिन्वित्र मन्त्रशक्त्या यथा कान्त्यापूरीस्थिताः ॥३९॥

नक्षर्षाद् न्यापित लक्ष्मीर्च इवन्मसूरिभिः ।

इवप्रभावात् विमवि सम्पद्यन्नयाम्भितम् ॥ ३४॥

तत्र स्नाथ-महापूजा-महामह-महापूजाः ।

विवाय इत्यथ सापुराणविक्रमयाकरात् ॥ ३५॥

25 इहावधारित सत्राकारे भोग्यं यवधितम् ।

न्यर्चयदुपवसाय(इव) स्मरो पापमयन्त्रिणाम् ॥३६॥

सत्सिद्धीररम्भवारैः परितः परिबद्धितः ।

पुरोपमुर्ध्वरवरभेभिस्तो(स्त)वितस्तथा ॥३११॥

समरेऽपि ब्रह्मण्यीदृमैयूरातपचारणः ।

किञ्च दृश्यदुमेमेवच्छदः साक्षादुपेयुषा ॥ ३१२ ॥

5 अम्बरान्न समाकृतो निजभाग्यमेवोद्यतम् ।

अथवा पृथगतो रक्षां सयस्य विश्वे न्ययम् ॥ त्रिभिर्विशेषकम्

संयस्य बह्वनः छाकमिनादः प्रसरन् दिशः ।

अपूरयत् तथा विष्ण्याः पाञ्चजन्यरथो यथा ॥३१४॥

तथा निस्वान्तः भेरीणां काङ्क्षकानां रजोऽभवत् ।

10 प्रमादनिद्राशयितान् भविता योद्यन्निष ॥३१५॥

संयचारानतां अग्निः नस्यर्द्धं न्वारेतिर्बुधैः ।

सपदांजगत्सेन्द्राजामिह सयनरेष्ठितुः ॥३१६॥

इयद्वपारवैद्यकधीन्द्रारेर्जनशब्दितैः ।

छायां मद्गुण इत्यासीत् ध्यात गङ्गैर्विचाम्बरम् ॥३१७॥

15 शुर्क्षातामिमहान् पादचारिणो बौद्ध धार्मिकाश्च ।

रेणुम्याजम् तन्पदयोः पानिध्यायाकृगद् धरा ॥३१८॥

निरन्तर सञ्चार सञ्छाकृन्मया यथा ।

विघ्नोद्यतसमीकारान्तर्मयामयचतुर्धरा ॥३१९॥

तथा पत्पञ्चत् तथा यथा लोष्टः परस्परम् ।

20 पूयाभूताः न मिथ्यानि न्यामप्राप्तौ न यावता ॥३२०॥

महान्यपि सङ्ख्यायाः जनाः न्वच्छ जञ्च पदी ।

मर्यमा कमुष पद्मादागताः कर्म्म पयि ॥३२१॥

प्रतिप्राप्तं प्राप्तायाः सयद्य स्वरमागतम् ।

विच्छाक्य कथितुम्यादिमापुतापुपनिष्ठिरे ॥ ३२२ ॥

25 प्राप्तां प्राप्तां धार्मिकानां संक्षे सस्यर्द्धमापतिः ।

अर्च्येन न्य पद्मद्वय देवमन्य युग्मिनी ॥३२३॥

निरप्यक्षां वेशकम्पाभिर्भुङ्गन्तत्परिताऽभवत् ।

नञ्जीकृतः समरश्च पापवैरिनिवारणः ॥ १५ ॥

तज्जस्विना महाभेषा सक्तास्या यस्य बाह्विज ।

अभ्यधा इव रेवन्ता मञ्जुरासु विरजिर ॥ १५' ॥

५ नये नर्षज इत्यन्तं परकुट्या समुत्स्रजकाः ।

भाषाना भागिनोक्तानां पाताकादिषु निःसृताः ॥ १५२ ॥

वस्त्राणां पापहारोह न स्वधाद् विमलपद्मे ।

नाभ्यर्धापकम्बर स्तम्भनीर्षाद् समापयी ॥ १५३ ॥

यद्बर्गिर सहजपाकः श्रीस्तम्भनीर्षता ।

१० नादकः लवमहिता इत्यन्तावित्पुत्राश्च सः ॥ १५४ ॥

सङ्क्रान्तराम नीमाचमीत्या आभीरय स्मरः ।

प्राप्य न्वर्ष सुगन्धीश्च तच्छुभ्या मुमुक्षेतराम् ॥ १५५ ॥

अथ नवयुगं लवनायकः समरस्तपोः ।

यथाचमिमुखं मुक्ताः मत्तामुत्कण्ठिताश्च ॥ १५६ ॥

१ अपारिगम्भवारिश्च नरपी लपदातिभिः ।

धनुर्धर्षैर्नरैर्ध्वजमयं परवीतकम् ॥ १५७ ॥

पुष्पम्बुर्बगं काकैः ककुभाः कदम्बहारैः

ययौ पाञ्चनमकं द्राक् स्नेहमाङ्गीमयममना ॥ १५८ ॥

जगन्माभ्यौ समुत्सामकारश्च नन्दनं धिया ।

२० स्मरः लवणभारमिहत् मधुमाधवयोदिव ॥ १५९ ॥ पुष्पम्

आतरी नादमानिह्वय समरं यजनाय तौ ।

नादयं महत्त्वमस्ति न च बीज्यं कोकोऽस्त्य विस्मिताः ॥

नाचपि श्रीस्तम्भनिह् नादमानिह्वय मोहता ।

धामधिगं चर नवाचिपति पाकयोचतुः ॥ १६० ॥

२ नव य स्तम्भनीधन्यं क्षरणां धूरणाऽभवत् ।

अथान्नं पचन्तर्षां समरो नक्षिपामनाः ॥ १६१ ॥

महाविद्यालयात् सप्तस्य कारयित्वा प्रयाणकम् ।

पीपलपुर गांव देसलुः मयसंयुत ॥३३७॥ [भिखुर]

सशस्पाहो प्रतिमा सम्पुण्यातिभक्ति ।

पञ्चमहापुराण-भाष्यसंग्रह-प्रकाशनालय, काशी [पृष्ठ ८७]

३) प्रणिशेन्य शिष्यपरिपार्ता ग्राम-पुत्रादिषु ।

इदं च मन्त्रं पठ्यन्ना पञ्चादिभिः पुण्यमुपाज्जेयत् ॥ ३३९ ॥

अमय रमयः मयपति मय[]पतिरमयः ।

पिण्डार्चनानाम पुर प्राय पापविनाशिनः॥३४॥[विष्णुकाण्डी]

पुण्डरीकगिरि नमः पुण्यमत्रमिषाद्भिनाम् ।

10 विद्यालय इमान मय सुधामय इशामयम् ३ ३४३ ॥

बहुविधं त्वं नमः साधुदेव ।

समस्त पुर मध्यम उपमनस्य सामना ॥ ३४२ ॥

मायस्मानसब्रह्मचर्यो विधाय्य मयमप्रियम् ।

निरीक्ष्य पञ्चशायिनाम महीश्वरपुत्रस्मरय ॥१४३॥ पुनश्च ।

15 अङ्कहया पुण्डरीक रीधय(५)माय(५)य हसय ।

नगररिम्भिरावसुष नमाष्टुमिषार्थे(८)यत् ॥ ३४४ ॥

तदर्थमावृत्त्या यतो हसन्। तस्य

सप्ततन्त्रि महाशक्त्यायुधमखिलतन्त्रि ॥ १४५ ॥

द्वितीयदिशम गोपनायाम्यान्वयदया रथात् ।

१) इत्यादि प्रमाणं ध्यात्वा प्रमाणमस्य यथा ॥ ३४३ ॥

नाना वसिष्ठाहर्षाद्याग्निभ्यु नमः स्मृतः ।

महर्षि चण्डिकाभाषाभाषानामध्यायनाम् । १४७ ।

बन्धुप्रेमसाधक(८) बलिता गजबघुम् ।

কোম্পানীতে ১০ জন কর্মকর্তা কর্মচারী বসে (১) ১৪৮ ৷

25 कृत्वा लङ्निष्ठा विद्वद्भ्यमादिभ्यः ।

अथर्ववेदस्य विद्यालय नवम्बर ३१९

अथ पञ्चमः प्रस्तावः ।

अथ प्रमाणं पुरपात्रादिभिः—

निवास्तिने पार्श्वेऽग्निं प्रथमम् ।

वीरं च तीरं ससाऽऽ(तीर्थेऽथ रम)र्षयित्वा

दीक्षन्त्य युक्तं तु पथी समवा ॥ १ ॥

५ श्रीममिवादी परिपूज्य तत्र

श्रीदेमस्तु लवपतिं सपुत्रा ।

ममुद्यत एव तमाददधुः

द्विषस्य सायावमस्तु न मेन ॥ २ ॥

श्रीमिद्वहग्निप्रभुवत्तद्वत्—

१० त्वहस्तमयाश्चनता तु साधुः ।

विधात्र्यध पानतयच मुक्त—

स्तस्थिद्यमावारमताधिरादुम् ॥ ३ ॥

एन्मिद्वहग्निप्रभुवत्तद्वत्—

गन्ताम माध्यादिमहाभक्त्याम् ।

१५ कापास्तु विभक्त्य भवत्य दह—

न्याधि अम भव्यत्रया नुदन्ति ॥ ४ ॥

एन्मिद्वहग्निप्रभुवत्तद्वत्—

प्रीता निपुन्वाच विद्योपच भुत्तम् ।

नचिद्वहग्निप्रभुवत्तद्वत्—

२० कन्तु तमप्यापकमामनन्ति ॥ ५ ॥

एन्मिद्वहग्निप्रभुवत्तद्वत्—

शिकण्डि-कारेडच-नारत्तानाम् ।

रागादसच्चिदभाना मन्त्रीष्टः साद्व्याह्वयः । [धातुद]
धीस्तन्मन्त्रीयनगगान् नाभ्यां मह समापथी ॥ ३१३ ॥

निद्राशुभमायाम् मन्त्रीष्टमपाप यः ।

नैव मायानिधः मन्त्रीष्टः मन्त्रीष्टमपाप ॥ ३१४ ॥

७ भावमारुतया यत्र धातुमारुतवि नागिना ।

न निद्राभरमायाम् मन्त्रीष्टः धातुमारुतम ॥ ३१५ ॥

धीवन्मुपाममन्त्रीष्टमपापमन्त्रीष्टमपाप ।

मन्त्रीष्टः धातुमारुतमपापमन्त्रीष्टमपाप ॥ ३१६ ॥

मन्त्रीष्टः धातुमारुतमपापमन्त्रीष्टमपाप ।

११) प्रतिष्ठाप्यन्तिष्ठाना धातुः धातुमारुतमपापमन्त्रीष्टमपाप ॥ ३१७ ॥

मन्त्रीष्टः धातुमारुतमपापमन्त्रीष्टमपाप ।

मातुः धातुः धातुमारुतमपापमन्त्रीष्टमपाप ॥ ३१८ ॥

मन्त्रीष्टः धातुमारुतमपापमन्त्रीष्टमपाप ।

मन्त्रीष्टः धातुमारुतमपापमन्त्रीष्टमपाप ॥ ३१९ ॥

१५ धातुमारुतमपापमन्त्रीष्टमपापमन्त्रीष्टमपाप ।

मन्त्रीष्टः धातुमारुतमपापमन्त्रीष्टमपाप ॥ ३२० ॥

धातुमारुतमपापमन्त्रीष्टमपापमन्त्रीष्टमपाप ।

धातुमारुतमपापमन्त्रीष्टमपापमन्त्रीष्टमपाप ॥ ३२१ ॥

धातुमारुतमपापमन्त्रीष्टमपापमन्त्रीष्टमपाप ।

२० धातुमारुतमपापमन्त्रीष्टमपापमन्त्रीष्टमपाप ।

विहितमन्त्रीष्टमपापमन्त्रीष्टमपापमन्त्रीष्टमपाप

विहितमन्त्रीष्टमपापमन्त्रीष्टमपापमन्त्रीष्टमपाप ॥ ३२२ ॥

विहितमन्त्रीष्टमपापमन्त्रीष्टमपापमन्त्रीष्टमपाप

चतुर्थः प्रश्नाथः ॥

नमः स्थितः सचपतिः ससैषां
निरीक्ष्य चित्त्वं विस्रसत्पताकम् ।

नलारतिन्ध्याः परपारयाम्

याम स मम किञ्च नयमेतत् ॥ ११ ॥

५ नद्वन्द्वद्वेष्य विस्रोक्तयन् स
नमन सङ्गाधिपदसङ्घोऽयाम् ।

पुगादिनाभस्य जिनस्य तिष्ठ-

द्वार जियो द्वारमिवाधिष्ठान्त्वा ॥ १४ ॥

मय स्थितस्तत्र पुगादिद्वय

१० नभीक्ष्य इर्ष्य धन कथय ।

न इममः स्वयं हिमागुवालो-

मुक्तामभिभाषकपुत्रादि ॥ १५ ॥

मय्य प्रव(चि)श्याय तमादिनाभं

स्वकारिणु (त) वन्निनुमुक्त(न्त)चित्ता ।

१५ कमी गुठम् इत्यस्यवशातो

पुगादिनाभस्य समीपमापात् ॥ १६ ॥

उन्त्याय नचाहुममु जिनस्य

माधुः सुधायुतिमिवाहिसिद्ध ।

४ माप्य बुध्यापमशचिन्त-

२० नमीचन मापति नो निधानम् ॥ १७ ॥

मयस्य धन्त्या जिनमादिनाभं

न नप्ययति परिवृत्त्य पुष्पी ।

प्रवक्षिषा दानुमना न कोट-

कारिस्थिनाभार्थचर्चनीऽय ॥ १८ ॥

८ मपुञ्जल पाण्डवपञ्चवर्गी

वृन्ती नचा इत्यस्यवशात् ।

रथेः सुगीतरिच दृष्टचिन्ता

पद्मिन् स्रष्ट गतिञ्च न प्रप्याः ॥ १ ॥

पञ्चोत्तरप्रिष्टरचारिपूर-

प्रथे निशुम्भ्य च्चनित गभीरम् ।

5 पथादनादाऽवमितीष लाका

ब्रह्माणि किञ्चिन्परिचयन्ति ॥ ७ ॥

बस्मिन् विमप्रिष्टरशीकरपु

स्युम्भन् मनुष्यमुमकागमपु ।

शुभेः शुभेपावनिताः शिष्यश्च (जीना वा)

10 तमो स्रष्टन् प्राचयति स्म साकम् ॥ ८ ॥

तस्मिन्प्रमी भव्यज्जमापमीन-

गुणज्जो लभज्जकर्तमपु (१)

मुनश्चयमापगता निनादा

सुत्रचयमापार्त्तमिवादाह ॥ ९ ॥

15 तदाधिकृता प्रथमप्रवश

पुमादिभनृप्रमता निरीक्ष्य ।

ज्ञाना गुणमैव ज्ञनादिचन्ता

प्रचन्ता हसन् हस्यमन्त ॥ १० ॥

नमुर(द्ध)ता ता स्तवमच नापु

20 नापुष्य पुत्रादिधिविस्तृतिना ।

था शान्तिमाहस्य कवी न केच

बद्ध नपथा न प्रिमन्त्र नन्व ॥ ११ ॥

तथा दिवाद्यादित्रिवात् नमथा

धः(हस्य) नचयति प्रपुष्य ।

25 नमुरधुमाथाः स्तवमच कवी

कदादेता दृष्टेनहस्यमान् ॥ १२ ॥

अष्टम्या स्वाश्रमपुर (मपुर-१) [प्रतिष्ठा]

पिण्ड पक्वाण्युन सूक्ष्मतादि वस्तु ।

समीक्षयामास स कारयित्वा

नर्द प्रतिष्ठाविधिप्रापक (सहायक पद ?) ॥ १५ ॥

5 तथा सुराङ्गानवस्थात् समागता

वाङ्मातृतोऽप्युत्तममध्यमायमा ।

अनाः प्रतिष्ठाविधिबीक्षणान्तुष्ट

पयुर्वपादौ विततोऽप्येवाहवः ॥ १६ ॥

अथ प्रवृत्त सितमायमास-

10 तपाद्वीर्यगतसुरिचारं ।

अमस्य पात्राकरमाय साधु

चतुर्विध सवममीक्षयत् सा ॥ १८ ॥

भीमिन्द्रवरिमग्नौ स सुरि-

वर्षं सम वृत्तकलाधुपुर्वं ।

15 स्मरण नयामचरण पुच्छो

वर्षो अकल्पानयमाव कुम्भ ॥ १९ ॥

द्विषपात्रकुण्डाधिपमुग्मुख-

पदादिपत्रा विधिवद्विषाण ।

भीमिन्द्रसर्पादिनमन्त्रपुत-

20 भीरु स्मरण(ग)पुत्रवति यय कुम्भाण ॥ २० ॥

गर्वादिनाद्विषपात्रावृत्तौ-

गुहायवैद्यद्विपुभिर्मिरीन्तः ।

गर्जन्तदानीं सुमह विरीरु-

वर्वादिवाध(न)द्वितमातताम ॥ २१ ॥

मुद्यानिमोवा कक्षणात् छिद.सु

यत्वा प्रियामुद्धृतमस्थितां भी-

सुमासिद्धस्य पञ्चमी ॥ ११ ॥

स्वच्छरितो नत्र मयुरमृति

विन्दोक्त्य षोडशमन्तरिणी मः ।

३ समूहमध्यमना वर्ष

मुञ्च्य मणि स्पर्श विभूषणादि ॥ ॥

गङ्गावनाऽप्यादिजिनशतार्थे

य उद्युतायुत् न तथास्थ एवम् ।

एता परां ह्यमममाधुभन्दि

10 कृष्ण ६(१)हि मृगयस्य पत्र ॥ १ ॥

महारमर्च मातृ विधाय मातृ-

चित्ताय नमोऽस्ति नमः ॥

डाक्षिण्यं नीर्यपत्नीम् प्रपश्य

प्रदक्षिणां नवमतीं चक्ष्वा ॥ १ ॥

15 अवादिनाय प्रविपश्य नाथ

महोमिहस्योमिहस्यो अगाध ।

स्वमाधये शुभयुगे प्रतिष्ठा-

विधापनायासु लमुपना-५५ ॥ ५३ ॥

बाल्यं धर्मिष्ठानिधिद्वयम्

७ मधुसूत इव मयमयादिदृष्ट ।

अथ नृमुखायि वार्येयाय

इत्यादि हि व्याख्यान्यादि आगम्य ॥ ४ ॥

आदित्यानाथ पितृ करोति

अथाश्वत्थः (३) अथ(३)श्वत्थः (३)

15. **बिना किसी व्यवस्था-
ना के निर्माण के**

১৯৭৬ সালের ১১ নভেম্বর

ततश्चतुर्विधं त्रिणाद्यस्य

निषेधिता भान्ति नवाङ्गवेद्या ।

चतुर्गुणीभूय किञ्च स्मरस्य

पुण्यानुपेता विधयो नवानि ॥ ३९ ॥

यथाकुरास्तत्परित समन्ता-

न्वयन्ता विमानि स्म विभीक्ष्णवर्णा ।

इवाद्यवातामपि किं निधीर्णां

रोमाकुराद्याश्च आभिरामम् ॥ ४० ॥

इवाग्रतो मण्डपमप्यद्वये

माधु स्मरोऽन्तौ अनुरक्तवेदीम् ।

इस्ताद्यतां क्करवाति स्म नन्वा-

वर्णाङ्गपटुस्त्रितयं पुनः ता ॥ ४१ ॥

तदुपरि अनुरक्तलम्भमरमधीर

कनककण्ठमोक्षि मण्डपं माधुधुर्य ।

। गच्छत्तदनुकम्भीक्या(मा)र्वमावानुमार्च

विविधवननरम्भात्तद्वसोमाभिरामम् ॥ ४२ ॥

तद्विनिर्गम्य धोम्वयमस्य मुख्य-

विन्यस्य दण्डं सुमहद्व्यजादयम् ।

न्यवशेषम् क्षत्रघ्नीं प्रतिष्ठा-

(०) विधापमाय प्रगुणं विधाप ॥ ४३ ॥

नाभयविन्य पतिम् प्रतिष्ठा-

इतां पञ्चामपि विदित्या त ।

अवाग्वाक्यदत्ताः वृधवाः

मवाप्नुवा प्यस्तनवतद्वर्मा ॥ ४४ ॥

इतः निबद्धा लहवारवाह-

दवाचवीचन्ममान्निष्काऽभाम् ।

वेसस्यो ऽथ क्लृप्तमक्षिपयसे
साहचयेन सहितो विनिविष्टः ।

वामतस्तु साहज्यं स्मरयुक्तो
आचरेत् स्म विनमज्जनसज्जः ॥ ५२ ॥

५ सामन्तः शुभमदिरात्मबान्धवेन
सपुत्रोऽनुयुज्ययुजेन सान्निभेन ।
आदायामकञ्जस्र[रुद्ध]वामरो(रं) विवस्था-
मे तस्यौ स्थितिपरिपासकः कुकुर ॥ ५३ ॥

बहु(धु)रक्षाहेतवऽरिपुत्रार्था
१० न्यवा(स्त)शस्पोर स्वकंऽरिहमाद्या ।
विभ्ये पत्न्याद् वस्तु विभ्यमशस्य
कर्तुं युक्ता आचरेत् तस्य रक्षा ॥ ५४ ॥
रक्षाक्षमस्वापि विवस्य रक्षा-
करं निवृत्ता विद्यतीव सोढे ।

१५ पदा(वाऽ)भ्य(न्त)रैर्वैरिमिरेव विभ्य
पास्यान्वज्जल परितज्जमानम् ॥ ५५ ॥

कर्पूर-चन्दन-फल्गुस्रत-पुष्प-पुष्प-
काकबन्धा-गङ्गा-कुरङ्गमदविश्रान्ति ।

बन्धुनि यानि किञ्च सन्ति विधिप्रतिष्ठा-
२० पौम्बानि तानि निश्चिकाम्यपि होक्षितानि ॥ ५६ ॥

मदनफल्गुस्रमेन कञ्चिद्वृद्धि(वी) निवृत्तं
विनमर । तत्र पात्रो कारणं तत्र वैशि ॥

विनमरानि मविच्छम्बो पञ्चबाहुद्धि-बुद्धी
मदनफल्गुविद्यातं वस्तुरा त्वं ध्याय ॥ ५७ ॥

इमहादिनावक्यानां कटुबान्धवपु(वधेपु) पात्रिपु ।
गुरुः कौशुम्यसूचकश्च वधाति न्य समादिता ॥ ५८ ॥

देमष्टो ऽथ प्रथमवक्षिणपक्षे
साहमेन सहितौ विनिविष्ट ।

बामतस्तु सहाजः स्मरयुक्तो
जायत स्म शिवमञ्जनसज्जः ॥ ५१ ॥

५ नामन्तः शुभमतिरात्मबान्धवैव
नयुक्तीऽमुगुणगुणैव सांगणैव ।
आद्यायामहवस्य[रु]चामरो(र) शिवस्या-
यं तस्यो स्थितिपरिपाककं कुकृत्य ॥ ५२ ॥

बधु(ध)रक्षादेतच्चऽरिहर्षार्थं
१० न्यपा(स्त)शस्पोर स्वकऽरिहमाका ।
विभ्ये वात्स्याद् वस्तु विभ्यमशस्य
हर्तुं युक्ता जायते तस्य रक्षा ॥ ५३ ॥

रक्षाक्षमस्यापि शिवस्य रक्षा-
करे विवक्षा विद्यतीव छोके ।
१५ वहा(वाऽ)म्ब(न्त)रैर्वैरिभिरेव विभ्य
वात्स्यान्मज्ज परितप्त्वमानम् ॥ ५४ ॥

कर्पूर-बन्धन-फलाधृत-पुष्प-वृष-
हाकेपका-नद-हुरहमन्त्रादिभ्यानि ।

वस्तुनि पात्रि किञ्च तन्मि विधिप्रतिष्ठा-
२० धोग्यानि नात्रि निक्षिप्तान्यपि कीर्तितानि ॥ ५५ ॥

मदनफलसमेते कञ्जिहृदि(ली) विवक्षे
शिववर । तत्र पाथी कारय तत्र वसि ॥

वितरति मविक्षेभ्यो वज्रचानृद्धि-वृद्धी
मदनफलमिवातं पत्तुरा त्वं व्यवधा ॥ ५७ ॥

५ देनकादिवाचक्यार्था कटुनाम्नेषु(हृष्येषु) पात्रिषु ।
गुह कीर्तुम्भक्ष्यवत्प वज्राति यम तयादिता ॥ ५८ ॥

एष प्रतिष्ठासामग्र्यां कृतायां सिद्धसुरस्य
स्नातारम्भे मन्त्रपूर्व स्नातर्करकारयम् ॥ १९ ॥

भक्तारयत् तीर्थपतस्त्रिनस्य
स्नात्रापि सर्वान् यथाक्रमेण ।

३ श्रीसिद्धसुरि(रिः) स्वयमग्न्यसुरि-
याग्यानि तानि प्रजिवाप मय ॥ २० ॥

निवेशिताधामय कप्रचठ्यां
श्रीसिद्धसुरिशुबरेकचित् ।

१० भनाथयत्सात्त्वविवातनाथा
कप्र सुनमिषिकदिह्यमानम् ॥ २१ ॥

वाच्यथाय औनीप्रतिमां सुकप्रे
श्रीसिद्धसुरिर्भररक्तवर्षाः

श्रीवृण्डवास्तादिभिरर्चयित्वा
मन्त्रैरर्चितां सप्तश्रीवन्दार ॥ २२ ॥

१३ गन्धा गुरो(राः) पौषधवेरम नम्या-
वर्त्मस्य पट्ट भमरो न साधुः ।

सुवातिनीसूर्ध्वनि तनिकस्य
जगाम चैव्य वृषमस्य जीवय ॥ २३ ॥

नाम्नीनिनाह प्रमरस्यनेक-
२० काकपु मायम्सु गुप्तान् जितस्य ।

भमरद्वयमग्न्यपचदिकायां
सङ्गुधिपस्त लभरोऽथ पट्टम् ॥ २४ ॥

श्रीसिद्धसुरिप्रभौऽथ मर्त्या(प्या)-
वृषस्य पट्टस्य भमीपमाशु ।

२५ कपूरपूरज यथाविधान-
मपृपुत्रन् न किञ्चित् सुयन्त्रम् ॥ २५ ॥

मन्त्रावर्त मण्डल मण्डयित्वा

सिद्धाचार्या मान्त्रिक्य तान्त्रिकाय ।

कर्पूरादीरर्चयित्वा समुद्र (४)

बह्व(भिन्व)ग्नि स्मैतत्कसर्वायमाहु ॥ १९ ॥

भ्रामत्यागात्वं सर्वेऽपि सुरयस्तस्य साधरा

पूजां भिक्षान्तविभुर्क्षा तन्त्रावर्तस्य चक्रिरे ॥ २० ॥

श्रीनिन्दस्वरसो भवोऽप्यागत्य रूपभाद्रितम्

नन्दस्त्रिरे नावधाना कर्मसाधनसिद्धये ॥ २१ ॥

कौमुद्वन्द्वचभ्यासात् रागो शुद्धकरेऽहम्

10 स्वजेतारं शिव नाम्बयितुमैच्छद्विवाहस्तु ॥ २२ ॥

तत्रेऽहं तत्र विकरन्वमेतु

श्रीनिन्दमूर्तिं करयोरुदीत्वा ।

कृत्वालिङ्गां हृत्पत्रयीं सुवर्प-

मयीं शृङ्गाक्षमपि सोचतीऽधन् ॥ २३ ॥

1 भ्रामद्यानामुपगत नमस्य प्रतिष्ठा-

नन्वन्वित्रि प्रथमतीर्थपतेः पुरास्थाः ।

उर्ध्वं स्वरस्य नमस्य नमस्य प्रवृत्तो

सोऽहं इति स्म विगदन्ति नमस्तद्विभु ॥ २४ ॥

वन्द्य प्रतिष्ठानमस्य शिवशाय

2 श्रीनिन्दन्तिप्रमथोऽपलाथ ।

भावाय नोधीर निताहृद्यपीन-

मृन्मीमन नत्रयुक्तस्य चसु ॥ २५ ॥

धीविजमादृष्टपत्राद्रिङ्गानुसाम-

नमस्तत् १३७१ तपमि मानि चतुष्टयम् ॥

१७७ सुभ धनकपक्षशायुचारं

सह इव च वन्दशान्तिनि वर्तमान ॥ २६ ॥

पथ प्रतिष्ठापामग्न्यां कृतार्थां सिद्धसूरय-
स्नातारम्भ मन्त्रपूर्वं स्नातकैरकारयन् ॥ १९ ॥

प्रकारयत् तीर्थेपतञ्जिनस्य
स्नाथाभि सर्वाभि यथाक्रमेण ।

5 श्रीसिद्धसूरि(रिः) स्वयमन्यसूरि-
योग्यानि तानि प्रक्षिप्य सद्यः ॥ २० ॥

विशेषितायामथ सुप्रबलार्था
श्रीसिद्धसूरिगुह्यरेकविंश ।

70 अस्ताद्यस्तारान्वपिवास्तनाया
क्षम सुनिमित्तिकदिरपमानम् ॥ २१ ॥

भाष्येणैकैकीप्रतिमां सुकमे
श्रीसिद्धसूरिर्बैररक्षयसीः

श्रीसिद्धसूरिर्बैररक्षयसीः
मन्त्रैर्यतां सकलोचकार ॥ २२ ॥

15 नन्वा गुरो(राः) पीणयचेरम नन्वा-
वर्तस्य पटु समस्तौ स साधुः ।
सुवासिनीसूर्यानि सन्निवश्य
ज्जमास वैश्य कूपमस्य छीमम् ॥ २३ ॥

नाम्नीनिनाह समरन्धनेक-
20 कोकेषु गायन्सु गुणाह जिनस्य ।
भ्रमण्डलमन्त्रमन्त्रपञ्चेष्टिदार्था
नहुधिपस्त समराऽथ पटुम् ॥ २४ ॥

श्रीसिद्धसूरिममोऽथ मण्यो(न्या)-
रुपस्य पटुस्य नमीपमाशु ।

25 कपूरपूरज यथाविधान-
मपूपुञ्जत् त विहितं सुयन्त्रम् ॥ २५ ॥

केऽपि पुनः सुमनोरवसरैः

वृक्षनमस्य जना रक्षयिर्ति ॥ ८२ ॥

अद्भुतमायमपि यत्र निवेशितं तद्

विम्ब यवत्यमितपुष्पकृते जनायाम् ।

5

तीर्थेऽत्र तीर्थेभिर्भुक्त्वरपयितुः सुपुण्यं

यज्ञादि तस्मिन्पतिः प्रसुरेण वेद ॥ ८३ ॥

हस्तमात्रापि बरेचकुडिका यत्र कारिता

वचनामोचरघोषोद्गतं जायते किञ्च ॥ ८४ ॥

तत्र मुक्यन्निवेशस्य चैत्योद्धारकरस्य यत् ।

10

पुण्य कीर्तिमय तस्य स्वात्का प्रमातुं तदीश्वरा ॥ ८५ ॥

इति स्तुतिपरा लोका पीतमृत्सारिकारिका ।

मम्या मम्यं सिद्धिर्लोच समामिष मेनिरे ॥ ८६ ॥

एवं विधीयमानऽत्र यज्यलौकिकोद्गोतये ।

महारोहयितु दम्भ दत्तलोऽमयपुष्पका ॥ ८७ ॥

15

आरोहुमतच्छिखरं सुवन

पणामवप्राप्तुमिरेय साधु ।

स्वर्गाधिरोहार्थमधत् किञ्चैषा

मोपानयद्विस्तर्निषिद्धा जनायाम् ॥ ८८ ॥

धीनिन्द्यनिप्रसुरस्तद्वत्ता

20

धीरेमकः सचपतिः सधुका ।

उद्वन्द्वन्द्वन पुरः प्रभाता

मातादनीति सममादरीह ॥ ८९ ॥

मासान्ककयं चात्मान् सिद्धयुरिपुषं क्षिपद् ।

तमय दत्तककुलं द्युधुध स्वाययधिय ॥ ९० ॥

धुववारी मदाचरिर्दिष्टकाः संवनायकाः ।

द्वन्द्वमस्वाययत् स्वान् कीर्तिलाभमिवात्यया ॥ ९१ ॥

पुर्वेतिहनु निगद्यसु पठसु भिक्षया
 वैनामिहनु धन्यस्वनिगुसुख(तम)सु ।

धोनाभिरग्ननिभारचक्षप्रतिष्ठा
 धामिहसुरिगुरवात्तचपन् प्रतिष्ठाम् ॥३४॥

5 धावद्वयामिना पुर्वेतिहानी मित्रमुनिना
 अत्र प्रतिष्ठा विहिता ननवे समता ठयोः ॥३५॥

स्वतन्त्रता धामिननुमिधाना
 वन्यस्वययावाऽयपुनरावधार ।

10 त्रिनम्रमुद्राविहितम्विनिर्वा
 गुरु नना वयनुमायवाय ॥ ३६ ॥

मुख्यप्रामाद्वन्द्वस्य मित्रगुरुरनुष्ठया
 वाचवाचावनामत्र प्रतिष्ठा निर्भय नरा ॥३७॥

इमन्त नन्दगुमुमयनधग्मन वनसारवत्त ।
 धादिभुगुननुकिष्य यगाऽगन्तुवत्त नम्र वदति इय ॥३८॥

15 त्रिनम्र गुरा वय-वयवायप्रमृथ वमिम्
 इमना होद्वयमान नावाविध्वन्वादि च ॥३९॥

धाम्यन्त्रता प्रवयस्य त्रिनम्राः
 कानिमुदीव नन्दगुमवन्ध ।

20 इर्वयवोयमयवमरहा
 वृन्धमना वयवनि नराहा ॥ ४० ॥

ननवाभावनद्वनिचया
 वृ.वि त्रिवाक्यनिचयानववत् ।

वृद्धिवा वृद्धिवा नरावा-
 वृद्धिवावव वृद्धिवा वृद्धिवा ॥ ४१ ॥

पञ्चान्यधस्याय जनाय वैत्याद्

वचर्ष कल्पगुरिवातिहर्यात् ॥ ९८ ॥

छात्रु सहस्रपाशोऽपि साहयः समरोऽपि च ।

सामन्त-साङ्गबाबते पञ्चापि बहुपुर्णम् ॥ ९९ ॥

2 इदानीम् वीर्य्य वानानि बाधितानि ज्ञोऽर्थिनाम् ।

मेने मित्र स्नेहभाक् पञ्चाधूद् पाण्डवानिच ॥ १०० ॥

सर्वैर्बोऽत्र विस्मयमना मित्रोऽबाधीदिह तदा ।

पाण्डवास्तीर्थमुत्तर्तुं किं त पञ्चावता पुनः ॥ १०१ ॥

इति विषाध महोत्सवमुत्सुको

10 जिनपतेर्षद्गताम्बुजवीक्षणे ।

अवनतार तता शिखरान्तर्ग

सुभरसाक्षरसा जिनमभ्यगात् ॥ १०२ ॥

महाध्वजा पद्मपुष्पमण्या

वचन्निबरे देवशिरोविभामात् ।

15 किंछार्ध काङ्कानकमण्डवाद्या-

वनेव सायज्जु वैत्वरुण्डम् ॥ १०३ ॥

द्विमाङ्ग-पद्माङ्गक हारकानां

मत्स्यकमेकैकमनेकविधम् ।

उपवर्ष तत्र च वृत्तकोऽद्याद्

20 विम्बवत्स्वम्बरतामिषप्लु ॥ १०४ ॥

गङ्गातरङ्गसुमनां चमरीकेछलमधाम्

न इहावादिनाथाय वृत्तकामरगुपीम् ॥ १०५ ॥

नद्याऽपरा ईमण्डां निर्मितां कण्वतन्मुनिः

न्यर्षराभ्यमिवावाप्लु चाभरद्वितच वरी ॥ १०६ ॥

2 न्यर्षैकप्यमधमज्जतकुभाम्

वैत्तकमपि विनाय वरी सा ।

अवन्ध्ययत्कैरवन्ध्यधुक्ता

दण्डे जयन्तीमथ विजयन्तीम् ।

अथैः करारुहस्य रिपोऽथे या

समुच्छ्रिता स्वीयत्रयध्यजेव ॥ ९२ ॥

सर्वकर्मसुनि सिता वितताऽतिदीर्घा

कायेष्वस्तकपुता वरुचं पताका ।

मम्यकिनीव विवतोऽत्र समुत्तरन्ती

कोकान्विता भविकलोकपवित्रतायै ॥ ९३ ॥

तथा सुतेः पञ्चभिरन्वितोऽसौ

तथा शरीरी करपैरिषाथ ।

स कामधर्मैश्चतिष्ठुक्चतुर्दिः

सर्वेषु साधुः परमायमाय ॥ ९४ ॥

आचक्रिः किञ्च पुरा विदधानो

नर्तन इपितया सह ध्वज ।

बाधुना तुषमिषैष विधात्राऽ-

क्षिप्यत कचन कोऽपि न वेति ॥ ९५ ॥

तत्र सुभितमनोरथसिद्धि-

र्हसङ्काः लङ्कास्तद्वचसमेता ।

नृत्पति स्म सह सुमुमिवच-

ग्राम्यवान् विजयवान्प्रनिष्ठ ॥ ९६ ॥ (पुष्पम्)

तथा मुखा पूर्वमनाः स नामा-

विधानि दानानि च पाचकेभ्यः ।

नृत्पन् एषी क्वाचन-वासि-वच-

विश्वपासीन्यतुङ्गानि साधु ॥ ९७ ॥

नृत्पद्यतावामकसारकस्या

सुवर्णरत्नामरचाम्बराणि ।

प्रथमनामपुपुत्ररावती

नमस्त्रिभुवनमाः सुधनमिदम् ॥ ११३ ॥

ह्रीं हूँ ह्रीं नमः प्रसाधे

नमस्त्रिभुवनमाः सुधनमिदम् ॥ ११४ ॥

विष्णुस्य रात्रौ पृथग्विष्णुः-

रम्यद्वयमाद्वयपानमाधुः ॥ ११५ ॥

ब्रह्मना-कृष्णो मातो-ब्रह्मणाये सुधर्मिभ्योः

नमस्त्रिभुवनमाः सुधनमिदम् ॥ ११६ ॥

मातुः स्वरो द्विपुत्रो यमसारमा

कामावह स्वयति नमस्त्रिभुवनमाः ॥ ११७ ॥

भूमिपुत्रो ह्येव दमस्त्रिभुवनमाः

कामावह स्वयति नमस्त्रिभुवनमाः ॥ ११८ ॥

दमस्त्रिभुवनमाः सुधनमिदम्

कामावह स्वयति नमस्त्रिभुवनमाः ॥ ११९ ॥

प्रथमभुवनमाः सुधनमिदम्

कामावह स्वयति नमस्त्रिभुवनमाः ॥ १२० ॥

धामिद्वयमाद्वयपानमाधुः

कामावह स्वयति नमस्त्रिभुवनमाः ॥ १२१ ॥

नमस्त्रिभुवनमाः सुधनमिदम्

कामावह स्वयति नमस्त्रिभुवनमाः ॥ १२२ ॥

धारणात् माधवात् भद्रान्वितस्यापि भोक्त्रे

धामिद्वयमाद्वयपानमाधुः ॥ १२३ ॥

धारणात् माधवात् भद्रान्वितस्यापि भोक्त्रे

धामिद्वयमाद्वयपानमाधुः ॥ १२४ ॥

धारणात् माधवात् भद्रान्वितस्यापि भोक्त्रे

धामिद्वयमाद्वयपानमाधुः ॥ १२५ ॥

इत्युक्तः स्वमुच्यतास्त्रिमयीनां

सिद्धमूर्धनि निधीनिच कर्तुम् ॥ १०७ ॥

भारात्रिच मङ्गलदीपमप्यसौ

साधुर्वदो रूप्यमयं मनोहरम् ।

भारात्रिच स्थानमवाप्नुमुत्तुङ्ग-

स्तथा स(न)पद्मद्वयमेव यत् सदा ॥ १०८ ॥

चन्द्रोदयान् तर्पचनुष्ठिकासु

तथैव तर्पचपि मण्डपेषु ।

भयम्भयत्पद्मद्वयमुत्तुङ्ग-

मुक्तामयमभिजुतावशुक्लान् ॥ १०९ ॥

अपरपद्मद्वयमनौ त्रिमस्या-

भूतिरगण्डैः पुरतोऽनयस्य ।

मुद्रैः पुद्गलैश्च-नादिन्द्रे-

विभूषणैर्मयमरूपनाथा ॥ ११० ॥

स्नातोत्तमनो मेरुगिरी पुरा यथा

भयद्वयो जग्मनि यस्त्रिमसिन्धु ।

तथा मर्द्विमलनाभुनाऽभुना

तत्पथे चन्द्र चन्द्र मञ्जन निधिः ॥ १११ ॥

अवापरात् नयत्रिनाभुपायिता

मुचिप्रमथ्याः परिपूज्य दमताः ।

पुद्गलैश्च चोद्रेष महानुपायिभि-

ध्वज त्रिमय्य मयमे दद्याद्विचम् ॥ ११२ ॥

सारथ दमसारथ धीमण्डल विभावपुः

आयवद्वयमलम्ब्याद्वयवद्वयधोभगवत् ॥ ११३ ॥

न शुभनाः शुभलोभिरथो त्रिम

चक्रवर्त्तन-चक्रवर्त्तन-त्रिमभिः ।

स्थापिता + निघरने समरेण

भीस्वर्बन्धरकरभगिवायुत् ॥ १३१ ॥

अन्येऽपि सचपुङ्खा मङ्गयोऽन्येन

साधोविधाय पद्मोस्तिष्ठकऽष्टिके च ।

5 आराभिके च परिपूज्य तदीयकण्ठे

माङ्गी सिपन्ति रचयन्ति सुवर्णवृष्टिम् ॥ १३२ ॥

भीस्त्रिबन्धगुणगीतनायकान्

गायन्तान् समरसाधुरात्मना ।

स्वर्णकण्ठ-गुरङ्ग-वासतां

10 दान्तौ + धनपुष्यामसोपयत् ॥ १३३ ॥

विधायाराभिकमसाधविशेषस्य देतक ।

सपूज्य प्रविपत्याथ मङ्गकशीपमाद्यत् ॥ १३४ ॥

हारमहादन्तो मङ्गाः भीपुमादिभिर्नेष्टिहः ।

विह्वनादनिवादेन पठन्ति स्म गुणावलीम् ॥ १३५ ॥

15 देतकस्य समरस्य च साधौ

कीटिचक्रिजस्रपाहसचक्षाम् ।

बन्दिवा प्रमुदिता विरवाली-

मुञ्चरन्ति विदितोऽतद्वस्ताः ॥ १३६ ॥

रक्त-स्वर्ण-रत्नाणां वाक्त्रि-वारण वासताम् ।

20 हारमहादिमङ्गानां दशौ धानं स्मरते मुष्टम् ॥ १३७ ॥

ठहीप्य कर्पूरवटीः सुगन्धै

भीक्ष्णकौ मङ्गकशीपमुषी ।

उच्चापयामास सध महन्नि-

स्तुर्पादिवादिनगवीर्षदक्षिः ॥ १३८ ॥

निगीर्षते राजाधिकमननेति निघरने गङ्गमित्थवी ।

+ धन पुष्पन्ति तेषां मृत्पयतामिन्वर्धः, स्वर्पादिपद-
स्य चिदावजमेतत्

देव । त्वदीचरसना रसनायकस्य
 वाक्पाशुतस्य सरसी सरसीयेदेवा ।
 त्वत्पद्मसमवचनोनिचयप्रपञ्चः
 शीतीकरोति सततं वपुरस्मदीपम् ॥१७९॥

5 त्वद्दोषने जिनपतेऽमृतसिन्धुनीमे
 उपेतुषी वपुषि विम्बमये भवेताम् ।
 तत्कल्पतेऽथ मयत्तमवपुःकण्ठाद-
 बाहोपशान्तिरक्षिणेऽपि यथा विबेद्य ॥१८०॥

10 देव । त्वदीचचरनी चरण भवेतां
 शोचच्छवी उपविमामुतकक्षिताह्वी ।
 तत्सारमारवपदममवातुराणां
 तसारिणी सुकृतचारिषिर्बहितावाम् ॥१८१॥

15 इत्थमुताह्वसस्तवसस्तुत ! परमप्रभोदो नाथ ॥
 जीनामिनन्दनजिन । मदीह देहमुतसीक्यामि ॥१८२॥
 इति श्रुत्वा जयघोषमामिनायं जिनं मुखा ।
 मीलितकक्षरपां तावै ताधुना पुनराममन् ॥ १८३ ॥
 पञ्चापि सुवचोऽप्येव सर्वतवनरीः समम् ।
 आरात्रिक विदधिरे दधाना मुखमङ्गुलम् ॥१८४॥

20 एव प्रतिष्ठामहिमावमाधि-
 नायस्य कृत्वा पुरतो जिनस्य ।
 अवीकृतिरुचोऽकृतितममोदो
 वनतं ताधु सुतलवपुच्छः ॥ १८५ ॥

ताधुकिङ्कोकीविभ्रुतामवाप्तां
 विचिन्तयन्नेतसि नृत्वति यम् ।

25 हर्षोऽकृतकस्तपुनो जिभाये
 विह्वलितेव विदधे च ताधु ॥ १८६ ॥

पञ्चाक्षरं पञ्चवर्षं रमतकरत्तिः स्वाधुभिर्मोरक्यो
 सङ्गन्धैः शाङ्गिसूयैः सुरमिभक्तपूतैर्ध्वजैश्चान्वयते ।
 दूरेः पीदेसङ्कोऽसौ मुनिवरपूषमानात्मनाऽभ्यर्च्य मत्वा
 न्यस्तानिधेपतोऽसौ भ्रमद्विनमनसाऽपुपुत्रत्पुत्रवारि ।

5

सुखाधुमिर्बिषिधमोहनपावकाक्षै-

रामन्य सधमखिल उपरिच्छत् ता ।

साधुः सुभासमवचःशुभनात्मवक्त्या

सन्तोष्य सन्मतिरभोजयदादत् सत् ॥११॥

चारण्यं वाचमान भद्रानपि च वाचयत् ।

10 यदेच्छया रसवन्वाऽभोजयद् देसङ्कोऽखिलान् ॥१२॥

चिदंशावानदीनानां पुण्यानामथ योनिनाम् ।

प्रीयनार्थमवारितसबाह्या(ना)रमकरपत् ॥१३॥

भाचार्य-बाबनाचार्यौ-पाषाणानां महोत्सवे ।

पदस्थानां पञ्चशतान्यावातान्यमवधत् ॥१४॥

15 साधुः श्रीसङ्गपाशां महाराष्ट्रतिङ्गणः ।

सुभमाजि याजि वाक्यि वासंस्थानयति स्म ता ॥१५॥

पदस्थानां पञ्चशतीमपि तैर्वसुधैर्वै ।

मानन्द परया मक्त्या दसका मत्पञ्चमवत् ॥१६॥

नापुनर्भाविर्बिर्बलान्ध्यामपि तपोधमम् ।

20 सङ्गद्विनयोऽभ्यासान् मत्पञ्चमवत्तद्विती ॥१७॥

चारणानां नानाशतीं विसङ्गतीं च बन्दिनाम्

मायनानां नवसुधानां नवधमखिलं स्मरत् ॥१८॥

दानमण्डपमासीनी वाजि-काञ्चन-वातनाम् ।

तन्मनोवाञ्छिनीर्दति सन्मानममावचत् ॥१९॥

न्यस्तान्यवकृतिः तस्या निधेया-दूरीकरणं तस्मात्
 नान्यमानपुत्रकर्मित्वार्थं

तेजःपादपुरासधाम् सववासाभ्यहोपति ।

स्मरेण कारयित्वाऽव स्वावास स्वयमायधौ ॥ १८१ ॥

उज्जयन्तमिरिमस्तकमोहि

नेमिष क्षिणमया अभिनन्तुम् ।

5 रेसका सकलसपसमेतोऽ-

प्लावरोह मुवमि लह शैलम् ॥ १८४ ॥

महाप्लवा-ऽवारितलह-पूजा-

दानारिक सर्वविधि ल तत्र ।

समाधिपो रेसकसाधुपुर्या ।

10 शत्रुजय तीर्थ इवातताम ॥ १८५ ॥

प्रपुत्र-धाम्बपोस्तुहे शिखर बाधको(चित्) ।

कम्पाजप्रयमुक्येषु मासाप्यभिक्षप्यपि ॥ १८६ ॥

रेसको विद्वधार्वा महापूजा-महाप्लवम् ।

रक्षो स्वपूर्वज्ञानुचैरहघार धिषा विधि ॥ १८७ ॥

15 अभ्यामयानर्च सपुत्र-प्रीडा

धीरेसकः सपपतिर्यद्विष ।

तदेव तुभ्य चित्ततार पुत्र-

छाभन वृद्धि समरत्वं सप ॥ १८८ ॥

मुक्तमम्बा तुताम् रक्ष सदीबाहुस्वितारमजा ।

20 विभ्रऽपि विद्युतमिह वास्तव्य चित्तीर्षत ॥ १८९ ॥

समरम्ब तुतमातिसमात(मह)मुपति ।

रत्नका भीमदम्बाया विद्यवनाहृतार्चवम् ॥ १९० ॥

रमका तुतकामायात् वर्धापनमच्छरपत् ।

मव कलवि धर्मोऽपमिति चेतासि विगतवत् ॥ १९१ ॥

25 भीगजम्भपदपुत्रद्वारिणि

मम्बकोकपमदीपचारिणि ।

सवाधिपो विधुविमास्वरचादधीति

जीवेनपत्तनमिवाप +समुत् सहापा ॥१३॥

मुग्धराजमुपतिः स्मरसाधु

तता मिश्रम्य निष्ठे समुपेतम् ।

5 तद्विधोऽनरसोऽस्यसद्व-

स्फारसारपुष्पकोऽजानि सधा ॥ १३ ॥

जीसोमेम्बरम्भुजचामरादिमिरन्विता ।

स नृपाः सपरीवाट सवाभिमुखमापयो ॥ १४ ॥

समरो मुग्धराजम्भ स्वदस्तोद्गाहिताम्बरी ।

10 द्वापज्वावत्य मिश्रितो सुषा-चन्द्रमसाविव ॥२०॥

मुग्धराजस्तमाकिङ्कष सखे इपेभिर्मरा

तत्पुष्पकुशका साधुः सुषामग्न हवामवत् ॥ १५ ॥

मिषोऽय प्राकृतैरतिराष्टिस्ताडुभाषयि ।

मन्वेतां सुमोदकं प्रीतिमन्तौ स्वसङ्गमम् ॥२०॥

15 अथ जीवेसका सवभावा स्मरपुरस्तरा ।

स चतुर्विधस्तद्वेन सह देवाकयेन च ॥ १८ ॥

अराधरेव मुग्धेन तत्पुरस्तरचामिना ।

मन्दिम्भ वधितात्साहा स्वयमुत्सवकारिणिः ॥२९॥

जीवेनपत्तनपुरे द्वारोत्तम्भिततोरणे ।

20 कलापताके सर्वत्र रात्रीपतिरिवाविशत् ॥ ११० ॥

[विमिर्दिष्टेष्वम्]

जीसोमेम्बरधेवस्य पुरताः सम्मताः सताम् ।

इवेन मुग्धराजस्य सोत्सव महार स्थिता ॥ १११ ॥

पूर्व सम्मति शातवाहन-शिकावित्वा-मराजगदिमि-

25 र्वैषैरिचयनाधिपैः कृतबुभोत्पक्षेम्भ जैमैरपि ।

स्नानमाद्यु विरचय्य वेसछो ।

वृत्तबानयमपे ब्रह्माञ्जलिम् ॥ १९२ ॥

स्नात्वा मृगुह्वयनिभ सहस्राम्बुयोऽपि

श्रीदेसकस्य तनया सनया ह्वयेऽस्मिन् ।

5 सप्तारथोरचनसवरणप्रसूत-

[गुह्यार्ति] क्षणमपनयन्ति मृगु भजन्ति ॥ १९३ ॥

दिनानि दद्यात् सीर्षेऽस्मिन् स्थित्वा देसकसङ्कपः ।

श्रीवेदिममनुज्ञाप्य गिरिनारायणाक्षरत् ॥ १९४ ॥

मुग्धरासस्तदा वेचपत्तनाधिपतिर्मुदा ।

10 साक्षोः समरसिंहस्य द्यौनोत्कण्ठितोऽभवत् ॥ १९५ ॥

स्वप्रधानान् मुग्धराजः प्रीचोत् समरसञ्जिघौ ।

इति विद्वत्तिमम् च स्वकेचं तत्करं द्यौ ॥ १९६ ॥

कटाधुता यज्ञवता विधेया शुचिना तथा ।

मम विस्तवकोरोऽयं यथा स्वात्मीयिमान् स्मर ॥ १९७ ॥

16 स्मरो विज्ञाय केन्नाथ तन्नासुर् यमनोत्सुकः ।

यक बुभुक्षितोऽन्यथ ज्ञात किङ्क निमग्नयम् ॥ १९८ ॥

श्रीमहीपाकदेवस्य भुत्कटापनहेतवे ।

जगामोपायनकर समर स्मरसन्निभः ॥ १९९ ॥

सन्तुष्टः श्रीमहीपाकः समराय द्यौ स्वयम् ।

20 विपद्गोष्ठकसम्बन्धं बाजिनं श्रीकरीमपि ॥ २० ॥

श्रीमुग्धराजनृपकेनसमागमेन

सबर्हितोन्नमयुजोऽवधुहर्षतर्कः ।

श्रीदेसकः सकलसपरीतपार्श्वः

श्रीदेवपत्तनपुरोपरि सञ्चयात् ॥ २१ ॥

25 श्रीधामबागनपुरीमधुकेषु सर्व-

स्वाधेपु कैत्यपरिपादिमहान् दद्यात् ।

आद्यान्तमात्मीयपतिं निरीक्ष्य

मयेन विषस्तनिरक्षयिता ॥ १२१ ॥

स्त्रीमभिचार्यं धरर्षं ग्रथन्ती

हंसां एही परंतशृङ्गमाणात् ।

5 विपद्य तीर्त्तुं नृपं नृपं तथोऽ

विहायिकाऽन्त्यामिषद्वयताऽसौ ॥ [त्रिमिषिष्ठेयम्]

कोटीनारेऽपि तन्मिषमित्यसूतपूर्ववासतः ।

तामर्धयित्वा कर्पूरकुमुदादीरधकषा ॥ १२३ ॥

धीवैसकाः सङ्गपतिर्वत्सा तत्र महापथङ्गम् ।

10 कृत्वा महामहं द्वीपबन्धकृते कमादयत् ॥ १२४ ॥ पुष्पम् ॥

मीत्वा समरसिंहस्य सूकरान्नस्तदीश्वराः ।

नाभऽऽद्योन्वापरां नाभद्वयैस्त्वापयत्कटात् ॥ १२५ ॥

देवद्वयं तनुपरि सस्रं समहात्सवम् ।

समारोप्यनियमन्ये विषते(ता) च अक्षयधरा ॥ १२६ ॥

15 हरिपादो ध्वजहारी तत्रास्ते कोटिनायकाः ।

इतद्वत्स्य सत्तवस्य वातस्य विदधे सुधी ॥ १२७ ॥

तत्राप्यशरिकां कृत्वा दानं इत्याऽविनाशितम् ।

पुनः तपयतिस्तीर्थं गृह्ण्यसुपायमत् ॥ १२८ ॥

इतश्च भीतिवत्तरिगुरवाः किञ्चिदामयात् ।

20 सायाया अक्षिरे क्षीर्णजुने तद्वत्तस्थिरे ॥ १२९ ॥

तथोऽपि परिवाराऽपि सशूयं शुद्धमकदा ।

म्यक्षितपत् मया ! तावत्साधार्यं यवर्ता पुनः ॥ १३० ॥

कायतं ज्ञानहीनत्वाभावा कनापि सम्पत्तिः ।

तत्पारिमन्त्रं कन्धापि शिष्यस्य प्रतिपाद्यताम् ॥ १३१ ॥

2 स्वामिभार्यं तथा माह सर्वेषां पुरतो गुहा ।

भाषुर्मे एव वपांवि माको भव दिनाति च ॥ १३२ ॥

भीषीशुक्लकुमारपासपतिमग्नेन चक्रे न य-

ज्वात वस्तुमापतस्तदधुना काष्ठे कृतावप्यदो ! ॥२१९॥

भीमैतदासनस्थेदादासमस्य स्वभाष्यम् ।

मिथा धैर्यम[प]द्रुत्य सो (सु ?) द्रुत्यपदिषादधत् ॥२१३॥

5 तं च सस्थापयामास सधपः प्रियमलङ्क ।

मन्त्रं युगंऽपि यन्माभूत् तदभूत् भाग्यतोऽस्य हि ॥२१४॥

तथा बोद्धम्—

नतस्मिन् कति नाम सङ्कपतयः क्षीपीतले सतिरे

किम्बेहोऽपि न साधुवीरसमर ! स्वगमाममन्त्रग्ययी ।

10 भीषामेयक्षिनाद्धति प्रतिपुरत्त्व(त)स्त्वामिनोऽन्त्यागतिः

भीषामेष्टपुरप्रचष्ट इति य (ते)क्षीर्तिमचा बद्धा(स्मा)तिः

तथाप्यवारित वाम वदानोऽप्याद्विष्टामदम् ।

विदुषे क्षिणक्षित्येषु पूजां सोमम्बरस्य च ॥ २१६ ॥

मुग्धरज्जनृपाभ्याम् ओकरीं काक्षित स्मर ।

15 चचाखाद्यापरपुरे नन्तु पार्श्वं सदेष्टुः ॥२१७॥

यो काक्षिमप्याधिरमाद् वितीर्य

वृष्टं तरीशस्य पयोधिमात्रा ।

स विचत तद्विद्विताऽनमान

वैत्यस्थितिस्तत्र क्षिणक्षपार्श्वः ॥ २१८ ॥

20 महापञ्चा-महापञ्चासुख्य तत्र महोत्सवम् ।

विधाय कोडीनारेऽगादस्तु सप्तसप्त ॥ २१९ ॥

पत्राम्बिका विप्रबधुर्मुनिभ्या

दत्त्वाऽन्नदान पतिरोषतोऽथ ।

भाषाय पुच्छपमुच्छपन्त

25 यथापत्तो नेमिभिर्न स्मरन्ती ॥ २२० ॥

नत्वा क्षिणं चततरोस्तुऽमात्

फलेऽसुतो ग्रीष्मपितृ सजेन ।

शुद्धा श्रीनेमिनाथेन पञ्चरामन्यविग्रहे ।

नृपक्षसजयेऽपूरि तस्मात्प्राप्तेऽम्बर पुरम् ॥ २४५ ॥

तत्पुराईकृतिः श्रीमामास्तो पार्श्वेऽग्निनेम्बु ।

पश्चिरं प्राणतस्त्वर्माधीम्बरेण पुराऽर्चितः ॥ २४६ ॥

5 चतु पञ्चाशद्भावि पर्वाणी प्रथमे नवि ।

पूजितस्तदधीशान भावभूषितचेतसा ॥ २४७ ॥

कृसावि तत्प्रमाणवच कन्त्रेन्द्रमाच पूजितः ।

नूर्वेन्द्रेण तत्प्रमा(नि)वि सभावि परिपूजितः ॥ २४८ ॥

पातालेऽपि च तावन्ति चर्पकृसावि तप्तक ।

10 पञ्चमाधिपतिर्भक्तिस्तुतो यमपुत्रश्च ॥ २४९ ॥

पातालात्प्रतिबासुर्बसमर श्रीबासुदेवन यः

सैम्य भारिभवारित चिह्नसति श्रीममिवावाहवा ।

तच्छम्भे प्रकटीकृतोऽय सहसा तत्प्रायवारिच्छय-

सयामेन जनो-विद्योऽपि चिह्ने नीरक्ष स पार्श्वेऽग्निनेम्बु

15 तत्र तीर्थे महाशान-महापूजा-महास्वभा ।

कृत्वा सर्वविधिं तापुः श्रीपार्श्वे प्रविपत्य सः ॥ २५० ॥

हागिस्नामनि ग्रामे नत्वा श्रीभूषय श्रितम् ।

नत्वाऽच पञ्चमपुरे परिचमे प्रयाणकम् ॥ २५१ ॥ [पुण्यम्]

श्रीपञ्चपुरासप्त ग्रामेऽसी सांस्कृतिभिः ।

20 ईसकः समरेकाच सबावासानकारयत् ॥ २५२ ॥

श्रीरसक कुण्डलिन मह सचकोटि

राकण्य पञ्चमजनो चिकित्सांमुपेतम् ।

इपेत्तमत्पुण्यकममविश्वविताह

तपस्व सम्पुत्रमिषाध गताप्यपाचः ॥ २५३ ॥

25 सर्वोऽप्यहर्षुषिण्या समेती

अवस्तवानी चिह्न रसकस्य ।

- विपतेऽद्यापि शिष्योऽपि भीसत्याकथितोऽग्निकात् ।
 मुञ्चामि नाहं तत् सूरिं करिष्ये समयं परम् ॥२३३॥
 तदाकण्य समग्रोऽपि सङ्गो भूयो व्यधिष्यत् ।
 यद्यप्येवं प्रभाऽस्माभिः किञ्चिद्विज्ञाप्यतः परम् ॥२३४॥
- 5 भीपूजये स्वावर तीर्थं साम्प्रतं स्थापितं यथा ।
 कृत्वा प्रसादमस्मात्तु जङ्गमं स्थाप्यतां तथा ॥२३५॥
 अथ तद्विज्रतिप्रीताः प्रभुभीसिद्धसुरयाः ।
 शिष्य मेरुगिरिं नाद्या कङ्कसूरिं गुहं व्यधुः ॥२३६॥
 यथादृशतरेकसप्तत्याऽभ्यधिकैर्मतेः ।
- 10 फास्तुने मासि पञ्चम्यां शुक्लायामवत् पदम् ॥२३७॥
 तदा पदस्थापनायाध्विगच्छत्समुत्तमः ।
 सगौ म्ळोकमिष(मं) नथो भीमदंवाह्वयं सुधी ॥२३८॥
 कः कः सूरिन् मां (त)स्तीति कङ्कसूरिगुरुद्वयं ।
 एस्योदयं प्रजापन्ते सर्वां कस्यापसिद्धयाः ॥२३९॥
- 15 धारसिंहस्तत्र मन्त्री सुरे पदमहोत्सवम् ।
 चकार सप्तद्वीपां प्रतिनां प्रतिष्ठापि(मं)नाम् ॥२४०॥
 दिनानि पञ्च तथैव स्थित्वोत्सवपुरस्सरम् ।
 भूयो देससप्तमस्य गत्वा शत्रुञ्जयेऽमिकम् ॥२४१॥
 शत्रुञ्जयमहातीर्थं पुनर्वातां विधाय तः ।
- 20 देसको गुहमिः सार्यमभमत् पादकापुर ॥२४२॥
 पुरा सरासि(स)यन्मगुर्मुजाह्वे
 हरेर्बन्धे धिरिचिससुखेऽभिधे ।
 भीनेमिनाथो नृपकथमेकः
 प्रपूर्वं शत्रुं विधिनाय यत्र ॥ २४३ ॥
- 25 तदा सस्थापितस्तत्र धीनभिर्दिण्डुना द्विजः ।
 तं द्विजं तत्र सम्पूज्य शीतम्बरपुरं ययौ ॥२४४॥

सबाधिपोऽपि प्रत्येकं प्रत्येकं देवक्य स्मर ।
ताम्बुलवत्तर्पिताय सगौरवममानयत् ॥२९॥

शुभे श्रुतेऽथ पुण्यवेष्टं
विधानुमाधत्त समुपमं सा ।

5 विधाय धृक्कारमशेषलोका
सपस्य सपेम्बरमग्निधाय ॥२९॥
अम्बाविहरी समरादिस्रव
सुरीररी सपपुरास्तरैः स ।
सद्योभितः शानमुवाचनस्वः

10 सबाधिपः पत्तनमन्वयालीत् ॥ २९॥
भीतिद्वन्द्वरिममुचर्तुनीरी
व्यासकियापि परीतपाम्बाः ।
वेषाङ्कयद्यामरधारिणीमि
विभूयमानेषु सुचामरेषु ॥ २९५ ॥

15 मृदङ्ग-भरी-पद्मादिबाधि
नैर्द्विरापुरितदिग्धिभागः ।
वीपत्तन कर्तुमना प्रवेष्टं
ज्वाळ ताळाचरङ्गतपूजा ॥ २९६ ॥ (पुण्यम्)
मिष्टान्न सबाधिपदेष्टव्यं तं

20 समापतन्त जनता समस्ता ।
मुखाऽन्विता सर्षपुङ्गु बहू
मार्गे स्मर वीधितुमेकतोऽधत् ॥ २९७ ॥
बुधे बुधे कुटुम्बगुह्यमी
पुर एतुरणन्दनमादिधामिः ।

25 सद्योभित पूजितपूर्वकुम्भी-
ज्वाळ अवस्तत्पुरमुत्पताक्य ॥ २९८ ॥

सपाधिपस्य स्मरसयुतस्या

नर्हि ममी चम्पुनहेमपुष्पी ॥ २५५ ॥

सस्पृश्य केरीभरणी तवीयो

मवस्थाऽनमत् देवपदाधिपायम् ।

5 भवम्यत भीषिमहाचलस्य

तीर्थस्य यात्रा विहिताऽऽत्मनेव ॥२५६॥

चिक्षेप हपीत्य पीरलोकः

कण्ठे तवीयं किञ्च पुष्पमाधाम् ।

यात्रां विधाय स्वपुर गतस्य

10 अयधिर्य धार्मिकचक्रिणोऽस्य ॥२५७॥

यन्धु स्वयन्धु जनका स्वज्ञातं

मित्रं स्वमित्रं जनका सगोबम् ।

पीरा अभ्युताञ्जकतापपोषा-

स्तनुं तमी क्षन्नुमिषाद्विद्विह ॥ २५८ ॥

15 स्वस्वस्वजनजनानां कण्ठेषु निवृत्तयन्ति सुममाकाः ।

तीर्थामतामिति जनास्तान् पूज्यान् पूजयन्तीव ॥२५९॥

अवण्डमण्डकं धण्डवासितमोदकान्वितं ।

आमन्तुन् प्रोजयन्ति स्म स्वाभीनिर्मोक्षनिर्जना ॥२६॥

प्राय न कोऽपि नगर ममभूय पीरो

20 विह-विप्र-दात्र-यवनप्रभुको समुत्र ।

यो वसतस्य समरस्य पुर्णमिषदा ।

बद्धाग्रहस्तदपि निव समाजगाम ॥ २६१ ॥

* तोपय पीपय तोपपीपी न सुती अबकपो-नेवपो।
तोपपीपी देयां त अभ्युताञ्जकतोपपीपा-अतुप्तनेवा इत्यर्थाः ।

१ बहानि-सस्कारकद्रव्याणि (मसाका इति मापायाम्)

बन्दिनो याचमान् विमान् याचकानपरानपि ।
 आशीर्षचमवाचाकानविकानप्यतापयत् ॥२७७॥
 ततः सहस्रपाक्षापास्तनया विनयान्विताः ।
 क्षीरेण क्षाक्यमानास्तुः कमादात्मपितुः पत्नी ॥२७८॥

5 तृतीये दिवसे देवमौन्य साधुरकारयत् ।
 तथेच्छामकपानाद्यैः साधवाः प्रतिष्ठाभितः ॥२७९॥
 पीत्यन्नसहस्राणि तत्राभुञ्जत मक्षितः ।
 भवारितसन्नागारे ढोळसक्या न विषतः ॥२८०॥
 सप्तविंशतिव्याधि सहस्राणि च सप्ततिम् ।

10 तीर्थोद्दारे व्ययति स्म वृक्षका सबन्धका ॥२८१॥
 कुतस्तस्य मन्थमानाः स्व सप्त[वाधि]पतिवृक्षः ।
 चर्मकर्मरतो नित्यं वृक्षकार्योपतोऽभवत् ॥२८२॥
 स्मरोऽपि राजसम्मानसचक्षितमहोन्नतिः ।
 परोपकारसाराणि वासराण्यस्यवाहयत् ॥२८३॥

15 पञ्चसप्ततिसहस्रेऽस्य वृक्षका पुनरप्यव ।
 सप्तमिः सप्तपतिमिरन्वितो गुरुमिः सह ॥ २८४ ॥
 महातीर्थेषु सर्वेषु सहस्रद्वितयेन सा ।
 मार्गं याति करोति स्म त्रिर्वाचामेष पूर्ववत् ॥ २८५ ॥
 व्ययितास्तत्र यात्रार्थं कृत्वा पक्षादद्यापिद्यः ।

20 द्विषङ्कष्यद्रुम्मसत्काः स्वर्ध वृक्षकापुत्रा ॥२८६॥
 तथा सुराधूयेषां म्लेच्छजनश्च स्मरो-विद्यम् ।
 जन विमोक्ष्य श्रीमन्वाहनाऽभवन्नुच्यते ॥२८७॥
 भीतिस्तमस्या स्थापुर्मात्मा मालत्रयावधि ।
 इत्यस्य प्रोचिर साधो ! तथाप्यस्थकमासिद्यम् ॥२८८॥

25 तद्वृक्षपुरं गत्वा कक्षत्रिमह स्वयम् ।
 बहुज्जिकायां मुक्यायां स्थापयिष्य मयाधिना ॥२८९॥

सद्व्ययमुक्ताः सर्वे भाषका मलिन्यामुक्ताः
महोत्सव विद्भिरे स्पर्द्धमाना परस्परम् ॥१॥ १०
बाहुबयोऽपि यो ब्रह्मा वसरे विषसत्तपः ।
बाहो पुत्राऽपि कुत्रोऽपि बन्धनाय स आगताः ॥१॥ ११

5 पद्मभिर्योजनैरर्वाम् ग्रामा केचन सन्ति य ।
तेभ्योऽपि नास्ति स ग्रायो यो बन्धु नामतो ज्ञः ॥१॥ १२
पद्मिर्दिनैर्यजोक्त्यां ब्रह्मयामव श्रयाः ।
समाधिना नमस्कारोच्चारिषाः स्वर्गुष ययुः ॥१॥ १३
स्वयं ब्रह्मब्रह्मावो मिहिरैर्नामैर्मिषः ।

10 प्रोक्त किमिति न ज्ञान प्रोच्यतं साम्मतं पुनः ॥१॥ १४
ज्ञानं विना कथमिष छापत तादृशं स्फुटम् ।
जीवित मरण बाऽपि तद्व्यापि हि विषते ॥१॥ १५
इति प्रश्नसामुद्धरेर्नामैर्यजस्तपस्तथा ।
प्रमदात् कर्तुमारभ यैस्तीर्थपतेरिव ॥१॥ १६

15 पद्मिरेव विनैर्ज्ञात पद्मविद्यतिमण्डपे ।
विभागे धुनया क्षुरिच्छरीर स्पर्धित न्वयुः ॥१॥ १७
क्षीमां ह्यक्षीसकौ स्थापे स्थानं वक्रुरराधकौ
प्रेक्ष्यपक्षिर्जायमानैर्वादिदैव पुरस्तरैः ॥१॥ १८
क्षुरिर्ब्रह्मसत्त्वोऽक्षी प्रत्यक्ष इव निर्जरा ।

20 स्वर्गलोका बाहुकामो विस्तसार पुरासता ॥१॥ १९
ततोऽहमहमिहया भाषकाः स्वल्पवादिभिः ।
कोश विमान तथिन्ये दर्शनं वञ्चित सति ॥१॥ २०
बन्धना-गदकाद्यौषै कर्तुरेक्ष्य कथयैः ।
पुम्पानां यद्व्याहोऽधुन्यकाद्युक्ताऽपि न ॥१॥ २१

25 पद्मसतिसप्तपुत्रेषु प्रयोदशतन्वयः ।
धैर्यमुद्वेगदुरैर्त्वा श्रयाः स्वर्गुष ययुः ॥१॥ २२

मयतामसि चदिच्छा तच्छोभं यत्तुताधुना ।
 इयतानिमित्तो वीरा यथास्त तीक्ष्णमुत्तमम् ॥२९०॥
 ततः सुमयसामग्रीं कृत्वा धीसिद्धसुरयः ।
 यमुर्मोहितमपेक्ष साध इमल्लसाधुना ॥२९१॥

5 मच्छुध्य वधि स्वगतामाभिर्धमो युता ।
 पुण्यवानिति मोन्दन्निष्ठाभिरिष सङ्गतः ॥२९२॥
 मापमानपूर्णिमायां पूर्णायां सिद्धसुरयः ।
 मुख्यस्यान कङ्कगुरि स्वहस्तन न्यपश्यन् ॥२९३॥
 पटस्योपाप्यायपद् वाचनापायतां दूषो ।

10 मुनिरस-भीडुमार-माधनृतां कमादनुः ॥२९४॥
 इमल्लस्य सुतस्तत्र वीरयात्र यवाधिधि ।
 महत्रः कारयामान गोपाद्यद्गुह्यान्विता ॥२९५॥
 तथावारिममत्रादि एरिभ्यः प्रनिशममाम् ।
 माधमिद्वान्मम्यमुन्माहान् कृदत इव माः ॥२९६॥

15 विधायादादिकीं तत्र सुखं वरचधिधाम् ।
 महत्तम ममं त्राम्नी धीपाभ्यस्तत्र वग्दिनः ॥२९७॥
 विधाय वायां व्याकुता भविष्यिष्यवापदः ।
 धीपलनगुर ग्रामाः नमसाः सिद्धसुरयः ॥२९८॥
 भयं मासावश्यं व्यायुनि धीमिद्वगुग्यः ।

20 कङ्कगुरि प्रादुगायुर्मानमात्रमिना मम ॥२९९॥
 महोमिष्यदिहभ्यगहमिष्यरहा मम ।
 प्रमादुद प्रदानप्य नपधायकृष्यन् ॥३००॥
 द्विभिद्वर्मी यमी प्रान अचदिनि विविभ्य न ।
 न नन् प्रामद्वि दिव कङ्कगुग्याममम इतु ॥३०१॥
 गुरवा वि न्यममचोपयामप्रिनव व्यपुः ।
 नपप्रत्यममधायनता इतुरवाद्यम् ॥३०२॥

बहुभिः सचपुष्पैः वीजिनप्रमदुरिमि ।

समन्वितस्तीर्थधामां चक्रसपतिर्भवनः ॥३१९॥ [पुष्पम्]

अथो तिस्रङ्गाधिपते ग्यासदीनसुतं स्मरः ।

आशिषयदुक्कञ्चान प्राप्तमान सद्यः पितुः ॥३२॥

5 कामेनापि प्रपद्व्यं प्राप्तेति समरो मम ।

विभ्यासपात्रं तदाऽसौ तिस्रङ्गाधिपतिः कृतः ॥३२॥

तत्रैकदश खडाभि माववावामपापधी ।

तुरष्कवन्दिबद्धानाममौषधयं स्मरः ॥३३॥

अनकेषां भूपतीनां राक्षसनामपि स्मरः ।

10 व्यवहारिणामप्येष उपचक्र च धुरिणा ॥३३॥

आवकानपि सर्वेभ्या देवाम्ब समुपानताम् ।

सङ्कुटुम्बाम् स्थापयित्वा तिस्रङ्गाधिपते स्मरः ॥३४॥

वरंयछामिधपुरे कारयित्वा त्रिनाडयाम् ।

जिनद्यासनसाम्राज्यमेकच्छत्रमकारयत् ॥३५॥

15 तिस्रङ्गाधिमुनीं प्राप्य परनारीसहायरा ।

सर्वोपकारकारी स पीतधामास पूर्वजान् ॥३६॥

अग्नममुक्तिं यो नित्यमुदितोदितभाम्बमाह ।

यमुद समरअकवर्तीच जिनद्यासन ॥३७॥

विभ्याधीनिकरत्नम केपां चेतस्तु नात्यदम् ।

20 न चक्रज महासारः स्मरः स्मर इवाचनौ ॥३८॥

नीत्या यम तिस्रङ्गदधमवता धीरामचन्द्रावितं

दानं चाप्रतिमं लद्विह इत्या पात्रपु कर्पावितम् ।

प्रीवानामभिगृह्य चिह्नता त्रीमृतपामावितम्

न माधु भग्नभ्यरप्रतिनिधि का स्तोत्रुमीछा स्मरय ॥३९॥

25 कमावपि कृतपुमावतार नमरा भित्तौ ।

विधाह न यपो स्वयं तत्रापि तत्रिचीयवा ॥३४॥

स्वगभूमि प्रपद्यु प्रभुधीमिन्द्रयुरिषु ।

धीच्छन्दुरया गच्छ साम्प्रतं गामपत्न्यमी ॥३१९॥

तदाभीं साधन(भीं)मः भीकुतवदीनाम्ना नृपा ।

साधुस्मरगुणान् सुखा अत्र तद्वचनास्तुष्टः ॥३१७॥

5 ममप्य स स्फुरन्मान स्मरमाधुमयादयत् ।

विधाय माऽपि सामर्षीं प्राथद्विष्टविद्यापरि ॥३१८॥

तत्र मेद्रात्त एषाय धीसुरयाजभूभुजा ।

मनोरथं ममादय ममरा निरपण्यत ॥ ३१९ ॥

विबिधायगुणायनामि सुखत्वा नृपपुरा स्मराः ।

10 नमज् भुवि मुत्तन राता मात्तुष्ट इदञ्च दत्ता ॥३२०॥

सम्पुष्टं धीसुरयाजः ममराय न्यय ददौ ।

सप्रसादं तद्वद्वाम्यवहारिषु सुख्यताम् ॥३२१॥

तत्र म्यितस्यामिमयाभितर्षः स्वाभितर्षिर्भिर्भिः ।

प्रसादं प्रमुदस्तस्य यथी प्यतः क्रियावति ॥३२२॥

15 दानधीरो वापयस्य ममरा पारिगोपिक ।

ददौ महत्तं द्युतामयस्मिन् धा(धु)पुष्टं दत्त ॥३२३॥

आमलकुतवदीनाम्य रात्र्यमस्या चिद्यनष्ट ।

स्यामदाभाभिधमन्त्र पानताद्विस्मराऽनवन् ॥३२४॥

तदाभीय प्रसादं स्मरमाधु मनीरवम् ।

20 सगमास्य दानवद्वर्षं गुरास्य प्रत्यवपत ॥३२५॥

तत्रामी धीसुरयाजवन्दिषु म्यर सुधाः ।

पाण्डुरद्वर्षं वारवत्तभाभिधनभुजम् ॥३२६॥

माधवित्वा प्रभा-नृपा स्वद्वय लव्यपाप्यत ।

रात्रमस्यापनापायविरदं समुपादयत् ॥३२७॥

25 वातमाद्विपुष्टग्यानाऽमरीरा ग्याम्यता ।

मपुगापी दम्भितानपूर + द्वि(त्रि)मत्रनिधितो ॥३२८॥

+ द्विस्व-धीनमित्तावस्य त्रिभिर्भिर्भि-त्रयभूमौ

શ્રી હેમચન્દ્રાચાર્ય જૈનગ્રન્થમાલામાં પ્રકાશિત થયેલા ગ્રન્થો

વિક્રમ્ય પરિષ સંદ ૧-૨ શુભગીષ્ઠગણિચિરચિત્ર આ
ચરિત્ર તદન સરક સંસ્કૃત માયામાં લખાયેલું છે તેમાં આગળી
કલાઓ પણ ધર્મી રસોત્પાદક છે. ૨-૦

પદસંહારી પ્રકરણ મુદ્રમાધ - ૧૨-૦

કર્મગ્રન્થ મામ ૧ શ્રી વિવેચનસહિત.—વિવેચક-૫
મનવાનદાસ દરગઢદ આ પ્રથમ માનમાં કર્મવિપાક,
કર્મસ્તવ અને ગ્રન્થસ્વામિત્વ વિવેચનસહિત પ્રકાશિત
કરવામાં આવ્યા છે વિવેચન તદન સ્પષ્ટ અને સરક માયામાં
સચિસ્તરપને કરવામાં આવ્યું છે. ૧-૦

નવતત્ત્વ વિવેચન સહિત વિવેચક-૫ મનવાનદાસ દર
ગઢદ આ વિવેચન સ્પષ્ટ અને સચિસ્તરલખાયેલું છે પારિ
માયિક શાસ્ત્રોની સ્વાત્મ્યા વધારે વિશદ કરવામાં આવી છે.
અભ્યાસકર્તા અત્યંત ઉપયોગી છે ૦-૧૨-૦

નામિનદનાદ્યારમણ-૨૫૬૪ગણીય કલ્પસૂત્રિચિર-
ચિત્ર આ પ્રથમમાં સમરસિદ્ધ અને તથા પિતાપ વિ ૧૩૭૯
મા કરેલા શુભગીષ્ઠોદારનું વર્ણન છે. કલ્પસૂત્રિના સમયમાં
આ ગ્રન્થાન્ત વનેહો હોવાથી આ ગ્રન્થનું યતિહાસિક દ્રષ્ટિ
વળુ મહત્ત્વ છે તે સિવાય આધુનિક શીખી યતિહાસિક વાતો
પણ તેમાં આવેલી છે ૨-૦-૦

શ્રીહેમચન્દ્રાચાર્ય જૈનગ્રન્થમાલા

દે શ્રીમૈનવિપાર્ષિપદિર

જોષરવ-અમદાવાદ

